

પ્રસ્તાવના.

સર્વે જૈનવંધુર્ણને માહુમ ધાય જે, આ પંચમ કાલમાં તીર્થંકર પ્રજુર્ણ
 આ જરતકેત્રમાં વિચરતા નહીં હોવાથી, તથા કેવલી મહારાજ પણ નહીં
 હોવાથી, આ અપાર સંસારસમુદ્રથી તારવાને “શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થ”
 સમર્થ છે, એમ તીર્થંકર મહારાજો પણ કહી ગયા છે. તે મહાતીર્થનું
 માહાત્મ્ય શ્રી કૃપજ્ઞદેવ પ્રજુના વલ્લભમાં પુંડરિકજી ગણધર મહારાજે
 સવા લાલ શ્લોકની રચના કરીને વનાવ્યું હતું; તથા તેમાંથી સંક્ષિપ્ત ક-
 રીને શ્રી વીરપ્રજુના સમયમાં સુધર્માસ્વામિ ગણધર મહારાજે ચોવીસ હજાર
 શ્લોકની રચના કરીને વનાવ્યું હતું; તેમાંથી પણ સાર ઊંધરીને વલ્લજી-
 પુરના શ્રી શિલાદિત્ય રાજાના આગ્રહથી આચાર્ય મહારાજ શ્રી ધનેશ્વર-
 સૂરિજીએ દશ હજાર શ્લોકની રચના કરીને સંસ્કૃત જાપામાં વનાવેલું છે;
 તેમાં તે આચાર્ય મહારાજે મહાકાવ્યની તુલ્ય અતિ ઉત્તમ અને અલંકારોથી
 જરેલી રચના કરી છે. વલી આ ગ્રંથ આપણા જૈનીર્ણના અત્યંત પ્રાચીન
 ગ્રંથ માંહેનો એક ગ્રંથ છે; અને તે ગ્રંથ વનાવીને શ્રી ધનેશ્વરસૂરિજી મ-
 હારાજે આપણાપર અવર્ણનીય ઉપકાર કરેલો છે; કેમ કે તેમાં આ સંસાર
 સમુદ્રથી તારનારા “શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થનું” માહાત્મ્ય વર્ણવેલું છે, વલી
 આ ગ્રંથ મૂલ સંસ્કૃત જાપામાં હોવાથી, અમોએ તેના આ પ્રથમ લંડનું
 ગુજરાતી જાપાંતર જામનગર નિવાસિ પંડિત શ્રાવક હીરાલાલ વિ.
 હંસરાજ પાસે કરાવી ઠપાવી પ્રસિદ્ધ કર્યું. આ ગ્રંથમાં શ્રી કૃપજ્ઞદેવ
 પ્રજુઆદિક કેટલાક તીર્થંકરોના પણ ચરિત્રો આવેલાં છે; આ ગ્રંથના બે
 લંડો છે; તેમાં આ પ્રથમ લંડમાં શ્રી શત્રુંજય આદિક શિશ્વરોનું માહાત્મ્ય
 વર્ણવેલું છે, તથા વીજા લંડમાં શ્રી ગિરનારજી આદિક શિશ્વરોનું વર્ણન
 કરેલું છે. તે વીજા લંડનું ગુજરાતી જાપાંતર પણ થોડાજ દિવસોમાં અમારા
 તરફથી ઠપાઈ વહાર પડવાનું છે. આ ગ્રંથમાં શ્રી શત્રુંજય તીર્થાધિરાજનો
 અપૂર્વ મહિમા વર્ણવેલો છે, તથા આ ગ્રંથ જૈનીર્ણને માટે પડ્યો તો જ-
 રૂનો છે કે, તેનું આ જગોએ વ્યાન નહીં કરતાં, ફક્ત આગથી તે અંત-
 સુધિ તે વાંચી જવાની અમો અમારા જૈનવંધુર્ણને જાણાવ કરીએ છીએ.
 આ તીર્થાધિરાજનું માહાત્મ્ય વાંચવાથી, તથા સાંજલવાથી કેટલું પુણ્ય

ઉપાર્જન થાય છે, તેનું વર્ણન આ મંથજ વાંચનારી જણાશે. માટે પોતાના
 વસ્ત્રે જાવના કટ્યાણ ઇંછનાર, એવા વરેક જેનવંધુડં આ અમૂલ્ય પ્રંપતો
 જરૂર લાજ લેશે. હત્યલં વિસ્તરેણ.

નીમસિંહ માણેક.

अनुक्रमणिका.

	विषय	सर्ग पेहेलो	पृष्ठ.
१	पंचपरमेष्टिनी स्तुतिरूप मंगलाचरण.		१
२	शत्रुंजयमाहात्म्य ग्रंथनी रचना संबंधि अधिकार.		२
३	शत्रुंजयमाहात्म्यनो महिमा.		२
४	श्री वीरप्रभुनुं श्री शत्रुंजय प्रते आगमन.		३
५	श्री शत्रुंजय पर्वतनुं तथा तेनी आसपासनां स्यानकोनुं अलं- कारिक वर्णन.		३
६	कंडु राजानुं वृत्तांत.		५
७	शासनदेवी शंवीकाएकंडुराजाने कहेलो श्रीशत्रुंजय तीर्थनोमहिमा		५
८	कंडुराजाने मुनिए कहेलुं चारित्रनुं लक्षण.		११
९	वीरप्रभुनी आसपास रहेला मुनिउनुं वर्णन.		१२
१०	देवोए धनावेलां समवसरणनी रचनानुं वर्णन		१२
११	सोधमॅडे करेली श्री वीरप्रभुनी स्तुति.		१५
१२	श्री वीरप्रभुए दीधेली देशनानुं वर्णन.		१७
१३	सोधमॅडे श्री वीरप्रभुने पुढेलो शत्रुंजय तीर्थनो महिमा.		१९
१४	श्री वीर प्रभुए कहेलो शत्रुंजय तीर्थनो महिमा.		२०
१५	श्री शत्रुंजय तीर्थनां नामो.		२२
१६	श्री शत्रुंजय पर्वतनां शिखरो.		२२
१७	श्री शत्रुंजय पर्वतना मुख्य शिखरनो महिमा.		२४
१८	श्री शत्रुंजयपर रहेली रायणनो महिमा.		३२
	सर्व वीजो.		
१९	सूर्यावर्त कुंडनो महिमा.		३५
२०	मह्मीपालनी कथा.		३५
२१	मह्मीपाल योगी तथा योगिनीनुं वृत्तांत.		३५
२२	बांदरानुं तथा राक्षसनुं वृत्तांत.		३७
२३	महाकायधनुं वृत्तांत.		४१
२४	मुनिए कहेलो धर्मोपदेश.		४१

२५	एक वगलानुं वृत्तांत.	४५
२६	गुणसुंदरी तथा विद्याधरनुं वृत्तांत.	४६
२७	त्रिविक्रिम राजानुं वृत्तांत.	५२
२८	केवली महाराजनो उपदेश.	५५
२९	गुणसुंदरी साथे महिपालनो विवाह.	५७
३०	महीपालने थएलो कुष्ठरोग.	६१
३१	चेत्री पुनेमने दिवसे विद्याधरोनुं सिरूगिरिपर आगमन.	६४
३२	सूर्योद्याननो महिमा.	६५
३३	विद्याधरनी स्त्रीए सींचेला तीथोंदकथी महिपालनुं रोगोथी मुक्तयवुं	६६
३४	महीपालनुं पूर्वजवनुं वृत्तांत.	६८
३५	महीपालनुं मोक्षगमन.	७४

सर्ग त्रीजो.

३६	कुलकरोनुं वृत्तांत.	७५
३७	ऋषजदेव प्रजुनो जन्म.	७६
३८	ऋषजदेव प्रजुनो जन्माजिपेक.	७७
३९	इंद्रोए करेली प्रजुनी स्तुति.	७७
४०	इंद्रें करेली प्रजुना वंशथी स्थापना.	७८
४१	ऋषजदेव प्रजुनो राज्याजिपेक.	७९
४२	विनीता नगरीनी रचना.	८०
४३	लोकांतिक देवोनुं आगमन.	८३
४४	प्रजुनो दीक्षा महोत्सव.	८३
४५	जरतराजानुं वृत्तांत.	८४
४६	श्रेयांसकुमारे प्रजुने करावेळुं पारणुं.	८५
४७	ऋषजदेव प्रजुमाटे मरुदेवा मातानो खेद.	८६
४८	ऋषजदेव प्रजुने केवलज्ञान थवानुं वृत्तांत.	८७
४९	जरतराजानी आयुधशालामां चक्रनी उत्पत्तिनुं वृत्तांत.	८७
५०	मरुदेवा माता सहित जरत महाराजनुं प्रजु पासे जवुं.	८८
५१	प्रजुना समवसरणने जोइ मरुदेवा माताने थएळुं केवलज्ञान, तथा तेमनो मोक्ष.	८८

૫૨	જરત રાજાએ કરેલી પ્રત્નની સ્તુતિ.	૯૦
૫૩	કૃષ્ણદેવ પ્રત્ન કરેલો ઉપદેશ.	૯૦
૫૪	પ્રત્ન કરેલી ચતુર્વિધ સંઘની સ્થાપના.	૯૧
૫૫	ગણધરોએ કરેલી દ્વાદશાંગીની રચના.	૯૨
૫૬	જરત મહારાજે કરેલો ચક્રનો મહોત્સવ.	૯૨
૫૭	જરત ચક્રીનું દિગ્ગજ માટે પ્રયાણ.	૯૩
૫૮	ચક્રીનું માગધ તીર્થપ્રતે આગમન.	૯૫
૫૯	ચક્રીનું માગધેશ્વરપ્રતે યાણનું પેંકબું.	૯૬
૬૦	માગધેશ્વરને થયેલો કોષ.	૯૭
૬૧	ચક્રીનું ઘરદામ તીર્થપ્રતે આગમન.	૯૯
૬૨	ચક્રીનું પ્રનાસ તીર્થપ્રતે આગમન.	૧૦૦
૬૩	પ્રનાસેશે કહેલું તીર્થોદકનું વૃત્તાંત.	૧૦૦
૬૪	ચક્રીનું મહાસિંધુપ્રતે ગમન.	૧૦૧
૬૫	ચક્રીનું વૈતાલ્યપ્રતે ગમન.	૧૦૨
૬૬	ચક્રીનું તમિલ્લા ગુફાપ્રતે ગમન.	૧૦૨
૬૭	સેનાપતિ સુપેણનું સ્વેઠ દેશોપ્રતે ગમન.	૧૦૨
૬૮	તમિલ્લા ગુફાનું ડાહડું.	૧૦૩
૬૯	સ્વેઠોનો ઉત્પાત.	૧૦૩
૭૦	ચક્રીના સૈન્યમાં રોગોનો ઉપદ્રવ.	૧૦૭
૭૧	શત્રુંજયપર રહેલી રાયણના પત્રાદિકચી ચક્રીના સૈન્યમાં થયેલો રોગોનો નાશ.	૧૦૭
૭૨	સ્વેઠોનું શરણે આવું.	૧૦૭
૭૩	ચક્રીનું ક્ષુદ્રહિમાદ્રિપ્રતે ગમન.	૧૦૮
૭૪	નમિવિનમિનું વૃત્તાંત.	૧૦૮
૭૫	ગંગાસાથે ચક્રીનો વિલાસ.	૧૧૦
૭૬	ઈશાનેંદ્રનું પૂર્વ જવનું વૃત્તાંત.	૧૧૧
૭૭	ચક્રીનું ક્ષંડપ્રપાત ગુફાપ્રતે ગમન.	૧૧૩
૭૮	ચક્રીને નવ નિધાનોની પ્રાપ્તિ.	૧૧૩
૭૯	ચક્રીનું અયોધ્યાપ્રતે આગમન.	૧૧૪

૧૩૦ ચક્રી અને સોધમેંડનો મેલાપ,	૧૦૩
૧૨૧ ઇંડના કહેવાથી ચક્રીય શત્રુંજયપર ઘનાવેલાં “ત્રેલોક્યવિ- વ્રમ” આદિક પ્રાસાદોનાં વર્ણન.	૧૦૪
૧૩૨ પ્રાસાદોમાં કરેલી પ્રતિષ્ઠા આદિકનું વર્ણન.	૧૦૬
૧૩૨ ચક્રીય શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રભુ આદિકોની કરેલી સ્તુતિ, તથા ગણધરોય તેમને કરેલા તિલક આદિકનું વર્ણન.	૧૦૭
૧૩૪ શ્રીનાજ ગણધર મહારાજની વેશના, તેમાં તેડેય કરેલું સા- ત દેવોનું વર્ણન.	૧૦૯
૧૩૫ શત્રુંજયી નદીનો મહિમા.	૧૧૩
૧૩૬ શાંતનુ રાજાનું વૃત્તાંત.	૧૧૪
૧૩૭ પેંડ્રી આદિક નદીડું માહાત્મ્ય તથા વૃત્તાંત.	૨૦૦
૧૩૮ પ્રત્નગિરિ આદિક શિખરોપર ચક્રીય કરાવેલાં મંદિરો.	૨૦૧
૧૩૯ ચક્રીનું ગિરનારજીપ્રતે પ્રયાણ.	૨૦૩
૧૪૦ તાપસોનું વૃત્તાંત.	૨૦૪
૨૪૧ રેવતાચલનું વર્ણન.	૨૦૫
૧૪૨ ગજપગલાંના (હાથીપગલાંનાં) કુંડનો મહિમા.	૨૦૭
૧૧૩ ચક્રીય શ્રી નેમિનાથ પ્રભુની કરેલી પૂજા, તથા સ્તુતિ.	૨૦૮
૧૪૪ ચક્રીય કરેલું ગિરનારજીનું વર્ણન.	૨૧૧
૧૪૫ વરટ રાક્ષસનું વૃત્તાંત.	૨૧૨
૧૪૬ ગિરનારપર ચક્રી તથા વ્રહ્મેંડનો મેલાપ.	૨૧૩
૧૪૭ ચક્રીનું ગિરિહૃગપુરમાં (જુનાગઢમાં) આગમન.	૨૧૪
૧૪૮ ચક્રીય આવુ વિગેરે ભીંચાંપર કરેલા ઝઘારો.	૨૧૫
૧૪૯ ચક્રીનું અયોધ્યામાં ફરીને આગમન.	૨૧૬
સગે ઠઠો.	
૧૫૦ શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રભુનું અષ્ટાષ્ટકપ્રતે આગમન.	૨૧૮
૧૫૧ શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રભુનો મોહ.	૨૧૯
૧૫૨ શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રભુના શરીરનો ઇંડાદિકોય કરેલો અગ્નિસંસ્કાર.	૨૨૦
૧૫૩ પ્રભુના શરીરના અગ્નિદાહનાં સ્થાનકે ચક્રીય કરેલો “સિંહ- વિહ” પ્રાસાદ.	૨૨૦

१५३ नरतचक्रीने अरिस्तात्रुवनमां घण्डुं केवलज्ञान.	११३
१५४ सूर्ययशानुं चरित्र.	११४
१५५ सूर्ययशाने व्रतयी वलित करवामाटे उर्वसी तथा रंजानुं आगमन.	११६
१५६ सूर्ययशा साथे ते वने अप्तराउंनो विवाह.	११७
१५७ सूर्ययशाए ते अप्तराउंनी करेली निजुठना.	११८
१५८ सूर्ययशाने घण्डुं केवलज्ञान, तथा तेमनो मोक्ष.	११९

सर्ग सातमो.

१५९ आविड अने वालखिल्लुं वृत्तांत, तथा तेउं वनेनुं युद्ध.	१२१
१६० वर्षां तथा शरद ऋतुनुं शृंगाररसयुक्त वर्णन.	१२५
१६१ आविड राजाए तापसपात्तेयी सांजलेखो उपदेश.	१२५
१६२ आविड तथा वालखिल्लुं तापसदीक्षाप्रहण.	१२८
१६३ हंसनुं वृत्तांत.	१२९
१६४ आविड आदिकनुं मोक्षगमन.	१३४
१६५ दंडवीर्य राजनुं वृत्तांत.	१३५
१६६ दंडवीर्य राजनी धर्मना निश्चलपणामाटे ईश करेली परीक्षा.	१३५
१६७ दंडवीर्य राजाए शत्रुंजयप्रते करेखुं प्रयाण, तथा त्यां तेमणे करेखो बीजो उद्धार.	१३८
१६८ इशानेईं करेखो बीजो उद्धार.	१४१
१६९ माहेईं करेखो चौथो उद्धार, तथा सुहृस्तिनी देवीनुं वृत्तांत.	१४२
१७० ब्रह्मेईं करेखो पांचमो उद्धार.	१४३
१७१ जुवनेईं करेखो षष्ठो उद्धार.	१४४

सर्ग आठमो.

१७२ अजितनाथ प्रभुनुं तथा सगरचक्रीनुं चरित्र.	१५५
१७३ अजितनाथ प्रभु तथा सगरचक्रीनो जन्म.	१५६
१७४ वसंत ऋतुनुं शृंगाररसयुक्त वर्णन.	१५७
१७५ अजितनाथ प्रभुए लीवेली दीक्षा.	१६१
१७६ सगर चक्रीने चक्ररत्ननी प्राप्ति, तथा अजितप्रभुने केवलप्राप्ति.	१६२
१७७ सगर चक्रीए करेखो दिग्विजय.	१६४
१७८ मयूरनुं वृत्तांत.	१६५

१७९ श्री अजितनाथ प्रजुनी देशना.	२६६
१८० वर्षा तथा शरद ऋतुनुं श्रृंगार सयुक्त वर्णन.	२६७
१८१ सुव्रत आचार्यनुं वृत्तांत.	२६८
१८२ सगरचक्रीना जह्नुआदिक साठ हजार पुत्रोनुं, अष्टापदप्रते गमन.	२६९
१८३ अष्टापद पर्वतनुं वर्णन.	२६९
१८४ सगर चक्रीना पुत्रोनुं अष्टापदनी आसपास खाइनुं खोदवुं, अने नागेंडनुं आववुं; तथा तेणे तेउने दीधेली शिखामण.	२७०
१८५ सगर चक्रीना पुत्रोनुं खाइप्रते गंगानुं लाववुं, अने नागेंडे करेलो तेउं सघलाउनो दाह.	२७१
१८६ दुःखी थएलां सगर चक्रीना सैन्यप्रते इंडनुं ब्राह्मणरूपें आववुं, तथा तेणे ते सैन्यने आपेली समजुती.	२७१
१८७ इंडनुं सगर चक्रीने समजाववुं.	२७२
१८८ साठ हजार पुत्रोना एकदम थएलां मृत्युथी सगरचक्रीने थएलो शोक, तथा इंडें आपेली तेने समजुती.	२७४
१८९ सगरचक्रीनुं अजितप्रजुप्रते गमन, प्रजुनी देशना, तथा पोताना ते पुत्रोनो पूर्व जवनो प्रजुपासेथी तेणे सांजलेलो वृत्तांत,	२७६
१९० संघपतिथइ, सगर चक्रीनुं शत्रुंजयपर आगमन.	२७८
१९१ गंगानुं मूल प्रवाहमां वहन.	२७९
१९२ सगर चक्रीनुं शत्रुंजयप्रते समुडनुं लाववुं.	२८०
१९३ सगर चक्रीए शत्रुंजयादि तीर्थोनो करेलो सातमो उद्धार.	२८१
१९४ प्रजुनो अने सगर महामुनिनो पण मोक्ष.	२८२
१९५ व्यंतरेंद्रोए करेलो आठमां उद्धार.	२८३
१९६ चंडप्रज प्रजुनुं वृत्तांत, तथा चंडयशाए करेलो नवमो उद्धार.	२८४
१९७ शांतिनाथ प्रजुनुं तथा, सिंहदेवनुं वृत्तांत.	२८५
१९८ चक्रधरे करेलो दशमो उद्धार.	२८९

सर्ग नवमो.

१९९ राक्षसवंश, तथा वानरवंश, अने दशरथनुं वृत्तांत.	२९६
२०० रामचंड्रजी तथा रावणनुं वृत्तांत.	३०१
२०१ जापांतरकारनी प्रशस्ति.	३२७

श्री जिनस्य नमः

(श्रीधनेश्वर सूक्त)

श्रीशत्रुंजय माहात्म्यं गुजराती भाषांतर.

प्रथमः सर्गः प्रारभ्यते

ऊँ नमो विश्वनाथाय, विश्वस्थितिविधायिने ॥

अर्हतेऽव्यक्तरूपाय, युगादीशाय योगिने ॥ १ ॥

अर्थः—जगतना नाथ, तथा जगतनी स्थितिना करनारा, अने अप्रगट ठे, रूप जेमनुं एवा, तथा योगी एवा श्री रूपजदेवजी अरिहंत प्रते नमस्कार थाउं.

अर्हच्चक्रिश्रियः स्वामी, चामीकरसमप्रभः ॥

स्तुत्यः सत्कृत्यलाभाय, श्रीशान्तिः शुभतांतिवृत् ॥ २ ॥

अर्थः—अरिहंत तथा चक्रीनी संपदानां स्वामी, तथा सोना सरखी कांति वाळा, अने स्तुति करवा लायक एवा श्री शान्तिनाथ जगवान मोक्षनां लाजने माटे मंगलनी वृद्धि करनारा थाउं.

हेलांदोलितदैत्यारि, जरासिंधप्रतापहृत् ॥

स्मरणीयं स्मरं कुर्वन्; श्रीमान्नेमिः पुनातु वः ॥ ३ ॥

अर्थः—क्रीडाधी हींचोलेख ठे श्रीकृष्णने जेणे, तथा जरासिंधनां प्रतापने हरनारा, अने कामदेवने पण संजाखवा योग्य करता, एवा श्री नेमिनाथ जगवान तमारं रक्षण करो ?

यस्य दृष्टिसुधावृष्टि दानादहिरहीश्वरः

जातस्तापत्रयान्मुक्तः, स श्री पार्श्वो मुदेऽस्तु वः ॥ ४ ॥

अर्थः—जेनी दृष्टिरूपी अमृतनी वृष्टिनां दानधी सर्प पण धरणेंड तथा अतीत, अनागत, अने वर्तमान काल संबंधी पीडाधी मुक्त थयो, एवा ते श्री पार्श्वनाथ प्रभु तमारा हर्षने माटे थाउं ?

सुराडिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कळ्याणने अर्थे थाळ.

आदीश्वर प्रमुख जिनोनुं तथा पुंडरिक प्रमुख मुनिउनुं तथा शासन-देवीनुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यनुं हुं वर्णन करुं हुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आझाथी पुंडरिक गणधरे सवा लाख श्लोकनां प्रमाण-वाळुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाळुं, तथा सघला तत्वोथी संपूर्ण, तथा देवोए पण पूजेखु एवुं शत्रुंजयमाहात्म्यनुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे वनाव्युं हतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आझाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अल्प आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकनुं वनाव्युं. तेमांथी पण सारने उंधरीने, स्याद्वादवाणीमय एवुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विपय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगठनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र थंगवाला, अने वैराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्याउमां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरीए, बौद्धोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अठार राजाउंना स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीलादित्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां वनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जव्य लोको ! तप, जप, दान विगेरेनुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशा-उमां जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्वने जाणवानी इच्छा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो बीजुं सघळुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

થં સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે જયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, ઝીલ તથા હિંસક પક્ષિ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વલી જેઠાં સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જીવોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેડને પણ સરલા જાણવા, અને તેડ મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીલ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હે લોકો! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જાકિયી સાંજલો? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાઈ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વીંટાણા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાત રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઉતાવળજ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંદ્રોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જીવનપતિનાં ઇંદ્રો, વગ્રીશ વ્યંતરનાં ઇંદ્રો, વે જ્યોતિષનાં ઇંદ્રો, તથા દશ ઉર્ધ્વલોકનાં ઇંદ્રો, એમ સઘણા મલી ચોસઠ ઇંદ્રો, દેવો સહિત, પ્રભુથી જૂ પિત થયા તો શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંદ્રાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો! આ મહાન શોજાવાલો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાલાં રહ્યો કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં!! તેવો શોજે છે; વલી સોનાનાં શિખરો વહે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોજતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોજે છે. વલી તે આકાશમાં પહોંચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિખરોથી એકી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને દૂરનારો છે; વલી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, વ્રહ્મગિરિ, ઉદયગિરિ, તથા અર્ધુદગિરિ આદિક એકસોને આઠ શિખરોથી અત્યંત શોજે છે. વલી સ્વર્ગમંદિર સરલાં અરિહંત પ્રભુનાં મંદિ-

सुराडिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कडगाणने अर्थे घात.

आदीश्वर प्रभुस्य जिनोनुं तथा पुंडरिक प्रभुस्य मुनिउनुं तथा शासन-देवीनुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यनुं हुं वर्णन करुं तुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आझाथी पुंडरिक गणधरे सया साग्न श्लोकनां प्रमाणवाहुं, तथा नाना प्रकारनां आश्वर्षवाहुं, तथा सघला तत्त्वोथी संपूर्ण, तथा देवोप पण पूजेसु एवुं शत्रुंजयमाहात्म्यनुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे घनाव्युं हतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आझाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अद्वय आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकनुं घनाव्युं. तेमांथी पण सारने उधरीने, स्याद्वादवाणीमय एवुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विषय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगणनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र थंगवाला, अने वैराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्याउमां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरीए, बौद्धोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अद्वार राजाउना स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीलादित्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां घनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जव्य लोको ! तप, जप, दान विगेरेनुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशाउमां जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्वने जाणवानी इच्छा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो वीजुं सघलुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

ર્થ સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે જયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, ત્રીલ તથા હિંસક પક્ષિ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વલી જેઠાં સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જીવોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેઠાં પશુ સરલા જાણવા, અને તેઠાં મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીલ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હે લોકો ! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જક્તિથી સાંજલો ? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાર્થ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વીંટાણા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાવ રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઉતાવળ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંડોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જીવનપતિનાં ઇંડો, ધત્રીશ વ્યંતરનાં ઇંડો, વે જ્યોતિષનાં ઇંડો, તથા દશ ઊર્ધ્વલોકનાં ઇંડો, એમ સઘલા મલી ચોસઠ ઇંડો, દેવો સહિત, પ્રજુથી જૂઘિત થયા તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંડાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો ! આ મહાન શોજાવાલો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાલાં રલોયેં કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં !! તેવો શોજે છે; વલી સોનાનાં શિખરો વહે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોજતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોજે છે. વલી તે આકાશમાં પહોંચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિખરોથી એકી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને હરનારો છે; વલી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, વ્રહ્મગિરિ, ઉદયગિરિ, તથા અર્બુદગિરિ આદિક એકસોને આઠ શિખરોથી અત્યંત શોજે છે. વલી સ્વર્ગમંદિર સરલાં અરિહંત પ્રજુનાં મંદિ-

सुराडिं सुरनायस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कळ्याणने अर्थे थाऊं.

आदीश्वर प्रमुख जिनोतुं तथा पुंडरिक प्रमुख मुनिउतुं तथा शासन-देवीतुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यतुं हुं वर्णन करुं तुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आज्ञाथी पुंडरिक गणधरे सवा लाख श्लोकनां प्रमाणवाळुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाळुं, तथा सघला तत्वोथी संपूर्ण, तथा देवोए पण पूजेतु एतुं शत्रुंजयमाहात्म्यतुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे वनाव्युं हुतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आज्ञाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अल्प आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकतुं वनाव्युं. तेमांथी पण सारने उधरीने, स्याद्वादवाणीमय एतुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विषय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगठनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र श्रंगवाला, अने वेराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्याउमां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरिए, बौद्धोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अढार राजाउना स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीलादित्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां वनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जवय लोको ! तप, जप, दान विगेरेतुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशाउमां जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्वने जाणवानी इच्छा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो बीजुं सघलुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

યં સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે જયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, કીલ તથા હિંસક પક્ષિઓ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વલી જેઠાં સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જીવોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેઓને પણ સરસા જાણવા, અને તેઓ મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉચ્ચ ધ્યાન, શીલ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હૈ લોકો! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જાકિથી સાંજલો? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાર્ઠ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વાંટાણા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાત રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઉતાવળજ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંડોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જીવનપતિનાં ઇંડો, યત્રીશ વ્યંતરનાં ઇંડો, વે જ્યોતિષનાં ઇંડો, તથા દશ ઊર્ધ્વલોકનાં ઇંડો, એમ સપ્તમા મલી ચોસઠ ઇંડો, દેવો સહિત, પ્રભુથી જૂઠિત થઈને તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંડાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો! આ મહાન શોજાવાલો ગિરિરાજ નિરુપન કિરણોવાલાં રજોયેં કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં!! તેવો શોજે છે; વલી સોનાનાં શિશ્વરો વહે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોજતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોજે છે. વલી તે આકાશમાં પદ્મોચ્ચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિશ્વરોથી ઘેરી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને દૂરનારો છે; વલી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, રત્નગિરિ, ઉદયગિરિ, તથા અર્બુદગિરિ આદિક એકસોને આઠ શિશ્વરોથી અત્યંત શોજે છે. વલી સ્વર્ગમંદિર સરગાં અરિહંત પ્રભુનાં મંદિ-

सुराडिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कळ्याणने अर्थे थाऊं.

आदीश्वर प्रमुख जिनोतुं तथा पुंडरिक प्रमुख मुनिउतुं तथा शासन-देवीतुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यतुं हुं वर्णन करुं तुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आझाथी पुंडरिक गणधरे सवा लाख श्लोकनां प्रमाणवाळुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाळुं, तथा सघला तत्वोथी संपूर्ण, तथा देवोए पण पूजेसु एतुं शत्रुंजयमाहात्म्यतुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे वनाव्युं हतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आझाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अल्प आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकतुं वनाव्युं. तेमांथी पण सारने उंधरीने, स्याद्वादवाणीमय एतुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विषय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगठनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र श्रंगवाला, अने वैराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्याउर्मां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरीए, बौद्धोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अढार राजाउर्मा स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीलादित्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां वनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जळ्य लोको ! तप, जप, दान विगरेतुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशा-उर्मां जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्वने जाणवानी इष्टा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो वीजुं सघलुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

ધં સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે ત્રયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, જીલ તથા હિંસક પક્ષિ તે પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વલી જેઠાં સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જીવોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેઠાં પશુ સરખા જાણવા, અને તેઠાં મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીલ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હૈ લોકો ! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જક્ષિથી સાંજલો ? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાઈ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વીંટાણા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાત રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઉતાવળ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંડ્રોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જીવનપતિનાં ઇંડ્રો, વત્રીશ વ્યંતરનાં ઇંડ્રો, વે જ્યોતિષનાં ઇંડ્રો, તથા દશ ઉર્ધ્વલોકનાં ઇંડ્રો, એમ સઘલા મલી ચોસઠ ઇંડ્રો, દેવો સહિત, પ્રજુથી જૂથિત થઈને તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંડ્રાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો ! આ મહાન શોભાવાલો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાલાં રહ્યોયે કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં !! તેવો શોભે છે; વલી સોનાનાં શિશ્વરો વહે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોભતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોભે છે. વલી તે આકાશમાં પહોંચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિશ્વરોથી એકી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને હરનારો છે; વલી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, બ્રહ્મગિરિ, ઉદયગિરિ, તથા અર્બુદગિરિ આદિક એકસોને આઠ શિશ્વરોથી અત્યંત શોભે છે. વલી સ્વર્ગમંદિર સરખાં અરિહંત પ્રજુનાં મંદિ-

सुराडिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कळ्याणने अर्थे थाळ.

आदीश्वर प्रमुख जिनोतुं तथा पुंडरिक प्रमुख मुनिउतुं तथा शासन-देवीतुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यतुं हुं वर्णन करुं हुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आझाथी पुंडरिक गणधरे सवा लाख श्लोकनां प्रमाणवाळुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाळुं, तथा सघला तत्वोथी संपूर्ण, तथा देवोए पण पूजेसु एवुं शत्रुंजयमाहात्म्यतुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे वनाव्युं हुतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आझाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अल्प आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकतुं वनाव्युं. तेमांथी पण सारने उंधरीने, स्याद्वादवाणीमय एवुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विषय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगठनां भंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र श्रंगवाला, अने वैराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्याउर्मां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरीए, बौद्धोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अढार राजाउर्मा स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीखादित्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां वनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जव्य लोको ! तप, जप, दान विगेरेतुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशा-उर्मां जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्वने जाणवानी इच्छा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो वीजुं सघलुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

થે સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મે નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે ત્રયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, જીલ તથા હિંસક પક્ષિ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વલી જેઝંપ સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જન્મોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેઝંને પશુ સરસા જાણવા, અને તેઝં મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીલ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હે લોકો ! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જાક્ષિથી સાંજલો ? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાઠં પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વીંટાણલા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાવ રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે જતાવલજ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંડ્રોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જવનપતિનાં ઇંડ્રો, વત્રીશ વ્યંતરનાં ઇંડ્રો, વે જ્યોતિપનાં ઇંડ્રો, તથા દશ ઉર્ધ્વલોકનાં ઇંડ્રો, એમ સઘલા મલી ચોસઠ ઇંડ્રો, દેવો સહિત, પ્રજુથી જૂપિત થણા તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંડ્રાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો ! આ મહાન શોજાવાલો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાલાં રલોયેં કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં !! તેવો શોજે છે; વલી સોનાનાં શિખરો વહે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોજતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોજે છે. વલી તે આકાશમાં પહોંચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિખરોથી એકી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને હરનારો છે; વલી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, વ્રહ્મગિરિ, હૃદયગિરિ, તથા અર્બુદગિરિ આદિક એકસોને આઠ શિખરોથી અત્યંત શોજે છે. વલી સ્વર્ગમંદિર સરસાં અરિહંત પ્રજુનાં મંદિ-

सुराडिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कठ्याणने अर्थे थाउं.

आदीश्वर प्रमुख जिनोतुं तथा पुंडरिक प्रमुख मुनिउतुं तथा शासन-देवीतुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यतुं हुं वर्णन करुं हुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आझाथी पुंडरिक गणधरे सवा लाख श्लोकनां प्रमाण-वाळुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाळुं, तथा सघला तत्वोथी संपूर्ण, तथा देवोण पण पूजेसु एवुं शत्रुंजयमाहात्म्यतुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे घनाव्युं हुतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आझाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अद्वय आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकतुं घनाव्युं. तेमांथी पण सारने उंधरीने, स्याद्वादवाणीमय एवुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विषय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगघनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र अंगवाला, अने वैराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्याउमां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरीए, घौळोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अढार राजाउना स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीलादित्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां घनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जव्य लोको ! तप, जप, दान विगेरेतुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवळ शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशाउमां जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तजाणवानी इष्टा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो वी-
तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

પં સમાન વીઝું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અચુજ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે જયંકર પાપ પણ આ શરૂંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વહી આ શરૂંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, ઝીંક તથા હિંતક પક્ષિનું પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વહી જેઝંપ મુર, અમુર, અને મનુષ્યાદિ જીવોનાં પણ આ શરૂંજય પર્વત જોયો નથી, તેઝંને પણ સરસા જાણવા, અને તેઝં મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીઝ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શરૂંજયમાદાલ્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હૈં છોકો! આ ગિરિરાજનું માદાલ્મ્ય તમો નહા જાકિયી તાંજલો? કેમ કે, તે સાંજલ્યા માત્રથીજ સંપદાર્થ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વીંટાણા એવા શ્રી મદાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય ધારૂં રૂપ શરૂંને જીતનારા એવા આ શરૂંજય પર્વત પ્રતે આહ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઉતાવળજ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંડોનાં આસનો એકદમ કંપવા સાંચ્યાં. ત્યારે વીશ જીવનપતિનાં ઇંડો, વચ્ચીશ વ્યંતરનાં ઇંડો, વે જ્યોતિષનાં ઇંડો, તથા દશ ઠળ્યે-છોરનાં ઇંડો, એમ સપણા મહી ચોતર ઇંડો, દેવો સહિત, પ્રહુથી જૂ-પિત પણ્યા તે શરૂંજય પર્વત પ્રતે આહ્યા. આ છોકમાં જોવા સાપક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુપાવતા થકા, તે ઇંડાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા સાંચ્યા.

અહો! આ મદાન શોજાવાણો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાણાં ર-જોયેં કરીને જાણે ચિત્રેણો હોય નહીં!! તેજો શોજે છે; વહી સોનાનાં નિગરો પડે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુરુટોથી શો-જતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોજે છે. વહી તે આકાશનાં પદો-જતાં દયાં સોનાં, રૂપા, અને રજનાં નિગરોથી ઘડી વગરે દૃષ્ટી અને સર્ગને પરિપ્ર કરતો પચો પાચને દરનારો છે; વહી આ પર્વત સ્વર્ગનિરિ, પ્રથનિરિ, હરપનિરિ. મપા અરુદનિરિ આદિક. ઇકનોને આઠ નિગ-રોથી કલ્પાંત શોજે છે. વહી સર્ગનેંદિન સ્વર્ગાં અરિદંત પ્રહુનો મંદિ-

રોયી, તથા વક્ષોનાં મંદિરોયી અત્યંત શીજે છે. વક્ષી આ શત્રુંજય પર્વત
 યક્ષ, કિન્નર, ગંધર્વ, વિદ્યાધર, તથા દેવોનાં સમૂહોયી, તથા અપ્સરા-
 ઈયી સેવવા લાયક થયો થકો અત્યંત શોજે છે. વક્ષી આ પર્વતમાં મો-
 દ્ધની ઇમા વાલા યોગીઠ, વિદ્યાધરો તથા જીવનપતિઠ પવિત્ર ગુફાઠમાં
 રહિને શ્રી અરિહંત પ્રજુનું ધ્યાન ધરે છે. વક્ષી આ શત્રુંજય પર્વત રસકું-
 પિકા, રત્નની લાણો, તથા દિવ્ય શ્રોપધિઠથી સંપૂર્ણ થયો થકો સઘલા
 પર્વતોનાં ગર્વને જેદનારો છે. વક્ષી આ પર્વત કસ્તૂરીયાં મૃગોનાં ટોલાં-
 ઈયી, મયૂરોયી, મદોન્મત્ત હાથીઈયી, તથા ચમરી ગાયોનાં સમૂહોયી
 સર્પે વાજુણી શોજે છે. વક્ષી આ પર્વત મંદાર, પારિજાતક, સંતાન, હ-
 રિચંદન, પંપક, અશોક, તથા સાલરી આદિક વૃક્ષોયી જરેલો છે. વક્ષી
 પેત્રવીનાં પુષ્પોની મુગંધિયી મુગંધ યુક્ત કરેલ છે દિશાઈનાં જાગો જેણે,
 તથા ઝરતા ઇલા પાણીનાં ઝરણાથી વાચાલ થઈલો, તથા માલતી, ગુ-
 લાષ, શૃંગાગુરુ, અને આંવા પ્રમુલ્યથી હૃમેશાં પુષ્પ તથા ફલવાલો, ઇલો
 આ પર્વત અત્યંત શોજે છે. વક્ષી આ પર્વતપર કલ્પવૃક્ષોની ઘાટી ઠાયા-
 માં બેઠેલી કિન્નરીઠ જિનેશ્વર જગવાનનાં ગુણોને ગાય છે, અને તેથી
 પોતાના પાપોનો હાથ કરે છે. વક્ષી ઝરતા ઇલા પાણીના ઝરણાનાં વિં-
 ડુઈયી આ પર્વતરૂપી સ્વામી, પોતાની મુક્તિરૂપી સ્ત્રીનાં દ્વાર માટે જાણે
 મોતીઈને ઝરતો હોય નહીં, તેમ જોજે છે; વક્ષી અહીં એક વાજુપર, ઝ-
 રણામાંથી પડતા પાણીઈનાં વિંડુઈને વર્ષાદ પડતો જાણીને, મયૂરો પ્ર-
 જુની પાસે નાચ્યા કરે છે. વક્ષી એક વાજુષ હજાર ફણાઈયી શોજતો
 ઇલો શેષનાગ પ્રજુની આગસ અહીં દીવ્ય નાટક કરતો થકો શોજે છે.
 વક્ષી અહીં એક વાજુષ ઉત્તમ વંદ્યોવાક્ષી, તથા ઉત્તમ રાગવાક્ષી ઇલી
 સેચરીઠ હાથમાં વીણાઠ સેજને, અરિહંત જગવાનનાં ગુણોને ગાતી થ-
 કી દેવ્યાય છે. વક્ષી જે પ્રાણીઈને જન્મથી માંડીને પણ પરસ્પર વેર હોય
 છે, ઇલા પ્રાણીઠ પણ પોતપોતાનું વેર તજીને અહીં જિનનાં મુલ્યને જોતા
 થકા રમે છે. વક્ષી અહીં એક વાજુષ પૂર્વે સમુદ્રમાં જનારી ઇલી શત્રુંજયી
 નદી, જોનાર તથા સાંતલનારાઈની જાણે પુણ્યની રેલાજ હોય નહીં, તે-
 ન જોજે છે. વક્ષી એક વાજુષ અહીં તાલ્લવજ (તલાજા) નામનાં શિ-
 શ્યનાં ઇલંગનાંથી ગમન કરતી ઇલી તાલ્લવજી નદી શત્રુંજી નદીને

આવીને મલે છે. વલી અહીંથી ઉત્તર દિશામાં; સ્વઠ પાણીથી મહા ઉદ-
યવાલી, ઇંદ્રે વનાવેલી, તથા વિકસ્વર કમલોવાલી “ઐંદ્રી” નામની નદી
વહે છે; તેને તમો જુઠ ? વલી દીવ્ય જલનાં મોજાંઝંથી શોજીતી થણી,
તથા કમલની અંદર રહેલા હંસોવાલી, અને સારસથી સેવાણી એવી
આ કપર્દિકા નામની નદીને તમો જુઠ ? વલી હે દેવો !! પશ્ચિમ જા-
ગમાં જગતનો ઉપકાર કરનારી, તથા વેહેતા પાણીથી સંપૂર્ણ, અને પા-
પોનો નાશ કરનારી એવી આ બ્રાહ્મી નામની નદી શોજે છે. વલી હે દે-
વો !! અહીં શેત્રુંજી, ઐંદ્રી, નાગેંદ્રી, કપિલા, યમલા, તાલધ્વજી, ય-
દ્દાંગા, બ્રાહ્મી, માદેશ્વરી, સાન્નમતી, શવલા, વરતોયા, હજ્જાયંતી, તથા
જડ્ડા નામની ચૌદ મહા નદીઠ શોજે છે. વલી હે દેવો !! અહીં પૂર્વ
દિશામાં અત્યંત શોજાવાલું સૂર્યોદ્યાન છે, તથા દક્ષિણ દિશામાં નંદન-
વન સરસું સ્વર્ગોદ્યાન છે, તથા પશ્ચિમ દિશામાં અત્યંત મનોહર ચંદ્રોદ્યા-
ન છે, તથા ઉત્તર દિશામાં આ લક્ષ્મીલીલાવિલાસ નામનું ઉદ્યાન છે. એ-
વી રીતનાં, ચાર દિશાઝંમાંથી આવતી એવી લક્ષ્મીનાં ચોટલા સરસા ચાર
ઉદ્યાનોથી આ શત્રુંજય પર્વત અત્યંત શોજે છે. વલી અહીં સૌધમેંડનાં
હુકમથી કુવેરે વનાવેલો, તથા પાપરૂપી મેલને ધોનારો એવો ઇંદ્ર ના-
મનો કુંડ શોજે છે. સ્ફુરાયમાન થતી એવી ચાંદની સરસા પાણીનાં મો-
જાંથી શોજતો, અને જાણે જરતનાં યશોનો ઢગલોજ હોય નહીં, એવો જા-
રત નામનો કુંડ અહીં શોજે છે. વલી અહીં મંદ મંદ વાતા એવા પવન-
થી ચલાયમાન થતા મોજાની પંક્તિથી શોજતો એવો કપર્દીયદ્દાનો કુંડ
કોને સુખ કરનારો નથી ? (અર્થાત્ સર્વને સુખ કરનારો છે.) વલી
અહીં મુક્તિ રૂપી સ્ત્રીનું મુખ જોવા માટે દર્પણ સરસો, તથા પ્રીતિ
ઉત્પન્ન કરનારો એવો હિલ્લણ મુનિનો કુંડ તમો જુઠ ? વલી સર્વતીર્થાવ-
તાર છે નામ જેઠનું, એવા ચંદ્રકુંડ અને સૂર્યકુંડને, તથા વીજા પણ કું-
ડોને, હે દેવો !! તમો અહીં જુઠ ?

વલી હે દેવો !! અહીં આ વાઝુણ ઉત્તમ બુદ્ધિવાન એવો આ મુનિ
તપ તપે છે, તેનાં વિચિત્ર ચરિત્રની વાર્તા તમો કૌતુકથી સાંજલો ?

પૂર્વે યમ સરસો, તથા પાપીઝંનો સ્વામી એવો, ચંદ્રપૂરનો આ કંડુ
નામે રાજા હતો. તે ધનનો મદ રાખીને દેવ, ગુરુ, ઘરૂ, તથા માતપિ-

प्राणीजने पुण्यज प्रमाणरूप ठे, केमके क्षीण तेजवालो सूर्य पण केट-
लोक वखत चलकी शके ?) वली पुण्यथीज प्राणीजने हमेशां सुख मखे
ठे, अने तेज सुख पुण्यनो नाश थवाथी जेरनी पेठे दुःख आपे ठे. वली
जे हुं आगल हाथीजने पण एक चामरनी पेठे आकाशमां उठावतो, ते
हुं आजे आ खीथी जीतायो !! एम विचारतां थकां तेने याद आव्युं
के, अहो ! में राज्यनो त्याग कयों, मने महारोग थयो, अने वली क्रो-
धथी में गायने मारी !! वली हुं मृत्यु माटे तो निकलेलो हुं, त्यारे व-
ली हुं गायथी केम डयों ? वली एवी रीतें प्रसंगथी मलतुं मरण मुकीने,
कुगतिने देनारं गौहत्यानुं में पाप आचर्युं. वली पुण्य मेखव्या बिना
प्राणी दुःखी थाय ठे, केमके, मूढी बिनां बुद्धिवान माणस पण दुःखी
थाय ठे, हवे तो हुं आ आपदारूपी समुद्रमां डुब्यो, माहे हवे हुं शुं
करं ? केमके, आग लाग्या पठी कुवो खोदवाथी सुख थतुं नथी. एवी
रीतें विचार करता एवा ते राजाने ते देवांगना कहेवा लागी के, अरे !
महापापी मूढ ! हवे दुःखी थयो थको तुं शुं चिंतवे ठे ? पेहेलां तो रा-
ज्यनां मदथी अंध धइ तें धर्मनो ओह कयों, अने हवे दुःख वखते तुं
धर्मने संजाले ठे ! वली धर्मशिवाय बीजो कोइ पण प्रशंसवा लायक प-
दार्थ नथी, एम बुद्धिवानो माने ठे, माटे अंतकाले पण धर्मनुं स्मरण
करवाथी ते ओहीने पण तारे ठे. वली हे मूढ ! तारा चित्तमां धर्मबुद्धि
नथी, पण रोगनी पीडाथी तुं पुण्यने याद करे ठे, माटे में तारी परीक्षा
करी ठे; हुं तारी गोत्रदेवी अंविका तुं, अने तारा सत्त्वनी परीक्षा माटे
हुं गायनुं रूप करीने आवी इती; वली हे राजा ! हजु पण तारं मन
क्रोधातुर ठे, पण धर्मने रहेवा लायक, तथा समता रूपी अमृतथी जी-
जाएलुं नथी. माटे हवे तुं देशांतरोमां जइने तीर्थपर्यटन कर ? अने तने
धर्मारामननो वखत हुं निश्चयें करीने कहीश; एम कहीने ते देवी अंत-
र्धान थइ, त्यारे कंडु राजा विचारवा लाग्यो के अहो ! हजु पण मारं
जाग्य जागतुं ठे ! केमके गोत्रदेवी मने साक्षात नजरे पडी ! माटे हवे
मारा मन रूपी हाथीने वश करवा माटे हुं यत्न करं, के जेथी मोक्षरूप
लक्ष्मी मने प्रत्यक्ष थाय. एम विचारीने प्रजाते ते कोइक दिशाप्रते
चालवा लाग्यो, अने स्वष्ट चित्तवालो होवाथी ते कइं पण दुःख पाम्यो

नहीं. एवी रीते क्रोध रूपी अग्निने शमावीने पृथ्वीपर जमतो थको, तथा प्राणीजं प्रते समता सहित चित्तवालो थयो थको कोल्लाफ नामनां पर्वत प्रते ते आव्यो. त्यां रात्रिने पाठले पहोरे, तेनो पूर्व जवनो वेरी यक्ष, छेप लावीने तेनी पासे आव्यो; जयंकर दृष्टिवालो, तथा हाथमां गदावालो, लाल मुखवालो, अने भुकुटी जमावतो एवो, ते यक्ष क्रोधधी नीचे प्रमाणे वचन तेने कहेवा लाग्यो के, अरे दुष्ट ! कामांध-पणाधी तें मने मारीने मारी स्त्रीने पण तें मारी ठे, ते तने याद ठे ? माटे हवे तुं तारा इष्ट देवनुं स्मरण कर ? केमके, मदांध माणस सुख-नी इष्टाधी पापो करे ठे, पण तेनुं वखत आव्ये जयंकर परिणाम नि-पजे ठे, माटे हवे तुं खडवाने तैयार था ? एवी रीतनां तेनां वचनो सांजलीने राजा मौन रह्यो, त्यारे ते यक्ष तेने उपाडीने क्षणवारमां आ-काशमां चढी गयो; तथा पर्वतनां मध्य जागमां रहेली गुफामां तेने ले-इ जइने, त्यां तेणे तेने क्रोधधी विविध प्रकारना वंधनोधी बांध्यो. त्यां ते पादुजं ताडन पामवा, तथा उपाटोधी पीडावा लाग्यो, ते जाणे पू-र्वे करेखां पापोनुं प्रायश्चित्त संजालतो होय नहीं, तेम लाग्यो. पर्व-तनां अग्र जागमां, समुद्रमां, कांटावाला वृक्षमां तथा गुफामां तेने फेंकी फेंकीने, ते यक्ष अंतर्ध्यान थयो. ते वखते ते पूर्वनां पुण्यधीज व-च्यो, नहीतर तेवा मारधी तो त्रण लोक पण फाटी जाय; पठी ते रा-जा विचारवा लाग्यो के, अहो ! पूर्वनां पापरूपी वृक्षानुं आ तो हजु कुंपलीजं निकट्युं ठे, पण नरक आदिकनी गतिरूप तेनां पुण्यो अने फ-खो तो हजु हवे थवानां ठे. मदांध एवा अधम माणसो लीलामात्रधी पापोने बांधे ठे, पण पठी रडतां पण तेधी पोतानो आत्मा ठोडावी श-कातो नधी. एवी रीते पोते करेखां पापोनो पस्तावो करतो थको, तथा तेनां हय माटे शुज ध्यानवालो थयो थको तीर्थने उद्देशीने ते चालवा लाग्यो. वली ते सर्व प्राणीजंने पोतानी पेठे जोतो थको, छेप रहित थइने, पुण्य मेळववा माटे ज्यां त्यां जमवा लाग्यो.

एटलामां तेनी अंवा नामनी शासनदेवी पोतानां वचनं प्रमाणे प्र-सन्न थइने तेनी पासे आवीने कहेवा लागी के, हे वत्स ! हवे तुं शत्रुंजय पर्वत प्रते जा ? अने त्यां तारां इत्यादिक पापो नाश पामशे:

વલી તારા પૂર્વજોની જાકિયી સુશી થઇને મેં તને પહેલાં પણ શિલામણ
 આપી હતી, અને આજે પણ હું તને આ તીર્થ વતાવું તું. વલી મુઘ્ય
 એવો સંસારી જીવ શા માટે વીજાં તીર્થોમાં જમે છે ? એકવાર ફક્ત
 શત્રુંજય પર્વતનું તે શામાટે સ્મરણ કરતો નથી ? કેમકે, શત્રુંજય પર્વ-
 તને સારી રીતે પૂજવાથી, અથવા તેનું સ્મરણ કરવાથી, અથવા તેની
 સ્તુતિ કરવાથી, અથવા તેને જોવાથી પણ કર્મનો ક્ષય થાય છે. પાપી-
 ઈને શબ્દરૂપ, ધર્મીઈને સર્વ સુખ આપનાર, ઇચ્છાલાઈને ઇચ્છિત આપ-
 નાર એવો આ શત્રુંજય ગિરિ જયવંતો વર્તો ? વલી તપ દાન અને પૂજા-
 વિના પણ શુભ જાયથી કેવલ આ શત્રુંજયનો જે સ્પર્શ, તે મોઢા સુખને
 દેનારો છે; વલી તારું આ નિવિઢ કર્મ નરકાદિક ગતિને દેનારું છે, માટે
 તે શત્રુંજય વિના વીજા કશાથી પણ ક્ષય થશે નહીં. વલી હે વત્સ !
 આટલો ધણત તું મહાદેવપી હોવાથી મેં તારી ઉપેક્ષા કરી હતી, પણ
 હવે તો તું આ તીર્થાધિરાજને યોગ્ય છે, માટે તને હું કહું તું. જગતને
 પાવન કરનારી એવી એકવાર કરેલી આ પર્વતની સેવા પણ, લાલ જ-
 વમાં ઇશાન કરેલાં પાપોને દૂર કરે છે. વલી શત્રુંજય સમાન તીર્થ,
 આદિનાથ સમાન ગ્રન્થ, અને જીવરક્ષા સરસ્વો ધર્મ આ ગ્રંથે હુની-
 આમાં નથી. વલી મુક્તિરૂપી સ્ત્રીનાં વિવાહ માટે વેદિકા સરસ્વો, આ
 અન્ન શત્રુંજય પર્વત જયવંતો વર્તે છે. સંસારરૂપી સમુદ્રમાં હુયતા
 એવા માણસોનાં સમૂહને આશ્રય જૂત વેટ સમાન, તથા મુક્તિરૂપી કાં-
 ઠાવાણો એવો આ પર્વત શોભે છે. પાપોને જીતતો, ધર્મને પુષ્ટ કરતો,
 સુખને આપતો, તથા મધ્યમાં લોકોને પવિત્ર કરતો, એવો આ શાશ્વતો
 શત્રુંજય પર્વત જયવંતો વર્તે છે. વલી હે રાજા ! તું પણ ત્યાં સમતા રૂપી
 જલમાં સ્નાન કરવાથી પવિત્ર થઈને, તથા આત્મરમણતાનું આલંબન છે-
 ઈને આ તીર્થનાં યોગથી મોઢા પ્રતે જશ. એવી રીતે દેવીનાં મુખરૂપી
 કમલમાંથી નિકળતા મકરંદ સગ્યા શત્રુંજયનાં મહિમાને સાંભળીને,
 તે રાજા, જાણે અમૃતપીજ માંચાણો હોય નહીં, અથવા દૂધપીજ
 જાણે ધોવાણો હોય નહીં, અથવા ચાંદનીપીજ જાણે નાદેણો હોય
 નહીં તેમ ઇતમ નિર્મલરમણને પામ્યો. પત્રી તે રાજા, જગનની પ-
 દ નાથા એવી તે યંચા દેવીને નમસ્કાર કરીને, ગંધ સરસ્વા ઇગ્ગવલ

मनवालो थयो थको, तथा उत्तम चारित्रनी श्छावालो थयो थको शत्रुंजयने उद्देशीने चालवा लाग्यो; ते बखते तेणे शत्रुंजयप्रते पहुँचवा सुधि आहारना पचस्काण कर्या; तथा पर्वतनां गुणोथी तेनुं मन पण हराइ गयुं; पठी एवी रीते चालतां थकां सात दिवसे तेणे शत्रुंजय गिरिनुं शिखर दीतुं; ते बखते तेनां दर्शनमां उत्कंठित एवी पोतानी बन्ने आंखोने ते कंठु राजा नीचे प्रमाणे कहेवा लाग्यो के, हे नेत्रो ! त-
मारां पुण्यनां समूहधी आ गिरिराजने में प्रत्यक्ष जोयो, माटे तमो तेने सारी रीते जुड ? एवी रीते अत्यंत हर्षित थयेलो एवो ते कंठु राजा, र-
स्तामां कोष्क महामुनिने जोशने, तेने नमस्कार करीने तथा तेनां मु-
खसामी दृष्टि करीने तेनी पासे वेगो. ते बखते ज्ञानी, अने दयाथी उ-
ज्ज्वल एवा ते मुनि पण, ते राजाने वैराग्य युक्त जाणीने आग्रह सहित
देशनाधी नीचे प्रमाणे तेनापर अनुग्रह करवा लाग्या के, हे वरस ! तुं
धर्ममां उत्सुक ठे, अने वली शत्रुंजय पर्वत प्रते जाय ठे, माटे तुं हवे
चारित्रनुं लक्षण सांजल ?

सर्वज्ञोऽ कर्मरूपी काष्टने वेदनारं, तथा पंचमगतिने देनारं, एवुं पां-
च प्रकारनुं चारित्र कहेलुं ठे, तेमां पेहेलुं सामायिक चारित्र, वीजुं ठे-
दोपस्थापनीय चारित्र, त्रीजुं सूक्ष्मसंपराय चारित्र, चोथुं परिहारविशु-
द्धि नामनुं चारित्र, तथा पांचमुं यथाख्यात नामनुं चारित्र कहेलुं ठे.
चारित्रविनां ज्ञान अने दर्शन पांगलानी पेठे वृथा ठे, तथा ते चा-
रित्र पण ज्ञान अने दर्शन विना थंधनी पेठे निष्फल ठे. वली जेम सु-
वर्णनां कुंजमां अमृतनुं जरवुं, तथा सोनामां सुवंधि आववी, चंद्रने चं-
दननो लेप करवो, तथा बाँटीमां मणि जडवुं, तथा पर्वने दिवसे महा-
दान देवुं, तथा दानमां जेम जाव लाववो, तेम शत्रुंजय पर्वतपर चा-
रित्र सहित जे जिननुं ध्यान धरवुं, ते उत्तम फलने देनारं जाणवुं. एवी
रीते मुनिनी वाणीथी बुजेलो एवा ते कंठु राजाए ते मुनिनी पासेथी
दीक्षा लीधी, तथा इव्य अने जावधी परिग्रहनो त्याग करीने,
प्रसन्न दृष्टिवालो थयो थको ते तीर्थप्रते पहुँच्यो; तथा त्यां शीखरूपी
बखतरवालो, अने व्रतरूपी हृथीयारवालो, तथा दयारूपी दाखवा-
लो थयो थको पर्वतपर चढीने पापरूपी शत्रुने ते वेगथी हणवा ला-

ग्यो; वली त्यां आदीश्वर प्रभुनी प्रतिमाने जोड्ने तृती नहि पामतो थको, रोमांच सहित ते पोतानां चक्रुने निमेष रहित करवा लाग्यो. ते आ मुनि शिखरनां अग्र जागपर रद्दीने डुप्कर तप तपे ठे, तथा हमणाज ते घाती कर्मनो दाय करीने केवल ज्ञान पामशे. हे देवो ! हुं माहावि-
देह क्षेत्रमां गयो हतो, त्यांची आ सधलो व्रतांत में श्री मंदिरस्वामीनां मुखची सांजळ्यो ठे, माटे महापापी माणस पण श्रीशत्रुंजयनी सेवाची आ कंडु राजानी पेठे शुद्ध धर्मने जजनारो थाय ठे.

हवे ते वखते वीजा देवताळ पण कांतिची आकाशने दीपावता थका त्यां जिनेश्वरोने नमस्कार करवा माटे आढ्या. वली त्यां सधला इंद्रोए, डुप्कर्मोने नाश करनारी, तथा जूतादिकनां दोपने दूर करनारी एवी रा-
यणने प्रदक्षिणा देइने, श्री वीरप्रभुने नमस्कार कर्यो. वली तेउए त्यां नाना प्रकारनी लब्धिवाला, अष्टांग योगमां निपुण, प्रजावनाना उदय-
वाला, ध्यानमां मग्न आत्मावाला. मौनधारी, धर्मतुं माहात्म्य कहेनारा, जपमां तत्पर, जपमालानां मणकाळ फेरववामां तत्पर, मांहींमांहीं ध-
र्मकथा करनारा, कायोत्सर्ग करनारा, पद्मासन वारीने वेठेला, अनु-
कंपा वाला, हाथ जोडीने वेठेला, आदीश्वर प्रभुनां मुखरूपी कमलने जोवामां तत्पर, सूर्य सन्मुख राखेळ ठे दृष्टि जेउए एवा, हाथमां पुस्तक-
वाला, तप तपता, तीर्थसेवा करता, सधला सिद्धांतनां तत्वनी विद्यामां निपुण, श्वेत वस्त्रने धारण करनारा, परिपहोने सहन करनारा, अंतरंग शत्रुने जीतवामां शूरा, प्राणीउपर उपकार करनारा, चौद उपकरणोतुं पडिलेदण करता, मूर्तिवंत जाणे शांतरसोज होय नहीं एवा, तथा देह-
धारी जाणे धर्मोज होय नहीं एवा, वीर जगवाननी आसपास रहेला केटलाक मुनिउने पण बांधा.

हवे अर्हीं मांहींमांहीं स्पर्धा करता थका देवो उत्तम रत्नोची नीचे प्र-
माणे समवसरणनी रचना करवा लाग्या. त्यां वायुकुमारो सुगंधि वायु वीजवा लाग्या; तथा मेघकुमारो अत्यंत सुगंधि जखनी वृष्टि करवा लाग्या. ते वखते पाणीची सींचायेली शत्रुंजय पर्वत उपरनी जूमि, मं-
गलरूप फलने उत्पन्न करनारा पुष्करूपी वृक्षने उगाडवामाटेज जाणे तैयार करेली होय नहीं, तेम शोजवा लागी; वली त्यां देवोये एक

योजनसुधि घुटणपुर, नीचे रहेलां डोंटीआंवाली पुष्पनी श्रेणि पाचरी; वली त्यां व्यंतरोये रत्नो साये बांधीने पचरंगी पुष्पोने विखेयां. एवी रीते त्यां पृथ्वीपर विखरायेलां विचित्र पुष्पो, जाणे प्रचुनी पासे कामदेवे पो-
तानां हाथीयारो ठोड्यां होय नहीं, तेम शोजवा लाग्यां. वली त्यां व्यं-
तरेंद्रोये चारे दिशाउंमां लाख तोरणो वनाव्यां; के जेथी सूर्यथी जेम,
तेम दिशाउंनां मुखो रंगयुक्त शोजवा लाग्यां. वली त्यां चुवनपतिनां इं-
द्रोये वहारनां जागमां रूपानो गढ वनाव्यो, ते जाणे मूर्तिमान एवो प्र-
चुनां शुभ ध्याननो जंडारज होय नहीं, तेम शोजवा लाग्यो; वली एक
योजन सुधि पृथ्वीपर व्यापीने रहेलो, चंद्र सरखी कांतिवालो तथा व-
त्रीस शृंगुख सहित तेंत्रीश धनुपनां प्रमाणवालो उंचाझमां पांचसें धनु-
पनां मानवालो, कुंडल सरखा आकारवालो, तथा सोनानां कोंगरांथी शो-
जतो एवो ते गढ पृथ्वीपर शोजतो हतो. ते गढनी अंतरमां पंदरशो ध-
नुप्य जेटली जूमि ठोडीने, ज्योतिष देवताउंये उत्तम सोनानो गढ वना-
व्यो. उपर कहेला रूपानां गढ सरखाज उंचा अने विस्तारवाला एवा आ
गढ उपरे मनोहर रत्नमय कोंगरां शोजतां हतां. ते गढनी वच्चे वैमानि-
क देवोये विचित्र प्रकारनां रत्नोवालो, उपर जेवडोज रत्ननो गढ वनाव्यो.
ते गढपर विविध प्रकारनां दिव्य प्रज्ञाववालां रत्नोनां कोंगरांउंनी श्रेणि
अत्यंत शोजवा लागी. वली त्यां रहेली रंगवेरंगी पताकाउं, जगतमां ब्र-
मणथी संतापने प्राप्त थयेला एवा प्राणीउंनां पसीनाने जाणे दूर करवा
माटेज होय नहीं, तेम फकरवा लागी. वली ते पर सोनानी घुघरीउंनां अ-
वाजथी वाचाख करेख ठे दिशाउंनां मुख जेणे, एवो रत्नमय महाध्वज शो-
जतो हतो. वली त्यां दरेक गढोमां, उत्तम धारणांवाला चार दरवाजाउं
अत्यंत कांतिवाला रत्नोथी शोजता हता; ते जाणे चारे दिशाउंनी लहरीने
प्रवेश करवा माटेज होय नहीं, तेम लागता हता. वली ज्यां इंद्रनीलम-
णीनां (पानानां) वनावेलां तोरणो, युवान एवा गढोनी जाणे डाढीमु-
ठोज जगेली होय नहीं, तेम देवोने ब्रम उपजावता हता. वली त्यां द-
रेक वारणापाते, स्फुरायमान थता एवा जे धूपधाणां, तेमांथी निकलता
धुवाडाये करीने व्याप्त करेख ठे दिशाउंनां मुखो जेणे, एवा ते महान् ग-
ढो, जाणे अंधकारने नसाडताज होय नहीं, तेम शोजता हता. वली

त्यां देवोये दरेक द्वारप्रते सोनेरी कमलोथी शणगारेली, तथा उत्तम पाणीथी जरेली, एवी वावो, अरिहंत प्रभुने नमनाराउने स्नान करवामाटे वनावी. वली त्यां देवोये पेहेला अने ठेव्हा गढनी वच्चे, प्रभुने विश्रांति आपनारो, “ देवछंद ” ईशानसन्मुख वनाव्यो. वली ते रत्ननां गढनी अंदर मध्य जागे देवोये मणीनी पीठीकावाळुं सत्तावीश धनुष उंचुं चैत्यवृक्ष वनाव्युं. तेनी नीचे उत्तम पादपीठमां जडेला मणिउंथी सूर्यनां विंवनी पेठे सोनानुं सिंहासन शोजतुं हतुं. वली जक्तिथी दीपता एवा देवोये ते सिंहासन पर, त्रण जगतनां प्रभुपणाने जणावनारां त्रण तत्रो धारण कर्यां. वली त्यां एक हजार जोजन उंचो तथा मोक्षमां चडवाने निसरणी सरखो सोनानो धर्मध्वज शोजतो हतो. वली त्यां दरेक गढनां दरेक द्वारप्रते तुंवळं प्रमुख, उत्तम शृंगारवाला पोलीआउं शोजता हता. एवी रीते लक्ष्मीनां स्थानक सरखा समवसरणने करीने, वाकीनुं सघळुं कार्य व्यंतरेजोये संपूर्ण कर्युं. पठी देवोये मुकेलां सुवर्णनां कमलोप्रते स्थापेल ठे चरण कमल जेणे एवा, तथा नवतत्वोनां स्वामी, अने नवनिधाननां देनारा, तथा याचकोयें करीने वाक्योथी स्तुति कराता, मनथी चिंतवन कराता, कानथी श्रवण कराता, अने क्रोडो आंखोथी जोवाता, तथा जगतनां जीवित सरखा तथा धर्मीउंनां सर्वस्व सरखा, एवा श्रीवीरप्रभु पूर्वद्वारथी समवसरणमां दाखल थया. वली धर्मेनां चक्रवर्ती एवा ते प्रभुनी अगाडी, सोनेरी कमलपर रहेळुं, तथा पापरूपी अंधकारनो नाश करवामां सूर्यनां मंडलसरखुं एवुं धर्मचक्र रहेळुं हतुं. वली प्रभुनी प्रदक्षिणाने पामीने चैत्यवृक्ष पण क्षण वारमां जाणे अहंकारने पाभ्युं होय नहीं तेम नवपल्लव अने पुष्पोवाळुं थयुं. पठी धर्मचक्री तथा तत्वने जाणनारा एवा ते प्रभु “ तीर्थायनमः ” एवी रीतनो उंचेथी उच्चार करीते पूर्व दिशासन्मुख सिंद्धानपर वेठा. वली ते वळते व्यंतरोये धीजी दिशाउंमां पण प्रभुनां रूपो कर्यां; अने तेउं पण प्रभुनां मुखसरखांज शोजवा खाग्यां; आ सघळो महिमा प्रभुनो जाणवो. पठी त्यां पूर्वतरफनां द्वारथी साधुउं आव्या, तथा रत्ननां गढमां रहेला प्रभुने प्रदक्षिणा देइने, तथा नमस्कार करीने, अने जक्तिथी तेनी स्तुति करीने, अमिषुणामां प्रभुनी सन्मुख वेठां; तथा पठी त्यां वैमानिक देवांगनाउं आ-

वी, अने तेउंनी पठाडी साधवीउं वेठी. वली त्यां अनुक्रमे जवनपति, ज्यातिपी, अने व्यंतरनी स्त्रीउं दक्षिण छारेची आवीने तथा प्रजुने नमीने नैऋत्य खुणामां वेठी. वली त्यां ज्योतिपी, जवनपति, अने व्यंतर देवता-उं, पश्चिम छारेची प्रवेश करीने, तथा प्रजुने नमीने, वायव्य खुणामां वेठा. वली त्यां वैमानिक देवो, पुरुषो, तथा स्त्रीउं उत्तर छारची आवीने, तथा प्रजुने नमीने इशान दिशामां वेठा. हवे बीजा गढमां हरिण, सिंह, पाडा विगेरे, प्रजुना दर्शननां माहात्म्यची मत्सरनो त्याग करीने वेठा. तथा ठेव्हा गढमां देव, असुर अने मनुष्योनां सघळां वाहनो रक्षां, केम के, एवी रीतनो जिनमतनो अनुक्रम ठे; वली त्यां बीजा सिद्ध, गंधर्व, किन्नर विगेरे पण यथायोग्य स्थानके, प्रजुनां वचनरूपी अमृतने पीवाने उद्यमवंत थया थका वेठा. वली ते एक योजन प्रमाणवाला समवसरणमां पण क्रोडो गमे मनुष्य, जवनपति, देव विगेरे भाषा, ते सघलो प्रज्ञाव प्रजुनो जाणवो. हवे त्यां सिंहासनपर वेठेला, तथा त्रण उग्रोची शोजता, चामरोची बीजाता, अने सर्व अतिशयोची शोजता, सौम्य, कांतिनां समूहची त्रणे जगतने व्याप्त करता, केवलज्ञानची लोकोने जोनारा, त्रण लोकनां ऐश्वर्यची सुंदर, सघला प्राणीउंनुं हित करनारा, तथा दीव्य प्रज्ञावची कीर्तिवंत थयेला एवा ते प्रजुने जोशने सघला देवो अवच नीच हर्पने पाम्या. वली ते वखते केटलाको मस्तक धुणाववा लाग्या, केटलाको प्रजुनां खुंठणां उतारवा लाग्या, तथा केटलाको प्रजुनी स्तुति करवा लाग्या. एटलामां सुराष्ट्रदेशनां राजानो पुत्र, यादवकुलवालो, रिपुमह नामे जीर्णपुर्गनो (जुनागढनो) स्वामी त्यां आव्यो. ते वखते हर्पनां थधुची जरेली ठे, आंखो जेनी, तथा रोमांचरूपी कुंचुकने धारण करनारो, अने स्फुरायमान थयेल ठे, जक्ति जेनी एवो सौधमैद्ध नीचेप्रमाणे प्रजुनी स्तुति करवा लाग्यो. हे सामान्य केवलीउंनां स्वामी, तथा जगतनां प्रजु. त्रण जगतमां तिखक समान, तथा संसारची तारनारा तमो जयवंता वतों? वली हे देवाधिदेव, पूजनीक, करुणानां समुद्ध, शरणे आवेला संसारीनुं रक्षण करनार, तथा करुणानी खाण समान तमो जयवंता वतों? वली हे जंगम कल्पवृक्ष सरखा, अरिहंत, परमेश्वर, परमेष्टी, मृत्युरहित, प्रकट, तथा निरंजन एवा तमो जयवंता वतों? वली हे सिद्ध

સ્વયંચુરુ. તત્ત્વોનાં સમુદ્ર સરસ્તા, સર્વ સુખોના ઘર સરસ્તા; તથા મહેશ્વર
 ણ્વા તમો જયવંતા વર્તાં? વહ્સી હે પ્રજુ ! તમો અનાદિ, અનંત, અવ્યક્ત,
 તથા સ્વરૂપને ધારણ કરનારા ઓ, અને સુર, અસુર તથા રાજાડં તમોને-
 જ નમસ્કાર કરે છે. વહ્સી હે જગતનાં સ્વામી ! આપનાથીજ હું આ જ-
 ગતને ધન્ય માનું તું. તથા અન્ય પાણંડિડનાં તર્ક અને કુયુક્તિડથી હોજ
 નહીં પામતા ણ્વા તમો પ્રતે નમસ્કાર થાડં? વહ્સી હે પ્રજુ ! તમારા પાસે-
 થી હું મોદ્દ સુગની ઇગા રાસું તું, અને તમારા અતુલ્ય મહિમાને દેવો
 પણ તારી ગતના નથી. વહ્સી હે દેવ ! તથા સર્વ તત્ત્વોનાં જાણનાર ! ડ-
 રાદા જ્ઞાન આપમાં રહેલું છે, કેમ કે, મોદ્દ હૃમેશાં આપને આધિન છે,
 ણ્મ જ્ઞાનીડં કહે છે. વહ્સી હે હેશ્વર ! તમોયે જગતનો ડહાર કરવા માટે
 મનુષ્યનું રૂપ ધાળ કરેલું છે, નહીંતર આ જગત અજગતજ કહેવાત.
 વહ્સી મર્ષ દેવોને વિષે દેવપણું પણ તમારા અંશથીજ પ્રાપ્ત થયેલું છે, કે-
 મકે અન્યદર્શનીડં પણ થીતરાગપણાનેજ મુક્તિ કહે છે. વહ્સી હે જગત-
 નાં પુણ્ય, નિધયે કરીને તમોજ પરમેશ્વર છે, કેમકે, રાગદ્વેષે કરીને સ-
 હિતને તત્ત્વથી પરમેશ્વરપણું ઘટી શકતું નથી. વહ્સી જાગ્યહીન માણસો
 અન્ય દેવની પેઠે આપને જોડ શકતા નથી, કેમકે, વીજાં રત્નોની પેઠે
 ચિનામડી રત્ન કંદે મુલ્યજ્ઞ હોતું નથી. વહ્સી હે પ્રજુ ! તમારેવિષે પ્રજાવ-
 ની રિહિ જેવી છે, તેવી અન્ય દેવોમાં નથી, કેમકે તારાડંમાં સૂર્યની પ્ર-
 જ્ઞા ક્યાંથી હોય? વહ્સી હે પ્રજુ ! જ્યાં તમો વિહાર કરો ઓ, ત્યાં સો જો-
 જનમુધિ કંદે પણ ડપદ્રવ થનો નથી, થહો ! મોટાડંનો પ્રજાવ પણ મો-
 ટોજ હોય છે ! ! વહ્સી હે જગવન્, ડ્યોતિરૂપ ણ્વા તમોજ યોગીડંને ધ્યા-
 ન ધરવા સાધક ઓ. વહ્સી આઠ કર્મોનો નાશ કરવામાટે આપે અટાંગ-
 યોગ કરેલો છે. વહ્સી સ્વામીનાં પણ સ્વામી, ગુરુનાં પણ ગુરુ, અને દેવોનાં
 પણ દેવ, ણ્વા તમો પ્રતે નમસ્કાર થાડં? વહ્સી જશમાં, અગ્નિમાં, વનમાં,
 રત્નનાં મંકટમાં, તથા મિંદ્ર, મર્ષ અને રોગ આદિકની વિપદામાં તમો-
 જ મારા શરણદત્ત છે; ણ્વા રીતે સુખમેહ, પ્રતુની મ્યુનિ કરીને, જાતિપૂ-
 વેદ, દોષો જેન પાણીને, તેમ પ્રતુનાં વચનનું પાન કરવાને વેળો. વહ્સી
 પ્રણે જગતનાં સ્વામી ણ્વા ને પ્રજુ, જગતનાં હૃદયમાટે મર્ષે તાપામાં મમાન
 હૃદયમાંથી, મર્ષે પ્રાણીડંનું દિત કરનારી. મર્ષે અતિગથોથી મંપૂર્ણ, મર્ષે

प्रकारे शोजनिक, तात्त्विक अर्थधी मनोहर, 'शांत, तथा एक योजनसुधि संजलाय तेवी वाणी बोलवा लाग्या. जेम कस्तुरी पोतानां सुगंधपणाधी अमूख्यपणाने पामी ठे, तेम आ शरीर पण धर्मधी उत्तमपणाने पामे. वली आ शरीरनी अंदर मलीन एवी सात धातुं रहेली ठे, तेम ते ब-
हारधी पण अशुचि ठे, माटे ते सर्वथा प्रकारे निरर्थकज ठे. एवं जाणी-
ने पण मूढ एवो प्राणी कर्मने वश थइ, अहंकारयुक्त थयो थको पोताने
अजरामर मानीने इछा प्रमाणे संचरे ठे. वली आ कायाने आ संसारमां
नाना प्रकारनां शस्त्रोधी, अग्निधी, स्यावर अने जंगम केरधी, शत्रुंधी,
तीव्र रोगोधी, अकास मृत्युधी, टाढ तडकाधी, घडपणधी, इष्टनां वियो-
गोधी, इत्यादि महादोषोधी, अत्यंत क्लेश धाय ठे; माटे एवी रीत-
नां आ असार देहने पामीने हे लोको! तमो जगतमां सारभूत, तथा
पूजनिक एवा धर्मने करो? वली काचनां समूहोधी ज्यारे चिंतामणी
रत्न मळे, तथा रजधी सुवर्ण मळे, पाणीनां विंदुधी अमृतसमुद्र
मळे, तथा घर मात्रधी ज्यारे राज्य मळे, ल्यारे तेवुं कार्य तत्त्वने विचा-
रनार कयो माणस न करे? वली धर्मविना, माता, पिता, चाइ, मित्र त-
था राजा पण प्राणीनुं आ संसारजालधी रक्षण करी शकता नधी, माटे
ते धर्मनेज सेववो. वली ते धर्मप्रवृत्ति, कास आदिक उपायोधी, उचित
आचारधी, ज्ञानगर्जित क्रियाधी, तथा मनुष्यजन्मधी बुद्धिवानो प्रते
प्रशंसनीक धाय ठे. वली धर्मज प्रगट रीते तीर्थंकरनी पदवीने योग्य ठे,
केमके तेनी अनुज्ञा प्रमाणे चालनारा लोको त्रिचुननां पण स्वामी धाय
ठे. वली राजा आदिकनी सेवाधी शामाटे आत्माने दुःखी करवो जाइ-
यें? केमके जे धर्म तेठ प्रते पण राजापणुं दीधुं, ते धर्मनोज आश्र-
य करो? वली हे जव्य लोको! तमो विचारो के, धर्मविनां कोइ पण
जगोयें कंइ पण मली शकतुं नधी, केमके, आ दुनिआमां केटलाको
दुःखी अने केटलाको सुखी देखाय ठे. वली हे जव्य लोको! रागादि-
कोने कोइ बखते पण वश थवुं नहीं, केम के, तेठ जरा सुख आपीने
पाठा नरकादिकमां फेंकी दे ठे. वली तमो विचारो के, विषयो सरखा आ-
त्मानुं अहित करनारा बीजा कोइ पदार्थो नधी, केमके, तेठ संसारी
जीवोने पापकार्योमां प्रवर्तावीने ज्ञानादिकनो नाश करे ठे. ज्यांसुधि अ-

ત્યંત તેજસ્વી ધર્મરૂપી સૂર્ય પ્રકાશતો નથી, ત્યાંસુધિ તે વિપયો અંધ-
 કારની પેઠે અટકાવ રહિત સર્વ જગોયે ફેલાય છે. વલી પ્રમાદરૂપ પા-
 પોથી અંધ થયેલ છે જાવનેત્રો જેઝનાં, એવા કુમાર્ગીઝ, દુઃખનાં સમૂહરૂ-
 પી જંગલી પ્રાણીઝથી વ્યાકુલ એવા નરકરૂપી વનમાં પડે છે; સ્વરૂપમા-
 ગ્રથી જાણતા એવા સંસારી જીવો પ્રત્યક્ષ દૃષ્ટનાં લોજે કરીને ઉજ્જ્વલ
 ધર્મનાં મહિમાને જાણતા નથી; વલી દિવસ, રાત્રિ, સુખ, દુઃખ, જા-
 ગરણ, તથા નિદ્રાદિકનાં દૃષ્ટાંતથી પુણ્ય પાપનું ફલ પ્રત્યક્ષ જણાય છે.
 વલી છુદ્ધ એવા રાક્ષસ, સિંહ, સર્પ આદિકો પણ જે ઉપદ્રવ નથી કરતા,
 તે સઘલું સ્પષ્ટ રીતે ધર્મનું માહાત્મ્ય જાણવું. વલી ધર્મનો ઠેપ કરનાર,
 તથા મહાવલવંત એવો પ્રમાદ સર્વથા તજવો, કેમ કે, જો ધર્મનો નાશ
 થાય, તો શરીરમાં વ્યાધિ, વંધ આદિકની આપદાઝ લાગુ પડે છે. માટે
 એવી રીતે ચિત્તથી પુણ્યપાપનું પ્રગટ ફલ જાણીને, જેથી કલ્યાણની સિ-
 ઝિ થાય છે, તે ધર્મને જજવો. એવી રીતે ધર્મરૂપી અમૃતને ઝરનારા
 પ્રજુનાં વચનને અત્યંત પીને, લોકો અલંડ આનંદ પામ્યા. વલી તે વલ-
 તે સજાનાં લોકો જાણે, અમૃતથી તૃપ્ત થયા હોય નહીં, તથા ચાંદનીથી
 જાણે ધોવાયા હોય નહીં, તથા જાણે નિધાનની લલ્લિને પ્રાપ્ત થયા હોય
 નહીં, તેવા થયા. વલી કેટલાકોયે તો ત્યાં સંયમ લીધું, તથા કેટલાકો
 સમ્યક્ત્વ પામ્યા, તથા કેટલાકો ત્યાં હર્ષથી જડકજાવને પામ્યા. વલી
 ત્યાં શત્રુંજય પ્રતે પ્રજુને આવેલા જાણીને સૌધર્મેઝ અત્યંત હર્ષે પૂર્વક પુ-
 ન્ય કાર્યોમાં જકિવંત થયો. વલી ત્યાં ગ્રણે જગતોનાં માણસોથી પૂજા-
 યેલી આદીશ્વર પ્રજુની પ્રતિમાને, તથા દૂધને ઝરતી રાયણને, અને
 તેની નીચે રહેલાં પ્રજુનાં પગલાંને, તથા નદી, તલાવ, કુંડ, શિખરો,
 ઘટ્ટો, વનો, અને નગરોને જોડે, તથા પ્રજુનાં ચરણને નમીને,
 હર્ષિત થયેલો સુધર્મેઝ, મસ્તકપર હાથ જોડીને, રોમાંચિત થયો
 થકો, અમૃત સરસી, તથા પર્યદાને હર્ષે ઉપજાવનારી, તથા ઉત્તમ ગુણો-
 થી ગર્જિત થયેલી વાણીયે કરીને, જગતનાં સ્વામી એવા પ્રજુને ક-
 હેવા લાગ્યો કે, હે જગતનાં આધારજૂત એવા જગવન્, તમોજ આ જગ-
 તમાં તીર્થરૂપ તો, અને આપનાથી અધિષ્ઠિત થયેલો આ શત્રુંજય પર્વત
 વિશેષે કરીને પવિત્ર થયેલો છે. વલી હે પ્રજુ! આ તીર્થમાં શું તપ તપા-

ય. ? શું વ્રત ? શું જપ ? તથા અહીં કઈ સિદ્ધિ છે ? વલી શું ફલ મલે ?
 અહીં શું ધ્યાન ધરવું ? અહીં શું શુભ કાર્ય કરવું ? તથા આ પર્વત ક્યારે
 અને શામાટે થયો ? તથા તેની કેટલી સ્થિતિ છે ? તથા આ નવીન પ્રા-
 સાદ કોણે કરાવ્યો ? તથા આ ચાંદની સરસ્વી મનોહર પ્રતિમા કોણે
 કરાવી ? તથા પ્રજુની પાસે તલવારને ધારણ કરીને દ્વારમાં આ વન્ને દે-
 વો કોણ ઝાઝા છે ? તથા ઢાવી અને જમણી ઘાજુયે કોણની મૂર્તિ છે ?
 અને વીજા દેવો પણ કોણ છે ? તેમ આ રાચણનું વૃદ્ધ શું છે ? તથા તેની
 નીચે કોના પગલાં છે ? તથા એ મધૂરપ્રતિમા કોની છે ? અને અહીં આ
 ચક્ષુ કોણ ઝાઝો છે ? વલી અહીં કઈ દેવી ક્રીડા કરે છે ? અને અહીં
 આ મુનિઠ કોણ રહેલા છે ? અને આ મોટી નદીઠ કઈ છે ? તેમ આ ઝ-
 ત્તમ ફલોવાલા વૃદ્ધો કોણ છે ? તથા કયા મુનિનું આ તલાવ છે ? તથા
 હે જગતનાં પ્રજુ ! આ કુંડો કયા છે ? તથા રસકુંપિકા અને રત્નની શાળ
 શું પ્રજાવવાલી છે ? તથા કઈ કઈ ગુફાઠ છે ? હે સ્વામી ! લેપધી ઘનાવે-
 લા સ્ત્રી સહિત આ પાંચ માણસો કોણ છે ? તથા ગ્રણે જગતનું ઝલ્લંઘન
 કરે એવા શૂન્ય પ્રજુનાં ગુણોને અહીં આ કોણ ગાય છે ? તથા દક્ષિણ
 દિશામાં આ કયો પર્વત છે ? અને તેનો શું પ્રજાવ છે ? વલી અહીં શિ-
 खरो કયા કયા છે ? તથા ચારે દિશાઠમાં કયાં કયાં નગરો છે ? તથા
 અહીં સમુદ્ર કેમ આવેલો છે ? અને અહીં કોણ ઝત્તમ પુરુષો ઘયા છે ?
 વલી અહીં કેટલા વચ્ચતસુધિ પ્રાણીઠ સિદ્ધિ પામશે, તથા આ પર્વત કેટ-
 લા પ્રમાણવાલો છે ? તેમ હે પ્રજુ ! અહીં સમ્પગ્દષ્ટિઠનાં કેટલા ઝઘારો
 ઘશે ? શ્યાદિ સપશું વ્રતાંત, હે પ્રજુ આપે કૃપા ફરીને કહેવું; કેમકે,
 જગત્પૂજ્યો આશ્રિત પ્રાણીઠવ્રતે પોતાની મેલેજ ઉપકાર કરનારા હોય છે.
 ષ્ઠી રીતની સુધર્મોઝનાં મુશ્વરૂપી કમલમાંથી નિકલેલી વાણી સાંજ-
 લીને, તીર્થનાં પ્રજાવની વૃદ્ધિ માટે, તથા જીવ્ય જીવોને ઘોષ થવા માટે,
 અને સાંજલનારાઠનાં પાપોનો નાશ થવા માટે જગવાન શ્રી વીરપ્રજુ ગં-
 ઝીર વાણીઘી, નદી અતિ સંહિત તેમ નદી અતિ વિસ્તારવાયું એવું શ્રી
 શયંજય તીર્થનું માહાત્મ્ય કહેવા ધાગ્યા કે, હે સૌધર્મોઝ ! સર્વ તીર્થોમાં
 રાજા સમાન એવા આ શયંજય પર્વતની કથા કહેનાર અને સાંજલનાર
 વન્નેને પુણ્ય અર્થે યાય છે, માટે તે તું પ્રગટ રીતે સાંજલ ?

એક લાલ યોજનનાં વિસ્તારવાલો, તથા પૂર્ણિમાનાં ચંદ્ર સરસી આ-
 કૃતિવાલો, અને લક્ષ્મીથી નિરૂપમ જંબૂદ્વીપ નામે દ્વીપ છે. જે જં-
 બૂદ્વીપમાં, મારી શાલાપર જિનનાં મંદિરો છે, એવી રીતનાં દ્વિપથીજ દ્વો-
 ય નહીં જેમ, તેમ જંબૂદ્વીપનાં પલ્લવોનો સમૂહ હમેશાં નાચ્યા કરે છે. તે
 જંબૂદ્વીપમાં જરત, હૈમવંત, હરિવર્ષ, મહાવિદેહ, રમ્યક, તથા શ્રેયણવંત
 એમ ઠ દેવો છે; તથા તેઠમાં અનુક્રમે હિમવાન્, મહાહિમવાન્, નિપથ,
 નીલવંત, રૂપ્ય, તથા શિશ્વરી નામનાં ઠ પર્વતો પૂર્વથી પશ્ચિમ સમુદ્ર સુ-
 ધિ લંબાણ્યા છે, તથા તેઠ જિનમંદિરથી શોની રહ્યાં છે. મહાવિદેહ દે-
 વનાં મધ્ય જાગમાં, લાલ શિશ્વરોથી શોજતો, અને પૃથ્વીનાં મધ્ય જા-
 ગમાં રહેલો, મુચર્ણનો મેઠુ પર્વત છે; તે પર્વત લાલ યોજન ઊંચો, ઘનની
 ધેણિઠપી શોજનો, તથા શાશ્વતા જિનમંદિરોનાં શિશ્વરપર રહેલાં ચ-
 લકતાં રત્નોનાં ફિરણોથી દેદીપ્તમાન લાગે છે. હવે જરત દેવને અમો
 પુણ્યથી જરેલું માનીયેં ઠીયેં, કેમ કે તે દેવનાં માણસો દુઃખમકાલમાં
 પણ પુણ્યશાક્ષીઠ દોષ છે. તે જરત દેવમાં નાશ થણ છે દુર્નીતિ તથા
 ઠપદ્રવ જેમાંથી, અને પ્રીતિ યુક્ત છે માણસો જ્યાં અને સઘલા દેશોમાં
 મુગ્ય, એવો આ મુરારૂ દેશ કહેવાય છે. આ દેશમાં અલ્પ પાણીથી પણ
 ધાન્ય પાકે છે, તથા યોદ્ધાં પુણ્યથી પણ ઉત્તમ ફલ મહે છે. અને સ્વલ્પ
 ઠશાયથી પણ કપાયોનો નાશ થાય છે. વહ્ની આ દેશનાં પાણી નિર્દોષ
 છે, તથા પર્વતો પણ પવિત્ર છે, અને અહીંની પૃથ્વી પણ હમેશાં રસાલ
 અને સર્વ ધાનુમય તથા ઉત્તમ છે. વહ્ની અહીં પગલે પગલે સર્વ પાપોને
 હરનારાં ઠીયોં છે, તથા પવિત્ર પાણીનાં સમૂહવાહી નદીઠ છે, અને ઉ-
 ચ્ચમ પ્રતાવવાણા હલો છે; વહ્ની અહીં ચારે કોરે વિકસર પામેલા મુગ-
 ધિ કમલોમાણાં તણાવો છે, તથા ટાઢા અને ઊના પાણીથી શોજતા કું-
 ઠો છે. વહ્ની અહીં પગલે પગલે નિધાનો છે, તથા પર્વતે પર્વતે રસકુંપી-
 કાઠ, મહા પ્રતાવવાહી ઓષધીઠ, તથા હમેશાં ફલતાં વૃક્ષો છે. વહ્ની
 અહીં પૂર્વે જાણે વાવેલુંજ દોષ નહીં તેમ પોતાની મેલેજ ધણું ધાન્ય ની-
 વડે છે, તથા જ્યાંની પવિત્ર માટી ઠીયેંસ્નાનનાં ફલને દેનારી છે. વહ્ની
 અહીં શ્રી કૃષ્ણ શત્રુની પૂજા નાટ દીગ, પુન્નરાજ, સૂર્યકાંત મણિ, મો-
 તી, તથા પાનાં આદિકનાં સમૂહો પોતાની મેલેજ ઉત્તમ થાય છે. વહ્ની

અહીં સ્ફુરાયમાન એવાં રત્નોયેં કરીને, આ દેશનાં ગુણોનેજ જાણે પ્રગટ કરતો હોય નહીં, તથા પ્રભુની જ્ઞાતિમાં તત્પર થઈને મોજારૂપી હાથો-ધી નાચતો તથા ગર્જના કરતો હોય નહીં જેમ, તેમ સમુદ્ર શોષે છે. આ તીર્થની રક્ષામાટે મને અહીં સગર ચક્રવર્તી લાવેલો છે, એવા હર્ષથી જાણે ફીણનાં સમૂહનાં મિશ્રથી હસતો હોય નહીં, તેમ તે સમુદ્ર શોષે છે. વ-લી અહીં દેવોથી પૂજાયેલા ચોવીસ તીર્થકરો, ચક્રવર્તિઝં, વાસુદેવો, ત-થા વલ્લભ પ્રમુખોયે પણ વિહાર કર્યો છે. વલી અહીં અનંત મુનિઝં સિ-રુ થયા છે, તથા ઘણા સિદ્ધ થશે, તથા અહીં ઘણા ધર્મધુરંધુર સંઘપ-તિઝં થયેલા છે. વલી અહીં જરાસિંધાદિકને મારીને કૃષ્ણાદિકે જય મે-લવ્યો છે, તથા વીજા પણ નીતિનિપુણો અહીં ઘણા રાજાઝં થયેલા છે; વલી અહીં કેટલાક રાજાઝં પ્રજાનાં પ્રતિપાલનથી તથા શત્રુનો નાશક-રવાથી કીર્તિવાલા, ત્યાગી, ધર્મકાર્યનાં આધારજૂત તથા સર્વ જગોયે સ-મદદિવાલા થયેલા છે. વલી અહીં હમેશાં સરલ સ્વજાવી, પ્રસન્ન મુખવા-લા, ધિવેકી, સંતોષી, હમેશાં આનંદી, તથા નિંદા અને માત્સર્ય વિનાનાં, પોતાનીજ સ્ત્રીઝમાં સંતોષી, પરસ્ત્રીઝથી ચિરક, સત્ય ઘોલનારા, પુણ્યશા-લી, પરડોહની બુદ્ધિવિનાનાં, કદાગ્રહ અને વૈરવિનાનાં, કપટ અને લો-જવિનાનાં, ઉદાર, નિર્દોષ આચારવાલા, તથા સુખી લોકો વસે છે. વલી બ્રહ્મચર્ય ગુણે કરીને મનોહર, પતિની સેવામાં તત્પર, હસમુખી, રૂપાલી, પરિવારનું હિત કરનારી, માતપિતાની જ્ઞાતિ કરનારી, જતાર પ્રતે પ્રીતિ-વાલી, સર્વ લોકને વલ્લજ, જાગ્યથી જાસુર, વહુ પુત્રોથી શોજતી, લજ્જા-યુક્ત, કમલ સરલાં નેત્રોવાલી, કૌતુકવાલી, સ્વપ્ન ક્રોધવાલી, ઉત્તમ પે-હેરવેપવાલી, સરલ બુદ્ધિવાલી, મીઠ વચનોવાલી, ગંજીર, અને ગુણો છે પ્રિય જેઝેને એવી સ્ત્રીઝ અહીં વસે છે. વલી અહીં પુત્રો માતપિતા પ્રતે જ-જ્ઞાતિવાલા, હમેશાં માતપિતાની આજ્ઞા પાલનારા, કલાઝમાં કુશલ, શાંત અને સુશીલો છે. વલી અહીં ચાકરો શેઠપ્રતે ઉત્તમ જ્ઞાતિવાલા, કાર્ય વચ્ચે યાચના નહિં કરનારા, શૂરા, સ્વપ્નમાં પણ સંતોષી, સ્નેહી, જલું કરના-રા શેઠનાં અન્નિપ્રાયને જાણનારા, સજાને યોગ્ય, ઉત્તમ વચનવાલા, અ-ત્યંત પ્રીતિવાલા, શેઠનાં વૈરી પ્રતે વૈરવાલા, તથા શેઠનાં મીત્ર પ્રતે મિત્રા-દવાલા છે. વલી અહીં કૃત્રિઝં આસ્તિકપણામાં તથા ઉચિતપણામાં ચતુ-

ર, દામા અને ઢાઢાપણથી મનોહર, ઠયે દર્શનપ્રતે સમદૃષ્ટિવાલા અને પરાક્રમી છે. વલી અહીં પુષ્ટ, તથા વહુ દૂધવાલી ગાયો છે, તથા જેસો પ-
 ણ મહા વલવાન, શીંગડાંવાલી, વંધનવિનાની, તથા કોઈ ચોરી કે હરી ન શકે એવી છે. વલી અહીં ધોઢાઈ ડંચા, તથા ચપલ ગતિવાલા છે, વ-
 લદો ધાંધોયેં કરીને મનોહર છે, તથા સંગ્રામરૂપી સમુદ્રમાં વેટ સરલા ઢાથીડં પણ અહીં શોજે છે. વલી અહીં વીજા તિર્યંચો પણ મહાવલવાન થયા થકા પરજાતિનો મત્સર કરનારા નથી, તેમ તેડં જયથી ડહિ-
 ણ થયેલાં નથી. વલી અહીંના નગરો મોટા અને ડંચા કિલ્લાડંથી શોજિ-
 તાં થપ્લાં છે, અને ત્યાં અરિહંત જગવાનનાં ચેત્યોપર રહેલી ધ-
 જાડં તો આકાશને સ્પર્શ કરે છે. વલી અહીંનાં લોકો જૈન સાધુનાં મુ-
 ય્વરૂપી કમલમાંથી નિકલેલા સિદ્ધાંતનાં સારથી પાપ રહિત, પવિત્ર તથા
 લક્ષ્મીવંત છે. વલી અહીં મનોહર તથા સઘલી વસ્તુડંથી જરપુર, મેહેલો
 છે, તથા લાજ મેલવતા એવા ત્યાં વેપારીડં પણ છે. તે સુરાટ્ દેશને મુકુટ
 સમાન, તથા સ્મરણ કરવાથીજ પાપોનો નાશ કરનારો, આ શત્રુંજય પ-
 થેત છે. આનું માહાત્મ્ય કેવલજ્ઞાનથી જણાય, પણ કહી શકાય નહીં, તો
 પણ હે દેવેંડ! તારા પુઠવાથી હું તે તને કહું તું. વલી તે માહાત્મ્ય જા-
 ણીને, અને શક્તિ ઠતાં પણ, જો મૌન કરવામાં આવે, તો મુંગાનાં રસનાં
 સ્વાદસરહું થાય. વલી ત્રણે લોકનાં ઐશ્વર્યનાં ઘર સરલા એવા આ તીર્થ-
 નાં નામમાત્રથી પણ જેમ પાર્શ્વનાથનાં નામથી સર્પનું કેર જાય, તેમ પા-
 પોનો નાશ થાય. શત્રુંજય, પુંડરિક સિદ્ધદેવ, મહાચલ, સુરશેલ, વિમલા-
 ડિ, પુણ્યરાશિ, શ્રીયઃ પદ, પર્વતેંડ, સુજડ, દૃઢશક્તિ, અકર્મ, મુક્તિગે-
 હ, મહાતીર્થ, શાશ્વત, સર્વકામદ, પુષ્પદંત, મહાપદ્મ, પૃથ્વીપીઠ, પ્રણપદ,
 પાતાલમૂલ, કેલાસ, ક્ષિતિમંડલમંડન, ઇલાદિ આ પર્વતનાં યકસોને
 આઠ નામો છે, તે સુધર્માસ્વામીયે વનાવેલા સપાદલક્ષ માહાત્મ્યથી જા-
 ણી લેવાં. એવી રીતનાં આ મહાતીર્થનાં નામો, જે માણસ પ્રજાતમાં જણે
 છે, અથવા સાંજલે છે, તેને સંપદાડં મલે છે, અને તેની આપદાડં નાશ
 પામે છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વત સઘલા તીર્થોમાં ડત્તમ તીર્થ, સઘલા પ-
 ર્વતોમાં ડત્તમ પર્વત, તથા સઘલાં દેવોમાં ડત્તમ દેવ છે. યુગની આ-
 રિમાં મોક્ષને દેનારૂં આ પેહેલું તીર્થ છે, અને વીજાં તીર્થો તો તેની પઠી-

નાં છે. વહ્ની હે હંડ્ર ! આ ત્રણે લોકમાં જેટલાં પવિત્ર તીર્થો છે, તે સઘણાં
 આ શત્રુંજય તીર્થનાં દર્શનથી આવી જાય છે- વહ્ની પંદર કર્મજૂમીઝમાં
 નાના પ્રકારનાં તીર્થો છે, પણ શત્રુંજય સમાન વીજું કોઈ પણ તીર્થ પાપોને
 દૂરનારું નથી. વીજાં કૃત્રિમ એવાં તીર્થોમાં, નગરોમાં, યથાનમાં, તથા પ-
 ર્થતોમાં જપ, તપ, નિયમ, દાન અને ધ્યાનથી જે પુણ્ય ઉત્પન્ન થાય છે,
 તેથી દશગણું પુણ્ય કલ્યાણિક તીર્થોમાં થાય છે, અને જંબુ ઘૂઠમાં રહે-
 લાં જિનતીર્થોમાં તેથી સોગણું પુણ્ય થાય છે. વહ્ની શાશ્વતા એવા ધાતુકી
 ઘૂઠમાં તેથી હજારગણું, તથા પુષ્કરછીપનાં ચેલોમાં, રુચકગિરિમાં, અને
 અંજનગિરિમાં અનુક્રમે તેથી દશગણું પુણ્ય થાય છે, તથા નંદીશ્વરે, કુંડ-
 લાદિમાં, માનુષોત્તર પર્વતમાં, વૈષ્ણવ પર્વતમાં, સમ્મેત શિખરમાં, વૈતાલ્ય-
 માં, મેરુપર્વતમાં, રેવતાચલમાં, અને અષ્ટપદમાં અનુક્રમે તેથી ક્રોડગ-
 ણું પુણ્ય થાય છે; અને શત્રુંજય પર્વતનાં દેખવા માત્રથીજ અનંતગણું પુ-
 ન્ય થાય છે, અને હે હંડ્ર ! આ તીર્થની સેવાથી જે પુણ્ય થાય છે, તે તો
 વચનથી પણ કહી શકાય તેમ નથી. વહ્ની પેહેલા આરામાં તે એંસી
 યોજનનાં વિસ્તારવાલો, વીજા આરામાં સિત્તેર યોજનનો, ત્રીજામાં સાઠ
 યોજનનો, ચોથામાં પચાસ યોજનનો, તથા આ પાંચમા આરામાં
 ચાર યોજનનો છે, અને ઊઠા આરામાં તે સાત હાથનો રહેશે, પણ તેનો
 મહિમા ઘણો થશે. વહ્ની આ અવસર્પિણીમાં જેમ તે તીર્થનાં વિસ્તાર-
 ની અનુક્રમે હાનિ થાય છે, તથા ઉત્સર્પિણીમાં તેની ઘટ્ટિ થશે, પણ તે-
 ના મહિમાની હાનિ કોઈ પણ વચ્ચે થશે નહીં. વહ્ની શ્રીફલ્ગદેવ પ્રજુ
 જ્યારે આ પર્વતપર તપ કરતા હતા, તે વચ્ચે હે હંડ્ર ! આ પર્વતનાં મૂ-
 લનો વિસ્તાર પચાસ યોજનનો, ઊપરના જાગમાં દશ યોજનનો, તથા ઝં-
 ચાદમાં આઠ યોજનનો હતો. એવી રીતનો આ પર્વત પ્રલયકાલે પણ
 નાશ પામનારો નથી, અને તેનો આશ્રય કરીને રહેલા લોકો મોઢા સુ-
 ખને મેલવે છે. વહ્ની આ પર્વતનાં શત્રુંજય, રૈવતગિરિ, સિદ્ધ ક્ષેત્ર, સુતી-
 ર્થરાજ, ઢંક, કપડી, હોહિત્ય, તાલધ્વજ, કદંબક, વાહુચલિ, મરુદેવ, સ-
 હસ, જગીરથ, અષ્ટોત્તરશતકૂટ, નાગેંડ્ર, શતપત્રક, સિદ્ધરાજ, સહસ્ર-
 પત્ર, પુણ્યરાશિ, સુરપ્રિય, અને કામદ, એવી રીતનાં એકવીશ મુખ્ય શિખરો
 છે. એવી રીતનાં પ્રત્યેક શિખરોનો મહિમા કહેવામાં તો અનેક વર્ષો ચાલ્યાં

ર, ક્રમા અને ઢાહાપણથી મનોહર, ઠયે દર્શનપ્રતે સમદૃષ્ટિવાલા અને પરાક્રમી છે. વલી અહીં પુષ્ટ, તથા વહુ દૂધવાલી ગાયો છે, તથા જેસો પ-
 ણ મહા વલવાન, શીંગડાંવાલી, વંધનવિનાની, તથા કોઈ ચોરી કે હરી ન શકે એવી છે. વલી અહીં ધોડાઉં ઝંચા, તથા ચપલ ગતિવાલા છે, વ-
 લલો લાંબોયેં કરીને મનોહર છે, તથા સંગ્રામરૂપી સમુદ્રમાં વેટ સરલા દ્વાથીં પળ અહીં શોજે છે. વલી અહીં વીજા તિર્યંચો પણ મહાવલવાન થયા થકા પરજાતિનો મત્સર કરનારા નથી, તેમ તેડ જયથી ઊદ્ધિ-
 મ થયેલાં નથી. વલી અહીંના નગરો મોટા અને ઝંચા કિલ્લાંથી શોજિ-
 તાં થયેલાં છે, અને ત્યાં અરિહંત જગવાનનાં ચૈત્યોપર રહેલી ધ-
 જાડ તો આકાશને સ્પર્શ કરે છે. વલી અહીંનાં લોકો જૈન સાધુનાં મુ-
 खरूपी कमलमांથી નિકલેલા સિદ્ધાંતનાં સારથી પાપ રહિત, પવિત્ર તથા
 લક્ષ્મીવંત છે. વલી અહીં મનોહર તથા સચલી વસ્તુંથી જરપુર, મેહેલો
 છે, તથા લાજ મેલવતા એવા ત્યાં વેપારીં પણ છે. તે સુરાટ્ દેશને મુકુટ
 સમાન, તથા સ્મરણ કરવાથીં જ પાપોનો નાશ કરનારો, આ શત્રુંજય પ-
 ર્વત છે. આનું માહાત્મ્ય કેવલજ્ઞાનથી જણાય, પણ કહી શકાય નહીં, તો
 પણ હે દેવેંદ્ર! તારા પુઠવાથીં હું તે તને કહું હું. વલી તે માહાત્મ્ય જા-
 ણીને, અને શક્તિ ઠતાં પણ, જો મૌન કરવામાં આવે, તો મુંગાનાં રસનાં
 સ્વાદસરખું થાય. વલી ત્રણે લોકનાં ऐश्वर्यનાં ઘર સરલા એવા આ તીર્થ-
 નાં નામમાત્રથીં પણ જેમ પાર્શ્વનાથનાં નામથીં સર્પનું જેર જાય, તેમ પા-
 પોનો નાશ થાય. શત્રુંજય, પુંડરિક સિદ્ધકેત્ર, મહાચલ, સુરશૈલ, વિમલા-
 દ્વિ, પુણરાશિ, શ્રીયઃ પદ, પર્વતેંદ્ર, સુજદ્ર, દૃઢશક્તિ, અકર્મ, મુક્તિગે-
 દ્હ, મહાતીર્થ, શાશ્વત, સર્વકામદ, પુષ્પદંત, મહાપદ્મ, પૃથ્વીપીઠ, પ્રજુપદ,
 પાતાલમૂલ, કેલાસ, ક્ષિતિમંડલમંડન, શ્યાદિ આ પર્વતનાં એકસોને
 આઠ નામો છે, તે સુધર્માસ્વામીયે ઘનાવેલા સપાદલક્ષ માહાત્મ્યથીં જા-
 ણી લેવાં. એવી રીતનાં આ મહાતીર્થનાં નામો, જે માણસ પ્રજ્ઞાતમાં જણે
 છે, અથવા સાંજણે છે, તેને સંપદાઉં મણે છે, અને તેની આપદાઉં નાશ
 પામે છે. વધી આ શત્રુંજય પર્વત સચલા તીર્થોમાં ઉત્તમ તીર્થ, સચલા પ-
 ર્વતોમાં ઉત્તમ પર્વત, તથા સચલાં ક્ષેત્રોમાં ઉત્તમ ક્ષેત્ર છે. યુગની આ-
 દિમાં મોક્ષને દેનારું આ પેહેલું તીર્થ છે, અને વીજાં તીર્થો તો તેની પઠી-

નાં છે. વલી હે ઇંડ્ર ! આ ત્રણે લોકમાં જેટલાં પવિત્ર તીર્થો છે, તે સઘલાં
 આ શત્રુંજય તીર્થનાં દર્શનથી આવી જાય છે- વલી પંદર કર્મજૂમીઝમાં
 નાના પ્રકારનાં તીર્થો છે, પણ શત્રુંજય સમાન વીજું કોઈ પણ તીર્થ પાપોને
 દૂરનારું નથી. ધીજાં કૃત્રિમ ઇવાં તીર્થોમાં, નગરોમાં, ઊઘાનમાં, તયા પ-
 વર્તોમાં જપ, તપ, નિયમ, દાન થને ધ્યાનથી જે પુણ્ય ઉત્પન્ન થાય છે,
 તેથી દશગણું પુણ્ય કલ્યાણિક તીર્થોમાં થાય છે, અને જંબુ વૃક્ષમાં રહે-
 લાં જિનતીર્થોમાં તેથી સોગણું પુણ્ય થાય છે. વલી શાશ્વતા ઇવા ધાતુકી
 વૃક્ષમાં તેથી દ્વારગણું, તથા પુષ્કરછીપનાં ચૈત્યોમાં, રુચકગિરિમાં, અને
 શંજનગિરિમાં અનુક્રમે તેથી દશગણું પુણ્ય થાય છે, તથા નંદીશ્વરે, કુંડ-
 લાડિમાં, માનુષોત્તર પર્વતમાં, વૈજાર પર્વતમાં, સમ્મેત શિખરમાં, વૈતાલ્ય-
 માં, મેરુપર્વતમાં, રેવતાચલમાં, અને અષ્ટાપદમાં અનુક્રમે તેથી ક્રોડગ-
 ણું પુણ્ય થાય છે; અને શત્રુંજય પર્વતનાં દેખવા માત્રથીજ અનંતગણું પુ-
 ન્ય થાય છે, અને હે ઇંડ્ર ! આ તીર્થની સેવાથી જે પુણ્ય થાય છે, તે તો
 વચનથી પણ કહી શકાય તેમ નથી. વલી પેહેલા આરામાં તે ઇંસી
 યોજનનાં વિસ્તારવાલો, ધીજા આરામાં સિત્તેર યોજનનો, ત્રીજામાં સાઠ
 યોજનનો, ચોથામાં પચાસ યોજનનો, તથા આ પાંચમા આરામાં
 ઘાર યોજનનો છે, અને ઠઠા આરામાં તે સાત હાથનો રહેશે, પણ તેનો
 મહિમા ઘણો થશે. વલી આ અવસર્પિણીમાં જેમ તે તીર્થનાં વિસ્તાર-
 ની અનુક્રમે હાનિ થાય છે, તથા ઉત્સર્પિણીમાં તેની વૃદ્ધિ થશે, પણ તે-
 ના મહિમાની હાનિ કોઈ પણ વખતે થશે નહીં. વલી શ્રીરૂપજદેવ પ્રજુ
 જ્યારે આ પર્વતપર તપ કરતા હતા, તે વખતે હે ઇંડ્ર ! આ પર્વતનાં મૂ-
 લનો વિસ્તાર પચાસ યોજનનો, ઊપરના જાગમાં દશ યોજનનો, તથા ઊં-
 ચાઈમાં આઠ યોજનનો હતો. ઇવી રીતનો આ પર્વત પ્રહ્લયકાલે પણ
 નાશ પામનારો નથી, અને તેનો આશ્રય કરીને રહેલા લોકો મોક્ષ સુ-
 ખને મેલવે છે. વલી આ પર્વતનાં શત્રુંજય, રૈવતગિરિ, સિદ્ધ ક્ષેત્ર, સુતી-
 થંરાજ, ઢંક, કપર્દી, લોહિત્ય, તાલધ્વજ, કદંબક, વાહુવલિ, મરુદેવ, સ-
 હસ્ત, જર્ગીરથ, અષ્ટોત્તરશતકૂટ, નાગેંડ્ર, શતપત્રક, સિદ્ધરાજ, સહસ્ત-
 પત્ર, પુણ્યરાશિ, સુરપ્રિય, અને કામદ, ઇવી રીતનાં એકવીશ મુખ્ય શિખરો
 છે. ઇવી રીતનાં પ્રત્યેક શિખરોનો મહિમા કહેવામાં તો અનેક વર્ષો ચાલ્યાં

જાય; માટે તેમાંથી પ્રગટ મહિમાવાલા કેટલાક શિખરોનો કિંચિત મહિમા અહીં કહું તું. મુખ્ય શિખર શત્રુંજયનું તથા સિદ્ધકેત્રનું છે, કે જે પર ચઢ્યાથી યલ્લભિના મોક્ષમાં જઈ શકાય છે. વલી મેરુ આદિક પર્વતો કરતાં પણ આ પર્વત ગુણોર્ધ્વ કરીને વધારે ઉત્તમ છે, એમ હું માનું તું, કેમકે, તેપર ચઢ્યાથી માણસો તુરત મોક્ષમાં જાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતપર મેરુ, સમ્મેતશિખર, વેન્નાર, રુચકગિરિ તથા અષ્ટાપદાદિક સર્વ તીર્થોનાં અવતારો છે. વલી ત્રણે જૂવનોમાં તીર્થાધિરાજ સરસ્વા આ પર્વતને સન્નતિની ઇચ્છાથી ઇંદ્રાદિક દેવો તથા દેવીડેવળેણ સેવે છે. વલી પોતાને ઘેર વેળા પણ આ તીર્થનાં સ્મરણથી પ્રાણીડે ચાત્રાનું ફલ મેલવે છે, પણ તીર્થનાં રાજા સરસ્વા, તથા સર્વતીર્થમય આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે નમસ્કાર થાઉં ? વલી ક્રોડપૂર્વ સુધિ શુજપ્યાને કરીને શુરુશુરુ પ્રાણી વીજાં તીર્થોમાં જે શુજ કર્મ વાંધે છે, તેજ શુજ કર્મ આ તીર્થમાં એક મુદ્દુર્તવારમાં વાંધે છે. વલી જેણે શત્રુંજય પર્વતનું સ્મરણ કરેલું છે, તેણે સઘણાં તીર્થો, પવિત્ર પર્વો, તપ, અન્ને અન્નેક પ્રકારનાં દાનોનું ધારાધન કરેલું જાણવું. વલી હૈં ઇંદ્ર ! ત્રણે જગતમાં આના સ્વરસું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, કેમકે, આ તીર્થનું કેવલ નામમાત્ર સાંજલવાથી પણ પાપોનો દાય યાય છે. વલી આ તીર્થની આસપાસની પચાશ યોજનની જ્વમિનો સ્પર્શ કરવાથી પણ મોક્ષ મળે છે, અન્ને તેનું આ મુખ્ય શિખર તો સ્મરણ માત્રથીજ દૃત્યા આદિકનાં પાપોનો નાશ કરે છે; માટે આ મનુષ્ય જન્મ પામીને, તથા સજુર પાસેથી જ્ઞાન પામીને, જેણે આ તીર્થની પૂજા કરી નથી, તેનું સઘણું કાર્ય નિરર્થક છે. વલી જ્યાંસુધિ જે માણસે આ શત્રુંજય તીર્થની સેવા કરી નથી, ત્યાંસુધિ તેને ગર્જાવાસમાંજ રહેલો જાણવો, માટે તેને ધર્મ તો વેગસોજ જાણવો. વલી શૃપતનું રૂપ ધરીને શ્રી આદિનાથ પ્રતુનાં ચરણમાં રહેલો ધર્મ, અહીં આગેલા માણસને જાણથી સેવે છે. વલી હૈં મૂઢ પ્રાણી! શા માટે તું “અહીં ધર્મ છે, અહીં ધર્મ છે” એમ કહેતો યકો જન્યા કરે છે ? ફક્ત એકજ વેલા આ શત્રુંજય પર્વતનું તું દર્શન કર ? વલી જે માણસે આ શત્રુંજય પર્વતપર યાત્રા કરીને શૃપતદેવ પ્રતુને પૂજ્યા નથી, તેને પોતાનો સકલ જન્મ નિરર્થકજ ગુમાવ્યો છે. વલી કાદવ સરસા કમોંથી પ્રાણીડેને નિર્મલ કરવાથી જે

“વિમલાદિ” કહેવાય છે, એવો પાપોને હરનારો આ પર્વત કહ્યાણ માટે યાત્રી? વલી અન્ય તીર્થોમાં સેકડો યાત્રાઈ કરવાથી માણસોને જે પુણ્ય થાય છે, તે પુણ્ય આ શત્રુંજય પર્વતની માત્ર એક યાત્રા કરવાથી થાય છે. વલી હે ઇંદ્ર! આ પુંડરિકગિરિને તું જો? તેનું નામ લીધાથી, તથા સાં-જલવાથી સ્ત્રી જરતારનાં પાપોનો નાશ થયો છે. વલી જે માણસ હમેશાં ઉત્તમ શ્રદ્ધાથી પુંડરિકગિરિનું ધ્યાન ધરે, તે માણસ સંસારનાં તાપને ઉ-ચ્છેદીને મોક્ષપદ મેલવે છે. વલી એક પુંડરીકથી (સફેદ કમલથી) પણ જગત જ્યારે તાપ રહિત થાય છે, ત્યારે પુંડરિક ગણધર, અને પુંડરિક-ગિરિ, આ વત્તેથી તો અઘ્નીતીય સુખની પ્રાપ્તિ થાય, તેમાં શું આશ્ચર્ય છે? વલી આ એકજ પુંડરિકગિરિને જે માણસ એકાગ્ર ચિત્તથી સેવે છે, તેને પરમાનંદમય મોક્ષનું સુખ મળે છે. વલી જ્યારે તલાવ, સમુદ્ર, શેષનાગ વિગેરે એક દિશાને પણ હર્ષ કરવાને સમર્થ નથી, ત્યારે આ પુંડરિકગિ-રિનું એકજ શિખર સમસ્ત જગતને હર્ષ કરનારું છે. વલી જેઠં આ પું-ડરિકગિરિને (કમલને) આશ્રીને રહેલા છે, તેઠં સંસારમાં ઝ્રમણ કર-નારા (ઝ્રમરો) હોતા નથી, અને જેઠં આને સેવતા નથી, તેઠંને પાપોયેં કરીને મલીન જાણવા. જે પ્રાણીઠં ત્રિપદી પામીને આ પુંડરિકગિરિનો આશ્રય કરીને રહેલા છે, તેઠં પાણીથી (જડથી) ઉત્પન્ન થયેલા, તથા જમરાઈથી આશ્રિત થયેલા (હિંસાદિરૂપ) પુંડરિકને (કમલને) હસી કહાડે છે. વલી આ જગતમાં સદ્વ્યવ, સુકુલમાં જન્મ, સિદ્ધદેવ, સમા-ધિ, અને ચતુર્વિધ સંઘ, એ પાંચ સકારો હુર્લજ છે; તેમ પુંડરિક પર્વત, પાત્ર, પ્રથમ તીર્થંકર, પરમેષ્ઠી અને પર્યુપણ, એ પાંચ પકારો પણ હુર્લજ છે; તેમ શત્રુંજય, શિવપુર, શત્રુંજયી નદી, શાંતિનાથ પ્રભુ અને શમતા, એ પાંચ સકારો પણ હુર્લજ છે. એકવાર પણ મહાન પુરુષોયેં જ્યાં સ્પર્શ કરેલો હોય, તે તીર્થ કહેવાય, પણ આ તીર્થંકર તો અનંતા તીર્થંકરો આવેલાં છે, માટે તે મહાન તીર્થ કહેવાય છે. વલી હે ઇંદ્ર! અહીં અનંત તીર્થં-કરો અને સિદ્ધો આવેલા છે, તેમ અસંખ્યાતા મુનિઠં પણ અહીં આવેલા છે, માટે તે મહાન તીર્થ છે. વલી આ પર્વતપર જે ચરાચર જીવો હમેશાં રહે છે, તેઠંને ધન્ય છે!!! વલી હે ઇંદ્ર! આ પર્વતપર શ્રી જિનેશ્વર પ્ર-જુનાં દર્શનથી, મોર, સર્પ, તથા સિંહઆદિક હિંસક પ્રાણીઠં પણ મોદે

જાય; માટે તેમાંથી પ્રગટ મહિમાવાલા કેટલાક શિખરોનો કિંચિત મહિમા અહીં કહું તું. મુખ્ય શિખર શત્રુંજયનું તથા સિદ્ધકેત્રનું છે, કે જે પર ચઢ્યાથી ચલવિના મોક્ષમાં જઈ શકાય છે. વલી મેરુ આદિક પર્વતો કરતાં પણ આ પર્વત ગુણોયેં કરીને વધારે ઉત્તમ છે, એમ હું માનું તું, કેમકે, તેપર ચઢ્યાથી માણસો તુરત મોક્ષમાં જાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતપર મેરુ, સમ્મેતશિખર, વૈજાર, રુચકગિરિ તથા અષ્ટાપદાદિક સર્વ તીર્થોનાં અવતારો છે. વલી ત્રણે જૂવનોમાં તીર્થાધિરાજ સરસ્વા આ પર્વતને સજ્જતિની ઇચ્છાથી ઇંદ્રાદિક દેવો તથા દેવીઝ પણ સેવે છે. વલી પોતાને ઘેર વેઠા પણ આ તીર્થનાં સ્મરણથી પ્રાણીઝ યાત્રાનું ફલ મેલવે છે, એવા તીર્થનાં રાજા સરસ્વા, તથા સર્વતીર્થમય આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે નમસ્કાર થાઉં ? વલી ક્રોડપૂર્વ સુધિ શુદ્ધધ્યાને કરીને શુદ્ધબુદ્ધિ પ્રાણી વીજાં તીર્થોમાં જે શુદ્ધ કર્મ વાંધે છે, તેજ શુદ્ધ કર્મ આ તીર્થમાં એક મુહુર્તવારમાં વાંધે છે. વલી જેણે શત્રુંજય પર્વતનું સ્મરણ કરેલું છે, તેણે સઘલાં તીર્થોં, પવિત્ર પર્વોં, તપ, અને અનેક પ્રકારનાં દાનોનું ધારાધન કરેલું જાણવું. વલી હે ઇંદ્ર ! ત્રણે જગતમાં આના ચરણું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, કેમકે, આ તીર્થનું કેવલ નામમાત્ર સાંજલવાથી પણ પાપોનો દ્વય થાય છે. વલી આ તીર્થની આસપાસની પચાશ યોજનની જૂમિનો સ્પર્શ કરવાથી પણ મોક્ષ મળે છે, અને તેનું આ મુખ્ય શિખર તો સ્મરણ માત્રથીજ હત્યા આદિકનાં પાપોનો નાશ કરે છે; માટે આ મનુષ્ય જન્મ પામીને, તથા સજ્જુ પાસેથી જ્ઞાન પામીને, જેણે આ તીર્થની પૂજા કરી નથી, તેનું સઘલું કાર્ય નિરર્થક છે. વલી જ્યાંસુધિ જે માણસે આ શત્રુંજય તીર્થની સેવા કરી નથી, ત્યાંસુધિ તેને ગર્જાવાસમાં જ રહેલો જાણવો, માટે તેને ધર્મ તો વેગલોજ જાણવો. વલી ઘૃષ્ણનું રૂપ ધરીને શ્રી આદિનાથ પ્રજુનાં ચરણમાં રહેલો ધર્મ, અહીં આવેલા માણસને જાવથી સેવે છે. વલી હે મૂઢ પ્રાણી! શા માટે તું “અહીં ધર્મ છે, અહીં ધર્મ છે” એમ કહેતો યકો જગ્યા કરે છે ? ફક્ત એકજ વેલા આ શત્રુંજય પર્વતનું તું દર્શન કર ? વલી જે માણસે આ શત્રુંજય પર્વતપર યાત્રા કરીને કૃષ્ણદેવ પ્રજુને પૂજ્યા નથી, તેને પોતાનો સકલ જન્મ નિરર્થક જ ગુમાવ્યો છે. વલી કાદવ સરસ્વા કમોંથી પ્રાણીઝને નિર્મલ કરવાથી જે

“વિમલાદિ” કહેવાય છે, એવો પાપોને હરનારો આ પર્વત કલ્યાણ માટે યાત્રા કરવાથી અન્ય તીર્થોમાં સેકડો યાત્રા કરવાથી માણસોને જે પુણ્ય થાય છે, તે પુણ્ય આ શત્રુંજય પર્વતની માત્ર એક યાત્રા કરવાથી થાય છે. વલી હે ઇંદ્ર! આ પુંડરિકગિરિને તું જો? તેનું નામ લીધાથી, તથા સાં-જલવાથી સ્ત્રી જરતારનાં પાપોનો નાશ થયો છે. વલી જે માણસ હમેશાં ઉત્તમ શ્રદ્ધાથી પુંડરિકગિરિનું ધ્યાન ધરે, તે માણસ સંસારનાં તાપને ઉ-ચ્છેદીને મોક્ષપદ મેલવે છે. વલી એક પુંડરીકથી (સફેદ કમલથી) પણ જગત જ્યારે તાપ રહિત થાય છે, ત્યારે પુંડરિક ગણધર, અને પુંડરિક-ગિરિ, આ વન્નેથી તો અઘ્નીતીય સુખની પ્રાપ્તિ થાય, તેમાં શું આશ્ચર્ય છે? વલી આ એકજ પુંડરિકગિરિને જે માણસ એકાગ્ર ચિત્તથી સેવે છે, તેને પરમાનંદમય મોક્ષનું સુખ મળે છે. વલી જ્યારે તલાવ, સમુદ્ર, શેષનાગ વિગેરે એક દિશાને પણ હર્ષ કરવાને સમર્થ નથી, ત્યારે આ પુંડરિકગિ-રિનું એકજ શિખર સમસ્ત જગતને હર્ષ કરનારું છે. વલી જેઠ આ પું-ડરિકગિરિને (કમલને) આશ્રીને રહેલા છે, તેઠ સંસારમાં ઝ્રમણ કર-નારા (ઝ્રમરો) હોતા નથી, અને જેઠ આને સેવતા નથી, તેઠને પાપોયેં કરીને મલીન જાણવા. જે પ્રાણીઠં ત્રિપદી પામીને આ પુંડરિકગિરિનો આશ્રય કરીને રહેલા છે, તેઠ પાણીથી (જલથી) ઉત્પન્ન થયેલા, તથા જમરાઠંથી આશ્રિત થયેલા (હિંસાદિરૂપ) પુંડરિકને (કમલને) હસી કહાડે છે. વલી આ જગતમાં સદ્વ્યવસ્થા, સુકુલમાં જન્મ, સિદ્ધદેવ, સમા-ધિ, અને ચતુર્વિધ સંઘ, એ પાંચ સકારો હુર્લજ છે; તેમ પુંડરિક પર્વત, પાત્ર, પ્રથમ તીર્થંકર, પરમેષ્ઠી અને પર્યુષણ, એ પાંચ પકારો પણ હુર્લજ છે; તેમ શત્રુંજય, શિવપુર, શત્રુંજયી નદી, શાંતિનાથ પ્રજ્ઞા અને શમતા, એ પાંચ સકારો પણ હુર્લજ છે. એકવાર પણ મહાન પુરુષોયેં જ્યાં સ્પર્શ કરેલો હોય, તે તીર્થ કહેવાય, પણ આ તીર્થપર તો અનંતા તીર્થંકરો આવેલાં છે, માટે તે મહાન્ તીર્થ કહેવાય છે. વલી હે ઇંદ્ર! અહીં અનંત તીર્થ-કરો અને સિદ્ધો આવેલા છે, તેમ અસંખ્યાતા મુનિઠં પણ અહીં આવેલા છે, માટે તે મહાન તીર્થ છે. વલી આ પર્વતપર જે ચરાચર જીવો હમેશાં રહે છે, તેઠને ધન્ય છે!!! વલી હે ઇંદ્ર! આ પર્વતપર શ્રી જિનેશ્વર પ્ર-જ્ઞાનાં દર્શનથી, મોર, સર્પ, તથા સિંહઆદિક હિંસક પ્રાણીઠં પણ મોક્ષ

ગયેલા છે, મોઢે જાય છે, તથા મોઢામાં જશે. વહી આ શત્રુંજય પર્વતનાં સ્પર્શથી પણ, ઘાલકપણામાં, યૌવનપણામાં, વૃદ્ધ અવસ્થામાં, તથા તિર્થ-ચના જવમાં પણ જે પાપ વાંધું હોય, તેનો નાશ થાય છે. વહી એકજ શત્રુંજય તીર્થની જે સેવા કરવી, તેજ દાન, ચારિત્ર, શીલ, તપ, તથા મન વચન અને કાયાથી ધ્યાન છે. વહી આ ઉત્તમ ક્ષેત્રમાં લેશમાત્ર ધનનું દાન દેવાથી મહાફલ મહે છે; તથા તેથી જે પુણ્ય બંધાય છે, તેને કહે-વાને જ્ઞાની શિવાય બીજો કોઈ સમર્થ નથી. વહી આ તીર્થમાં જિનેશ્વર પ્રભુની પૂજામાં જે માણસો છાલો પેસા સ્વરચે છે, તેઓને ઉત્તમ માણસો જાણવાં. વહી આ તીર્થની યાત્રા, પૂજા, સંઘની રક્ષા, તથા યાત્રાલુઓનો સ-ત્કાર જે માણસ કરે છે, તે માણસ પોતાનાં કુટુંબ સહિત દેવલોકમાં પૂ-જાય છે. વહી જે માણસો આ તીર્થનાં યાત્રાલુઓને દુઃખ દે છે, તથા તે-ઓનું ધન ધોરી છે છે, તેઓ પાપનાં સમૂદ્ધથી કુટુંબસહિત જયંકર નરકમાં પડે છે. વહી પોતાનાં જન્મની સફલતા જ્ઞનાર, તથા સુખનાં જ્ઞનાર માણસે આ તીર્થનાં યાત્રાલુઓનું મનથી પણ અદિત ચિંતવું નહીં. અન્ય તીર્થોમાં કરેલું પાપ તો એકજ જવસુધિ નહે છે, પણ શત્રુંજય તીર્થપર કરે-લું પાપ જવનવપ્રતે વૃદ્ધિ પામે છે. વહી હે જંજ ! દેવલોકમાં આ પૃથ્વી-પર, અને પાતલમાં જેટલાં જિનચિંત્રો છે, તેઓની પૂજા કરતાં પણ આ તી-ર્થમાં જિનની પૂજા કરવાથી અધિક ફલ થાય છે. વહી હાયમાં ચિંતા-મણિ રહ હોય તો શું દરિદ્રતાનો જય થાય ? અને સૂર્ય ઝગ્યાથી મા-ણસોને શું અંધારું હોય ? વહી વરસાદ વરસતે ઠટે શું દાવાનલ બનને બાકી શકે ? અને અગ્નિ હોતે ઠટે શું ટાઢની બીક હોય ? અને પાસે સિંહ હોતે ઠટે શું હરિણની બીક હોય ? વહી જો પામે ગરુડ હોય, તો સર્વોં કંઈ પગત્ર કરી શકે ? અને આંગણામાંજ જો કલ્પવૃક્ષ ઝગ્યું હોય, તો શું તઢકાનો જય હોય ? નેમ શત્રુંજય નામનું મહાતીર્થ જ્યારે આપણી પાસે હોય, ત્યારે નરકને દેનારી ધૃવી પાપની બીક ચિત્તમાં ક્યાંથીજ હોય ? વહી જ્યાંસુધિ “શત્રુંજય” શબ્દ નામ ગુરુનાં મુખથી સાંતર્યું નથી, ત્યાંસુધિજ દુલ્હા આદિક પાપો રહે છે. વહી પ્રમાદી માણસોએ પારોથી ટરવુંજ નહીં; કન્ન એક વચનજ શ્રી શત્રુંજય તીર્થનું માહાત્મ્ય સાંતરવું. આ શત્રુંજય પર્વતનર એકજ દિવસ પ્રભુની સેવા કરવી, તે સ-

વધી ઉત્તમ છે, અને વીજા તીર્થોમાં જે ધ્રમણ કરવું, તે તો ક્લેશનું કારણ છે. વલી આ શત્રુંજય તીર્થની યાત્રા કરવાને ઇચ્છતા એવા માણસોનાં ક્રોડો જીવોમાં ઉપાર્જન કરેલાં પાપો પણ પગલે પગલે નાશ પામે છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે એક એક પગલે પણ, ક્રોડો જીવોમાં કરેલાં પાપોથી પ્રાણી મુકાય છે. વલી શત્રુંજય તીર્થનો સ્પર્શ કરનારાડને રોગ, સંતાપ, દુઃખ, વિયોગ, દુર્ગતિ, કે શોક ઘટાં નથી. વલી મોહને ઇચ્છનાર એવા સુબુદ્ધિ માણસે, આ તીર્થનાં પાપાણ ઠેદવા નહીં, આ તીર્થની જૂમિ ખોદવી નહીં, તેમ અહીં વિષ્ટા કે મૂત્ર કરવાં નહીં. વલી આ પર્વતજ તીર્થરૂપ છે, માટે તેનાં દર્શન, અને સ્પર્શથી તે મુક્તિસુખને દેનારો છે, તેથી તે કોનાથી સેવાતો નથી ? (સર્વથી સેવાય છે.) વલી આ ઉત્તમ પર્વત શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુથી વિશેષે કરીને જૂપિત થયેલો છે, તથા તે, તપ જેમ દુઃકર્મોને, તેમ નિવિંદ પાપોને નાશ કરે છે. વલી જો આકરો તપ તપાણો હોય, તથા ઉત્તમ સુપાત્રે દાન દેવાયું હોય, અને જો જિનેશ્વર પ્રજુ પ્રસન્ન થયા હોય, તોજ આ તીર્થની સેવાનો અવસર મલી શકે છે. વલી આ પૃથ્વીતલપર રહેલા વીજા સર્વ તીર્થોનું માહાત્મ્ય ઠંચે પ્રકારે વચનોથી કહી શકાય છે. પણ આ તીર્થાધિરાજનું મહાત્મ્ય તો કેવલી પણ જાણતાં ઠતાં કહી શકે તેમ નથી. વલી આ તીર્થપર રહેલા શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુનાં ચરણ કમલની સેવાથી સમગ્ર પ્રાણીં નિપ્પાપી થયા થકા જગતને વંદનીક તથા પૂજનીક થાય છે. વલી જે પ્રાણીં શીતલ અને સુગંધી પાણીથી શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુનું છાત્ર કરે છે, તે પ્રાણીં શુભ કર્મોયે કરીને નિર્મલ થાય છે. વલી જેડે આ પ્રણ જગતનાં ઈશ્વરનું પંચામૃતથી સ્નાન કરે છે, તેડે કેવલજ્ઞાન પામીને મોહ મેલવે છે. આ જગતમાં શ્રેષ્ઠ, તથા નાશ કરેલ છે, અંતરંગ શત્રુડે જેણે એવા જે માણસો, કસ્તુરી, અગર, કુંકુમ, તથા ચંદનથી આ તીર્થમાં તીર્થંકર મહારાજની પૂજા કરે છે, તેડે અલંકાર લક્ષ્મીના સહાયવાલા થયા થકા કીર્તિનાં વિસ્તારને જનનારા થાય છે. વલી હે ઇંદ્ર ! જે માણસો આ તીર્થમાં જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજા કરે છે, તેડે આ જગતમાં કીર્તિવંત થયા થકા આ લોક અને પરલોકમાં પણ પાપરહિત થાય છે. વલી જે માણસો આદર પૂર્વક જિનેશ્વર જગવાનને આ તીર્થમાં સુગંધિ

ગયેલા છે, મોઢે જાય છે, તથા મોઢમાં જશે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં સ્પર્શથી પણ, વાલકપણામાં, યૌવનપણામાં, વૃદ્ધ અવસ્થામાં, તથા તિર્થ-ચના જવમાં પણ જે પાપ વાંધ્યું હોય, તેનો નાશ થાય છે. વલી એકજ શત્રુંજય તીર્થની જે સેવા કરવી, તેજ દાન, ચારિત્ર, શીલ, તપ, તથા મન વચન અને કાયાથી ધ્યાન છે. વલી આ ઉત્તમ ક્ષેત્રમાં લેશમાત્ર ધનનું દાન દેવાથી મહાફલ મળે છે; તથા તેથી જે પુણ્ય વંધાય છે, તેને કહેવાને જ્ઞાની શિવાય વીજો કોઈ સમર્થ નથી. વલી આ તીર્થમાં જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજામાં જે માણસો લાખો પૈસા खरचे છે, તેડને ઉત્તમ માણસો જાણવાં. વલી આ તીર્થની યાત્રા, પૂજા, સંઘની રક્ષા, તથા યાત્રાલુડનો સત્કાર જે માણસ કરે છે, તે માણસ પોતાનાં કુટુંબ સહિત દેવલોકમાં પૂજાય છે. વલી જે માણસો આ તીર્થનાં યાત્રાલુડને દુઃખ દે છે, તથા તેડનું ધન ચોરી છે છે, તેડ પાપનાં સમૂહથી કુટુંબસહિત જયંકર નરકમાં પડે છે. વલી પોતાનાં જન્મની સફલતા ઇચ્છનાર, તથા સુખનાં ઇચ્છનાર માણસે આ તીર્થનાં યાત્રાલુડનું મનથી પણ અહિત ચિંતવું નહીં. અન્ય તીર્થોમાં કરેલું પાપ તો એકજ જવસુધિ નહે છે, પણ શત્રુંજય તીર્થપર કરેલું પાપ જવજવપ્રતે ઘટ્ટિ પામે છે. વલી હે ઇન્દ્ર ! દેવલોકમાં આ પૃથ્વીપર, અને પાતલમાં જેટલાં જિનર્ષિયો છે, તેડની પૂજા કરતાં પણ આ તીર્થમાં જિનની પૂજા કરવાથી અધિક ફલ થાય છે. વલી હાયમાં ચિંતામણિ રહ્યોય તો શું દરિદ્રતાનો જય થાય ? અને સૂર્ય ઊગ્યાથી માણસોને શું અંધારું હોય ? વલી વરસાદ વરસતે ઠતે શું દાવાનલ વનને ઘાલી શકે ? અને અગ્નિ હોતે ઠતે શું ટાઢની વીક હોય ? અને પાસે સિંહ હોતે ઠતે શું હરિણની વીક હોય ? વલી જો પાસે ગરુડ હોય, તો સર્પો કંઈ પરાજવ કરી શકે ? અને આંગણામાંજ જો કલ્પવૃક્ષ ઊગ્યું હોય, તો શું તઢકાનો જય હોય ? તેમ શત્રુંજય નામનું મહાતીર્થ જ્યારે આપણી પાસે હોય, ત્યારે નરકને દેનારી ધવી પાપની વીક ચિત્તમાં ક્યાંથીજ હોય ? વલી જ્યાંસુધિ “શત્રુંજય” એવું નામ ગુરુનાં મુખથી સાંજલ્યું નથી, ત્યાંસુધિજ હત્યા આદિક પાપો રહે છે. વલી પ્રમાદી માણસોએ પાપોથી ઢરવુંજ નહીં; ફક્ત એક વલતજ શ્રી શત્રુંજય તીર્થનું માહાત્મ્ય સાંજલ્યું. આ શત્રુંજય પર્વતપર એકજ દિવસ પ્રજુની સેવા કરવી, તે સ-

વેધી ઉત્તમ છે, અને વીજા તીર્થોમાં જે ધ્રમણ કરવું, તે તો ક્લેશનું કારણ છે. વલી આ શત્રુંજય તીર્થની યાત્રા કરવાને ઇચ્છતા એવા માણસોનાં ક્રોડો જવોમાં ઉપાર્જન કરેલાં પાપો પણ પગલે પગલે નાશ પામે છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે એક એક પગલે પણ, ક્રોડો જવોમાં કરેલાં પાપોથી પ્રાણી મુકાય છે. વલી શત્રુંજય તીર્થનો સ્પર્શ કરનારાંને રોગ, સંતાપ, દુઃખ, વિયોગ, દુર્ગતિ, કે શોક થતાં નથી. વલી મોક્ષને ઇચ્છનાર એવા મુયુક્તિ માણસે, આ તીર્થનાં પાપાણ ઠેદવા નહીં, આ તીર્થની જૂમિ ખોદવી નહીં, તેમ અહીં વિદ્યા કે મૂઝ કરવાં નહીં. વલી આ પર્વતજ તીર્થરૂપ છે, માટે તેનાં દર્શન, અને સ્પર્શથી તે મુક્તિમુખને દેનારો છે, તેથી તે કોનાથી સેવાતો નથી ? (સર્વથી સેવાય છે.) વલી આ ઉત્તમ પર્વત શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુથી વિશેષેં કરીને જૂપિત થયેલો છે, તથા તે, તપ જેમ દુઃકર્મોને, તેમ નિષિદ્ધ પાપોને નાશ કરે છે. વલી જો આકરો તપ તપાણો હોય, તથા ઉત્તમ સુપાત્રે દાન દેવાયું હોય, અને જો જિનેશ્વર પ્રજુ પ્રસન્ન થયા હોય, તોજ આ તીર્થની સેવાનો અવસર મળી શકે છે. વલી આ પૃથ્વીતલપર રહેલા વીજા સર્વ તીર્થોનું માહાત્મ્ય ઇંચે પ્રકારે વચનોથી કહી શકાય છે. પણ આ તીર્થાધિરાજનું મહાત્મ્ય તો કેવલી પણ જાણતાં ઠતાં કહી શકે તેમ નથી. વલી આ તીર્થપર રહેલા શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુનાં ચરણ કમલની સેવાથી સમગ્ર પ્રાણીંડ નિપ્પાળી થયા થકા જગતને ઘંદનીક તથા પૂજનીક થાય છે. વલી જે પ્રાણીંડ શીતલ અને સુગંધી પાળીથી શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુનું છાત્ર કરે છે, તે પ્રાણીંડ શુદ્ધ કર્મોંયેં કરીને નિર્મલ થાય છે. વલી જેડં આ ગ્રણ જગતનાં ઈશ્વરનું પંચામૃતથી સ્નાન કરે છે, તેડં કેવલજ્ઞાન પામીને મોક્ષ મેલવે છે. આ જગતમાં શ્રેષ્ઠ, તથા નાશ કરેલ છે, અંતરંગ શત્રુડં જેણે એવા જે માણસો, કસ્તુરી, અગર, કુંકુમ, તથા ચંદનથી આ તીર્થમાં તીર્થંકર મહારાજની પૂજા કરે છે, તેડં અલંકાર સહસ્રીના સહાયવાલા થયા થકા કીર્તિનાં વિસ્તારને જનનારા થાય છે. વલી હે ઈંદ્ર ! જે માણસો આ તીર્થમાં જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજા કરે છે, તેડં આ જગતમાં કીર્તિવંત થયા થકા આ લોક અને પરલોકમાં પણ પાપરહિત થાય છે. વલી જે માણસો આદર પૂર્વક જિનેશ્વર જગવાનને આ તીર્થમાં સુગંધિ

ગયેલા છે, મોઢે જાય છે, તથા મોઢામાં જશે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં સ્પર્શથી પણ, ઘાલકપણામાં, ચૌવનપણામાં, વૃદ્ધ અવસ્થામાં, તથા તીર્થ-
 ચના જવમાં પણ જે પાપ વાંધું હોય, તેનો નાશ થાય છે. વલી એકજ શત્રુંજય તીર્થની જે સેવા કરવી, તેજ દાન, ચારિત્ર, શીલ, તપ, તથા મન
 વચન અને કાયાથી ધ્યાન છે. વલી આ ઉત્તમ ક્ષેત્રમાં લેશમાત્ર ધનનું
 દાન દેવાથી મહાફલ મળે છે; તથા તેથી જે પુણ્ય વંધાય છે, તેને કહે-
 વાને જ્ઞાની શિવાય વીજો કોઈ સમર્થ નથી. વલી આ તીર્થમાં જિનેશ્વર
 પ્રજુની પૂજામાં જે માણસો લાલ્લો પૈસા खરચે છે, તેડને ઉત્તમ માણસો જા-
 ણવાં. વલી આ તીર્થની યાત્રા, પૂજા, સંઘની રક્ષા, તથા યાત્રાલુડનો સ-
 ત્કાર જે માણસ કરે છે, તે માણસ પોતાનાં કુટુંબ સહિત દેવલોકમાં પૂ-
 જાય છે. વલી જે માણસો આ તીર્થનાં યાત્રાલુડને દુઃખ દે છે, તથા તે-
 ડનું ધન ચોરી લે છે, તેડ પાપનાં સમૂહથી કુટુંબસહિત જયંકર નરકમાં
 પડે છે. વલી પોતાનાં જન્મની સફલતા ઇચ્છનાર, તથા સુખનાં ઇચ્છનાર
 માણસે આ તીર્થનાં યાત્રાલુડનું મનથી પણ અહિત ચિંતવું નહીં. અન્ય
 તીર્થોમાં કરેલું પાપ તો એકજ જવસુધિ નહે છે, પણ શત્રુંજય તીર્થપર કરે-
 લું પાપ જવજવપ્રતે વૃદ્ધિ પામે છે. વલી હે ઇંદ્ર ! દેવલોકમાં આ પૃથ્વી-
 પર, અને પાતલમાં જેટલાં જિનચિંત્રો છે, તેડની પૂજા કરતાં પણ આ તી-
 ર્થમાં જિનની પૂજા કરવાથી અધિક ફલ થાય છે. વલી હાથમાં ચિંતા-
 મણિ રહ્યો હોય તો શું દરિદ્રતાનો જય થાય ? અને સૂર્ય ઝગ્યાથી મા-
 ણસોને શું અંધારું હોય ? વલી ઘરસાદ ઘરસતે ઠતે શું દાવાનલ વનને
 ઘાલી શકે ? અને અગ્નિ હોતે ઠતે શું ટાઢની વીક હોય ? અને પાસે સિંહ
 હોતે ઠતે શું હરિણની વીક હોય ? વલી જો પાસે ગરુડ હોય, તો સર્પો
 કંઈ પરાજય કરી શકે ? અને આંગણામાંજ જો કલ્પવૃદ્ધ ઝગ્યું હોય, તો
 શું તડકાનો જય હોય ? તેમ શત્રુંજય નામનું મહાતીર્થ જ્યારે આપણી
 પાસે હોય, ત્યારે નરકને દેનારી એવી પાપની વીક ચિત્તમાં ક્યાંથીજ
 હોય ? વલી જ્યાંસુધિ “શત્રુંજય” એવું નામ ગુરુનાં મુલથી સાંજલ્યું
 નથી, ત્યાંસુધિજ હત્યા આદિક પાપો રહે છે. વલી પ્રમાદી માણસોએ
 પાપોથી ઢરવુંજ નહીં; ફક્ત એક વલ્લભજ શ્રી શત્રુંજય તીર્થનું માહાત્મ્ય
 સાંજલ્યું. આ શત્રુંજય પર્વતપર એકજ દિવસ પ્રજુની સેવા કરવી, તે સ-

વેધી ઉત્તમ છે, અને વીજા તીર્થોમાં જે ઝ્રમણ કરવું, તે તો ક્લેશનું કારણ છે. વલી આ શત્રુંજય તીર્થની યાત્રા કરવાને ઇચ્છતા એવા માણસોનાં ક્રોડો જવોમાં ઉપાર્જન કરેલાં પાપો પણ પગલે પગલે નાશ પામે છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે એક એક પગલે પણ, ક્રોડો જવોમાં કરેલાં પાપોથી પ્રાણી મુકાય છે. વલી શત્રુંજય તીર્થનો સ્પર્શ કરનારાંને રોગ, સંતાપ, દુઃખ, વિયોગ, દુર્ગતિ, કે શોક ઘટાં નથી. વલી મોહને ઇચ્છનાર એવા સુદુહિ માણસે, આ તીર્થનાં પાપાણ ઠેદવા નહીં, આ તીર્થની જૂમિ સ્વોદવી નહીં, તેમ અહીં વિદ્યા કે મૂઝ કરવાં નહીં. વલી આ પર્વતજ તીર્થરૂપ છે, માટે તેનાં દર્શન, અને સ્પર્શથી તે મુક્તિસુખને દેનારો છે, તેથી તે કોનાથી સેવાતો નથી ? (સર્વથી સેવાય છે.) વલી આ ઉત્તમ પર્વત શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુથી વિશેષે કરીને જૂપિત થયેલો છે; તથા તે, તપ જેમ દુઃકર્મોને, તેમ નિવિઢ પાપોને નાશ કરે છે. વલી જો આકરો તપ તપાણો હોય, તથા ઉત્તમ સુપાત્રે દાન દેવાયું હોય, અને જો જિનેશ્વર પ્રજુ પ્રસન્ન થયા હોય, તોજ આ તીર્થની સેવાનો અવસર મલી શકે છે. વલી આ પૃથ્વીતલપર રહેલા વીજા સર્વ તીર્થોનું માહાત્મ્ય ઠંચે પ્રકારે વચનોથી કહી શકાય છે. પણ આ તીર્થોધિરાજનું મહાત્મ્ય તો કેવલી પણ જાણતાં ઠતાં કહી શકે તેમ નથી. વલી આ તીર્થપર રહેલા શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુનાં ચરણ કમલની સેવાથી સમગ્ર પ્રાણીં નિપ્પાપી થયા ઘકા જગતને વંદનીક તથા પૂજનીક થાય છે. વલી જે પ્રાણીં શીતલ અને સુગંધી પાણીથી શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુનું આગ્ર કરે છે, તે પ્રાણીં શુભ કર્મોયે કરીને નિર્મલ થાય છે. વલી જેડે આ ગ્રણ જગતનાં ઈશ્વરનું પંચામૃતથી સ્નાન કરે છે, તેડે કેવલજ્ઞાન પામીને મોહ મેલવે છે. આ જગતમાં શ્રેષ્ઠ તથા નાશ કરેલ છે, અંતરંગ શત્રુ જેણે એવા જે માણસો, કસ્તુરી, અગર, કુંકુમ, તથા ચંદનથી આ તીર્થમાં તીર્થંકર મહારાજની પૂજા કરે છે, તેડે અલંકાર સમીના સહાયવાલા ઘયા ઘકા કીર્તિનાં વિસ્તારને જનનારા થાય છે. વલી હૈં ઈંડ્ર ! જે માણસો આ તીર્થમાં જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજા કરે છે, તેડે આ જગતમાં કીર્તિવંત થયા ઘકા આ લોક અને પરલોકમાં પણ પાપરહિત થાય છે. વલી જે માણસો આદર પૂર્વક જિનેશ્વર જગવાનને આ તીર્થમાં સુગંધિ

પુષ્પોથી પૂજે છે, તે માણસો સુગંધિયુક્ત દેહવાલા થયા થકા ત્રણે સ્ત્રી-
 કનાં પ્રાણીયોને પૂજનીક થાય છે. વલી વીજી પણ સુગંધિ વસ્તુડંથી હર્ષે
 કરીને જે શ્રાવકો અહીં જિનેશ્વર પ્રત્નની પૂજા કરે છે, તેડ સમ્યક્ત્વ
 સહિત થયા થકા શુદ્ધ ધ્યાનથી મોક્ષ મેલવે છે, વલી અહીં પ્રત્નની ધૂપ-
 પૂજાથી પંદર દિવસનાં ઉપવાસનું ફલ મલે છે, તથા વરાસની પૂજાથી
 એક માસનાં ઉપવાસનું ફલ મલે છે. વલી હે ઇન્દ્ર ! અહીં જે માણસો વા-
 સદેવથી તથા વલ્લોથી જિનેશ્વર પ્રત્નની પૂજા કરે છે, તેડ દેવોથી પણ
 પૂજાય છે. વલી અહીં અલંકાર ચોલાડંથી પૂજા કરવાથી અલંકાર સુલની
 સંપદાવાલા, તથા ઉચિત કાલે ચડાવેલા ફલોથી ઇષ્ટિત ફલોનાં જો-
 ગવનારા થાય છે. વલી અહીં પ્રત્નની સ્તુતિ કરવાથી માણસો સ્તવનીય
 થાય છે, દીપકપૂજાથી કાંતિયુક્ત શરીરવાલા, તથા નેવેયપૂજા કર-
 વાથી અત્યંત હર્ષવાલા થાય છે. વલી અહીં પ્રત્નની આરતી ઉતારવાથી
 માણસોને યશ, લક્ષ્મી, અને સુખો મલે છે, તથા તેથી જ્ઞાન, દર્શન અને
 ચારિત્રને તુરત મેલવીને માણસો માનસિક, પીડા પામતા નથી. વલી જે-
 ડં અહીં પ્રત્નને નમસ્કાર કરે છે, તેડ ત્રણ જગતથી નમાય છે, તથા જેડ
 ગીતપૂજા કરે છે, તેડના ગુણો ગવાય છે; અર્થાત્ અહીં જે ક્રિયા પ્રત્નપ્રતે
 કરાય છે, તેબું ફલ પ્રાણીડંને મલે છે. વલી અહીં પ્રત્નની પાસે દીપક
 કર્યાથી માણસોનું જીવસંવંધિ અજ્ઞાન નાશ પામે છે, તથા મંગલ દીવો
 કરવાથી ડ્રવ્ય અને જાવમંગલો થાય છે, વલી જે માણસો અહીં પ્રત્નને
 અલંકારો પહેરાવે છે, તેડ પવિત્ર થયા થકા ત્રણે જીવનોનાં અલંકારરૂપ
 થાય છે. વલી અહીં પ્રત્નની રથયાત્રા માટે જેડરથ આપે છે, તેડને ચક્રવ-
 ર્તિની લક્ષ્મી પોતાની મેલે આવીને વરે છે. વલી અહીં પ્રત્નની નીરાજના
 (આરતી) કરવાથી માણસોને નિષ્પાપપણું પ્રાપ્ત થાય છે, તથા તેડ
 પ્રતાપથી શત્રુડંનો જય કરે છે. વલી આ તીર્થમાં ઘોડાનું દાન દેવાથી,
 સર્વ જગોપથી, લક્ષ્મીડં આવીને મલે છે. અને હાથી દેવાથી ગજગામિની
 અને શીલવંત સ્ત્રીયો મલે છે. વલી અહીં પ્રત્નનાં પંચામૃત સ્નાત્ર માટે
 જે ગાયનું દાન આપે છે, તે માણસ હાથીડં સહિત સમસ્ત પૃથ્વીનો રાજા
 થાય છે. વલી અહીં જે માણસો પંદરવા, ઠગ્ર, સિંહાસન, તથા ચામરનું
 દાન આપે છે, તેડને, જાણે થાપણજ મુકી દોય નહીં, તેમ તે વસ્તુડં મ-

લે છે. વલી જે માણસ અહીં ગુરુની આજ્ઞાથી મહાધ્વજનું દાન આપે છે, તે અનુત્તર વિમાનનું સુખ જોગવીને ઠેવડે મોક્ષ મેલવે છે. વલી જે માણસ આ તીર્થમાં પવિત્ર વસ્ત્ર આદિકથી પ્રજુની આંગી રચાવે છે, તે આ-
 સ્વા જગતમાં શોષનિક થાય છે. વલી જે માણસ આ તીર્થમાં સોના, રૂપા, પીતલ વિગેરેનાં કલશો કરાવીને આપે છે, તેડને સ્વપ્નમાં પણ દુઃખ થતું નથી, અને મોક્ષપદ મેલે છે. વલી જે માણસ આ તીર્થમાં પ્રજુની સે-
 વા માટે જાવસહિત ધૂમિનું દાન કરે છે, તે ક્ષિત્તિનો જોક્ષા થાય છે, તથા અહીં ગામ, વર્ગીયા વિગેરેનાં દાનથી પ્રાણી જ્ઞાન સહિત ચક્રવર્તી થાય છે. વલી જે માણસ અહીં માલા પેહેરીને વિધિપૂર્વક પ્રજુ-
 ની આરતી કરે છે, તે માણસ દેવોને પણ ચાકરરૂપ કરીને સ્વર્ગની સંપ-
 દા જોગવે છે. વલી અહીં પ્રજુની દશ પુષ્પમાલાથી પૂજા કરવાથી એક ઉપવાસનું, તથા તેથી દશગણી માલાઈથી અનુક્રમે ઠઠ, અષ્ટમ, તથા પા-
 સસ્રમણનું ફલ મેલે છે. વલી આ તીર્થમાં જિનપૂજા કરવાથી માસસ્રમણ-
 નું ફલ મેલે છે; વલી ધીજાં તીર્થોમાં સુવર્ણ, ઝૂમિ, તથા આઝૂપણોદે-
 વાથી જે પુણ્ય થાય છે, તે પુણ્ય આ તીર્થમાં ફક્ત એક ઉપવાસ કરવાથી-
 જ થાય છે. વલી અન્ય તીર્થમાં ઘણા કાલસુધિ તપ તપથી, તથા બ્રહ્મ-
 ચર્ય પાલવાથી જે ફલ મેલે છે, તે ફલ આ તીર્થમાં એક ઉપવાસ કરવાથી પણ મેલે છે. વલી આ તીર્થમાં નોકારસી પ્રમુખ દશ પ્રકારનાં પચ્ચલાણ કરીને, પુંડરિક ગણધરનું સ્મરણ કરતાં થકાં માણસ વિગ્નરહિત સર્વ ક્ષિ-
 ણિત અર્થને મેલવે છે. વલી અહીં ઠઠનો તપ કરવાથી મહેલાં પુણ્યથી પ્રાણી સર્વ સંપદાઈ મેલવે છે, તથા અષ્ટમનો તપ કરવાથી આઠ કર્મોનો હાથ કરી મોક્ષને મેલવે છે. વલી અન્ય તીર્થમાં સૂર્ય તરફ દષ્ટિ રાલીને, તથા પૃથ્વીપર ટચલી આંગલીથી સ્પર્શ કરીને રણાથી, બ્રહ્મચર્ય પૂર્વક એક માસનાં ઉપવાસથી જે ફલ મેલે છે, તે ફલ આ શત્રુંજય તીર્થમાં એ-
 ક મુદુર્તવારજ સર્વ આદારનો ત્યાગ કરવાથી મેલે છે. વલી આ તીર્થમાં રાગદ્વેષથી રહિત યજ્ઞને, આઠ ઉપવાસથી જે અરિદંત પ્રજુનું ધ્યાન પારે છે, તે માણસ સ્ત્રીદત્યાનાં પાપથી મુક્ત થાય છે. વલી જે માણસો અહીં પાસસ્રમણનો તપ કરે છે, તેડને ઘાસદત્યાનું પાપ તો ક્યાંથીજ દાંય ? મા-
 સસ્રમણનો તપ તરવાથી બ્રહ્મચારિની દત્યાનું પાપ નાશ પામે છે. વલી

લાલ આદિકનાં કરજથી પણ, અહીં એક આદિ ઇપવાસ કરવાથી પ્રાણી મુકાય છે, તથા મોક્ષસુખને દેનારું સમ્યક્ત્વ પામે છે. વહી અહીંનાં જિનમંદિરમાં પ્રમાર્જન, વિલેપન, તથા માલારોપણ કરવાથી પ્રાણી, સો, હજાર, અને લાલ રૂપીઆનાં દાનથી થતા ફલને પામે છે. વહી હેંદ્ર! આ તીર્થમાં ઋક્ષિપૂર્વક ગીતગાન કરવાથી જે પુણ્ય થાય છે, તે તો કહી પણ શકાય તેમ નથી. વહી શત્રુંજયનું નામ સાંજલ્યાથી જે પુણ્ય થાય છે, તેથી ક્રોડગણું પુણ્ય તેની સમીપ ગયાથી થાય છે, તથા તેથી અનંતું પુણ્ય તેને નજરે જોવાથી થાય છે. વહી આ તીર્થને જોતાં અથવા ન જોતાં પણ જે માણસો ત્યાં જતા સંઘની પૂજામાં તત્પર હોય છે, તેડ મોક્ષપર્યંત મહા પુણ્યને મેલવે છે. વહી ત્રિકરણ શુદ્ધિથી આ તીર્થમાં સાધુને અન્નાદિક આપવાથી કાર્તિક માસનાં તપનું ઉત્તમ ફલ મેલે છે. વહી આ શત્રુંજય તીર્થમાં જેડયે મુનિડની પૂજા નથી કરી, તેડનો જન્મ, ધન, અને જીવિત પણ નિરર્થક છે. વહી આ શત્રુંજયાદિક તીર્થોમાં યાત્રામાં, અને જૈનપદોમાં જે માણસો મુનિડને પૂજે છે, તેડ ત્રણે લોકનાં એશ્વર્યને જનનારા થાય છે. વહી મુનિ છે તે, પંડિતોને પૂજનિક, સેવનીક, અને માનનીક છે, વહી મુનિનાં આરાધનથીજ યાત્રા સફલ થાય છે, અને મુનિવિનાની યાત્રા નિષ્ફલ જાણવી. વહી વીતરાગપણામાં પણ પૂર્વ જન્મમાં સાંજલેલી પદ્મી ગુરુની વણીજ કારણરૂપ છે, માટે દેવ તત્ત્વથી પણ ગુરુત્ત્વ મોટું જાણવું. વહી સુપાત્ર પ્રતે જે દાન આપવું, તે હમેશાં મહાપુણ્યને અર્થ થાય છે, તેમાં પણ આ તીર્થમાં આવી સુપાત્ર પ્રતે જે દાન આપવું, તે તો સુવર્ણમાં સુગંધિ મલવા જેવું છે. વહી આ તીર્થમાં જે માણસો મુનિડને, અન્ન, પાણી, વસ્ત્ર, સ્થાનક, આસન, તથા પાત્રોથી પૂજે, તેડ લક્ષ્મીયેં કરીને દેવોને પણ જીતી જાય છે. વહી જે સુખી માણસ અન્ન અને વસ્ત્રાદિકથી ગુરુનું પૂજન કરે છે, તે શુદ્ધ થયો થકો તત્ત્વથી પ્રીજે જવે મોક્ષ પામે છે. વહી જે ધનથી જગતનાં પૂજનિક પદ્મ મુનીડ ઋક્ષિપૂર્વક પૂજાય છે, તેજ ધન વલાણવા લાયક છે, તથા તેજ પરમ તત્ત્વ, તથા તેજ પુણ્યની ગુદિ છે. વહી જે માણસો ગુરુને સાદ્ધીરૂપ કરીને, જિનેશ્વર પ્રતુને પૂજે છે, તેડ આ લોક અને પરલોકમાં ચક્રી આદિકની પદ્મી મેલવીને ઉત્તમ ગતિમાં જાય છે. વહી આ તીર્થમાં હ-

જારો અને સાચો એવા શુદ્ધ આવકોને જમાડવાથી જે પુણ્ય ઉત્પન્ન થાય છે, તેથી પણ અધિક પુણ્ય અહીં મુનિને દાન દેવાથી થાય છે. ગમે તેવો પણ ચારિત્રયુક્ત મુનિ, સમકીર્તી ઢાહ્યા માણસોએ આ તીર્થમાં ગૌતમ ગણધરની પેઠે પૂજવો. કર્મરૂપી વ્યાધિથી પીડાયેલા માણસોએ, શોષાવિનાનાં, મનને ક્લેશ કરનારા, તથા શાસ્ત્રાર્થરૂપી રસ વિનાનાં મુનિને પણ, ઉત્તમ ઔષધની પેઠે આ તીર્થમાં સેવવો. ગુરુનાં આરાધનથી સ્વર્ગ મલે છે, તથા તેનાં વિરાધનથી નર્ક મલે છે, એવી રીતે વઢે ગતીડે ગુરુથી મલે છે, માટે પોતાની ઇચ્છા પ્રમાણે પ્રાણીડે પ્રહણ કરવી. વલી વી-જાં દાનો તો કીર્તિ, લક્ષ્મી તથા સુખ આદિકોને આપે છે, પણ અજ્ઞય-દાનનું ફલ તો મુશ્કેલી કહ્યું જાય તેમ નથી. વલી દીન આદિકો પ્રતે આ તીર્થમાં જે દાન આપવું, તે સ્વર્ગનાં સુખમાટે થાય છે, તથા જવ પ્રતે અલંકાર લક્ષ્મીનાં કારણરૂપ મનુષ્ય જન્મને તે દેનારું છે; વલી તે દાન-થી આ લોકમાં સમ્યક્ત્વ સહિત રાજ્યનાં લાજરૂપ ફલ થાય છે, તથા તે પુણ્યાનુબંધિ પુણ્ય આપે છે, અને વિશેષ પ્રકારે મોક્ષનાં લાજને પણ કરે છે. વલી અન્ય સ્થાનકમાં કરેલું પાપ, ઉત્તમ જાવવાલો પ્રાણી અહીં ત્યાગ કરે છે, પણ આ તીર્થમાં કરેલું જે કર્મ તે તો વજ્રલેપ સરલું થાય છે. વલી આ તીર્થમાં આવીને કોઈની નિંદા, તથા પરના ઝોદનું ચિંતવન કરવું નહીં, તથા પરસ્ત્રીની લોલતા રાખવી નહીં, તેમ પરદ્રવ્ય હરવાની વુઝિ પણ રાખવી નહીં; તેમ મિત્ર્યાત્વિર્ભનો સંગ કરવો નહીં, તેડનાં વચનપર શ્રદ્ધા કરવી નહીં, તેમ તેડની નિંદા પણ કરવી નહીં, અને તેડનાં શાસ્ત્રોનો આદર પણ કરવો નહીં; વલી અહીં વેરી પ્રતે વેર જાવ રાખવો નહીં, તથા કોઈને મારી નાંખવાની ઇચ્છા કરવી નહીં, તથા પૃત્ત આદિક નવ વિગયોમાં આસક્તિ રાખવી નહીં. કુલેશ્યાનું ચિંતવન કરવું નહીં. એવી રીતે સઘલાં પાપકાર્યોને જાણીને, વુઝિજ છે, ધન જેડનું એવા માણસોએ, સ્તુતિ કરવા હાયક એવાં પુણ્યની ઇચ્છાથી અહીં જીવહિંસા કરવી નહીં. વલી જિનતીર્થાંદિનો યોગ હોતે ઠતે, મિધ્યાત્વ-મિશ્રિત જે ક્રિયાડે કરે, તેને મહાપાપી જાણવો, માટે તેને પુણ્યની પ્રા-પ્તિ તો ક્યાંથીજ હોય? વલી મોક્ષસુખ મેલવવામાં ઝયમવંત થયેલા મા-ણસોએ મહાતીર્થમાં અનર્થ દંડોથી વિરતિ, તત્ત્વચિંતનમાં આસક્તિ, પ્રહુ-

માં જાતિ, મુનિમાં રક્તપાણું, દાનમાં હમેશની વૃત્તિ, ઉત્તમ આચારાનું ચિંતન, પંચ નમસ્કારનું સ્મરણ, પુણ્ય જંઠારોનું જરવાપણું, જવરૂપી સમુદ્રથી તરવાપણું, ઉત્તમ ધ્યાન, દેવ પૂજન, તથા તપ આદિક ઉત્તમ કાર્યો કરવાં. વહ્લી અહીં ચતુર્વિધ સંઘસહિત યાત્રા કરવાથી માણસો તીર્થકરની પદવીરૂપ લોકોત્તર ફલ મેલવે છે. આ તીર્થમાં યાત્રાથી ઉત્પન્ન થયેલા પસીનાને જેઠં છુટે છે, તેઠંજ નિષ્પાપી એવા નિર્મલ દેહને પામે છે. વહ્લી આ તીર્થમાં જે માણસો યાત્રાલુ લોકોને, જાતિપૂર્વક અન્ન તથા વસ્ત્રાદિકથી પૂજે છે, તેઠં વિસ્તીર્ણ લક્ષ્મીનાં સુલ્લને જોગવીને અંતે મોક્ષને જનનારા થાય છે. વહ્લી આ તીર્થમાં જે માણસો જરા પણ સંકોચ રાચ્યાયિનાં ઘણું ઇચ્છિત દાન આપે છે, તેઠં આનંદપૂર્વક ઝંચે પ્રકારે સુખી થાય છે. વહ્લી આ તીર્થમાં પોતાની શક્તિ મુજબ જે કંઈ પુણ્યનાં કાર્યો ઉત્તમ બુદ્ધિવાલાઈ કરે છે, તેઠં (કાર્યો) કુકર્મોનો નાશ કરી, ઘણે જગોની શુશ્લિને માટે થાય છે. હે ઇન્દ્ર ! એવી રીતે સંકેપથી આ તીર્થમાં કરેલાં દાનનો મહિમા કહ્યો; હવે તીર્થજૂત એવું જે રાયણનું વૃદ્ધ, તેનો મહિમા તું સાંજલ ?

રૂપનદેવ પ્રતુથી જૂપિત થયેલી, તથા દૂધની ધારાને ઝરતી એવી આ શાશ્વતી રાયણ અજ્ઞાનરૂપી અંધકારનો દાળમાં નાશ કરો ? આ રાયણની નીચે નાજિરાજાનાં પુત્ર શ્રી રૂપનદેવસ્વામી સમોસયાં દત્તા, તેથી ઉત્તમ તીર્થની પેઠે તે ઘંદનીક છે. આ રાયણનાં દરેક ફલ, દરેક પાંદડાં, તથા દરેક ઢાણાંપ્રતે દેવાલયો છે, માટે અજાણતાં પણ તેનાં પત્રાદિક ઠેદવાં નહીં. નકિસહિત ચિત્તવાલા થઈને, આની પ્રદક્ષિણા કરનાર સંઘપતિનાં મસ્તકપર આ રાયણ હાંપેથી દૂધને વર્ષે છે; અંચે તેથી જાણવું કે, તે સંઘપતિને આગામી કાલમાં શુનરૂપ થઈને ઘણે જગોમાં મુલ્લકારી યશે; અંચે રીસથી જેનાપર તે દૂધ વર્ષેતી નથી, તેને હાંપાંદિકની કરનારી તે થતી નથી. વહ્લી આ રાયણનું જો મુલ્લ, રુપું, મોતી, તથા ચંદનાદિકથી પૂજન કરવામાં આવે, તો તે સ્વપ્નમાં આવીને, સવયું શુનાશુન કહી આપે છે. વહ્લી શાકિની, જૂન, બેતાલ તથા રાદાસ આદિકથી જવડીત થયેલો માળમ, મરેગર આ રાયણની પૂજા કરીને તે દોષોથી મુક્ત થાય છે. વહ્લી જે માળમ આ રાયણની પૂજા કરે છે, તેને ઘડાંનરીઝ, તરિઝ

કે કાલજ્વર તથા જેર આદિક તેનાં શરીરને પરાજય કરી શકતાં નથી. વલી પોતાનીમેલે જલ્દીને પહેલાં આ રાયણનાં ઢાલાં, તથા પાંદડાંદિક લે-
 ણે, તેને જીવની પેઠે સાચવવાં, કેમ કે, તે સર્વ દુઃખોને નાશ કરનારાં
 છે. વલી જે લે મિત્રો આ રાયણને સાક્ષીરૂપ કરીને પોતાની મિત્રાઈ વાંધે
 છે, તેડે રાજ્યાદિક દુઃખોને મેલવીને મોક્ષ પદમાં જાય છે. આ રાયણનાં
 પશ્ચિમ દિશાનાં જાગમાં દુર્લજ એવી રસકુંપિકા છે, કે જેનાં રસનાં ગંધથી
 લોહું ક્રોડ સોનામોદોર જેટલું થાય છે. વલી પૂજા, નમસ્કાર અને જા-
 વને જજનારો કોઈક માણસ અષ્ટમનો તપ કરીને આ રાયણનાં પ્રસાદ-
 થી તે રસકુંપિકાનાં રસને મેલવે છે. વલી કલ્પવૃક્ષો, દિવ્ય ઔષધીઝં,
 અને આઠ સિદ્ધિઝંની શી જલ્દી છે? ફક્ત એક આ રાયણજ માણસપ્રતે
 પ્રસન્ન થાઈ? વલી આ રાયણની નીચે, જગ તનાં લોકોથી પૂજાયેલાં,
 તથા મહાસિદ્ધિ અને સુખને દેનારાં શ્રી રૂપજદેવ જગવાનનાં પગલાં છે.
 વલી તેની ઢાલી અને જમણી વાજુયે રૂપજદેવ પ્રજુનાં પેહેલા ગણધર
 શ્રીપુંડરિકસ્વામીની વસ્ત્રે જવોમાં સુખ કરનારી મૂર્તિઝં છે. વલી શ્રીમરુ-
 દેવાનાં શિખરપર ક્રોડો દેવોથી સેવનીક ઇવા શ્રીશાંતિનાથ પ્રજુ સંયની
 શાંતિનેમાટે થાઈ? કરેલું છે, મંગલ જેઝંયે ઇવા માણસોજ શ્રી આદિના-
 થ પ્રજુપ્રતે, પુંડરિક ગણધરપ્રતે, રાયણપ્રતે, પગલાંઝં પ્રતે, તથા શાંતિના-
 થ પ્રજુપ્રતે, સૂરિમંત્રથી મંત્રેલા, તથા શુરૂ પાણી, સુગંધ, અને પુષ્પોથી
 ખરેલા, એકસોને આઠ કુંજોથી સ્નાત્ર કરે છે. વલી તે સ્નાનકોની સ-
 વંદા સેવા કરવાથી રાજ્ય, બુદ્ધિ, લક્ષ્મી, કીર્તિ, સર્વનું વશપણું, ધનની
 પ્રાપ્તિ, સ્ત્રી, પુત્ર, સંપત્તિ, સાંજાગ્યપણું, જય, સર્વ ઇચ્છિત, આનંદ, દોષનો
 નાશ, તથા ઉત્તમ જોગોની પ્રાપ્તિ થાય છે. વલી અહિં અષ્ટોત્તરી સ્નાત્રપૂ-
 જા કરવાથી શાકિની, જૂત, વેતાલ, તથા વ્યંતર આદિકનાં દોષોથી પ્ર-
 સ્ત થણા પ્રાણીઝંનાં તે દોષોનો નાશ થાય છે. વલી અહિં સ્નાત્રપૂજા ક-
 રવાથી જ્યેષ્ઠા, અશ્લેષા, મધા, મૂલ, જરણી અને ચિન્ના આદિક નક્ષત્રો-
 માં થયેલ છે, જન્મ જેઝંનાં, ઇવા માણસોનો વિકાર પણ દૂર જાય છે. વ-
 લી આ તીર્થ નિર્મલ, મોક્ષ લક્ષ્મીનો સંગ કરાવનારું, જૂમિરૂપી સ્ત્રીનાં ક-
 પાલમાં તિલક સમાન, તથા રૂપજપ્રજુરૂપી ઉત્તમ રહે કરીને શોનિત થ-
 વેલું છે. વલી આ તીર્થ, અનંત મુક્તિનાં ધામ સરલું, હમેશાં સ્થિર, નિર્મ-

લ, વાધાને નાશ કરનારું એવું જે કેવલ જ્ઞાન, તેના સરહું હુરિતનાં સમૂ-
 દ્ધને તથા જવને નાશ કરનારું છે, માટે ઉત્તમ બુદ્ધિવાલા માણસોએ
 જગતનાં સ્વામિ શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજામાં ચિત્ત રાહીને તે તીર્થને સેવવું,
 વહ્લી આ તીર્થની પૂર્વ તરફની દિશાનાં જાગને જૂપિત કરનારું, તથા
 દૂષણ રહિત, અને દેવોને પણ પ્રિય, એવું સૂર્યોદ્યાન નામનું ઉદ્યાન છે;
 જે ઉદ્યાનમાં કલ્પવૃક્ષની શ્રેણિ, પર્વતરૂપી લક્ષ્મીની જાણે વેણીજ હોય
 નહીં, તેમ જગતનાં ઇચ્છિતને પૂરે છે, તથા જિનની સેવાની સ્પર્ધા કરે
 છે; વહ્લી આ ઉદ્યાનમાં કિન્નરો પોતાની સ્ત્રીઠં સહિત જિનમંદિરમાં
 આવીને નૃત્યાદિકથી ગાયન કરે છે, તથા તેથી વિદ્યાધરોને પણ ગ-
 મ્મન થપ્પાયે છે. તમાસ, હિંતાસ, પલાસ, તથા તાલનાં પત્રોની પંક્તિ,
 ઝંકાર કરતાં વ્રમરની માસાને પ્રેરણા કરે છે. વહ્લી આ ઉદ્યાનમાં વસંત
 ઋતુમાં પત્રોનાં સમૂદ્ધોથી યુક્ત થયેલી વનની પંક્તિ, તે જાણે કામદેવે,
 સૂર્યનાં કિરણોથી સ્પર્શ થઈ ન શકે, તે માટે લજ્જાયુક્ત કરી હોય
 નહીં, તેમ શોનની હતી. વહ્લી આ વનમાં વસંત ઋતુમાં આગ્રનાં ઘૃ-
 દ્ધાપર રહેલી કોકિલ આનંદ આપનારા પંચમ સ્વરથી ગાય છે, અને તેથી
 તે ઇમ જપાયે છે કે, ગુણીનાં સંગથી નિર્ગુણી પણ ગુણયુક્ત થાય,
 ઈશ્વી વાણી નિષ્કલ છે; વહ્લી અહીં રાગી માણમોને રંગનાં તરંગો ઉ-
 પજાવનારી વાણી પકિઠ થોડે છે, કે જે વાણીની મીઠાશ અમૃતનાં ર-
 સની ધારાને પણ દૂર કરે છે. વહ્લી અહીં ક્યારાઠંમાં વલયાકારને પ્રાપ્ત
 થયેલું, તથા માગેં પાણની પશુઠંની શ્રેણિઠંથી શોનવું, નીકોમાં પાણી
 વહે છે. વહ્લી અહીં મધુપાન કરવામાં સ્ત્રીન થયેલા જમરાઠંની-
 શ્રેણિથી મનોહર સાગની, તથા ઊગતા સૂર્યની કાંતિસરખી સાસ, અને
 ધારણ કરેલ છે, ઈશ્વી પ્રતે અગ્નિ સરખી સાસ ઠાપા જેણે, ઈશ્વી આંધાની
 કલિકા, મદોન્નત કુતકીઠંની શ્રેણિની તુલનાને જાણે છે. આંધાની
 મનોહર નાંજર, કે જેનાપર મનોહર કોકિલ મનોહર શબ્દ કરે છે,
 અને તે કાની વિયોગીઠંનાં મનમાં આપદા ઉત્પન્ન કરે છે. માણસોને
 પીડની ઈશ્વી જે નાદની શ્રેણિ, તેને દૂર કરવાને, ઊનમ સ્ત્રી જેમ ચિહ્ન-
 શાથી પવન નાંખે છે, તેમ આ વન કેવળનાં પાંદડાંઠંરૂપી ચીત્રણાઠંથી પવન
 નાંખે છે. વહ્લી અહીં સર્વ ઋતુઠં પણ હમેશાં ઈશ્વી વનનેત્ર હોય છે, ન-

યા તેથી હસતા ણવા જે વૃદ્ધોનાં સમુદ્ધો, તે પોતાનાં પુણ્યોની શ્રેણિથી વિ-
લાસયુક્ત થયા થકા સુખેનુઝને અનુપમ સુત્ર આપે છે. વલી અહીં જિ-
નની દૃષ્ટિરૂપી અમૃતથી સિંચાયેલા, તથા વિકલ્પર ઘયેલાં કમલોની શ્રે-
ણિથી શોજતા, તથા વિવિધ પ્રકારનાં વૃદ્ધોની રચનાથી દેદીપ્યમાન
દેવો વનલક્ષ્મીની પેઠે શોજે છે. વલી અહીં હંસની પંકિડથી સહિત છે,
શ્રેણિઠં જેની, ણવાં વિકલ્પર ઘયેલાં કમલોથી મનોહર થયેલું આ તલાવ
છે, કે જે અદાર જાતનાં કુદોનો નાશ કરે છે. વલી હે ઇંડ્ર ! શત્રુંજય
પર્વતની પાસે રહેલું, તથા ગ્રણે લોકોનાં પ્રાણીંથી સેવાયેલું, તથા તમારી
દિશાને મંડન કરનારું, આ વન કોને આનંદકારક નથી ?

૧૧૧ રીતે આચાર્ય શ્રી ધનેશ્વરસૂરિયે રચેલા, મહાતીર્થ શ્રી શત્રું-
જયનાં માદાત્મ્યમાં પર્વત, કંડુમુનિ, પ્રહુનું સમયસરણ, દેશના, અને ઇ-
યાનનાં ઘર્ણનરૂપ પેહેલો સર્ગ સમાપ્ત થયો.

દ્વીતીયઃ સર્ગઃ પ્રારબ્ધતે.

દેવ તથા અસુરોનાં મસ્તકપર રહેલાં રણોની કાંતિથી રોમાંચિત
ઘયેલ છે ધરણો જેમનાં તથા જગતનાં નાથ, અને કર્મોનો નાશ કર-
નારા શ્રી આદિનાથ પ્રહુ તમારું રક્ષણ કરો ? ૧૧૨ રીતે શ્રી જગવા-
નની પાણીને સાંજલીને, સુધર્મેન્ડ્ર. પ્રણામ કરીને, તથા હાથ જોડીને
પ્રહુને વિનતી કરવા લાગ્યો કે, હે જગવન્, આપે જે આ તીર્થાધિરાજ-
નો મહિમા કહ્યો, તે મને અત્યંત આનંદ ઉપજાવનારો થયો, હવે મને આ
સૂર્યોદયાનાં રહેલા તલાવની કપા સાંજણવાની ઇચ્છા છે. ત્યારે જગવાન
પણ ઇંડ્રોને જણ્ય જાણીને તીર્થનાં માદાત્મ્યને વૃદ્ધિ કરનારી, તે કું-
દની કપા કદેણ લાગ્યા. આ સૂર્યોદય નામનો ઇત્તન કુંદ જવરૂપી
ચાડાને દરનારો છે, તથા તેની નેચાપી પણ અદારે કુદોનો નાશ પાવે.
વલી આ કુંડનું પાણી પ્રહુનાં ચરણપર મોંચવાપી, તત્કથી જેન નિષ્પાત્ત,
તેન સપડા દોષો નાશ પાને છે. તે નીચે પ્રમાણે.

શ્રી મુરાર્દ નામનાં દેગનાં ચિન્તાષ્ટ કિહાપી જોતિનું. તથા હસ્તીને
ચિહ્નાસ કરવાનાં પરસ્પર ણવા પાજા લોકોથી વિનૂપિત થયેલું. વાવ, ગુરા,

तलाव, तथा मोटां उद्यान आदिकथी घेरायेलुं, दानशालाउंथी जरेलुं, इन्द्रनी नगरी सरलुं, तथा जिनवचननी श्रेणिरूप मोक्षनी नीसरणीथी मंडित घयेलुं “गिरिदुर्गपुर” नामनुं नगर गिरनार पर्वतनी तसेटी-मां रहेलुं ठे. ते नगरमां रहेनारा लोको जरा पण निर्धन, चाडीआ, मू-खा, अविबेकी, दीन के पराधीन नथी. वखी त्यांनां लोको देवपूजन क-रनारा, जक्तिपूर्वक तपस्वीउंने दान देनारा, मागणोने दान देनारा, तथा दुःखीउं प्रते दयासु ठे; तेम त्यांनां वेपारीउं राजनां मानीता, कविउं सरकारवासा, तथा चाकरो शेठो तरफथी इनाम मेखवनारा ठे. ते न-गरमां समुद्रविजय राजानां वंशानो तथा घणां जाग्योथी शोचतो, अ-ने थरिहंत प्रनु तथा मुनिमां जक्तिवालो, सूर्यमल्ल नामे राजा हतो. ते राजाये बेरीरूप श्रंधकारने हरीने समस्त पृथ्वीने आनंदयुक्त करी. पत्नी पादवयंशमां जूषण समान एवा ते राजाये फिडामात्रमांज, रणसं-ग्राममां खागो बेरीउंनां मस्तकपर पग मुक्यो. वखी तेनां प्रतापरूपी सु-र्यनां सापथी मागणसरखी शत्रुनी कीर्ति गळी गइ. सूर्यने विषे जेम कमझीनी, तेम त्या राजामां प्रीतिवाळी, कमखसरखां मुखवाळी, तथा शु-भ कार्यामां तत्पर तेनी शशिखेळा नामनी पटराणी हती. सूर्यमल्लनी ते स्त्री हती, उनां मूर्यने ते जोनी नहोती, तथा श्री नेमनाथ प्रनुनां चरण कमखने सेवनारी हती. पुण्यमां आदरवासा, शांत, तथा सुख-रूपी समुद्रमां काचयानां जोडां सरखा, ते यत्रे स्त्री पुरयो मुखेथी पोतानो काउ निर्गमन करना हता. एक बन्वते राजा प्रनुनी यात्रा कर-वामाटे गयो हतो, ते बन्वते राणीये, पोतानां यात्रकोने रमाइती एक मयूरीने जोइ. ते बन्वते ते राणी पोते पुत्रहीन होवाथी, पोतानां आत्माप्रते शोक करवा खागी; त्यां राजाये आर्याने, तेणीने धीरज आ-दीने कशुं के, ते कार्यमाटे तुं प्रनुनी सेवा कर ? पत्नी जगननी माता स-रस्वी एवं श्रंवा देवीनां प्रमादथी तेणीने प्रम्याव देवपात्र थने म-हीराज नामनां बे पुरो यया; तेउं यत्रे कछाउंनां समूहवासा, उनम प-इवासा, मिड ववनो बोवनाग, मनें लोकोनी उग्रतिमां प्रीतिवासा त-या मनेंवर ममदटि राखनाराउं हता; वखी तेउंये पोताना हृदयम्वी पृ-थ्वीमां उग्रम आचारकोने चारख कयां हतां; वखी बुद्धिना नंदारूप

एवा तेजये गुरुने तो फक्त शाहीरूपज करीने शास्त्राज्यास, तथा विविध प्रकारनो शास्त्राज्यास कयों. वली तुल्य वयवाला तेज क्रीडा करता थका, तथा लोकोने खुशी करता थका अनुक्रमे यौवन श्रवस्थाने पाम्या. पत्नी मातपिताये घणां हृषेपूर्वक तेजने घणी राजकुमारीज परणावी. हवे तेजमां महीपाल ठे ते, मानी, यशस्वी, तेजस्वी, विनयी, तथा नीतीने जाणनारो हतो, तेची देवपालची घणां गुणोयें करीने ते जुदो पडतो हतो. एक दिवसें महीपाल पाठवी रात्रें निझारहित थयो थको, अचानक पोताने, वनपशुजयी व्याकुल वनमां देखवा लाग्यो. त्यां तेणे कोइ जगोचे जुंडोनां टोळां, तो कोइ जगोये हाथीजनां टोळां, थने कोइ जगोये तो वली सिंहाेनो संचार जोयो. त्यारे ते विचारवा लाग्यो के था ते शुं विघ्न ठे! के स्वप्न ठे! के चित्तनो विपर्यय थयो ठे! के इंद्रजास ठे! के था कोइ देवचरित्र ठे!!! वली हुं तो गीतरसोनो स्वाद थापनारी स्त्रीजनी क्रीडामां मग्न थयो थको चंद्रशास्त्रामां सूतो हतो, थने थहीं क्यांथी थाव्यो!!! दशे! हुं था वन तो जोठे! एम विचारि जेटखामां ते चासवा जाय ठे, तेदखामां तेणे एवी वाणी सांजली के, हे मित्र! हुं तने थहीं लावेखो हुं, माटे डरीश नहीं. पण ते वाणीनां मार्गने नहीं जोवाची, ते एक मेहेसमांथी जेम बीजा मेहेसमां तेम वृक्षोप्रते मार्गने शोधतो थको खेद पाम्याविनां जमवा लाग्यो. एवी रीते वनमां जमतां थकां तेणे, कोइ जगोये तो चंद्रकांत मणिजनां किरणोथी शरद श्नुनां बादखांजनी शोजाने धारण करतो, तथा इंद्रनील मणिजनी श्रेणिथी उत्तम वेणीनी शोजाने धारण करतो, पुखराजोथी कमलनां रंगनी देदीप्यमान कांतिने धारण करतो, सुवर्णनां कलशोथी भंगलपणाने धारण करतो, तथा हजारो ऊरुखांजनी जाणे हजारो थांखोवाखो थयेखो, तथा हीराजनां किरणोनां समूहथी जय पामता राज्यपणाने धारण करतो, तथा रजोथी तापपुरुषपाचें करीने जाणे पताकाजनी बांजानो होय नहीं, एवा एक मोटा मेहेसने तेणे ते वननां मध्य जागमां जोयो. जंगली जानवरोथी जरपूर वनमां था मेहेस क्यांथी!!! एम थाधर्य पामतो थको ते, ते मेहेस तरफ जोरा लाग्यो. पत्नी तेणे विचारुं के, भारी आंखनां विनोद माटे प्रसंगथी मडेखो था मेहेस हुं जोठे तो खरो! एम

विचारि ते तेनी तरफ चाखवा खाग्यो, आ मेहेलमां आ वस्तु बहु रम-
णीक ठे ! आ बहु रमणीक ठे ! एम विचारतो थको, ते तेनां मजझाउं-
पर चडवा खाग्यो. महापराक्रमी एवो ते एवी रीते चाखतां थकां, जेवो
चंडशाखाप्रते आग्यो, तेवामां तेणे पद्मासन वारीने वेठेला एक योगीने
जोयो. त्वारे तेणे विचारुं के, संसार सरखा आ अरण्यामां संसारीनी
पेठे नमता एवा में. प्रसंगथी जीवतां मुक्त थया सरखा आ योगी-
ने जोया; एम विचारि पृथ्वीपर मस्तक अडाडीने, कट्याण करनारा, त-
था द्याने पाझनारा ते योगीने समतापूर्वक तेणे नमस्कार कयों. पंच
महाभगो तथा यमोने समतापूर्वक धरनारो, आसनपर वेठेलो, महा प्रा-
णापामने भाग्य करनारो, नियमोमां आदरयुक्त, पांच इंद्रिउं तथा मन,
पचन अने बाह्यानां योगने धरनारो, चार ज्ञानने धरनारो, तथा समा-
धिप्रिकृतां अनाथथी अरिहंत संयंधी तेजनुं स्मरण करनारो, तथा दया-
लु एवो ते योगी तेने जोडने पोतानुं ध्यान ठोडतो ह्यो; अने तेने कहे-
वा खाग्यो के, हे यग्य !! तूं सुग्यी तो ठे ने ? जखे आग्यो ! तारा शरीरने
तो मुखस्ताना ठेनी ? अने तूं अहीं विनरहित आग्यो ठेनी ? बह्नी हे य-
त्न ! तूं आश्रय नहीं पामने ? ताराप्रते विद्या आपीने गुरुपणानुं करज
ढोडवानी इग्याही हूं तने स्वरेवर अहीं आग्यो तूं. “ तूं सुग्यो होइश ”
एम कहींने दीव्य शक्तिथी मगावेही आश्रयकारक रसोइ, प्रीतिपूर्वक
ते योगीने तेने जमाटी. एवी तेणे पण नोजन करीने, पूर्वपुण्यनुं फल जा-
सनां थकां, दिनशपूर्वक ते योगीनी पामेथी स्वहसिद्धि नामनी विद्या मे-
खी. एवी ते बनने योगी पण कमखामनपर चेमीने, तथा कांतिथी ते
मेहेलने एव दीपायमान करतो थको, आकाश त्रेदीने पोतानां प्राणोने
तजतो ह्यो. एवी रीते ते योगी स्वर्गमां गये ठेने, मारामारने जाणनारो
ते राजकुमार, मेहेल के योगीने न जोया खाग्यो; पण केवल बन-
नेज जोया खाग्यो; अने विचारवा खाग्यो के, अहो ! योगनो महिमा
केरो ठे !!! जेथी जीवतां थकां पण आवी खर्ची मले ठे, तथा परजव-
नां मेरो सुकि भले ठे. मारी रीते योगनो आश्रय करनाराउनि पापोनो
नाश, सुकिनो मंग, तथा सर्व सिद्धिउं प्राप्त थाप ठे. एम विचारि रपांथी
क्याने, ते बनने बनवा खाग्यो, एवां तेणे उवां वृक्षोवाजो, तथा अंदर ठे

वगलांनुं स्थानक ज्यां, एवो तेणे एक महा कुंड दीगो. पठी जेटलामां ते तेमां स्नान करवानी इष्टा करे ठे, तेटलामां ते महाबुद्धिवाने “मा! मा!” एवी रीतनी वाणी सांजली; पण ते वचननां बोलनारने नहीं जोवाथी ते कुंडनां कांठापर गयो, तथा ते श्रवज्ञानुं वचन त्यां वारंवार सांजलवा लाग्यो. एवी रीते ते माणसरहित वनने जोतो थको जेटलामां आश्चर्य पामे ठे, तेटलामां कोइक वांदरो तेनी सन्मुख प्रगट थइने कहेवा लाग्यो के, हे वीर! मने पशु जाणीने मारां वचननी तुं श्रवगणना करीश नहीं, केम के, वांदरनां वचनथी रामे पण राक्षसोने जीत्या ठे. वली आ कुंडमां रहेला राक्षसे अहीं जे प्राणीउने मारी नांख्या ठे, ते प्राणीउनां, पर्वतनां शिखरो सरखा हाडकांनां समूहोने तुं जो? अने तुं तो कोइ उत्तम आकृतिवालो तथा डाह्यो राजानो पुत्र जणाय ठे, माटे अहींथी तुरत चाल्यो जा? नहींतर ते राक्षस तने मारी नांखशे. ते सांजली महीपाळ जरा हसीने कहेवा लाग्यो के, अरे ! पशु ! तुं खरं कहे ठे, पण मने राक्षसनां जय नथी, केम के सूर्यने अंधकारनां जय होतो नथी. ते सांजलीने वांदरो तेने कहेवा लाग्यो के, जो तारी शक्ति ठे, तो तारी इष्टा प्रमाणे कर? अहीं जयंकर, क्रोधी, तथा श्याम कांतिवालो एक राक्षस वसे ठे; एम कहीं ते वांदरो वनमां अदृश्य थयो. पठी ते राजपुत्र उत्तम विद्याथी विजृपित थयेलां खड्गने हाथमां लेइने, वेगथी कुंडप्रते आव्यो. पठी ते कुंडनां पाणीमां पडीने, जेटलामां ते वगलांनां स्थानकप्रते पहुँच्यो, तेटलामां क्रोधथी उंचां करेल ठे, नेत्रो जेणे एवो राक्षस क्षणवारमां तेनी तरफ दोळ्यो. पठी युद्धमां पारंगामी तथा महाबलवान तेठं वझे युद्ध करवा लाग्या, तथा पडता अने पाडता थका पृथ्वीने कंपाववा लाग्या. पठी खड्गविद्यानां प्रजावथी ते राक्षस राजपुत्रथी जीतायो अने तेनी सेवा करवा लाग्यो, केम के, साहसथी शुं कार्य सिद्ध थतुं नथी? पठी ते राक्षसे प्रतिज्ञा करी के, हे राजपुत्र ! ज्यारे तुं मारुं स्मरण करीश, त्यारे हुं तने प्रत्युत्तर आपीश, तारा बैरीप्रते हुं बैरी थइश, तथा तारा मित्रप्रते हुं मित्र थइश. पठी ते राक्षसे ते राजकुमारने वेष बदलवानी, तथा घाने साजो करनारी एम वे औपधीठं आपी; अने तेनी पासेथी तेणे धर्म अंगीकार कयों. पठी कुमार तेने रजा आपीने,

તથા ક્રીડાર્થી તે તલાવ ઉતરીને, અલંકાર સુલવાલી તે વનની શોજાને જોવા લાગ્યો. તે કૌતુકી રાજકુમાર જોવાની ઇચ્છાર્થી કોઈ જગોયેથી પુષ્પો, તો કોઈ જગોયેથી પલ્લવો, તો કોઈ જગોયેથી પાકેલાં ફલો લેવા લાગ્યો. પઠી ત્યાર્થી તે શ્રીનિવાસ નામનાં વનમાં ગયો, ત્યાં મનોહર તોરણવાલું શ્રી નેમનાથ પ્રત્યુનું મંદિર તેને મલ્યું. ત્યાં હર્ષથી નેમનાથ પ્રત્યુને નમીને, તથા તેની સ્તુતિ કરીને તે વેગે, તથા નિધાનની પેઠે ધ્યાનને ધરવા લાગ્યો. ત્યાં ચલાયમાન થતા કુંડલથી ઘસાયેલાં ઠે, કપોલસ્યલો જેણીનાં, તથા પલાશની પાવડીપર ચઢેલી, સુવર્ણદંડને ધારણ કરતી, તથા હાથમાં મનોહર વૃક્ષોનાં ફલોથી જરેલાં પાત્ર-ને ધારણ કરતી, એક યોગિનીને તેણે તુરત પ્રત્યુની પાસે દીઠી. ત્યારે આ રાજકુમાર પણ સંત્રમ સહિત ઊઠીને તેણીનાં ચરણોને નમ્યો, ત્યારે તે યોગિનીએ પણ તેના પ્રતે “જય, જીવ” એવી રીતની આશિષ દીધી. રૂપ, લાવણ્ય અને આજ્ઞાપણોથી જૂષિત થયેલી તે યોગિનીને સાદ્ગત જોઈને, ખુશી થયો થકો, તથા તેણીને દેવાંગના માનતો થકો આદર સહિત તે કહેવા લાગ્યો કે હે દેવિ ! તું ચરેચર મારી ગોત્રદેવી છે, કેમકે, આ વચ્ચે આ જંગલી પશુઝંથી જરેલા વનમાં તું પ્રગટ થઈ છે. એવી રીતની અમૃતસરિલી તેની વાણી સાંજલીને તે યોગિની કહેવા લાગી કે, હે વત્સ ! હું દેવી નથી, પણ તપસ્યા કરતી માનુષી તું; વલી હે વત્સ ! આજે પુણ્યનાં કારણરૂપ તું મારો અતિથિ તરિકે આવ્યો તું, માટે મારી વાણીને તારે વ્યર્થ કરવી ઘટશે નહીં. વલી હે ઉત્તમ પુરુષ ! જેને ઘેરથી અતિથિ નિરાશ થઈ ચાલ્યો જાય છે, તેનાં પુણ્યનો ક્ષય કરી, તથા પાપોનો ઉદય કરીને તે જાય છે. પઠી તે રાજકુમારે તે વાત કબુલ રાખ્યાર્થી, તે યોગિની દંડસહિત પાત્ર લેઈને જિનમંદિરમાંથી નિકલી. હવે તે કુમાર આશ્ચર્ય સહિત જોતે ઊઠે, હાથમાં પાત્રવાલી, તથા યોગનાં માહાત્મ્યવાલી તે યોગિની વૃક્ષપ્રતે ફલોની યાચના કરવા લાગી; તથા તેણીએ નીચે પાત્ર ધર્યાર્થી તે વૃક્ષો પણ ફલો દેવા લાગ્યાં, તથા એવી રીતે ઘણું દાન દેવાર્થી તેઠં કલ્પવૃક્ષની તુલનાં કરવા લાગ્યાં. પઠી જ્યારે તે પાત્ર ફલોથી જરાઈ રહ્યું, ત્યારે તેણીએ તે મહીપાલની સન્મુલ મુક્યું, ત્યારે તેણે પણ તેમાંથી પોતાની ઇચ્છા પ્રમાણે લાધાં. પઠી તે પ્રત્યુને નમીને જ્યારે જવાની ઇચ્છા કરવા લા-

ગ્યો, ત્યારે તેણીચેકહું કે, હે વત્સ ! તું હવે ક્યાં જાય છે ? તથા ક્યાંથી આવ્યો તું ? તે કહે ? ત્યારે તેણે કહું કે, હે માતા ! હું કોઈ સાયથી ત્રણ ઘણે અહીં આવ્યો તું, તથા હવે નેમનાથ પ્રજુને અને તમને નમીને મારાં નગરપ્રતે જઈશ. ત્યારે તે દયાલુ યોગિની કહેવા લાગી કે હે વત્સ ! આ આગલ રહેલા વનને તું જો ? અહીં મહાકાલ નામે યદુ વસે છે, તથા કાલની પેઠે તે પ્રાણીઝને હણે છે. વલી તે યદો અહીં આવેલા ઘણાં લોકોને હણ્યા છે, માટે આ વનને દૂર મુકીને તને જેમ સુખ ઉપજે તેમ તું જજે. એવી રીતે તેઠું માંહોંમાંહેં હર્ષપૂર્વક વાત કરે છે, તેટલામાં અકસ્માત, મહા તેજસ્વી કોઈ મુનિ આકાશમાંથી ઉતર્યા. તપ અને શરીરથી પણ તેજસ્વી એવા તે મુનિને જોઈને, સંત્રાંત થયા થકા તેઠું બંને, પોતાનાં પુણ્યને જેમ, તેમ તેને નમસ્કાર કરતા હવા. ત્યારે મુનિ પણ આનંદયુક્ત થયા થકા, તેઠનાં વિઘ્નરૂપી હાથીઝને નસાડવામાં સિંહ સરખી ધર્મલાજની આશિષ દેતા હવા. પઠી તેઠું તેને કહેવા લાગ્યા કે, આજે તમો જે અમારી દૃષ્ટિયે પડ્યા તેથી ત્રણ જગતનાં નાથ એવા શ્રી નેમનાથ પ્રજુનાં ચરણનાં નમસ્કારનું ફલ અમારું પરિપક્વ થયું. વલી આપ તો સાક્ષાત સમતા રસનાં સંમુદ્ર, તથા પુણ્યનાં ઢગલા સમાન ઠો, અને નિર્જાગ્ય લોકોને તો આપ સરલાનું દર્શન પણ હુર્લજ છે; માટે હે પ્રજુ ! તમારે અમોને ધર્મ કહેવો યોગ્ય છે, કેમ કે, આપસરલા પરોપકારમાં રક્ત દોય છે. એવી રીતનું તેઠનું અમૃતને ઝરનારું વચન સાંજલીને, મુનિ પણ પાંચ ઢંડકે દેવોને નમસ્કાર કરીને કહેવા લાગ્યા કે, હે વત્સો ! દાન, ધ્યાન, શીલ અને જીવદયાર્થી જે પુણ્ય થાય છે, તે સધલું જિનપૂજાર્થી થાય છે. જિનપૂજાર્થી માણસોને ચક્રવર્તિપણું, ઉત્તમ બુદ્ધિ, પુણ્યનો સંગ્રહ, પાપોનો નાશ, તથા ગ્રહપીડાનો પણ નાશ થાય છે. વલી જે માણસ ત્રિકાલ જ્ઞાતિથી ઉત્તમ પુણ્યોયેંકરીને, જિનને પૂજે છે, તેજ માણસને ધન્ય, પુણ્યશાલી, તથા ગુણવાન જાણવો; માટે સ્વેદ આપનાર પ્રમાદને તજીને, હમેશાં ઉદયમવંત થયા થકાં, પાપોને નાશ કરનારી જિનપૂજા ત્રિકાલ કરવી. એવી રીતનાં મુનિનાં વચનને સાંજલીને હર્ષયુક્ત થયેલા એવા તેઠું બંને મહાકાલ યદુનું ચેષ્ટિત પુઠા લાગ્યા કે, હે જગવન્ ! ધર્મથી દેવપણું પામીને, તેજ ધર્મપ્રતે શત્રુચૂત એવી હિંસા, આ યદુ સ્વાર્થથી

पराह् मुख ययो यको केम करे ठे.? वल्ली संघल्ली पुण्यबुद्धिने तजीने आ
यदा माणसोप्रते छेपी केम वनेलो ठे.? ते सघलुं हे पूज्य! आप थमो-
पर कृपा करीने कहो? एवी रीननुं तेउनुं वचन सांजल्लीने मुनि पण, झा-
ननां माहात्म्यथी ते यदनुं चरित्र जाणीने, अमृतथी पण अधिक वाणी
पोखवा लाग्या. आ वननी अंदर अगाउ कोइक तापस हतो, ते चलक-
ता सूर्यप्रते जेम पुवड, तेम जिनशासनप्रते छेप धरनारो हतो. ते तापस
स्त्री सहित, जटाधारी, तथा कंदमूल अने फलने खानारो हतो, तथा
उनम यकल पेंहेरीने एक वनथी धीजा वनमां जमतो हतो. ते तापसथी,
कचरामांधी जेम रग, तेम अति रूपवाली, पवित्र तथा तेजयुक्त कांति-
वाली अने उनम दाहणवाली एक पुत्री यइ. गुणोयें करीने उज्ज्वल ए-
वी ते कन्या तेने प्राणथी पण वधारे यहाली हती, तथा तेणीनुं नाम श-
कुंतला हतुं, अने तेणीनां बाब मयूरनी कखा सरखा हता. वसंत ऋतुने
पामीने जेम वननी खल्ली शोने, तेम ते पण प्रकृतिथीज योवनने पामी-
ने मनोहर आकारवाली यइ यकी शोनवा लागी. एदखामां कामदेव स-
खी आकृतिवाला जीम नामे राजाये क्रीडा माटे वनमां जमतां यकां
देवांगनानी पेंठे तेणीने जोइ. अत्यंत मनोहर एवी ते स्त्रीने जोइने, ते
राजा चोइहुं खेंची घोडाने उगो राखी त्यां स्थिर रखो. पत्नी दाहणवार
भ्रम पामीने, खारे ते शुद्धिमां आढ्यो, खारे तेणीने कन्या जाणीने,
सोगी जेम शाश्वती शक्तिने पामीने, तेम ते आनंद पाव्यो. पत्नी ते राजा
ते मृगाक्षीनी नजदीक जइने, तेणीने कहेवा लाग्यो के, हे नितंघ्रिनि!
तुं परछेझी ठे के, नहीं? ने कहे? खारे कुमारिकाये कथुं के, हे राजन्!
हुं कुमारी तुं; एम कहेनांज ते प्रपंची राजा तेणीने घोडापर चढाथी आ-
खवा लाग्यो. एवी रीने पुत्रीनां वियोगथी दुःखी ययेवो ते तापस, दु-
खंड शरीरवालो ययो यको, दुःखथी पोतानां दिवसो निर्गमन करवा ला-
ग्यो. पत्नी क्षीण ययेव ठे धातु जेनी, ईर्ष्या, मरवाणी इग्यावालो,
अने चेवना रहित ते ययो; खारे नदनीठें पुण्यमाटे तेने आ जिनमं-
दिरमां लाग्या. ते तारम अनाथथीज ममरयंत होवथी जिनेश्वर प्रभु-
ने नम्यो नहीं, पण जिननां दर्शनथी, आनंज्यानथी मरीने यहाणाने
आत ययो. जेम जेर चढेवा नाणमोने मृग्युनुंज गगुं ठे, तेम मिय्या-

ત્વયી મૂઢ થયેલાં મનવાલાડંની ગતિ નરકજ છે; પણ આ વિચારાને અંતકાલે પણ જે નેમિનાથ પ્રજનું દર્શન થયું, તેથી નરકગતિ મટીને તેને દેવપણું પ્રાપ્ત થયું; કેમકે, સ્મરણ કરાયેલા, દીઠેલા, સ્તવેલા, અથવા પૂજેલા જિનેશ્વર પ્રજા, સ્વર્ગાદિક ઉત્તમ ગતિ આપે છે. અહો ! જિનેન્દ્ર પ્રજનું માહાત્મ્ય કેવું છે ! ! કે જેનાં એકવાર દર્શનથી પણ તાપસ પાપનાં સમૂહને તજીને દેવપણાને પ્રાપ્ત થયો. હવે જ્યારથી તેની પુત્રીનું હરણ થયું છે, ત્યારથી તે મનુષ્યપ્રતે છેપવાલો થયો છે, માટે હજુ પણ તે અજ્યાસથી માણસોને તે ડુઃખ આપે છે. એમ કહીને તે મુનિ, કાંતિનાં સમૂહથી આકાશ અને પૃથ્વીને તેજસ્વી કરતા થકા, વીજાં ચેત્તોને નમવામાટે આકાશ માર્ગે ચાલ્યા ગયા. પઠી દીવ્ય પ્રજાવવાલી તે યોગિની પણ પોતાને સ્થાનકે ગઈ અને કુમારપણ જિનપૂજા કર્યા વાદ કાલવનપ્રતે જવા લાગ્યો. તે વચ્ચે નાશિકાને ફોડી નાલે એવી ડુર્ગંધ, ત્યાં પહેલાં મુઢદાંઠમાંથી નિકલવા લાગી. હવે ઉત્તમ પરાક્રમવાલો તે કુમાર પણ, તે ગંધને અનુસારે, હાથમાં તલવાર નચાવતો થકો ત્યાં જવા લાગ્યો. તે વચ્ચે શસ્ત્ર સહિત, તથા જયંકર એવા કાલ અને કંકાલને તેણે જોયા, તથા તેડ તેને ક્રોધથી મારવા લાગ્યા. યુદ્ધમાં કુશલ એવા તે રાજકુમારે, મુનિ જેમ રાગ અને છેપને, તેમ તે મહાવલવાન તથા ડુર્ગતિમાં જનારા યહોને જીત્યા. પઠી એવી રીતે જીત કરીને, તે કુમાર યદનાં ઘરપ્રતે ગયો, ત્યારે તેણેજ તેને મોટી ગદાથી રોક્યો; અને તે યદ તેને કહેવા લાગ્યો કે, અરે મનુષ્ય ! તું કોઈ નવીન છે, અને મારી પાસે તારું વલ્લ શું હીસાવમાં છે ? માટે હવે તારા શ્વેદેવનું સ્મરણ કર ? કેમકે, હમણાં તારું મૃત્યુ થશે. ત્યારે રાજકુમાર પણ જરા હસીને સાહસથી કહેવા લાગ્યો કે, હૈ યદ ! વચનમાત્રથી મને તું શામાટે ક્રોધ પમાડે છે ? વલ્લી તું ક્રોધ નહીં કર ? પણ જરા શાંત થા ? અને હૃદયમાં વિચાર કે, ક્રોધને વશ થઈ તું શામાટે નિરપરાધિ પ્રાણીડને હણે છે ? માટે તું અમૂલ્ય દેવપણું જોગવ ? અને મનુષ્યવધનો ત્યાગ કર ? કેમકે ક્રોધાંધ માણસને આ જીવ અને પરજીવમાં પણ સુખ નથી; કારણકે, ક્રોધ છેતે, દયારૂપી વેલડીને ઘાલવામાં દાવાનલ સરલો, જીવરૂપી સમુદ્રને વધારનારો, કુગતિ આપનારો, તથા ધર્મનો ઘાત કરનારો છે. વલ્લી ક્રોધ છેતે,

અગ્નિની પેઠે તીવ્ર તાપને કરનારો ઠે, તથા પ્રથમ પોતાનું સ્નાનકર્મ વા-
લે ઠે, અંધે પઠી વીજું સ્નાનકર્મ તો વાલે, અથવા ન પણ વાલે, માટે તેનો
તું ત્યાગ કર? એવી રીતનું તેનું દૂધ સરસું વાક્ય પીને, નવા તાવવાલાની
પેઠે, તે યદેન્દ્ર ક્રોધથી વલવા લાગ્યો, તથા હૃદયમાં રહેલા ક્રોધનેજ
જાણે કહાડતો હોય નહીં, તેમ હોઠને સ્ફુરાયમાન કરીને, તથા
ધ્રુવકુટી ચઢાવીને કહેવા લાગ્યો કે, નથી વીજું જેના સરસું શરણું, એવો
જે ધર્મ, તે તારે વિપેજ સ્ફુરાયમાન થઈ રહેલો ઠે, માટે તે ધર્મનું માહા-
ત્મ્ય મારે જોવું ઠે, તેથી તું મારી સાથે યુદ્ધ કર? એમ કહીને, હાથમાં
મુજર લેઈને તે મહાકાલ યદુ કુમારપ્રતે દોડ્યો. તે વલતે મહા પરાક્ર-
મી એવો તે કુમાર પણ સ્વદ્ધર્મવિદ્યાથી પવિત્ર થયો થકો, ક્રોધથી સ્વદ્ધર્મ-
ગામીને યુદ્ધ માટે તેની તરફ દોડ્યો. મહામહા, મહાપરાક્રમી, તથા મહા-
જુજાવાલા, એવા તેડ વલ્લે યુદ્ધ કરતા થકા વનદેવીઝને આશ્ચર્ય કરવા
લાગ્યા; મહાપરાક્રમી એવા તેડ વલ્લે કોઈ વલત આકાશમાં ફાલ દેતા,
તો કોઈ વલતે પૃથ્વીપર રહેતા, તો કોઈ વલતે વિચિત્ર પ્રકારે ગમન ક-
રતા; વલી તેડ જાણાં, મુજર, તથા તલવારથી એક વીજાઝને વારંવાર
મારતા હતા. વલી તેડ મુદીથી મહાની પેઠે લડતા થકા, પગનાં ધવકા-
રાથી પૃથ્વીને પણ અત્યંત કંપાવવા લાગ્યા. હવે યદુનાં મારથી જર્જરિત
થયેલા તે કુમારે, ક્રોધથી સ્વદ્ધર્મવિદ્યાનું સ્મરણ કર્યું, તથા તે સ્વદ્ધર્મ
હાથમાં લીધું. જવાલાની શ્રેણિવાલું, તણસાઝની પંક્તિથી યુક્ત થયેલું, ત-
થા મારવાની ઇચ્છાથી “ઘટઘટ” શબ્દ કરતું, તથા પ્રત્યક્ષ કોપામિસર-
સું તે સ્વદ્ધર્મ જોઈને, તે યદુ પણ વીકથી અત્યંત દ્રોણ પામવા લાગ્યો. પઠી
મહીપાણે તે યદુને કહ્યું કે, અરે યદુ! મારા ક્રોધથી તું તારા દેવપણા-
નો શામાટે ત્યાગ કરે ઠે? માટે મારાં ચરણકમલની તું સેવા કર? તથા
હિંસા તજીને દયા કર? નયા સર્વ જીવો પ્રતે સમતા રાખ? અંધે તારી
સંપદા જોગવ? એવી રીતની તે રાજકુમારની શૌર્યતા, તથા વાક્યની ધીરતાને
સાંજણીને, મનમાં આશ્ચર્ય પામી તે યદુ કહેવા લાગ્યો કે, હે વત્સ! હું
તારાથી જીતાયો, માટે હવે તું તુરત કંઈક વરદાન માગ? તથા હે ઉ-
ત્તમ સોચનવાણ! તારા શિવાના વીજો કોઈ પણ વીરપુરુષ આ પૃથ્વીપર
નથી. વલી તે કહ્યું કે, ધર્મથી નિશ્ચયે કરીને જય થાય ઠે, તે સ્વદ્ધર્મ ઠે;

હું તો હિંસક હું, તથા તું સર્વને અજ્ઞયદાન દેનારો હું. એવી રીતનું યદુ-
નું વચન સાંજલીને, વિવેકી એવો તે રાજકુમાર સ્વપ્નને મીયાનમાં નાંચી-
ને, ધર્મની રુચિવાલા એવા તે યદુને કહેવા લાગ્યો કે, હે યદુ ! ધર્મને
વિપે તારી રુચી હવે સ્ફુરે છે, એવી હું તર્ક વાંધું હું; માટે હવે આપણે
તારા મેહેલનાં અગ્ર ખાગપ્રતે જઈએ, અને ત્યાં આપણે વાતો કરીશું. એ-
વી રીતે મહા પરાક્રમી એવા તે મહીપાલ અને મહાકાલ મેહેલમાં જઈ
ઝરુલામાં બેઠા. પછી ત્યાં તે રાજકુમાર ધર્મનાં સર્વસ્વં કરીને મનોહર,
ગંજીર, તથા મહિમાથી અધિક, અને મનને પ્રીતિ કરનારી વાણી
ઘોલવા લાગ્યો કે, ધર્મથી રાજ્ય મલે છે, દેવપણું પ્રાપ્ત થાય છે, તથા મો-
ક્ષ પણ મલે છે, માટે ઢાહ્યા માણસોયે ધર્મ સેવવો; વલી ધર્મ ઉત્કૃષ્ટ મં-
ગલરૂપ છે, તથા સ્વર્ગ અને મોક્ષને દેનારો, અને સંસારરૂપી વનને ડલં-
ઘવામાં માર્ગ દેલાદનારો છે; વલી ધર્મ માતાની પેઠે પ્રોપણ કરે છે, પિ-
તાની પેઠે રક્ષણ કરે છે, મિત્રની પેઠે સુશી કરે છે, તથા વંધુની પેઠે સ્ને-
હ રાખે છે. તે ધર્મની માતા સરસ્વી દયા, સુરાસુરોને પણ માનનીક
છે; માટે તે દયાની વૈરીરૂપ હિંસાને ઢાહ્યો માણસ અંગીકાર કરતો
નથી. વલી જે માણસ હિંસાનો ત્યાગ કરતો નથી, તેનું દાન, તપ, દેવપૂ-
જા, શીલ, સત્ય, તથા જપ, એ સઘલું નિષ્ફલ છે. કાંટાથી વિંધાયેલું આપણું
શરીર પણ જ્યારે ડુઃખ પામે છે, ત્યારે શસ્ત્રથી વીજા પ્રાણીની હિંસા તે
કેમ કરાય ? વલી જે મૂર્ખનાં સરદારો દયા વિનાં ધર્મને ફેંટે છે, તે હીજ-
ડાઈ વંધ્યા સ્ત્રીથી પુત્રોત્પત્તીની ઇચ્છા રાખે છે; માટે દયાજ ઉત્કૃષ્ટ ધર્મ, તથા
ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાન છે, અને દયાવિનાનો સઘલો ધર્મ નિષ્ફલ થાય છે. વલી હે
યદુરાજ ! કૃતઘ્નપણું આદરવું નહીં, પણ કૃતરૂપણું આદરવું, તારો ઉપ-
કાર કરનારા ધર્મપ્રતે તું આદર કર ? વલી જીવદયાવાલા ધર્મને અં-
ગીકાર કરીને, પૂર્વે કોઈ વગલાઈ સ્વર્ગસુખ મેલવ્યું છે, તથા પછી ફરી-
ને જવ ન કરવા પડે, એવી તે મુક્તિ પામ્યો છે. તે કથા નીચે પ્રમાણે જાણવી.

શ્રીદ નામનાં વનમાં નિર્મલ પાણીવાલું, તથા કમલોથી શોભતું એક
તલાવ છે. તે તલાવમાં મત્સ્યોનું જઠ્ઠાણ કરનારો, રૌડધ્યાની, તથા મ-
હાકૂર, અને સ્વેષાચારી એક ઘગલો રહેતો હતો; તે વગલો ત્યાં જલ
પીવામાટે આવતા કાગડા આદિક પક્ષીઓને પણ મારી નાંચતો. એટ-

લામાં સાદાત્ દેહધારી ધર્મસરલા, તથા સકલ પ્રાણીંને પોતાની પેઠે-
 જ જોતા, કોઈક કેવલી મુનિ ત્યાં આવ્યા; તે મુનિ તે તલાવને કાંઠે
 સમોસર્યા, તથા ત્યાં હરિણ, સિંહ આદિક પશું પળ તુરત આવ્યાં. તે
 વલ્લતે પુષ્ટ થયેલો તે વગલો પળ, કેટલાક વગલાંંથી ઘીંટાયો થકો,
 મુનિની ઘાણીરૂપી અમૃતને પીવાની ઇચ્છાથી ત્યાં આવ્યો. તે વલ્લતે તેમુ-
 નિ પળ તેંડને બોધ દેવા માટે તેંડનીજ જાપાથી, દયાપૂર્વક, ધર્મરૂપી રા-
 જ્યને શોજાવનારી દેશના દેવા લાગ્યા કે, આ સંસારમાં પાંચે ઇંદ્રિયંતું
 પટુપણું, તથા જ્ઞાન હુલ્લજ ઠે, તેમાં પળ વિવેક રહિત પશુંને તો
 ઊત્તમ ધર્મ હુલ્લજ ઠે. જે પ્રાણીંયેં પૂર્વે ધર્મને વિરાધ્યો ઠે, તેંડને તિયંચ-
 ગતિ મણે ઠે, પળ જે તિયંચ ગતિમાં આવીને પળ પાપ કરે ઠે, તેંડ નર-
 કમાં જાય ઠે; ત્યાં તપાવેલાં લોલંડ સાથે આલિંગન, તપાવેલા સીસાનું
 પાન, વંધન, ઠેદન, જોદન, તથા વજ્ર થને કાંટાનું ઝોંકાવાપણું થાય ઠે,
 માટે થાન થને રોડ ધ્યાન ધ્યાવવાં નહીં, તથા પ્રાણીવધ કરવો નહીં;
 થને સઘણા ચરાચર પ્રાણીંને પોતાની પેઠે જોવાં. ઈવી રીતનાં તે
 મુનિનાં યાત્રયથી સિંહ, વાઘ આદિકોયે પરને પીડા કરવાનું તજી
 દીધું, તથા તે વગલો પળ દયામાં તત્પર થયો; તથા તે દિવસથી માંડીને
 દયામાં તત્પર થયો થકો તે પોતાનો કાલ નિર્ગમન કરવા લાગ્યો, થ-
 ને ધર્મને સ્મરતો થકો તે દેવલોકમાં ગયો; ત્યાંથી ચવી વેપારીનાં કુલ-
 માં ઊત્પન્ન થઈ, તથા પોતાને હિતકારી ઈવો ધર્મ કરી, ઈલાવતારી થયો
 થકો તે મોહ પામરો. માટે હે યદુરાજ! તેં પળ ધર્મથીજ આ દેવપણું
 મેલવ્યું ઠે, માટે ક્રોધયુક્ત થયો થકો તેજ ધર્મનો દ્વેષ કરનારી ઈવી
 હિંસા તું શામાટે કરે ઠે? માટે હવે તું હિંસાને તજ? થને દયા કર?
 તથા હમેશાં ધર્મને તજ? તથા તારા દેહથી પળ પ્રાણીયોપ્રતે ઉપકાર
 કર? ઊત્તમ માણસોયે ધન, જીવિત, વિદ્યા થને વલેં કરીને, આ લોક
 થને પરલોકમાં હિતકારી પરોપકાર કરવો જોઈયે. વસી આ પૂર્વ
 જન્મનાં ક્રોધનું ફલ જોઈને, તારે ગરેમ્બર, તારા પોતાનાજ હિત માટે
 ઘેરીપ્રતે પપ વેર કરવું નહીં. વસી થંતકાસે પળ જે તેં જિનેશ્વર પ્રતુનું વ-
 શન કરું, તેથી તું દેવજ્ઞાને પામ્યો, માટે હવે તું હમેશાં નેમનાય પ્રતુને
 પૂજ? ઈવી રીતે તે રાજકુમારનાં વચનથી મુશી થયેલો તે યદુ,

चिंतामणि रत्न सरखा उज्ज्वल धर्मने पामीने गुणी एवा ते गुरुने नमतो
हवो; अने कहेवा लाग्यो के, हवेथी मने जिन देव, परिग्रह रहित गुरु,
तथा दयावालो धर्म थाउं? एवी रीतनो धर्म तेणे अंगीकार कर्यो, तथा
गुरुपूजानां वदलामां तेणे राजकुमारने विद्या आपी. पठी ते राजकुमार
हर्षधी ते यक्षने रजा आपीने, दया सहित मनवालो थयो थको चाल-
वा लाग्यो; तथा विचारवा लाग्यो के, हवे मारां नगरप्रते जउं; पण नहीं!
हुं प्रसंगेथी ज्यारे वहार आव्यो, त्यारे हवे नाना प्रकारना आश्चर्योथी जू-
पित थयेला विविध प्रकारनां देशोने मारे जोवा, के जेथी पोतानी शक्ति
जणाशे, देशाचारनी परीक्षा थशे, उत्तम अधम माणसोनुं जाणपणुं थशे,
तथा कलाउंनो पण अन्यास थशे, तेम तेथी नाना प्रकारनां माणसोनों,
प्रसंग थशे, तथा विविध प्रकारनां तीर्थों पण जोवाशे; अने तेज हेतुथी
डाह्या माणसो देशाटन करे ठे. वली पुरुष ज्यां त्यां जइने, परथी तथा
स्वजनोथी जे सन्मान मेखवे ठे; तेमां पण पूर्वनां पुण्योनुंज कारण ठे. एम
विचारिने ते राजपुत्र पूर्वदिशा सन्मुख चालवा लाग्यो, तथा केटलाक
नगरो अने वगीचा आदिकने उलंघी गयो, एम करतां केटलेक दिवसे
ते सुंदर नामनां नगरप्रते पहुँच्यो, अने त्यां वृद्धोनी घटावाला वनमां
गयो. त्यां अधिकानां चैत्यमां जइ एक ऊरुखामां रह्यो, तथा देवगुरुनुं
स्मरण करीने, रात्रिये निर्जय थइ सूतो; एटलामां तेणे, “हे तात! हे
माता! हे चाइ! हे दयावंत शूरा लोको! यमनी पेठे निर्दय एवा आ
पापीथी मारुं रक्षण करो?” एवी रीतनी कोइ स्त्रीनी दीन वाणी ते म-
हीपाले वारंवार सांजली, अने ततक्षण जागी उठ्यो; तथा ज्यांथी ते श-
ब्द आवतो हतो, ते तरफ निश्चल मनथी हाथमां तलवार लेइ, उताव-
लथी चालवा लाग्यो. त्यां तेणे पर्वतनी खीणमां ध्यानमां रहेला एक पु-
रुपने, व्याकुल थयेली एक स्त्रीने, तथा अग्निकुंडने जोयो; त्यारे तेणे वि-
चार्युं के, कोइथी पण उगायेखो, आ मुग्ध माणस आ स्त्रीने मारवा-
नी इष्टावालो ठे, माटे हवे तेणीनुं हुं रक्षण करुं, एम विचारी, ते, ते
पुरुपने कहेवा लाग्यो के, अरे छुष्ट! आ तें पापनुं कार्य शुं आरंज्युं ठे?
आ बाखिकाने ठोडी दे? नहींतर हमणा तने यमने घेर पहुँचतो क-
रीश. ते सांजली संव्रांत थयेखो तथा आक्षेपथी त्रासयुक्त थयेखो ते

विद्याधर वस्त्रे हाथोथी ते स्त्रीने उपाडीने, पवनथी पण अधिक गति
थी चालवा लाग्यो. त्यारे कुमार पण ते स्त्रीने मुकाववा माटे निश्चययु-
क्त थयो थको, खड्ग सहित तेनी पाठल दोड्यो. एवी रीते पाठल दोड-
तां एवा ते राजकुमार तरफ दृष्टि राखीने, विद्याधर पण वेगथी पवनने
पण जीततो थको चालवा लाग्यो. एवी रीते दोडतां थकां स्त्रीमांज रहे-
ली ठे बुद्धि जेनी, एवा ते विद्याधरे थाकी जवाथी, नरक सरखा जयंकर
कुवामां तुरत जंपापात कर्यो; त्यारे दयालु, तथा महा पराक्रमी एवा
ते राजकुमारे पण, तेने खेंची कहाडवानी झुवाथी तेमां जंपापात कर्यो.
त्यारे ते विद्याधर पण, दीधेलो ठे ताप जेउंये, एवा पापोयें करीने जाणे
खेंचातो होय नहीं तेम अदृश्य थयो. पठी ते कुमार पण त्यां कुवानो
केटलोक जाग उलंगी गयो; त्यां तेणे प्रकाश दीगो, तथा पठी त्यां
तेणे वृद्धोनी पंक्ति जोड. पठी अहीं तहीं जमतां, तथा वनोने जोतां थ-
कां फरीने तेणे ते स्त्रीनां रडवानो शब्द सांजव्यो; त्यारे वृद्धोमां संता-
झे, तथा धीरे धीरे चाळीने अने मौन धरीने खड्ग वेड तेणीनी पासे ते
गयो; त्यां तेणे लाल चंदनथी लीत करेलां थंगवाली, लाल वस्त्र तथा ला-
ल माला पेहेरेली, एवी ते स्त्रीने अग्निकुंडनी समीपे जोड. पठी कुमार
पण आकारगोपन करीने, तथा वस्त्रथी खड्गने आढावित करीने, क्रीडापूर्व-
क फरीने ते तेनी पासे आढ्यो; अने तेने कहेवा लाग्यो के, हे महास-
त्व ! आ तुं शुं करे ठे ? वली तुं गुरुनी आज्ञाथी, के पोतानी बुद्धिथी, के
कुलक्रमथी आ कार्य करे ठे ? त्यारे विद्याधर पण कहेवा लाग्यो के, हे पं-
थि ! हुं मारी झुवा प्रमाणे करुं तुं, तुं तारे चाढ्यो जा ? सर्व माणसो
पोतपोतामां तत्पर होय ठे, तेमां वीजानी शिखामणनी कंडं पण जरूर
होती नथी. ते वखते ते कुमारिका राजकुमारने कहेवा लागी के, हे महा
परोपकारी ! मने मारवामां तत्पर एवा आ पापीथी मारुं रक्षण कर ?
एवी रीते तेणीनुं दीन अक्षरोवाळुं वचन सांजलीने, ते दयालु राज-
कुमार उत्तम रचनावाळुं वचन ते विद्याधरने कहेवा लाग्यो के, हे वि-
द्याधर ! आ वीचारी उत्तम निराधार स्त्री ठे, अने तुं तो दूत्री वंशमां
उत्पन्न थयेल ठे, माटे आळुं कुकर्म करतां तने मनमां पण शुं लज्जा आ-
वती नथी ? वली “स्त्रीनां वधथी विद्या सधाय ठे ” एवो ज्रम तुं विल-

કુલ રાજાને માં ? કેમ કે પાપારંજયી તો શુભ કર્મ પણ પોતાની મેલેજ નાશ પામે છે. વલી હે મુગ્ધ ! કોણ તારા વૈરીયે તારી ઉદ્ધતિનો નાશ કરવા માટે, આ ઉપાયથી સ્વેચ્છા તને ઠગ્યો છે; માટે હે મુગ્ધ ! મારું કહ્યું માન ? અને આ સ્ત્રીને ઠોડી મેલ ? કેમ કે સ્ત્રીહત્યાથી માણસને હુ-ગતિ મેલે છે. એવી રીતનાં રાજકુમારનાં વચનને સાંજલીને ડલટો તે વિ-દ્યાધર વધારે કોપાયમાન થયો; કેમ કે, તપેલા તેલમાં જલ નાસ્તવાથી તે વધારે જલકો લેઈ ઊઠે છે. પછી તે વિદ્યાધર તે રાજકુમારને કહેવા લા-ગ્યો કે, તું વિદ્યાને શામાટે નિંદે છે ? અને મારા ગુરુને પણ તું શામાટે નિંદે છે ? માટે તું તારે તારે માર્ગે ચાલ્યો જા ? નહીંતર ક્યાંક માથું પણ કપાઈ જશે !! એમ કહીને હાથમાં સ્વદેશ લેઈ, તે કુમારપ્રતે દોડ્યો. પરાક્ર-મી કુમાર પણ લડવાને સજ્જ થયો. પછી તેડ વસ્ત્રે સજ્જ થઈ, તથા દંડ-થી અત્યંત લડવા લાગ્યા. પછી મહા લડવાન એવા તે કુમારે સ્વદેશ-નાં પ્રજાવધી તે વિદ્યાધરને જીત્યો, ત્યારે વિદ્યાધર કહેવા લાગ્યો કે, વિ-દ્યા અને શસ્ત્રમાં પારંગામી દેવોથી પણ હું અગાધ જીતાયેલો નથી, પણ મહા પરાક્રમી એવા તુંથી હું જીતાયો તું, માટે હવે તું કોણ છે ? તે કહે ? વલી હું તો પાપમાં રક્ત થયેલો તું, અને તું તો પ્રાણીડનું હિત કરનારો છે, વલી ધર્મથી જય ધાય છે, તથા અધર્મથી જંગ ધાય છે, તેમાં સંશય નથી. એમ કહીને તે વિદ્યાધર મૌન રહેતે ઊઠે તે રાજપુત્ર તેને કહેવા લાગ્યો કે, હવે તું શેવ કર નહીં ? પણ ધર્મપ્રતે બુદ્ધિ રાખ ? વલી સ્ત્રીવધનાં પાપથી નરકમાં જવાય છે, અને વિદ્યાનાં સમુદ્રસરલો તું, તે સ્ત્રીવધથી ઉત્તમ ફલ મેલવાથી ઇચ્છા રાખે છે !! વલી હે મહા બુદ્ધિવાન ! હજુ પણ તું પરનો દેવ કર નહીં; પણ જિનેશ્વર પ્રભુનું આરાધન કરીને સુખી થા ? એવી રીતની તેની વાણી સાંજલીને કરેલ છે નમસ્કાર, ત-થા જોડેલ છે, હાથ જેણે એવા તે વિદ્યાધરે તેની પાસે આવીને શિષ્યની પેઠે શિશ્વામણ ગ્રહણ કરવા પછી તે રાજકુમારે તેને પુત્ર્યું કે, આ કન્યા કોણ છે ? ત્યારે તે વિદ્યાધર કહેવા લાગ્યો કે, કાન્યકુબ્જ નામનાં દેશ-માં કલ્યાણકટક નામે એક મોટું નગર છે, તે નગરમાં દીધેલ છે, યાચકો-પ્રતે સુવર્ણ જેણે, તથા મંગલની શ્રેણીથી શોભિત થયેલો અને ઉત્તમ બુ-દ્ધિવાલો કંઝાણસુંદર નામે રાજા છે. તે રાજાને, પતિની જાકિથી

पवित्र, तथा शीलरूपी अलंकारने धरनारी कल्याणसुंदरी नामनी राणी
 ठे. तेनी कुह्मीमां रत्ननी पेठे उत्पन्न थयेखी गुणसुंदरी नामनी आ कन्या
 ठे; तेणीने में छुर्विनीते मोटी इच्छाथी अर्हीं आणी ठे. वली हे कुमार!
 तें आ तारी शक्तिथी, आ कुमारिकाने जीवितदानथी, तथा मने नरक-
 नां उद्धारथी, एम अमो वदनेने चाकरनी पेठे खरीदी लीधां ठे. वली आ
 कन्यानो स्वयंवर एक मासमां मोहोटी थवानो ठे, पण जीतेल ठे मुखथी
 कमल जेणीये, एवी आ कन्याने में तेनां घरथी त्याग करावी. एवी रीते
 महीपाखने कहीने, ते विद्याधर तेनां वचनरूपी ज्योत्स्नाने पीवाने च-
 कोरनी पेठे तेनी सन्मुख जोशने उजो. पठी ते कुमार पण उत्तम रसनां
 आधरपाखी पाणी कहेया लाग्यो के, आ कुमारीकाने तुं हवे तुरत तेनां
 पिताने घर पढ़ोंचाड? एवी रीतनी तेनी पाणीथी, ते विद्याधर, विद्यानी
 शक्तिथी, आकाशमागें ते कन्याने तेणीने पोताने स्थानके खेड़ गयो. प-
 ठी विद्याधर ते कुमारने शोल बीधाउं थापी, अने कुमारे तेने जैनधर्म
 थाप्यो. पठी पूर्व दिशामां तिलक समान एवा एक उंचा मेहेखने जोशने,
 कुमारे तेने पुत्रुं के, आ मेहेख कोनो देखाय ठे? त्वारे विद्याधर कंइक
 मनथी विचारिने कहुं के, हे कृपाशु कुमार? तुं मारी कथा आदरसहि-
 त सांजस? आ बैताद्य पर्वत उपर रत्नपुर नामतुं नगर ठे, त्यां शत्रुञ्जने
 जीतनारो मणिकूड नामे राजा हतो. तेने विद्याविश्राममां रसिक, तथा
 पितानी जक्तिथी पवित्र थयेखा, एवा रत्नप्रत तथा रत्नकांति नामनां वे
 पुत्रो हता. तेउंमांथी रत्नप्रते राज्यनां मदथी, मने रत्नकांतिने वसयान
 जाणीने, कंइक मिशथी नगरमांथी कहाडी मेहयो. पठी मणिकूडे रत्न-
 प्रतने राज्य सोयी दीक्षा लीधी, तथा सर्व प्राणीउं प्रते समचित्तवालो
 ययो यको ते वनमां गयो. हवे ते जाइनां छेपथी में आ पातालमां, मो-
 होटा मेहेखोनी श्रेणिथी शोवावातुं नवुं शेदेर वसाव्युं. आ नगरनां ना-
 यक ममान तथा महाप्रतापिक एवा श्रीशांतिनाथ प्रभु, सिद्धनां धरोथी
 विटायेडा आ प्रासादनां रहे ठे. ते मारा जाइने जीतयामाटे, हे
 महीराज! में आ कविद्यानो उक्तय कयों हनो, पण सारं ययुं के, तें मने
 नरकनां दटनो यवाव्यो. नाटे हवे पाखो, आणो जिनपूजामाटे आ ये-
 स्वमां जइयें. एम कही तेउं विधिपूर्वक देवमेया करवा लाग्या. पठी ठ-

ત્તમ વિનયવાલો તે છેવર કુમારને માર્ગ દેખાડતો થકો, પાતાલવનમાં રહેલા મુનિઝને દેખાડવા લાગ્યો. ત્યાં જાણે પાપાણની મૂર્તિમયજ હોય નહીં, તેમ ધ્યાનમાં વેઠેલા, તથા જગતમાં પ્રહ્યાત એવા સર્વજ્ઞપુત્રોની તુલના કરતા, સંયમધારી તથા પવિત્ર મૂર્તિવાલા, તે મુનિઝને જોડને કુમાર અત્યંત આનંદ પામ્યો. પઠી અત્યંત જકિવંત એવો તે રાજકુમાર વિધિપૂર્વક તેઝને નમીને, તેઝનાં મુલરૂપી ચંદ્રપ્રતે દૃષ્ટિ રાક્ષીને ત્યાં વેઠો. પઠી સહજ ડપકારી એવા ગુરુયે પણ તેઝ વઢેને જવ્ય જાણીને, ચંદ્ર સરલો ડજ્જલ ધમોંપદેશ કહેવા માંડ્યો. કલ્યાણરૂપી વેલડીઝનાં કંદ સમાન, અને આપદારૂપી કમલનીનો નાશ કરવામાં હાથી સમાન, તથા લક્ષ્મીનાં કુલમંદિર સરલો ધર્મ આ હુનિઆમાં જયવંતો વર્તે છે. હવે તે વલ્લતે ત્યાં ચારિત્રં કરીને પવિત્ર, મનોહર આકૃતિવાલા, તથા પુણ્યરૂપી શૃંગારવાલા, વે સાધુઝ આઘ્યાઃ તથા ગુરુને નમસ્કાર કરીને ત્યાં વેઠા; ત્યારે ડત્તમ બુદ્ધિવાલા મહીપાલે તેઝને પુઠું કે, હે જગવન્, તમો વઢે ક્યાંથી આઘ્યા ? ત્યારે તેઝ કહેવા લાગ્યા કે, અમો વઢે પુંડરિકગિરિ, અને ગિરનારની હર્પથી યાત્રા કરીને, હમણા અહીં આઘ્યા ઠીવે. ત્યારે વિદ્વાનોમાં શિરોમણિ મહીપાલ, તે સાંજલીને તીર્થની વાર્તાથી પોતાને ધન્યમાં શિરોમણિ માનવા લાગ્યો. પઠી ગુરુ પણ મહીપાલને ધર્મમાં અને તીર્થમાં આદરયુક્ત માનીને, હર્પથી, તે તીર્થનું માહાત્મ્ય કહેવાને, તેનાપર કૃપા કરતા હવા. જેમ જિનોમાં આદિનાથ, ચક્રીઝમાં જરત, જવોમાં મનુપ્યજવ, અક્રોમાં ડંકાર, દેશોમાં સૌરાષ્ટ્ર, તથા વ્રતોમાં શીલ, મુલ્ય છે, તેમ સઘલા તીર્થોમાં શત્રુંજયતીર્થ મુલ્ય કહેવાય છે. જ્યાં દારિદ્ર્યને નાશ કરનારો તથા જયવંતો સિદ્ધાચલ પર્વત છે, ત્યાં હુઃલ તથા પાપોનો સંજવજ ક્યાંથી હોય ? વલી તે શત્રુંજય પર્વતનું માહાત્મ્ય તો જિનેશ્વર પ્રજુજ જાણી શકે, કેમ કે, સમુદ્રની ગંજીરતા મંદારાચલજ જાણી શકે છે, વીજો કોઈ જાણી શકતો નથી. વલી વ્રણે જુવનોમાં પણ આ સિદ્ધાચલ પર્વતજ મુલ્ય તીર્થ છે, કેમ કે તેનાં દર્શન-માત્રથીજ પ્રાણીઝનાં પાપોનો સમૂહ નાશ પામે છે. વલી તે શત્રુંજય પર્વતનાં શિલરપર, હુઃલે કરીને વારી શકાય એવો અજ્ઞાનરૂપી જે અંધકારનો સમૂહ, તેને દૂર કરવાને સૂર્ય સમાન શ્રી નાજિરાજાનાં પુત્ર જ્ઞ-

જનદેવ પ્રજા વિરાજે છે. પર્વ રીતે ગ્રાણે જગતમાં અત્યંત અતિશયવાણા તે વસ્ત્રે તીર્થોને જોડે, પ્રાણી સર્વ હત્યાદિક પાપોથી મુકાય છે. હવે તેની કયા કહે છે.

જરતદેવમાં શ્રાવસ્તી નામની નગરીમાં ત્રિશંકુનો પુત્ર ત્રિવિક્રમ નામે રાજા હતો. તે રાજા એક દહાડો ઉપાનમાં ફરતો થકો એક વડનાં પુત્રની નીચે ઊત્તો, ત્યાં તેણે પોતાનાં મસ્તકપર, ફૂર શબ્દ કરતા એક પદ્મીને જોયો. કડવા શબ્દ બોલતા તે પદ્મીને રાજાએ ઊડાડવા માંડ્યો, પણ તે ઊડ્યો નહીં, ત્યારે તેણે ક્રોધથી ઘાણે કરીને તેને માર્યો. ત્યારે તે પદ્મી પૃથ્વીપર શિથિલ થઈ તરફડવા લાગ્યો, તેને જોઈ રાજા કંઈક પશાપાપયુક્ત થયો થકો, પાત્રો વહી નગરપ્રતે ગયો. હવે તે પદ્મી વીશદી છાપુ પામી કોઈક નિહાનાં કુલમાં ઉત્પન્ન થયો, ત્યાં યતને વિષે શાસ્ત્રપ્રાપ્તિ પાપરૂપી શક્તિની વૃદ્ધિ કરનારો થયો. હવે એક દહાડો તે ત્રિવિક્રમ રાજાએ ધર્મરૂચિ નામનાં મુનિપાસેની, જાવસહિત નીચે પ્રમાણે દયાનય ધર્મ માંડ્યો કે, દયાજ ઉત્કૃષ્ટો ધર્મ, પરમ ક્રિયા, તથા પરમ તત્ત્વ છે, માટે હૈં બ્રહ્મ ! તે દયાનેજ તમો જાજો ? વહી જો દયા ન હોય, તો દાન, જ્ઞાન, નિયંત્રણ તથા યોગની ક્રિયા પણ વ્યર્થ છે. કાનને અમૃતનુદ્ય પવું મુનિનું વચન સાંતલીને દયા ઉત્પન્ન થવાથી રાજા પોતે મારેલા જીવોનું સ્મરણ કરવા લાગ્યો કે, અહો ! મેં અજ્ઞાનતાનાં વશથી અઘાટ વધુ કુપ્કાર્ય કર્યાં છે, તેથી મારે કુઝવેં સહન થાય એવા વિવિધ પ્રકારનાં ઘવસંવંધિ ઘાવોને સહન કરવા પડશે; માટે ત્યા જીવીતનું, તથા રાજ્યાદિકનું શું પ્રયોજન છે ? કે જેથી ત્યા લોકમાં મંતાપ, થને પરહોકમાં મને નરકની ગતિ મળશે; માટે હવે હું, કાદવમાંથી જેમ પદ્મને તથા માટીમાંથી જેમ મુર્ખાને, તેમ ત્યા શરીરથી વ્રતને પ્રદ્ધા કરીશ. પણ વિચારિ રાજાએ, મુનિને નમસ્કાર કરી આદરમહિત, વ્રતની યાચના કરી, ત્યારે મુનિએ પણ તેને હૃદયથી દીક્ષા આપી. પત્રી ગણેશ છે મને મિહિરુંજે જે, તથા નંદ તન્નોને ધર્માગે તે ત્રિવિક્રમ મુનિ વિધિપૂર્વક ઉપવ્રત કરાવવા લાગ્યો. એક દહાડો તે શુદ્ધ માહારાજની રજા સેડે, રાજાની, મુર્ખ જેમ અઘાટમાં, તેમ મંતાગરૂપી વ્રતમાં જમવા લાગ્યો. અઘાટ સંવચન. તથા પ્રતિમા પરીને ઢગેલા, તે મુનિને તે પ્રીતિ

જોયો; ત્યારે પૂર્વનાં વૈરથી તે ક્રોધાયમાન થયો; તથા લાકડી અને મુઠ્ઠી વિગેરેથી, ક્રોધે કરીને અલ્પબુદ્ધિ જેમ પોતાનાં જાગ્યને, તેમ તે તેને મારવા લાગ્યો; ત્યારે શાંત મનવાલો, તથા જિતેન્દ્રિય, તે મુનિ પણ જયંકર મારથી પીડીત થયો થકો, અરણિનાં કાષ્ટની પેઠે ક્રોધથી બલવા લાગ્યો; તથા તે ઝીલપ્રતે તેણે તેજોલેશ્યા મુકી, અને તેથી તે વૃદ્ધની પેઠે બલી ગયો. એવી રીતે તે ઝીલનો જીવ મરીને જયંકર અટવીમાં કેસરી સિંહ થયો, અને તે મુનિ પણ વિહાર કરતો થકો તે વનમાં આવ્યો, ત્યારે તે સિંહ તેને જોવાથી, આગલા જવનાં વૈરથી તેને હુણવાને દોહ્યો; ત્યારે મુનિ પણ ધર્મનાં સાધનરૂપ દેહનું રક્ષણ કરવામાટે જાગ્યો. ત્યારે કરેલું કર્મ જેમ પ્રાણીની પાઠલ જાય છે, તેમ તે સિંહ પણ તેની પાઠલ દોહ્યો, એવી રીતે અતિ ક્રોધાયમાન થયેલા તે સિંહે મુનિને ઇટલોલેદ પમાડ્યો કે મુનિયે ક્રોધાયમાન થઈ, તેનાપર તેજોલેશ્યા મુકી; તેથી મૃત્યુ પામી તે સિંહ જયંકર વનમાં અત્યંત ક્રૂર દીપડો થયો, અને ત્યાં પણ કર્મ યોગે તે મુનિ આવ્યો; તથા જેટલામાં તે મુનિ સ્થિર મનથી પ્રતિમા ધારીને રહે છે, તેટલામાં પૂર્વે જવનાં વૈરથી તે દીપડો તેને મારવાની ઇચ્છાથી ત્યાં આવ્યો. તે વસ્તુ તે મુનિ પણ, જોકે કપાયોનું જયંકર પરિણામ જાણતો હતો, તો પણ કર્મનાં વશથી કોપ પામ્યો. અત્યંત જ્ઞાનની સંપદાવાલા તથા મોક્ષની ઇચ્છા રાખનારા મુનિર્જનાં ચિત્તમાં પણ જ્યારે અત્યંત ક્રોધ આવે છે, ત્યારે વીજાઈની તો વાતજ શી કરવી? પઠી તે મુનિયે મુકેલી તેજોલેશ્યાથી તે અત્યંત ક્રોધી દીપડો મરીને કોઈક જયંકર વનમાં જંગલી સાંઢ થયો, ઘણી રીતે અરાધેલ છે, યોગનું શ્રંગ જેણે, તથા દૈવયોગે ત્યાં પણ આવેલા, તે મુનિને તે સાંઢે ઊપડ્રવ કર્યો. ત્યાં પણ તે મુનિયે તેને પ્રથમની પેઠેજ મારી નાંખ્યો. ત્યારે તે સાંઢનો જીવ અવંતિ દેશમાં, ઊદ્ધવની નગરીમાં, સિદ્ધવડનાં કોટરમાં અત્યંત ઝેરી આશિવિષ સર્પ થયો. અનુક્રમે તે ત્રિવિક્રમ મુનિ પણ ચાલતા થકા, તે વડનીચે આવીને કાયોત્સર્ગ ધ્યાનમાં રહ્યા; ત્યારે તુરત તે સર્પે પણ તેને જોયો. પઠી અત્યંત મત્સરથી પૂર્વે જવનાં વૈરી એવા તે મુનિને ઢંસવા માટે, હુદ્ડ આશયવાલો, તથા વિસ્તારવાલી ફણાવાલો તે સર્પે ત્યાં આવ્યો. ત્યારે મુનિ પણ તેને આવતો જોઈ, ક્રોધ લાવીને આગલની પેઠેજ યમને મં-

બનદેવ પ્રજા વિરાજે છે. પૃથ્વી રીતે ગ્રણે જગતમાં અત્યંત અતિશયવાજા છે અને તીર્થોને જોડેને, પ્રાણી સર્વ હત્યાદિક પાપોથી મુકાય છે. હવે તેની કથા કહે છે.

ચરતદેવમાં શ્રાવસ્તી નામની નગરીમાં ત્રિશંકુનો પુત્ર ત્રિવિક્રમ નામે રાજા હતો. તે રાજા એક વહાડો ઉદ્યાનમાં ફરતો થકો એક ઘડનાં વૃક્ષની નીચે જતો, ત્યાં તેણે પોતાનાં મસ્તકપર, કૂર શબ્દ કરતા એક પક્ષીને જોયો. કહ્યા શબ્દ ઘોસતા તે પક્ષીને રાજાએ ઉડાડવા માંડ્યો, પણ તે જતો નહીં. ત્યારે તેણે ક્રોધથી ઘાળે કરીને તેને માયોં. ત્યારે તે પક્ષી વૃક્ષીપર શિથિલ થઈ તરફડવા લાગ્યો, તેને જોઈ રાજા ક્રોધ પમાતાપુનઃ થકો થકો, પાત્રો વહી નગરપ્રતે ગયો. હવે તે પક્ષી રીતારી ગુણુ પામી કોદક નિહાનાં કુલમાં ઉત્પન્ન થયો, ત્યાં વનને વિષે વાણનાર્થીજ વાણર્થી રક્ષિતની વૃક્ષિ કરનારો થયો. હવે એક વહાડો તે ત્રિવિક્રમ રાજાએ ધર્મરુચિ નામનાં મુનિપાસેની, નાવસહિત નીચે પ્રમાણે દયામય ધર્મ માંડ્યો કે, દયાજ ઉત્કૃષ્ટો ધર્મ, પરમ ક્રિયા, તથા પરમ સ્વ છે, માટે હે બ્રહ્મ ! તે દયાનેજ તમો જજો? વહી જો દયા ન હોય, તો દાન, જ્ઞાન, નિર્ગ્રંથપણું તથા યોગની ક્રિયા પણ વ્યર્થ છે. કાતને અમૃતવુદ્ધ્ય પદ્મ મુનિનું વચન સાંતલીને દયા ઉત્પન્ન થવાથી રાજા પોતે મારેલા જીવોનું સ્મરણ કરવા લાગ્યો કે, અહો ! મેં અજ્ઞાનતાનાં યશથી અગાઉ વધુ હુષ્કાર્ય કર્યાં છે, તેથી મારે હુઝવેં સદન થાય પણ વિવિધ પ્રકારનાં ઘટસંવંધિ થાવોને સદન કરવા પડશે; માટે આ જીવીતનું, તથા રાજાદિકનું શું પ્રયોજન છે? કે જેથી આ લોકમાં મંતાપ, અને પરહોદનાં મને નરકની ગતિ મળશે; માટે હવે હું, કાદવમાયી જેમ પહોળે તથા માટીનાંથી જેમ સુવર્ણને, તેમ આ ગરીબી વચને ઘટ્ટણ કરીશ. ઘટ્ટ વિચારી રાજાએ, મુનિને નમસ્કાર કરી આદરમહિત, વચની વાતના કરી. ત્યારે મુનિએ પણ તેને હૃદયથી રીક્ષા આપી. પત્રી વ્રણેષ છે સર્વે નિહાળે છે, તથા જો તે તમોને ધરનારો તે ત્રિવિક્રમ મુનિ વિધિપૂર્વક ઠાકવ કવ વાણવા લાગ્યો. એક વહાડો તે મુક માદ્રાગતની રજા એડેને, રજાથી, મુર્ચ જેમ અજ્ઞાતમાં, તેમ મંદારગરી વચનાં જમવા લાગ્યો. અજ્ઞાત મંદારગરી. તથા પ્રતિમા થીને જાહેરા, તે મુનિને, તે ત્રીક્ષ

जड़, ते वझे पदो संजलाव्यां. त्वारे राजाये विचार्युं के, आ समस्या आ गोवालीउं पुरी शके नहीं, एवं विचारि राजाये तेने पुत्र्युं के, जे माणसे आ समस्या पुरी होय, तेने बताव ? पठी राजाये तेने घणो आग्रह करवाची, ते अक्षररूपी रत्नोने उत्पन्न करवामां खाण समान, तथा पापोने खोदवामां कोदाली सरखा वनमां आवेला ते मुनिनुं व्रतांत तेणे कही संजलाव्युं. त्वारे राजा पण अत्यंत उत्कंठित ययो थको वनमां ते मुनिपासे गयो; तथा त्यां जातिस्मरण ज्ञानधी ते मुनिने उज्ज्वली कहाडीने, तेने कहेवा लाग्यो के, हे मुनीश्वर ! तमो मारा अपराध क्षमा करो ? वली मने धिक्कार ठे ! के में ते ते जवोमां तमोने पीडा उपजावी ठे; वली आप उपकारीनां दर्शनधी हुं आ राज पाम्यो हुं. वली में क्रोधरूपी चांटाखने वश थइने, तमारा तपमां विघ्न कर्तुं ठे. माटे हवे मारा निमित्तनां क्रोधनो तमो त्याग करो ? पठी त्यां मुनिये पण तेनां वचनरूपी अंकुशधी, पोतानां मनरूपी दाधीने, तेवी रीतनां व्यापाररूपी वनमांथी खेंची लीधो. थने कहेवा लाग्या के, हे राजन् ! मने धिक्कार ठे ! के, साधु थइने पण, पापी एवा में ते ते जन्मोमां तने ह्ण्यो; माटे अज्ञानयुक्त मारा अपराधोनी हुं पण क्षमा कर ? एवी रीते तेउं यझे त्यां परस्पर जेटखामां वातो करे ठे, तेटखामां तेउंये आकाशमां डुंझिजिनो नाद सांजळ्यो. आ शुं ह्ण्यो !!! एम विचारतां थकां जेटखामां ते आकाशमां नजर करे ठे, तेटखामां तेउंये देवनां कहेवाधी वनमां रहेखा केवली मुनिने जाण्वा; त्वारे तेने जोयानी इठा माटे आदरयुक्त थया थका. तेउं मननां संशयनो नाश करनारा, तथा देवोधी पूजायेखा, ते केवली पाते जइने, तेने नमता ह्वा. त्यां मुनिये पण तेउंनां निष्पापी जावने जापीने, जीवदयामय धर्मेनुं माहात्म्य कहेवा मांण्णुं. देवपदवीयें करीने मनोदूर एवं धर्मरूपी पापी होय ठे. पण क्रोधरूपी जेरपी उत्पन्न यता हिंसारूपी मेखधी ते मलीन घाय ठे. वली पोतानां आत्मारूपी जीनपर करेखी चारित्ररूपी पित्रनी रचना, क्रोधरूपी कृचामां चोटिखा हिंसारूपी काजप्रथी नाश पाने ठे. वली जे मापस अज्ञानधी उत्पन्न घवेखा अविवेकें करीने, मुनिने कदपना करे ठे, तेनां सरग्यो पीडा कोइने पण पापी जाणवो नहीं. वली जे मूर्ख मुनि तीव्र तर तपतो थको पण क्रोध करे ठे, ते चारित्ररूपी कृ-

ફાને વાલીને, તેની રાજ પોતાનાં આત્માપ્રતે નાંખે ઠે. વલી હે રાજન્! તેં જે પૂર્વ જવમાં મુનીને ગુસ્સો ચડાવ્યો, તેથી તને અને મુનિને, વજ્રેને કર્મવંધ પડ્યો. વલી હે મુનિ! તેં પણ અજાણતાં થકાં હિંસા કરેલી ઠે; માટે હવે સર્વ પાપોને નાશ કરનારા શત્રુંજય પર્વતપ્રતે તું જા? અને ત્યાં તપસ્યા કરતાં થકાં, તથા અરિહંત પ્રજ્ઞાનું ધ્યાન ધરતાં થકાં, કેવલજ્ઞાન પામી તું મોઢે જશ્શ; વલી હે મુનિ! નિવિઢ એવું આ તારું કર્મ, શત્રુંજય તીર્થવિનાં આકરા શીલાદિકથી પણ દૂર થશે નહીં; વલી હે રાજન્! તું પણ આ મુનિને ગુરુરૂપ માનીને, તથા તેને અગાડી કરીને, માણસોની સાથે શત્રુંજય પર્વતપ્રતે જા? અને ત્યાં સમતાપૂર્વક યાત્રા કર? તથા યાત્રા કર્યાં બાદ સર્વવિરતિ તથા સ્થિર બ્રહ્મચર્યમાં તત્પર થઈને, તે મુનિની સાથે ત્યાંજ ઉત્તમ તપ કર? વલી સુવર્ણ જેમ ટંકણાવારથી, તથા હુણ જેમ પાણીથી, તેમ શત્રુંજયનાં સ્મરણથી કર્મરૂપી કાદવ ગલી જાય ઠે. વલી સૂર્યથી જેમ અંધકાર, તથા પુણ્યથી જેમ દરિડપણું, તેમ શત્રુંજયનાં સ્મરણથી કુકર્મોં નાશ પામે ઠે; વલી વજ્રથી જેમ પર્વત, તથા સિંહથી જેમ હરિણ નાશ પામે ઠે, તેમ શત્રુંજયનાં સ્મરણથી પૂર્વનાં કર્મોં નાશ પામે ઠે; વલી અગ્નિથી જેમ સઘલી વસ્તુડ, તથા લોલંકાથી જેમ વીંજી ધાતુડ, તેમ શત્રુંજયનાં સ્મરણથી સઘણું અજ્ઞાનરૂપી અંધકાર નાશ પામે ઠે. એવી રીતનાં જ્ઞાનીનાં વચનને તેડું વજ્રે હૃદયમાં ધારીને, તથા જાતિથી તેને નમીને, પ્રીતિવાલા થયા થકા, તથા સંઘપ્રતે અનુરક્ત થયા થકા, તીર્થાં યાત્રા કરીને, ઉત્સવની રચનાથી રંજિત કરેલ ઠે, સઘણું જગત જેઝી, એવા થયા થકા, તીવ્ર તપ તપીને, તથા પુણ્યને પ્રગટ કરીને, મુક્તિમુક્ત મેલવતા હવા. એવી રીતે હે મહીપાલ! શત્રુંજય પર્વતપર સર્વ હત્યાનાં પાપો તુરત નાશ પામે ઠે. એવી રીતે આદિનાય પ્રજ્ઞાને કહેલા ધર્મને ગુરુપાસેથી મેલવીને, પોતાને ધન્ય માનતો થકો, તે વિદ્યાધરસહિત ત્યાંથી ડાક્યો. પઠી ત્યાં વિદ્યાધરથી સેવાયેલો, તે મહીપાલ, શાશ્વતા પ્રજ્ઞાનાં વંદનથી, તથા સાધુવંતી સેવાથી કેટલોક કાલ મુલેથી રહ્યો. પઠી તે મહિપાલ સ્વેચ્છા રજા લેઈને, તણવારયુક્ત થયો થકો તથા માર્ગમાં કૌતુકનો આશય લેતો થકો કડ્યાણકટક નગરપ્રતે ચાલવા લાગ્યો. પઠી તે રાજકુમાર આકાશગામિની વિદ્યાયે કરીને આકાશમાં ચાલતો થકો

स्वयंवर जोवानी इष्टायी कल्याणकटक नगरप्रते पहुँच्यो. त्यां जुदा जुदा देशोयी आवेला, तथा जुदी जुदी जापाठमां निपुण, अने जुदा जुदा वेपने धारण करनारा एवा राजाठने तेणे जोया. त्यां उंचा मांचाठनी श्रेणि, तेवी रीतनां संघट्टयी पसीनावाली जाणे घड होय नहीं, तेयी पताकाठनी श्रेणियी वींजाती ह्ती. त्यां आम तेम जमता महीपाले, खप्करयी वींटायेला पोतानां मोटा जाड देवपालने जोयो. पठी त्यां महीपाले पोतानो वेप घदलावीने, जाणे कंइ वात जाणतो न होय नहीं, तेम तेनी समीप थावीने जोवा लाग्यो. पठी तेणे तेने पूव्युं के, आ सघलां राजाठनां सैन्यो, था उंचा मांचा, तथा अहीं तहीं दोडतो माणसोनो समूह, ते आ सघलुं शुं ठे? वली हुं तो परदेशी तुं, तेयी हे मित्र! था यतांत हुं जाणतो नयी; माटे ते सघलुं तुं मारी आगल निवेदन कर.? त्यारे देवपाले कलुं के, हे महासत्व ! तुं सघली वार्ता सांजल? आ समृद्धिवालुं कल्याणकटक नामनुं नगर ठे. तथा अहीं कल्याणसुंदर नामनो राजा ठे, तेने गुणसुंदरी नामनी पुत्री ठे, तेनो आश्चर्यकारक स्वयंवर महोत्सव आवती काले यवानो ठे. वली ज्वालानी श्रेणियी आकुल ययेला आ अग्निकुंडने तुं जो? तेनी अंदर घणां डालांठयी वींटायेसो आ अग्निवृद्ध ठे; तेनी शिखारूपी शाखामां रहेलां फलोने जे साहसी माणस ग्रहण करशे, तेने था कन्या स्वयंवरपूर्वक परणशे. एवी रीतनुं तेनुं वचन चित्तमां निधय करीने, ते महीपाल पण मांचाठनां एक जागमां जडने वेगो. पठी खमने दिवसे घणां आचूपणोयी शणगारेखी घड घकी, तथा विचित्रप्रकारनां रलोनी कांतिनां समूहोयी आकाशजागने घूरती, तथा चलायमान यती नेत्रनी कांतिमां परोवेलां ठे, कानपरनां कमलो जेनां तथा खटकता कुंडलयी घसायेस ठे, कपोलरूपी मणिनां आरिस्ता जेनां, तथा मनोहर द्वारनी कांतिरूपी जे चंद्रनी कखा, तेयी स्फुरायमान ठे किरणोनो समूह जेनो, वलयने धारण करती, तथा घोटखामां रहेला माखतीनां पुष्पोनी सुगंधियी, मदोन्मत्त ययेला जमराठंयी तेवायेसी, तथा सेंकडो गने सखींये खावेसा सुगंधि डव्योयी आदरयुक्त ययेसी, तथा प्रकाशित ययेसा चंद्रसरखी कांतिवासी, श्वेत वस्त्रीने धारण करती, एवी ते राजकुमारी वरमासासहित मनुष्योये उपा-

डेली पावखीमां वेसीने ते सजामां दाखल थइ. ते वखते सघला राजा-
 उं, पडता कामदेवनां वाणोथी पीडीत थया थका, ते सुंदरीने जोशने
 कोजायमान थया. पठी जगतने जीतवा माटे जाणे देहधारी कामदेव-
 नी शक्तिज होय नहीं, एवी ते बालाने ते कुंडने किनारे लेइ गया. वली
 त्यां महापराक्रमी, थने गर्वथी दुर्धर एवा पर्वतोज जाणे होय नहीं, एवा
 ते विद्याधर थने राजानां कुंवरो पण आव्या; पण तेउ सघला ते अग्निकुंड-
 नी पासे पण जइ शक्या नहीं, त्यारे ते वृद्धनां फलो लेवानी कुशलता तो
 दूरज रही. वली करेलो ठे, उपाय जेउये एवा विद्याधरो पण, मिथ्यास्त्रि-
 उं डुप्प्राप्य मुक्तिने जेम, तेम ते फलो मेलवी शक्या नहीं. श्रेवी
 रीते सघला विद्याधरो तथा राजाथो थाकी गये ठते, तथा “हवे शुं
 करुं ? ” श्रेवा विचारमां जड होते ठते, महिपाल जुजास्फोट करीने
 त्यां आव्यो; तथा हाथो उंचा करीने कहेवा लाग्यो के, हे सघला परा-
 क्रमी तथा विद्वान राजाथो ! तमो सघला सांजलो ? तमो थहीं
 लाखोनी संख्यामां एकठा थया ठो, पण तमो था वृद्धनां फलो लेइ
 शक्या नहीं; वली तमो तमारां वखने जाण्या विना थहीं शा माटे था-
 व्या ? केम के, वगरविचारुं काम कोइ पण जगोए सुख माटे थतुं न-
 थी. वली हजु पण जो तमारी कंइ पुरुषार्थने प्रगट करनारी शक्ति हो-
 य, तो ते तमो हमणा प्रगट करो ? केम के आजे तेनो थवसर ठे. थ-
 ने जो तमारां शक्ति न होय, तो तमारी समझ, बाहारनो आडंबर
 राव्याविनां, था गुणसुंदरी सहित फलोनी खुंव हुं लेइश. ते सांजलीने
 खज्जाथी सघला राजाउंण नीचुं मुख कयें ठते, तथा कौतुकथी लोको पो-
 तांनां मस्तको घुणावते ठते, ते राजकुमारे क्रीडा पूर्वक त्यां जइने, त-
 था आकाशगामिनी विद्यानुं स्मरण करीने, फलोनी पंक्ति हाथेथी लेइने,
 हृपपूर्वक ते कुमारीकाने थापी. ते वखते ते राजाउंणां मुखरूपी कमखोने
 संकोच करता एवा लोकोए जयजयनो शब्द कयें. वली ते वखते स्त्रीउं
 तासीउं वगाडीने राजाउंणी हांसी करवा लागीउं, थने तेथी नरवर्मा-
 दिक राजाउंणां मनमां क्रोध उत्पन्न थयो. पठी जर्तारनां चित्तनी थंदर
 प्रवेश करवा माटे जाणे तोरणज बांधती होय नहीं, तेम रोमांच शुक्त

थइ थकी, गुंजारव करता जमरानां जंकारथी मनोहर चनेली मालाने
 हाथमां खेइने, प्रेमबंधन पूर्वक तेणीए ते राजकुमारनां कंठमां नांखी.
 पठी कल्याणसुंदर राजा तेनी पासे आब्वो, तथा तेने कदरुपो जोइने
 ते विचारवा लाग्यो के, देखावमां आ कदरुपो ठे, पण चरित्रथी उत्तम
 ठे, माटे ते, जगतने उद्योत करनारुं ठे तेज जेनुं, एवा जइममां ठवाएला
 उत्तमरत्न सरखो ठे. वली हुं एम जाणुं हुं के, गुणोयें करीने जगतने पण वंद-
 न करवा लायक आनो वंश ठे; केम के वादलांमां ढंकाएला सूर्यनुं तेज
 पण कोण धारी शकतुं नथी? वली पूर्ण थई ठे प्रतिज्ञा जेनी, एवी आ क-
 न्याए आ वरने वयों, केम के, एवी रीतनो कुलकन्याउंनो आचार जग-
 तमां सर्व जगोए वतें ठे. वली कुल, शील आदिकथी जूपित थएला आ
 राजाउंनं देखतां, अजाणुं ठे कुलशील जेनुं एवा आ कुमार प्रते कन्या
 देतां थकां मने लज्जा आवे ठे. माटे ह्वे तो मारा मननो खेद दूर कर-
 वा माटे आदरथी, तेनी पासे जई, तेनुं कुलादिक हुं पुहुं. एम विचारि-
 ने, ते महाबुद्धिमान राजा तेनी पासे जइ, स्नेह युक्त अने गंजीर वा-
 णीथी तेने पुठवा लाग्यो के, हे उत्तम पुरुष! तारा गुण, विनय अने श-
 क्तिथी, तारी उत्तम जाति आदिक सर्व हुं जोके जाणी गयो हुं, तोपण
 पुनीआ वहारनां जपकाने जुवे ठे, केम के, अंदर जांत गमे तेवी होय,
 तोपण वहारथी रंगेली जपकाबंध लागे ठे; माटे हे कुमार! तुं कोइ वि-
 द्याधर, के देव, के मखेखुं ठे वरदान जेने एवो पुरुष, के नागकुमार ठे?
 ते कहीने मारा कान तुं पवित्र कर? राजाये एम कहेते थके, महा प्र-
 जाविक एवा ते महीपाले, कंचुकनी पेठे कणवारमांज पोतानो कदरुपो
 वेप कहाडी नाख्यो. ते वखते वादलांथी मुकायेला सूर्यनी पेठे, धुंवाडा
 विनानां अग्निनी पेठे, कादवरहित थयेला मणिनी पेठे, लांठन रहित
 थयेला चंद्रनी पेठे, दीपमांथी निकलेलां मोतीनी पेठे तथा माटीमांथी क-
 हाडेलां सुवर्णनी पेठे ते महीपाल दीपवा लाग्यो. ते वखते लोकोये चा-
 रेकोरेथी जय जय शब्द कर्यो; तथा तेनापर आकाशमांथी पुष्पवृष्टि थइ.
 वली ते वखते देवपाखे, ते महीपालने यथास्थित जोइने, संभ्रमसहित
 उठीने हर्षथी आसिंगन कथुं. वली त्यां ते देवपालनां परिवारे पण, आ-
 श्वर्यथी विकस्वर लोचनवाला थइने पृथ्वीपर काया नमावीने तेने नम-

સ્કાર કર્યો. તે વખતે ત્રણે જાતિનાં વાજાંઝંવાગવા માંડ્યાં, તથા લોકો હર્ષથી નાચવા લાગ્યા; અને સ્ત્રીઝંનાં મુલોથી ઝંચે પ્રકારે ધવલમંગલનો ધ્વનિ નિકલવા લાગ્યો. હવે મહીપાલે પૂર્વે કહેલાં વચનોથી થયેલ છે ક્રોધ જેઝંને, એવા સઘલા રાજાઝં એકઠા થઈને નરવર્મા રાજાને કહેવા લાગ્યા કે, આ મહીપાલે હાથથી જે ફલો ગ્રહણ કર્યાં, તેમાં કંઈ આશ્ચર્ય નથી, કેમ કે, ઇંડ્રજાલ વિદ્યાથી શું અસાધ્ય છે? વલી આ મહીપાલ ડુરાચારી હોવાથી તેના પિતાએ તેને પહેલાંજ ઘરમાંથી કહાડી મેલ્યો છે, પણ ક્યાંકથી ચમત્કાર પામીને, તેણે જે આ કાર્ય કર્યું, તેમાં કંઈ તેનું બલ નથી; વલી સ્ત્રીઝં તો સ્વજાવથીજ નીચગામીની હોય છે, અને તેથી આ મૂર્ખ કન્યાએ તેને વયો; માટે તે વર તરિકે કેમ થાય? માટે આ અનુચિત કાર્ય આપણે સહન કરીશું નહીં; અને તેટલામાટે દરિડી પાસેથી જેમ રત્ન, તેમ તેની પાસેથી આ કન્યાને આપણે ગ્રહણ કરીશું. એવી રીતે વીજા રાજાઝંનાં વચનને સાંજલીને નરવર્મા જરા વિચાર કરીને, ગંજીર વાળીથી કહેવા લાગ્યો કે, તમો થોડો કાલ સવર કરો? કેમ કે આ કલ્યાણસુંદર રાજા મારો મિત્ર છે, માટે હે રાજાઝં! તમારે ક્રોધ કરવો નહીં. વલી હમણા તો આપણે આપણા ક્રોધને સમાવીને, તથા એકમત થઈને, ઉત્કૃષ્ટ પ્રીતિપૂર્વક આ વિવાહ મહોત્સવ ગુજારવો. વલી મને માલુમ છે કે, એ સૌરાષ્ટ્રનો રાજા સ્વલ્પ લશ્કરનાં ઘલવાલો છે, માટે પર્યંત જેમ પાણીને, તેમ આપણે તેનો માર્ગ રોકીને ઘેસીશું, માટે તેજ વિચાર આપણે રાખવો, વીઝું કંઈ પણ કરવું નહીં; કેમ કે જ્યારે સૂર્યનું ધિવ ઝગે છે, સ્યારે શું અંધકાર રહી શકે છે? એમ વિચારિને સઘલા રાજાઝં ગુપ્ત અદેસાઈવાલા થયા, તથા સૂર્યકાંત મણિની પેઠે અંદર વલતા થકા ડપરથી મીઠાચોસા થયા.

હવે ષટ્સામાં દેવપાલ મહીપાલ પાસે આવીને, હર્ષયુક્ત મનવાલો થયો થકો, સ્નેહસહિત તેને કહેવા લાગ્યો કે, હે વત્સ! તારો વિયોગ થયા ઘાદ આપણા માતપિતા પક્ત શરીરરુપજ રહેલાં છે, પણ તેઝંનો જીવ તો તારામાંજ વસગેલો છે; વલી હું અહીં સ્વયંવર મહોત્સવ માટે વિલકુલ આવેલો નથી, પણ તું અહીં આવીશ, ણવી શંકાથી હું અહીં સરેસર આવેલો હું; માટે હવે તારું આજમુખિનું સપડું વ્રતાંત તારે કહેવું જોઈયું. એ

वी रीतनी प्रीतिरूपी अमृतथी जरेखी पोताना जाइनी बाणी सांजलीने,
 ते महीपाल पोतानुं सघलुं व्रतांत कहेवा लाग्यो. पठी पोतानां जाइनुं
 महा आश्चर्यकारी ते व्रतांत सांजलीने देवपाल अत्यंत आनंदित थयो.
 पठी राजाये बाजिंत्रोनां नादोधी तेउंनो अत्यंत मनोहर विवाह महोत्सव
 संपूर्ण कयों. वखी त्यां ते महीपाले हस्तमोचनमां हाथी, घोडा, पालखी,
 तथा रत्न विगेरे राजापासेधी मेळव्युं. हवे ते स्वयंवरमां रत्नप्रज विद्या-
 धर आव्यो हतो, तेनी वंदिसोकोनां मुखधी सूर्यमखनां पुत्रेकीर्ति सांज-
 ली. त्यारे ते तेने आवासे गयो, त्यां तेणे तेनुं सन्मान कयुं; अने रत्नकां-
 तनो तथा पोतानो व्रतांत तेने कही संजसाव्यो. पठी पोतानां बुद्धिबल-
 धी तेने जाइनां स्नेहमां रक्त घयेखो जाणीने, तेउंनी प्रीति वधारवामा-
 टे तेणे कलुं के, पूर्णनां पुण्ये करीनंज पोतानां जाइनो मेलाप थायठे,
 माटे हमेशां सुखनां झनाराउंये बीजा हाथनी पेठे तेनुं रक्षण करवुं. वखी
 संपदा अने स्त्रीउं तो जगो जगोये मखे ठे, पण मातानी कुद्विबिनां बी-
 जी जगोये सहोदर मखतो नथी. वखी सखीनां खवमाटे जे मूर्ख माण-
 सो जाइउंपर छेप करे ठे, ते निर्जाग्य माणसो कुतरानी तुखनाने धारण
 करे ठे. वखी जे जाग्यहीन माणसो राज्यादिकने माटे पोतानां जाइउंने
 मारी नांखे ठे, तेउं पोतानी मेखेज पोतानां पद्दानो नाश करे ठे, एम हुं
 मानुं हुं. वखी जे माणसो घासनां खवधी गर्वित घया यका पोतानां जा-
 इउंने उगे ठे, तेउं कागडाउंधी पण हांसीपात्र थाय ठे. इत्यादि अमृतथी
 जरेखी कुमारनी बाणी पीने रत्नप्रज पोतानी आंखोरूपी मण्डिमांधी प-
 णा पिंडुउंने गरबा लाग्यो. एवी रीते निःश्वाससहित, तथा गसता आं-
 सुउंधी रोकाइ गयेख ठे कंठ जेनो, एवो ते विद्याधर महीपालपासे जइ-
 ने गदगद बाणीधी कहेवा लाग्यो के, ते मारो नानो जाइ न्यजावचीज
 उरुत हतो. तोपण में तेने कंइ रोपित कयों नथी, पण ते पोतेज मनमां
 कंइंक विकल्प करीने चाख्यो गयो ठे, वखी तेने मंत्रिउंये पण हितकारी
 नीतिवाक्योधी बायों हतो, अने में पण तेने आप्रदसहित अटकाव्यो,
 पण ते नही मानतां घाल्यो गयो. वखी हे बांधव! एकांणी सुग-
 दुखने देनारा मारा आ राज्यपणाने पण, तेना बिनां हुं विपनिधिन
 अमृत सरवुं मानुं हुं. पठी कुमार तेने कलुं के, हवे तुं खेद नहीं कर ?

હવે હું, કર્મ જેમ જીવ થને શરીરનો, તેમ તમારા વઢેનો સંગમ કરાવીશ. ઈવી રીતનું કુમારનું વચન શ્રંગીકાર કરીને, જાણને મલવામાં. ઉત્સુક થયો થકો, સ્વઠ્ઠ મનથી તે ત્યાં રહ્યો. હવે ત્યાં મહીપાલે, ગીત, શાસ્ત્ર, તથા ઇષ્ટ જનના સંગથી, રાજપુત્રીની સાથે સુખ જોગવતાં થકાં કેટલાક દિવસો ગાળ્યા. હવે અહીં પૂર્વે કરેલાં કર્મોનાં પરિપાકથી મહીપાલને તાપની પીડા થઈ, તથા શ્રંગોપર ફોડલાઈ થયા; અને તેથી તેને ઘણીજ વ્યાધિ થવા લાગી. વહી તે તાપને દૂર કરવા માટે જે જે ઠંડા ઉપાયો કરવામાં આવતા, તેથી તો તેનું કમલ સરસું કોમલ શરીર અત્યંત દુઃખ પામવા લાગ્યું; ઈવી રીતે અમૃત સરસાં શ્રોપધોથી તેનો ઉપાય કરવા માંડ્યો, તો પણ શાંત વચનોથી જેમ હુર્જન, તેમ તેનો વ્યાધિ વિશેષ દુઃખદાયક થયો. વહી તેનાં રોગમાટે જે ઉપાય ન કર્યો, તેયો કોઈ પણ ઉપાય કે, વિદ્યા કે પ્રપંચ આ દુનિયામાં હતોજ નહીં, અર્થાત્ સઘસા ઇલાજો કર્યા. ઈવી રીતે ઇક માસસુધિ ઘણાં વૈદ્યોએ વિવિધ પ્રકારનાં શ્રોપધોથી ઉપાયો કર્યા, તો પણ તેનો રોગ મટ્યો નહીં. પછી તો મીઠ વચનોથી રાજાની રજા લેઈને, તથા પિતાની પેઠે તેને અને દિલગિર થતા લોકોને પણ શાંત કરીને, સંકડો લશ્કરથી તથા વિદ્યાધરોથી વિંટાયો થકો, પિતાને મલવાની ઉલ્કંઠાથી તે મહીપાલ ચાલતો થયો. ગુણસુંદરી પણ વૃદ્ધોની અનુજ્ઞા લેઈને, તથા માત-પિતાનાં ચરણોને નમીને પોતાનાં જતારની સાથે ચાલી. ઇટલામાં પૂર્વનાં મત્સરી રાજાએ તે મહીપાલને માર્ગમાં રોક્યો; અને તેડ તેને કહેવા લાગ્યા કે, અરે! રંક! અમો રાજાડનાં દેલતાં, તલવિદ્યાથી આ કન્યારૂપી રત્નને લેઈને તું કયાં જવાનો છે? હમણા તને તેનું ફલ મલશે. વહી જે માણસ અતિ લોનથી પોતાનાં પરિમાણથી પણ અધિક કાર્ય કરે છે, તેને તું જેમ કુટ્ટી થયો, તેમ પ્રગટ ફલ જોગવતું પડે છે. વહી ત્યાં તું જે જેમ તેમ વસ્યો હતો, તેનું તને હમણા ફલ મલશે. એમ કહીને અત્યંત શ્રોધાયમાન થપ્પા તે રાજાડે ઇકવા થઈને, સઘસાં લશ્કરથી તે મહીપાલને ઘેરી લીધો. તે વચ્ચે ઝગડું પ્રતે કાલ સરસા મહીપાલે પણ રોગની પીડાને નહીં ગળીને, દ્વાયમાં તલવાર લીધી. તે વચ્ચે દ્વાથીડે ઢાંતોથી, રવયાલાડે ઢાપોથી, પાલાડે તલવારોથી, તથા

घोडेस्वारो जालांउथी लडवा लाग्या. एवी रीते घन्ने सैन्यो स्वपरनो वि-
चार कर्या विनां दीनता रहित मांहों मांहें लडवा लाग्यां. ते वखते पो-
तानां स्वामिनां जक्त एवां वाणो, पण तेमनां यशथी पृथ्वीने व्याप्त
थएली जोइने, जेटलामां ते यशनो स्वर्गमां विस्तार करवामाटे आ-
काशमां जवानो यत्न करे ठे, तेटलामां त्यां पण किन्नरोथी गवात्ता ते य-
शने सांजलीने, पोतानां स्वामिनी स्तुति नहीं करता एवा बैरीउपर
आवीने पडवा लाग्यां. हवे ते वखते, उठलता चपल मोजांउवाला स-
मुजोथी जेम कांगो, तेम बैरीउनां समूहोथी महीपालनुं सैन्य उपडव
पाम्युं. त्यारे महा यशस्वी रत्नप्रज, देवपाल, तथा महीपाल, अने
वीजाउं पण तेउनी साथे अत्यंत क्रोधथी लडवा लाग्या. वली तेउंए र-
वैया सरखा थइने शत्रुउनी सेना रूपी दह्नीने वलोवीने, जगतनां
तापने हरवा माटे यशरूपी माखण उधरी कहाड्युं. ते वखते जगतमां
सारभूत एवा ते महीपालनां विंयने सहन करवाने अशक्त थया थका,
ते शत्रु राजाउं पोतानां लश्करो सहित दिशा दिशाउंमां नाशी गया.
ते वखते यादवनां लश्करीउंए जयजयनो शब्द कर्यो, तथा तेमना पर
देवोनां हाथोमांथी पुष्पोनी श्रेणिउं पडी. वलीमहावलवानो कदापि पण
तृणपर गुस्तो करता नथी, एवुं जाणी नरवर्मादिक राजाउंए त्यां मुखने
विपे ते तृण लीधुं. वली आ पृथ्वीमां आ महीपाल महा सुगंधिवाला
(कीर्तिवंत) ठे, तेथी ते राजाउंए तेनी आगल आलोटीने, ठलथी पण
तेनां रजकणीआउंथी पोतानां शरीरपर लेपन कर्युं. वली तेनां चरणोने
नमता एवा ते राजाउंनी पीठपर महीपाले, स्फुरायमान थती एवी जे ल-
क्ष्मी, तेनां पद्मरूप घरसमान पोतानो हाथ मेळ्यो. ते वखते नरवर्मा रा-
जाए देवकन्या सरखी पोतानी वनमाला नामनी कन्या देवपालने आ-
पी. एवी रीते राजाउंने जीतीने, तथा देहधारी जयलक्ष्मी सरखी वन-
मालाने लेइने ते नगरप्रते चाढ्यो. पठी तेनां पराक्रमथी आश्चर्य पामे-
ला, ते नरवर्मादिक राजाउं, ते महीपालनी आझा लेइने पोतपोताने
स्थानके गया. हवे थर्ही वनमां अपायने (डुःखने)करनारो वायु जेम जेम
वावा लाग्यो, तेम तेम महीपालनो रोग पण अत्यंत वृद्धि पामवा ला-
ग्यो. वली ते डुष्ट वायुनी पीडाथी अदारे जातिनां कोढो, लक्ष्मीनां घ-

ર સરસા તેનાં શરીરને અત્યંત કષ્ટ આપવા લાગ્યા. તે વલ્લભે વનની રમણિક જૂમિ તેને નરકની પૃથ્વી સરસી લાગવા માંડી, તથા કમલો-વાહું નદીનું પાણી, તેને જયંકર લાગવા માંડ્યું; તેમ વાજાંઝનો નાદ યમનાં વચન સરસો લાગવા માંડ્યો, તથા તેનું વાસ મારતું શરીર તેનાં પરિવારને પણ દુઃખદાયક લાગવા માંડ્યું. વલી તેને ઝોજન તો ઝેરસમાન, તથા પાણી તપાવેલા સીસા સરસું, અને ઘરાસ તો દુઃખદાયક લાગવા માંડ્યો; વલી તેને ગાયન દુર્વાક્ય સરસું, તથા નાટિક સર્પનાં વીંટલા સરસું, અને પુષ્પો યમનાં વાણો સરસાં લાગવા માંડ્યાં. વલી નરકથી પણ અધિક દુઃખ પામતા એવા તે મહીપાલને માણસો વચ્ચે, તેમ એકાંતમાં પણ ચેન પડવા લાગ્યું નહીં. એમ કરતાં કેટલેક દિવસે તે કુસુમોનાં સમૂહવાલા ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યો, તથા ત્યાં તેણે મુકામ કર્યો; અને તેનાં દુઃખથી સૈન્ય પણ દુઃખ પામવા લાગ્યું. જેમ જેમ માણસોને પૂર્વે કરેલું શુભાશુભ કર્મ ઉદયમાં આવતું જાય છે, તેવી રીતે પરનાં ઉપદેશ વિનાની તેમની બુદ્ધિ પ્રવર્તે છે. વલી કર્મોથી પ્રેરાણો આ જીવ, કુંજારનાં ચક્રનાં સ્વજાવની તુલનાને ધારણ કરતો થકો, સર્વ જગોએ જન્મ્યા કરે છે. હવે એક દહાડો પૂર્ણિમાને દિવસે તે મહીપાલ કુમાર રાત્રિએ સુખની ઇચ્છાથી અકાશ પ્રદેશમાં સૂતો. એટલામાં ત્યાંથી વિદ્યાધરો ચૈત્રી પુનેમને દિવસે સિદ્ધગિરિપર આદિદેવ પ્રજુનાં ચરણકમલની સેવા માટે જવા લાગ્યા. ત્રણે લોકમાં જેટલાં તીર્થો છે, અને તેડની યાત્રાથી જે ફલ મળે, તે ફલ આ તીર્થની એકજ યાત્રા આપે છે. તેમાં પણ ચૈત્રી પુનેમને દિવસે, આ પુંડરિક ગિરિની કરેલી સ્તુતિ, સ્વર્ગે અને મોક્ષનાં સુખને હચેલીમાં આપે છે. હવે તે આકાશગામી વિદ્યાધરો, શક્તિયેં કરીને નંદનવનમાંથી લાવેલાં વિચિત્ર પુષ્પોથી શ્રી કૃપાંજલિદેવ પ્રજુની સેવા કરવા લાગ્યા, તથા નાના પ્રકારનાં અર્ચનયોથી જૂપિત, એવા સંગીતને, અત્યંત પ્રીતિયુક્ત ચિત્તવાલા યયા થકા ત્યાં કરવા લાગ્યા; વલી વિચિત્ર પ્રકારની જાપાવાલાં, તથા વેરાગ્ય ગર્જિત સ્તવનોયેં કરીને, તેડ ત્યાં જિનેશ્વર પ્રજુને આરાધવા લાગ્યા. પઠી તે વિદ્યાધરો ત્યાંથી ઉતરીને પોતાનાં સ્થાનકોપરતે ચાલવા લાગ્યા. તે વલ્લભે ચંદ્રચૂડ નામનાં વિદ્યાધરને તેની સ્ત્રી પ્રિય વચનોથી કહેવા લાગી કે, હે નાથ ! આ પણ

વિનાં આ થીજા સઘલા વિચાધરો જલે જાઉં ? કેમકે. શ્રીરૂપતદેવ પ્રજુ
મારા ચિત્તમાં એવા તો વસી રહ્યા છે કે. જેથી સ્વર્ગ અને મોક્ષાદિક સુ-
ખને પણ હું તેની આગલ તૃણમમાન લેખું તું. માટે હે સ્વામી ! આજ
દિવસસુધિ આ પુંકરીકગિરિપર આપણે રહીએ. એવી કૃપા કરો. ? કે જેથી
શ્રીરૂપતદેવ પ્રજુને હું સ્તવું. તથા પુજું. હવે તે વિચાધર પાંતે પણ તે તી-
ર્થપ્રતે અત્યંત જક્તિવાલો હતો. અને વહી તેણીયે પણ તેની અત્યંત પ્રા-
ર્થના કરી, માટે તે ત્યાં રહ્યો. કેમ કે. હવે કહેવું હવે વચન કોણ ઉપે-
ક્ષી મેલે ? એવી રીતે અત્યંત ઉત્કંઠાથી ચિરકાલસુધી ત્યાં પ્રજુને. પૂજી-
ને, અતૃપ્ત થયા ઠતાં પણ. તેડે જવાને ઇચ્છા લાગ્યા. પછી તેડે વહે અ-
નુપમ વિમાનમાં વેસીને માર્ગે ચાલતાં થકાં. પૂર્વદિશામાં રહેલાં સૂર્યો-
ધ્યાનને જોવા લાગ્યા. એવી રીતે દૂર કરેલ છે (શોજાથી) નંદનવન જણે
તથા અત્યંત પુષ્પોવાલાં ને વનને જોઈને. દરિણમરગ્યાં નેત્રોવાહી
તે સ્ત્રી પોતાનાં સ્વામીને કહેવા લાગી કે. હે નાથ ! આ શત્રુંજયની
પાસે ઘાટાં વનને તમો જુડે ? તે વન પુષ્પોયે કરીને. દિવસે પણ નાગસ-
હિત આકાશનાં ઝમને ધારણ કરે છે; વહી તેનાં મધ્ય નાગમાં કમલો-
નાં સમૂદ્ધથી શોજતો, તથા નિર્મલ પાણીરૂપી અમૃતથી જરેલો, આ મો-
ટો કુંડ છે. વહી તેની આસપાસ કાંઠાઉપર ચલાયમાન થતા ધ્વજનાં
કપડાંઉંધી ઘીંજેલા છે, દેવોને જેડે, એવા નિર્મલ પ્રાસાદોને તમો
જુડે ? વહી હે નાથ ! જો તમો કૃપા કરો તો. શત્રુંજય ગિરિની સીમામાં
રહેલી આ વનની શોજા મારી આંખોને કાળવાર સુખ આપે. એવી રીતે
પોતાની સ્ત્રીનાં મુખરૂપી કમલમાંથી નિકલેલી. તથા શ્રવણને પ્રીય લાગે
એવી, વાણી રૂપી સુધાને પીને. ને વિચાધરે તે વનમાં પાંતારું વિમાન
ઉતાર્યું; તથા પોતાની સ્ત્રીને તે કહેવા લાગ્યો કે. હે દરિણસરગ્યા
આંખોવાહી ! આ સૂર્યાધ્યાન નામનું વન છે. તથા સર્વ કાયામાં ઉપયોગ
લાગે, એવી દિવ્ય ઔષધિઉં અહીં થાય છે. વહી રંગોની વીડાને નાશ
કરનારો સૂર્યાવર્ત નામનો આ કુંડ છે. તેનાં પાણીનાં ઘિંડુથી શ્રદ્ધારે
કોહો નાશ પામે છે. એવી રીતે તે કુંડનો તથા વનનો પ્રજાવ તેણીને ક-
હેતો થકો, તે વિચાધર તેની માથે ત્યાં મનોહર ક્ષનાદ્રમાં ક્રીડા કરવા
લાગ્યો. વહી સ્ત્રીનાં ત્રપલ લાંચનનાં ઝેડાથી ક્ષાન્તિ થયો થકો, તે

विद्याधर कमलोनां समूहस्थी- जरेलां ते पाणीमां विलास करवा लाग्यो. वली कमलनां पुष्पो लेइने, तथा पवित्र वस्त्रो पेहेरीने स्त्रीसहित तेणे सिद्धायतनमां रहेला प्रजुने पूज्या, तथा स्तव्या. पठी अरिहंत प्र-
जुनां चरणस्थी पवित्र थयेलुं, ते सूर्यावर्त कुंडनुं पाणी, रोगनां नाश माटे लेइने, तेउं वझे विमानमां वेसी त्यांस्थी चालवा लाग्या; एतलामां चंद्रनी कांतिस्थी अत्यंत शुभ्र लागती, एवी महीपालनी सेनाने, तेउं वझे-
थे विमानमां रक्षां थकां जोइ; ते वखते चारे वाजुस्थी अत्यंत घोडा, हा-
स्थी, रथ तथा पालाउने जोइने, विमानमां वेठेली ते खेचरी पोतानां स्वा-
मिने कहेवा लागी के, हे नाथ! आ वनमां मनुष्योनी स्थिति केम ठे? तथा अर्ही ज्यां त्यां हास्थी, घोडा विगेरे केम जम्या करे ठे? वली तेमां
घणा माणसोस्थी विंटायेलो आ कोइक रोगी जणाय ठे, अने तेनी जे दु-
गंध थावे ठे, तेथी तेने हुं कुष्टी जाणुं तुं; वली हे स्वामी! आपणी पासे
कोढने हरनारुं उत्तम पाणी अर्ही ठे, तो जो आपनी रजा होय, तो हुं
तेनां शरीरपर ते सौंजुं. पठी पतिये रजा आपवास्थी ते दयालु स्त्रीये वि-
मानमां रहीने तेनांपर ते पाणीनां चिंहुउं रेड्यां; ते पवित्र पाणीनां स्प-
शंमात्रस्थीज महीपाल ते वखते अत्यंत आनंद पाम्यो; वली ते वखते,
ग्रीष्म ऋतुमां सुकाएलुं वृद्ध जेम वर्षा ऋतुमां नवपल्लव थाय ठे, तेम
महीपाल पण ते पाणीनां सौंचावास्थी थयो, पठी महीपालना शरीरने
दिव्य कांतिवालुं जोइने, ते विद्याधर, गुणसुंदरी, तथा देवपाल, लक्ष-
रीउं सहित आनंद पाम्या. हवे ते महीपालनां शरीरस्थी कुष्टो निकली-
ने, आकाशमां रक्षा थका तेने कहेवा लाग्या के, हे राजेंद्र! तुं जय
पाम? हवे अमोए तने तजी दीधो ठे; वली अमोए तने सात जवो सु-
धि सेव्यो ठे, पण हवे तने सूर्यकुंडनुं पाणी मढ्युं, तेथी अमारास्थी र-
ही शकाय तेम नथी; एम कहीने, कोलाहल करता, तथा जयंकर का-
ला रंगवाला, ते सर्वे रोगो क्यांक चाल्या गया. पठी अत्यंत सुखदाय-
क एवी ते रात्रि व्यतीत करीने, प्रजातमां देवपासे अत्यंत हर्षेस्थी महो-
त्सव कर्पो; पठी त्यां महीपासे पोतानां पूर्वला मित्र रत्नकांतिने ते-
ढाव्यो, तथा पोतानां आरोग्यपणानां तेने समाचार कहेवराव्या. पठी
रत्नकांति पण महीपालनुं नाम सांजलीने, हर्षित थयो थको विमान-

ના સમૂહ સહિત તુરત ત્યાં આવ્યો. તે વચ્ચે મહીપાલ પણ, પ્રેમાલ ય-
યો થકો, પોતાનાં નિરોગી શ્રંગોધી, જાણે એકજ શરીર કરતો હોય ન-
હીં, તેમ અત્યંત તેને ખેડ્યો. વલી આગલ વચન આપવા મુજબ મહીપા-
લે, રત્નપ્રજા અને રત્નકાંતિને ખેલા કરીને, પોતાની મિત્રતા ત્યાં સફલ
કરી; પછી તેડે વન્ને પ્રથક શરીરવાલા, પણ એક આત્માવાલાજ હોય ન-
હીં જાણે, તેમ, અથવા એક વૈતાલ્યનાં રાજનાં જેમ માલિક હોય, તેમ
શોભવા લાગ્યા. હવે ઇટલામાં માતોપવાસને શ્રંતે પારણા માટે વે
મુનિડે આકાશગામિની વિદ્યાથી ત્યાં આવ્યા. જાણે ધર્મ અને સુલનીજ
મૂર્તિડે હોય નહીં, તેવા તે વન્ને મુનિડેને જોડે, મહીપાલ જાકિથી સં-
પ્રમ સહિત ઊઠીને તેડેને નમ્યો; તથા અત્યંત જાકિથી શુદ્ધ અન્ન, વ-
ન્ન, પાણી વિગેરેથી તેડેને પ્રતિજ્ઞાનીને, તેણે પોતાનાં રોગનું સઘણું
વ્રતાંત પુરું. ત્યારે તેડે ધર્મલાજ પૂર્વક કોમલ વાણીથી કહ્યું કે,
હે રાજન્ ! અમારા જ્ઞાની ગુરુ આ વનની અંદર છે, માટે હે ઉત્તમ આ-
શયવાલા ! જો તને કંઈ સંદેહ હોય, તથા ધર્મ કાર્યમાં જો તારી મતિ
હોય, તો અમારા ગુરુ પાસે આવીને તું હમણા તેમને પુઠ ? એવી રીતે
મહીપાલને કહીને, તેનાથી વંદાણલા તે વન્ને મુનિડે ગુરુપાસે આ-
વીને સઘણો વ્રતાંત યથાસ્થિત કહી વતાવ્યો. પછી મહીપાલ, દેવપાલ,
રત્નપ્રજા, રત્નકાંતિ, તથા વીજા પણ કેટલાક લોકો ત્યાંથી ગુરુની સેવા
કરવા ગયા. ત્યાં આનંદમય આત્માને ઊંચે પ્રકારે આત્માથીજ ધ્યા-
વતા, તથા નાદવિંદુની કલા રૂપી જ્યોતિષી નાશ કરેલ છે અજ્ઞાન રૂ-
પી અંધકાર જેણે, તથા આધારરૂપ પદ્મને આકુંચીને, અને શક્તિ-
થી તેને હૃદયમાં સ્થાપીને, વ્રહ્મસ્યાનમાં રહેલા પરમ જ્યોતિને ચિંતવ-
તા, તથા સર્વ જાવોમાં સમતાને જજતા, અને મુક્તિમાં જનારા, એવા તે
ગુરુને જોડે, વચનથી ન કહી શકાય, તેટલા આનંદને તેડે પામ્યા. પ-
છી ત્યાં તે મુનીશ્વરને, મન, વચન અને કાયાથી, ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેડે,
જ્ઞાનનાં ઝંઢાર સરલા તેને સ્વછ આશયવાલા થયા થકા તેડે નમતા હ-
વા, પછી તે મુનીશ્વર પણ સમતાવાલા તે ધ્યાનને ઘોડીને, ધર્મનાં વ્યા-
પારમાં તત્પર થડે, તેડેને વોધ દેવામાટે નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા
કે, માણસોને પુણ્ય ઉપાર્જન કરવામાં, આર્યદેશ, મનુષ્યપણું, દીર્ઘ આ-

युष्य, उत्तम कूक्ष, तथा न्यायोपार्जित धन, एटलां साधनो ठे. एवी रीते गुरुनां मुखरूपी चंद्रथी निकलेला देशना रूपी अमृतने पीने, पोतानां रोगसंत्रंघि व्रतांत महीपाखे पुढ्यो. त्यारे गुरुए पण समाधिथी तेनां पूर्व जवनो व्रतांत जाणीने कहुं के, हे महीपाख ! जे रीते तें दुष्कर्म उपार्जन कर्युं हतुं, ते सधळुं तुं सांजल ?

जरतक्षेत्रमां पुर नामनुं नगर ठे, त्यां महागुणी श्रीनिवास नामे राजा हतो; ते राजा पितानी पेठे प्रजाने पालतो, तथा यमनी पेठे शत्रुंजने हणतो, अने दानथी तो कामधेनु, चिंतामणि रत्न, तथा कल्पवृक्षोने पण दूर करतो. वली ते शीलादिक गुणोयें करीने युक्त हतो, तो पण तेने शिकारनो घणो शोक हतो; अने तेथी ते राजा (कलंक सहित) चंद्रनी तुलनाने धारण करतो. एक दहाडो ते राजा शिकारनो खोलुपी थयो थको, घोडापर बेसीने, तथा हाथमां धनुष्य धारीने, वनजूमिमां गयो. त्यां वेगवाला घोडायें करीने, हरिणनां टोलांने त्रास पमाडतो थको, ते राजा वरसादनी पेठे अविच्छिन्न रीते वाणोनो वरसाद वरसाववा लाग्यो. एवी रीते शिकारमां तल्लीन थयो थको, जे वस्तुं दूर हती, तेने नजदीकमां, तथा जे नजदीक हती, तेने दूर करतो थको, ते पोतानां सैन्यथी बुटो पडी गयो. त्यां घाटा वनखंडमां कोइ प्राणीने रहेलां जाणीने, तेने मारवानी इच्छाथी, तेणे तीक्ष्ण वाणो मुक्यां; एटलामां तेणे “ नमोऽर्हद्भ्यः ” एवी रीतनी गदगद कंठनी वाणी सांजली; त्यारे तेनी उत्पत्ति जाणवाने ते जेटलामां दृष्टि फेंके ठे, तेटलामां तेणे पोतानां वाणथी बांधाएला, तथा कायोत्सर्गमां रहेला, अने पृथ्वीपर पडता एक मुनिने जोया. एवी रीते हणाएला ते मुनिने जोशने, जाणे पोतानुं पुण्यरूपी वृक्ष वेदायुं होय नहीं तेम जाणीने ते खेद पामवा लाग्यो के थरे ! आजे में आ शुं निविड पाप उपार्जन कर्युं ? खरेखर में आजे दुष्कर्मरूपी अग्नियें करीने वोधिबीजने वाली नांख्युं !! थरे ! मारा जीवितव्यने पण धिक्कार ठे !! केम के, एक जीवने हणवाथी पण माणसोने अत्यंत जयंकर नर्क मळे ठे. वली में दुष्टे मारुं व्यसन एटले सुधि वधार्युं के, जेथी मुनिनी हत्या मारे हाथे थइ. वली जेजुए निरपराधी प्राणीने दुःख देवारूप आ व्यसन मने शीखाव्युं,

तेजने पण धिक्कार ठे. वली जेठए राजाउने एम कहुं ठे के, पापरूप ए-
 वो पण आ शिकार पापमाटे नथी, तेजनी विद्वता, तथा तेजनी तत्व-
 बुद्धि हय पामो ? वली अरेरे ! पापी अने उरुत माणसो, आ घास
 अने पाणीधी तृप्त थएला निरपराधि जीवोने तीक्ष्ण घाणोधी हूणे ठे !!
 वली महायोगी, तथा देहधारी पुण्यनां राशिसरखा आ मुनिने में डु-
 ष्टे हूयो ! हवे हुं क्यां जठं ? अने शुं करुं ? एम कहीने, खेद पामतां
 थकां तेणे डुर्गति आपनार, तथा पापोनां मूल समान एवां धनुष्य
 अने घाणोने जांगी नांख्यां. पठी तुरत घोडापरधी उतरिने ते मुनि-
 नी पासे आच्यो, तथा जाणे पोतानां पापोनुं प्रायश्चित लेतो होय न-
 हीं जेम, तेम तेने तेणे नमस्कार कयों. वली आस लेता ते मुनिनां धन्ने
 पगो पोतानां हाथमां लेइने, नमेला एवा पोतानां मस्तकपर तेणे मु-
 कुट रूपे कर्या; तथा पोतानां कुकर्मने निंदतो थको, ते एटलो तो र-
 ह्यो, के तेणे पडखे रहेला हरिण तथा पक्षि आदिकोने पण रडाव्यां.
 पठी ते कहेवा लाग्यो के, अरेरे ! शिकारनां व्यसनी, तथा डुष्ट ए-
 वा में धहु डुष्कर्म कयुं !! माटे हे देव ! हवे मारे शुं करवुं ? ते कहो ?
 वली हे नाथ ! में मारा निर्मल कुलमां कलंक लग्गह्युं, तथा महा तेज-
 स्वी एवा मारा पुण्यरूपी मेहेलमां में मशीनो कुचो फेरव्यो, डुराचारधी
 हूणायेवुं ठे, अंतःकरण जेनुं एवो जो कोइ पुत्र कुलमां उत्पन्न थाय, तो
 जाणवुं के, चापदादाउनां पुण्यरूपी बृहमां दावानल लाग्यो. वली क-
 लंकी तथा तिर्यंच अने नरकमांजवा लायक एवा मने, हे जगवन् ! हवे
 आ तमारा चरणोज शरणारूप ठे. एवी रीते आंसुधी कडुपित थयेली
 ठे आंसो जेनी, तथा पोताना आत्मानी निंदा करतो, एवो ते राजा वा-
 रंवार मुनिना चरणोने नमस्कार करवा लाग्यो. ते वखते ते मुनि पण अ-
 रिहंत प्रभुनुं स्मरण करतो थको, जाणे तेनां घाणोधीज खेंचायां होय
 नहीं, तेम कर्मोधी खेंचाएलां प्राणोने तजतो हवो. ते वखते ते राजा पण
 ते मुनिनां वधरूपी तलवारधी ठेदायेला हृदयवालो थयो थको, फरीने
 पोकार करवा लाग्यो, तथा ते मुनिनां गुणोनी पंक्तिने याद करतो थको
 मूर्ता पाम्यो. एटलामां तेनां सैनिको त्यां आच्यो, तथा तेने तेवी हाल-
 तमां जोइने, न्याययुक्त वचनोधी समजावीने, कंश्क डुःखमांधी मुक्त

કર્ચો. પઠી ત્યાં રાજાચે મુનિનાં દેહનો અગ્નિસંસ્કાર કર્યો. તથા મનમાં અત્યંત દુઃખી થઈને, તે પોતાને ઘેર ગયો. પઠી તે રાજાચે મુનિહત્યાદિક પાપની શાંતિ માટે તે વનમાં શ્રી શાંતિનાથ પ્રત્યુત્તર ચૌમુખ દેવ કરાવ્યું; તથા મુનિઝંને, સર્વ પાપોને નાશ કરનારાં શુદ્ધ અન્ન, વસ્ત્ર આદિકનું યજ્ઞિ પૂર્વક દાન દેવા લાગ્યો. એવો રીતે ત્રિકરણ શુદ્ધિથી મહાધર્મ કરતાં થકાં પણ તે રાજા, મુનિહત્યાદિક પાપોથી મુક્ત થયો નહીં; અને તેજ દુઃખરૂપી શબ્દયી પીડીત થયો થકો, તે શ્રીનિવાસ રાજા, મહારોગથી મૃત્યુ પામીને સાતમી નરકે ગયો; ત્યાં બંધન, ઠેદન આદિક મહાદુઃખ સહન કરીને, તથા ઘણો કાલ ત્યાં નરકમાં રહીને, તિર્યંચ જન્મમાં તે આવ્યો. વ્હી ત્યાં પણ ટાઢ, તડકો, મહારોગ, તાડન, દુધા, તૃપા આદિક અજ્ઞાનકષ્ટ સહન કરીને, ફરીને પણ તે નરકમાં ગયો. એવી રીતે નરક અને તિર્યંચમાં તેણે અવતાર કર્યા; પઠી ઠ જન્મો મુખિ મનુષ્યપણામાં કુટ્ટી થઈને તે મૃત્યુ પામ્યો. વ્હી હે મહીપાલ ! આ જન્મમાં પણ પૂર્વે કરેલી મુનિહત્યાનાં ફલરૂપ તને કુષ્ટ થયો; વ્હી હાંસી-થી પણ જો મુનિની વિરાધના કરવામાં આવે, તોપણ તે દુઃખનો સમૂહ આપે છે, ત્યારે જે મત્સરનાથથી મુનિને પીડે, તેની તો ઘાતજ શી કરવી ? વ્હી મુનિને કોપાયવાથી એક જન્મમાં કરેલું પુણ્ય જતું રહે છે, અને મુનિનો ઘાત કરવાથી તો સાતમી નરકે જવું પડે છે. માટે મુનિની હત્યારૂપી વેસઢી આ લોક અને પરલોકમાં પણ, દુઃખ, દુર્જાગ્ય, તથા દુર્ગતિ આદિક માગાં ફલો આપે છે. વ્હી ત્રિકરણ શુદ્ધિથી આરાધન કરાયેલો મુનિ સર્વ પ્રકારનાં મુલ્લો આપે છે, અને તેની વિરાધના કરવાથી નરક તથા તિર્યંચ સંબંધિ દુઃખો મલે છે. વ્હી ચારિત્રી, તથા મહા પરાક્રમી એવા યત્નધારીતો તો એક યાત્રુ રહો, પણ ક્રિયા રહિત અને નિર્ગુણી મુનિની પણ વિરાધના કોઈ પણ વસ્તુ કરવી નહીં. માટે ગમે તેવો પણ ચારિત્રી નૃપિત અણ્ણો મુનિ, શ્દસ્યીયે પુણ્યની શ્રાયાથી ગૌતમ સ્વામીની પેઠે પૂજવો. વ્હી મુનિનું શરીર કંઈ વંદનીક નથી, પણ તેનો વેષ વંદનીક છે, માટે એવા વેષધારી મુનિને પણ પુણ્યશાસ્ત્રીયે પૂજવો. વ્હી મુનિનું આચરણ વંદનીક છે, પણ વેષ વંદનીક નથી, માટે મુનિનું આચરણ તપાસીને મોઢની શ્રાયાસાચે તેને પૂજવો. વ્હી ક્રિયા

રહિત મુનિને પણ પૂજવાથી, લજ્જાથી તે વ્રતને ધરનારો થાય છે, અને ઉત્તમ ક્રિયાવાલો મુનિ પણ, તેની અવજ્ઞા કરવામાં આવે, તો તે વ્રતમાં શિથિલ થઈ જાય છે. વહી જે માણસો વ્રતધારીને જોઈને પણ નમતા નથી, તેડું દાન, દયા, ક્રમા, તથા શક્તિ સઘળું અલ્પ સિદ્ધિને કરનારું છે, માટે જૈનલિંગને ધરનારા મુનિડને ત્રિકરણ શુદ્ધિથી આરાધવા; પણ સ્વાર્થનો નાશ કરનારી એવી તેડની નિંદા તો સર્વથા પ્રકારે નજ કરવી. તેથી હે મહીપાલ ! તારા કુટુંબે તેજ પ્રગટ કારણ છે, માટે ક્રોધાતુર મુનિડને પણ તારે કોઈ દહાડો વિરાધવા નહીં. હવે સૂર્યાવર્ત કુંડનાં પાણીની કથા તું સાંજલ ? શત્રુંજય પર્વતની નીચે પૂર્વ દિશામાં સૂર્યવન નામે મોહોટું વન છે. તે વનમાં સૂર્ય વૈક્રિય શરીરથી સાઠ હજાર વર્ષો-સુધિ, જિનની સેવા માટે રહ્યો હતો, તેથી તેનું નામ સૂર્યોદ્યાન કહેવાય છે. તે વનમાં શૂપજદેવ પ્રજુની દૃષ્ટિરૂપી અમૃતથી જરેલા પાણીથી જરેલો સૂર્યાવર્ત નામનો કુંડ છે. મહા જક્તિથી જિનસ્નાત્રમાં જોડેલું તેનું પાણી દત્ત્યાદિ દોષોને, તથા સર્વ કુટુંબને નાશ કરનારું છે. હવે તે વચ્ચે મણિ-ચૂડ નામનો વિદ્યાધર પોતાની સ્ત્રીસહિત, ચૈત્રી પુનેમનાં મહોત્સવમાં વિ-મલાચલપર જિનને નમીને આ સૂર્યોદ્યાનમાં આવ્યો; તથા ત્યાં પણ શ્રી શૂપજદેવ પ્રજુની પ્રતિમાને નમીને, તથા તે કુંડનું પાણી લેઈને, તે પોતાનાં નગર પ્રતે ચાલ્યો. તે વચ્ચે વિમાનમાં બેઠેલી તેની સ્ત્રીએ તને તેવી રીતનો જોયો, તેથી દયા લાવીને, તથા પતિની આજ્ઞા લેઈને તેણીએ તારાપર તે પાણી રેહ્યું; અને તેથી તે સઘલી વ્યાધિડ તારા શરીરથી દૂર ગઈ, તથા તને તે કહેવા લાગીઠ કે, તારે વિષે હવે થમો રહેવાને સમ-ર્થ નથી; વહી પ્રાયે કરીને સર્વ દત્ત્યાઈ નરકાદિક ડુઃખો દેનારી છે, તેમાં પણ મુનિની દત્ત્યા તો વિશેષે કરીને અશ્વત્થમણનાં કારણરૂપ છે. વહી દૂષણ રહિતોયે વચનથી પણ મુનિને કોપિત કરવો નહીં; વહી પરની નિંદા પ્રાયે કરીને મહાક્રોધનાં સમૂહને દેનારી છે. વહી ઇચ્છુ મુનિડ-યે, પરનિંદા, પરહોદ, તથા પરધનની ચોરીને, મોટાં પાપો કહેલાં છે. યમ કહીને તે મુનિ ઝ્યારે મૌન રહ્યા, ત્યારે મહીપાલ કહેવા લાગ્યો કે, હે જગન્ન ! તનો મને જંગમ તીર્થ સમાન થાજે મલ્યા ઠો; ધનરૂપી ને-પ્રનો પ્રકાશ કરવાથી, તથા સર્વ તીર્થોનાં અપદેશથી, તમો અનુદય તીર્થ

समानज ठो; अने तेथी तमोज प्राणींने सेवनीक, पूजनीक, तथा ध्यान धरवालायक ठो, वली बुद्धिमान पण गुरुविनां धर्मेनां तत्त्वने जाणी शकतो नथी. वली गुरुना उपदेश विनां डाह्या माणसने पण, सुवर्णसीद्धि, कला, विद्या, धर्मतत्व, तथा धनार्जन पण सिद्ध थतां नथी. वली माता, पिता, जाड् आदिकनां अनृणी तो थड् शकीयें, पण धर्म देनारा गुरुनो अनृणी विविध उपायथी पण प्राणी थड् शकतो नथी. वली पिता, माता विगेरे सर्प संबंधित तो जवे जवे मळे ठे, पण धर्मेने देनारा सद्गुरु तो, पुण्यथी कचित् जगोण्ज मळे ठे. अने तेथी हे जगवन्! आ जवरूपी समुद्रमां जमता, तथा प्रमादी चित्तवाला, एवा मने अमूढ्य चिंतामणि रत्न समान तमो मळ्या ठे; वली तमोए मने आ तीर्थ वताव्युं, तेथी हुं धन्योमां पण धन्य, अने पुण्यवंतोमां पण पुण्यवंत थयो तुं. वली सधत्री शिपाउं गुरुनी माहीयेज सफळ थाय ठे, पण बीजी रीते थती नथी, केम के, जो मूर्ख न होय, तो आंमोवालो पण वस्तुने जोड् शकतो नथी. एवी रीते गुरुनी प्रार्थना करवार्थी गुरुये कलुं के, मारे पण अर्होज रद्देतुं ठे; ते सांजडी आनंदसहित मदीपास त्यांथी उठ्यो; पत्री वाजांउनां नादोथी संव्रांत करेख ठे, दिशाउनां पण जागो जेणे, तथा महापराक्रमी एवा ते सर्वे सेनासहित गुरुनी साये चालवा लाग्या. एवी रीते अविशिष्ट प्रयापोधी मूर्खवनमां जड्ने तेउये गृहोनी वायामां सेन्यनो पडाव नांद्यो; तथा त्यां गुरुये कहेथी विधियें करीने, तेउये कुंडमां तथा चेत्यमां उत्सवपूर्वक अरिदंत प्रभुनी पूजा करी, अने महोदय मेळव्यो. वली त्यां विद्याधरोये विद्यानां वळथी, ध्वजानां समूहोथी शोननां रत्ननां विमानां घनाव्यां. पत्री विमानांनां समूहोथी आकाशान्तरे आशान करता एवा तेउं, सिद्धिर्षी मेहेखनी अथवेदिका सरस्वा शत्रुंजयप्रते पद्मोच्या. त्यां मंदिरोपर, यात्रा करणागठनां मंपूर्ण पुण्यनां दगडा सराथी मुषर्णनां कलशोनी श्रेणि जोड्ने तेउं आनंद पाम्या. वली त्यां त्रणे बुधनोमां उत्तम तीर्थ समान एवा ते पर्वतनां अथ जागने पामीने, तथा मोक्ष मुख देनारा श्री हनुमदेव प्रभुने जोड्ने, तेउं पवित्रयणुं पाम्या. त्यां विमानांथी टवरीने. तथा रावणनां वृद्धने प्रदक्षिणा देड्ने, तेउये श्री हनुमदेव प्रभुनां चरणोने नमस्कार कयो. हनुम रक्षित एवा तेउं, जितनां प्रा-

સાદને જોડને આદરપૂર્વક, પ્રીતિથી સંપૂર્ણ અંગવાલા ધયા ધકા, હા-
થો ઝંચા કરીને નાચવા લાગ્યા; વલી આદિદેવનાં દર્શનથી તેડ પોતા-
નાં આત્માની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા, તથા તે વચ્ચે રાજાએ અવચનીય પુ-
ણ્ય ઉપાર્જન કર્યું; વલી તેડે પ્રથમ ઉત્તમ કિરણોવાલાં રત્નોથી પ્રગુને
વધાવ્યા, તથા પુણ્યનાં સમૂહથી ઝલતા ધકા પૃથ્વીપર છોટીને તેડ ન-
મસ્કાર કરવા લાગ્યા. વલી ત્યાં તેડે શત્રુંજયી નદીમાં નાહીને, વહારથી
અને અંતરથી શુદ્ધ થયા, અને ત્યાં તેડે યશથી ઝજ્જલ થણાં વસ્ત્રો
પેહેયાં. વલી વિદ્યાધરોએ નંદન વનમાંથી લાવી આપેલાં પુષ્પોયેં કરીને,
તેડે ત્રણે લોકમાં તિલક સમાન એવા પ્રગુની પૂજા કરી. એવી રીતે
ગુરુનાં ઉપદેશથી, મનનાં હર્ષપૂર્વક, તેડે તે તીર્થમાં સર્વ સુખોને આ-
પનારું ધર્મકાર્ય કર્યું. વલી તેડે ત્યાં અત્યંત હર્ષથી, પવિત્ર પદો તથા
અર્ચોવાલાં સ્તવનોથી જિનેશ્વર પ્રગુની સ્તુતિ કરી. વલી ત્યાં તેડે જ-
ક્ષિથી શુદ્ધ ઉપકરણોયેં કરીને, ગુરુને પ્રતિલાગીને, તથા દીનાદિકોને
દયા પૂર્વક દાન દેડને આનંદ મેલવ્યો. વલી જિનની પૂજામાં જે પુણ્ય
ધાય છે, તેથી અનુક્રમે સોગણું, તથા હજાર ગણું પુણ્ય જિનની પ્રતિમા
અને પ્રાસાદ ધનાવવાથી ધાય છે. વલી અરિહંત પ્રગુની પ્રતિમા અને
મંદિર ધનાવવાથી પ્રાણી પાપોથી મુક્ત થડને સ્વર્ગને જનનારો ધાય છે,
તથા તીર્થની રક્ષાથી અનંતગણું પુણ્ય મેલે છે; એવી રીતનું ગુરુનું વચન
સાંજલીને, મહીપાલે અત્યંત જક્ષિથી પ્રતિમા સહિત ઝંચું જિનમંદિર
બંધાવ્યું. એવી રીતે ત્યાં પરમ ઝલ્લવથી તેડે અઠાઈ મહોત્સવ કરીને, ગુ-
રુનાં વચન પૂર્વક વિમાનો સહિત રેવતાચલ પર્વતપ્રતે ગયા. ત્યાં પણ
નેમિનાથ પ્રગુનાં ચરણમાં તત્તર રહીને, તેડે અઠાઈ મહોત્સવ કર્યો.
ત્યાં સૂર્યમણ રાજા, પ્રાપ્ત થણ છે મહોદય જેડને એવા પોતાનાં પુત્રોને
વહુ સહિત આવેલા જાણીને, તુરત સામો આવ્યો. જંગમ તીર્થસ-
માન એવા તે પિતાને જોડને, આદરવાલા, તથા જક્ષિવંત એવા તેડે વઢે
પૃથ્વીપર છોટીને તેને નમસ્કાર કરવા લાગ્યા; ત્યારે રાજાએ પણ
ન્યાય અને ધર્મથી જેમ વઢે પહોને તેમ, પોતાના વઢે હાથોથી પૃથ્વી-
પર રહેલા તે ગુણી પુત્રોને ઝંચ્યા. પઠી તેડે અરસપરસ અત્યંત પ્રી-
તિથી જોડ્યા; અને તે વચ્ચે તેડે જે હર્ષ થયો, તે વચનથી પણ કહી

न शकाय तेदलो हतो. पत्नी राजा ह्याथीपर चडीने, तथा पुत्रोने पण ह्याथीपर चडाथीने, मागण लोकोने उंचे प्रकारे धन देतो थको नगरमां दाखल थयो. त्यां उंचा मांचाउं, तथा धजाउंनां समूहोने, थने मनोहर तोरणोने, तथा नाटकने जोता थका तेउं राजमंदिर प्रते आव्या. त्यां राजाए ते घने विद्याधरोने सुवर्ण, ह्याथी, घोडा विगेरेथी सत्कार करीने, परिवार सहित तेउंने पोताने स्यानके पढोंचाव्या; तथा तेज दिवसे राजाए महीपालने राज्य आप्युं. गुणोथी मनोहर एवा ते महीपाले राज्यने यत्नपूर्वक पाखातां थकां, थखंड यश रूपी जंडारोने जयां. ते महीपाल राज्य करते ठते, अन्याय, रिपुनो जय, डुकाल के रोगोनो संजव पण पृथ्वीपर रखो नहीं; वली ते वखते वादखाउं इष्टित वृष्टि करतां, वायु तापनो नाश करतो, तथा वृक्षो संपूर्ण फलो आपतां. वली ते महीपाल स्त्री सहित आकाशगामिनी विद्याथी कृत्रिम तथा शाश्वतां मंदिरोमां जिनेश्वरोने पूजतो हतो. वली तेणे शत्रुंजय, तथा गिरनार आदिक पर्वतोपर, शेहेरोमां, गामोमां, तथा वगीचाउंमां जिननां मंदिरो घनाव्यां. वली ते चोरासी गढ, तथा चोरासी पद, थने एक लाख वत्रीस हजार गामोने जोगवतो हतो. वली ते सात लाख घोडा, सातसो ह्याथी, तथा सातसो रथोनो स्वामी हतो. एवी रीते चारसो वर्ष राज्य पालीने, थंते पोतानां पुत्र श्रीपालने राज्य सोंपीने, महीपाल संसारथी विरक्त थयो. वली तेणे देवपालनां पुत्रने, जलरूपी किल्लावालो, तथा धान्यनां जंडाररूप सिंधदेश आप्यो. एवी रीते ते महीपाल राजा विवेक सहित पुण्यनो समूह वांधीने, स्त्री सहित श्री शत्रुंजय पर्वतप्रते गयो; तथा त्यां श्रीकीर्ति नामनां मुनिवर पासेथी तेणे दीक्षा लीधी; थने थायुनो क्षय होते ठते निर्मल ज्ञानथी जासित थयो थको, ते मोक्ष पाम्यो. तेना वंशमां हे इंद्र ! यश थने पुण्यनां संचयवालो, आ रिपुमल्ल राजा थयो ठे; वली ते रेवताचलनी पासे रहे ठे, माटे ते धन्य ठे, थने ते श्रद्धत शोभावालो थयो थको त्रण जवे मोक्षे जशे. वली हे इंद्र ! स्मरण करवाथीज सर्व इष्टित फलने देनारुं, आ शास्वतुं तथा आदि तीर्थ ठे, थने तेनो महिमा कहेवाने तत्वने जाणनाराउं पण समर्थ नथी. वली हे इंद्र ! अर्हीथी पूर्व दिशामां, विकस्वर थएलां

નાના પ્રકારનાં વૃક્ષોવાલું, તથા સિદ્ધ અને અરિહંત પ્રજુની પ્રતિમાને નમસ્કાર કરતા, તથા તેનું સ્મરણ કરતા એવા માણસોનાં પાપોને નાશ કરનારું, આ સૂર્યોદ્યાન છે, તથા અત્યંત સુગંધિનાં સમૂહથી શોભતું છે પાણી જેનું, તથા પ્રજાવેં કરીને મનોહર, અને સઘડા કોઢોને નાશ કરનારો આ સૂર્યાવર્ત કુંડ છે.

એવી રીતે આચાર્ય મહારજ શ્રી ધનેશ્વરસૂરિએ રચેલા, મહાતીર્થ શ્રી શત્રુંજયના મહાત્મ્યમાં મહીપાલના ચરિત્રના વર્ણનનો વીજો સર્ગ સંપૂર્ણ થયો. શ્રીરસ્તુ.

તત્તીયઃ સર્ગઃ પ્રારમ્ભતે.

રાજ્યને અવસરે દીઠેલાં છે કમલો જેઝંપ એવા યુગલીઆંઝંપ પ્રજુના ચરણોને કમલ સરલા જોડને જલરહિત કમલો પૃથ્વીપર હોય છે, એવું જાણીને, આશ્ચર્ય થઈ, જેઝંપ પાણીથી સોંચ્યા નહીં, એવા પ્રથમ પ્રજુના ચરણો સર્વથા પ્રકારે જવરૂપી મહા તાપને ઠેદવા માટે થાઈ ?

હવે શ્રી વીર પ્રજુ ઇંડને કહે છે કે, હે ઇંડ ! એવી રીતે મેં તીર્થનો આ સંકેપથી મહિમા કહ્યો; હવે આ તીર્થનાં પ્રજાવની વિચિત્રતાને તું સાંજલ ? અનંતો કાલ થશે, તો પણ આ તીર્થ નાશ પામશે નહીં; હવે આ અવસર્પિણી કાલમાં તેના સંવંધમાં જે થયું છે, તેની કથા તું સાંજલ ? આ જંબૂદ્વીપનાં દક્ષિણ ચરતાર્ધમાં ગંગા અને સિંધુના મધ્ય જાગમાં યુગલીઆંઝંપ રહેતા હતા. તેઝંમાં વિમલ નામનાં હાથીપર ચઢવાથી વિમલવાહન નામનો, યુગ્મી ધર્મવાલો, અને સુવર્ણ સરસી કાંતિવાલો, પેહેલો કુલ્લકર થયો. તેનો પુત્ર ચક્રુષ્માન્ તેનો પુત્ર યશસ્વી, તેનો પુત્ર અન્નિચંડ, તથા તેનો પુત્ર પ્રસેનજિત થયો; તેનો પુત્ર મરુદેવ, તથા તેનો પુત્ર ન્યાયેં કરીને ઝઝ્ઝલ નાજિ નામે થયો, તેની સ્ત્રી મરુદેવી નામે હતી, અને તે હમેશાં આર્જવ ગુણોથી ઝઝ્ઝલ હતી. હવે આ અવસર્પિણીનાં ત્રીજા આરાને ઠેઢે, શ્રી કૃપજદેવ પ્રજુનો જીવ સર્વાયેંસિદ્ધ થી ચવીને તે મરુદેવીની કુક્ષિમાં આવ્યો. અસાદ વદ ચોયને દવસે, ચંડ ઇત્તરાપાઠા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે તેણીએ રાત્રિને ઠેઢે નીચે પ્રમાણે ચોદ સપ્તો જોયાં. ઇપ્ત, હાથી, સિંહ, લક્ષ્મી, પુષ્પમાલા, કલશ, ધ્વજા, અગ્નિ,

રત્નનો રાશિ, પદ્મ સરોવર, વિમાન, હીરસમુદ્ર, ચંદ્ર અને સૂર્ય, એવી રી-
તે તેણીએ ચૌદ સ્વપ્નો જોયાં. એવી રીતે પ્રજુનોજ્યારે ગર્જનાં અવતાર થયો
ત્યારે ગ્રણે જગતમાં ઉદ્યોત થયો, તથા નારકીર્ણને પણ ઁંચે પ્રકારે સુખ
થયું. પઠી મરુદેવા માતાએ જાણત થઈને, નાજિરાજા પાસે આવીને, તેમ-
ને મિષ્ટ વચનોથી તે વ્રતાંત કહ્યો. સરલ સ્વજ્ઞાવી નાજિરાજાએ
પણ વિચારિને કહ્યું કે, હે પ્રિયા ! આ સ્વપ્નનાં પ્રજ્ઞાવે કરીને, તને અદ્ભૂત
પુત્ર થશે. પટલામાં આસન કંપવાથી ઇંડ્રે ત્યાં આવીને, તથા મરુદેવા મા-
તાને નમસ્કાર કરીને કહ્યું કે તમોને પુત્રની ઉત્પત્તિ થશે. પઠી મનોહર
સુખવાદી તે મરુદેવા માતા, પૃથ્વી જેમ હજ્જવલ રત્નને, તેમ મનોહર
ગર્જને ધારણ કરવા લાગી. જગતનાં આધાર, જગતનાં સાર, તથા
જગતનાં ગુરુ એવા પ્રજુને ધારણ કરતી મરુદેવા માતા, જાણે પ્રાણીર્ણી
દયાથીજ હોય નહીં, તેમ ધીરેધીરે ચાલવા લાગી. તે વચ્ચે ધનદ, ઇં-
દ્રની આજ્ઞાથી, જૂંજક દેવોએ તૈયાર કરેલી ઇધિત વસ્તુર્ણી તેણીનાં હ-
ર્પને વધારવા લાગ્યો. હવે ગર્જકાલ સંપૂર્ણ થયે ઠતે ચેત્ર વદી આઠમને
દિવસે, તથા ચંદ્ર ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે, અને વીજા ગ્રહો પ-
ણ ઁંચા હોતે ઠતે, નિશીથ સમયે મરુદેવા માતાએ વ્યાધિ રહિત યુગલ-
રત્નને જન્મ આપ્યો. તે વચ્ચે વાયુ સુલેથી વાવા લાગ્યા, તથા નારકીનાં
જીવો પણ આનંદિત થયા, અને ગ્રણે જગતમાં પ્રકાશ થયો, તથા દેવ-
હુંડુજી વાગવા લાગી. તે વચ્ચે તપાવેલાં સુવર્ણસરસી કાંતિવાલા, શૃપ-
જનાં લક્ષણવાલા, સર્વે સુલક્ષણે કરી સંપૂર્ણ, તથા જાણે દેવસંવંધિ શ-
રીર સહિતજ આવ્યા હોય નહીં, તેમ પ્રજુ શોજવા લાગ્યા. તે વચ્ચે આ-
સનો ચલાયમાન થવાથી પ્રજુનો જન્મ થયેલો જાણીને અત્યંત હર્પયુક્ત
થઈને ઠપદ્મ દિકુમારીર્ણ ત્યાં આવી; તથા પ્રજુને અને પ્રજુની માતાને ન-
મીને, અને જક્તિથી તેની સ્તુતિ કરીને, પોતાને ધન્ય માનતી થકી તેર્ણ
નૃત્ય કરવા લાગી. વલી તેર્ણયે દર્પણ, કલશ, પંચા, ચામર, રક્ષાવંધન
આદિક પોતાર્ણ સર્વે કાર્ય સંપૂર્ણ કર્યું. વલી આસનો કંપવાથી, અવધિ-
જ્ઞાને કરીને પ્રજુનો જન્મ જાણીને, સઘલા દેવો વિમાનોથી આકાશને
શોજાવતા થકા ત્યાં આવ્યા. તે વચ્ચે સુધર્મેર્ણ પણ જક્તિથી પોતાર્ણ વે-
ક્રિયરૂપ કરીને, સૂતિકાદ્માં જઈ, પ્રજુને અને મરુદેવા માતાને નમ-

स्कार कर्णो; तथा माताने श्वस्त्रापिनी निद्रा देहने, तथा तेमनी आङ्गा
 सेहने, अने प्रभुनुं प्रतिर्विष त्यां रद्देवा देहने तेणे प्रभुने पोताना हाथथी
 लीधा. त्यां इंद्रे अंतरमां जक्तिजाव लावीने पोतानां पांच रूपो कर्णो; एक
 रूपथी प्रभुने लीधा, एक रूपथी ठत्र धर्युं, एक रूपथी वज्र लीधुं, तथा
 वे रूपथी चामर लीधां. पठी ते सघला देवो, विमानोथी आकाशने चि-
 तरता, तथा रत्नोथी चंद्रनी कांतिने उल्लेखता, अने शब्दोथी जगतने
 पण फोडता यका मेरुपर्वत तरफ चाखवा लाग्या. त्यां पांडुक नामनां उ-
 द्यानमां अर्थचंद्र सरखा आकारवाली अतिपांडुकंजला नामनी शिलाप्रते
 इंद्र पद्मोच्यो. त्यां इंद्रोए आजियोगिक देवोनी मारफते रूपानां अने
 रत्ननां, सोनानां अने रत्ननां, सोनानां, रूपानां, अने माटीनां कलशो
 घनाव्या. पठी अद्भुत कांतिवालो ते इंद्र दिव्य सिंहासनपर पूर्व सन्मुख
 प्रभुने खोलामां लेहने वेजो. पठी समुद्र, नदी, कुंड, तलाव तथा ज्दो-
 मांथी पाणी लावीने इंद्रोये प्रभुनो स्नात्रमहोत्सव कर्णो; पठी तेउये
 मनोहर घरास, लेपन, पुष्प, फल, अद्भुत, वज्र, आचरण विगेरेथी प्रभुनी
 पूजा करी. पठी निर्मल जाववाला ते इंद्रोये दर्पथी प्रभुनी आरती उ-
 तारीने, नीचे प्रमाणे स्तुति करवा मांडी. हे स्वामी! हे युगादीश! हे
 जगतनां गुरु! हे अर्हन्! हे ध्यान धरवा लायक! हे निरंजन! तमो
 जय पामो? वखी अद्भार कोडा कोडी सागरोपम सुधि नाश पामेलो
 ठे धर्म जेउनो, एवा प्राणीउनो उद्धार करनारा, तथा अज्ञानरूपी
 अंधकारनां समूहनां नाश करवामां सूर्य समान एवा हे प्रभु! तमो
 जयवंता वतो? वखी हे कल्याणरूप व्यवहारनां करनारा! तथा सर्व
 सुखनां स्थानक सरखा तमो जयवंता वतो? वखी हे स्वामी! आजे जे
 तमारुं मने दर्शन घर्युं, तेथी हुं सघला पुण्यशास्त्रीउमां विशेष पुण्य-
 शास्त्री हुं. वखी पृथ्वी, पत्थर, पर्वत तथा पृथ्वी आदिकने धरी राखवाने
 तो कोइक पण समर्थ घइ शके, पण हे नाथ! आ जवळपी समुद्रमां
 पडता प्राणीउनां समूहने तो तमोज उद्धार करनारा ठो. वखी राग आ-
 दिक शत्रुथी पीडाएला लोकोने तमो निर्णय करनारा ठे, वखी मुक्तिरूपी
 स्त्री मेखपयामां दूत समान एवा हे धर्मनां राजा! तमो जयवंता वतो?
 वखी धास अने अंतरंग शत्रुउनां समूहोथी पीडाता प्राणीउनो जीवद

यानां उपदेशायी तमोज उद्धार करशो. वली हे ईश ! पिंडस्य, पदस्य तथा रूपस्य ध्यानयी, योगीउ तमोने ध्यावे ठे, अने तेउंनां आठ कर्मोनों नाश करीने, तमो तेमने पोताने स्थानके पढोंचाडशो. वली हे जगवन् ! आपनां प्रसादयी ज्यांसुधिमां मने मोक्षसुख मखे, त्यांसुधिह-
मेशां मने आपनां चरणनुं शरणुं थाउ ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करी-
ने कृतार्थ थएखा ते इंडे उत्सवपूर्वक प्रजुने लावीने, फरीने तेमनी माता पासे मुक्या. वली त्यां उंसीके वे कुंडल, वीव्य वखो, हार अने मुकुट मुकीने तेणे मातानी अथवापिनी निडा पाठी खेंची सीधी. वली त्यां इंद्र अप्सरार्तने धाव तरीके मुकीने, तथा पोते नंदीश्वर द्वीपमां अगड महोत्सव करीने देवलोकां गयो. पठी प्रजाते पुत्रनो ते वृतांत जाणीने नाति राजाये पण पोतानी शक्तिने अनुसारे महोत्सव कयों. प्रजुना सा-
पसमां रुपजनुं चिन्ह हतुं, तथा स्वप्नमां पण पेहेलां माताये रुपज जोयो हतो. तेयी मानपिताये तेमनुं “रुपज” नाम पाड्युं. इंडे प्रजुनां अंगुठामां मोतीनां सरलुं उज्वल थमृत मुक्युं हतुं, तेयी ते कारणने अनुसरीने प्रजुनां दांतो पण मोती सरला उज्वल थया. वली इंद्रनील मणिनां घनावेला घुघरा, चरणरूपी कमलोमां लीन थयेला अने गुंजारव करता जमरानी पेठे शोभता हता. वाद्यपणामां प्रजु पांच धावरूप अ-
प्सरार्तयी सेवाना हता, ते जाणे पांच मुमतिउरूपी धावमानांयी वृद्धि एमाता संयमधारीज होय नहीं तेम शोभता हता. वली त्यां चार नि-
कायनां देवो इंद्रनी थाहायी वययी प्रजु जेवडा थइने, (पण गुणोयी प्रजु जेवा नहीं) प्रजुनी साथे क्रीडा करता हता. वली कौतुकयी प्रजु जे जे प्रकारे क्रीडा करवानी इत्ता करता, ते ते प्रकार देवो प्रजुनी म-
नुष्य रजु करता. एवी रीते एक वर्ष गया याद प्रजु ज्यारे पोताना पितानां खोत्रामां वेग हता, ज्यारे मोधमैड तेमनां वंश स्थापनमाडे सेडडीनो मांगो खेडने थाव्यो. जाणेखेडे इंद्रनी इत्ता जेणे एया प्रजुए ते सांगो ते वधने सीधो, अने तेयी प्रजुनां वंशनुं “इंद्रयाकु.” नाम पाडीने इंद्र मखो. ह्ये अंगुठाननी अवस्थाने ओखंगी जनारी वयने पामीने प्रजु उतरहृदयेप्रमां यतां दिव्य कलोयी संतोष पामरा लाग्या. एम करनां वकां प्रजु अनुकने वृद्धि पामता वका कश्यवृद्धनी पण स्वर्पां

करवा लाग्या, तथा सौजाग्य अने रूपरूपी राजाने रद्देवानां जुवन स-
रखा यौवनने पाम्या, अने ते बखते तपावेख सुवर्ण संरखी कांतिवाला,
तथा जन्मनां चार अतिशयोधी उज्ज्वल, अने पांचसो धनुष्यना माननी
कायावाला उत्तम लक्षणो सहित शोजवा लाग्या. पठी एक दहाडो इंझे
प्रजुने कहुं के, हे करुणानां भंडार ! जो के तमारे आ जगतनो व्यव-
हार प्रकाशवो ठे. तेम तमो संगरहित, तथा जवधी उछिस्र थया ठो,
अने मोहनुखमां रक्त थया ठो, तो पण मने तमो आ बखते लग्ननो
महोत्सव देखाडो ? एवी रीतनां इंझनां आग्रहधी प्रजुये ते वात अंगी-
कार करी. एवी रीते ज्यारधी प्रजुये आ लग्ननो व्यवहार देखाड्यो ठे,
त्यारधी आजसुधी पण तेज व्यवहार प्रवर्ते ठे. एवी रीते ठ लाख पूर्व
गया बाद प्रजुने सुमंगलाधी भरत अने ब्राह्मीनुं युगल थयुं, वली पठी-
धी अनुक्रमे तुल्यरूपवालां ते सुमंगलाधी प्रजुने उगणपचास जोडलां
थयां, तथा सुनंदाधी प्रजुने सुंदर आकृतिवाला, तथा जगतनो उद्धार
करवामां समर्थ, बाहुबलि अने सुंदरी नामनां अपल्यो थयां. ह्वे प्रजुनां
अतिशय दानधी जाणे लज्जायुक्त थयां होय नहीं जेम, तेम कल्पवृक्षो
अनुक्रमे निष्फल थयां थकां अलक्ष्य थयां, त्यारे ते युगलीआंठ मांहों-
मांहिं कखह करवा लाग्या, तथा एक बीजांठ प्रजुपासे तेनी फर्याद क-
रवा लाग्या, त्यारे प्रजुये तेमने कहुं के, लोकोपर राजा अमल करे ठे,
अने ते राजा तो माणसोधी जलें करीने अजिपेक करायेखो होवो जो-
इयें, माटे मारो अजिपेक करवामाटे तमे यत्न करो ? एवी रीतनुं प्र-
जुनुं वचन सांजलीने ते युगलीआंठ पाणी खेवामाटे तलावे गया, एट-
लामां आसन कंपवाधी ते अवसर इंझोये जाण्यो, अने तेधी तुरत त्यां
आवीने, तेउये मोटो मंडप रच्यो, तथा तेमां मणिनी पीठिकापर सिं-
हासन स्थाप्युं, ते पर प्रजुने वेसाडीने, जन्मसत्तावनी पेठे हर्षधी विधिपूर्-
वक तेउये प्रजुनो राज्याजिपेक कयों. वली तेउये प्रजुने योग्य स्थानके
दरेक अंगोपर आभूषण विगरे पहिराव्यां, तथा देवोये चंडनी कांति स-
रखां ठत्र चामरो पण प्रजुपर थयां, तथा सघला इंझो, प्रधान, मंडलि-
विकादि सर्व व्यापारने धरता थका एकठा थइने, प्रजुनी पासे वेग.
एटलामां ते युगलीयांठ कमलनां पात्रोपां पाणी खेइने तुरत प्रजुपासे

थानां उपदेशथी तमोज उद्धार करशो. वली हे ईश! पिंडस्थ, पदस्थ तथा रूपस्थ ध्यानथी, योगीउ तमोने घ्यावे ठे, अने तेउनां आठ कर्मोनां नाश करीने, तमो तेमने पोताने स्यानके पड्ढोचाडशो. वली हे जगवन्! आपनां प्रसादथी ज्यांसुधिमां मने मोक्षसुख मखे, त्यांसुधिह-
मेशां मने आपनां चरणनुं शरणुं थारुं? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करी-
ने कृतार्थ थएला ते इंडे उत्सवपूर्वक प्रजुने लावीने, फरीने तेमनी माता पासे मुक्या. वली त्यां उंसीके वे कुंडल, दीव्य वस्त्रो, हार अने मुकुट मुकीने तेणे मातानी अवस्त्रापिनी निझा पाठी खेंची लीधी. वली त्यां इंद्र अप्सराउने धाव तरीके मुकीने, तथा पोते नंदीश्वर द्वीपमां अगड महोत्सव करीने देवलोकमां गयो. पठी प्रजाते पुत्रनो ते वृतांत जाणीने नाचि राजाये पण पोतानी रुझिने अनुसारे महोत्सव कयो. प्रजुना सा-
थलमां रुपजनुं चिन्ह हतुं, तथा खलमां पण पेहेलां माताये रुपज जोयो हतो. तेथी भातपिताये तेमनुं “रुपज” नाम पाड्युं. इंडे प्रजुनां अंगुठामां मोतीनां सरखुं उज्ज्वल अमृत मुक्युं हतुं, तेथी ते कारणे अनुसरीने प्रजुनां दांतो पण मोती सरखा उज्ज्वल थया. वली इंद्रनीख मणिनां वनावेला धुधरा, चरणरूपी कमलोमां लीन थयेला अने गुंजारव करता भ्रमरानी पेठे शोजता हता. वाद्यपणामां प्रजु पांच धावरूप अप्सराउथी सेवाता हता, ते जाणे पांच सुमतिउरूपी धावमाताउथी वृद्धि पमाता संयमधारीज होय नहीं तेम शोजता हता. वली त्यां चार नि-
कायनां देवो इंद्रनी आझाथी वयथी प्रजु जेवडा थइने, (पण गुणोथी प्रजु जेवा नहीं) प्रजुनी साथे क्रीडा करता हता. वली कौतुकथी प्रजु जे जे प्रकारे क्रीडा करवानी इच्छा करता, ते ते प्रकार देवो प्रजुनी स-
न्मुख रजु करता. एवी रीते एक वर्ष गया वाद प्रजु ज्यारे पोताना पितानां खोखामां घेठा हता, त्यारे सौधमेंड तेमनां वंश स्थापनमाटे सेखडीनो सांगो खेइने थाव्यो. जाणेखठे इंद्रनी इच्छा जेणे एवा प्रजुए ते सांगो ते वखते लीधो, अने तेथी प्रजुनां वंशनुं “ईदवाकु” नाम पाडीने इंद्र गयो. हवे थंगुष्टपाननी अवस्थाने थोलंगी जनारी वयने पामीने प्रजु उत्तरकुरुक्षेत्रमां थतां दिव्य फलोथी संतोष पामवा लाग्या. एम करतां थकां प्रजु अनुक्रमे वृद्धि पामता थका कल्पवृक्षनी पण स्वर्धा

करवा लाग्या, तथा सौजाग्य अने रूपरूपी राजाने रद्देवानां जुवन स-
 रखा यौवनने पान्या, अने ते वखते तपावेख सुवर्ण संरखी कांतिवाखा,
 तथा जन्मनां चार अतिशयोधी उज्ज्वल, अने पांचसो धनुष्यना माननी
 कायावाखा उत्तम लक्षणो सहित शोजवा लाग्या. पठी एक दहाडो इंडे
 प्रजुने कहुं के, हे करुणानां चंडार ! जो के तमारे आ जगतनो व्यव-
 हार प्रकाशवो ठे. तेम तमो संगरहित, तथा जवची उछिन्न थया ठो,
 अने मोक्षमुखमां रक्त थया ठो, तो पण मने तमो आ वखते लग्ननो
 महोत्सव देखाडो ? एवी रीतनां इंद्रनां आग्रह्यी प्रजुये ते वात अंगी-
 कार करी. एवी रीते त्यारची प्रजुये आ लग्ननो व्यवहार देखाड्यो ठे,
 त्यारची आजसुधी पण तेज व्यवहार प्रवर्ते ठे. एवी रीते ठ लाख पूर्व
 गया बाद प्रजुने सुमंगलाची जगत अने ब्राह्मीनुं युगल ययुं, वली पठी-
 ची अनुक्रमे तुल्यरूपवालां ते सुमंगलाची प्रजुने उगणपचास जोडलां
 थयां, तथा सुनंदाची प्रजुने सुंदर आकृतिवाला, तथा जगतनो उद्धार
 करवामां समर्थ, बाहुबलि अने सुंदरी नामनां अपलो थयां. हवे प्रजुनां
 अतिशय दानची जाणे खज्जायुक्त थयां होय नहीं जेम, तेम कल्पवृक्षो
 अनुक्रमे निष्फल थयां थकां अलक्ष्य थयां, त्यारे ते युगलीआंठ मांहों-
 मांहें कखह करवा लाग्या, तथा एक बीजांठ प्रजुपासे तेनी फर्याद क-
 रवा लाग्या, त्यारे प्रजुये तेमने कहुं के, लोकोपर राजा अमल करे ठे,
 अने ते राजा तो भाणसोधी जलें करीने अजिपेक करायेखो होवो जो-
 इयें, माटे मारो अजिपेक करवामाटे तमे यत्न करो ? एवी रीतनुं प्र-
 जुनुं वचन सांजलीने ते युगलीआंठ पाणी खेवामाटे तलावे गया, एट-
 खामां आसन कंपवाची ते अवसर इंद्रोये जाण्यो, अने तेची तुरत त्यां
 आवीने, तेउये मोटो मंडप रच्यो, तथा तेमां मणिनी पीठिकापर सिं-
 हासन स्थाप्युं, ते पर प्रजुने वेसाडीने, जन्मलाघ्रनी पेठे हर्षची विविध-
 र्वक तेउये प्रजुनो राज्याजिपेक कयों. वली तेउये प्रजुने योग्य स्थानके
 दरेक अंगोपर आचूषण विगेरे पहिराव्यां, तथा देवोये चंद्रनी कांति स-
 रखां ठर चामरो पण प्रजुपर थयां, तथा सघडा इंद्रो, प्रधान, मंडलि-
 तिकादि सर्व व्यापारने धरता थका एकठा थइने, प्रजुनी पासे वेग.
 एटखामां ते युगलीआंठ कमलनां पात्रोपां पाणी खेइने तुरत प्रजुपासे

આવ્યા, ત્યાં તેડયે પ્રજુને ऐश्वर्यથી જૂપિત થયેલા જોયા, તે વચ્ચે
 દેહથી उत्पन्न થતી કાંતિયેં કરીને નાશ કરેલ છે, દેવોની પણ શોજા
 જેણે, તથા જંગમ પ્રતાપની પેઠે ચર્મદષ્ટિથી ન જોઈ શકાય એવા પ્રજુ
 શોજતા હતા. આજ્ઞપણ, લેપ, વચ્ચે અને પુણ્યમાલાઈથી જૂપિત થયેલા,
 તે પ્રજુને જોઈને, તત્કાળ उत्पन्न થયેલા વિવેકથી તેડ વિચારવા
 લાગ્યા કે, જો આપણે પ્રજુનાં મસ્તકપર અન્નિપેક કરીશું, તો પ્રજુનાં
 શ્રંગપરનું લેપન વિગેરે નાશ પામશે. એમ વિચારિ તેડયે તે પાણીથી પ્ર-
 જુના ચરણપર અન્નિપેક કહ્યો, અને દેવો તે આશ્ચર્યસહિત જોવા
 લાગ્યા. પઠી સુધર્મેડે, તેડને, પ્રજુનાં રાજ્યરૂપી મેદેલનાં દૃઢ સ્તંજ સરલા
 અધિકારીડ વનાવ્યા, તથા અર્ધી યુગલીઆંડને સ્વયમેવ વિનય થયો,
 તેથી ઈંડે ત્યાં “ ધિનીતા ” નામની નગરી વસાવવાનો ધનદને હુકમ
 કહ્યો. એવી રીતે પ્રજુનાં રાજ્યાન્નિપેક વચ્ચે ઈંડના હુકમથી ધનદે રત્ન
 અને સુવર્ણના સમૂહોથી નવી નગરી વસાવી. તે નગરી ધાર યોજન લાંબી
 નવ યોજન પોહોલી, આઠ દરવાજાવાલી, મોટા કિલ્લાવાલી, તથા તોર-
 ણોથી મનોહર લાગતી હતી. વલી તે નગરીને ફરતો ધારસે ધનુષ્ય
 ઝંચો, આઠસે ધનુષ્યનાં પાયાવાલો, તથા એકસો ધનુષ્ય પોહોલો તેણે
 લાઈસહિત ગઢ વનાવ્યો. તે સુવર્ણનાં ગઢપર રહેલી મણિડનાં કોંગરાંની
 શ્રેણિ, મેરુપર રહેલી તારાડની પંક્તિ સરલી શોજતી હતી. વલી તે નગ-
 રીમાં ચોરુણા, ત્રિચુણા, ગોલ, સ્વસ્તિકનાં આકારવાલા, સર્વતોજડ
 (ચારે ધાજુડથી સરલા) એક જોંવાલા, બે જોંવાલા, ત્રણ જોંવાલા,
 તથા ઠેક સાત જોંવાલાસુધિ રાજાના રત્ન અને સુવર્ણનાં કોડો મેદેલો
 હતા. વલી ત્યાં ઈશાન દિશામાં ચોરુણો, તથા સાત જૂમિવાલો, મેદેલ,
 તેણે નાજિરાજામાટે વનાવ્યો. વલી પૂર્વદિશામાં સાતજૂમિવાલો, સર્વ
 ધાજુડથી સરલો અને ગોલ, મેદેલ તેણે જરતને માટે વનાવ્યો. વલ
 અગ્નિ ચુણામાં તેણે ઘાહુચ્છિમાટે પણ જરતના જેવોજ મેદેલ વનાવ્યો,
 અને ધીજા કુમારોનાં મેદેલો તેણે તે ઘઘેની વચ્ચે વનાવ્યા, અને તેડની
 વચ્ચે એકલીસ જૂમિવાલો, તથા ઐલોમ્યવિદ્રમ નામનો મેદેલ, તેણે શ્રી
 કૃષ્ણદેવ પ્રજુ માટે રત્નોની શ્રેણિડથી વનાવ્યો, તે મેદેલ સર્વ ધાજુડેથી
 સોનાનાં કસગોથી વીંટાયેલો, અને વસકતી ધજાડનાં મીશથી જાણે

નાચતોજ હોય નહીં, તેમ શોજતો હતો. વહી તે મેહેલ એક હજાર ને
 આઠ મણિની જાલીઠંધી, તે જાણે તેટલાં મુલોથી પ્રજુનો યશ વોસતો
 હોય નહીં, તેમ શોજતો હતો. વહી તે નગરીમાં કલ્પવૃક્ષોથી વિંટાયેલી,
 કિણ્વાવાલી, અને પતાકાઝંની શ્રેણિને ધારણ કરનારી, હાથી અને ઘોડા-
 ની શાલાઝં હતી. વહી ત્યાં પ્રજુની કૃપાથી મનોહર રત્નમય સુધર્મા સજા
 સરસી, સર્વપ્રજા નામની સજા યજ્ઞ. વહી ત્યાં પંચ વર્ણવાલી કાંતિથી
 આકાશને શોજાવનારી મણિઝંનાં તોરણોની શ્રેણિ ચારે દિશાઝંમાં શોજતી
 હતી. વહી ત્યાં નગરીની વચ્ચે કુવેરે, એક હજાર ને આઠ મણિનાં વિંધોથી
 શોજતું ચાર ગાઝ ઝંચું, મણિ રત્ન અને સુવર્ણમય, નાના પ્રકારની ઝૂમિ
 અને ઝરુલાવાલું શ્રીરૂપજદેવ પ્રજુનું મંદિર વનાવ્યું. વહી ત્યાં તેણે સામં-
 ત, મંડલિક વિગેરેનાં નંદાવર્તાદિક મનોહર મેહેલો વનાવ્યા. વહી ત્યાં
 તેણે, ધ્વજાનાં અગ્ર જાગથી સેદિત કરેલ ઠે, સૂર્યનાં ઘોડાઝં જેણે, ઇવાં
 ઝંચાં એક હજારને આઠ જિનેશ્વર પ્રજુનાં મંદિરો વનાવ્યાં; તે મંદિરો
 ચોવટાઝંમાં ઘાંધેલાં હતાં, તેથી તેપરનાં સુવર્ણ કણશો અત્યંત શોજતા
 હતા. તેણે કોંવેરી દિશામાં મેરુસરસા ઝંચા, તથા સુવર્ણ અને રત્નમય,
 અને ધજાઝંવાલા વેપારીઝંનાં મેહેલો વનાવ્યા. દક્ષિણ દિશામાં વિવિધ
 પ્રકારનાં ફાગિરનાં મેહેલો થયા, અને જાણે તેમાં રહેનારાઝંનાં તેજોજ
 હોય નહીં, તેમ ત્યાં શસ્ત્રશાલાઝં યજ્ઞ. તેવીજ રીતે ચારે દિશાઝંમાં દેવ-
 વિમાન સરસી ઉત્તમ શોજાવાલા, નગરનાં લોકોનાં ક્રોડો ગમે મેહેલો
 ત્યાં શોજવા લાગ્યા. વહી ત્યાં કિણ્વાની વહાર સામાન્ય કારિગરોનાં ચારે
 દિશાઝંમાં, સર્વ ધનથી જરૂર ક્રોડો ઘરો થયાં. વહી દક્ષિણ અને પ-
 ધિમ દિશામાં એક જોંધી માંડીને પ્રજા ઝૂમિનુધિ ઝંચાં કારુ લોકોનાં
 ઘણાં ઘરો થયાં. એવી રીતે એક રાત્રિ દિવસમાં ધનદે તે નગરી વનાવી,
 તથા તેમાં સુવર્ણ, રત્ન, ધાન્ય, વગર અને આજૂપણો તેણે વનાવ્યાં. વહી
 તેજ રાત્રિદિવસમાં તેણે તણાવો, ઘાવો, કુવા, દેવાલયો, તથા ધીઝું સઘણું
 વનાવ્યું. વહી ત્યાં તેણે ચારે દિશાઝંમાં સિદ્ધાર્થ, શ્રીનિવાસ, પુષ્પાકર તથા
 નંદન અને ઘીજાં પણ અનેક વનો વનાવ્યાં. તે દરેક વન પ્રતે જિનેશ્વર
 પ્રજુનાં સુવર્ણમય પેલ્યો શોજતાં હતાં, તેઝં વૃક્ષોથી પણ, પવનને કરીને લા-
 વેલાં પુષ્પોની પંક્તિથી પૂજાતાં હતાં. તે નગરીની પૂર્વ દિશાએ અષ્ટાપદ

नामनो, दक्षिणमां घणोज उंचो महाशैल नामनो, पश्चिममां सूरशैल नामनो, अने उत्तर दिशामां उदयाचल नामनो पर्वत हतो. एवी रीते त्यां कल्पवृक्षोनी श्रेणिउथी शोजता, मणि अने रत्नोनी खाणोवाला, तथा जिनमंदिरोथी पवित्र पर्वतो हता. एवी रीते इंद्रनी आझाथी कुबेरे रत्नमय, तथा जेजुं वीजुं नाम अयोध्या ठे, एवी इंद्रनी नगरी सरखी विनीता नगरी वनावी; ते नगरीनां लोको देव, गुरु तथा धर्ममां आदरवाला, स्थिरता आदिक गुणोवाला, तथा सत्य, पवित्रता अने दयावाला, तेमज कलानां समूहोमां कुशल, सत्संगमां रक्त, निर्मल शांत जाववाला, तथा महा उदयवाला हता. ते नगरीमां सुर अने असुरोथी नमस्कार करायेला अने जगतनो व्यवहार करनारा, एवा रूपजदेव प्रभु जगतने रंजन करता थका राज्य करता हता. वली त्यां अयोध्यानी आसपास चारे वाजुए नगरो हतां, अने तेउं प्रभुए वनावेली शिल्पकलाथी तेमनाज वचनथी वनावेलां हतां. प्रभुए वीस लाख पूर्वो कुमारपणामां गाल्यां, अने पठी त्रण जगतनो उद्धार करवाने तेमणे राज्यस्थिति वांधी. तेमणे राज्यमां सांत अंगो वांध्यां, बैरीनो नाश करवामां उ गुणोनी रचना करी, स्थिति माटे पांच करणो कर्यां, लश्करनां चार अंगो कर्यां, फल ग्रहण करवामां त्रण शक्ति करी, वे न्याय कर्या, अने एक ठत्र कर्युं. आ प्रभुनी पेहेलां वरसाद, अग्नि, विद्या, कला के कोइ पण व्यवहार नहोतो. वली ते प्रभुनी आझाथी पृथ्वीपर वरसाद वृष्टि करवा लाग्यो, पृथ्वी बीजादिकने धारण करवा लागी, तथा अग्नि तेने पकाववा लाग्यो. वली ते प्रभुए खेतीकारो, चाकरो, कुंजारो, वेपारी, उपरी, कृत्रीउं, सुतार, कारीगरो, सोनीउं, चिताराउं, तथा मणीयार विगेरे वनाव्यां. वली तेमणे मोटा पुत्र जरतने व्होतेर कलाउं शिखवी, तथा जरते बीजा जाइउंने शिखावी; वली प्रभुए बाहुलिने हाथी, घोडा, स्त्री तथा पुरुषनां लक्षणो शिखव्यां, तथा सुंदरीने गणितशास्त्र शिखव्युं; वली तेमणे जमणा हाथथी, ब्राह्मीने ज्योतिरूप तथा जगतने हितकारी अद्वार लीपीउं शिखावी; एवी रीते तेमणे जगतनी स्थिति वनावीने, सधला लोकोने जुदा जुदा कार्यामां जोड्या. पठी देवोथी स्तुति करायेला ते प्रभु, कोइ वखते अद्भुत वर्गीचामां, तो कोइ वखते समुद्रने कांठे, तो कोइ वखते क्रि-

ढानां पर्यंतोमां, तो कोइ बखते चित्रशालामां, तो कोइ बखते खीउंनी रा-
सलीला जोवामां, तो कोइ कोइ बखते किन्नरीउनां मनोहर गीतो
सांजलवामां, तो कोइ बखते इंडे हुकम करेली देवांगनाये करेखां नाटक-
मां तत्पर थइने पोतानां कमोनी निर्जरा करवा लाग्या. एवी रीते पूर्व छी-
पमां, पूर्व क्षेत्रमां, पूर्व दिशामां थने पूर्वनी नगरीमां त्रेसठ लाख पूर्वो-
सुधि प्रभुए राज्य कर्युं. एक दहाडो प्रभु लज्जासहित होय नहीं जेम तेम
आरामक्रीडा करता हता, ते बखते पोतानां कार्यमां तत्पर एवा लो-
कांतिक देवोये आबीने नमस्कार करी जय जय शब्द करीने प्रभुने कहुं
के, हे जगवन् ! मुक्तिनो मार्ग देखाडो ? एम कहीने ते देवो गया वाद
प्रभुये क्रीडा तजीने, पूर्वनां जिनोनी स्थितिने स्मरण करतां थकां, विर-
क्त थइने, मोटा पुत्रने न्याय युक्त तथा अमृत सरखां वचनोथी शांत क-
रीने, राज्यपर बेसाड्यो; तथा बाहुबलि प्रमुख बीजा पुत्रोने पण थयो-
चित पोतपोतानां नामनां देशो वेहेंची आप्या. एवी रीते राज्यनो चार
तजीने प्रभु जगतने करज रहित करनारुं वर्षिदान देवा लाग्या. वली
इंडनी आझाथी धनदे, चोवटा आदिकमां रहेलुं नधणीआतुं धन प्र-
भुने पुर्युं. एवी रीते प्रभु हमेशां सजामां आबीने, याचकोने सुवर्ण, रत्न
तथा धनादिक तेउंनी इछा प्रमाणे आपवा लाग्या; थने तेम करीने दि-
नोदयथी मांडीने जोजन बखत सुधि प्रभु एक करोडने आठ लाख सो-
नेयानुं दान देता हता. एवी रीते प्रभुए एक वर्षमां त्रणसो अठ्यासि
फोड ने एंसी लाख सोनेयानुं दान आप्युं; त्यारथी मांडीने सर्व प्राणीउने
हितकारी दानधर्म चाख्यो; केम के, जेम अरिहंत प्रभु प्रवतें ठे, तेमज
लोको पण प्रवतें ठे. हवे चैत्रवदी आठमने दिवसे, चंद्र उत्तरापादा न-
क्षत्रप्रते आवते ठते, पाठसे पहोरे, देवोथी पूजाएला प्रभुये, कठ, महा-
कथादिक चार हजार राजाउंनी साथे शकटोथानमां दीक्षा लीधी. ते ब-
खते संझी प्राणीउनां मननां पर्यायने सूचवनारुं, प्रभुने चोथुं मनःपर्यय
ज्ञान थयुं. जे प्रभु पूर्वे राग, रूष, मद, अजिमान आदिक शत्रुउथी श्लिष्ट
थएला हता, तथा तेउनो नाश करवा माटे ते पृथ्वीतल पर उपाय सहित
त्रमण करता हता, एवा प्रभु नाशिकाना अग्र जागपर वने आखो रा-
खीने, तथा सघली इंडिउने बश करीने, जाणे मनमां कंडक विचार कर-

नामनो, दक्षिणमां घणोज उंचो महाशैल नामनो, पश्चिममां सूरशैल नामनो, अने उत्तर दिशामां उदयाचल नामनो पर्वत हतो. एवी रीते त्यां कल्पवृक्षोनी श्रेणिउंची शोभता, मणि अने रत्नोनी खाणोवाला, तथा जिनमंदिरोची पवित्र पर्वतो हता. एवी रीते इंद्रनी आज्ञाची कुवेरे रत्नमय, तथा जेजुं वीजुं नाम अयोध्या ठे, एवी इंद्रनी नगरी सरस्वी विनीता नगरी वनावी; ते नगरीनां लोको देव, गुरु तथा धर्ममां आदरवाला, स्थिरता आदिक गुणोवाला, तथा सत्य, पवित्रता अने दयावाला, तेमज कलानां समूहोमां कुशल, सत्संगमां रक्त, निर्मल शांत जाववाला, तथा महा उदयवाला हता. ते नगरीमां सुर अने असुरोची नमस्कार करायेला अने जगतनो व्यवहार करनारा, एवा कृपज्ञदेव प्रभु जगतने रंजन करता थका राज्य करता हता. वखी त्यां अयोध्यानी आसपास चारे वाजुण नगरो हतां, अने तेउ प्रभुण वनावेली शिल्पकलाची तेमनाज वचनी वनावेलां हतां. प्रभुण वीस लाख पूर्वो कुमारपणामां गाढ्यां, अने पठी ग्रण जगतनो उद्धार करवाने तेमणे राज्यस्थिति बांधी. तेमणे राज्यमां सात थंगो बांध्यां, बैरीनो नाश करवामां ठ गुणोनी रचना करी, स्थिति माटे पांच करणो कर्मां, लश्करनां चार थंगो कर्मां, फल ग्रहण करवामां ग्रण शक्ति करी, वे न्याय कर्मां, अने एक ठत्र कर्मुं. आ प्रभुनी पेहेलां वरसाद, अग्नि, विद्या, कला के कोइ पण व्यवहार न्होतो. वखी ते प्रभुनी आज्ञाची पृथ्वीपर वरसाद वृष्टि करवा लाग्यो, पृथ्वी बीजादिकने धारण करवा लागी, तथा अग्नि तेने पकाववा लाग्यो. वखी ते प्रभुण खेतीकारो, चाकरो, कुंनारो, वेपारी, उपरी, ह्म-प्रीठं, सुनार, कारीगरो, सोनीठं, चितारारुं, तथा मणीयार विंगेरे वनाव्यां. वखी तेमणे मोटा पुत्र जस्तने घटोतेर कलाउं शिखरी, तथा जस्ते बीजा जाइउंने शिखाची; वखी प्रभुण बाहुशिने हाथी, घोडा, स्त्री तथा पुरुषनां लक्षणो शिखव्यां, तथा मुंदरीने गणितशास्त्र शिखव्युं; वखी तेमणे जमणा हाथची, ब्राह्मीने ज्योतिरूप तथा जगतने हितकारी अडार सीपीठं शिखाची; एवी रीते तेमणे जगतनी स्थिति वनाचीने, सघला लोकोने जुदा जुदा कार्यामां जोड्या. पठी देवोची स्तुति करायेला ते प्रभु, कोइ वस्तु अज्ञ वगीचामां, तो कोइ वस्तु समुज्जने कांठे, तो कोइ वस्तु कि-

पण समतावान प्रजुए पोतानुं राज्य, सैन्य जंडार विगेरे तज्यां हतां, तेथी तेमणे तेमांथी कंइ पण लीधुं नहीं. एवी रीते आहार रहित एक वपे गयावाद प्रजु राजाउं अने देवोथी वींटाया थका गजपुर नगर प्रते आब्या. त्यां कल्याणनां जंडाररुप बाहुवल्लिनां पौत्र श्रेयांसे प्रजुने जोशने पोतानां पूर्व जन्मोनी यादगीरी करी. ते वखते जातिस्मरण ज्ञानथी श्रेयांसे प्रजुनो अने पोतानो संबंध जाणीने, अनवय आहारनुं दान, अने पात्रनो विचार करवा मांड्यो; तेज वखते निर्मल सेलडीनां रसने आवेलो जाणीने, तथा प्रजुने पात्ररुप जाणीने, ते आपवानी तेणे इष्टा करी, अने तेणे प्रजुने कलुं के, हे स्वामी ! आ रस निरवय ठे, माटे कृपा करीने आप ते ग्रहण करो ? एम कहीने तेणे प्रजुनां हाथमां ते रस रेढ्यो. प्रजुनां हाथमां रहेलो घणो एवो पण ते रस शिखाने धारण करवा लाग्यो; पण नीचे पढ्यो नहीं; केम के जिनने जजनाराउंनी नीची गति यती नथी. ते वखते जगतने जाणनारा प्रजुए अमृत रस सरखा ते रसने पीने, तपथी तपेली पोतानी साते धातुउंने शांत करी. एवी रीतें प्रजुनां पारणा समये सुगंधि पाणी, पुष्प अने सुवर्णनी वृष्टि, देवहुंजु, तथा चेलोन्नय, एवी रीते पांच दीव्यो प्रगट थयां. मांगलिक जक्तिवाला श्रेयांसे, “ प्रजुनां पारणानी जूमिने कोइ स्पर्श न करे, ” तेदखा माटे त्यां रत्ननी पीठीका वनावी. वेसाक सुदी ग्रीजने दिवसे प्रजुने आ अक्षयदान मळ्युं, त्यारथी अखात्रीजनुं पर्व आजदन सुधि चाखे ठे. जेम डुनीयामां प्रजुथी जगतव्यवहार चालु थयो, तेम श्रेयांस-थी सत्पात्र दान चालु थयुं. एवी रीते श्रेयांसनो उद्धार करीने, जगतनो उद्धार करनारा उद्वस्य प्रजु, कर्मनां नाश माटे पृथ्वीपर विहार करवा लाग्या. अहीं जरत राजा पण धर्मानुशासनथी राज्यने पाखवा लाग्या, तथा दिवसे दिवसे पोतानां कुलने दीपावता थका, अज्ञत खद्दीवाला घया. वली ते जरत राजा पितानां चरण कमलनी सेवामां रसिक थया थका, पितानी माता मरुदेवाने हमेशां नमस्कार करता. एवी रीते राज्य पालतां थकां एक हजार वर्षो गया वाद, जक्तिथी हमेशां जेनी उपासना करेली ठे, एवी मरुदेवा भाताने नमस्कार करवा माटे जरत राजा प्रजातमां गया. हमेशां पोतानां पुत्रनां स्मरणथी जरता आनुजंथी आ-

ता होय नहीं, तेम ते बखते देखावा लाग्या. पठी सर्व प्राणीउंनी द-
याथी ईर्यासमिति पूर्वक, पोतानां शरीरमां पण निरीह थया थका प्रभु
पृथ्वीपर विहार करवा लाग्या.

हवे ज्यां वैरीउं पण उपद्रव नथी करता, एवी अयोध्या नगरीमां पु-
ण्यमां रक्त जरत राजा पोतानां पितानुं राज्य चलावता होता. ते जरत
राजा सूर्यनी पेठे, तेजनां समूह सरखा, हमेशां उदयमां स्थिर, वैरीरुपी
अंधकारने हरनारा, तथा कलावानोने (चंद्रने) धननां (तेजनां) दे-
नारा होता; वली ते समुद्रनी पेठे गंजीर, सिंहनी पेठे शूरा, चंद्रनी पेठे
कलावान, वरसादनी पेठे जगतनां जीवन तुल्य, कल्पवृक्षनी पेठे
दानेश्वरी, कलहंसनी पेठे विवेकी, चैत्यनी पेठे उंचा, तथा कोयलनी
पेठे मधुर स्वरवाला होता, वली पवननां मोटां मोजांउंथी जेम मेरु, तेम
ते शत्रुउंथी अचल, तथा प्रजातनी पेठे मित्रनां (सूर्यनां) उदयमां
तत्पर, अने धनने वधारनारा होता. वली ते शेषनागनी पेठे उत्तम
जोगोथी (फणाउंथी) लावित, पृथ्वीनां चारने धरनारा, नंदनवननी
पेठे हमेशां पुष्पोनी श्रेणिउं सहित, हारनी पेठे गुणो सहित, (दोरी-
सहित) तथा मोतीनी पेठे उत्तम व्रतने (गोलाकारने) धरनारा, अने
पृथ्वीमंडलने शोजावनारा होता. जेनो प्रतापरुपी सूर्य जगतने दोपर-
हित (रात्रिरहित) करतो थको, लक्ष्मीना क्रीडारूप कलाधरने
(चंद्रने) उत्पन्न करतो होतो. वली तेनां प्रतापरुपी सूर्यथी त्रास पामीने
सूर्य आकाशगामी थयो, अने ते अज्यासथी तेने हजुसुधि पण स्थान
मळतुं नथी. सूर्यादिकोनो तो “ तापज ” होय ठे, पण जरतनो तो
“ प्रताप ” होतो, केम के ते प्रतापथी बखेला शत्रुरुपी वृद्धो फरीने उ-
गतांज नहोतां. वली ते जरत राजा न्यायी, विनयमां आसक्त, मनोहर
दृष्टिवालो, विचारवंत, कलावान, अने दोपने नहीं धारण करनारो होतो.

हवे सर्व प्राणी प्रते हीतकारी एवा प्रभु, युगमात्र पृथ्वीपर दृष्टि क-
रता थका, कर्मथी प्रेराइने एक देशथी वीजे देश विहार करवा लाग्या.
वली ते बखते लोको मुग्ध होवार्थी, निरवय आहारने जाणता नहोता,
अने तेथी प्रभु एक वर्षसुधि आहार विनां रह्या, केमके, लोको मुग्धप-
णथी तेमने रथ, घोडा, हाथी, कन्या, सुवर्ण तथा बत्तो देवा लाग्या;

णाशे. एवी रीते जरत महाराज मरुदेवा माता साये जेटलामां वात करे ठे, तेटलामां कोइ पोलीउं जक्तिपूर्वक हाथ जोडीने, तथा पृथ्वीपर मस्तक नमावीने तेमने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामि ! यमक अने शमक नामनां वे पुरुषो आपने कंडक कहेवा माटे आवाया ठे, अने तेउं वारणे उजा ठे. पठी जरत माहाराजे तेने अज्ञा आपवाची पोलीआए तेउंने त्यां प्रवेश कराव्यो, त्वारे तेउं पण हर्षधी “जय जय” शब्द करता त्यां आवाया, तथा तेउंमांथी शमक नमस्कार करीने घोळ्यो के, हे देव ! हुं वधामणी आपुं हुं के, पिताजीने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं ! वली पुरी-मताल नामनां नगर पासे शकटानन नामनां वनमां, ते व्रण जगतनां प्रजु-तुं इंद्रोए समवसरण वनाव्युं ठे; तथा त्यां सर्व दिशाउंमांथी पुरुषो, स्त्रीउं, देवो अने देवीउं, पोतानी इषिथी स्पर्धा करता थका आवाया ठे. पठी यमक पण नमस्कार करीने, हर्षयुक्त थयो थको उंचे स्वरे कहेवा लाग्यो के हे स्वामि ! हुं पण वधामणी आपुं हुं के, स्फुराय-मान प्रजाए करीने देदीप्यमान सूर्यना विवनी पेठे उज्ज्वल, हजार आरावाहुं, तथा स्फुर्लिंगोनी श्रेणिथी शोजितुं अने देवाधिष्ठित चक्ररत्न आपणी शस्त्रशालामां उत्पन्न थयुं ठे. जरत राजाये ते सांजलीने तेउं वनेने उचित दान आपी वितर्जन कयां, तथा पोते अवचनीय आनंद पाम्या. पठी तेनुं चित्त हिंचोळा खावा लाग्युं के, पेहेळां मारे तातनां के-वलज्ञाननो महोत्सव करवो, के चक्ररत्ननो महोत्सव करवो ? एम विचारतां ठेवटे तेणे निश्चय कयां के, अहो ! जगतने अन्नयदान देनारा तात कयां ? अने जगतने जय आपनारूं आ चक्र कयां ? माटे आटलो वखत जे में विचार कयां, ते फोकट कयां; तेथी हवे मारे प्रथम प्रजुनां केवलज्ञाननी उत्पत्तिनो महोत्सव करवो. एम विचारि तेणे मरुदेवा माताने विनंति करी के, हे माता ! तमो जे कहो ठो के, मारो पुत्र हनेशां वनमां जमीने, झुधा, तृपा, ताप आदिकथी पीडित थइने दुःख भोगवे ठे; पण हवे सुरअसुरोधी सेवित, एवा तमारा पुत्रनी, व्रणे जगतने आश्चर्य करनारी खड्गीने जोइने तेनी तपस्यातुं फल जुउं ? एम कहीने, तेणीनी अनुज्ञापूर्वक ते वाक्यथी हर्षित थएलां मरुदेवा मा-ताने, विद्वानोमां शिरोमणि एवा जरत माहाराजे हाथीपर चढाव्यां;

पठी ते सज्ज करेला घोडा, हाथी, रथ, तथा पायदलसहित त्यांथी चाल-
वा लाग्यो. सुवर्ण, तथा माणिक्यनां उलसायमान थनां किरणोथी वि-
चित्र थयेलुं, अने क्रोडो गमे शस्त्रोथी चलकतुं थएलुं ते लश्कर विजली-
नां भ्रमने करावनारुं ह्त्तुं. वली विविध प्रकारनां उत्सवोमां उत्साहवाला
नगरनां लोकोथी वींटायेलो ते जरत राजा प्रजुने वांदवा माटे उद्यमवंत
थयो थको मरुदेवा मातासहित चालवा लाग्यो. ते वखते “हुं पेहेलां प्र-
जुने वांडुं, हुं पेहेलां प्रजुने वांडुं” एवी रीते केटलाको अगाडी अगाडी जवा
लाग्या. वली ते वखते प्रजुपासे जनारा लोकोने अमार्ग पण मार्गरूप थयो;
अने एवा जकिवंतोने आगल जतां मोक्ष मार्ग पण मलशे. ते वखते पिता
पुत्रनी, जाइ जाइनी, शेठ चाकरनी, के चाकर शेठनी राह जोता नहोता.
एवी रीते दीनतारहित सैन्योथी तथा वेगयुक्त घोडांथी जतां थकां जरत
माहाराजे अगाडी अरिहंतपणाने सूचवनारो रत्नध्वज जोयो. त्यां त्रण
गढोमां रहेलां रत्नोनी चलाचल कांतिनां किरणोथी, तेने धर्मरूपी सूर्यनो
उदय करनारा प्रजातनी त्रांति थइ. पठी त्यां जरत माहाराजे मरुदेवा
माताने कछुं के, हे माता! आ अगाडी रहेला प्रजुनां समवसरणने तमो
जुळ ? ते समवसरण त्रण लोकोमां रहेनारा देवोये रत्नोनी श्रेणिंथी व-
नाव्युं ठे, अने उठलता किरणोनां समूहोथी ते सूर्योनी श्रेणि सरखुं सुं-
दर लागे ठे. वली आ धाजुए सेवा माटे आवेला देवोनो, सांजलनाराज-
नां श्रवणोने प्रिय लागतो “जय जय” शब्द संजलाय ठे. वली आ धा-
जुए पांच जातिनां रत्नोनी कांतिरूपी आंगळींवालो, प्रजुने उलखावना-
रो, धर्मेज पोतानो हाथ लुंचो कयों होय नही, तेवो आ रत्नध्वज शोभे ठे.
वली आ धाजुए जाणे तातना गुणोनेज कहेतो होय नहीं, एवो नवा
... रंगवालो अद्भुत देवहुंजुजि संजलाय ठे. वली प्रजुनां गुणो-
थीज होय नहीं, तेम मांजरोथी पिंजर थएलो आ अशोक वृक्ष, पल्ल
वानां समूहोथी जाणे नाचतो होय नहीं, तेम देखाय ठे. ते सांजलीने
मरुदेवा मातानां, दुःखाश्रुथी उत्पन्न थएलां आंखोनां पडलो हर्षाश्रुथी
दूर थयां. ते वखते आनंदित थएला देवोथी कराती पोतानां पुत्रनी स्तुति
जेम जेम ते सांजलतां गयां, तेम तेम ते अत्यंत उलसायमान थयां. सर्व
अतिशयोथी संपूर्ण, तथा जिनरूप एवां ... प्रेमथी ध्यावतां

यकां मरुदेवा माता तन्मयपणाने पाम्यां. पठी संसार संबंधि व्यापारने जुली जइने, प्रजुने चिंतवतां यकां ते क्षणवारमां जिनमय थयां; वली ते वल्लते हृदयमां, दृष्टिमां, आगल, पडखे, पाठल, वचनमां अने सर्व जगा-
ए मोक्ष सुखना कारणरूप जिननेज ते जोवा लाग्यां पठी कर्मोनों दाय करनारी क्षपकश्रेणिपर चडीने, नानाश्रुतविचार, एकश्रुत विचार, सूक्ष्म-
क्रिया, समुच्चिन्नक्रिया तथा अनुक्रमे ते शुद्ध ध्यानने पाम्यां. पठी अंत-
कृत केवलीपणाची कर्मनों दाय करी केवलोत्तरति समयेज मरुदेवा माता मोक्षे गयां. एवी रीते पुण्य कर्मांविना पण, जे माणस स्नेहृथी अं-
तकासे अरिहंत प्रजुनुं स्मरण करे ठे, ते माणस आ मरुदेवा मातानी पेठे शिवगामी थाय ठे. हवे ते वल्लते इंद्रोये समवसरणमांथी आवीने मरुदेवा मातानां शरीरनों संस्कार करीने, तेने क्षीरसमुद्रमां पधराव्युं; तथा तेठं ठंचे खरे कहेवा लाग्या के, आ अवसरपिणी कासमां आ मरुदेवा माता प्रथम केवली यइने मोक्षे गयां (सिद्ध थयां.) एवी रीतनी उद्घोषणा करी-
ने, देवो, आनुनां जलथी जीजापळा जरतने थगाडी करीने प्रजुपाते खेइ जवा लाग्या. त्यां जरत राजाए प्रजुनी लक्ष्मी जोइने, तथा देवोनां कहेवाथी शोकनों त्याग कर्यो, अने प्रजुने नमवाने उत्सुक थयो. त्यां ठत्र, चामर आदिक राजानां उपकरणो तजीने, जरत राजा उतरासंग वारीने प्र-
जुनी पाते जवा लाग्या. वली त्यां वावमां नाहीने, अने धोएलां वल्लो पेहे-
रीने, जरत महाराज पूर्वद्वारथी समवसरणमां दाखल थया. पठी तेणे विधिपूर्वक प्रजुने प्रदक्षिणा देइने, तथा पृथ्वीपर मस्तक नमावीने नम-
स्कार कर्यो; पठी जकिथी उल्लासयमान यती रोमराजीथी कंचुकित घएला, तथा प्रफुल्लित लोचनवाला, जरत राजा, हृदयमां नही माता दर्पने वाणीनां मिशथी वहार कदाडवा लाग्या के, हे स्वामी ! त्रणे लो-
कमां तिसक समान, जिनेश्वर, अनेंत, अव्यक्त, चिद्रूप, तथा योगीश्वर एवा तमो प्रते नमस्कार थाउं ? वली हे नाथ ! एकांत हितकारी एवा तमोए आ संसारमां अवतार खेइने, बहुरूपवालो जगतनी व्यवस्थानो मार्ग देखाव्यो. वली हे जगत्प्रजु ! अमोनेज आ जवरूपी समुद्रमांथी उद्धारवानी इच्छाथी, तथा मोक्षमार्ग देखाडवा माटे तमोए संयम लीधुं ठे. वली हे प्रजु ! तमोज आ जगतनां ईश्वर, दयालु, अने प्राणीउने

શરણું લેવા લાયક છે. વહી આપ, પોતાની મેલેજ થમોને તારવામાં ત-
 સર થયા છે, માટે હવે આપની હું કેટલીક યાચના કરું ? પૃથ્વી રીતે
 પ્રજાની સ્તુતિ કરીને, જરત રાજા, ઇંદ્રને અગાડી કરીને પ્રજાની પાસે
 વેઠા. પત્રી તત્વને જાણનારા પ્રજા પણ એક યોજનસુધી ગમન કરતી, સર્વ
 જાણનાં સ્વરૂપવાણી, અને ગંજીર વાણીથી ક્લેશને નાશ કરનારી દેશના
 દેવા સામ્યા. (ધર્મમાં પ્રીતિ કરવી, અને પાપોથી યજ્ઞપૂર્વક વિરક્ત થવું;
 પૃથ્વી રીતનો જેમાં માણસો પ્રતે ઉપદેશ હોય, તે દેશના કહેવાય છે.)

જિનપૂજા, સુગુરુની સેવા, સાધ્યાય, નિર્મલ તપ, દાન, અને દયા,
 પૃથ્વી રીતનાં ઠ કાર્યો, હમેશાં ઉત્તમ ગૃહસ્થીઝને કરવાનાં છે. વહી માતા
 વિના, મમાય રહિત ગુરુ, ધર્મશાસ્ત્ર જાણનાર, અજયદાન દેનાર, અન્ન-
 પાત્રી દેનાર, તથા કલા શિખ્યવનાર, પટલાઝનાં ચરણ કમલોની સે-
 વાથી પુણ્ય ઇશાન કરવું. વહી પ્રાણીઝ પ્રતે દયા, શુદ્ધ પાત્ર પ્રતે દાન,
 મરીશોનો ઝડાર કરવાની બુદ્ધિ, અને યથોચિત સર્વ જનોપ્રતે ઉપકાર,
 પૃથ્વી રીતનો ધર્મ મંત્રારથી તારનારો છે. વહી જ્ઞાન, અજય, ઔષધ,
 સ્વાન અને વસ્ત્રનું દાન, અરિહંત પ્રજાની પૂજા, સમતાવંત મુનિઝને નમ-
 સ્કાર પોતાનીજ સ્ત્રીમાં તૃપ્તિ, તથા અન્ય સ્ત્રીઝથી વિરક્તપણું, પ સપ્તર્ષી
 પુરુષોને અદ્ય મંદનરૂપ છે. વહી ચાહી, ઈષ, પરધનની ચોરી, જીવ-
 હિંસા, નિંદા, રાત્રિનોજન, તથા કન્યાદિક મોટાં જૂઠ, પટલાં વાના વ-
 જંશાં, કેમ કે, તેના સરણું ઘોડું પાપ નથી. વહી પાપ, તથા મરકી આ-
 દિકને દરનારાં ગ્રણ રહોને ઘટ્ટણ કરવાં; કેમ કે, તેથી શુદ્ધ જાવબુદ્ધ
 થયા થકા મંત પુરુષો ગ્રણ ત્રયોમાંજ મુલેથી મુક્તિ મુલ્ય પામે છે.
 પૃથ્વી રીત, મનોહર મોહકરૂપી પાસને ઉત્પન્ન કરનારાં, વચનરૂપી પાણીને,
 ઇતિકરૂપી પૃથ્વીમાં વરમીને, પ્રણવ ઉલ્કૃષ્ટ સંપદા માટે ગ્રણ રત્નરૂપી
 (જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્રરૂપી) ધીજ ત્યાં યાદ્યું. પૃથ્વી રીતની પ્રજાની
 પવિત્ર દેશનાને અવલમોનર કરીને, જરતનો પુત્ર રૂપતસેન પ્રજાને ત્રિ-
 નતિ કરવા સામ્યો કે, દે શ્યામિ ! આ તપરૂપી અરણ્યમાં દિદ્મૂટ ત્રિ-
 સ્ત્રી પટકનાં થકાં અરુન્નાત સાયંપતિની પેઝે, પુણ્યોથી મને આગનો
 આગે મેષાન થયો છે; અને તેથી આપ મને તારો ? જે રાગ્યમાં આ રાગ
 આદિય શત્રુઝ નાગ પુણ્યરૂપી તંદારને છુંટી જાય છે, તે રાગ્યનું વિષ

યોધી વિરક્ત થયેલા મને હવે શું પ્રયોજન છે ? વહી ધનાદિકની લોલ-
તાથી આ જયંકર સંસારસમુદ્રમાં જટકતા બુદ્ધિવાનો પણ (મઘીમારો
પણ) જાણુ, પુત્ર આદિકની જાણમાં ફસાઈ પડે છે; માટે હે જગવન્ !
હવે આપ મને શરણારૂપ ઠો, અને તેથી ચારિત્રદાન દેશ મારું રક્ષણ
કરો ? નહીંતર આ વિષયો ફરી મને પોતાનાં સપાટામાં લેશે. ત્યારે પ્ર-
જુષ પણ તેને જલ્પ જાણીને, ચારિત્ર આપી તેનાપર ઉપકાર કર્યો; કેમ
કે સજ્જાનો હમેશાં પરનો ઉચ્ચાર કરનારાજ હોય છે. પછી તેણે આ જવ-
રૂપી તાપની શાંતિમાટે પ્રજુનાં ચરણારવિંદો મસ્તકે ધર્યાં. વહી તે સ-
મયે જરતનાં ધીજા ચારસેં પુત્રોષ, તથા સાતસેં પૌત્રોષ પણ ચારિત્ર અંગી-
કાર કર્યું. વહી તે વચ્ચે ક્રોડો દેવોધી પ્રજુને સેવાતા જોઈને, જર-
તનાં પુત્ર મરીચીષ પણ દીક્ષા લીધી; તથા ઊજ્જ્વલ શીલને ધરનારી
બ્રાહ્મીષ પણ જરતની રજા લેઈને તે વચ્ચે ઘણી રાજકુમારીઝ સાથે દી-
ક્ષા લીધી. વહી તે વચ્ચે મુંદરીને પણ વ્રત ગ્રહણ કરવાની ઇચ્છા હતી,
પણ જરતે વિચાર્યું કે, પ્રજુનાં ચતુર્વિધ સંઘમાં આ મુંદરી આલિકા યશે,
એમ વિચારિ તેણીને તેણે દીક્ષા લેતી અટકાવી. વહી તે વચ્ચે જરત
મદારાજે પણ પ્રજુ સન્મુખ સમ્યક્ત્વ અંગીકાર કર્યું, કેમ કે, સમતા-
ધંતોને પણ જોગાવહી કર્મ તો અવશ્ય જોગવબુંજ પડે છે. વહી તે સમયે
કેટલાક વિદ્યાધરો તથા મનુષ્યોષ ચારિત્ર લીધું, કેટલાકોષ આવકવ્રત
અંગીકાર કર્યા, તથા કેટલાકો જહ પરિણામને સ્થાપિત થયા. વહી
કહ, મદારાજ શિવાયનાં અગાઉ તાપસ થયેલા રાજાઝ પણ પ્રજુનાં
ચરણ સમીપે આવીને, આનંદયુક્ત વ્રત અંગીકાર કર્યું. પુંડરિક આદિ
સાધુઝ, બ્રાહ્મી આદિક સાધવીઝ, ઐયાંસ આદિક આવકો, તથા મુંદરી
આદિક આલિકાઝ, ઈત્રી રીતે પ્રજુષ ચતુર્વિધ સંઘની જે સ્થાપના કરી,
તે આજદન સુધિ પણ મોજુદ છે, કેમ કે તેજા મદાન પુરુષોની આજ્ઞાનું
ઉત્તંપન ઘડ શકતું નથી. ઈત્રી રીતે તીર્થંકરોને પણ માનનીક, પુણ્યવા-
નોને પણ પૂજનીક, અને સુરાનુગ્રેહોને પણ સેવનીક ઈત્રો સંઘ હમેશાં જય
પામે છે. હવે પ્રજુષ જેમ ચતુર્વિધ સંઘની સ્થાપના કરી, તેમ ઈહ, ચક્રી
વિંગેરેષ નહીંને ક્ષપજતેન આદિક ચોરાની ગણધરોની પ્રજુની આજ્ઞા પ્ર-
નાયે સ્થાપના કરી. મદા બુદ્ધિવાન તે ગણધર મદારાજોષ પ્રજુ પાસેથી

त्रिपदी मेलनीने तुरत छादशांसीनी रचना करी; अने प्रजुनी कहेली तेज व्यवस्था आज्ञे पण चाली आये ठे, केम के, अरिहंत प्रजुनी आ-
ज्ञानुं विवेकी माणस उद्धंघन करता नथी. पठी देव, गंधर्व, विद्याधर,
तथा राजाउं प्रजुने नमस्कार करीने, तेमनी देशनानुं स्मरण करता थ-
का पोतपोताने स्थानके गया. प्रजु पण जविक जीवोने बोध देता थका
चोंत्रीश अतिशय सहित पृथ्वीतलपर विहार करवा लाग्या. एकज ज-
गोए स्थिरता करवाथी परनो उपकार नहीं थइ शके, एवा हेतुथीज
होय नहीं जेम, तेम प्रजुए एकज जगोए स्थिति करी नहीं. हवे पुण्यशा-
ली, तथा लोकोथी नमाएला जरत राजा पण मनोहर मेहेलोवाली अयो-
ध्या नगरीमां परिवार सहित आब्या; तथा उलसाय मान वैजववाला चक्रने
जोवानी इच्छाथी ते शस्त्रशालामां गया, त्यां तेमणे सूर्यविंवनी पेठे उठ-
लता किरणोनी श्रेणिथी शोजायुक्त थएलुं, तथा शस्त्रशालाने पण चक्र-
काटयुक्त करतुं चक्ररत्न जोयुं, ते वखतेज तेमणे तेने पंचांग प्रणाम
कह्यो, केम के, कृत्रिउंने शस्त्र उत्कृष्ट देवरूप ठे. पठी तेमणे पवित्र जा-
लथी आनंदपूर्वक स्नान करीने, धोयेलां, सुगंधयुक्त करेलां, तथा श्वेत
वस्त्रो शरीरपर धारण कथां, अने शस्त्रशालामां आवी ते चक्र हाथमां
ग्रहण कथुं, अने जाणे वधारे चक्रकाटवालुं करता होय नहीं जेम तेम
तेमणे वने हस्तोथी तेनुं प्रमार्जन कथुं. पठी तेणे सहस्र आरावालुं ते
चक्र सुवर्णनां सिंहासनपर स्थापन कथुं, अने तेम करीने ते उदयाचं-
लनां शिखरपर रहेला सूर्यविंवने याद करवा लाग्यो. पठी राजाये पो-
तानांज हस्तथी निर्मल जलथी ते चक्रने स्नान कराव्युं, त्यारे समुद्र-
मांथी उललता वडवानल सरलुं ते शोजवा लाग्युं. पठी तेणे चंदन, थ-
गर, कपूर, कस्तुरी, कुंकुम विगोरेथी तेनुं पूजन कथुं. वली ते चक्र दश
दिशाउंनुं चक्रिपणुं तेमने आपशे, तेथी तेमणे पंच वर्णनां पुष्पोथी तेनुं
पूजन कथुं वली ते चक्र तेमने मंगल करनारुं ठे. तेथी तेमणे तेनी
आगल थखंड चोखाथी अष्ट मंगलो चित्थां; तेम हीरा, वैडूर्य, माणिक,
मोती, कर्कतन आदिकथी तेमणे तेनी पासे स्वस्तिक कह्यो, वली तेमणे
मंगलदीपकपूर्वक तेनी आरती उतारी. “कृत्रिउंना गुरुसमान, तथा
प्रत्यक्ष देवरूप, एवा तमो प्रते नमस्कार थाउं?” एम कहीने जरत रा-

જાણ તે શસ્ત્રાધિપતિને નમસ્કાર કર્યો. એવી રીતે થાઠ દિવસોસુધિ ચક્રિયે મનોહર જેટોપૂર્વેક તેનું પૂજન કર્યું. પઠી એક હજાર ચક્ષોથી અધિષ્ઠિત, દિવ્ય શક્તિવાલું, હજાર આરાઠવાલું, મહાન્ જ્વાલાઠની શ્રેણી લાલિત થયેલું, ગોલાકારવાલું, આકાશમાં ધ્રમણ કરનારું અને હુદ્દ દેત્ય તથા શત્રુઠનો નાશ કરનારું, તે ચક્ર ઝરતનાં પ્રતાપની પેઠે દીપવા લાગ્યું. પઠી તે ચક્રી જયસ્થાનમાટે મનુષ્ય અને દેવોષ વનાવેલા મણિમય સિંહાસનપર પૂર્વસન્મુખ બેઠા, તે વચ્ચે કોણક સ્ત્રી, તેનાંરૂપથી મોહિત થઈને, મણિનાં કુંજમાંથી પડતા જલને પોતાનાં કટાક્ષોથી વેવડાં કરીને તેનો અજિપેક કરવા લાગી, વલી કોણક મદોન્મત્ત સ્ત્રી તો પોતાનાં કુંજ સરસાં સ્તનોની વચ્ચે, તેવડાજ (સ્તન જેવડાજ) કલશને લેઈને અજિપેક કરવા લાગી. વલી તે વચ્ચે કોણક સ્ત્રી તો પોતાનાં હસ્તરૂપી કમલમાં કર્ણિકાસરસા કલશને લેઈને ઝરત રાજાપર જલ સીંચવા લાગી. તે વચ્ચે ધવલધ્વનિઠની સાથે વાજિંત્રોનાં નાદો, તે મંડપને પૂરીને દિશાઠનાં મૂલમાં મૂર્છા પામવા લાગ્યા. એવી રીતે જય જય શબ્દ પૂર્વેક અજિપિક્ત થયેલા ચક્રી અધિક કાંતિવાલા થઈને સૂર્યવિવનું અનુકરણ કરવા લાગ્યા. સોનેરી કાંતિવાલા તે ઝરત મહારાજાએ ડ્યારે સફેદ વસ્ત્રો પહેર્યાં, ત્યારે તે મેલલાસુધિ શરદશુનનાં વાદલાંઠથી વીંટાયેલા મેરુસરસા શોજવા લાગ્યા. દરેક અંગપ્રતે ઘણાં આજૂપણોથી જૂપિત થયેલા, તથા પૃથ્વીપર ચાલતા તે ઝરત રાજા જંગમ કલ્પવૃક્ષ સરસા શોજવા લાગ્યા. પઠી જ્ઞકિયી પ્રેરાઈને તેમણે, પુષ્પ, અક્ષત, સ્તુતિ આદિકથી પ્રથમ પ્રજુનું આરાધન કર્યું. પઠી તપસ્વીઠને દાન દેઈને, જોજન કરીને, અને તાંબુલ ચાવીને તે સજામાં ગયા. ત્યાં ચામરોથી વીંજાતા, તથા ઠાઠ્રથી આછાદિત થયેલા, તે ઝરત રાજા, વર્ષાકાલમાં ઝરણોવાલા પર્વતસરસા શોજવા લાગ્યા. વલી તે ઝરત રાજા મહા પરાક્રમી, અને જ્ઞકિવંત સોલ હજાર ચક્ષોથી વીંટાયા થકા શોજતા હતા. હવે તે ચક્ર આયુધશાલામાંથી નિકલીને, પ્રયાણને સૂચવતું થકું આકાશમાં પૂર્વસન્મુખ રહ્યું. પઠી પ્રજાતમાં સર્વ શુભ લક્ષણોથી સંવેલી ઠે, સંપદા જેણે, તથા યશ સરસા શ્વેત હસ્તીરત્નપર રાજા ચઢ્યા. અત્યંત ગર્જના કરતો તે હાથી, તે વચ્ચે મદની ધારાઠથી વીજા મેઘ સરસો દેલાવા લાગ્યો.

આકાશને જાણે નવપલ્લવ કરતા હોય નહીં જેમ તેમ ઝંચા હાયો કરીને, તે વલ્લભે વંદિલોકોણ જય જય શબ્દ કયોં. વલી તે વલ્લભે પ્રયાણસમયનો ડુંડુજિનાદ થવા લાગ્યો, અને તેથી સઘલી દિશાઝં ગાજવા લાગી. વલી તે વલ્લભે દોષિત કરેલ છે, યુવનનો મધ્યજાગ જેણે, ઇવો માંગલિક વાજાનો નાદ દૂતની પેઠે સર્વ દિશાઝંમાં રહેલાં સૈન્યને ઘોલાવવા લાગ્યો. પઠી ઝરતો છે મદનો સમૂહ જેઝંને ઇવા ઝરણાવાલા પર્વતો સરલા હાથીઝંથી, તથા સમુદ્રનાં મોજાં સરલા અને ચપલ ઘોડાઝંથી, તથા જંગમ ઘર સરલા અને ઝળકાર કરતા મોટા રથોથી, તથા વેરીઝંને વિદારવામાં શક્તિવાલા પાલાઝંથી, વીંટાયા થકા, તથા ઈંડુ સરલા પરાક્રમવાલા ઝરત રાજા, સૈન્યનાં ચાલવાથી ઝડતી રજોથી સૂર્યને આઘાદિત કરતા થકા પ્રથમ પૂર્વદિશા તરફ પ્રયાણ કરવા લાગ્યા. ત્યાં અગાડીના જાગમાં સુપેણ નામનાં સેનાપતિરત્ન, અશ્વરત્નપર ચડીને, તથા હાથમાં વંડરત્ન લેઝંને ચક્રની પેઠે ચાલવા લાગ્યા. વિગ્નનાં સમૂહનાં નાશ માટે દેહધારી જાણે શાંતિરત્નજ હોય નહીં, ઇવા પુરોહિત રત્ન જક્તિથી પ્રયુને પૂજીને ચાલવા લાગ્યા. વલી જંગમ વાનશાલા સરલા, તથા દરેક સ્થાનકપ્રતે ક્ષણવારમાં સૈન્ય માટે દીવ્ય અન્ન ઉત્પન્ન કરનાર શૃઙ્ગી રત્નપણ ચાલવા લાગ્યા. વલી વિશ્વકર્મા સરલા, તથા સ્કંધાવારાદિક ધનાવવામાં સમર્થ વાર્ધકીરત્ન પણ ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. વલી સુરાસુરોથી આશ્રિત થયેલાં ચર્મરત્ન, લક્ષ્મીરત્ન, મણિરત્ન તથા કાકિણીરત્ન પણ ચક્રિની સાથે ચાલવા લાગ્યાં. ઇવી રીતે પૃથ્વીનો સ્વામી થઝંને પણ કોઈ વીજામાં તેણીને ઉત્કંઠીત જાણવાનાં ગુસ્સાથીજ જાણે હોય નહીં જેમ તેમ સૈન્યના નિર્ઘાતોથી પૃથ્વીને ચલિત કરતો, તથા પર્વતોને પણ ચલાયમાન કરતો થકો તે રાજા વલ્લયુક્ત લક્ષ્મીસહિત ચાલવા લાગ્યો; તથા તે હમેશાં ચક્રની પાઠલ ચાલીને એક યોજનનું પ્રયાણ કરતો, અને શત્રુનાં પ્રાણોને પ્રયાણ કરાવતો હતો. વલી જે જગોયે સૈન્ય પઢાવ નાખતું, ત્યાં વાર્ધકી ક્ષણવારમાંજ નગરની પેઠે આવાસ વનાવતો. તેમાં અયોધ્યાની પેઠેજ ચક્રિનો શિવિર, ચોવટા, ત્રેવટા, શિલ્પશાલા, તથા, વજારની શ્રેણિઝં થતી. વલી ત્યાં માર્ગમાં રાજાઝં, હાથી, ઘોડા વિગેરેની જોડોસહિત વિનયથી નમ્ર થયા થકા, દેવોથી સેવાયેલા

जरतने आवीने नमता हता. एवी रीते सैन्यानां समूहनां मर्दनची आ-
काश पाताळने होज पमाडता थका जरत राजा मागधतीर्थप्रते आव्या.
त्यां तेमणे पूर्व समुद्रने कांठे नव योजन पोहोळो, तथा चार योजन
खांबो सैन्यानी पडाव नांख्यो. त्यां वार्धकीचे अयोध्यानी पेठे सैन्याने
माटे आवासो वनाव्या, अने रत्नोनी श्रेणिठंची तेणे एक पौपधशाला
पण वनावी. पठी राजाठमां हस्ती समान ते जरत राजा पर्वतपरची जेम
केसरी सिंह, तथा उदयाचलची जेम सूर्य तेम हाथीपरची उतर्या; तथा
पठी तेणे पोतानां कार्यमाटे पौपधशालामां नडुं दर्जनूं आसन पाचयुं.
तथा आचूपण, माला विगेरेनो त्याग करीने, अने श्वेत वस्त्रो पेहेरीने,
तेणे मागध देवना निमित्ते पौपध लीधो. तथा तेणे शुद्ध संधारापर वेसीने,
अने सर्व सावयने तजीने, मुनिनी पेठे अष्टम तप कयों. पठी पौपध पूर्ण
यया वाद शरद ऋतुनां वादळांमांथी जेम सूर्य, तेम पौपधशालामांथी तें
अधिक कांतिवालो ययो चको निकळो. पठी तेणे विधिपूर्वक स्नान क-
रीने, तथा प्रभुने पूजीने झुझ देवोनी प्रीति माटे वखिदान कयुं. पठी ते
उठवती पताकावाला, दिव्य शस्त्रोनी श्रेणिठंची शस्त्रशाला सरखा, घंटा-
नां जंकारची दशे दिशाठमांथी खझीने बोळावता, तथा चोकडांथी खें-
चायेल ठे मुख जेठुं, अने वैरीनां अहंकारुं जक्षण करनारा, एवा उंचा
घोडाठवाला रथमां ते वेगो. पठी इंद्रनो जेम मातली, सूर्यनो जेम थरुण,
तेम राजानां अग्निप्रायने जाणनारो तेनो संगर नामे सारची ययो. पठी
फक्त दोरीनां चसावामात्रचीज उठवता घोडाठ वेगची राजाने पूर्वसमु-
द्रप्रते खेड गया. पठी कांठापर रद्देखां वृक्षोनां पडतां पांढांनां अवाजची
जखचर जीवोने ग्रास होते ठते, ते नाजिसुधि रथ पाणीमां बुडे त्यांसुधि
समुद्रमां गयो. घोडानां वायुची वडवानखनी शंका करावता, एवा समु-
द्रनां पाणीची होज पामेसुं, तथा मध्य जागमां धनदे आश्रय करेसुं,
अने आठमनां चंडसरखुं तेणे धनुष्य चढायुं. पठी तेणे शत्रुनां प्राणो-
नां प्रयाणमाटे पटहृष्वनि सरखा, तथा धनुर्वेदनां उँकारसरखा, खवण
समुद्रने होज पमाडनार, तटपरनां पर्वतोने फाडनार, तथा जखचरोने
ग्रास आपनार एवो धनुष्यनो टंकार कयों. मंदराचखना ज्रमणची
यता समुद्रनां शब्द सरखा निदुर एवा ते धनुष्यनां टंकारने सांजखीने

त्राणे जगतनां मनो ते वखते होजायमान थयां. वली ते टंकारनां शब्द-
थी सूर्यनां घोडाउं पण जडकीने उन्मार्गप्रते जवा लाग्या, तेथी तेनां र-
थनुं एक चक्र जांगी गयुं. पठी विलमांथी जेम जयंकर सर्पेने, तेम तेणे
सुर अने असुरोने पण होज पमाडनारुं वाण जायामांथी कहाव्युं. पठी
शत्रुनी पंक्तिउंमां जेम दंड, तेम तेणे पोतानां नामवाहुं वाण दोरीपर च-
डाव्युं. ते वखते वाणनां किरणोयें करीने वेरीरूपी तळावने शोपावता ते
जरत राजा रथमां वेठा थका सूर्यनी पेठे शोजवा लाग्या. पठी नखनां
किरणोथी उज्ज्वल थयेला ते वाणने तेणे कर्णसुधि खेंच्युं. पठी एक प-
गने खेंचीने उजैला, तथा जाथांउंरूपी पांखवाला, अने वाणनां अग्रजा-
गरूपी तीक्ष्ण चांचवाला, ते जरत राजा गरुडनी पेठे तर्क करावा लाग्या.
ते वखते तेवा जरत राजाने जोडने समुद्रने एवी शंका थइ के, शुं आ-
मने सुकावी नाखशे ? के मने खेंची खेशे ? पठी पूर्व दिशा, अने पूर्वाच-
खने होजावनारुं, तेम नागकुमार, देवो विगेरेथी आश्रित थयेलुं, अने प-
र्वतोमां पण नहीं अटकतुं ते वाण चक्रीए ठोड्युं. ते वाणने जोड खण
समुद्र अत्यंत होजायमान थयो, अने ते अज्यासने आजे पण ते चला-
यमान भोजांउंथी याद करे ठे. वली ते वखते जलमां रहेला पर्वतो पण ते
वाणने जोड शंका करवा लाग्या के, शुं क्रोधथी फरीने इंद्रनां हायमांथी
वज्र आवे ठे !!! पठी समुद्रनां जखने उठालतुं, तथा आकाशमां वि-
जलीनां सरखुं ते वाण चार योजन उलंगीने, मागधेशनां हृदयमां शय्य-
सरखुं, थयुं थकुं तेनी सजामां जडने पड्युं. तेनां पडवाथी थएला संघटनथी
रखनां सिंहासनमांथी चारे वाजुए अग्निनां तणखाउं निकलवा लाग्या;
अने तेज तेनां क्रोधरूपी अग्निनां कारणरूप थया, अने तेनां राज्यरूपी
वृक्षनां मूलमां अग्निनी तुलना करवा लाग्या. वली ते वाणने जोडने ते
दाणवार तो दिड्मूढ थयो, अने ते वाणनी पांखनां पवनथी तेनो चित्त-
रूपी दीपक वधारे वलवा लाग्यो. पठी नाशिकाने नचावतां थकां तेनी
आंखो चणोठी सरखी लाल थइ, अने तेथी तेनुं क्रोधरूपी वृक्ष जाणे
नवपल्लव थयुं होय नहीं, तेम देखावा लाग्युं. पठी तेणे त्रण प्रकारनां को-
पने सूचवनारी त्रण वलीउं कपालपर धारण करी, अने होठने स्फुराय-
मान करीने तेणे म्यानमांथी तलवार खेंची कहाडी. पठी ते पोताना

कोपरूपी अग्निनी ज्वालानी श्रेणि सरखी, अने जेर तुल्य वाणी बोलवा लाग्यो के, अग्निने दाघधी पकडवाने, दिग्गजोने पकडवाने, तथा शेष-नागनां मस्तकपर रहेला मणिने हरवाने कोण उद्यमवंत थयेलो ठे ? तेम अणिदार जालांथी पोतानी आंखमां खरज करवाने कोण इछे ठे ? तथा सिंहनी केशवालीने लेवाने कोण इछे ? बली फरती अरघटमाळामां पोतानो पग नाखवाने कोण उत्सुक थाय ? तेम आ मारी सजामां कया कुबुद्धिये वाण फेंक्युं ठे ? एम कहीने क्रोधयाम थयो थको, डावा हा-धधी बैरीनां कपोलने जेम तेम पोतानां सिंहासनने थाप मारीने, सर्पनी पेठे फुंफाटा मारतो, तथा पोतानां अंगने मरडतो थको ते एकदम सिं-हासनपरथी उठ्यो. ते बखते तेनो परिवार पण तेनी पेठेज कोपधी जा-ज्वल्यमान घड्ने उठ्यो; केमके किरणोनो समूह सूर्यनुं अनुकरण करेज ठे. ते बखते केटलाको तो क्रोधरूपी वृक्षनां पल्लव सरखी तलवारो न-चाववा लाग्या, अने केटलाको बैरीनी ठातीमां शय्य सरखा जालां उ-ठाववा लाग्या. केटलाको आकाशने फोडता होय नहीं जेम, तेम मु-झरो उठाववा लाग्या, तथा केटलाको थमनी चुकुटी सरखा वाणो च-डाववा लाग्या. केटलाको क्रोधनां गुप्तासरखा बज्रो धारण करवा लाग्या, तथा केटलाको आकाशने दांताबाहुं करता थका त्रिशूलो धारण करवा लाग्या. केटलाको आकाशपाताखने फोडता थका जुजास्फोट करवा लाग्या, तथा केटलाको मेघनादनुं अनुकरण करता थका सिंहनाद क-रवा लाग्या. बली केटलाको कहेवा लाग्या के, धुवड जेम सूर्यप्रते, तेम आ कोइ छुर्विनीत माणस आपणा स्वामीप्रते करे ठे, माटे तेने पकडो अने मारो ? एवी रीते प्रह्वयकालमां क्षोत्रायमान थयेला समुद्रनां ना-दनुं अनुकरण करनारो सघला परिवारनो एकी बखते कोलाहल थवा लाग्यो. षटलामां तेना प्रधाने ते वाण लेइने, क्रोधरूपी अग्निने शमव-वाने मंत्रसरखा ते परनां अक्षरो बांच्या के, “हे देवो ! जो तमारे राज्य अने जीवितनुं प्रयोजन होय, तो अमोने तमारुं सर्वस्व खाधिन करीने तमो अमारी सेवा करो ? एवी रीते तमोने सुर, असुर अने मनुष्यनां स्वामी श्री इषजदेव प्रजुनां चक्रवर्ती जरतपुत्र आइहा करे ठे.” एवी रीतनां अक्षरोने जोइने, तथा अवधिज्ञानथी ते वाचत जाणीने, ते मंत्री

પોતાનાં સ્વામીને તે ઘાણ દેલાડતો થકો સર્વને કહેવા લાગ્યો કે, હે રાજન્યો ! હતાવલ કરનારા ઇવા તમોને ધિક્કાર છે !! કેમ કે, તમો સ્વામીનું હિત ચિંતવતા થકા હલકું અહિત કરવા લાગ્યા છો. આ જરત દેવમાં પ્રથમ તીર્થંકરનાં પુત્ર, તથા ઘેરીરૂપી ચંદ્રપ્રતે રાહુસરલા આ જરત ચક્રી થયા છે. વલી મેરૂને તોલી શકાય, પૃથ્વીને ઉપાડી શકાય, થને લવણ સમુદ્રને પણ સુકાવી શકાય, તોપણ ચક્રીને જીતી શકાય નહીં. હવે તે ઇંદ્ર સરલો ચંદ્ર આજ્ઞાવાલો ચક્રી તમારીપાસેથી દંડ માગે છે, થને મુરામુરોથી માન્ય ઇવી તેની આજ્ઞા, તમોને મનાવવાની તેની ઇચ્છા છે. ઘસી દેવોને વિષે સર્વજ્ઞ જેમ જિનેશ્વર પ્રજુ છે, તેમ આ પણ પોતાની શક્તિથી માણસોમાં ઇંદ્ર સરલો ચક્રી થયેલ છે. માટે ન્યાયી ઇવા તમોએ આ ઘરતે તેનો વિનય કરવો લાયક છે, થને પોતાને કાલ-રાત્રિ સરગી લડાઈની તો વાતજ કરવી નહીં. વલી સૂર્યપ્રતે જેમ પતંગીઠં તેમ ચક્રીપ્રતે ઢેપ કરનાર આ લોકોને પણ આપે નિવારવા. માટે હવે દંડ દેવાની વસ્તુઠં ઇકઠી કરો ? થને તે ચક્રીને જડ નમસ્કાર કરો ? કેમ કે ગર્વ છે તે, હૃદયને વાલતો થકો સર્વસ્વનો નાશ કરે છે. ઇવી રીતની મંત્રીની ઘણી સાંનલીને તથા તે થદારો જોઈને, પરમેષ્ટીના સ્મરણથી જેમ પાપ, તેમ તે માગધેશનો ગુસ્સો નરમ પડ્યો. પત્રી તે જોટ તથા તે ઘાણ લેઈને મંત્રીની સાથે ચક્રીપાસે જડ વિનતી કરવા લાગ્યો કે, હે સ્વામિ ! ચાતકને જેમ વરસાદનું પાણી, તેમ ઘણા કાલથી હલકું વિન થયેલા મને આજે આપનું દર્શન થયું, તે થલ્યંત શ્રેષ્ઠ કાર્ય થયું. વસી આપ થમારા સ્વામી થવાથી થમો આજે સનાથ થયા, કેમકે સુ-પોંદયથી કમઘોની સંપદા વૃદ્ધિ પામે છે. વસી સૂર્યસમાન કોઈ તેજસી નથી, પવન સમાન કોઈ ગતિવાલો નથી, થને મેરૂસમાન કોઈ પર્યન નથી, તેમ આપ સમાન કોઈ પરાક્રમી નથી. વસી હે સ્વામી ! પ્રમાદનાં ઘટાપી મેં આપની નુરત મેવા કરી નહીં, તે આપ દામા કરશો, કેમકે મંત્રન પુરૂપો નમનાગ્રતે પ્રીતિવાલા હોય છે. ઘસી હવેથી હે નાથ ! હું આપનાં ચરણકમલપ્રતે વ્રમગ્મમાન હું, તથા જિનની આશિષની પેઠે આપની આજ્ઞા હું મન્નરૂપર જરાવીગ. ઘસી હે સ્વામી ! આ-પની આજ્ઞાથી હું જાતિવાલો ઘડને, પૂર્વેદિશનાં આ માગધ તી-

ધંમાં જપસ્તંજની પેઠે રહીશ. વહી હે શ્યામી ! શ્રા શ્રમો, શ્રા રાજ્ય,
 લાણો, લક્ષ્મી ઢિગેરે આપનાંજ છે, માટે આપની ઇચ્છા પ્રમાણે સેવકને
 આજ્ઞા. ફરમાવો ? પદયું કહીને તેણે ચક્રીને દાર, મુકુટ, કુંડલ, મા-
 નથ તીર્થનું પાણી, અને તે ઘાણ આપ્યાં. વહી તેણે પૂર્વે મેલવેલાં રજો,
 મોતી, મણી, અને ધીજી પણ દીવ્ય વસ્તુડં આપી. પઠી જરતે પણ તેને
 ઇનામ આપીને, તથા પોતાનાં સેવકોમાં ગણીને રજા આપી. પઠી તેજ
 માર્ગે રથ પાઠો વાહીને, જરત રાજા, ઇંદ્ર જેમ દેવલોકમાં, તેમ પાઠા
 પોતાનાં સૈન્યમાં આવ્યા; તથા ત્યાં રથથી ઇતરીને, અને વિધિપૂર્વક
 સ્નાન કરીને, પરિવાર સહિત તેમણે અઠમનું પારણું કર્યું. પઠી ત્યાં મા-
 ગધેશને જાણે સામી ખેટજ આપતા હોય નહીં તેમ, તેમણે થગાઈ મ-
 હોત્સવ કર્યો. પઠી તે ચક્રરત્ન તેજથી સૂર્યની પેઠે ચલકતું થકું આકા-
 શમાં ચાલવા લાગ્યું. પઠી ઇન્દ્રતોને નમાવતા, નમ્રોને સ્થાપન કરતા,
 પર્યતોને દલતા, દીનોનો ડહ્કાર કરતા, ખેટો સેતા, તથા ચક્રની પાઠલ
 દ્વમેશાં જોજનસુધિ પ્રયાણ કરતા, તે ચક્રી દીવ્ય શક્તિ પૂર્વક દક્ષિણ
 સમુદ્ર પ્રતે પહોંચ્યા. પલ્લવી, લલિંગ, ચારોલી, કંકોલ, તથા સોપારી-
 વાલા તે દક્ષિણસમુદ્રના કાંઠાપરનાં વનમાં તેણે લશ્કરનો પડાવ નાણ્યો.
 ત્યાં પણ અગાઠની પેઠે વાર્ધકીય લશ્કરમાટે આવાસો તથા ઉત્તમ પૌ-
 પથશાલા ધનાઢી. ત્યાં વરદામ દેવને મનમાં ધારીને, અર્થ સાધનાર, પૌ-
 પથ સહિત અઠમનો તપ ચક્રીય કર્યો; તથા પઠી ધલિનો વિધિ કરીને
 સુવર્ણનાં રથપર ચઢી, ધનુષ્ય લેઈને તે સમુદ્રને કાંઠે ગયો. ત્યાં રથથી
 નાજિસુધિનાં પાણીમાં જઈને, તેણે ધનુષ્ય સ્વેચ્છી દીવ્ય ઘાણ ઠોડ્યું. પઠી
 સોનેરી અક્ષરોવાયું તે ઘાણ દિશાર્ઠનાં જાગને ડહ્કવલ કરતું થકું, વાર
 જોજન જઈને તેની સજામાં પડ્યું. પઠી રીતે અકસ્માત ઘાણનાં પડ-
 વાથી ચંડઘાતથી જેમ સર્પ, તેમ તે વરદામ ગુસ્સે થયો, તથા સમુદ્રની
 પેઠે ગાજવા લાગ્યો; અને મત્સર લાવીને પરિવાર સહિત હૃથીયારો
 ઇકઠાં કરવા લાગ્યો. પણ પઠી તે ઘાણનાં અક્ષરો જોઈને, તથા ચક્રીને
 અધેલો જાણીને, ખેટો તથા તે ઘાણ લેઈને તે જરત પાસે ગયો; પઠી
 તેનાં વિનયથી જરત રાજા સંતોષ પામ્યા, કેમ કે, મોટાઠનો ગુસ્સો પ્ર-
 ણિપાતસુધિજ હોય છે. પઠી ત્યાં તેને પર્યતની પેઠે સ્થાપીને, ચક્રી, સિં-

हनी पेठे संपूर्ण मानवाला थया थका तेज मार्गे पाठा वट्या; तथा ते न्यमां आवीने अष्टमनुं पारणुं करी पूर्वनी पेठेज तेमणे चक्ररत्नो त्य अष्टाश्महोत्सव कयों. पठी वायु जेम फोतरांउने, तेम शत्रुनां समूहो उडावता, तथा सर्वज्ञनी पेठे सुरासुरथी नमाता, मेघनी पेठे जगतं जीवितदान देनारा, ते चक्री चकनी पाठल चालता थका अनुक्रमे पश्चिम समुद्रने तीरे आव्या. त्यां पण पूर्वनी पेठेज तपपूर्वक रथमां वेसी तेमणे वाण ठोड्युं, अने ते प्रजासेशनी सजामां पड्युं. त्यां वाणनां अद्धारोथी क्रोधने समावीने, जेट सहित जरत पासे आवी, नमस्कार करी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! मने अनाथने आजे पुण्यथीज आपनुं दर्शन थयुं ठे, अने तेथी हवे आपना हुकमथी हुं अर्हीं आपनो सामंत थइने रहींश. एम कहींने तेणे ते वाण मुकुट, कडां तथा कंदोरो जरतने आप्यां. पठी तेना हाथमां रद्देंला सुवर्णकुंजमां रद्देलुं पाणी जोइने राजाए कळुं के, हे प्रजासेश ! आ जीवनी पेठे तें सांचवेलुं शुं ठे ? त्यारे प्रजासेश कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! तेनी कथा तमो सांचलो ? आ सुराष्ट्र देशमां शत्रुंजय नामनुं तीर्थ ठे; ते तीर्थ अनंत महिमावाळुं, अनंत पुण्योनुं स्थानक, नाना प्रकारनां रत्न, औषधि, कुंड अने रसकुंपिकानी रुद्धिवाळुं, तथा दर्शनथी, श्रवणथी, स्पर्शनथी अने कीर्तनथी पण पापोने हरनारुं ठे, अने ते क्षणवारमांज प्राणीउने स्वर्ग अने मोक्षनुं सुख आपे ठे. वली तीर्थरूप एवां नगर, वगीचा, पर्वत, देश, जूमि विगेरेमां शत्रुंजय समान त्रण लोकने पवित्र करनारुं तीर्थ नथी. वली अन्य तीर्थोमां सेंकडो यात्राउथी माणसोने जे पुण्य थाय ठे, ते पुण्य आ शत्रुंजयपर एक यात्राथीज थाय ठे. ते तीर्थथी दक्षिण दिशामां, प्रजापिक जलथी जरेल्ली, अने जिनचेत्योथी मंडित थपल्ली शत्रुंजयी नामनी नदी ठे. विशेष प्रकारे तीर्थोथी संगत थपल्ली आ पवित्र शत्रुंजयी नदी, गंगा, सिंधु आदिकनां पाणीथी पण अधिक फलने देनारी ठे. पवित्र तीर्थनी वेणी समान, तथा कमलोनां समूहथी शोजती आ शत्रुंजयी नदी स्नान करनाराउनां सर्व पापोने जलनां स्पर्शथी नाश करे ठे. वली ते गंगानी पेठे अपूर्व पुण्यने उत्पन्न करती थकी, घणां उद्दोनां प्रजाववाली तथा आश्चर्य करावनारी ठे. वली तेनां शत्रुंजयी, जाहवी, पुं-

હરિકીર્ણી, પાપંકપા, તીર્થઝૂમિ, હંસી વિગેરે નામો છે. કદંબ તથા પુંડ-
રિક ગિરિની વચ્ચે, આ નદીમાં મહા પ્રજાવિક કમલ નામનો હૃદ છે.
આ હૃદની માટીનો, તેનાંજ જલથી પિંડ કરીને આંખે ઘાંધવાથી અંધ-
પણું, પડલ વિગેરે રોગો નાશ પામે છે. વલી દે સ્વામી ! તેનું પાણી કાંતિ,
કીર્તિ અને (શુભ) ગતિને દેનારું છે, તથા શાકિની, ઝૂત, વેતાલ, વાયુ,
પિત્ત વિગેરેનાં દોષોને હરનારું છે. વલી તેથી થતા ઉપસર્ગોને તે પાણી
સ્પર્શમાત્રથીજ નાશ કરે છે; અને તે પાણીમાં જીવની ઉત્પત્તિ થતી નથી.
વલી હું તે પુંડરીક તીર્થપ્રતે હમેશાં નમસ્કાર કરવાને જાઉં છું, અને અહીં
મારા ઘરમાં રહેલા જિનેશ્વર પ્રજુના છાત્ર માટે તે હૃદમાંથી જલ લાવું
છું. વલી આ પાણી સઘલા શત્રુઝનાં નાશ માટે મેં રાખેલું છે, અને તે મને
વહુ પ્રીય છે, માટે તે આપને આપવામાટે હું લાવેલો છું; માટે તેને આપ
યલ્લથી રાખજો, કેમ કે, તે આ દિગ્ચાત્રામાં સર્વ દોષોને હરનારું છે. એવી
રીતનું તેનું વચન સાંજલીને સ્પૃહાવાલા થયા થકા જરત રાજા, તેણેજ વ-
નાવેલા વિમાનમાં વેસીને શત્રુંજય પર્વતે ગયા. ત્યાં શત્રુંજયી નદીમાં
જ્ઞાન કરીને, તથા તે ઉત્તમ તીર્થનો સ્પર્શ કરીને, ફરીથી વેગવાલા
વિમાનથી પોતાનાં આવાસપ્રતે આવ્યા. પઠી તેમણે પ્રીતીથી તે પ્રજા-
સેશને, તે સ્થાનકમાં વૃદ્ધની પેઠે ફરીને સ્થાપ્યો. વલી તેજ વચ્ચે રહી-
રહે, દીવ્ય રસવતીથી જરત મહારાજને અઠમનું પારણું કરાવ્યું. ત્યાં તે
પ્રજાસેશને નિમિત્તે અઠાઈ મહોત્સવ કરીને, સૂર્યની પાઠલ જેમ તેજ,
તેમ તે ચક્રની પાઠલ ચાલવા લાગ્યો. પઠી તે ચક્રીય મહાસિંધુનાં દ-
ક્ષિણ કાંઠાપર જઈને, પૂર્વ સન્મુખ હાથકરનો પડાવ નાખ્યો. પઠી ચક્રીયે
ત્યાં તે સિંધુ દેવીનું મનમાં ધ્યાન ધરીને અઠમનો તપ કર્યો, અને તેથી
ચંદ્રાપમાન થતા પવનથી જેમ મોજાં તેમ તેણીનું આસન કંપવા લાગ્યું.
પઠી અવધિજ્ઞાનથી તેણીય ચક્રીને આવેલા જાણીને, જેટો લેઈને તે તેને
પૂજવા માટે ગઈ. ત્યાં ચક્રીને આશિષ દેઈને, તથા જય જય શબ્દ કરીને
આકાશમાં રહી થકી કહેવા લાગી કે, હું આપની દાસી છું અને મારે
શું કરવું? તેનો આપ હુકમ ફરમાવો? એમ કહીને મહા તેજથી તિરસ્કાર
કરેલ છે અંધકારનો સમૂહ જેડે, એવા એક હજાર ને આઠ રત્નનાં ઘ-
ઢાઈ તેણીય ચક્રીને આપ્યા. વલી તેણીય તેમને મનોહર રત્નનાં સિંદાસન,

मुकुट, वाजुबंध, कड़ां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं खेड्ने तेणीने विसर्जन करी, तथा अष्ठमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाश्महोत्सव कर्यो; अने पठी ते चक्र-
रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहुँच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत
जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रजुनां चैत्योधी, मोटां बनोधी, विद्याधर अने
देवोनां स्थानकोधी, तलावोधी तथा लाखो गामोधी शोजतो हतो. त्यां
दक्षिण वाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
ष्ठमनो तप कर्यो. त्यारे वैताढ्याद्रिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी
तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्वा. त्यारे ते चक्री पासे आ-
धीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी! आप जय पामो?
हुं आपनो किंकर हुं, माटे मने आझा आपो? एम कहीने तेणे जकिथी
चक्रीने मणि, रत्ननां आचूपणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां,
त्यारे ते सघलां खेड्ने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अष्ठमनुं पारणुं
करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाश्महोत्सव कर्यो. पठी त्यांथी चक्रीनी
पठाडी चालता थका चक्री तमिस्रा गुफाप्रते पहुँच्या, अने त्यां सैन्यनो
पडाव नांख्यो. त्यां कृतमालने मनमां धारीने तेणे अष्ठमनो तप कर्यो,
त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-
ण्वा. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-
हेवा लाग्यो के, हे स्वामी! हुं आ गुफानां छारप्रते तमारा छारपाखनी
पेठे रह्यो हुं. एम कहीने तेणे चक्रीने दीव्य आचूपणोनो समूह तथा
स्त्रीने योग्य चौद अनोपम रत्नो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां.
पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
राजाड सहित त्यां अष्ठमनुं पारणुं कर्युं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने
हुकम कर्यो के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां नि-
ष्कटने साधो? पठी सुपेणे पण अर्थ सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधुनदी उत-
रीने, लीखामात्रमांज वर्धर, जित्त, सिंदूर, टंकण, यवन, काखमुख, म्हेठ, योनक
विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आधीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

રથ તથા હાથી વિગેરે સોંપી આપ્યાં. ત્યાં કેટલાક દિવસો રહીને રાજા-
 ણ સેનાપતિને કહ્યું કે, આ તમિલ્લા ગુફાનાં ઘણે દ્વારો ઉઘાડો? પઠી
 તેમની આજ્ઞાથી સુપેણ સૈન્યસહિત ત્યાં ગયો; તથા ત્યાં તપ કરીને, અને
 સુલ્લેખા લખાવી, તેણે શ્વેત વસ્ત્રો પહેર્યાં. પઠી સોનાનું ધૂપધાણું લે-
 ણે તે ગુફાપાસે ગયો, અને તેને દેશતાંજ તેણે નમસ્કાર કહ્યો. ત્યાં
 અઘાઠ મહોત્સવ કરીને, તથા ચોલાથી અષ્ટમંગલ ચીતરીને, તેણે હા-
 થમાં દંડરલ લીધું. પઠી સાત આઠ પગલાં પાઠાં ફરીને, તેણે વેગથી ઘણ
 વાર તે દંડરલથી કપાટપ્રતે તાડના કરી. તે દંડઘાતથી તે કમાડો તડ-
 તડ અવાજ કરતા થકાં ઊઘડી ગયાં. પઠી સેનાપતિએ વિનંતિ કરવાથી
 ચક્રી હસ્તીરત્નપર ચઢીને તે ગુફાસમીપ આવ્યા. પઠી તેણે વિચાર્યું કે,
 અહીં ઘાત, આર્તિ, અંધકાર, જૂત આદિકનાં ઊપસર્ગો આપણને ઘણે,
 એમ વિચારી તેણે ચાર અંગુલનું મણિરત્ન સાથે લીધું. પઠી તેણે તે હા-
 થીનાં કુંજસ્યલપર રાખ્યું; અને પઠી તે ચતુરંગી સેનાસહિત ચક્રની પા-
 ઠલ ચાલતા થકા ગુફામાં દાખલ થયા. ત્યાં તેણે આઠ સોનેયાનાં પ્ર-
 માણવાલું, આઠ કર્ણિકાવાલું, તથા ચાર યોજન સુધિ અંધકારનો નાશ
 કરનારું કાકિણીરત્ન પણ સાથે લીધું. યજ્ઞોનાં સમૂહથી આશ્રિત થઈ
 તે કાકિણી રત્નથી, યોજન યોજનપ્રતે, તે ગુફાની ઘણે વાજુઝમાં માંડલાં
 કરતા થકા તે ચક્રી જવા લાગ્યા. એવી રીતે તેના ઊયોતથી જતા થકા
 ચક્રી આજ્ઞાશ્રેણ સરસી નિમ્નગા અને ઊન્નિમ્નગા નામની ગંજીર નદી-
 પ્રતે પહોંચ્યા, તેઝમાંથી એક નદીમાં તુંવડાની પેઠે પથ્થરની શિલા પણ
 તરતી હતી, અને વીંજીમાં શીલાની પેઠે તુંવડું પણ બુડી જતું હતું. તે
 નદીઊપર વાર્ધકીએ કરેલા પુલપરથી તે ઊતર્યા, અને એવી રીતે તે ગુ-
 ફાનાં ઊત્તરદ્વાર પ્રતે પહોંચ્યા. પેઢેલા દ્વારનાં ઊઘાડવાનાં જયથીજ હોય
 નહીં જેમ, તેમ તે ઊત્તરનાં દ્વારો પણ પોતાની મેલેજ ઊઘડી ગયાં, અને
 તેથી ચક્રી તે દ્વારે બહાર નિકળ્યા. એવી રીતે પચાશ યોજનનાં વિસ્તા-
 રવાલી તે ગુફાને ઝંલંગીને ચક્રી ઊત્તર જરતાર્ધને જીતવામાટે ચાલ્યા.
 તે વચ્ચે ત્યાં વસતા મ્લેછોનાં ઊત્પાતો થવા લાગ્યા. તે મ્લેછોનાં કાલ-
 વક્ત્ર, કાલદંટ, કરાલ, કાલદારૂણ, વડવામુલ, સિંહમુલ વિગેરે ઊપરીઝ
 હતા. તેને દરેકની પાસે પાંચ કરોડ ઘોડા, દશ કરોડ રથો, એક કરોડ

मुकुट, धातुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पत्नी चक्रीए पण ते सघसुं खेडने तेणीने विसर्जन करी, तथा अछमनुं पारणुं कर्युं. पत्नी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाइ महोत्सव कर्यो; अने पत्नी ते चक्र-
 रत्ने देखाडेखा मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीने उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
 थकां अनुक्रमे ते चक्री वेताळ्य पर्यंत प्रते पहांच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
 जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वेताळ्य पर्यंत
 जोयो. ते पर्यंत जिनेश्वर प्रजुनां चेत्योथी, मोटां बनोथी, विद्याधर अने
 देवोनां स्थानकोथी, तळावोथी तथा लाग्यो गामोथी शोजतो हतो. त्यां
 दक्षिण धातुए सैन्यनो पडाव नांथी, नेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
 छमनो तप कर्यो त्यारे वेताळ्याडिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पत्नी
 तेणे अथविज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेसा जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे था-
 पीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो कं. हे स्वामी! आप जय पामो?
 हुं आपनो किंकर तुं. माटे मने आझा आपो? एम कहीने तेणे तक्तिथी
 चक्रीने मणि, रत्ननां आनूपणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां,
 त्यारे ते सघसां खेडने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पत्नी तेणे अछमनुं पारणुं
 करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाइ महोत्सव कर्यो. पत्नी त्यांथी चक्रीनी
 पठाडी चाखता थका चक्री नमिस्वा गुफाप्रते पहांच्या, अने त्यां सैन्यनो
 पडाव नांथ्यो. त्यां कृतमाखने मनमां धारीने तेणे अछमनो तप कर्यो,
 त्यारे तेनु आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेसा जा-
 ण्या. पत्नी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आच्यो. अने नमस्कार करीने क-
 हेवा लाग्यो कं. हे स्वामी! हुं आ गुफानां छापने तमाग छारपावनी
 पेवे रह्यो तुं. एम कहीने तेणे चक्राने दीड्य आनूपणोनो समूह तथा
 श्रीने योग्य चौद अनापम रत्नां. तेन योग्य पुष्पो, तथा दीड्य वस्त्रो आप्यां.
 पत्नी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाट ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
 राजाउं सहित त्यां अछमनुं पारणुं कर्युं. पत्नी चक्रीए पोतानां मेनापतिने
 हुकूम कर्यो कं. हवे नमो सिंधुसागर, वेताळ्यनी मीमा, तथा सिंधुनां नि-
 प्कटने साधो? पत्नी सुपणे पण अर्ध सैन्यमहित चर्मरत्नथी सिंधु नदी उत-
 रीने, खीळानाप्रमाज वयर, जिह्वा सिंहस, टंकण, यवन, कासमुख, म्छेठ, योनक
 रिगेरेने जीला. पत्नी तेणे चक्री पाने आधीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

रथ तथा हाथी विगेरे सोंपी आप्यां. त्यां केटलाक दिवसो रहीने राजा-
ए सेनापतिने कहुं के, आ तमिस्रा गुफानां वन्ने छारो उघाडो ? पठी
तेमनी आझाची सुपेण सैन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
सुखची खान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पह्येयां. पठी सोनानुं धूपधाणुं ले-
इने ते गुफापासे गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार कऱ्यो. त्यां
अछाइ महोत्सव करीने, तथा चोखाची अष्टमंगल चीतरीने, तेणे हा-
थसां दंडरत्न लीधुं. पठी सात आठ पगलां पाठां हठीने, तेणे वेगची त्रण
वार ते दंडरत्नची कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातची ते कमाडो तड-
तड अवाज करता घकां उघडी ग्यां. पठी सेनापति ए विनंति करवाची
चक्री हत्तीरत्नपर चडीने ते गुफासमीप आब्या. पठी तेणे विचार्युं के,
अहीं घात. आर्ति, अंधकार, नृत आदिकनां उपसर्गों आपणने यशे,
एम् विचारि तेणे चार अंगुलनुं मणिरत्न साये लीधुं. पठी तेणे ते हा-
थीनां कुंजस्यस्वर राखुं; अने पठी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
ठव चाखता घका गुफामां दाखव यया. त्यां तेणे आठ सोनैयानां प्र-
माणवालुं, आठ कर्णिकावालुं, तथा वार योजन सुधि अंधकारनो नाश
करनारुं काकिणीरत्न पण साये लीधुं. यद्दोनां समूहची आश्रित यएलां
ते काकिणी रत्नची, योजन योजनप्रते, ते गुफानी वन्ने वाजुडेंमां मांडलां
करता घका ते चक्री जवा लाग्या. एवी रीते तेना उद्योतची जता घका
चक्री आझाखेख सरखी निम्नगा अने उन्निसगा नामनी गंजीर नदी-
प्रते प्होंच्या, तेडेंमांची एक नदीमां तुंयडानी पेठे पठरनी शिसा पण
तरती हती, अने बीजीमां शीखानी पेठे तुंयहुं पण चुडी जतुं हतुं. ते
नदीवरपर वार्धकीए करेखा पुखपरची ते खतयां, अने एवी रीते ते गु-
फानां उत्तरछार प्रते प्होंच्या. पेहेसा छारनां उघाडवानां जयधीज होय
नहीं जेम, तेम ते उत्तरनां छारो पण पोतानी मेखेज उघडी ग्यां, अने
तेची चक्री ते छारे घटार निकऱ्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
रवासी ते गुफाने डेंसंगीने चक्री उत्तर जरतार्धने जीतवामाटे घाट्या.
ते वखते त्यां वसता म्पेठोनां उत्पातो घवा लाग्या. ते म्पेठोनां कास-
वकल, कासदंद्, करास, कासदारूप, बडवामुख, सिंदमुख विगेरे उपरीड
हता. तेने दरेकनी पासे पांच करोड घोडा, दश करोड रयो, एक करोड

मुकुट, वाजुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं खेड्ने तेणीने विसर्जन करी, तथा अष्टमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अष्टाश्महोत्सव कर्यो; अने पठी ते चक्र-
रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहोंच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत
जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रभुनां चेत्योथी, मोटां बनोथी, विद्याधर अने
देवोनां स्थानकोथी, तलावोथी तथा लाखो गामोथी शोजतो हतो. त्यां
दक्षिण वाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
ष्टमनो तप कर्यो. त्यारे वैताढ्याद्रिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी
तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे आ-
वीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी! आप जय पामो?
हुं आपनो किंकर तुं, माटे मने आझा आपो? एम कहीने तेणे चक्री
चक्रीने मणि, रत्ननां आज्ञापणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां,
त्यारे ते सघलां खेड्ने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अष्टमनुं पारणुं
करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अष्टाश्महोत्सव कर्यो. पठी त्यांथी चक्री
पठाडी चाखता थका चक्री तमिस्रा गुफाप्रते पहोंच्या, अने त्यां सैन्यनो
पडाव नांख्यो. त्यां कृतमालने मनमां धारीने तेणे अष्टमनो तप कर्यो,
त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-
ण्या. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-
हेवा लाग्यो के, हे स्वामी! हुं आ गुफानां द्वारप्रते तमारा द्वारपालनी
पेठे रह्यो तुं. एम कहीने तेणे चक्रीने दीव्य आज्ञापणोनो समूह तथा
स्त्रीने योग्य चौद अनोपम रत्नो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां.
पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
राजाठ सहित त्यां अष्टमनुं पारणुं कर्युं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने
हुकम कर्यो के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां नि-
ष्कुटने साधो? पठी सुपेणे पण अर्थ सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधुनदी उत्त-
रीने, लीलामात्रमांज वर्धर, जित्त, सिंहा, टंकण, यवन, कालमुख, म्हेठ, योनक
विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आवीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

एतथा द्वाधी विगेरे सोपी आप्यां. त्यां केटलाक दिवसो रहीने राजा-
ए सेनापतिने कलुं के, आ तमिस्रा गुफानां वझे छारो उघाडो ? पठी
तेमनी आझाधी सुपेण सैन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
सुखधी खान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पह्येयां. पठी सोनानुं धूपधाणुं ले-
इने ते गुफापात्ते गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार कऱ्यो. त्यां
अछाइ महोत्सव करीने, तथा चोखाधी अष्टमंगल चीतरीने, तेणे हा-
थमां दंडरल लीधुं. पठी सात आठ पगलां पाठां हठीने, तेणे वेगधी व्रण
वार ते दंडरलधी कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातधी ते कमाडो तड-
तड श्रवाज करता थकां उघडी गयां. पठी सेनापति ए विनंति करवाधी
चक्री हस्तीरलपर चडीने ते गुफासमीप आव्या. पठी तेणे विचार्युं के,
अहो घात, आर्ति, श्रंधकार, जूत आदिकनां उपसर्गों आपणने थशे,
एम विचारि तेणे चार श्रंगुलनुं मणिरल साथे लीधुं. पठी तेणे ते हा-
धीनां कुंजस्थलपर राख्युं; अने पठी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
ठल चालता थका गुफामां दाखल थया. त्यां तेणे आठ सोनैयानां प्र-
माणवालुं, आठ कर्णिकावालुं, तथा वार योजन सुधि श्रंधकारनो नाश
करनाहं काकिणीरल पण साथे लीधुं. यक्षोनां समूहधी आश्रित थपलां
ते काकिणी रलधी, योजन योजनप्रते, ते गुफानी वझे वाजुठमां मांडलां
करता थका ते चक्री जवा लाग्या. एवी रीते तेना उद्योतधी जता थका
चक्री आझाखेख सरखी निम्नगा अने उन्निम्नगा नामनी गंजीर नदी-
प्रते पड्योच्या, तेठमांथी एक नदीमां तुंचडानी पेठे पठरनी शिला पण
तरती हती, अने बीजीमां शीलानी पेठे तुंचडुं पण गुडी जतुं हतुं. ते
नदीठपर वार्धकीए करेखा पुलपरधी ते उतर्या, अने एवी रीते ते गु-
फानां उत्तरछार प्रते पड्योच्या. पेहेला छारनां उघाडवानां जयथीज होय
नहीं जेम, तेम ते उत्तरनां छारो पण पोतानी मेजेज उघडी गयां, अने
तेधी चक्री ते छारे वहार निकळ्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
रवाली ते गुफाने ठंलंगीने चक्री उत्तर जरतार्धने जीतवामाटे चाल्या.
ते वखते त्यां वसता म्हेठोनां उत्पातो थवा लाग्या. ते म्हेठोनां काख-
वक्त, काखदंद्, कराख, काखदारुण, वडवामुख, सिंहमुख विगेरे उपरीठ
हता. तेने दरेकनी पात्ते पांच करोड घोडा, दश करोड रथो, एक करोड

मुकुट, घाजुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं लेइने तेणीने विसर्जन करी, तथा अछमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाइमहोत्सव कर्यो; अने पठी ते चक्र-रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्वे दिशातरफ जतां थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहाँच्या. त्यां तेणे पचीश जो-जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रजुनां चेत्योथी, मोटां वनोथी, विद्याधर अने देवोनां स्थानकोथी, तलावोथी तथा लाखो गामोथी शोजतो हतो. त्यां दक्षिण घाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-छमनो तप कर्यो. त्यारे वैताढ्याडिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे आ-धीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आप जय पामो ? हुं आपनो किंकर हुं, माटे मने आझा आपो ? एम कहीने तेणे चक्रिथी चक्रीने मणि, रत्ननां आचूपणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां, त्यारे ते सघलां लेइने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अछमनुं पारणुं करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाइमहोत्सव कर्यो. पठी त्यांथी चक्री पठाडी चाखता थका चक्री तमिस्रा गुफाप्रते पहाँच्या, अने त्यां सैन्यनो पडाव नांख्यो. त्यां कृतमालने मनमां धारीने तेणे अछमनो तप कर्यो, त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-ण्या. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-हेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! हुं आ गुफानां द्वारप्रते तमारा द्वारपासनी पेठे रह्यो हुं. एम कहीने तेणे चक्रीने दीव्य आचूपणोनो समूह तथा स्त्रीने योग्य चौद अनोपम रत्नो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां. पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण राजाउ सहित त्यां अछमनुं पारणुं कर्युं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने हुकम कर्यो के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां नि-ष्कुटने साधो ? पठी सुपेणे पण अर्ध सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधु नदी उत-रीने, लीलामात्रमांज वर्धर, जिल्ल, सिंदल, टंकण, यवन, कालमुख, स्नेह, योनक विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आधीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

य तथा हाथी विगेरे सोंपी आप्यां. त्यां केटलाक दिवसो रहीने राजा-
 य सेनापतिने कणुं के, आ तमिस्रा गुफानां वन्ने छारो उघाडो ? पठी
 तेमनी आझाथी सुपेण सैन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
 मुखथी स्नान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पह्येयां. पठी सोनानुं धूपधाणुं ले-
 इने ते गुफापासे गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार कस्यो. त्यां
 अष्टाष्ट महोत्सव करीने, तथा चोखाथी अष्टमंगल चीतरीने, तेणे हा-
 थमां दंडरत्न लीधुं. पठी सात आठ पगलां पाठां हठीने, तेणे वेगथी व्रण
 वार ते दंडरत्नथी कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातथी ते कमाडो तड-
 तड श्रवाज करता थकां उघडी गयां. पठी सेनापतिण विनंति करवाथी
 चक्री हस्तीरत्नपर चडीने ते गुफासमीप आव्या. पठी तेणे विचार्युं के,
 अहो घात, आर्ति, अंधकार, चूत आदिकनां उपसर्गों आपणने थरो,
 एम विचारि तेणे चार श्रंगुलनुं मणिरत्न साथे लीधुं. पठी तेणे ते हा-
 थीनां कुंजस्थलपर राख्युं; अने पठी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
 वल चाखता थका गुफामां दाखल थया. त्यां तेणे आठ सोनेयानां प्र-
 माणवालुं, आठ कर्णिकावालुं, तथा चार योजन सुधि अंधकारनो नाश
 करनारुं काकिणीरत्न पण साथे लीधुं. यक्षोनां समूहथी आश्रित यक्षां
 ते काकिणी रत्नथी, योजन योजनप्रते, ते गुफानी वन्ने वाजुर्जमां मांडलां
 करता थका ते चक्री जवा लाग्या, एवी रीते तेना उद्योतथी जता थका
 चक्री आझाखेख सरखी निम्नगा अने उन्निसगा नामनी गंजीर नदी-
 प्रते पड्योच्या, तेज्जमांची एक नदीमां तुंगडानी पेठे पठरनी शिखा पण
 तरती हती, अने बीजीमां शीलानी पेठे तुंगडुं पण बुडी जतुं हतुं. ते
 नदीउपर वार्धकीए करेखा पुलपरथी ते उतर्या, अने एवी रीते ते गु-
 फानां उत्तरद्वार प्रते पड्योच्या. पेहेसा द्वारनां उघाडवानां जयधीज होय
 नही जेम, तेम ते उत्तरनां द्वारो पण पोतानी मेखेज उघडी गयां, अने
 तेथी चक्री ते द्वारे बहार निकश्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
 रवाली ते गुफाने उलंगीने चक्री उत्तर चरतार्थने जीतवामाटे चाख्या,
 ते वखते त्यां वसता म्हेओनां उत्पातो थवा लाग्या. ते म्हेओनां काख-
 वक्ल, काखदंडू, कराख, काखदारुण, बडवामुख, सिंहमुख विगेरे उपरीठ
 हता. तेने दरेकनी पासे पांच करोड घोडा, दश करोड रथो, एक करोड

मुकुट, वाजुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं लेइने तेणीने विसर्जन करी, तथा अष्ठमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाइमहोत्सव कर्यो; अने पठी ते चक्र-
 रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
 थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहुँच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
 जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत
 जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रभुनां चेत्योथी, मोटां वनोथी, विद्याधर अने
 देवोनां स्थानकोथी, तलावोथी तथा लाखो गामोथी शोजतो हतो. त्यां
 दक्षिण वाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
 ष्ठमनो तप कर्यो. त्यारे वैताढ्याडिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी
 तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे आ-
 वीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी! आप जय पामो?
 हुं आपनो किंकर तुं, माटे मने आझा आपो? एम कह्नीने तेणे नक्तिथी
 चक्रीने मणि, रत्ननां आभूषणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां,
 त्यारे ते सघलां लेइने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अष्ठमनुं पारणुं
 करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाइमहोत्सव कर्यो. पठी त्यांथी चक्रीनी
 पठाडी चालता थका चक्री तमिस्त्रा गुफाप्रते पहुँच्या, अने त्यां सैन्यनो
 पडाव नांख्यो. त्यां कृतमाखने मनमां धारीने तेणे अष्ठमनो तप कर्यो,
 त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-
 ण्या. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-
 हेवा लाग्यो के, हे स्वामी! हुं आ गुफानां द्वारप्रते तमारा द्वारपालनी
 पेठे रह्यो तुं. एम कह्नीने तेणे चक्रीने दीव्य आभूषणोनो समूह तथा
 स्त्रीने योग्य चौद थनोपम रत्नो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां.
 पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
 राजाठ सहित त्यां अष्ठमनुं पारणुं कर्युं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने
 हुकम कर्यो के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां ति-
 फ्कुटने साधो? पठी सुपेणे पण अर्ध सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधुनदी उत-
 रीने, लीलामात्रमांज वर्धर, चिह्न, सिंहा, टंकण, यवन, कालमुख, म्लेच्छ, योनक
 विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आवीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

रथ तथा हाथी विगेरे सोंपी आप्यां. त्यां केदळाक दिवसो रहीने राजा-
ए सेनापतिने कागुं के, आ तमिस्रा गुफानां घने छारो उघाडो ? पठी
तेमनी आहाथी सुपेण सैन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
मुखची स्नान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पह्येयां. पठी सोनातुं धूपधाणुं ले-
इने ते गुफापासे गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार कस्यो. त्यां
अछाइ महोत्सव करीने, तथा चोखाची अष्टमंगल चीतरीने, तेणे हा-
थमां दंडरल लीधुं. पठी सात आठ पगलां पाठां दृढीने, तेणे वेगथी ग्रण
बार ते दंडरलची कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातथी ते कमाडो तड-
तड अवाज करता थकां उघडी गयां. पठी सेनापतिण विनंति करवाथी
चक्री हस्तीरलपर चढीने ते गुफासमीप आल्या. पठी तेणे विचार्युं के,
अर्ही घात, आर्ति, अंधकार, जूत आदिकनां उपसगां आपणने अशे,
एम विचारि तेणे चार अंगुलनुं मणिरल साथे लीधुं. पठी तेणे ते हा-
थीनां कुंजस्थलपर राख्युं; अने पठी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
ठल घालता थका गुफामां दाखल थया. त्यां तेणे आठ सोनेयानां प्र-
माणवालुं, आठ कर्णिकावालुं, तथा चार योजन मुधि अंधकारनो नाश
करनाळं काकिणीरल पण साथे लीधुं. यक्षेनां समूहथी आश्रित थएलां
ते काकिणी रलथी, योजन योजनप्रते, ते गुफानी घने वाजुडमां मांडलां
करता थका ते चक्री जवा लाग्या. एवी रीते तेना उद्योतथी जता थका
चक्री आहालेख सरखी निम्नगा अने उन्निम्नगा नामनी गंजीर नदी-
प्रते पड्योच्या, तेउमांथी एक नदीमां लुंवडानी पेठे पठरनी शिला पण
तरती हती, अने वीजीमां शीलानी पेठे लुंवडुं पण बुडी जतुं हतुं. ते
नदीठपर वार्धकीए करेला पुलपरथी ते उतर्या, अने एवी रीते ते गु-
फानां उत्तरछार प्रते पड्योच्या. पेहेला छारनां उघाडवानां जयथीज होय
नहीं जेम, तेम ते उत्तरनां छारो पण पोतानी मेखेज उघडी गयां, अने
तेथी चक्री ते छारे बहार निकळ्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
रवाली ते गुफाने उलंगीने चक्री उत्तर जरतार्धने जीतवामाटे चाल्या.
ते वखते त्यां वसता म्हेठोनां उत्पातो थवा लाग्या. ते म्हेठोनां काळ-
वकल, काळदंष्ट्र, कराळ, काळदारूण, वडवामुख, सिंहमुख विगेरे उपरीउं
हता. तेने दरेकनी पासे पांच करोड घोडा, दश करोड रथो, एक करोड

मुकुट, धाजुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं लेइने तेणीने विसर्जन करी, तथा अष्ठमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाइमहोत्सव कर्यो; अने पठी ते चक्र-
 रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
 थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहुँच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
 जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत
 जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रजुनां चेत्योथी, मोटां वनोथी, विद्याधर अने
 देवोनां स्थानकोथी, तळावोथी तथा लाखो गामोथी शोजतो इतो. त्यां
 दक्षिण वाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
 ष्ठमनो तप कर्यो. त्यारे वैताढ्याडिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी
 तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे आ-
 वीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी! आप जय पामो?
 हुं आपनो किंकर तुं, माटे मने आइा आपो? एम कहीने तेणे चक्रिथी
 चक्रीने मणि, रत्ननां आचूपणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां,
 त्यारे ते सघलां लेइने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अष्ठमनुं पारणुं
 करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाइमहोत्सव कर्यो. पठी त्यांची चक्रीनी
 पठाडी चालता थका चक्री तमिस्रा गुफाप्रते पहुँच्या, अने त्यां सैन्यनो
 पडाव नांख्यो. त्यां कृतमाखने मनमां धारीने तेणे अष्ठमनो तप कर्यो,
 त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-
 ण्या. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-
 हेवा लाग्यो के, हे स्वामी! हुं आ गुफानां द्वारप्रते तमारा द्वारपालनी
 पेठे रखो तुं. एम कहीने तेणे चक्रीने दीव्य आचूपणोनो समूह तथा
 स्त्रीने योग्य चौद अनोपम रत्नो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां.
 पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
 राजाड सहित त्यां अष्ठमनुं पारणुं कर्युं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने
 हुकम कर्यो के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां नि-
 ष्कुटने साधो? पठी सुपेणे पण अर्ध सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधु नदी उत-
 रीने, लीलामात्रमांज घर्घर, जिह्व, सिंहल, टंकण, यवन, कालमुख, म्लेठ, योनक
 विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आवीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

रथ तथा हाथी विंगेरे सोपी आया। त्यां केटलाक दिवसो रद्दीने राजा-
ए सेनापतिने कलुं के, आ तमिस्रा गुफानां वने छारो उघाडो ? पत्नी
तेमनी आझाधी सुपेण सैन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
सुखची खान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पहेंयां. पत्नी सोनानुं धूपधाणुं ले-
इने ते गुफापासे गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार कल्यो. त्यां
अष्टाश महोत्सव करीने, तथा चोखाची अष्टमंगल चीतरीने, तेणे हा-
थमां दंडरत्न लीवुं. पत्नी सात आठ पगळां पाठां हठीने, तेणे वेगची त्रण
वार ते दंडरत्नची कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातची ते कमाडो तड-
तड अवाज करता थकां उघडी गयां. पत्नी सेनापति ए विनंति करवाची
चक्री हस्तीरत्नपर चडीने ते गुफासमीप आग्या. पत्नी तेणे विचारुं के,
अर्ही घात, आर्ति, अंधकार, जूत आदिकनां उपसर्गों आपणने यशे,
एन विचारि तेणे चार अंगुष्ठनुं मणिरत्न साये लीवुं. पत्नी तेणे ते हा-
थीनां कुंजस्यस्त्रपर राख्युं; अने पत्नी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
ठव चाखता थका गुफानां दाखव थया. त्यां तेणे आठ सोनेयानां प्र-
माणवाळुं, आठ कर्पिकावाळुं, तथा चार योजन सुवि अंधकारनो नाश
करनां काकिपीरत्न पण साये लीवुं. यक्षोनां समूहची आश्रित थपळां
ते काकिपी रत्नची, योजन योजनप्रते, ते गुफानी वने बाजुठमां मांडळां
करता थका ते चक्री जवा लाग्या. एवी रीते तेना उद्योतची जता थका
चक्री आझाडेख सरखी निम्नगा अने उन्निम्नगा नामनी गंतीर नदी-
प्रते पडोंच्या, तेठमांची एक नदीमां तुंबडानी पेठे पठरनी शिखा पण
तरती होती, अने बीजीमां शीखानी पेठे तुंबडुं पण बुडी जतुं हतुं. ते
नदीठपर बायंकीए करेखा पुडपरची ते उतर्या, अने एवी रीते ते गु-
फानां उचरछार प्रते पडोंच्या. पेहेसा छारनां उघाडवानां जयचीज होय
नहीं जेन, तेन ते उचरनां छारो पण पोतानी मेडेंज उघडी गयां, अने
तेथी चक्री ते छारे वहार निकल्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
रवासी ते गुफाने टंडंगीने चक्री उचर जरनार्थने जीतवामाटे चाख्या.
ते वखते त्यां वसता म्हेठानां उल्पातो थवा लाग्या. ते म्हेठानां काष्ठ-
वक्त्र, काष्ठदंष्ट्र, कराड, काष्ठदारूप, बडवासुत्र, सिंदसुत्र विंगेरे उररीठ
हता. तेने दरकनी पासे पांच करोड घोंडा, दस करोड रयां, एक करोड

हाथीउं अने पचास करोड पायदल हतुं, अने तेउं एवा बलवान हता
 के, रणसंग्राममां देवो पण तेउंनां पराक्रमने सहन करी शकता न होता.
 मदोन्मत्त थएला ते स्लेठो पोतानां सैन्यो एकठां करीने चक्रीप्रते पो-
 कार करवा लाग्या. वली तेउं क्रोधांध यइने जगतने त्रणसमान गणता
 थका वस्तर अने हथीयारबंध यइने आमतेम दोडवा लाग्या. तेउं प्र-
 ह्वयकालनां वरसादनी पेठे वाणोनी श्रेणीउंने वरसावता थका चक्रीनां
 अग्रसैन्यनी साथे लडवा लाग्या. तेउं उठलता थका, गर्जना करता थका,
 तथा जुजपीडन करता थका रणांगणमां प्रगट रीते नटनी पेठे शोजवा
 लाग्या. वली क्रोधथी जयंकर आंखोवाला थया थका साक्षात क्षत्रिय
 संबंधि तेजतुल्य शोजवा लाग्या. ते वखते धोडाउंना हेपारवोथी, हाथी-
 उंनी गर्जनाउंथी; रथोनां चित्कारोथी तथा सुजटोनां सिंहनादोथी ज-
 गत जयथी क्षोज पामवा लाग्युं. ते वखते योधाउं पोतपोताना जयमां उ-
 त्सुक थया थका पर्वतोनां शिखरोथी वृक्षोथी तथा लोखंडनां हथीया-
 रोथी लडवा लाग्या. केटलाको जयंकर दंडोथी, तो केटलाको मुन्नरोथी
 तो केटलाको वाणोथी, फरसीथी, तथा खड्गोथी शत्रुउंनी साथे लडवा
 लाग्या. ते वखते प्रचंड वायुथी जेम वन, तथा दुर्जनथी जेम सज्जन,
 तेम ते क्रूर स्लेष्ठोथी चक्रीनां सैन्यने उपडव थयो. वली त्यारे ते स्ले-
 ष्ठोनां शस्त्रोथी चक्रीनो परिवार नाशवा, ब्रष्ट थवा, पडवा, मुर्छा खावा,
 तथा जोवा लाग्यो. ते वखते पोतानां हाथीउंने नाशता, रथोने जांगता, तथा
 ण्णाडाउंने त्रास पामता जोइने सेनापतिने कोप चड्यो. पठी ते सुपेण
 हेवा लति ज्यारे रणसंग्राम करवा लाग्यो, त्यारे स्लेष्ठनां लश्करीउं त्रास
 पेठे रह्यो गुण्यमनेथा दिशाउंने जोवाने पण समर्थ थया नहीं. पठी तेउं
 ने योग्य चौद अकठा यइने, पीडीतो जेम माताप्रते तेम विचारमादे
 तेने त्यां त्यां वखो तजीने, वेळुपर रहीने, तपस्याथी पोतानां
 त्यां अकठने ज- लाग्या. ते वखते तेउंनां आसन
 तेमो ते आवीने आकाशमां रही कहे-
 आराध्या ठे ? त्यारे तेउं कहेवा
 पण पराजव क्यों नथी,
 आवेल ठे, अने तेणे

जग्न कर्पा. ते सांजलीने ते आग्रही स्वेष्टोने ते मेघकुमारो कहेवा के, आ श्री युगादिदेवनां महा पराक्रमी पुत्र ठे; वली ते जर-
नामनां आ जरतखंडनां पेहेला चक्री ठे, तथा ते मंत्र, यंत्र, विष,
अग्नि तथा विद्यादिकधी पण जीती शकाय तेम नथी. तो पण त-
उपरोधधी अमो तेने उपसर्ग करीशुं, एम कही तेउं अंतर्ध्यान
पठी आकाशमां श्याम रंगनां मेघो फेलावा लाग्या, तथा जयं-
र्जना अने बीजलीनां कडाकाठं चवा लाग्या. पठी तेउं अंधका-
रमाणुनी पेठे मूलधाराधी समस्त पृथ्वीने व्याप्त करवा लाग्या.
ते वृक्षोनां मूलोने खोदी नाखता, तथा पर्वतनां शिखरोने पाडता
मेघो जखना प्रवाहोधी खाडादिकोने पूरवा लाग्या. पठी, दुष्ट रा-
जेम अन्यायो, रात्रिप्रते अंधकारो, तथा कलिकाखमां जेम चोरो,
मेघनां समूहो पृथ्वीमां व्यापवा लाग्या. ते वखते चक्रीए करस्प-
चर्मरत्न विस्तार्युं, अने जिनेश्वरे जेम जुवनने, तेम तेणे तेमां ते
ने उंध्युं. वली तेनी पेठेज तेमणे उत्र रत्नने विस्तार्युं, अने ते पां-
विडुर्तनी पेठे चर्मरत्ननी साथे मली गयुं. पठी समुद्रमां जेम वा-
जेम ते चर्मरत्न पाणीमां तरवा लाग्युं, अने उत्ररत्न उपर पडता मे-
रोकवा लाग्युं. एवी रीते नूतनसृष्टि सरखा ते खडकरनुं चक्रीए पि-
। पेठे रक्षण कर्युं, अने त्वारधी ब्रह्मांडनी कल्पना थड्. वली त्यां
कणी, मणि अने, चक्ररत्नधी अंधकारनो समूह नाश होते ठे, त-
उत्पन्न थएला धान्योधी ते सैन्य सुखे रहेवा लाग्युं. एवी रीते ते
कुमारोए कल्पांतकाखनी पेठे सात रात्रि दिवसो सुधि पाणी वर-
युं. “आ कोण पापीउं उहेग करवा लाग्या ठे?” एवी रीतनां ज-
मां जावने जाणीने, तेनां सोख हजार थंगरदक यक्षो कोप पामीने,
। तुणीरो (जाथां) बांधीने मेघकुमारोने कहेवा लाग्या के, अरे रां-
। तमो आ चक्रीने क्रोध चडाववाने उद्यमवंत थएला कोण ठे ?
। तमो मुखें आ जरतेश्वर चक्रीने जाणता नथी !! माटे हवे तमो
। आधीने आ चक्रीने पगे पडो ? अने तमो शरणे आव्याधी ते त-
। अपराध क्षमा करशे. अने जो तमो तेम नही करशो, तो तेनां
। एवा अमो तमोने हठधी मारशुं; ते सांजलीने मेघकुमारोए आ-

युगादीश प्रभुनी पेठेज सेववालायक ठो. वली हे स्वामि ! आपनुं आ सैन्य मंद तेजवालुं केम जणाय ठे ? केमके, सूर्य अने पाणी ठतां कमलोनी संकोच केम संजवे ? त्यारे चक्रीये कणुं के, मंत्र अने ओपधिठंधी पण असाध्य रोग अकस्मात आ सैन्यमां फाटी निकल्यो ठे, तेथी प्राणीउने म्खानि थएली ठे. ते सांजली ते विद्याधरो चक्रीशने कहेवा लाग्या के, हे राजन् ! शत्रुंजय पर्यंतपर शाश्वतुं रायणनुं वृक्ष ठे. तेनो प्रजाव शा- किनी, जूत, वेताल, तथा दुष्ट देवादिकनां दोपने हरनारो ठे, एम अ- मोए बहु वखत युगादीश प्रभुनां मुखथी सांजल्युं ठे. अने ते वृक्षनी ठाख, माटी, शाखा, पत्र आदिक अमारी पासे ठे, तेनुं पाणी करी, ते सेववाथी तमारुं सैन्य जळे निरोगी घाय. पठी चक्रीए तेम करवानी आझा आपवाथी तेउंए सैन्यने निरोगी कथुं; पठी चक्रीए तेमने स- न्मान आप्यावाद तेउं पण पोताने स्यानके गया. पठी पोतानां सैन्यने निरोगी जोइने हर्षित चित्तवाला थइ, चक्री पोतानुं मस्तक धुणाववा लाग्या. पठी ते हर्षनेज जाणे वहार कहाडता होय नहीं, तेम ते कहे- वा लाग्या के, अहो ! आ उत्तम तीर्थनो महिमा तो वचनातीत ठे; वली हुं एम माहुं हुं के, आ शिवाय कोइ उत्तम तीर्थ त्रणे जगतमां पण नथी, वली तेनां चिंतनमात्रथी पण वन्ने लोकनुं सुख मळे ठे. वली अगाठ पण में आ तीर्थनो अतिशय महिमा प्रजास देवनां मुखथी सां- जल्यो हतो; वली आ दिग्जय कया वाद संघ सहित ज्यारे हुं आ ती- र्थनी यात्रा करीश, त्यारेज आ मनुष्य जन्मने हुं सफल मानीश. एवी रीतनी अमृत सरखी वाणी घोसता ते चक्री, सर्व सजासदोने परम प्री- तिनां हेतुरूप थया. पठी चक्रीए फरीने क्रोधयुक्त थइने म्खेष्ठो प्रते चक्र मेढ्युं; त्यारे तेनां अधिष्टायक देवो तेउंने तुरत वांधीने लाव्या. त्यारे चक्रीए तेमने दीन मुखवाला, तथा दीन वाक्योवाला जोइने, शिक्षा माटे तेउंनां हाथी रत्नादिक लेइने, तेउंने जता मेळ्या. पठी सु- पेण पण गिरि अने सागरनी मर्यादावाला सिंधुनां उत्तर निष्कुटने च- क्रीनी आझाथी जीतीने त्यां आव्यो. त्यां विविध प्रकारनां जोगोने जोग- वता थका चक्री घणो काख रह्या; पठी एक दहाडो चक्ररत्न आयुध- शालामांथी निकलीने वहारचाल्युं. पठी ते मार्गे अनुक्रमे चालता थका

काशमांधी वादलांतनो समूह खेंची लीधो. पठी ते मेघकुमारो यक्षोनी साथे चक्रीपासे आधीने नमस्कार करवा लाग्या, तथा पोतानां अपराधोनुं प्रायश्चित्त करवा लाग्या. पठी चक्रीए पण तेमनुं सन्मान करीने, तेउने ठोडी मेढ्या, त्यारे तेउं म्हेछोपासे आची कहेवा लाग्या के, आ चक्री अमाराथी पण जीताय तेम नथी, माटे तमो तुरत तेमने जइ नमस्कार करो ? एवी रीते शरणाभूत मेघकुमारोए तेमने तेम कळायी, ते म्हेछो मुखमां तरणां लेइने लोटता थका चक्रीने नमवा लाग्या. तथा पठी तेउंए रत्नोनां समूहो, घोडा, हाथीउं, अने मेरु सरखा सोनानां ढगला चक्रीनां चरणपासे मेढ्या; तथा बहु जक्ति पूर्वक तेउं मिष्ट वचनो बोलवा लाग्या. पठी चक्रीए पण तेमने रजा आप्याथी तेउं पोताने स्थानके गया. एवी रीते सन्मानित करेला पण म्हेछोए, मनमां मत्सर लावीने, छुद्र मंत्रोथी चक्रीनां सैन्यमां अनेक रोगो फेलाव्या. ते वखते सुबुद्धि मंत्री नमस्कार करीने, तथा मुकुटपर वने हाथो जोडीने चक्रीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आपणा सैन्यमां हाथी, घोडा अने माणसोने अभूत रोगनी पीडा थइ ठे, अने ते दीव्य शक्ति तथा औपधोथी पण मटती नथी, माटे ते कोइ दुष्मने अजिचारादिकथी उत्पन्न करेली लागे ठे. एवी रीते ते मंत्री जेटलामां चक्री साथे वात करे ठे. तेटलामां आकाशतलने उद्योतवाळुं करता थका महा तेजस्वी वे विद्याधरो त्यां आकाशमांधी उतर्या. ते वखते आदरथी उंचां मुखोवाला सैन्यनां लोकोथी जोवाता ते विद्याधरो चक्रीने नमीने तेमनी पासे वेठा. त्यारे चक्रीए पण उत्तम आकृतिवाला, तथा महा तेजस्वी एवा तेउं वनेने जोइने बहुमान पूर्वक पुथुं के, तमो कोण ठो ? त्यारे चक्रीनी मूर्ति अने वाणीथी खुशी थएला ते विद्याधरो पण प्रसन्न मुखवाला थया थका, नमीने चक्रीने कहेवा लाग्या के, हे स्वामी ! अमो वने वायुसरखी गतिवाला विद्याधरो ठीयें, तथा आज्ञे आपनां तातने वांदवाने गया हुता. त्यां ते युगादीश प्रभुनां मुखथी शत्रुंजयनी कथा सांजलीने, अमो वनेए त्यां जइ, ते उत्तम तीर्थने स्पर्श कस्यो. त्यां आनंदपूर्वक अष्टाश्मद्दोत्सव करीने, वृषज्ञेश प्रभुनां पुत्र आपने अमो जोवाने अर्ही आव्या ठीये. वली स्वामिनां पुत्रप्रते पण स्वामिनी पेटेज वर्तवुं, एवो क्रम होवाथी आप पण अमोने

युगादीश प्रभुनी पेटेज सेववालायक ठो. वली हे स्वामि ! आपनुं आ
 सैन्य मंद तेजवाहुं केम जणाय ठे ? केमके, सूर्य अने पाणी ठतां कमलोनी
 संकोच केम संजवे ? त्वारे चक्रीये कछुं के, मंत्र अने औपधिठंधी पण
 असाध्य रोग अकस्मात आ सैन्यमां फाटी निकल्यो ठे, तेथी प्राणीउंने
 म्झानि घएली ठे. ते सांजली ते विद्याधरो चक्रीशने कहेवा खाग्या के,
 हे राजन् ! शत्रुंजय पर्वतपर शाश्वतुं रायणनुं वृद्ध ठे. तेनो प्रजाव शा-
 किनी, भूत, वेताल, तथा छुष्ट देवादिकनां दोपने हरनारो ठे, एम अ-
 मोए बहु वखत युगादीश प्रभुनां मुखची सांजल्युं ठे. अने ते वृद्धनी
 ठाल, माटी, शाखा, पत्र आदिक अमारी पासे ठे, तेनुं पाणी करी, ते
 सेववाची तमारुं सैन्य जखे निरोगी घाय. पठी चक्रीए तेम करवानी
 आझा आपवाची तेउंए सैन्यने निरोगी कथुं; पठी चक्रीए तेमने स-
 न्मान आप्यावाद तेउं पण पोताने स्यानके गया. पठी पोतानां सैन्यने
 निरोगी जोशने हर्षित चित्तवाला थरु, चक्री पोतानुं मस्तक धुणाववा
 खाग्या. पठी ते हर्षनेज जाणे वहार कहाडता होय नहीं, तेम ते कहे-
 वा खाग्या के, अहो ! आ उत्तम तीर्थनो महिमा तो वचनातीत ठे;
 वली हुं एम मानुं तुं के, आ शिवाय कोइ उत्तम तीर्थ त्रणे जगतमां
 पण नथी, वली तेनां चिंतनमात्रची पण वने लोकनुं सुख भले ठे. वली
 अगाड पण में आ तीर्थनो अतिशय महिमा प्रजास देवनां मुखची सां-
 जल्यो हतो; वली आ दिग्जय कयां वाद संघ सहित ज्यारे हुं आ ती-
 र्थनी यात्रा करीश, त्वारेज आ मनुष्य जन्मने हुं सफळ मानीश. एवी
 रीतनी अमृत सरखी वाणी बोलता ते चक्री, सर्व सजासदोने परम प्री-
 तिनां हेतुरूप थया. पठी चक्रीए फरीने क्रोधयुक्त थशने म्झेष्टो प्रते
 चक्र मेळ्युं; त्वारे तेनां अधिष्टायक देवो तेउंने तुरत बांधीने लाव्या.
 त्वारे चक्रीए तेमने दीन मुखवाला, तथा दीन बाक्योवाला जोशने,
 शिक्षा माटे तेउंनां हाथी रत्नादिक खेइने, तेउंने जता मेळ्या. पठी सु-
 पेण पण गिरि अने सागरनी मर्यादावाला सिंधुनां उत्तर निष्कुटने च-
 क्रीनी आझाची जीतीने त्यां आव्यो. त्यां विविध प्रकारनां जोगोने जोग-
 वता थका चक्री घणो काळ रह्या; पठी एक दहाडो चक्ररत्न आयुध-
 शाखामांधी निकलीने वहारचाळ्युं. पठी ते मार्गे अनुक्रमे चाखता थका

काशमांथी वादलांठनो समूह खेंची लीधो. पठी ते मेघकुमारो यद्दोनी
 साये चक्रीपासे आधीने नमस्कार करवा लाग्या, तथा पोतानां अपरा-
 धोनुं प्रायश्चित्त करवा लाग्या. पठी चक्रीए पण तेमनुं सन्मान करीने,
 तेउने ठोडी मेढ्या, त्यारे तेउं म्हेछोपासे आधी कहेवा लाग्या के, आ
 चक्री अमाराधी पण जीताय तेम नथी, माटे तमो तुरत तेमने जइ न-
 मस्कार करो ? एवी रीते शरणाञ्जुत मेघकुमारोए तेमने तेम कळायी,
 ते म्हेछो मुखमां तरणां लेइने लोटता थका चक्रीने नमवा लाग्या. त-
 था पठी तेउंए रत्नोनां समूहो, घोडा, हाथीउं, अने मेरु सरखा सोना-
 नां ढगला चक्रीनां चरणपासे मेढ्या; तथा बहु जक्ति पूर्वक तेउं मिष्ट
 वचनो बोलवा लाग्या. पठी चक्रीए पण तेमने रजा आप्याधी तेउं पो-
 ताने स्थानके गया. एवी रीते सन्मानित करेला पण म्हेछोए, मनमां
 मत्सर लायीने, झुड मंत्रोथी चक्रीनां सैन्यमां अनेक रोगो फेलाव्या. ते
 वखते सुगुद्धि मंत्री नमस्कार करीने, तथा मुकुटपर वझे हाथो जोडीने
 चक्रीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आपणा सैन्यमां हाथी, घोडा अने
 माणसोने अद्भुत रोगनी पीडा यइ ठे, अने ते दीव्य शक्ति तथा थोपधोथी
 पण मटती नथी, माटे ते कोइ दुष्मने अजिचारादिकयी उत्पन्न करेली
 लागे ठे. एवी रीते ते मंत्री जेटलामां चक्री साये वात करे ठे. तेटलामां
 आकाशतखने उद्योतवायुं करता थका महा तेजस्वी वे विद्याधरो त्यां आ-
 काशमांथी उतर्या. ते वखते आदरयी उंचां मुखोवाला सैन्यनां लोकोथी
 जोवाता ते विद्याधरो चक्रीने नमीने तेमनी पासे वेठा. त्यारे चक्रीए
 पण उत्तम आकृतिवाला, तथा महा तेजस्वी एवा तेउं यझेने जोइने बहु-
 मान पूर्वक पुज्युं के, तमो कोण ठो ? त्यारे चक्रीनी मूर्ति अने वाणीथी
 खुशी यपला ते विद्याधरो पण प्रसन्न मुखवाला यया थका, नमीने चक्रीने
 कहेवा लाग्या के, हे स्वामि ! अमो यझे वायुसरस्वी गतिवाला विद्याधरो
 ठीपे, तथा आज्ञे आपनां तातने वांदवाने गया हुता. त्यां ते युगादीश
 प्रभुनां मुखयी शत्रुञ्जयनी कया सांतलीने, अमो यझे त्यां जइ, ते उत्तम
 तीर्थने स्पर्श कर्ग्यो. त्यां आनंदपूर्वक अठाइमहोत्सव करीने, तृपनेश
 प्रभुनां पुत्र आपने अमो जोवाने अर्ही आठ्या ठीपे. वझी स्वामिनां
 पुत्रपते पण स्वामिनी पेंठेज वर्तवुं, एवा क्रम दोवाची आप पब अमाने

युगादीश प्रभुनी पेठेज सेववालायक ठो. वली हे स्वामि ! आपनुं आ
 सैन्य मंद तेजवायुं केम जणाय ठे ? केमके, सूर्य अने पाणी ठतां कमलोनी
 संकोच केम संजवे ? त्यारे चक्रीये कलुं के, मंत्र अने ओपधिठंची पण
 असाध्य रोग अकस्मात आ सैन्यमां फाटी निकळ्यो ठे, तेची प्राणीउने
 म्खानि घएली ठे. ते सांजली ते विद्याधरो चक्रीशने कहेवा साग्या के,
 हे राजन् ! शत्रुंजय पर्वतपर शाश्वतुं रायणनुं वृद्ध ठे. तेनो प्रजाव शा-
 किनी, भूत, वेताळ, तथा छुष्ट देवादिकनां दोपने हरनारो ठे, एम अ-
 मोए बहु बखत युगादीश प्रभुनां मुखची सांजळ्युं ठे. अने ते वृद्धनी
 ठाळ, माटी, शाखा, पत्र आदिक अमारी पात्ते ठे, तेनुं पाणी करी, ते
 सेववाची तमारुं सैन्य जेजे निरोगी घाय. पठी चक्रीए तेम करवानी
 आझा आपवाची तेउंए सैन्यने निरोगी कर्युं; पठी चक्रीए तेमने स-
 न्मान आप्यायाद तेउं पण पोताने स्यानके गया. पठी पोतानां सैन्यने
 निरोगी जोडने दर्पित चित्तवाळा घड, चक्री पोतानुं मस्तक धुणावया
 साग्या. पठी ते दर्पनेज जाणे घटार कदादता द्योप नही, तेम ते कहे-
 वा साग्या के, अहो ! आ उत्तम तीर्थनो महिमा तो वचनातीत ठे;
 वली हुं एम मानुं हुं के, आ शिवाय कोइ उत्तम तीर्थ त्रणे जगतमां
 पण नपी, वली तेनां चिंतनमात्रची पण यत्ने लोकनुं मुख मखे ठे. वली
 अगाठ पण में आ तीर्थनो अतिशय महिमा प्रजास देवनां मुखची सां-
 जळो दतो; वली आ दिग्जय कर्यां पाद संप सहित ज्यारे हुं आ ती-
 र्थनी यात्रा करीश, त्यारेज आ मनुष्य जन्मने हुं सफळ मानीश. एवी
 रीतनी अमृत सरस्ती बापी पोखता ते चक्री, सर्व सजासदोने परम प्री-
 तिनां हेतुरूप पया. पठी चक्रीए करीने क्रोधयुक्त घडने म्खेळो प्रते
 चक्र मेळ्युं; त्यारे तेनां अघिष्टायक देवो तेउंने तुरत बांधीने साग्या.
 त्यारे चक्रीए तेमने दीन मुखवाडा, तथा दीन बास्योवाडा जोडने,
 शिष्टा माटे तेउंनां हापी रक्षादिक सेडने, तेउंने जता मेळ्या. पठी सु-
 पेण पण गिरि अने सागरनी मर्षादावाडा निंधुनां ठवर निष्कृष्टने च-
 क्रीनी आश्यापी जीनीने त्यां आप्यो. त्यां विविध प्रकारनां जोगोने जोग-
 यता पका चक्री पयो काड रखा; पठी एक दहाडो चक्ररत्न आयुष-
 शाजामांधी निकडीने घटारवाळुं. पठी ते मागे अचरुने वाडना दवा

चक्री कुण्डहिमाद्रिनां दक्षिण प्रदेश प्रते आख्या. त्यां सेन्यनो पडाव
 नाखीने, अष्ठम तप करीने, रयमां चडी चक्री तुरत कुण्डहिमाद्रिपर
 गया. त्यां रयनां शीर्षपर प्रणवार ताडन करीने, पोतानां नामनुं बाण
 तेनां अधिष्ठायक देवप्रते तेणे मेढ्युं. त्यारे ते बाण चहोतेर जोजन वेग-
 धी आकाशमागें जश्ने पड्युं, अने तेथी हिमवंत कुमारने गुस्तो चड्यो,
 पण तेपरनां अक्षरो वांचवाथी तेनो गुस्तो उतरी गयो, तथा हाथमां
 जेट खेड्ने ते चक्री पासे आधी नमस्कार करवा लाग्यो. एवी रीते चक्री-
 नुं आराधन करीने, तेमनी रजा खेड् ते पोताने स्नानके गयो, अने
 चक्री पण पोतानी सेनाप्रते आख्या. पत्री रूपजकूट पर्यंत प्रते जश्ने
 गंगे प्रणवार रयपर ताडना करी, तथा काकीणी रत्नघी त्यां खर्युं के,
 “आ अरगर्पिणीमां प्रीजा आराने ठेडे, श्री युगादीश प्रभुनो पुत्र,
 तथा सद्मीथी इंद्र सरग्यो, हुं भरत नामे चक्रवर्ती थयो तुं.” पत्री
 त्यांथी ते चक्री खरकर सहित तेज मागें जता थका भरतार्थ प्रते रहे-
 ला वेनाट्य पर्यंत पामे गया. हवे पेहेलां ज्यारे आदिदेव प्रभु राज्य
 करता हुता, त्यारे कष्ट महाकष्टनां नमि अने विनमि नामनां पुत्रोने
 प्रभुण केंद्रक कार्य माटे कयांक मोकल्या हुता; अने ज्यारे नेत्र ते कार्य
 करीने पाडा आख्या, त्यारे तो तेमणे प्रभुने संयममहित जोया. एवी
 रीते निर्मम प्रभुने नद्दीं जाणीने “दे तात ! दे तात !” एम कहेता
 यका पुत्रनी पेंते नेत्र प्रभु पामे राज्य याचवा लाग्या. पत्री नेत्र “नर-
 तने तो मेवशुं नद्दीं,” एम प्रतिज्ञा करीने, तखवार खेड् प्रभुनी गंगा
 करवा लाग्या. एक दहाटो पानाजेंद्र प्रभुने बांदवा आख्या, त्यां
 तेणे तेमने प्रभुनी अत्यंत जक्ति करता जोया; अने तेथी तेणे तेमने
 हर्षघी मोड हजार विद्यार्थ, तथा वेनाट्यनी दक्षिण अने उत्तर श्रेणितुं
 राज्य आण्युं. त्यां ते नमि अने विनमि मूर्ख पांडुरी पेंते आनंद पुर्वक
 राज्य करता हुता. हवे भरत चक्री पण रयपर बेसी त्यां आख्या, अने
 पातानां नामनुं बाण तेणे तेत्रप्रते फेंक्युं. ते पाताने जोड तेत्र कडे
 परस्पर विचारवा लाग्या के, जंयुद्धीनां जगत जेप्रमां आ जगत प्रथम
 चक्री यदा के. अने ते पोतानां तुजारावरी मरित यज्जे आरणीवा-
 न्दी एत दंडनी याचना करे ते; पण तेरी पामे केंद्र विद्यामंत्र नवी; एम

विचारि क्रोधघ्नी लाखचोल थइ तेउं लडवाने तैयार थया. हवे तेउंनी आ-
 झाघ्नी वीजा विद्याधरो पण महा सैन्योघ्नी चींटाया थका त्यां आव्या. के-
 टलाको तो पोतानां विमानोघ्नी आकाशने सैंकडो सूर्यवाहुं करता थका,
 तथा केटलाको रथोघ्नी आकाशने गरुडमय करता थका, केटलाको मद-
 फरता हाथीउंघ्नी आकाशने जंगम पर्वतमय करता थका, केटलाको घणा
 पालाउंघ्नी आकाशने बाणमय करता थका, अने केटलाको गर्जना कर-
 ता छुंछुजिनां श्वाजोघ्नी पर्वतोने पण गजावता थका, तथा हाथमां ह-
 थियारो लेइने त्यां आव्या. हवे दिवसे पण विमानोघ्नी आकाशने ज्यो-
 तिष्वक्रवाहुं करता थका ते विद्याधरो रणसंग्राम करवा लाग्या. हवे चक्री-
 नुं सैन्य पण कोइ बखते यक्षोयें रचेलां विमानोघ्नी, तो कोइ बखते रथ,
 हाथी अने घोडाउंघ्नी पण ते विद्याधरोनी साथे लडवा लाग्युं. ते बखते वि-
 मानो विमानोनी साथे, घोडा घोडाउंघ्नी साथे, हाथी हाथीउंघ्नी साथे, पाला
 पालाउंघ्नी साथे तथा रथो रथोनी साथे, धनुषधारीउं धनुषधारीउंघ्नी साथे,
 तथा तलवारवालाउं तलवारवालाउंघ्नी साथे, एम वने सैन्यो लडवा लाग्यां.
 हवे अहीं विद्याधरोए पोतानी विद्याउंघ्नी जेजे लश्करमां वनाव्युं, ते ते सघलुं
 चक्रीनां अंगरक्षक यक्षोए दूर कर्युं. एवी रीते बार वर्षोसुधि लड्यावाद
 चक्रीए तेउंने जीत्या, त्यारे तेउं हाथ जोडीने, तथा नमस्कार करीने ज-
 रत महाराजने कहेवा लाग्या केहे स्वामि ! मेरुउपरांत वीजो पर्वत कयोठे ?
 वायु उपरांत कोण वेगवालो ठे ? वज्रसमान शुं तीक्ष्ण ठे ? तेम तमाराघ्नी
 वीजो कोण शूरो ठे ? बली हे स्वामी ! आजे तमोने जोवाघ्नी तो श्वा-
 मोए साक्षात प्रजुनेज जोया ठे, माटे श्री युगादिदेवनी पेठेज तेनां
 पुत्र एवा तमोने श्वा मो सेवशुं. बली आपनी आझाघ्नी श्वा मो आ वैता-
 ढ्यपर दुर्गपालोनी पेठे रहीशुं. एम कही विनयना आधारभूत एवा
 विनमि राजाए सर्व अंगे आवेला तारुण्यघ्नी मनोहर अंगवाली, तथा
 नेत्र, मुख, हाथ, हृदय अने पगरूपी कमलोए करीने कामदेव रूपी
 राजाने क्रीडा करवाने तखाव सरखी, तथा चखकती कांतिरूपी
 श्वा मृतनां समूहघ्नी जरेखी, सर्व रोगोने शांत करनारी, अने इष्टा प्र-
 माणे दीव्य जलनी पेठे शीतोष्णनां स्पर्शवाली, सर्व शुजलक्षणोघ्नी सं-
 पूर्ण, तथा सर्व श्वा वयोघ्नी सुंदर, एवी पोतानी सुजझा नामनी कन्या

चक्रीने आशी. पत्नी चक्रीए तेमने रजा आपवायी, तेउए पोतानां पुत्रोने राज्य सांपी संसारयी विरक्त थइ, श्री रूपनदेव प्रजुनी पासे व्रत लीधुं. पत्नी चक्री चक्रनी पाठस चालता थका गंगाने किनारे पहुँच्या, अने त्यां तेमणे नहीं अति दूर, तेम नहीं अति नजदीक लइकरनो पडार नाख्यो. त्यां पण सुपेण सेनापति चक्रीनी आझायी सिंधुनी पेठे गंगा नदी उतरीने; तथा उत्तर निष्कुट साधीने पाठो आख्यो. त्यां अक्षम तपयी सिद्ध थपली गंगा देवीए चक्रीने बे सुवर्णनां सिंहासनो, एक हजार ने आठ रखोनां कुंजो, द्वार, बाजुबंध, मुकुट, रत्नशय्या, दीव्य वस्त्रो तथा दीव्य पुष्पो आख्यां. पत्नी लावण्यनां मनोहर सुंदरपण्यायी चाकर-रूप फरेल ठे कामदेवने जेणे, एवा ते चक्रीने जोइने, तेनी साये विश्वास करायानी इजायी ते मनमां चितववा लागी के, शुं आ इंड ठे ? के नंड ठे ? के कुबेर ठे ? के सूर्य ठे ? अथवा देवोनुं ते आबुं रूप क्यांयी होय ? आ तो जगतनां म्यामी श्री युगादिप्रजुनां पुत्र जरत ठे, केम के, रत्ना-कर विनां आबुं रत्न बीजी जगोए कंइ उत्पन्न थतुं नयी. एवी रीते कामदेवनां पाणयी व्यग्र थइने ते कटाक्षो मारवा लागी, तथा जरतनी प्रायना करवा लागी, तेयी जरते तेणीने रतिवेश्ममां दाखल करी. पत्नी त्यां तेणीनी माये विविध प्रकारनां जोगो जोगवनां थकां चक्रीए एक दिवसनी पेठे एक हजार वषों निर्गमन कयां. हवे एक दहाडो इंड जे-म देवो सहित सुधमां मजाने, तेम जरत राजा राजाउं सहित पोतानी मजाने शोभावता हता. पट्टावामां मूर्तिवंत चंद्रमूर्य सरखा सौम्य कां-तिवाखा बे चारणमुनिउं आकाशमांयी उतर्या. ते वयते जरत चक्रीए संद्रम सहित उर्लीने अक्षि पूर्वक साक्षात विवेक अने विनय सरखा ते मुनिउंने नमस्कार कयां. पत्नी तेमने मिहामनपर बेगाडीने, चक्री हाथ जोडीने तेनी सन्मुख बेगा. पत्नी श्री युगादीन प्रजुना पुत्रने ते न-वनां मोक्षगामी जाणीने ते मुनि गंत्रीर वाणीयी तेने कहेवा लाग्या के, मेथीचतुष्क, अष्टांग योगनो अग्न्याम, ठगमगांतुं मट्टनगणुं, आर्तवना, कषाद, विषय अने आरंभोनो पग्गिहार, अग्रमाडीगणुं, प्रमत्तगणुं, कोम-सुता, तथा सनता पट्टवा मोक्षनां मार्गो वे. पत्नी ते देवनाने अने ग-

जाए मुनिने नमस्कार करी पूठ्युं के, परोपकारमां रक्त एवा आप अर्ही
 क्यांधी आबो ठो ? बली मने एम जणाय ठे के, रागछेपथी मुक्त थएला
 तथा पोतानां शरीरमां पण ममता विनाना एवा तमो केवल मने पवित्र
 करवा भाटेज अर्ही पधारेला लागो ठो. त्यारे तेठमांधी एक मुनिए
 राजाने कएलुं के, हे राजन् ! अमो श्री युगादि प्रजुने वांदवा माटे
 गया हता. त्यां तेमनां मुखची श्री पुंडरिक गिरिनुं उज्ज्वल माहात्म्य
 सांजलीने तेनो स्पर्श करवा भाटे अमो आकाशमार्गे जवा लाग्या. त्यां
 देवो सहित ईशानेंडे अमोने जोइ आनंदित मनवाला थइने मस्तक
 घुणावी कएलुं के, हे जगवन् ! आ पर्वतनुं आश्चर्यकारक माहात्म्य त-
 मो जुठ ? आ हुं नरकगामी हतो, त्यांधी हुं आ इंद्र थयो हुं. हुं माहा-
 विदेह क्षेत्रनां पशुग्राममां सुशर्मा नामे ब्राह्मण हतो, ते दुःख अने दारि-
 द्रिनो तो एक मुख्य स्यानकरूप हतो. एक दहाडो ते आखा गाममां
 जिह्वा माटे जम्यो, पण त्यां तेने कंइ पण नर्ही मलवाची, ते केवल
 खाली हाथे पाठो पोताने घेर आव्यो. एवी रीते खाली हाथे तेने आ-
 वेखो जोइ, तेनी स्त्री क्रोधची हाथमां सांवेयुं खेइ तेने मारवा दोडी.
 सुशर्मा दरिद्रताची पेहेलेचीज पीडित थयो हतो, अने स्त्रीना आ आ-
 क्रोशची तो ते बधारे क्रोधातुर थयो. पठी तेणे स्त्रीने वारी तो पण ते
 क्रोधची शांत थइ नर्ही, त्यारे तेणे तेणीने जोरची पाणो मार्यो. ते पाणो
 मर्मस्थानमां लागवाची ते मुर्छित थइने पडी, अने तुरत मृत्यु पामी. ते
 जोइ तेनो पुत्र क्रोधायमान थइ कहैवा लाग्यो के, अरे कुलचंडाल ! आ
 तें शुं अकार्य कयुं ? ते वचनची क्रोधायमान थइ ते ब्राह्मणे, पूर्वनां ता-
 पथी तप्त थइने, तेने तथा रडती एवी पुत्रीने पण मारी नांखी. पठी
 जयज्जीत थएलो तथा क्षोत्र पामेल ठे सघली इंद्रिउ जेनी एवो थयो
 थको, ते जवा लाग्यो, एटलामां कोइ गाय साथे अथडावाची तेणे ते-
 णीने पण मारी नांखी. पठी तेने पकडवा माटे कोटवालो तेनी पाठल
 दोड्या. त्यारे जयत्रांत थइ, अंध लुट्य थयो थको ते पोतानां पापची
 नरक सरखा कुवामां पड्यो, धिक्कार ठे क्रोधने ! ! ! के जेने वश थइ
 मूढ लोको कृत्याकृत्यनो विचार करता नथी, अने नरकना खाडामां
 पडे ठे. ! ! ! हवे ते कुवामां पडतां थकां ते ब्राह्मणां टुकडे टुकडा थइ

गया, अने ते पीडाथी ते मृत्यु पामी जयंकर दुःखदायक सातमी नरकें
 गयो. त्यां बंधन, वेदन, ताप, ताडन, आदिक महादुःखो जोगवीने.
 मृत्यु पामी ते सिंह थयो. त्यां घणां निरपराधी जंतुंने हणीने ते फ-
 रीने पाठो चोथी नरकमां गयो. त्यांथी चवी चांडालकुलमां क्रूर कार्य
 करनारो थयो, अने फरीने पाठो ते सातमी नरके गयो. त्यां बहु कष्ट
 सहन करीने ते दृष्टिथिप सर्प थयो, त्यां एक दहाडो तेणे पोतानां वि-
 खपासे केटसाक घतधारी मुनिंने जोया. त्यारे क्रोधथी फुंफाडा मारतो
 यको, तेउने डंग्रवानी इग्राथी ते दोडवा लाग्यो; पठी तेउने जोशने ते
 चितयरा लाग्यो के, आ तो मूर्तिथी शांत, तथा व्याधिरहित देखाय वे,
 एम विनारि ते धीरे धीरे चालवा लाग्यो. त्यां तेणे ते मुनिंने विद्या-
 परोप्रते शुभम धर्मनो उपदेश देता, तथा शत्रुंजयनुं माहात्म्य कहेता
 दीठा, अने ते माहात्म्य तेणे पोते पण सांनद्वयु. ते शत्रुंजयमाहात्म्य
 सांनद्वयाथी, तथा कर्मानां लघुपणाथी तेने जातिस्मरण ज्ञान उत्पन्न थयुं.
 अने तेथी ते पोतानां पूर्वजवोने याद करवा लाग्यो. पठी ते विप्रमांथी
 निकसीने, पोतानी मंषदानां निदाननूत मुनिनां चरणोने कुंडाक्षारूप
 पडने नमतो ह्वो. पठी तेनां जावने जाणीने मुनिण तेने अन्नशन क-
 रावुं, तथा विद्याधरनी माये तेने पुंडरिक गिरिप्रते पद्मोचडाव्यो. लां-
 धी ते काष्ठ करीने आ हुं इंद्ररूप थयेवो हुं. माटे हे मुनिं ! हुं एम
 मानुं हुं के, पृथ्वीपरनां सद्यक्षां तीर्थमां तेना सरावुं वीजुं कोइ पापोने
 हरनाक तथा दत्तन तीर्थ नथी. पठी ते महाशुद्धिवात इंद्र ते वान न-
 र्नाथीशने निवेदन करीने, चंदन अने कपुर्गनां काष्ठोथी ते सर्पना पुन-
 क्षनी मत्क्रिया करी. त्यां दादूनूमिपर रवोनुं मिंद्रासन करीने, तथा
 ते महातीर्थने नमस्कार करीने इंद्र पोतानुं गग्य पात्रवा लाग्यो. पठी
 रीतनुं चरित्र सांदखीने हे चर्क ! अमो ममाधिथी वारंवार ते नीधेनो
 म्मरं करीदनी. हे ते नीधेप्रते जनां अमोए आ ममारं गग्य जोगुं.
 अने तमो अमाग पुण्यां पुत्रजो, तेथी आदरपूर्वक अमोए ममारं आज्ञ
 दशनं करुं. हे आर अमोने ग्जा आमो ? केम के अमोए नीधेप्रते जनुं
 वे; वही अमोए आमो अति दत्तन विवेक अने विनय जोगेता वे.
 पठी चर्की नमस्कार कयां वाट तेउं त्यांथी पात्रवा यका; अने चर्की

पण ते वात सांजली मनोरथ करवा लाग्या के, ते दिवस, ते क्षण अने ते रात्रि प्यारे आवशे !! के जे वखते हुं संघसहित श्रीशत्रुंजय तीर्थनी यात्रा करीश. हवे चक्री गंगाने समजावीने, तथा तेनी आझा लेइने प्रवल लश्कर सहित खंडप्रपात नामनी गुफासन्मुख चालवा लाग्या. त्यां जइ अष्ठम तप करवाची चळितासन यएलो नाट्यमाल देव घेटणां सहित चक्रीपासे आव्यो; तथा तेणे चक्रीने आज्ञापणप्रमुख आप्यां. पठी चक्रीए तेने बहुमान पूर्वक रजा आपवाची ते पोताने स्थानके गयो. पठी त्यां चक्रीनी आझाची सुपेण सेनापतिए तमिस्रानी पेठेज खंडप्रपातनां छारो पण क्षणवारमां उघाड्यां. पठी चक्रीए हाथीपर चडीने तथा तेनां जमणा कुंजस्थलपर मणिरत्न राखीने ते गुफामां प्रवेश कऱ्यो. त्यां सैन्यसहित चालतां ते चक्रीए पूर्वनी पेठेज काकिणी रत्नची गोमुत्रिका आकारनां मंडलो लख्यां; तथा निम्नगा अने उन्निम्नगा नदी ते उतर्या; अने त्यां ते गुफानुं दक्षिण छार पण पोतानी मेलेज उघडी गयुं. पठी ते गुफानां छारमांची निकलीने गंगानां पश्चिम कांठापर तेणे पडाव नांख्यो, तथा अष्ठमनो तप कऱ्यो. ते अष्ठमने थंते एक हजार यक्षो-ची अधिष्ठित थयेला प्रख्यात नवे निधानो तेनी समीप आव्यां. तेउंनां नामो नैसर्प, पांडुक, पिंगल, सर्वरत्नक, महापद्म, काल, महाकाल, माणवक अने शंभक इतां. तेउंनी उंचाइ आठ योजननी, पोहोलाइ नव योजननी, तथा लंबाइ धार योजननी होती. वली तेउंनांज नामवाला तथा एक पट्योपमनां आयुष्यवाला, तेउंनां नागकुमार नामनां अधिष्ठा-यको चक्रीने आवीने नमस्कार करवा लाग्या; अने कहेवा लाग्या के, अमो गंगानां मुखपर मागधतीर्थनां रहेनारा ठीए, तथा हे महाजाग ! तमारां जाग्योथी वश यइने अमो तमारी पासे आव्या ठीयें. वली हे चक्री ! तमारां जाग्यनी पेठे अमो कदी पण क्षय पामनारा नथी, माटे तमारी इष्टा प्रमाणे तमो अमोने दान तरिके आपो ? अने जोगवो ? एवी रीते ते निधानो प्राप्त थवाची चक्रीए थछाइ महोत्सव कऱ्यो; तथा कल्पवृक्षची पण अधिक दान ते पोतानी इष्टा मुजव देवा लाग्या. पठी चक्रीनी आ-झाची सुपेण पण गंगानो दक्षिण निष्कुट साधीने पाठो त्यां आव्यो. हवे त्यां केटलोके वखत हर्षपूर्वक रह्या याद चक्ररत्न अयोध्याप्रते आ-

काशमार्गे जवा लाग्युं. एवी रीते ठ खंड पृथ्वीनां स्वामि, सुर अमुर अने नरोथी विंटाएला, तथा अखंड आझावाला चक्री केटलेक दिवसे अयोध्या नजदीक पहोंच्या. चोरासी लाख हाथी, तेटलाज घोडा अने तेटलाज रथो, तथा ठन्नु क्रोड सुजटोनां परिवारवाला ते जरत चक्री, पेहेला प्रयाणनां दिवसथी मांडीने साठ हजार वर्षों गया वाद पोतानां नगरमां आव्या. त्यां विनीता नगरथी थोडे दूर तेमणे लश्करनो पडाव नांख्यो, तथा त्यांनी अधिष्टायक देवीप्रते तेमणे अष्ठमनो तप कख्यो. पठी वादलांमांथी जेम सूर्य, तेम पौषधशालामांथी निकलीने चक्रीए सर्वसंपदानां कारणरूप अष्ठमनुं पारणुं कखुं. पठी अयोध्यामां लोकोए पगळे पगळे तोरणो धांध्यां, तथा केसर अने कुंकुमनां जलथी पृथ्वीपर ठंटकाव कख्यो. वली जरतनां चरित्रोथीज होय नहीं जेम, तेम लोकोए घरोमां चित्रामणो कख्यां, तथा सर्व जगोए त्यां मंगलध्वनिउं फेलावा लागी. वली ते वखते त्यां लोकोए हर्षथी उमदा उमदा पोपाको पेहेया, तथा जगोजगोए सोनानां स्तंजोपर मांचाउं मांड्या. वली त्यां चक्रीने जोवामाटे जाणे सूर्यविंजो ज आव्यां होय नहीं, तेम दरेक मांचाउंपर रत्ननां वासणोनां तोरणो शोजतां हतां. वली त्यां चाखता फुवाराउंथी अचानक जर्तारनां दर्शनथी अयोध्यारूपी स्त्री जाणे पसीनावालीज यश होय नहीं, तेम देखावा लागी. वली ते अयोध्यारूपी स्त्री विचित्र प्रकारनी पताकाउंरूपी हाथोथी घणे काळे थावेला पोताना पतिने जाणे उत्सुकताथी थालिंगन करवाने इच्छती होय नहीं, तेम देखावा लागी. वली ते अयोध्यारूपी स्त्री, लोकोए धूपधाणामां करेला धूपमांथी निकलता अत्यंत धुंवाडानां मिशथी जाणे पोतानां जर्तारनां वियोगने दूर करती होय नहीं, तेम लोकोथी तर्क करावा लागी. ह्ये ते वखते ते नगरीमां प्रवेश करवानी इच्छाथी चक्री ऐरावण सरखा हाथीपर स्वार थया. जगतनां था एकज पतिने सूचवनारा, तथा तेनां यश सरखा श्वेत उग्रथी ते चक्री शोजवा लाग्या. वली मानस सरोवरमांथी तेनां मुखरूपी कमलप्रते थावेला हंसोथीज होय नहीं जेम तेम यज्ञे पडले वीजातां चामरोथी ते शोजवा लाग्या. मांडोमांडे जटकांनां किरणोथी जाणे युद्ध करतां होय नहीं, एवां रलोथी शोजता तथा इष्ठित दान देवाथी जंगम

कल्पवृक्ष सरखा ते चक्री देखावा लाग्या. वली ते ते दिग्जयधी घएखां
 विचित्र चरित्रोनां वचनोधी पगळे पगळे सुजटोधी जेम, तेम सुरासुरो-
 धी ते स्तुति करावा लाग्या. एवी रीते लोकोनां शरीरोधी पगळे पगळे
 नमाता ते चक्री नगरीमां, अने गुणोधी माणसोनां हृदयमां पण प्रवेश
 करवा लाग्या. पठी ते लाखो ऊरुखाळ रुपी नेत्रोधी उत्सुकपणे जोता,
 तथा उत्कंठा अने हर्षधी पताका रुपी हाथोधी नाचता, तथा कोइ ज-
 गोए इंद्रनीस मणिंठी श्याम, तो कोइ जगोए स्फटिकोधी निर्मल, तो
 कोइ जगोए माणिकधी साख, तो कोइ जगोए सुवर्णधी पीळा, अने वि-
 चित्र वणोधी देवलोक सरखा एकवीस भूमिवाला पोतानां पितानां मेहे-
 ल प्रते पढोंच्या. पठी चक्री वेदिकापर पग मुक्तीने, पर्वतपरधी जेम
 केसरी तेम हाथीपरधी नीचे उतर्या; अने वीजाळ पण पोतपोतानां वा-
 हनोपरधी उतर्या. पठी त्यां चक्री लोकोनी जेटोने स्वीकारता, तथा न-
 मस्कार करता माणसोने प्रीतिधी घोलावता थका क्षणवार थोल्या.
 पठी तेमणे पोतानां शोख हजार अधिष्टायक यक्षोने यथोचित पूजीने
 विसर्जन कर्या; वली तेवीज रीते तेमणे वत्रीस हजार राजांने, सेनाप-
 तिने, पुरोहितने, गृहपतिने अने वार्धकीने पण विसर्जन कर्या; तथा
 एवी रीते तेणे सधलांने विसर्जन कर्या पठी इंद्राणी सहित जेम इंद्र,
 तेम सुजडा नामे स्त्रीरत्नसाथे, तथा वत्रीस हजार वीजी राणींठी,
 तथा तेदलीज जनपदराजांठी कन्यांठी तथा वत्रीस पात्रो अने व-
 त्रीस नाटकोधी वॉटाएला ते चक्री, मणि अने रत्नोनी शिलांठी श्रे-
 णिंठी आपेख ठे, दृष्टिने उत्सव जेणे एवा मेहेलमां, धनद जेम कै-
 समां तेम प्रवेश करता हवा. त्यां श्री क्ष्मजदेव प्रभुनी मूर्तिने नमस्कार
 करीने, चक्री स्नानपीठपर गया, तथा पठी ज्ञातिधी, पुष्प, धूप, अक्षत
 विगेरेधी तेज मूर्तिनी तेमणे पूजा करी. पठी चंद्रशालामां जइने राजा-
 णां समूहनी साथे, माणसोने आश्चर्य करनारां जोजनोधी तेमणे आ-
 हार कर्यो. पठी तांबुल, चंदन, पुष्पमाला, श्वेतवस्त्रो, तथा आचूपणो-
 धी ते चक्री इंद्र सरखा शोजवा लाग्या. पठी त्यां दीव्य संगीत, नाटक
 तथा स्त्रींनां विलासोधी तेमणे कैटलोक काळ सुखमां गाव्यो. एक द-
 हाडो देवो अने मनुष्योए आवी चक्रीने विनंति करी के, हे ठ खंडनां

स्वामी ! तमो महाकृत्रीय तं; अने तेरी हे प्रभु ! अमोने आन न
 दाराज्यनां अनिपेक माटे आह्ता आपो ? केम के जिनप्रते जेन इंजे
 तेम चक्रीप्रते अमारं ते कार्य ठे. पत्नी चक्रीण तेमने तेम करवानी का
 ह्ता आपवायी क्षणवारमांज विद्याधरो, तथा बहो एकना यया, अने
 तेउण पूर्य दिशानां मंडनरूप रत्नोनां समूहोयी मंडप रच्यो. पत्नी तेउ
 उहो, नदीउ. क्षीरसमुद्र, अने तीर्थोमांयी पाणी, माटी तथा वे
 खाच्या. पत्नी चक्रीण पोषधशास्त्रांमां जइ अठमतप कयों; केम के तप
 मंडेसुं राज्य तपयीज श्रद्धि पामे ठे. पत्नी उत्तम बन्धो पेदेरीने ते रागी
 महित, नाट्यरसमां मग्न यइने ते मंडपमां गया. मेरुने जेन सूर्य, तेम
 चक्रीण सिंहासन, तथा मणिमय स्नानपीठने प्रदक्षिणा करी. पत्नी पूं
 तरफनां पावडीथांउंयी सिंहासनपर चडीने, श्री महित ते पूर्यसमुत्त
 पेना. बसी त्यां बीजी यत्रीस हजार श्रीउं पण आसनोपर बेठी; पत्नी
 ब्रह्मिवांन राजाउं उतर तरफनां पावडीथांउंयी ते स्नानपीठपर बइ.
 बसी मेनापति, वृद्धपति, वार्धकी, पुणेडिन तथा श्रेष्ठि आदिको दक्षि
 धाजुनां पावडीथांउंयी त्यां बइया. बसी ते बस्यते बीजाउं पण बसीने
 जोइ हाथ जोडीने, दर्शित यया यका ययायोग्य आसनोपर बेठा. तां
 चारण अमणोण प्रथम जेन आगममां कइसी विधिपूर्वक चक्रीने मंत्र
 स्नान करावुं. पत्नी तेनां आतियोगिक देवोण, इंद्रोण जेम जिनने तेम
 शुद्ध तीर्थोदकयी तेमनो अनिपेक कयों. पत्नी शुभ क्षणे यत्रीम दृष्टा
 राजाउं तथा बीजा गोत्रदृष्टोण अने मेनापति प्रमुखोण पण तेमनो अ
 निपेक कयों. पत्नी चंदनयी स्नित ठे श्रंग जेमनुं, तथा चांदनी मग्न
 अने बस्यवाखा ते चक्री, शरद कृतुनां वादखांउंयी बीटाणखा मेरुसं
 मग्न्या गोतवा खाच्या. पत्नी देवोण चैत्यपर जेम कखश, तेम तेमनां म
 न्दकर रूपन प्रभुने इंद्र आरेखो मुकुट स्थापन कयों. बसी तेउण पवित्र
 मोतीउंयी हुंयेखो द्वार तेमनां कंठमां स्थापन कयों. ते द्वारनां का
 निव्यस्ताने नेदनारी पारिजातनां पुष्पोनी अत्यंत सुगंधिवासी नाज
 तेउण चक्रीनां कंठमां स्थापन करी. पत्नी चक्री ते रत्ननां सिंहासनपर
 टव्या, अने तेज बस्यते तेनां प्रतिविंबोनी पेठे बीजाउं पण त्यांयी टव.
 पत्नी जे मार्गयी सिंहासन पर बइना इना, तेज मार्गयी उतरने बडी

જંગમ મેઢેલ સરલા હાથીનાં સ્કંધપર ચઢ્યા. પઠી ફરીને સ્નાનશુદ્ધમાં
 જઈ, સ્નાન કરી તથા પ્રણુને પૂજીને તેમણે અષ્ટમનું પારણું કર્યું. એવી
 રીતે જુદા જુદા દેશોમાંથી આવેલા રાજાઝંઘ, દેવોણ, તથા વિદ્યાધરોણ
 તેમનો ચાર વર્ષોસુધિ અજિપેક કર્યો, તે વચ્ચે તે અજિપેકથી મનોહર
 ઇલાસ સુખમકાલ સરલો ત્યાંનાં લોકોનો કાલ નિર્ગમન થયો. એવી
 રીતે ચંદ્રની પેઠે સૌમ્ય, સૂર્યની પેઠે શત્રુઠં પ્રતે તીવ્ર, કુવેરની પેઠે ધન-
 વાન, વરુણની પેઠે બ્રુવનેશ, તેજથી અગ્નિ સરલા, ધર્મની પેઠે પ્રસાદ
 અને વંડ કરનાર, કામદેવ સરલા રૂપવાલા, દિવસે વિકલ્પર થયેલા ક-
 મલ સરલા મુલવાલા, દેવોથી પણ નથી મેલવાતો મધ્યજાગ જેનો ઇ-
 લા ફીર સમુદ્રની પેઠે ગંજીર, અધિકારીઠં પ્રતે આજ્ઞાથી ઇંદ્રની પેઠે
 સમર્થ, વરસાદની પેઠે પ્રાણીઝેને હમેશાં જીવિતદાન દેનાર, તથા તારા-
 ઠમાં જેમ ચંદ્ર, તેમ સઘલા વિદ્યાધરો, રાજાઠં અને જરતનાં દેવોમાં
 પણ તે ચક્રી ઇકજ રાજા હોતા હતા. વસી તે હમેશાં ચૌદ રત્નોથી શો-
 જતા હતા, તથા નવે નિધાનો તો તેનાં ચરણકમલની પાસેજ રહેતાં
 હતાં. વસી તે નીચેની વસ્તુઠંનાં સ્વામિ થયા થકા શોલ હજાર યજ્ઞોથી,
 પરિવાર સહિત ધત્રીસ હજાર રાજાઠંથી, ધત્રીસ હજાર જાનપદ ક-
 ન્યાઠંથી, ધત્રીસ હજાર રાજકન્યાઠંથી, પ્રણસો સાઠ રસોઈઆઠંથી,
 ચોરાસી લાલ રયોથી, ચોરાસી લાલ હાથીઠંથી, ચોરાસી લાલ ઘોડા-
 ઠંથી, ઠંઠું ફોડ પાલાઠંથી, ધત્રીત્ર હજાર જાનપદરાજાઠંથી, ઘઠોતેર હ-
 જાર નગરોથી, નવાણ હજાર ડોણોથી, ચડલાસીસ હજાર પત્તનોથી,
 ઘોવીસ હજાર કંઈટોથી, ઘીસ હજાર લાણોથી, સોલ હજાર લેટકો-
 થી, ચૌદ હજાર સંવાધોથી, ઠપનસો છીપોથી, તથા ઠત્રીસ હજાર વંદ-
 રોથી શોજતા હતા. વસી તે ઠંગણપચાસ કુરાજ્યોનાં, જરત સંઠનાં થને
 ઘીજાં રાજ્યોનાં પણ સ્વામી હતા. વસી આદીશ્વર પ્રણુ ઘતાવેલી ની-
 તિને જાણનારા, વિશ્વંજર, શ્રીધર, સુબુદ્ધિ તથા બુદ્ધિસાગર નામનાં તે-
 મનાં મંત્રિઠં હતા. વસી તેઠંના થંશ સરલા ઇકસો આઠ, થને વસી ત્ર-
 ઇ ફોડ પણ મંત્રિઠં તેમનાં હતા. વસી જરત મહારજનાં થંશ સરલા,
 થને જગતમાં ઇક ધીર સરલા, તેમનાં સુપેણ, શ્રીપેણ, હુર્જય થને જ-
 ગલ્લય નામનાં સેનાપતિઠં હતા. વસી તેમનાં જીવાનંદ, મદાનંદ, સંજી-

वन, अने सुजीवन नामनां चार मुख्य नरवैद्यो, तथा बीजा
 लाख नरवैद्यो हुता. वली तेमनां जांगल, कृतनाल, विशाल अने कि-
 ल नामनां चार मुख्य गजवैद्यो अने बीजा त्रण लाख गजवैद्यो हुता.
 वली तेमनां विश्वरूप, परब्रह्म, हंस अने परमहंस नामनां चार मुख्य
 पंडितो, अने सात लाख बीजा पंडितो हुता. वली तेमनां श्रीकुंठ, वैकुं-
 ठ, नृकुटि, अने धुर्जटि नामनां चार मुख्य धनुर्विद्या जाणनाराठ, तथा
 बीजा पण घणा हुता. वली तेमनां ज्योतिषीठ, धर्मांग जाणनारा, अने
 दंडनीति जाणनाराठ पण घणा हुता. हवे एक दहाडो जरत राजा ह-
 र्पपी क्रीडा करता थका पोतानां साठ हजार वीरोने संनासवा लाग्या.
 ते पयते राजपुरुषोण तेमने नामो खेड खेडने देखाड्या, अने जरत रा-
 जा पण तेमने आनंद सहित जोवा तथा बोलाववा लाग्या. पत्नी वि-
 से रदेसी चंद्रनी कला सरखी कांति विनानी, तथा हिमथी क्लिष्ट थप-
 खी कमलनी सरखी विरूप थपखी तथा सेवकोथी देखाडाती सुंदरीने
 जरत राजाण जोड. तारे लाख आंखोथी चित्तमां थपला क्रोधनी रसावे
 देखाडता थका जरत राजा कठिन वचनोथी सेवकोने कहेवा लाग्या के,
 अरे सुघाठ ! शुं थमारा घरमां कंड जोजन आदिक खावा मसतुं न-
 थी ? थयवा तमो शुं थ्या सुंदरीनो कंड आदर करता नथी ? वसी शुं
 थ्या कंड खाती नथी ? के थ्याने शुं कंड रोग थयो ठे ? थयवा ते ते कि-
 याने जाणनारा वैद्यो शुं मरी गया ? वली थ्या मदरहित हायणीनी वेठे
 म्खान केम थड ठे ? थ्याने थ्या उपरथी खातरी थाय ठे के, खरेखर क-
 मोण मारुं बीजुं पण नुकशान कयुं होशे !!! एथी रीते घोसता ते रा-
 जाने ते सेवको नमीने हाय जोडी कहेवा लाग्या के, हे स्वामी ! श्री
 रत महाराजने घेर तो सघखी संपदाठ ठे, केम के, इंद्रने घेर कंड वरिष्ठ
 पणुं होय ? वसी थ्या सुंदरी कुसदेवीनी पेठे थमोने हमेशां पूजनीक के
 तेम मृत्युप्रते उपाय करनारा वैद्यो पण घणा जीवता वेठा ठे. पण हे स्वामी !
 थ्या उपरथी दिग्याग्रामाटे सिधावेला ठो, ते दिवसथी थ्या सुंदरी के
 प्राय धारग्रामाटेज आंखो करे ठे. वसी ते वखते थापे तेणीने प्रनुपावे
 दीक्षा सेनी अटकाथी हुती, तेथी ते थ्या गृहस्थाश्रममां पण जावसाप
 यडने रदेसी ठे. पत्नी जरत महाराजाण सुंदरीने पुत्रुं के, तारे दीक्षा

खेची ठे ? त्वारे तेणीए हा पाढ्याची जरत राजा कहेवा लाग्या के, हे सुंदरि ! तुं जे आ संसारची विरक्त थइ, माटे तने धन्य ठे. वली तातना अपत्योने आ सुखदाइ कार्यज करवुं उत्तम ठे. वली हे सुंदरि ! विषय-रूपी चोरची हुंटाएला अमो तातनां अपत्यो थइने पण तुठ सुखवाला आ राज्यमां माची रह्या ठीए, माटे हे महासत्वे ! हवे तारी इठाप्रमाणे कर ? एवी रीते जरत राजाए आझा आपवाची ते हृदयमां अत्यंत आनंद पामी. हवे एटलामां त्रण जगतनां नाथ श्री श्पजदेव प्रभु पण जीवोनी अनुकंपाची पृथ्वीपर विहार करता थका अष्टापद पर्वतप्रते आव्या. त्यां इंद्रोनां समूहोए हर्षेची आवीने रलोनी श्रेणिंथी प्रभुनुं समवसरण घनाव्युं. ते वखते त्यांनो उद्यानपाल चांदरानी पेठे कुडीने, हर्षेची जरतपात्ते आवी जय जय शब्द करवा लाग्यो; तथा पठी पृथ्वीपर मस्तक नमावीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! हुं आपने कल्याणकारी वार्तांनी बधामणी आणुं तुं के, श्री तातपादोए अष्टापद पर्वतने पवित्र करेखो ठे, तथा त्यां देवोए पण हमणाज समवसरण रच्युं ठे. ते सांचली हर्षे पामेला चक्रीए प्रफुल्लित मनवाला थइने तेने साडा चार करोड सोनामोहोरोनुं इनाम आप्युं. पठी जरत राजाये सुंदरीने कल्युं के, आ तारो मनोरथ पण संपूर्ण थयो. एम कहीने तेमने तेणीने अंतः-पुरनीखीठं मारफते शुद्ध तीर्थोदकोची स्नान कराव्युं. पठी तेउंए तेणीनां मनसरखां पवित्र अने निर्मल श्वेत वस्त्रो पहेराव्यां; तथा अंगे विछेपन कयुं. पठी ते पाखखीमां वेसीने उग्र चामरची वीजाती थकी जरतनी पाठस अष्टापद पर्वतप्रते गइ. त्यां तेणीए जवनां तापची दुःखित यएला पोतानां चित्तप्रते केलनां वृक्षसरखुं समवसरण जोयुं. हवे जरत अने सुंदरी बाह्मनांची उतरीने, तथा प्रभुने प्रदक्षिणा देइने जकिसहित नमस्कार करवा लाग्या. मुक्तिसुखनी स्पर्धा करता एवा जिनना चरण-कमळोने साठ हजार वर्षे मेसवीने जरत चक्री अत्यंत आनंद पामवा लाग्या. पठी मनमां रहेला आनंदनेज जाणे व्हार कदाडता होय नहीं तेम, त्रण जगतने स्तुति करवा लायक एवा श्पजदेव प्रभुनी जरत महाराज स्तुति करवा लाग्या के, हे स्वामी ! तमो सर्व प्राणींने ध्यान धरवा लायक ठे, पण तमो कोइनुं ध्यान धरता नयी, तेम तमो इंद्रोने

पण पूजनीक ठो, पण तमोप्रते कोइ पूजनीक नथी; वली तमोज जगतनां पेहेला नाथ ठो, पण तमाराथी कोइ पेहेलो नथी, वली जगदीश्वरपणार्थी स्तुति करवा लायक ठो, पण तमो कंइ कोइनी स्तुति करनारा नथी. वली तमो सर्वने शरणारूप ठो, पण तमोने कंइ कोइनुं शरणुं नथी, वली तमो आ जगतनां स्वामी ठो, पण तमारो कोइ स्वामी नथी. वली मो-
क्षनुं सुख पण आपनेज स्वाधिन ठे, केम के ते देनारो आप शिवाय बीजो कोइ नथी. वली उत्कृष्टमां उत्कृष्ट पण आपज ठो, आपशिवाय कोइ उत्कृष्ट नथी. वली आप अनादि, अनंत तथा ज्योतिरूप ठो, तेम पंडितो आपनुंज ध्यान धरे ठे, अने आपनाथीज आ त्रणे जगतोने धन्य माने ठे. माटे आ जवरूपी समुद्रमां बहाणसमान एवा आपप्रते नमस्कार थाउं; वली हे नमनारप्रते वत्सल जाव राखनारा प्रभु ! आपनी पासे हुं मोक्षसुखनां आनंदनी याचना करुं तुं. वली हे प्रभु ! हुं तो आपनो दास तुं, अने आपना तरफथी सनाथपणानी मागणी करुं तुं, माटे हे जगतने शरणाजूत प्रभु ! मारापर कृपा करी मारुं रक्षण करो ? एवी रीते ते चक्रीश्वर प्रभुनी स्तुति करीने, जिनरूपी चंद्रपासेथी नीचे प्रमाणे देशनारूपी अमृत पीवा लाग्या के, शीलथी सौजाग्य-
पणुं मले ठे, सुपात्रदानथी जोगो मले ठे, देवपूजनथी साम्राज्य मले ठे, तथा तपथी कर्मोनो क्षय थाय ठे. आ सघळुं जावनाथी क्षणवार पण सेवार्थी अनुक्रमे चिन्मयपणाने पमाडी मुक्तिनां कारणरूप थाय ठे. पठी ते देशनाने अंते सुंदरी प्रभुने नमस्कार करीने कहेवा लागी के, हे नाथ ! कृपा करीने मने दीक्षा आपो ? तथा मारो तुरत उद्धार करो ? एवी रीतनां तेणीनां आग्रहथी प्रभुए तेने हर्पथी दीक्षा आपी, अने तेथी ते पण पोताने अत्यंत धन्य मानवा लागी. पठी जरतराजा पण एवी रीते सुंदरीनो दीक्षामहोत्सव करीने, तथा प्रभुने नमीने, पोतानी नगरीमां आव्या. एक दहाडो दिग्जयमां पण नही आवेला पोतानां जाइउने जो-
वानी श्वाथी जरत राजा तेमने संजालवा लाग्या. पठी तेमणे प्रीतिथी तेमने बोलाववामाटे दूतो मोकळ्या; केम के राजाउं प्रायें करीने दूतरूपी पगोवाळा होय ठे. ते दूतो तेउंपासे जइ प्रथम साम वाक्योथी तेउंने सम-
जाववा लाग्या; पण तेउंये तेम नही मान्याथी आकरां वचनोथी तेउं ते-

मने कहेवा लाग्या के, जो तमारे जीवित अने राज्यनी पण इछा होय, तो तुरत जरतनी पासे आधी हमेशां तेमनी सेवा करो? एवी रीतनी तेउनी कडवी वाणी सांजलीने, ते राजाउं मानधी अष्टापदप्रते रहेला प्रभुपासे गया; त्यां प्रभुने नमीने तथा स्तवीने, आंखोमां किंचित आंसु लावीने पोतानो घतांत तेउं कहेवा लाग्या के हे तात ! आपे दीक्षा लेती वेलाए अमोने अने जरतने पण यथायोग्य, आपनी इछामुजब राज्यो आप्यां हतां; हवे दावानलनी पेठे परनी उन्नतिने नहीं सहन करीने जरते आम्हा ठ खंडनो घास कयों. अने अमो तो आपनी जकिमां तत्पर धरने अमारां राज्योधीज संतुष्ट थया थका, मुखेथी दिवसो गासता हता. पण हवे तो आ मोटा जाइ अमारां राज्योने पण खेवाने इछे ठे, माटे हवे अमारे शुं करवुं? ते माटे पूर्वनी पेठेज आप अमारां हितनी इछाधी फरमावो? ते सांजलीने जगतनां नाथ जगतने पण प्रिय लागे एवुं वचन कहेवा लाग्या के, पराक्रमी द्वावीउंए शत्रुउंने मारवाज जोइयें!!! अने तेथी हमेशां ठसमां तत्पर अने पासेज रहेता एवा रागछेपरूपी महाशत्रुने तमो मारो? आ संसाररूपी समुद्रमां राग ठे. ते पत्थरनां ढगला सरखो ठे, तथा छेप ठे ते सम्यक्स्वरूपी कल्पवृक्षने घासवामां अग्नि सरखो ठे. माटे हे वत्सो ! व्रतरूपी राज्य मेखवीने, अति जयंकर तपरूपी हथीपारोथी, ते रागछेपरूपी शत्रुने हणो? एवी रीते प्रभुपासेथी बोधिबीज पामीने, अत्यंत वैराग्ययुक्त थया थका, मोक्षसुखनी इछाधी तेउंए तुरत दीक्षा लीधी. पठी ते सघली बात दूतोए जरतने जइ कही; त्यारे सूर्य जेम सघलां तेजोने, तथा समुद्र जेम पाणीनां समूहोने, तेम जरते तेउंनां सघलां राज्यो लेइने स्वाधीन कयों; अने तेउंनां पुत्रोने पोतानी आझामां राखीने राज्यो सांण्यां; केम के, राजाउं पोतानी आझा मनाववानेज इछे ठे. हवे सूर्यनां दर्शन सरखो, वरसादनी धारासरखो, पवननी गतिनी पेठे सर्वव्यापी, तथा पर्वतसरखो वजनदार जरतनो प्रताप शत्रुउंथी सहन न करातो हवो. पोतानां हाथधी दीधेलां दानोथी याचकोनी दरिद्रताने, तथा धर्मरूपी सूर्यथी अज्ञानरूपी अंधकारना समूहने, अने चक्रथी शत्रुनां कुलने हणता एवा श्री जरत महाराजा जयवंता वर्तो? ते चक्रीश्वरे सकल जग-तमां धर्मने एवो तो फेलाव्यो के, जेना ध्वनिथी सर्व पापो तथा (अंत-

પણ પૂજનીક ઠો, પણ તમોપ્રતે કોઈ પૂજનીક નથી; વલી તમોજ જગતનાં પેદેલા નાથ ઠો, પણ તમારાથી કોઈ પેદેલો નથી, વલી જગદીશ્વરપણાથી સ્તુતિ કરવા લાયક ઠો, પણ તમો કંઈ કોઈની સ્તુતિ કરનારા નથી. વલી તમો સર્વને શરણારુપ ઠો, પણ તમોને કંઈ કોઈનું શરણું નથી, વલી તમો આ જગતનાં સ્વામી ઠો, પણ તમારો કોઈ સ્વામી નથી. વલી મોક્ષનું સુખ પણ આપનેજ સ્વાધિન છે, કેમ કે તે દેનારો આપ શિવાય બીજો કોઈ નથી. વલી ઉત્કૃષ્ટમાં ઉત્કૃષ્ટ પણ આપજ ઠો, આપશિવાય કોઈ ઉત્કૃષ્ટ નથી. વલી આપ અનાદિ, અનંત તથા જ્યોતિરુપ ઠો, તેમ પંડિતો આપનુંજ ધ્યાન ધરે છે, અને આપનાથીજ આ ત્રણે જગતોને ધન્ય માને છે. માટે આ જીવરૂપી સમુદ્રમાં વહાણસમાન એવા આપપ્રતે નમસ્કાર થાઉં; વલી હૈ નમનારપ્રતે વત્સલ જાવ રાખનારા પ્રજુ ! આપની પાસે હું મોક્ષસુખનાં આનંદની યાચના કરું તું. વલી હૈ પ્રજુ ! હું તો આપનો દાસ તું, અને આપના તરફથી સનાથપણાની માગણી કરું તું. માટે હૈ જગતને શરણાચૂત પ્રજુ ! મારાપર કૃપા કરી મારું રક્ષણ કરો? એવી રીતે તે ચક્રીશ્વર પ્રજુની સ્તુતિ કરીને, જિનરૂપી ધંદ્રપાસેથી નીચે પ્રમાણે દેશનારૂપી અમૃત પીવા લાગ્યા કે, શીલથી સૌનામ્યપણું મલે છે, સુપાત્રદાનથી જોગો મલે છે, દેવપૂજનથી સામ્રાજ્ય મલે છે, તથા તપથી કર્મોનો ફાય થાય છે. આ સઘળું જાવનાથી ફળવાર પણ સેવવાથી અનુક્રમે ચિન્મયપણાને પમાડી મુક્તિનાં કારણરૂપ થાય છે. પઠી તે દેશનાને અંતે સુંદરી પ્રજુને નમસ્કાર કરીને કહેવા લાગી કે, હૈ નાથ ! કૃપા કરીને મને દીક્ષા આપો? તથા મારો તુરત ઉદ્ધાર કરો? એવી રીતનાં તેણીનાં આગ્રહથી પ્રજુએ તેને હૃપેથી દીક્ષા આપી, અને તેથી તે પણ પોતાને અત્યંત ધન્ય માનવા લાગી. પઠી જરતરાજા પણ એવી રીતે સુંદરીનો દીક્ષામહોત્સવ કરીને, તથા પ્રજુને નમીને, પોતાની નગરીમાં આઘ્યા. એક દહાડો દિગ્જયમાં પણ નહીં આવેલા પોતાનાં જાઈર્ને જોવાની ઇચ્છાથી જરત રાજા તેમને સંજાલવા લાગ્યા. પઠી તેમણે પ્રીતિથી તેમને બોલાવવામાટે દૂતો મોકલ્યા; કેમ કે રાજાઈ પ્રાયે કરીને દૂતરૂપી પગોવાલા હોય છે. તે દૂતો તેડપાસે જઈ પ્રથમ સામ વાક્યોથી તેડને સમજાવવા લાગ્યા; પણ તેડયે તેમ નહીં માન્યાથી આકરાં વચનોથી તેડ તે-

मने कहेवा खाग्या के, जो तमारे जीवित अने राज्यनी पण इछा होय, तो तुरत जरतनी पासे आधी हमेशां तेमनी सेवा करो? एवी रीतनी तेठनी कडवी बाणी सांजलीने, ते राजाठ मानधी अष्टापदप्रते रहेखा प्रजुपासे गया; ह्यां प्रजुने नमीने तथा स्तवीने, आंखोमां किंचित आंसु लावीने पोतानो घतांत तेठ कहेवा खाग्या के हे तात ! आपे दीक्षा खेती वेलाए अमोने अने जरतने पण यथायोग्य, आपनी इछामुजव राज्यो आप्यां हतां; हवे दावानलनी पेठे परनी उन्नतिने नहीं सहन करीने जरते आखा ठ खंडनो प्राप्त कर्यो. अने अमो तो आपनी जकिमां तत्पर यज्ञे अमारां राज्योधीज संतुष्ट थया थका, मुखेथी दिवसो गावता हता. पण हवे तो आ मोटा जाइ अमारां राज्योने पण खेवाने छे ठे, माटे हवे अमारे शुं करबुं? ते माटे पूर्वनी पेठेज आप अमारां हितनीइछाथी फरमावो? ते सांजलीने जगतनां नाथ जगतने पण प्रिय लागे एबुं वचन कहेवा खाग्या के, पराक्रमी क्षत्रीउंए शत्रुठने मारवाज जोइयें!!! अने तेथी हमेशां ठसमां तत्पर अने पासेज रहेता एवा रागछेपरूपी महाशत्रुने तमो मारो? आ संसाररूपी समुद्रमां राग ठे. ते पत्थरनां ढगला सरखो ठे, तथा छेप ठे ते सम्यक्त्वरूपी कल्पवृक्षने घालवामां अग्नि सरखो ठे. माटे हे वत्सो ! व्रतरूपी राज्य मेखवीने, अति जयंकर तपरूपी दृष्टीपारोथी, ते रागछेपरूपी शत्रुने हणो? एवी रीते प्रजुपासेथी बोधिबीज पामीने, अत्यंत वैराग्ययुक्त थया थका, मोहसुखनी इछाथी तेठए तुरत दीक्षा लीधी. पठी ते सघली बात दूतोए जरतने जइ कही; तयारे सूर्य जेम सघलां तेजोने, तथा समुद्र जेम पाणीनां समूहोने, तेम जरते तेठनां सघलां राज्यो खेइने स्वार्थीन कर्या; अने तेठनां पुत्रोने पोतानी आझामां राखीने राज्यो सोंप्यां; केम के, राजाठ पोतानी आझा मनाववानेज छे ठे. हवे सूर्यनां दर्शन सरखो, वरसादनी धारासरखो, पवननी गतिनी पेठे सर्वव्यापी, तथा पर्वतसरखो वजनदार जरतनो प्रताप शत्रुठथी सहन न करातो हवो. पोतानां हाथथी दीधेलां दानोथी याचकोनी दरिद्रताने, तथा धर्मरूपी सूर्यथी अज्ञानरूपी अंधकारना समूहने, अने चक्रथी शत्रुनां कुलने हणता एवा श्री जरत महाराजा जयवंता वतों? ते चक्रीश्वरे सकल जगतमां धर्मने एवो तो फेलाव्यो के, जेना ध्वनिथी सर्व पापो तथा (अंत-

रंगं) शत्रुंज नाश पामवा लाग्या. नमता राजांरुनां मुकुटनां किरणोनां समूहोथी मनोहर थएल ठे पादपीठ जेनुं, तथा लोकोनां तापने इतरां-रां, श्री जरतराजारूपी चंद्र शत्रुनी कीर्तिरूपी तारांरुने पोतानां गुणरूपी किरणोनां समूहोथी त्रास आपवा लाग्या; (ए आश्चर्य ठे)

एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वरसूरिए वनावेला श्री शत्रुंजय महा तीर्थनां माहात्म्यमां श्री रूपजदेव प्रभुनो जन्म, राज्याजिपेक, दीक्षा, केवलोत्पत्ति अने जरतनां दिग्जयनां वर्णनरूप त्रीजो सर्ग समाप्त थयो.

चतुर्थः सर्गः प्रारब्धते.

जे प्रभु रूपी व्यापारीना देव, असुर, जुवनपति, अने मनुष्य अरु-प्रहवाला ठे, तथा कमल, समुद्र, चंद्र अने विद्याधरो संपदा रूप ठे, तथा कामधेनु, कल्पवृक्ष, दक्षिणावर्त शंख अने रत्नरूपी आकरो (खाणो) ठे, एवा श्री आदिनाथ प्रभु तमारुं रक्षण करो. ? हवे श्री वीरप्रभु इंडने कहे ठे के, हे इंड ! वली पण आ तीर्थतुं वखाणवा लायक तथा आश्चर्यवासुं माहात्म्य तुं सांजल ? एक दहाडो जलसायमान सुवर्ण कुंडलवाला जरत चक्री इंड जेम मेरुपर तेम सिंहासनपर वेग हता. ते वखते त्यां रद्देखा घत्रीस हजार राजांरुनां मुकुटोना किरणोथी तेनी वरसाद सरखी स-जा, विजलीउं सहित देखाती हती. वली ते वखते तुह्य अलंकार तथा वखोवाला मंडलीक अने सामंतोथी, सामानिक देवतांरुथी जेम इंड तेम जरत चक्री शोजता हता. एटलामां सुपेण सेनापति पृथ्वीपर म-स्तक राखीने, तथा वने हाथो मस्तकपर जोडीने जरतने विनंति करवा लाग्यो के हे स्वामी ! सर्वे जगोए विस्तार पामती आपनी आज्ञाने, जि-ननी आशिपनी परें राजांरुं मस्तके चडावे ठे. वली आपना चक्ररत्नं उदय थवाथी सघला क्षुद्र उपद्रवो नाश पाम्या ठे, केम के, सूर्यतुं बिंदु तपते ठते शुं तारांरुनो समूह रही शके ठे ? वली तमोए दानथी दरि-द्रींरुनां दारिद्रने, तथा तलवारथी शत्रुंरुने नाश कर्या ठे. तो पण हे स्वामी ! अंजव्यनां मनप्रते जेम जिननो घोष, तेम आपणुं चक्ररत्न आ-युधशालामां प्रवेश करतुं नथी. ते सांजलीने चक्रीए मंत्रिनां मुखसामुं जोयुं. केम के, राजांरुं प्राएं करीने मंत्रीमुखा होय ठे. पठी विश्व-

जर नामनो मुख्य मंत्री जरतने नमीने, हाथ जोड़ी, विनयची वामन
 थयो थको कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! विस्तार पामता आपना प्रता-
 पने अटकाववाने समर्थ त्रणे लोकमां कोइ देव के पुरुष नथी; वली मो-
 टा मोटा घंटी सरखा पत्थरोनी गणना कराथ, पण पर्वतनी खीणोमां
 रहेखा कांकराजने ते कोण गणे ? तो पण कोइक वीरपणांनुं डोल घाल-
 तो पृथ्वीपर रहेलो लागे ठे, के जे पुर्नची घरमां शूरो यइने आपनी
 आझा मानतो नथी. हवे भाजुम पड्युं !!! हे स्वामी ! जिताएला राजा-
 जमां आपनो जाइ बाहुबलि के जे, बलवान अने गर्वची पर्वत सरखो
 ठे, ते हजु बाकी रहेल ठे. बाहुबलिना हाथनां बलने रणसंग्राममां इंड
 पण सहन करवाने समर्थ नथी, ते पण हवे आपनी पासे निर्वल थरो;
 केम के इंडनां बज सरखा आपना दोर्दंडनां घातची पर्वतनी पेठे सध-
 खा राजाजं चूर्णपणाने पामे ठे. वली आपे आ दिग्जयनां मिशची केवल
 हिमिरीक्षणज कयुं ठे, हवे आ बाहुबलिने जीतवाची तमारं चक्रीपणुं
 सफल थरो. वली हे स्वामी ! “आ मारो जाइ ठे ” एम विचारि आपे
 तेनी उपेक्षा करवी नहीं, केम के, शरीरनो रोग पण शुं मूखमांची न उ-
 खेडवो ? वली आझा ठे मूख जेनुं एवुं राज्य पंडितोए कहेलुं ठे, केम के
 पोतानुं पेट जरनारा तो बीजा घणा होय ठे, तेमां यश शानो ? ते सां-
 जलीने स्नेह अने कोपने बस यएला चक्री जरा विचार करीने आदर-
 सहित मंत्रीने कहेवा लाग्या के, एक बाजुची “मारो आ जाइ ठे ”
 तेची मारं मन शंका पामे ठे, अने बीजी बाजुची ते मारी आझा मानतो
 नथी, तेची क्रोधबुद्धि आवे ठे. वली पोतानां जाइ साये युद्ध करवामां
 मारा मनने सज्जा आवे ठे, अने शत्रुने नहीं जीतवाची चक्र शांत यतुं
 नथी. वलीजेनी आझा घरमां पण पछाती नथी, तेनी आझा वद्दार पछाती
 केम कहेवाय ? अने नाना जाइनी साये युद्ध करवाची लोकापवादनो पण
 जय रहे ठे. ते सांजली अवसर उज्ज्वलनारो, तथा राजानां अजिप्रायने जा-
 पनारो ते मंत्री कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आपनो नानो जाइ आ-
 पनुं संकट दूर करदोज; केम के एहस्थीज्जिनो एवो सामान्य आचार ठे के,
 मोटो जाइ आझा आपे, अने नानो जाइ ते मस्तकपर धारण करे; माटे
 प्रथम दूत भारफते आपनी आझा मानवामाटे तेमने कहेवरावो, पण ते.

रंग) शत्रुञ्ज नाश पामवा लाग्या. नमता राजाजनां मुकुटनां किरणोनां समूहोथी मनोहर थएल ठे पादपीठ जेनुं, तथा लोकोनां तापने ह्ता-
रा, श्री जरतराजारूपी चंद्र शत्रुनी कीर्तिरूपी ताराजने पोतानां गुणरूपी
किरणोनां समूहोथी प्रास आपवा लाग्या; (ए आश्चर्य ठे)

एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वरसूरिए वनावेला श्री शत्रुञ्जय
महा तीर्थनां माहात्म्यमां श्री रूपजदेव प्रभुनो जन्म, राज्याभिषेक, दीक्षा,
केवलोत्पत्ति अने जरतनां दिग्जयनां वर्णनरूप त्रीजो सर्ग समाप्त थयो.

चतुर्थः सर्गः प्रारब्धते.

जे प्रभु रूपी व्यापारीना देव, असुर, भुवनपति, अने मनुष्य अनु-
ग्रहवाला ठे, तथा कमल, समुद्र, चंद्र अने विद्याधरो संपदा रूप ठे, तथा
कामधेनु, कल्पवृक्ष, दक्षिणावर्त शंख अने रत्नरूपी आकरो (खाणो) ठे,
एवा श्री आदिनाथ प्रभु तमारं रक्षण करो, ? हवे श्री वीरप्रभु इंद्रने कहे
ठे के, हे इंद्र ! बली पण आ तीर्थतुं बलाणवा लायक तथा आश्चर्यवाइ
माहात्म्य तुं सांजल ? एक दहाडो उलसायमान सुवर्ण कुंडलवाला जरत
चक्री इंद्र जेम मेरुपर तेम सिंहासनपर बेठा ह्ता. ते बखते त्यां रक्ष
यत्रीस हजार राजाजनां मुकुटोना किरणोथी तेनी बरसाद सरखी स
जा, विजलीउं सहित देखाती ह्ती. बली ते बखते तुल्य अलंकार तथा
बखोवाला मंडलीक अने सामंतोथी, सामानिक देवताजंथी जेम इंद्र
तेम जरत चक्री शोजता ह्ता. एटलामां सुपेण सेनापति पृथ्वीपर म-
स्तक राखीने, तथा घने हाथो मस्तकपर जोडीने जरतने विनंति करवा
लाग्यो के हे स्वामी ! सवै जगोए विस्तार पामती थापनी आझाने, जि-
ननी आशिपनी परें राजाजं मस्तके चडावे ठे. बली आपना चक्ररत्ननो
उदय थवाथी सघळा झुड उपडवो नाश पाम्या ठे, केम के, सूर्यतुं धिंव
तपते ठते शुं ताराजंनो समूह रही शके ठे ? बली तमोए दानथी दारि-
द्रीजंनो दारिद्रने, तथा तखवारथी शत्रुजने नाश कर्या ठे. तो पण हे
स्वामी ! अजयनां मनप्रते जेम जिननो बोध, तेम थापणुं चक्ररत्न आ-
युधशालामां प्रवेश करतुं नथी. ते सांजलीने चक्रीए मंत्रिनां मुखसामुं
जोयुं. केम के, राजाजं प्राएं करीने मंत्रीमुखा होय ठे. पवी विश्व-

जर नामनो मुख्य मंत्री जरतने नमीने, हाथ जोड़ी, विनयची वामन
 थयो थको कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! विस्तार पामता आपना प्रता-
 पने अटकाववाने समर्थ त्रणे लोकमां कोइ देव के पुरुष नथी; वली मो-
 टा मोटा घंटी सरखा पत्थरोनी गणना कराय, पण पर्वतनी स्त्रीणोमां
 रहेखा कांकराउने ते कोण गणे ? तो पण कोइक वीरपणांतुं डोल घाल-
 तो पृथ्वीपर रहेखो लागे ठे, के जे दुर्नयी घरमां शूरो यइने आपनी
 आझा मानतो नथी. हवे माझुम पळ्युं !!! हे स्वामी ! जिताएला राजा-
 उमां आपनो जाइ बाहुबलि के जे, वलवान अने गर्वची पर्वत सरखो
 ठे, ते हजु वाकी रहेख ठे. बाहुबलिना हाथनां वलने रणसंग्राममां इंड
 पण सहन करवाने समर्थ नथी, ते पण हवे आपनी पासे निर्वल थशे;
 केम के इंडनां वज्र सरखा आपना दोर्दंडनां घातची पर्वतनी पेठे सघ-
 ला राजाउं चूर्णपणाने पामे ठे. वली आपे आ दिग्गजयनां मिशची केवल
 दिमिरीक्षणज कर्युं ठे, हवे आ बाहुबलिने जीतवाची तमारुं चक्रीपणुं
 सफल थशे, वली हे स्वामी ! “आ मारो जाइ ठे ” एम विचारि आपे
 तेनी उपेक्षा करवी नही, केम के, शरीरनो रोग पण शुं मूलमांथी न उ-
 खेडवो ? वली आझा ठे मूल जेनुं एवुं राज्य पंडितोए कहेलुं ठे, केम के
 पोतानुं पेट जरनारा तो बीजा घणा होय ठे, तेमां यश शानो ? ते सां-
 जलीने स्नेह अने कोपने वश थएला चक्री जरा विचार करीने आदर-
 सहित मंत्रीने कहेवा लाग्या के, एक बाजुची “मारो आ जाइ ठे ”
 तेथी मारुं मन शंका पामे ठे, अने बीजी बाजुची ते मारी आझा मानतो
 नथी, तेथी क्रोधबुद्धि आवे ठे. वली पोतानां जाइ साथे युद्ध करवामां
 मारा मनने खज्जा आवे ठे, अने शत्रुने नही जीतवाची चक्र शांत थतुं
 नथी. वली जेनी आझा घरमां पण पलाती नथी, तेनी आझा व्हार पलाती
 केम कहेवाय ? अने नाना जाइनी साथे युद्ध करवाची लोकापवादनो पण
 जय रहे ठे. ते सांजली अवसर उलखनारो, तथा राजानां अग्निप्रायने जा-
 णनारो ते मंत्री कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आपनो नानो जाइ आ-
 पनुं संकट दूर करशेज; केम के गृहस्थीउनो एवो सामान्य आचार ठे के,
 मोटो जाइ आझा आपे, अने नानो जाइ ते मस्तकपर धारण करे; माटे
 प्रथम दूत मारफते आपनी आझा मानवामाटे तेमने कहेवरावो, पण ते,

हाथी जेम कमलनीनां बंधने, तेम तमारी आझाने सहन करशे नहीं. अने एवी रीते ते अविनयीने शिक्षा करवाथी तमारो लोकापवाद घशे नहीं, अने तेथी तमारी पण जीत थशे. एवी रीतनुं सचीवनुं वचन सांजलीने चक्रीए, नीति जाणनार, तथा वाचाल एवा सुवेग नामनां दूतने बाहुवलिप्रते मोकदयो. पठी ते सुवेग पण पोतानां स्वामीनी आझा खेइने, तथा वेगवाळा रथमां वेसीने, राजनां मूर्तिवंत उत्साहनी पेठे चालवा लाग्यो. उत्तम सैन्यनां परिवारवाळा ते सुवेगे पण मार्गे चालतां शत्रुसरखां अपशुकनोने जरा पण गणकार्या नहीं. ते वखते गघेडो इश्मादिक स्थानमां रहीने खराब रीते चुंकवा लाग्यो; तथा धूलि उडाडतो वायु तेनी सन्मुख वावा लाग्यो, अने प्रचंड कालदंडनी पेठे कृष्ण सर्प तेनी अगाडी थइने जवा लाग्यो; एवी रीतनां अपशुकनोने जाणतां थकां पण दूत वेगथी जवा लाग्यो, केम के, तेवा माणसो स्वामीना कार्यमाटे विलंब करता नथी. वली सिद्धा मार्गमां पण तेनो रथ जडना चित्तनी पेठे स्वखलना पाम्यो, तेम तेनी डावी आंख फरकवा लागी. एवी रीतनां अरिष्टोथी पगळे पगळे वारण करातो पण ते अनुक्रमे हुडजंतुंथी छुस्तर वनमां गयो. त्यां कोइ जगोए जयंकर हाथी सरखां ज्रीखोने, तो कोइ जगोए मारेख ठे हाथीं जेउए, तथा लाल चणोत्री सरखी आंखोवाळा सिंहोने, तो कोइ जगोए हाथींथी उखेडाता पर्वतनां टुकडा सरखा वृक्षोने, तो कोइ जगोए आश्चर्यकारी चित्राउने, अने झूडनां समूहोने, तेम पोकार करता, चालता तथा युद्ध करता अने बलवानोने पण जय आपता केटलाक छुष्ट जंगली प्राणींने जोतो थको, मृत्युनां क्रीडावन सरखां, तथा कालरात्रिने आनंद आपनारां, तथा वृक्षोनी घटाथी नथी देखातो सूर्य ज्यां एवा वनने ते सुवेग उलंगी गयो. पठी अनुक्रमे ते ठ खंडथी वीजा, तथा अखंड लक्ष्मीनां स्थानक सरखा, अने इइने रद्देवानां घर सरखा बाहुवलीना बहुलि देशमां पहुँच्यो. ते त्यां ठेकाणे ठेकाणे तथा गाम गाम प्रते मनोहर गोपींथी गवाता श्री युगादीश प्रभुनां गुणग्रामोने सांजलवा लाग्यो. वली पर्वत, गाम, सीमा विगेरेमां बाहुवलिना लोकोत्तर बलनुं मांहींमांहीं थतुं वर्णन तेणे वारंवार सांजळ्युं. वली त्यां तेणे बाहुवलि शिवाय वीजा राजाने नहीं जा-

एता, तथा लक्ष्मीची कुवेर सरखा लोकोने जोया. वली सर्व जगोए प-
 र्यंतनां शिखरो सरखा धान्यनां दगळाउने तथा फलद्रूप वृक्षोने जोतो
 यको ते मनमां चमत्कार पामतो पामतो जवा लाग्यो. एवी रीते अनुक्रमे
 वेगची त्रण लाख गामोने उलंगीने, ते बाहुवलीनी राजधानी तक्षशिला
 नगरीप्रते पहुँच्यो. त्यां तेणे उंचां अरिहंत प्रभुनां मंदिरोपर रहेली ध-
 जाउनी पंकिंची वीजाती, तथा मोतीनां दगळाउंची जाणे पत्तीनावाली,
 तथा कुवेर सरखा सामंत लोकोवाली, अने लीळाची मनोहर, तथा अ-
 ह्य संपदावाली, इंद्रपुरी सरखी ते नगरीने जोइ. त्यां तेनी आं-
 खोने दुपे आपता, अने कवायत खेसवाची खिन्न यण्णा कत्रीउने क-
 णवार जोइने तेना मनमां जय ययो. पठी पुकानोनी श्रेणिपर रहेला,
 तथा पोताने “अहमिंद्र” मानता शाहुकारोनां पुत्रोने जोतो यको
 अनुक्रमे ते राजानां राजदरवारमां आव्यो. पठी महेनत विना रत्नोनां
 किरणोनां समूहोची आकाशने विप्रित करता, तथा, कृत्रिम अने अ-
 कृत्रिम सिंहो, अने दीपडाउंची घीता ठे हाचीउं ज्यां एवा, तथा हाथ-
 मां खुड्यां दृषीयारोनां समूहवाळा, अने वीजानी ठाया जोवाची पण
 सावधान रहेता छारपाखोची आश्रित कराण्णा, तथा कोइ जगोए ख-
 रती फस्तुरीची जरेळा, अने कोइ जगोए शत्रुनां हृदयनी पेठे घोडानी
 खरीउंची खोदाण्णा, तथा मंडपोची देवलोकांनी पेठे मंडित यण्णा, ए-
 वा अति सुंदर राजमहेश्र प्रते ते पहुँच्यो. त्यां दणवार सुधि छारपा-
 खोची रोक्री रगण्णो, अने पठी ठडीदारे राजानी आझाची प्रवेश क-
 राण्णो ते सुवेग धु जयसहित राजसज्जामां दाखख ययो. त्यां तेणे शि-
 खरोची जेम मेरु, तेम बाहुवलि सरखाज स्वरूपवाळा मुकुटबंध ह-
 जार राजाउंची सेवाण्णा, किरणोची जेम सूर्य, तेम उत्तम गंगार वाळा,
 अने मूर्तिवंत उत्साह सरखा कुमारोची अधिष्ठित यण्णा, वली रत्नोनी
 रीत अने मण्डितां स्तंभोमां पडतां प्रतिघियोनां मिशची अमात्योए क-
 रीने अनेक मूर्तिगळा, सुखरूपी सोनेरी कमखनी शंकाची आवेळा हंस-
 सरखा पामरोए करीने, देवांगनोउंची जेम इंद्र, तेम वारांगनाउंची
 वीजाता, पवित्र वेपवाळा, तथा सुवर्णदंटेने धरनारा ठडीदारची ना-
 मप्रहृष्टपूर्वकः पर्वन करारुं ठे नमता राजाउंतुं जेनी पात एवा, तथा

પોતાનાં તેજોથી સકલ જગતને તૃણ સમાન ચિંતવતા, એવા બાહુવલિને સિંહાસનપર બેઠેલા જોયા. અપૂર્વ કૌતૂહલ તેજવાલા તે બાહુવલિને જોઈને પ્રથમ તો ક્ષોભ પામેલો તે સુવેગ દૂત આકાર ગોપવીને તેમને નમતો હ્વો. પછી મસ્તકપર જોડેલ ઠે હાથ જેણે, તથા બાહુવલિનાં મુખપર રાણેલું તે દૃષ્ટિ જેણે એવો તે દૂત રાજાએ ત્રુકુટીસંજ્ઞાથી દેખાડેલા આસનપર બેઠો. પછી બાહુવલિ પડઠંદાથી સજ્જાની રીતેને પણ વાચાલ કરતા થકા ગં-જીર વાળીથી તેને કહેવા લાગ્યા કે, હે સુવેગ ! તાતની પેઠે મને પૂજા યોગ્ય એવા મારા મોટા જાણ તો સુશીમાં છે ની ? તથા અયોધ્યા નગરી તો કુશલતામાં છે ની ? વલી પિતાજીએ લાંબા કાલસુધિ લાલન કરેલી એવી પ્રજા પણ કુશલ છે ની ? તેમ આર્ય એવા મોટા જાણનો ઠાંડો વિજય તો અલંકાર રીતે થયો છે ની ? વલી તે દિગ્જયમાં ચોરાસી લાલ રથો, ચોરાસી લાલ હાથીઝં અને ચોરાસી લાલ ઘોડાઝંને કંઈ વાધા તો થઈ નથી ને ? તેમ સઘલા રાજાઝં પણ કુશલતામાં છે ની ? તેમ ત્યાં કોઈને કંઈ પણ વિઘ્ન તો થયું નથી ને ? ઘટલું બોલીને બા-હુવલિ રહી ગયા બાદ સુવેગ પણ તેમને નમસ્કાર કરીને, તથા તેમની વાળીથી ક્ષોભ પામીને જરા વિચાર કરી કહેવા લાગ્યો કે, તે તમારા મોટા જાણની કૃપાથી અન્યોને ઘેર પણ કુશલપણું થાય છે, ત્યારે તેમના કુશલમાટે તો પુઠવુંજ શું ? વલી જે વિનીતા નગરીનાં તમારા મોટા જાણ અધિપતિ છે, તે નગરીને જિતનાં વચનમાં જેમ સંશય, તેમ વિઘ્નો અંશ પણ ક્યાંથી હોય ? વલી જેનાં શત્રુઝંને ચક્રરત્ન પોતાની મેલેજ ખેંદી નાણે છે, તેની પ્રજામાં તો સર્વદા કુશલજ હોય છે. વલી જેની સેવા સર્વે સુર, અસુર અને મનુષ્યો કરે છે, તેની સામે થવાને ઠાંડના વિજયમાં કોણ હિન્મત ધરી શકે તેમ હતું ? વલી જણે લોકનો વિજય કરવામાં જે સમર્થ છે, એવા જરત ચક્રી જેનાં સ્વામી છે, તેવા તેનાં ઘોડા, રથ અને હાથીઝંને કોણ વિઘ્ન કરી શકે તેમ છે ? વલી તે લાલ યક્ષો, તથા રાજાઝં, વિદ્યાધરો અને દેવોથી સેવાય છે; તો પણ વાંધવો વિના તેને કેન પડતું નથી. સર્વ રાજ્યોમાં જમતાં થકાં તેમણે ક્યાંય પણ જાણને જોયા નહીં, અને તેથી ઝલ્કંઘાસદિત તે વાંધવોને મલવાને છે છે. વલી દિગ્જયમાં તેમ ધાર વર્ષનાં રાજ્યાનિપેક્ષમાં પણ તેઝં આવ્યા નહીં; વલી

मोटे तेज सघला निरीह तथा पोतानां शरीरमां पण निस्पृह यथा ठे.
 हवे तमारामां जरत महाराजनी उत्कंठा होवाची मने अर्हीं तेमणे मो-
 कलेलो ठे. माटे हवे तमो त्यां आबो, अने तमारा संगची तेमने सुख
 आपो ? केम के धंधुविना तेमनुं राज्य दीपतुं नथी. वली कुलीनोने पो-
 तानो मोटो जाइ तातनी पेठेज पूजनीक होय ठे, अने तमो तेमने न-
 मवाची तमारं मान पण विशेष घशे. वली ते चक्रीनां चरणोने देवो पण
 मने ठे. तेची तेमनी सेवा करवाची तमोने खज्जा घशे नर्हीं. वली 'हुं
 आटला दिवस्तसुधि गयो नथी' एवी शंका तमो करशो नर्हीं, केम के,
 ते मोटा जाइ ठे, माटे तमारो अपराध क्षमा करशे. वली तमारा
 संगमची ते मोटा जाइ सुख पामीने वात्सल्यपणाची तमोने अधिक
 राज्य आपशे, तेम तमारं सर्व कष्टोची ते रक्षण करशे. वली तमो घन्ने
 इंड अने उपेंडनी पेठे, तथा अश्विनीकुमारोनी पेठे, बैरीनां हृदयमां
 शल्यरूप यथा यका मलीने राज्य करो ? वली 'ते मारो जाइ ठे' एम
 विचारि तमारो निर्जय यतुं नर्हीं. केम के अहंकारीने शिक्षा आपवानी
 धारण राजनीति ठे. वली जूठा निमित्तिआनुं अष्टदिनुं वचन, वरसाद
 वरसवाची जेम निष्फल घाय ठे, तेम तमारा विपे जरतने खोडुं सम-
 जावनाराठनुं वचन निष्फल घशे. वली जरत महाराजनुं सघनुं सैन्य तो
 एक बाजु रहुं, पण हाथमां दंड धारण करता एक सुपेण नामना तेमना
 सेनापतिनुं वख पण रणसंग्राममां कोण सहन करी शके तेम ठे ? वली
 रणसंग्राममां पर्वतोनी पेठे उठवता तेनां चोरास्ती लाख हाथीउने तथां
 समुद्रनां मोजांउनी पेठे उठवता तेढलाज घोडाउने रोकवाने पण कोण
 समर्थ ठे ? वली तेनां अन्य सैन्योनी तो गणनाज शुं करवी ? केम के,
 जरत राजानां संग्रामने वखवान इंड पण सहन करी शके तेम नथी !!!
 वली ते जरत महाराजाने इंड पण पोतानुं अरधुं आसन आपीने पासे बे-
 साडे ठे, तेवा तमारा मोटा जाइने नमवामां तमोने खज्जा शानी ? वली
 तमोने राज्यनी अने जीवितनी पण जो इठा होय, तो जरत महाराजनां
 चरणकमखने तमो तुरत सेवो ? एवी रीतनां सुवेग दूतनां वचनो सांज-
 लीने वखवान् घाहुवडि पोतानां खजाडपर दृष्टि करता यका, तथा
 (क्रोधची) लाख आंखोवाखा घइने तेने कहेवा लाग्या के, 'हे दूत !

તું સ્વચ્છ વાચાલ છે, તથા પરસ્થાનમાં આવીને પણ જે તું આવાં ક-
 હિતકારી વચનો ંચે પ્રકારે બોલ્યો, તેથી સ્વચ્છ તું તારા સ્વામીનું
 કાર્ય કરનારો છે. તે જરત ચક્રી મારા મોટા જાણ છે, માટે તે મારે
 જનીક છે, તેમાં સંશય નથી; કેમ કે, મોટા જાણને પિતાની પેઠે પૂજા.
 ય કુલીનોનો આચાર છે; પણ મોટો જાણ પોતાની મોટાણે જ્યાંસુધિ
 જાણવી રાખે, ત્યાંસુધિ તો તે નાના જાણને પૂજનીક છે, પણ જ્યારે તે
 પોતાની મોટાણે ંલંગી જઈ કાર્ય કરે, ત્યારે તેને શી રીતે સેવાય!
 વહી તેમણે ંલ કરીને નાના જાણનાં રાજ્યો ંલીધાં, માટે થયું.
 તેનું જાણું થને સ્નેહરસ પણ કેટલો વધો મોટો છે !!! વહી તેનું સ-
 પ્ત પણ તાતનાંજ પુત્રો હતા; થને રણસંગ્રામથી કંઈ ંરતા નહોતા;
 પણ “થા મોટા જાણ સાથે કલહ કરવો !!” એમ વિચારિ તેને સજા
 પડ. પત્રી તેનું વિચારું કે, થા મોટા જાણને તો શરમ નહીં આવી; પણ
 થમોને સજા થાય છે, એમ વિચારિ તેનું પિતાજી પાસે જઈ દીક્ષા લીધી.
 વહી તે જરતને જે રાજાઈ સેવે છે, તેને તો થધિક રાજ્ય આધિકતી
 ંયા છે, પણ હું તો પિતાજીય થાપેલાં રાજ્યથી સંતુષ્ટ થયેલો તું, માં
 મારે તેની સેવા શામાટે કરવી જોઈયે? વહી વંધુંનાં રાજ્યોને પ્રદાન
 કરતાં થકાં મેં જે તેમની ંપેક્ષા કરી, ંવી રીતનો મારો દોષ શું તે
 ંાઢીથાઈ તેને સૂચવશે? !!! વહી તું જે કહે છે કે, તે તમારો અપરાધ
 હમા કરશે, તે શું મેં તેમનાં કંઈ ગામ થાદિક જાંગ્યાં છે? કે શું? વહી
 ંંડ પણ જે તેને થરધા થાસનપર બેસાડે છે, તે પણ “થા શ્રીરૂપનંદ
 પ્રતુનાં જ્યેષ્ઠ પુત્ર છે, માટે માનનીક છે” એવું વિચારિનેજ બેસાડે છે
 તેમાં કંઈ જરતનો પોતાનો પ્રભાવ નથી. વહી જ્યારે હું રણસંગ્રામ
 ચઢીશ, ત્યારે તેનું તે મૈન્ય, તે વિચારો સુપેણ, તે ચક્ર થને તે જરત
 પણ શું હિમાયમાં છે? વહી થગાઈ થમો વધે જ્યારે ગંગાનાં કાંગા
 કવાયત કરતા હતા, ત્યારે હું તેને થાકાશમાં ંગાવતો, થને દવા
 લાવી તેને પાત્રો ંડીકી લેતો; તે સચરું હમણા થા રાજ્યમદથી શું તે
 વહી મયો? કે જેથી હુદ થાગયથી મારાગ્રતે તારાસરમા હૂતને મો
 કડો !!! વહી તેનાં જાણુત લડકરીઈ તો રણસંગ્રામ થમને ક્યાંનામ્યાં
 ંાઢા જશે; થને તે થમતે કેવલ જરતનેજ મારા થા જુજંડનાં થડ

दुःख सहन करुं पडशे!! माटे हे दूत ! तुं चाख्यो जा ? केम के न्यायी राजाए दूतने मारवो जोइए नहीं. फक्त ते जरतनेज तेनां अन्यायनुं फल हुं चखाडीश. एवी रीतनी गंजीर वाणीधी मनमां चमत्कार पामीने ते दूत पोतानो जीव लेइ ते आसनपरधी धीरे रहींने उठ्यो. दिह्मूढ यवाधी तथा आंखनां चपलपणाधी तथा जयधी आंटीमां आवता पोताना दुपट्टाधी स्वखना पामतो थको, अने उगामेला ह्थीयारो-वाला कुमारो अने राजाउंठी पोताने ह्णाएखो मानतो थको ते धीरे रहींने सजमांधी निकल्यो. पठी ते जीवितव्यनां देहधारी मनोरथ सरखा रथपर जयजीत थयो थको बांदरो जेम वृक्षपर तेम चडी वेगो. ते दूतने जोइ त्यांना लोको नीचे प्रमाणे मांहोमांहिं वातो करवा लाग्या.

एक-आ कोइक नवीन माणस क्षणवारमां सजामांधी निकल्यो !!

वीजो-अरे ! हुं तो एम तर्क करुं तुं के, आ जरत राजानो दूत ठे.

एक-अरे ! शुं बाहुबलिविना आ पृथ्वीपर कोइ वीजो राजा ठे शुं ? !!

वीजो-आज आपणा बाहुबलि राजानो मोटो जाइ, तथा श्री रूपज-व प्रभुना जरत नामे पुत्र राजा ठे.

एक-त्यारे शुं ? ते आटखो वखत कोइ देशांतर गया ह्ता ?

वीजो-ते चक्रवर्ती ठे; अने तेथी ठ खंड जरतक्षेत्रने ते जीतवा या ह्ता.

एक-पण त्यारे तेणे आ बाहुबलिप्रते दूत शामाटे मोकल्यो होशे!!?

वीजो-शा माटे शुं ? पोतानां हुकममां रहीं सेवा माटे बाहुबलिने लेखाववा माटे ? !!! वली वीजुं शुं ? समज्यो !!!

एक-त्यारे शुं ! तेनी पासे कोइ शिखामण आपनार मंत्री नहीं होय !!! के जे तेने आवां कार्यधी निवारे !!!

वीजो-आए कोक उंहुं लागे ठे !!! तेनी पासे तो सेंकडो मंत्रीउं ठे, अने तेउंएज आ कार्य माटे तेने विशेषे करीने प्रेरणा करी ठे. !!

एक-त्यारे तो ते जरत सुखे सुतेला सिंहने लाकडी मारी जगामवा जेवुं करे ठे !

वीजो-एमज ठे !!! केम के, प्राणीउंनुं जेवुं जाग्य तेवी तेने बुद्धि आवे ठे !!!

एवी रीतनी नगरीनां लोकोनां मुखमांथी निकलती कथाने
तो थको ते सुवेग रथने वेगथी हांकीने तुरत नगरी बहार निकल्यो.
ठी सुजटोनां जुजास्फोटोथी, तथा तेउनां विविध प्रकारनां हथी
नर्तनोथी, अने शुरवीरोनां सिंहनादोथी जडकता ठे रथना
एवो थयो थको ते दूत चालवा लाग्यो. पठी सिंहनां टोलांनी
मुक्त थएला अने दिङ्मूढ थइ गजराएला हरिणनी पेठे, नगरमांथी नि
ट्यावाद ते थोडी थोडी जीवितव्यनी आशा राखवा लाग्यो. पठी मार्ग
नगर नगरप्रते बेरनी वातोमां आदरवाला, तथा खुद्धां हथीयारोवा
अने पोतानां जुजामदथी अहंकारयुक्त थएला सुजटोने, तथा बाजको
पण रणसंग्रामनी उत्कंठावाला, अने हाथमां शस्त्रवाला जोशने ते दूत
नमां विचारवा लाग्यो के अर्हानां आ स्त्री बालको विगेरेपण युद्धनी
ठावाला ठे, तो शुं आ पृथ्वीनोज तेवो गुण ठे? के बाहुबलिनां
ठे!!! बली जेवा राजा तेथी प्रजा पण होय ठे; अने तेथीज आ लोकां
पण पोतानां स्वामिनां बलनां माहात्म्यथी शूरा थएला ठे. बली तेउनां
मुखथी ते दूते जरतनी साये बाहुबलिनां युद्धनी बात तो उपहास तरी
के जाणी; ते बात युक्तज ठे, केम के पोतानां स्वामिनां बलथी माणमां
परनी थवहा करेज ठे. बली त्यां तेउ पोतानां स्वामिनां तेजनेज जेम तेम
हथीयारोने सजवा लाग्या, तेम केटलाको घोडाउने खेसाववा लाग्या,
तथा रथोने समारवा लाग्या; तेम केटलाको जंगम मेहेखो सरखा तंज
सज्ज करवा लाग्या, अने केटलाको कवचो तथा जायाउने दड कर
लाग्या. पठी ते दूत ज्यारे मार्गमां चालतो हतो, त्यारे त्यांना लोको जा
बाणमायांनुं बेर होय नही, तेम तेना तरफ करडी नजरे जोता ह्ता; व
ते दूते त्यां सय जगोये पर्वतमां रहेता राजाउने पण बाहुबलिप्रते
नक्तिवाला, रणसंग्राममाटे सज्ज थयेला, तथा खुद्धां हथीयारोवाला जो
एवी रीतनुं जोशने सुवेग दूत लोकापवादथी डरीने पोताना आत्माने
दवा लाग्यो के, आ यत्ने जाइउनां बेररूप हुं थयो; बली ते विचारवाला
के, चक्रीने हनु शुं ग्योट रही गइ हती के, आ बाहुबलिनी पासथी
बानी इशा करी!! फोकट आ केसरी सिंहने जगाडवा जेवुं कयुं ठे।
एवी रीते चारंवार विचारनो थको ते दूत केटसेक दिवसे रथना वेग

सुखे समाधे पोताना स्वामिना देशमां आब्यो. त्यारे तेणे पोतानां लोको-
नी एवी वाणी सांजली के अरे जाइउं! जेटलामां बाहुबलि पासेची दूत
पाठो आब्यो नथी, तेटलामां स्त्री, ठोकरां विगेरे सर्व सामान तुरत कि-
झाउंमां दाखल करो? वली नहीं पाकेलां धान्यो पण तुरत लणी ह्यो?
तथा जूमिमां डाटी मेळो? के जेची सर्वनो नाश न थाय. वली केटला-
को कहेवा लाग्या के, अरे! ठोकरां ठेयां तो एक बाजु रखां, पण पोता-
तुं शरीर सांचवबुंण दुर्लज ठे; वली ज्यारे बाहुबलि गुस्से थयो, त्यारे तो
आपणुं किझाउंतुं बल पण फोकटज ठे. एवी रीतनी लोकोनीवाणी सां-
जलीने दूत विचारवा लाग्यो के, आ लोको तो माराची पण वधारे वेग-
वाला लागे ठे! के जेउं आवी रीतनो पोतानो जय प्रगट करे ठे. एम वि-
चारतो, तथा बाहुबलिनां वचनने याद करतो थको ते दूत तुरत अयो-
ध्यामां आवी जरत महाराजने नमस्कार करतो हवो. पठी ते जकिथी
हाथ जोडीने नैगमेपी देवनी पेठे जरत महाराजनी सामे वेठो. त्यारे
चक्री जरा हसीने तेने स्नेह्यी पूठवा लाग्या के, हे दूत! तुं तुरत आब्यो,
तेथी मारा जाइने कुशलतो ठेनी? अथवा में तेनी बालक्रीडा बखते घ-
णीवार परीक्षा करी ठे, के ते गंधहस्तीनी पेठे अन्यनी आझा सहन करे
तेम नथी. ते सांजली सुवेग पण नमस्कार करीने जरतेश्वरने कहेवा
लाग्यो के, हे स्वामि! ते बाहुबलिने अकुशल करवाने आ पृथ्वीपर कोण
समर्थ ठे? वली में तेमने प्रथम सामवाक्योथी घणा समजाव्या; अने
पठी विविध उपायोथी समजाव्या, पण ते तो कंइ गणकारता नथी, वली
सुपेण, सैन्य अने चक्रादिकनां वर्णन बखते अवज्ञा करीने, तेणे ठ खंड
विजयनी तो बात पण सांजली नहीं; पण उखडुं पोतानां खजाउंतरफ
दृष्टि करीने तेणे मने कष्टुं के, हे दूत! तुं तुरत तारा स्वामी पासे जा ?
अने तेनां राज्य अने जीवितमाटे तुरत तेने मारीपासें मोकल? वली ते
देशनां सगला लोको तेनाज रागी ठे, अने पोतानां जीवितदानथी पण
तेनीज लक्ष्मीने छेठे. वली तमो बेरी घवाची तेउं रणसंग्राम माटे ताता-
माता थइ रह्या ठे, केम के, तेउंमां पोतानां स्वामिनी शक्तिनां गुणो आ-
वेला ठे. एवी रीते दूत कही रह्या याद चक्री क्रीडापूर्वक कहेवा लाग्या
के, ते मारो नाहानो जाइ शशुरूपी काष्ठप्रते अग्निसरखोज ठे. वली हुं

તે મારા જાણની સાથે રણસંગ્રામરૂપ દુઃખદાયક વિરોધ કરીશ નહીં; કેમ કે સર્વ દેશોમાં હુંદતાં પણ સગો જાણ મલી શકતો નથી. વલી માત્ર સોને સંપદા રાજ્ય વિગેરે સર્વ જગોણ મલે છે, પણ સગો જાણ તો જાણ વિના ક્યાંણ પણ મલી શકતો નથી. વલી મન વિનાનું જેમ દાન, વધુ વિનાનું જેમ મુલ, તથા મંત્રિવિનાનું જેમ રાજ્ય તેમ વંધુવિના થા જાણ થયા છે; વલી જે ધન વંધુનાં ઉપકારમાટે થતું નથી, તે ધન થયા છે તથા જે જીવિત દુઃખીનાં દુઃખો મટાડવામાટે થતું નથી, તે જીવિ પણ થયા છે. વલી જેના ઘરમાં ગોત્રીઝનાં ઘાતથી મલેલી લક્ષ્મી વિષાળ કરે છે, તે ઘરનાં સ્વામિને પતિત જાણવો, તથા તેનું રાજતેજ પ નોનનું નથી. વલી “થા પરાક્રમહીન છે” એમ લોકો જલે મારી હાંસ કરે, પણ હું થા નાના જાણની સાથે યુદ્ધ કરીશ નહીં. હવે પોતાને (વાદુયસ્ત્રિણ કરેલી) નિંદાથી અંતરમાં ગુસ્સે થણો, તથા મદા ઉભાઈ મુખેણ સેનાપતિ, રાજાની તે વાણી સાંજલીને ધીર થને મંત્રી વાણીથી કહેવા લાગ્યો કે હે સ્વામી! યુગાદીશ પ્રજાનાં પુત્ર પણ તે મોને દામા લાવવી યુક્તજ છે, થને વંધુ સંવંધિ અપૂર્વ સ્નેહ તમો દામા કરાવે છે. પણ હે સ્વામી! થાપનો થા સ્નેહ એક દાથની તાડ સરખો છે, કેમ કે, થાપનાપર તેની દટિ શત્રુતાવાલી છે, થને તમો ઉપર તેનાપર સ્નેહ કરો છો! વલી રાજાઉંણ તો પોતાની થાજાનો જંગ કરના પણ જાણની પણ ઉપેક્ષા કરવી જોઈયે નહીં, કેમ કે રાજાઉંને તો થાજા જ જ્યોત્સ્નાની પેઠે સર્વે તેજની કરનારી છે. વલી પોતાનાંજ રાજ્યથી કૃતા થણા રાજાઉંજે દિગ્વિજય કરે છે, તે કંઈ લોનથી નહીં, પણ પોતાનાં પરાક્રમની વૃદ્ધિમાટેજ કરે છે. વલી થાગામિ કાલમાં પોતાનું હિત જીજ્ઞાસુ માણને શત્રુની ઉપેક્ષા કરવી નહીં, કેમ કે તે કાયરોગની પેઠે વૃદ્ધિ પામતો થઈ પેતાનેજ હણે છે. માટે જ્યાંમુધિ તમારાં સેન્યની રજોની શ્રેણિથી થા સૂર્યમંદલ સ વચાવું નથી, ત્યાંમુધિ તે વાદુયસ્ત્રિણ જાંમ્યો થજને પોતાનો દેશ ઘોરે નહીં. વલી જ્યાંમુધિ તમારા દાર્થીનાં સેન્યનાં જારથી થા શૃંગી નમી નથી, ત્યાંમુધિ અહંકારથી ઠહન થણા તે વાદુયસ્ત્રિણી ગરદન કેમ નમશે! માટે હે સ્વામી! થને થા કાર્યમાં જરા પણ વિલંબ કરવો લાયક નથી. જો મારા વચનપર શ્રદ્ધા ન હોય, તો તમો થા મંત્રિ પ્રમુખોને પણ ર-

जनीतिमाटे पूठो ? पठी मंत्रिउं पण सुपेणना वचननां पडधानी पेठेज
 वोळीने विशेष प्रकारे चक्रीने उत्साहित करता ह्वा. पठी चक्रीए पण
 रणकार्यमां तत्पर एवुं जंजा नामनुं वाजित्र वगडावुं, अने तेना शब्दधी
 सर्व जगोएधी राजाउं त्यां आवी एकठा थया. पठी चक्रीए पण शुच
 दिवसे स्नान करीने तथा पवित्र वस्त्रो पेहेरीने उत्तम पुष्पोधी श्री यु-
 गादीश प्रभुनी सेवा करी. वली तेणे वांठित सिद्धिमाटे पौपधशालामां
 रहेला मुनिउंने नमस्कार कयां; अने तेउंनी धर्मलाजनी आशिष पण
 तेने अधिक सिद्धिने आपनारी थइ. पठी ते महा पराक्रमी चक्रीए
 आनंद अने वेगधी पोताना नगरनी समीपे सैन्यनो पडाव नाख्यो. ते
 वखते चमकपापाणधी जेम लोखंड तेम जंजानादधी खेंचाइने देश दे-
 शनां सघला राजाउं त्यां आव्या. वली त्यां जंगम पर्वतो सरखा हाथीउं
 तथा घोडाउं आव्या, अने तेउं मनुष्योनां समूहरूपी समुद्रमां मोजां-
 उंनी पेठे शोचवा लाग्या.

हवे पतिवाली तथा पुत्रोवाली कुलकन्याउंधी अखंड चोखाउंए करीने
 वधावेळ ठे मंगल जेनुं, तथा वंदीउंनां समूहोधी स्तुति कराता, देवो
 अने राजाउंधी सेवाता, नगरनी स्त्रीउंधी गवाता, तथा महाजनोधी जो-
 वाता, एवा ते चक्री प्रजात समये, अत्यंत उंचा, पोतानांयश सरखा सफेद,
 वस्त्रे पडखेधी ऊरता मदें करीने करेल ठे कस्तुरी सरखी पत्रवल्ली जेनी,
 तथा लीलामात्रधीज पर्वतो अने समुद्रोने उलंघवामां समर्थ, हमेशां
 एक हजार यक्षोधी अधिष्ठित थएला, एवा सुरगिरि नामनां हाथीपर,
 सूर्य जेम पूर्वाचलपर तेम, यात्रानां आरंभमाटे चढ्या. पठी तेमना अंश
 सरखा बीजाउं पण वखतर तथा हथीयार सहित थइने, तेज वखते द्वा-
 णवारमां हाथी, घोडा, रथ, खचर विगेरे पर स्वार थया. पठी शेषनाग-
 नां मस्तकपर जेम मणि, तेम संपूर्ण चंद्रसरखुं, तथा मंगलीक कलशोधी
 विंटाएवुं, हजारो नागकुमार तथा देवोधी अधिष्ठित थएलुं, तथा पर
 राज्यने त्रास करनारुं, जय नामनुं ठत्ररत्न चक्रीनां मस्तकपर शोचवा
 लागुं. पठी लीलायुक्त स्त्रीउंधी चामरोए करी वीजाता ते चक्री पगना
 थंगुवाधी हाथीने चलाववा लाग्या. एवी रीते हुंहुंजिनां थवाजोधी
 दिशाउंने वधिर करता, तथा जंजानां नादोधी ब्रह्मांडने वाचाल करता,

मांगलिक वाजांठनां अवाजोथी हाथीनां गर्जारवोने पुष्ट करता, ते चक्री किरणो सहित जेम सूर्य, तेम सैन्यो सहित चालवा लाग्या. पठी सूर्य-मंडलनी पेठे चारे वाजुंथी दीपतुं, तथा एक हजार आरावां चक्ररत्न पण तेमनी आगल आगल चालवा लाग्युं. बली, हे दिशां! तमो दूर जाउं? पृथ्वी! तुं मोटी या? आकाश! तुं पण तुरत ध्वकाश थाप? केम के, आजे आ ज़रत चक्री सैन्यनां समूहना ज़ारथी, तथा वाजां थने डुंडुजिनां नादोथी तमोने दली नाखशे, एवी रीतनी वंदिउंनी वाणीने सांजलता थका, तथा रथोनां चित्कारोथी वाचाऊ फरेल ठे दिळुख जेणे एवा, ते चक्री अगाडी अगाडी चालवा लाग्या. एवी रीते सैन्यथी उडती धूलनां अंधकारथी सूर्यने पण पतंगीथां सरखो करता, पृथ्वीने पण अस्थिर करता, मार्गमां आवती नदीउंने सूकावता, तलावोने स्थलरूप करता, हाथीउंनां मदथी नवां तलावो करता, तथा थमार्गेने पण मार्गरूप करता थका ते चक्री हमेशां योजननां प्रयाणे करीने अनुक्रमे केटकेक दिवसे बहलि देशनी पासें पडोंच्या.

हचे चक्रीए सैन्यनां पडावमाटे पेहेलेथी केटलाक माणसोने त्यां मो-कट्या हता, तेउं तेमनी पासे आवीने हपथी कहेवा लाग्या के, हे सा-मी! थाप जय पामो? थर्हीथी उत्तर दिशामां गंगानां कांठापर वृक्षो-नां डाळांथी सूर्यने पण आठादित करतुं एक वन ठे; त्यां हृदयने आ-श्रयजूत, तथा मनोहर सुवर्ण, मणि, रत्न विगेरेथी वनावेलुं तातुं मंदिर ठे. ते मंदिरमां पंडितनां कुलमां मंडनरूप, तथा उत्तम ध्यानमां रद्देस ठे अंतःकरण जेनुं एवो, थने उत्तम बुद्धिवालो कोशक साधु सु-खेथी रद्देसो ठे. ते सांनलीने पुण्यमां आदरवाला ते ज़रत चक्री ते व-नमां श्री प्रथमप्रनुने वांदवामाटे गया. त्यां विधिपूर्वक श्री रूपनदेव प्रनुने नमीने, तथा जक्तिथी पूजीने, रत्नमय वेदिकापर चक्री वेग. पठी आम तेम जोयावाद ते मुनिने जोड तेणे नमस्कार कयां, थने उत्तम व-चनोथी कहेवा लाग्या के, हे मुनि! तमो रणसिंहनी पेठे नमि विनमिनी जोडे मारी साये युद्ध करवामां उत्सुक यणला विद्याधर ठो. थने हवे तो सर्व प्राणीउंमां समस्तनाववाला तमो थया ठो, माटे हे कृपायु! तमो तमारा वैराग्यनुं मने कारण कद्दो? त्वारे मुनि कहेवा लाग्या के,

हे चक्री ! ते बखते तमोए नमिविनमि तथा मने पण जीत्यो; पठी
 अमोए अमारा पुत्रोने राज्य आपी वेराग्यची दीक्षा लीधी, अने त्या-
 रची श्री युगादीश प्रभुनी तुं सेवा करुं तुं; केम के, वझे जवोमां साधा-
 ज्यने आपनारनी कोण सेवा न करे ? पठी चक्रीए पुत्रुं के, हमणा तात
 क्यां ठे ? त्वारे मुनिए कहुं के, हे चक्री ! तुं ते कुतुहल सांजल ? हम-
 णा ते प्रभु श्रीप्रज उद्यानमां देवोची सेवाया थका रहे ठे, त्यां अनंत
 नामनां नागकुमारनी साथे धरणेंद्र आव्यो हतो. पठी धरणेंद्र प्रभुने
 नमीने पुत्रुं के, हे, स्वामी ! सर्व देवोमां आ अनंत देवनां शरीरनी
 कांति अधिक केम ठे ? त्वारे प्रभुए कहुं के, आ अनंत देव आजची
 चोये जवे एक आजीर थयो हतो, त्यां ते मुनिने पराजव करीने घणुं
 पाप उपार्जन करतो हतो. त्यांची मृत्यु पामी नरकमां जइ, घणी वेदनाई
 सहन करीने सुग्राम नामनां गाममां कुटी ब्राह्मण थयो. तेणे त्यां अ-
 मारा एक सुवत नामनां शिष्यने पुढवाची तेणे कहुं के, तें पूर्व जवमां
 मुनिने कष्ट आप्युं ठे, तैची तुं कुटी थयो तुं. मांडे उत्तम माणसोए मु-
 निनी आराधना करवी, पण तेने विराधवो नहों; ते मुनि कदाच क्षमा-
 वान होय, तो पण (तेनां विराधननुं) पाप तो पावल आवेज ठे. वली
 मुनिनुं सन्मान करवाची ते उत्तम स्वर्गादिकनी गति आपे ठे, अने तेनुं
 अपमान करवाची मूलमां पढेला अग्निनी पेठे अनंत कुलोने ते घाली
 नाखे ठे. पठी ते ब्राह्मणे ते रोग मटवानो उपाय पुठ्यो, त्वारे ते मुनिए
 कहुं के, हवे तुं शत्रुंजय गिरिवरनी सेवा कर ? त्यां रागछेप रहित थइ
 समतारसमां रहेवाची कर्मोनी क्षय करी तुं निरोगी थइश. वली आकरा
 तपची प्राणी जेम वज्ररूप कर्मोची मुकाय ठे, तेम आ शत्रुंजयनी सोवाची
 पण ते कर्मोची मुकाय ठे. वली आ तीर्थना माहात्म्यची, शुद्ध आशयवाला
 अहीं रहेनारा तिर्यचो पण प्राएं करीने पाप रहित थया थका सुग-
 तिमां जाय ठे. वली ते शत्रुंजय तीर्थनां स्मरणची माणसोनो, सिंह, अग्नि,
 समुद्र, सर्प, राजा, फेर, युद्ध, चोर, शत्रु, तथा मरकीनो जय पण नाश
 पामे ठे. वली उग्र तपची, तथा ब्रह्मचर्यची पण जे पुण्य मळे ठे, ते पुण्य
 आ शत्रुंजय प्रते रहेवाची मळे ठे. वली श्री विमलाचलनुं दर्शन कर्याची
 त्रणे लोकनां तीर्थोमां जे कंडं ठे, ते सधनुं जोणुं कहेवाय. एवी रीतनी

मांगलिक वाजांजनां श्रवाजोष्ठी हाथीनां गर्जरवोने पुष्ट करता, ते चक्री किरणो सहित जेम सूर्य, तेम सैन्यो सहित चालवा लाग्या. पठी सूर्य-मंडलनी पेठे चारे वाजुंजयी दीपतुं, तथा एक हजार श्रावण चक्ररत्न पण तेमनी आगल आगल चालवा लाग्युं. वली, हे दिशाउं! तमो दूर जाउं? पृथ्वी! तुं मोटी था? आकाश! तुं पण तुरत अवकाश थाप? केम के, आजे आ जरत चक्री सैन्यनां समूहना जारथी, तथा वाजां अने डुंडुजिनां नादोष्ठी तमोने दली नाखशे, एवी रीनरी वंदिउंनी वाणीने सांजलता थका, तथा रथोनां चित्कारोष्ठी वाचाव फरेस ठे दिङ्मुख जेणे एवा, ते चक्री श्रगाडी श्रगाडी चालवा लाग्या. एवी रीते सैन्यथी उडती धूलनां अंधकारथी सूर्यने पण पतंगीशां सरसो करता, पृथ्वीने पण अस्थिर करता, मार्गमां आवती नदीजें सूकावता, तलावोने स्थलरूप करता, हाथीजनां मदथी नवां तलावो करता, तथा अमार्गने पण मार्गरूप करता थका ते चक्री हमेशां योजननां प्रयाणे करीने अनुक्रमे केटलेक दिवसे वहसि देशनी पासें पडोच्या.

एवे चक्री सैन्यनां पडावमाटे पेहेलेथी केटलाक माणसोने त्यां मो-क्या हता, तेउं तेमनी पासें थावीने हपेथी कहेवा लाग्या के, हे सा-मी! थाप जय पामो? अर्हीथी उत्तर दिशामां गंगानां कांठापर दृशो-नां डाडांजयी सूर्यने पण आघादित करतुं एक वन ठे; त्यां हृदयने आ-श्रयजुत, तथा मनोहर सुवर्ण, मणि, रत्न त्रिगेरेथी वनावेसुं तातुं मंदिर ठे. ते मंदिरमां पंडितनां कुलमां मंडनरूप, तथा उत्तम ध्याननां रहस ठे अंतःकरण जेवुं एवो, अने उत्तम बुद्धिवालो कोशक साधु सु-लेथी रहसो ठे. ते सांजलीने पुण्यमां आदरवासा ते जरत चक्री ते व-नमां श्री श्रयमप्रभुने वांदवामाटे गया. त्यां विधिपूर्वेक श्री श्रयमदेव प्रभुने नमीने, तथा जक्तिथी पूजीने, रत्नमय वेदिकापर चक्री वेवा. पठी आम तेन जोयावाद ते मुनिने जोइ तेणे नमस्कार कर्यो, अने उत्तम व-चनोथी कहेवा लाग्या के, हे मुनि! तमो रणसिंहनी पेठे नमि विनमिनी जोडे मारी साये युद्ध करवामां उत्सुक यणसा विद्याधर ठो. अने हवे तो सर्वे प्राणीजनां समस्तनाववासा तमो यया ठो, माटे हे कृपावु! तमो तमारा वैराग्यनुं मने कारण कदो? त्वारे मुनि कहेवा लाग्या के,

हे चक्री ! ते वखते तमोए नमिविनमि तथा मने पण जीत्यो; पठी
 अमोए अमारा पुत्रोने राज्य आपी वैराग्यची दीक्षा लीधी, अने त्या-
 रची श्री युगादीश प्रभुनी हुं सेवा करुं तुं; केम के, वझे जवोमां साम्रा-
 ज्यने आपनारनी कोण सेवा न करे ? पठी चक्रीए पुत्रुं के, हमणा तात
 क्यां ठे ? त्वारे मुनिए कहुं के, हे चक्री ! तुं ते कुतुहल सांजल ? हम-
 णा ते प्रभु श्रीप्रज उद्यानमां देवोची सेवाया थका रहे ठे, त्यां अनंत
 नामनां नागकुमारनी साथे धरणेंद्र आव्यो हतो. पठी धरणेंद्रे प्रभुने
 नमीने पुत्रुं के, हे, स्वामी ! सर्व देवोमां आ अनंत देवनां शरीरनी
 कांति अधिक केम ठे ? त्वारे प्रभुए कहुं के, आ अनंत देव आजची
 चोचे जवे एक आजीर थयो हतो, त्यां ते मुनिने पराजव करीने घणुं
 पाप उपार्जन करतो हतो. त्यांची मृत्यु पामी नरकमां जइ, घणी वेदनाउं
 सहन करीने सुग्राम नामनां गाममां कुष्टी ब्राह्मण थयो. तेणे त्यां अ-
 मारा एक सुव्रत नामनां शिष्यने पुठवाची तेणे कहुं के, तें पूर्व जवमां
 मुनिने कष्ट आप्युं ठे, तेथी तुं कुष्टी थयो तुं. माटे उत्तम माणसोए मु-
 निनी आराधना करवी, पण तेने विराधवो नही; ते मुनि कदाच क्षमा-
 वान होय, तो पण (तेनां विराधननुं) पाप तो पाठल आवेज ठे. वली
 मुनिनुं सन्मान करवाची ते उत्तम स्वर्गादिकनी गति आपे ठे, थने तेनुं
 अपमान करवाची मूलमां पडेखा अग्निनी पेठे अनंत कुसोने ते घाली
 नाखे ठे. पठी ते ब्राह्मणे ते रोग मटवानो उपाय पुठ्यो, त्वारे ते मुनिए
 कहुं के, हवे तुं शत्रुंजय गिरिवरनी सेवा कर ? त्यां रागद्वेष रहित थइ
 समतारसमां रहेवाची कर्मोनों ह्य करी तुं निरोगी थइश. वली आकरा
 तपची प्राणी जेम वज्ररूप कर्मोंची मुकाय ठे, तेम आ शत्रुंजयनी सोवाची
 पण ते कर्मोंची मुकाय ठे. वली आ तीर्थना माहात्म्यची, शुद्ध आशयवासा
 थदीं रहेनारा तीर्थचो पण प्राप्त करीने पाप रहित थया थका सुग-
 तिमां जाय ठे. वली ते शत्रुंजय तीर्थनां स्मरणची माणसोनो, सिंह, अग्नि,
 समुद्र, सर्प, राजा, ऊर, सुद्ध, चोर, शत्रु, तथा मरकीनो जय पण नाश
 पामे ठे. वली उग्र तपची, तथा ब्रह्मचर्यची पण जे पुष्ट मंडे ठे, ते पुष्ट
 आ शत्रुंजय प्रते रहेवाची मंडे ठे. वली श्री विमलाचखनुं दर्शन क्यांची
 प्रणे सोकनां तीर्थोमां जे कंडे ठे, ते तपसुं जोएसुं कहेवाय. एवी रीतनी

मांगलिक वाजांठनां श्रवाजोथी हाथीनां गर्जारवोने पुष्ट करता, ते चक्री किरणो सहित जेम सूर्य, तेम सैन्यो सहित चालवा लाग्या. पवी सूर्य मंडलनी पेठे चारे वाजुंथी दीपतुं, तथा एक हजार आराधने चकरल पण तेमनी आगल आगल चालवा लाग्युं. वली, हे दिशाते! तमो दूर जाउं? पृथ्वी! तुं मोटी था? आकाश! तुं पण तुरत धवकाश थाप? केम के, आजे आ जरत चक्री सैन्यनां समूहना चारथी, तथा वाजां अने छुंछुजिनां नादोथी तमोने दली नाखशे, एवी रीतनी पंडितनी वाणीने सांजलता थका, तथा रथोनां चित्कारोथी वाचाव फरेल ठे दिव्हुल जेणे एवा, ते चक्री अगाडी अगाडी चालवा लाग्या. एवी रीते सैन्यथी उडती धूलनां अंधकारथी सूर्यने पण पतंगीयां सरखो करता, पृथ्वीने पण अस्थिर करता, मार्गमां आवती नदीउं सुकावता, तलावोने स्थलरूप करता, हाथीउंनां मदथी नवां तलावो करता, तथा अमार्गने पण मार्गरूप करता थका ते चक्री हमेशां योजननां प्रयाणे करीने अनुक्रमे केटलेक दिवसे बहलि देशनी पासं पडोंच्या.

हवे चक्रीए सैन्यनां पडावमाटे पेहेलेथी केटलाक माणसोने त्यां मो कया हता, तेउं तेमनी पासं थावीने हपेथी कहेवा लाग्या के, हे सार्मी! थाप जय पामो? अर्दींथी उत्तर दिशामां गंगानां कांगपर शूरोनां डासांउंथी सूर्यने पण आछादित करतुं एक वन ठे; त्यां हृदयने आश्रयजुल, तथा मनोहर सुवर्ण, मणि, रत्न विगेरेथी वनावेसुं तातुं मंदिर ठे. ते मंदिरमां पंडितनां कुसमां मंडनरूप, तथा उत्तम ध्यानमां रहेल ठे अंतःकरण जेनुं एवो, अने उत्तम बुद्धिवालो कोइक साधु सुखेथी रहेलो ठे. ते सांजलीने पुण्यमां आवरवाला ते जरत चक्री ते वनमां श्री प्रयमप्रनुने वांदवामाटे गया. त्यां विधिपूर्वक श्री रूपजदेव प्रनुने नमीने, तथा जक्तिथी पूजीने, रत्नमय वेदिकापर चक्री वंग. पवी आम तेन जोपावाद ते मुनिने जोइ तेणे नमस्कार कयों, अने उत्तम वचनोथी कहेवा लाग्या के, हे मुनि! तमो रणसिंहनी पेठे नमि विनमिनी जोडे मारी माये युद्ध करवामां उत्सुक थण्ळा विद्याधर ठो. अने हवे तो सर्व प्राणीउंनां समस्तनाववाला तमो थया ठो, माटे हे कृपाडु! तमो तनारा वैराग्यनुं मने कारण कटो? तयारे मुनि कहेवा लाग्या के,

हे चक्री ! ते बखते तमोए नमिविनमि तथा मने पण जीत्यो; पठी
 अमोए अमारा पुत्रोने राज्य आपी वैराग्यची दीक्षा लीधी, अने त्या-
 रची श्री युगादीश प्रभुनी हुं सेवा करुं तुं; केम के, वझे जवोमां साम्रा-
 ज्यने आपनारनी कोण सेवा न करे ? पठी चक्रीए पुठ्युं के, हमणा तात
 क्यां ठे ? त्वारे मुनिए कलुं के, हे चक्री ! तुं ते कुतुहल सांजल ? हम-
 णा ते प्रभु श्रीप्रभ उद्यानमां देवोची सेवाया चका रहे ठे, त्यां अनंत
 नामनां नागकुमारनी साथे धरणेंद्र आव्यो हतो. पठी धरणेंद्र प्रभुने
 नमीने पुठ्युं के, हे, स्वामी ! सर्व देवोमां आ अनंत देवनां शरीरनी
 कांति अधिक केम ठे ? त्वारे प्रभुए कलुं के, आ अनंत देव आजची
 चोये जवे एक आजीर चयो हतो, त्यां ते मुनिने पराजव करीने घणुं
 पाप उपार्जन करतो हतो. त्यांची मृत्यु पामी नरकमां जइ, घणी वेदनाउं
 सहन करीने सुग्राम नामनां गाममां कुष्टी ब्राह्मण चयो. तेणे त्यां अ-
 मारा एक सुव्रत नामनां शिष्यने पुठवाची तेणे कलुं के, तें पूर्व जवमां
 मुनिने कष्ट आप्युं ठे, तेथी तुं कुष्टी चयो तुं. माटे उत्तम माणसोए मु-
 निनी आराधना करवी, पण तेने विराधवो नहीं; ते मुनि कदाच क्षमा-
 वान होय, तो पण (तेनां विराधननुं) पाप तो पाठव आवेज ठे. वली
 मुनिनुं सन्मान करवाची ते उत्तम स्वर्गादिकनी गति आपे ठे, अने तेनुं
 अपमान करवाची मूलमां पडेखा अग्निनी पेठे अनंत कुखोने ते बाळी
 नाखे ठे. पठी ते ब्राह्मणे ते रोग मटवानो उपाय पुठ्यो, त्वारे ते मुनिए
 कलुं के, हवे तुं शत्रुंजय गिरिवरनी सेवा कर ? त्यां रागछेप रहित
 समतारसमां रहेवाची कर्मोनां हाय करी तुं निरोगी यइश. वली अहं
 तपची प्राणी जेम वज्ररूप कर्मोची मुकाय ठे, तेम आ शत्रुंजयनी
 पण ते कर्मोची मुकाय ठे. वली आ तीर्थना माहात्म्यची, शुद्ध
 अर्हां रहेनारा तिर्यंचो पण प्राप्त करीने पाप रहित यया
 तिमां जाय ठे. वली ते शत्रुंजय तीर्थनां स्मरणची माणसोनां
 समुद्र, सर्प, राजा, जेर, युद्ध, चोर, शत्रु, तथा मरकीनां
 पामे ठे. वली उग्र तपची, तथा ब्रह्मचर्यची पण जे पुण्य
 आ शत्रुंजय प्रते रहेवाची मखे ठे. वली श्री विमलाचर्य
 प्रणे सांकनां तीर्थोनां जे कंई ठे, ते सपहुं जोएहुं

मुनिना मुखनी वाणी सांजलीने, ते शत्रुंजय पर्वत प्रते गयो, अने त्यां मुनिना कहेवा प्रमाणे करवाची शत्रुक्रमे ते निरोगी थयो. त्यां वैराग्य-युक्त थइ अनशन करी, मृत्यु पामीने अधिक कांतिवालो आ अनंतदेव थयो ठे. वली ते तीर्थसेवानां प्रजावथी आजथी व्रीजे जवे, सवलां कर्मोनो क्षय करी, अनंत चतुष्टयवालो थइ मोक्षे जशे. ते सांजलीने ते अनंत नागकुमार शत्रुंजयप्रते गयो, अने हुं पण तेनी सायेज आग्रह सहित ते तीर्थने उद्देशीने गयो, पठी ते देव त्यां महोत्सव पूर्वक श्रद्धा करीने, जक्तिथी तीर्थनुं स्मरण करतो थको पोताने स्थानके गयो. माटे हे चक्री ! ते शत्रुंजय समान वीजुं कोइ पण तीर्थ त्रणे जुवनोमां पण नथी, केस के, जेनां स्पर्शमात्रथीज आपदाउं दूर जाय ठे. एवी रीते हे राजन् ! तीर्थोप्रते जमतो थको हुं अहीं श्री युगादीश प्रजुने नमवामाटे आव्यो हतो, त्यां प्रसंगे तमारुं पण दर्शन थयुं. वली श्री बाहुवलिना सोमयशा नामे पुत्र ठे, तेमणे आ श्री युगादीश प्रजुनुं मंदिर बंधाव्युं ठे. श्री युगादीश प्रजु त्रणे लोकोनां नायक ठे, अने तमो तेमनां पुत्र ठो, माटे आपनां दर्शनथी मने बहु आनंद थयो ठे. ते सांजलीने चक्री शत्रुंजयनुं तथा श्रीयुगादीश प्रजुनुं स्मरण करता थका पोतानां सैन्यप्रते आव्या, वृद्धोनी घटावाला तेज प्रदेशमां तेणे सैन्यने पडाव पण नांखयो. अने ते मुनि पण त्यांथी चाखता थया.

हवे बाहुवलि पण जरतने आवेला जाणीने पोताना सिंहनादसहित जंजावाजित्र वगडाव्युं. तयारे सैन्यसहित जरतने “हुं जीतीश, हुं जीतीश” एम स्पर्धा करता थका सर्वे योद्धाउं त्यां आवी पड्ढोंच्या. ते सुजटो जाणे पोतानां थंतरंग तेजनेज देखाडता होय नहीं तेम, हथीयारोथी आकाशने दांतावालुं करता थका शोचवा लाग्या. वली ते बाहुवलिनां सुजटो ते रणसंग्रामने तो आवेला उत्सव तरीके लेखवा लाग्या. पठी उत्तम शृंगारवाला तथा देहधारी वीररस सरखा त्रण लाख पुत्रोथी वीं-टाएला ते बाहुवलि चतुरंगी सेना तैयार करी. पठी ते सैन्यसहित जंजानां शब्दोथी दिशाउंने वाचाल करता, ठत्रवाला, तथा चामरोथी विजाता, तथा करेलुं ठे मंगल जेनुं एवा ते बाहुवलि उत्तम दिवसे कड्या-णकारी जडंकर हाथीपर चढ्या. पठी उत्तम परिवारवाला ते बाहुवलि

राजाए पण पोताना देशनां सिमाडापर लडकरनो पढाव नांख्यो. पठी प्रजातमां सर्व राजाउनी सम्मतीथी बाहुबलि पोटानां पुत्र सिंहस्थने सेनापति तरिके नीम्यो. पठी राजाए पोते तेनां मस्तकपर रणपट्ट बांध्यो, तेथी ते उंचे चढता तेजथीज होय नही जेम, तेम शोजवा लाग्यो. वली चरत चक्रीए पण पोतानां राजाउनी संमतिथी, बेरीनी सेनाने मर्दन करनार सुपेणने सेनापति नीम्यो. वली चरत चक्रीए सर्व राजाउने तथा पोतानां सवा क्रोड पुत्रोने दूतो मारफते घोखावीने, तथा दरेकने बहु मानथी नामो लेइ घोखावीने, इंड्र जेम बेमानिकोने तेम, तेउने तेणे कलुं के, दिग्जय करीने सघला राजाउ, विद्याधरो, देवो तथा दुर्मद जीलोने पण जीत्या, पण तेउमां आ बाहुबलिनां सामंत सरखो जोरावर पण कोइ नहोतो, वली आ बाहुबलिपासे रणसंभ्राममां कुशल एवा घणां शूरवीरो ठे. वली परनी सेनामां जेम एक महा पराक्रमी होय ठे, तेम आनी सेनामां तो सघला वीरो पराजयने जेदनारा (महापराक्रमी) ठे. वली आ बाहुबलिनो महापराक्रमी सोमयशा नामनो पुत्र ठे, ते एक लाख हाथीउ, णण लाख घोडाउ थने रथोनी साये छडी शके तेवो ठे. वली ते सोमयशानो नानो जाइ सिंहस्थ नामे ठे, ते पण महा शूरवीर थने हाथमां दीव्य शस्त्रोने धरनारो ठे. वली ते बाहुबलिनो दोऊ पामेला समुद्र सरखा ध्वनिवालो सिंहकर्ण नामनो पुत्र ठे, ते पोताना बलथी हाथं करीने पर्वतोने पण अथर उपाडे ठे. वली तेने जगतनां वीरोथी पण न जीती शकाय तेवो, तथा सिंह सरखा पराक्रमवालो, थने शत्रुनां सैन्यनो ह्वय करवामां समर्थ सिंहसेन नामनो पण पुत्र ठे. वली ते कुमारोमां जे सर्वथी नानो ठे, ते पण दुःखें करीने जीती शकाय तेवो ठे. वली तेउमांथी कोइक तो अद्दोहिणी सेनाने पण जीती शके तेवो ठे, एम सांजव्युं ठे. वली हे राजाउ ! दिग्जयनां मिशथी तो केवल दिशाउनुं जोवापणुंज थयुं ठे; खरेखरुं युद्ध तो आ बाहुबलि साये करवानुं ठे. माटे समुद्र प्रते जेम प्रवाहो, तेम तमारे आ सुपेण सेनापतिनी पाठल रहेवुं. एवी रीतनी चक्रीनी आझा धारण करीने हर्षित थया थका, तथा पोतानां स्वामी प्रते सेवकपणानो बदलो बालवानी इष्टावाला थया थका तेउं पोतपोताने स्थानके गया; तथा त्यां तेउंए वज्र,

मुक्तर, चक्र, तलवार, जालां, बाण विगेरे हथीआरोनी विविध प्रकारनां पुष्पोधी पूजा करी; बली तेउ नृत्य सहित जयलक्ष्मीनां प्रारंज सरसां मंगल वाजिंतो शस्त्रोनी पासे बगाडवा लाग्या. बली आठे दिशाउंमांथी लक्ष्मीने मंचवा माटेज होय नहीं जेम तेम तेउए हथीआरोनी थाग ल अक्षत अने रत्नोधी अष्ट मंगलो आखेर्यां. प्रजातमां युद्धनी इहा वाजा घने सेन्यना धीरोने ते रात्री पण लांघी थइ पडी. “ हवे प्रजात कपारे यशे ?” एवा विचारथी तेउं उठी उठीने वारंवार अस्ताचल प्रते जगा चंडने जोता हुता. ते वखते ते धीर पुरुषोनां मनने जाणीने रण संग्रामनी इगारासी तेउंनी आंगोमां वीकथीज होय नहीं जेम तेम निद्रा आधी नहीं. हवे ते श्री कृष्णदेव प्रनुनां वने पुत्रोनां युद्धने जोवानी इगरीज होय नहीं जेम, तेम सूर्य पण उदयाचलनी चूखिकाप्रते तु- रत चल्लो. हवे दज लाग्य वाजिंतोनां दृढ शब्दोधी दिग्गजो तो जाणे शब्दविनानां अने चेष्टाविनानांज यया होय नहीं, तेम यया. बली ते व- खते अक्षर लाग्य छुंछुनिउं वागती थकी चंडनां हाथीने अने सूर्यना घोडाउंने पण जय देवा लागी. नरतनां सेन्यमां बेरीनां प्राणोने हरनारा शोष लाग्य रणरीगाउं वागवा लाग्यां. ते वखते काहलीउंनां तथा जे- रीउंनां नांकारोधी पृथ्वीतल जेदावा लाग्युं. बली ते वखते वाजाउंना शब्दोधी तारामंडल ग्राम पामवा लाग्युं, तथा धीरोनां सिंहनादोधी ज- गत शब्दमय थइ गयुं. बली ते समये, “ हे धीरपुरुषो ! तमो वखत पहेरो ? घोडाउंने पामरो पहेरावो ? शस्त्रो तथा रथादिक तैयार करो ? हुनवा रणसंग्राम यशे ;” एधी रीते वारंवार कहेता थका राजपुरुषो वने सेन्योमां फरवा लाग्या. ते वखते धीरपुरुषो राजानी आह्वाथी शरीर रोनांच धारण करवा लाग्या. बली तेउं घोडाउंने पामर पहेरावता थका तेउंनां जय मूचवनारा द्वेपाग्वोधी अत्यंत आनंद पामवा लाग्या. ते व- खते रणरीगानां अवाजोधी घोडाउं नटकता हुता, तेथी तेउंने मधुर शब्दोधी शान्त करीने तेउं पामरो पहेरावता हुता. बली तेउंए ते घो- डाउंनी वने वाहुउंए गरुडनी पांचो मग्गां नाखाउं थाप्यां. ते वखते शत्रुनां समूहने गडवा माटे केटकाक घोडाउं भिंदमुग्गा, गरुडमुग्गा, इ- म्भीमुग्गा अने बहुमुग्गा पण थका. बली वखतरवाजा तथा गजनां क-

ता हाथीउं, मेखलापर उगेला वृद्धोवाला जंगम पर्वत सरखा शोजता
हता. वली ते बखते वीर पुरुषोए हाथीउनी सुंडोमां परशु, जालां तथा
मुजरो आप्यां, तथा तेउनां दांतोमां लोखंडनां बलयो पहेराव्यां. वली
ते बखते हुंडुजिनां नादोधी जडकता घोडाउने चोकडांउंधी खेंचीने
घणी मेहेनते रयोमां जोड्या. क्रोधायमान थएला योझाउं, जाथाउं धां-
धीने वेगधी वारंवार चालता रयोपर पण चडवा लाग्या.

हवे वाहुवलि पण स्नान विलेपन करीने, तथा श्वेत वस्त्रो पेहेरीने
प्रजुने पूजवा माटे गया. त्यां तेमणे श्री आदिनाथ प्रजुनी प्रतिमाने
जखधी स्नान करीने विविध प्रकारनां पुष्पो, अक्षत, तथा स्तवनोधी ते-
मनुं पूजन कर्युं. पठी ते देवळमांधी निकलीने, तेमणे वज्रनुं बखतर तथा
टोप पहेर्या. वली तेणे पीठपर वाणोधी जरेलां जाथाउं धांप्यां, अने
तेधी ते चार हाथोवाला देखावा लाग्या. वली जेनां टंकारधी आकाश-
मांधी ताराउं पण खरी जाय ठे, एवुं धनुष्य तेणे डावा हाथमां पकड्युं.
पठी ऊरता मदधी ऊरणावाला पर्वत सरखा, तथा जंगम उत्साह सर-
खा महाजझ नामनां गंधहस्तीपर ते वाहुवलि चड्या. पठी सिंद्हनां चि-
हवाली धजानां मिशधी जाणे नाचताज होय नहीं एवा वाहुवलि, ज-
गतने त्रण समान गणता थका सैन्यसहित समरांगणमां आव्या. ते व-
खते लीला घोडावालो चंडनी ध्वजावालो तथा चंडरघवालो सोमवशा
शत्रुउने रोकवा माटे वाहुवलिनी आगल थयो. वली त्यां यमनी पेठे
डुःखे जोइ शकाय एवो, कूर्मनी धजावालो, अने सिंद्घोडावालो, महा-
यशा पण जालां सहित आव्यो. तेनी आगल सिंद्हनी धजावालो तथा
जगज्जय नामनां रघवालो, महा धलवान सिंद्हरथ पण अनेक शस्त्रो-
सहित चालवा लाग्यो. वली त्यां मयूरकेतुवालो, महासागर सरखा ध्व-
निवालो, अने कालदंडू नामनां रथपर चढेलो सिंद्हकर्ण पण आव्यो. तेम
त्यां रक्तवीजहंसकेतुवालो, सर्वे शत्रुउंधी न जीताय एवो, तथा महावल
रथपर चढेलो सिंद्हविक्रम पण आव्यो. वली घट्टकेतुवालो, तथा रण-
संग्राममां सर्वे शत्रुउने जीतनारो अने कालांगल नामनां रथपर चढेलो
सिंद्हासन पण त्यां आव्यो. इत्यादि वाहुवलिनां पुत्रो, तथा राजाउं नाना
प्रकारनां वाहनो तथा शस्त्रो सहित उत्साहधी त्यां आव्या.

हृवे जरत महाराज पण स्नान करी, शुद्ध वस्त्रो पेहेरीने देवजमां गया; केम के, संत पुरुषो पोतानां कायोंमां गाफळ रहेता नथी. त्यां श्री शृयजस्वामिनी प्रतिमाने स्नान करी, तेणे पोतानां यशस्वी जेम पृथ्वीने, तेम ते प्रतिमाने केसरची लेपन कर्युं; पठी संपूर्ण जक्तिची तेमणे सुगंधि पुष्पोची ते प्रतिमानुं पूजन कर्युं, तथा धूप उखेचीने स्तुति करी. पठी तेणे जगतने जीतनार, अने वज्रची पण जेदाय नहीं तेवुं वखतर तथा उन्नम शोभावाळुं शिरछाण (टोप) पेहेर्युं. पठी तेमणे अक्षय तथा सोमंजनां घाणोची जरेखां जय अने पराजय नामनां वे तुणीरो बांध्यां. वस्ती तेमणे डाया हाथमां ग्रणे लोकोने दंग करनारुं, तथा देवोनां समूहोची आश्रित, अने जयंकर टंकारवाळुं धनुष्य धारण कर्युं. वस्ती तेमणे देवोप्रते दायानक्ष सरलुं, तथा बेरीउने नाश करनारुं खड्ग धारण कर्युं, तथा घीजां हृदीपारोने पण चक्रीए हाथची स्पर्श कर्यो. पठी ते जरता मदनां समूहवाळा, तथा थैरावण सरखा सुरगिरि नामनां हाथीपर शक्र-केतु सहित वेठा. पठी सिंदनी धजावाळो मुपेण पण पवनंजय नामनां रथपर चढ्यो, अने तेनो नानो ज्ञाड गरुड नामनां रथपर वेठो. वस्ती ते मुपेण सेनापतिए काखानक्ष खड्गने तथा घीजली सरखी कांतिवाळा अग्नि-मुख जाखाने हाथमां धारण कर्युं; पठी त्यां महा पराक्रमी सवा लाल कुमारो पण सज्ज यज्ञे आख्या. तेउमां सर्वेची मोटो सूर्ययशा नामे हतो, के जे ग्रणे लोकोनो जय करवामां समयं, तथा दीव्य शस्त्रोची रणमां ये-रीउंची न जीनाय तेवो हतो. वस्ती ते देवसंबंधि सूर्यहास खड्गने, इंद्र धनुष्यने तथा सुरसन्नाह नामनां वखतरने धारण करनां यको शोजनो हतो. वस्ती ते सूर्यवजवाळो, लीळा घोडावाळो, वैनतेय नामनां रथमां चढीने रणमंग्राममां आख्या. वस्ती देवोची पण न जीनाय तेवो, सफेद घोडावाळा रथपर चढेखो, अने सिंहवजवाळो देवयशा कुमार पण त्यां आख्या. वस्ती गरुडपनाकावाळो तेनो नानो ज्ञाड धीरयशा पण, उग्र व-खतर तथा धनुष्यने धारण करतो यको त्यां आख्या. वस्ती कपिदेतु-नाजो तथा कुर्जय. नानना रथपर चढेखो, सुयशा नामनां चक्रीनां पुत्र हृषीने कंठावनो यको त्यां आख्या. वस्ती पोतानां नादची आका-शनात्रावने पय गजावतो, मन्सनां केतुवाळो अने धनुष्यने धारण

करनारो महापराक्रमी मेघनाद कुमार पण त्यां आव्यो. वली वरसा-
दनी पेठे घाणोनी घारा वरसावनारो, तथा हाथीनी पताकावालो, र-
थपर चढीने सर्व शस्त्रोत्तहित कालमेघ कुमार पण त्यां आव्यो. वली
वेरीउंनां सुजटोनुं मर्दन करनारो, पीळा घोडावालो तथा घुवडानी प-
ताकावालो महाकाळ कुमार पण रणसंग्राममां उत्सुक थयो थको रथ-
मां वेत्तीने त्यां आव्यो. वली अश्वनी पताकावालो श्याम घोडावालो,
अने रणमां पांच अक्षौहिणी सेनाने पण जीतनारो, वेरिसिंह कुमार
पण त्यां आव्यो. वली ते वखते वीरपणानुं मान धरावनारो, लीळा घो-
डावालो, हंसनी पताकावालो, अने हाथमां गदा धारण करनारो वीर-
सेन कुमार पण रणसंग्राम माटे उत्सुक थयो. इत्यादि चक्रिना पुत्रो
अने वीजा महा वलवान राजाउं पण विविध प्रकारना वाहनोपर वेत्तीने
त्यां रणसंग्राम माटे आव्या.

हवे ते वखते रथमांथी निकलता शब्दोथी गर्जना करतो, अने फोडो
सुजटोथी वींटाणलो महावलवान सुपेण सेनापति सैन्यनी थगाडी थयो.
वली वीजा पूर्णरथी तथा अर्धरथी एवा राजाउं अने कुमारो पण हाथी,
घोडा, रथ विंगेरे वाहनोपर वेस्तता हवा. ते वखते केटळाक सुजटो तो
रसातुर घड्ने प्रथमथीज रणसंग्राममां जटकवा लाग्या, तेउंने स्वामिना
हुकमथी ठडीदारो वेगथी रोकवा लाग्या. वली ते वखते चाखता खश्करी-
उंनां पदघातोथी, पृथ्वी पण शेषनागनी फणोनी पंक्तिने नमावती थकी
कंपवा लागी. वली ते वखते वने सैन्योनां महायोझाउंनां वलातिशयथी
रंजित घड्ने जाणे मस्तको घुणावता होय न्हों तेम, महान पर्वतो पण
कंपवा लाग्या. हवे प्रलयकालनां प्रारंभमां उठलता समुद्रनी पेठे गर्जा-
रवा करता, एवा ते वने खश्करो एकठां मझां. ते वने सैन्योनां डुं-
जिनां नादोथी पुष्ट थयेला वाजिंत्रोनां शब्दोथी त्रणे लोको होज पा-
मवा लाग्यां. ते वेसाए स्वारोनी साथे स्वारो, रथवालाउंनी साथे रथवा-
लाउं, विद्याधरोनी साथे विद्याधरो, राजाउंनी साथे राजाउं, सुजटोनी
साथे सुजटो, सामंतोनी साथे सामंतो, तथा जिह्मोनी साथे जिह्मो
मझा. वली ते समये वने सैन्योनां हाथीउंनां दांतो एक वीजा साथे
मलीने जयजयानीं पसंगपणाने जजता हता. ते वखते वाणधाराउंनां

वरसादर्थी दिशाउने आछादित करता, विचित्र प्रकारना धनुष्योने धरता, सिंहनादर्थी गर्जना करता, जालाउनां अग्रजागोने खद्योतरूप करता, खड्गोने विजलीरूप करता, पताकाउने बगलीरूप करता, उठलती धूलिने वादलारूप करता, कीर्तिरूप बेलडीनी वृद्धिमाटे रुधिररूपी पाणीथी पृथ्वीने सिंचता, पाठलनां योद्धाउने जीवितदानर्थी चातकोनी पेठे संतुष्ट करता, तथा बाहनोर्थी पृथ्वीने पण स्पर्श नहीं करता, एवा ते सुजटो रणसंग्राममां आम तेम जमता प्रह्वयकालनां मेघसरखा शोजता हता. वली. सैन्यरूपी समुद्रमां उठलता भोजाउनी पेठे क्रोधातुर थया थका तेउं, घोडा, रथ के हाथीने पण गणकारता नहोता. वली ते बखते त्यां हाथीउं सुंदमां योद्धासहित रथने लेइने तथा तेने आकाशमां जमाडीने पक्षिनां मालानी पेठे फेंकवा लाग्या. एवी रीते ते जयानक रणसंग्राम चालते ठते कोइक साहसी योद्धो, पोतानी स्त्रीनां स्तननां वैरथी हाथीनां कुंजस्थलोने ताडना करवा लाग्यो. ते बखते सुपेण सेनापति पोतानां सैन्यनुं जरा मंदपणुं देखीने क्रोधातुर थयो थको, हथियारसहित घोडापर वेसीने प्रह्वयकालना अग्निनी पेठे आगल धर्यो. एवी रीते ते सुपेणे लीलामात्रथी सुजटोनां समूहोने तृणनी पेठे कापवा मांड्याथी तेनी सामे कोइ पण सुजट उजी शक्यो नहीं. एटला-मां अनिलवेग नामनो महाविद्याधर सुजट बाहुबलिनां चरणोने नमीने पवन सरखा वेगर्थी सुपेणनी सामे दोड्यो, अने तेने कहेवा लाग्यो के, हे सुपेण ! तुं सेनापति ठे, अने हुं तो एक बाहुबलिनो पालो तुं, पण मारुं जुजावल तुं जो ? तेने जोइ महापराक्रमी सुपेण पण समुद्रसरखी गर्जनाथी आकाशपातालने पण गजाववा लाग्यो. तुदय बलवाला तेउं वने हर्षयुक्त थया थका रोमांचकंचुकथी ते बखते बखतरने पण फाडवा लाग्या. पठी तेउं वने बाणोथी लडता थका देवोने पण जगतनां नाशनी शंका कराववा लाग्या. वली तेउं आकाशमां रही जोता देवोनां विमानोने बाणोनां स्पर्शथी त्रास पमाडवा लाग्या. मदोन्मत्त थएला हाथीउनी पेठे एक धीजानां यशनी इछा राखता, तथा क्रोधथी लाल आंखोवाला तेउं वने, सैनिकोने दुःखे जोवालायक थया. प्रह्वयकालमां पर्वतनी साथे जेम पर्वत अथडाए, तेम अथडातां थकां ते विद्याधरे सुपे-

एने जरा हठाव्यो. ते वखते ते विद्याधरे वीर्योद्धासथी वरसा-
दनी पेठे महाध्वनिवालो सिंहनाद कयों. ते सिंहनादथी अत्यंत
हर्षित थएला बाहुबलिनां लश्करीउं तेनां पडधानी पेठे चारे को-
रथी गर्जना करवा लाग्या. ते वखते क्रोधथी लाल थएलो, विकराल
आंखोवालो, तथा साक्षात कल्पांतकालनां अग्निसरखो सुपेण सेनापति
खड्गरत्न लेहने दोढ्यो. ते वखते लोको एवी तर्क करवा लाग्या के, शुं आ
सुपेण आखा जगतनो संहार करशे ? के पर्वतोने उखेडी नाखशे ? के पृ-
थ्वीने फाडी नाखशे ? हवे तेवी रीते सुपेणने धत्ती आवतो जोहने सिं-
हरथ कुमारे वायुसरखा वेगवाला घोडाउंथी रथने बच्चे नांख्यो. त्वारे कां-
ठापरनां पर्वतथी अटकावेलो समुद्रनो मोजो जेम अटकी जाय, तेम
महाबलवान सुपेण पण तेथी अटकी गयो. ते वखते युद्धनो साक्षी सूर्य
पण वहु पडतां एवां सुजटोनां वाणोथी जाणे घास पाम्यो होय नही,
तेम अस्ताचलप्रते गयो. त्वारे वझे राजाउंनी आह्वाथी पूर्वापर समुद्रो-
नी वेलानी पेठे वझे सैन्यो पाठां बट्यां. पठी ते महापराक्रमी वीरो
केटलीक मेहेनते ते रात्रि गालीने, प्रजात काल थवाथी नाचवा
लाग्या. पठी तेउं पोतपोतानां वस्त्रोतथा हथियारो धारण करीने
तैयार करेला पोतपोतानां वाहनोपर चढ्या. पठी तेउं वाजाउंनां शब्द
प्रमाणे चालता थका रणभूमिपर आव्या; तथा प्रसिद्ध पताकाउंथी
उलखीने तथा एकवीजानां कुखादिकनुं वर्णन करीने, तथा बोलावीने
वाणोनो वरसाद वरसाववा लाग्या. ते वखते पोतानां स्वामिना कृ-
पारूपी समुद्रने पार पढोंचवानी इछाथी तेउं तीक्ष्ण अणिवाळां वा-
णोने पण गणकारता नहोता. वली ते समये वाणो, वाणोनी साये
पसावाथी अग्निने उत्पन्न करता थका, जोया आवेसा देवोने पण जय
उपजाववा लाग्या. वली ते वखते घासथी जेम दरिद्रिनुं घर, तेम रा-
जाउं वाणोथी आकाशने आछादित करवा लाग्या, थने तेथी देवोने ते
रणसंग्राम जोवामां विघ्न थवा लाग्युं. ते जयंकर रणसंग्रामने जोहने
कायरो तो घास पामवा लाग्या, थने वीर पुरुषो तो ते महाघातोथी
पण जाणे वेवडा थवा लाग्या. त्यां वीर पुरुषो, छोटीथी सौचाएली, तथा
घोडाउंथी चूर्णित चपली पृथ्वीपर, दाचीनां कुंजस्थलोने जेदीने मोतीउं-

रूपी वीजो वाववा लाग्या; ते वीजोमांथी तेउनुं यशरूपी वृद्ध डाळां-
 उंथी विस्तार पामीने अक्षय थयुं थकुं, त्रणे जगतमां व्यापवाने समर्थ
 यशे. हवे सिंहस्थ कुमार क्रोधातुर थइने, सर्व शस्त्रोथी स्फुरायमान
 थयो थको चक्रीनी सेना प्रते पोतानो रथ वेगथी दोडाववा लाग्यो; ते
 वखते सिंहकर्ण कुमार, अग्निनी पाठल जेम वायु, तेम सर्वने संहार कर-
 वामां समर्थ थयो थको तेनी पाठल आव्यो. पठी ते वझे वीरो चक्रीनी
 सेनाने दोजाववा लाग्या, अने पृथ्वीने कंपाववाथी देवोने पण दुष्प्रेक्ष्य
 थया. तेउनां वाणोना पडवाथी ते नहीं सहन करी शकावाथी लश्करी-
 उंनी आंखो मीचाइ गइ. तेउ संग्राममां रसिक थया थका हाथी, घोडा,
 रथ, पाला के राजाउने पण गणवा लाग्या नहीं. एवी रीते तेउना स्वतंद
 रीते चालवाथी लश्करमां आंतरो पडी गयो. त्यारे सुपेण पण मात्स-
 र्यपणाथी प्रह्वयकालनां समुद्रनी पेठे, विविध प्रकारनां हथियारो स-
 हित पवनवेगे दोड्यो. त्यारे वाहुवलिनां सैन्यनां राजाउं बोलवा ला-
 ग्याके, अरे ! आने मारो ! मारो ! पकडो ! पकडो ! पठी सुपेणे
 वाहुवलिनी सेनाने एवी तो विखेरी नाखी के, तेनी सामे कोइ पण
 आवी शक्यो नहीं. पठी त्यां सुपेणे पेला विद्याधरनां पुत्रने जोइने
 त्रणे जगतने दोजावनारो धनुष्यनो टंकार कयों; अने तेने कहुं के,
 हे विद्याधर ! ते वखते सिंहस्थे वचमां रथ नाखीने ताहं रक्षण कयुं
 हतुं, पण आ समये ताहं रक्षण कोण करी शके तेम ठे ? ते सांज-
 लीने अनिलवेग पण महावेगथी तेनी सामे आव्यो. पण ततदण सु-
 पेणां हथीयारोथी व्याकुल थइ ते पाठो बड्यो. पठी त्यांथी वेगसेहित
 गज्जनीने ते चक्रीनी हाथीनी सेनामां आव्यो, त्यां ते दडाउंनी पेठे हा-
 आकाशमां उठाववा लाग्यो, तथा तेउने पडता जीलीने मुष्टी-
 तेउं ग लाग्यो. ते कोइ वखते पृथ्वीपर, तो कोइ वखते आकाशमां,
 कोइ वखते तीर्ठां, तो कोइ वखते फुदडी फरतो, तो कोइ वखते च-
 रंगी सेनामां यशंज्ज जेम वज्जने तेम तेनापर चक्रने मुक्युं. हजार आ-
 चक्रीए क्रोधथी, उ ज्वालाउंनी श्रेणिवाळां सूर्यविंय सरखां ते चक्रने
 राउंमांथी निकलती अथर्वविद्याधर जय पाम्यो. पठी तेणे विचारुं के, अ-
 जोइने घुवडनी पेठे ते ।

गिरी नारी जवुं तेज धेष्ट ठे, एम विचारि वारंवार चक्रने पातुं वाली
 तोतो थको ते नाशवा लाग्यो. पठी ते मेरु, गुफा, समुद्र, रुचकद्विप,
 गीजा छीपो, अने पाताळ विगेरे ज्यां ज्यां जवा लाग्यो, त्यां त्यां ते चक्र-
 ने पूर्वार्जित कर्मनी पेठे पाठळ आवतुं जोड, तेणे वज्रपंजर वनाव्युं. त्यारे
 तेने चक्राधिष्टायक देवो हस्तीने कहेवा लाग्या के, रे रंक ! तें आ चक्री-
 रते शुं करवा मांड्युं ठे ? वली हे रंक ! ते चक्री ज्यारे तारापर कोपा-
 यमान घया, त्यारे देवोमांधी पण तारुं कोण रक्षण करी शके तेम ठे ?
 माटे हवे तें पक्षीनी पेठे पंजर शामाटे धारण कर्युं ठे ? पठी ते अनि-
 क्षवेग विद्याधर ठमास पठी पोतानां ते पिंजरमांधी निकड्यो, त्यारे चके
 तेनुं माथुं कापी नांख्युं. पठी ते चक्र पातुं वलीने चक्रीना हाथमां आ-
 व्युं, अने चक्रीनां सैन्ये वारंवार जय जय शब्द कयों. हवे सिंहस्थ
 तथा सिंहकर्णने तेवी रीतना जोडने मेघनाद अने सिंहनाद नामनां
 चक्रीनां पुत्रो तेनी तरफ दोड्या. पठी ते चारे वीरो परस्पर युद्ध करता
 थका, देवोने पण चारे दिशाठनां प्रह्वयनी त्रांति सूचववा लाग्या. ज-
 गतने क्षोज पमाडनारा ते चारे वीरो वज्रोनी साथे जेम वज्रो तेम अ-
 त्यंत वलधी खडवा लाग्या. हवे ते वलते तेडनां रणसंग्रामधी जाणे ड-
 यों होय नही तेम, सूर्य अस्ताचलप्रते गयो; अने वने खडकरो पण पो-
 तपोताने स्थानके गयां. त्यां पुरोहिते काकिणी रत्ननां पाणीधी बेरिनां
 मारधी घायल थएली सेनाने पाठी नवी जेवी करी; अने चंद्रयशस्व
 चंद्रधी मेखवेसी विद्यानां योगधी वाहुवखिनी सेनाने शब्दरहित करी.
 पठी प्रजातमां पोतपोतानी पताकाठधी थकाशने चित्रित करता थका,
 थंदर क्रोधवाखा थडने सर्वे शस्त्रो सहित त्यां आवी पडोच्या. त्यां
 सरखा मायांवालो रत्नारि नामनो विद्याधर वाहुवखिनां चक्रने
 मीने, तथा तेनी आझा खेडने, खाख चारनां वजननी खोमंडने नड-
 हाथमां धारण करीने, वंटोलीथानी पेठे गर्जना करतो थको केवडी
 दोड्यो. यमनी पेठे हाथमां गदावाखा, ताडनां वृक्ष सगळे वृक्ष, वृक्ष-
 ती अग्निसरस्त्री पीली आंखोवाखा, उगता सूर्य सगळा सूर्य, वृक्ष-
 नां डाखां सरखा हाथोवाखा, शीखातळ सरखा दडगडा, वृक्ष विद्या-
 धरोधी धांटाएखा, महा जयंकर तथा महा वज्रवान वृक्ष ते विद्याधरने

जोइने लश्करीउं कंपवा लाग्या, ते विद्याधर, वरसादनी पेठे गर्जना करतो थको चक्रीनां सैन्यमां प्रह्लयकालनां अग्निनी पेठे गदानां मारथी कांकराउंनी पेठे हाथीउंने, पतंगीथांउंनी पेठे घोडाउंने, पक्षिनां मा-
लाउंनी पेठे रथोने, तथा कुड्ग कीडाउंनी पेठे पाळाउंने मारवा लाग्यो.
त्यारे माहेंडचूड नामनो विद्याधर पण चरतने नमी, हाथमां त्रयंकर
मुजलने जमावतो थको क्रोधथी तेनी सामे दोड्यो. पठी ते महा वज्र-
वान विद्याधरे वज्रथी जेम पर्वतने, तेम ते रत्नारिने मायां, अने तेथी
ते पृथ्वीपर खोटवा लाग्यो. ते वखते सूर्य पण तेनी साथे तेनीज आकृ-
तिने धारण करतो थको पश्चिम समुद्रमां जश्ने पड्यो. ते रात्रि ए वाहु-
वलिनुं सैन्य कमलनी पेठे मुकुलित थइ गयुं; पण प्रजात होते ठे पावुं
द्वाणवारमां प्रफुल्लित थयुं. हवे रत्नारिने ह्णाएखो जाणिने अमित-
केतु क्रोधथी वलतो थको, धनुष्य अने फरसी वेइने चक्रीनां सैन्यप्रते
दोडी आव्यो. ते वाणोनी धाराउंथी वैरीउंनां समूहमां डुर्दान करतो
थको मेघनी पेठे तेउंनां मुखोने जलटां करवा लाग्यो. पठी वीरसमु-
द्रनी पेठे गर्जना करतो, तथा प्रह्लयकालनां सूर्यनी पेठे तीव्र अने अ-
द्भुत तेजोथी तपतो, तथा दोपोनी खाणसरखा (चंड सरखा) शत्रुनां
समूहोने कलंक सहित करतो थको सूर्ययशा रथ सहित तेनी सामे
आव्यो. ते सूर्ययशानां नादथी चक्रीनां लश्करीउंने जाणे वेवडो हर्ष
थयो होय नहीं तेम, तेउं समरांगणपर आव्या. एवी रीते धसी आवता
सूर्ययशानां केतुने अमितकेतुए द्वाणवारमां वाणथी ठेदी नाख्यो. ते
जोइ धूमकेतुनी पेठे उठखेला सूर्ययशाए अर्धचंड नामनां वाणथी तेनुं
गळुं कापी नाख्युं. ते वखते चक्रीनी सेनामां जय जय शब्द थयो, तथा
सूर्य यशापर आकाशमांथी पुष्पवृष्टि थइ. एवी रीते मंथानक सरखो ते
सूर्ययशा वाहुवलिनी सेनाने वलोवीने पाठो पोतानां सैन्यमां आव्यो.
पठी वाहुवलिण राजाउंने बोलाव्याथी वीस क्रोड पाला, तेदलाज घोडा,
रथ, तथा हाथीउंनो स्वामी, तथा वेताड्यनी दक्षिण श्रेणिनो सुमति ना-
मनो नायक, वाहुवलिने नमीने रणसंग्राममां धस्यो. ते वखते साक्षात
क्षत्रीधर्म सरखो, तथा सिंहनी पेठे महापराक्रमी शार्दूल नामनो चक्रीनो
पुत्र ते सुमतिने धस्यो आवतो जोइने, वीरसथी आकुल थयो थको, हा-

धीपर वेत्ती सिंहनाद करी समरांगणमां आब्यो. तेनां वाणोनुं आक-
पेण, संधान, के मोक्ष कंडं पण शत्रुनां समूहो जोइ शक्या नही; एवी
रीतनां ते शार्दूलने वाणोधी जुर्जय जोइने सुमतिए देवोधी पण
ने जेदाय एवां दीव्य शस्त्रो तेनापर फेंक्यां. त्यारे प्रेमपाशोधी जेम
प्राणी, तेम ते शार्दूल सिंहनी पेठे नागपाशोधी बंधायो चको चाल-
वाने अशक्त बयो. तेनी पीडा जरा वेठीने, तथा तुरत सूर्यधी प्राप्त
घण्टी विद्यानुं स्मरण करीने, हाथी जेम कमलनां तंतुठने, तथा
योगी जेम कुकर्मोने तेम तेणे तुरत ते नागपाशोनां बंधनो ओडी
नांल्यां. पठी वादखांमांची निकलता सूर्यनी पेठे अधिक कांतिवा-
खो घण्टो ते शार्दूल खड्ग जगामीने क्रोधधी सुमतिप्रते दोड्यो.
पठी सिंह जेम पर्वतने तेम हाथीने ओडीने तेणे सुमतिने क्रोधधी मस्त-
कमां खड्गधी मायों. ते घाथी ते विद्याधरनां काचा घडानी पेठे वे टुकडा
घइ गया; थने रणसंग्राममां शार्दूलनो प्रताप पण घेवडो बयो. ते बल-
ते सूर्य पण कमलोनां निमीलनने नही सहन करवाधी जय पामीने अ-
पर समुद्रप्रते गयो. पठी प्रजाते वैरीरूपी कमलोने नाश करनारो सो-
मयशा, तेजधी जाज्वल्यमान घइने चक्रीनी सेनासाथे खडवा लाग्यो.
फालसरग्वो जयंकर एवो ते सोमयशा चक्रीनी सोनामांधी सर्व शस्त्रो ए-
कठां करीने पट्टु क्रोधधी तेनो बरसाद बरसाववा लाग्यो; त्यारे तेनी
साथे चक्रीनां सैनिको सूर्यसाथे जेम अंधकारो तेम खडवा लाग्या. एक
एवो पण ते सोमयशा रणमां थनेक सरग्वो घइने, हरिणोनी साथे जेम
सिंह, तेम ते सपझाठनी साथे खडवा लाग्यो. एवी रीते बंटोलीथानी पेठे
तेणे चक्रीनी सेनाने ठन्मागें घडावी दीधी. ते बलते सूर्यपशानो नुररा-
ज नामनो महायज्ञवान् पुत्र, सोमयशाने तेवी रीते नुकसान करनो जो-
इने तेनी सामे धर्यो. एवी रीते जयनी इठावाळा तेठं बन्ने ज्यारे एकठा
बया, त्यारे सोकोनां मनमां हाणवारसुधि प्रह्वयकावनी शंका घइ. ते ब-
रखते तेठनी पीकधीज जेम, तेम सूर्य अस्त बयो; तथा पाठो तेठने जोश-
माटे ते कौतुकी सूर्य उदय बयो. ते बरखते शब्दबंधु थने वीरबंधु, महा-
पाहु थने सुपाहुक. धूपपट ने धूमकेतु, जयवीर थने महाजय, वायुक ने
प्रिज्ञाक, तथा कामजोज थने चंद्रक, एवी रीते चक्री थने बाहुबलिनां

वीरो मांहोंमांहें लडवा लाग्या. एवी रीते ते वने सैन्योनो जयंकर रण-
संग्राम चार वर्षोंसुधी चाल्यो. हवे प्रजातमां रणतुरीउंथी फरीने आवी
पहोंचेला लश्करीउं महाक्रोधथी शस्त्रोनो वरसाद वरसाववा लाग्या. ते
वखते जरतनां कालसेन अने वीरसेन नामनां पुत्रो, तथा महायश अने
सिंहसेन नामनां बाहुबलिनां पुत्रो लडवा लाग्या; वली कालमेघ अने
महाकाल, सिंहविक्रम अने सुंदर एवी रीतनां कुमारो मांहों मांहें रण-
संग्राम करवा लाग्या. तेउंनां रथोनां चित्कारोथी पृथ्वीतल कंपवा लाग्युं.
अने बाणोनां प्रहारोथी आकाशमां रहेला देवो पण त्रास पामवा
लाग्या; वली तेउंनां सिंहादोथी सिंहादिक पशुउं पण हरिणोनी पेठे
दूर नाशवा लाग्या; तथा तेउंनां जुजास्फोटोथी पर्वतो पण फाटवा
लाग्या. ते वखते श्री जरत महाराजाना मोटा पुत्र सूर्ययशाए कल्पांत-
काले उड्डांत थएला समुद्रनी पेठे गर्जना करी; पठी ते उंचे प्रकारे नाद
करतो थको तथा पोतानां हाथमां धनुष्य धारण करतो थको, बाणोनां
समूहोने फेंकतो थको, सैन्यनां समूहने मूर्तित करतो थको, वायुथीजेम
पर्वतो, तेम वेगथी हाथीउंने छोटावतो थको, मूर्तिवंत यमनी पेठे सुज-
टोनां समूहने हणतो थको, रथोने चूर्ण करतो थको, घोडाउंनां समूह-
ने घुमावतो थको, रथनां चक्रनां शब्दोथी पृथ्वीमंडलने द्वाज पमाडतो
थको, वीरोनां कलेवरोथी गीधो अने शियाखोने छोटावतो थको, दुः-
सह पराक्रमथी पोताना पिताने आनंद आपतो थको, महान राजाउंने
जडमूलथी काढी नाखतो थको, तथा अगल रहेलाउंने जडमरूप करतो
थको, बाहुबलिनां लश्करप्रते दोड्यो. एवी रीते पोतानी सेनानो संहार
करता सूर्ययशाने जोडने, क्रोध पामेला बाहुबलि तेनी सामे रणभूमिमां
आव्या; तथा पृथ्वीने धडो अने मस्तकोवाली, आकाशने शस्त्रोवाहुं, तथ
दिशाउंनां चक्रने रुधिरवाहुं करवा लाग्या. पठी ते सूर्ययशाने कहेव
लाग्या के, हे वत्स! तुं क्षीरकंठ (बालक) उतां पण मारी सेनामां आर्व
रीते जुके ठे, तेथी हुं खुशी थयो तुं, केम के, तें वंशनी शोजा वधारी ठे
वली त्रणे लोकमां पण एवो कोइ माणस नथी के, जे मारा क्रोधने स
हन करी शके, माटे तुं जखदी मारी दृष्टिथी दूर था? केम के, तुं मने
मारा सोमयशा सरखो ठे. ते सांजलीने, सूर्ययशा उत्साह सहित जाणे

छलटो तेमने तर्जना करतो होय नहीं, तेम गंजिर वाणीची बाहुबलिने कहेवा खाग्यो के, हे काकाजी ! आजे तो मंगल ठे; वली तमो मने ता-ततुल्य ठो, तेथी हुं तमोने जक्तिची नमुं तुं. वली पिताजी ज्यारे दिग्ज-यमाटे गया हता, त्यारे तेउं मने विनीतामांज ठोडी गया हता, तेथी में जरा पण रणसंग्राम जोयो नथी: माटे आजे कृपा करीने आपनां आ पुत्रनी सुजाठुं पराक्रम जुउं? एम कही तेणे धनुर्दंडनो टंकार कयों. ते वखते ग्रणे लोकनां नाशनी शंकाची संग्रांत घएला देवो, आकाशमां एक वी-जापर पडता थका टोळांबंध एकठा थया; अने विचारवा खाग्या के, अहो ! पोतानां वन्ने हाथोसरखा, आ वे रूपजदेव प्रभुनां प्रत्रोनो रणसंग्राम केवो जयंकर निवडशे ! एम विचारि तेउंए वन्ने सैन्योनां सुजटोने कणुं के, हे सुजटो ! ज्यांसुधि अमो तमारा वन्ने स्वामिठने समजावीयें, त्यांसुधि तमोए कोइए युद्ध करवुं नहीं; अने ते माटे तमोने श्री रूप-जदेव प्रभुनी “आण” ठे. एवी रीते ग्रणे जगतनां स्वामिनी आणाची वन्ने सैन्योनां सुजटो चित्रेलाठनी पेठे स्थिर थइ गया. अने देवो जरत महाराजापाते गया. त्यां जइ तेउंए जरतने कणुं के, हे ठ खंड जरतनां स्वामी ! तथा हे चक्रीशिरोमणि ! तमोए ठ खंड पृथ्वीनो जय सुखेची कयों; अने तेमां देवोमांथी पण कोइ तमारी सामे थयुं नहीं; अने हवे तमो यन्नेए श्रीरूपजदेव प्रभुनां पुत्रो घइने, पोतानां हाथचीज पोतानां हाथनो वध केम थारंज्यो ठे? तमारा पिताजीएज आ जगतनी सृष्टि बनावी, अने ते सृष्टिनो तमो यन्ने संदार करो ठो, ते तेमनां पुत्रपणाने सायक ठे? वली तमो ज्यारे सामा चालीने खडवा आग्या ठो, त्यारे ते बाहुबलि पण सामा आवेसठे, माटे तमो चाट्या जवाची ते पण चाट्या जशे. वली ते तमारा नाना जाइ ठे; माटे कारणे कारज नीपजे ठे. माटे हे राजन् ! जगतने संदार करवानां कारणरूप आ रणसंग्रामची तमो विरमो ? के जेथी आप जेवानो उदय ग्रण जगतनां हर्षमाटे थाय. एवी रीते कहीने देवो मौन रखावाद चक्री तेउंने कहेवा खाग्या के हे देवो ! तमो हमेशां पिताजीनां भक्तो ठो, अने अमो पण तेज पिताजीना पुत्रो ठीयें; माटे युक्तायुक्तनो वि-चार करीने, तमो अमोने शिक्तामण आपो ? “हुं वसवान हुं” एवा हे-नुची अथवा मात्सर्यची हुं कंइ रणसंग्रामनी इठावाखो नथी, पण आ

चक्र आयुधशालामां प्रवेश करतुं नथी, माटे तेनुं मारे शुं करवुं? वसी साठ हजार वर्षोंसुधिमां दिग्जय करीने हुं आव्यो, अने ते वखते पण नहीं आवेला जाइउने में माणसो मारफते घोलाव्या, त्यारे तेउं तो मनमां कंइंक लावीने तातनां अनुयायिउं थया; पण आ बाहुबलि मारो अविनय करवा लाग्यो. पेहेलां तो ते मने तातनी पेठे विनयथी आराधतो हतो, अने हमणां तो ते दैवयोगे मारी आइा पण मानतो नथी. हवे एक बा-
 जुथी जोउं तुं तो आ मारो नानो जाइ माराज अंशतुल्य ठे; अने बीजी बाजुथी आ चक्ररत्न पोतानां स्थानकमां प्रवेश करतुं नथी. माटे एकज यत्त ते मारो जाइ मारी पासे आवे; अने पठी ते आ हाथी, घोडा, रथो, राज्य विगेरे मारुं सघसुं तुरत जखे खेइ जाय. माटे हे देवो! एवी रीते संकटमां रहेला मने न्यायदृष्टिथी विचारिने तमो शिखामण आपो? एवी रीतनी चक्रीनी बाणी सांजलीने ते देवो तेमने कहेवा लाग्या के, हे महीपति! चक्ररत्ननां अग्रवेशथी अमो तमोने कंइं पण अटकावी श-
 कता नथी. पण हवे जो ते बाहुबलि राजा पण माने तो, तमोण छंछु-
 र्छथी खडवुं, के जेथी जगतनो क्षय थाय नहीं, अने तेथी तमो वघ्रेण दृष्टि, वचन, मुष्टि, अने दंडथी युद्ध करवुं; के जेथी तमारां वघ्रेणां पराक्रमनी सिद्धी यशे, अने प्राणीउंनो नाश थतो अटकशे. पठी ते यात भरते कबुल करवाथी ते देवो बाहुबलिनां सैन्यमां गया, त्यां तेउंण बा-
 हुबलिने जोया; त्यारे तेउंण तेमने आशिष थापी के, हे युगादीश प्र-
 भुनां पुत्र बाहुबलि! तमो जय तथा आनंद पामो? एम कही तेउं ते-
 मने कहेवा लाग्या के, हे बाहुबलि! वखवान एया तमोण भुजदंडनी स्वरजना मिशथी जगतना मंदारनां कारणरूप था शुं आरंभ्युं ठे?
 वसी हे राजन्! तमो यशनां अर्थी तथा गुरुनक्र ठो, तो आ मोटा जाइ साथे तमोण रणमंग्रामनो संरंज शुं मांड्यो ठो? माटे तमो चाखो? अने
 भरतराजाने नमस्कार करो? केम के तेथी रीतनी गुरुसेवाथी तमारां विशेष मान यशे. वसी पोतेज मेखवेला धननी पेठे ठ मंड भरतनुं राज्य तमो करो? अनेतं स कर्पाथी मर्यादा तमारी शोना वघशे, केम के, अ-
 दंकार तो अज्ञानांटे तुं पोने होय ठे; एटसुं कहीने देवो मौन रया बाइ बाहुबलि तेमने कहेथो, ते के, सख आशयवाला तमो तातनां अखंन

नक ठो, अगाठ श्री पिताजीए याचकोप्रते जेम धन, तेम अमोने अने
 जरतजीने पण राज्य वेहेंची आप्युं ठे. त्योरे अमो तो पिताजीनी आ-
 झापूर्वक तेदलाज राज्यची संतुष्ट रखा; अने जरतजी तो असंतुष्ट यश्ने
 समस्त जरतखंड गली गया; तेदलेची पण तेनी आशा संपूर्ण न थवाची
 तेमणे जाइउनां राज्यो लेइ लीधां; अने तेम करीने तेमणे तेवी रीतनी
 पोतानी गुरुता देखाडी !!! अने तेची मिथ्यात्वची मूढ मनवालो अतत्त्वने
 पण जेम तत्वबुद्धिची माने ठे, तेम में पण गुरुबुद्धिची तेमनी फोकट तातनी
 पेठे सेवा करी. वलीते चक्री यश्ने पण मारुं राज्य अन्यपणानी बुद्धि लावी
 हरवानी इठा करे ठे, पण ते एम नथी जाणता के, आ बाहुबलि तो तेनुं सर्व
 कंइ हरी खेशे ! माटे ते मोटा जाइने पण गुरुबुद्धिची फोकट केम नमुं ? अने
 तेची पोतानां पराक्रमची जो ते राज्य लेइ शकें, तो जले लीए. वली हे देवो !
 जे सामो खडे नहीं, तेनी साचे खडबुं नहीं; माटे ते जेवा आव्या ठे,
 तेवाज जो पाठा जाय, तो समर्थ एवो पण हुं तेमनी उपेक्षा करीश. वली
 तेमनां दीधेखा जरतखंडने हुं जोगबुं, एवुं तमोळ सांजल्युं पण क्यांधी ?
 केम के, जो पिताजीनां आपेक्षांची पण तृप्ति न थइ, तो पठी शाची थवानी
 हती ? माटे हे देवो ! जो तमो अमारुं हित इच्छता हो तो, तेमनीपासे
 जइ तेमने खोजांधनेज समजावो ? वली हुं तेमना जेवो कंइ खोजी पण
 नथी. एवी रीतनी बाहुबलिनी वाणी सांजलीने देवो मनमां आश्चर्य पामी
 कहेवा लाग्या के, चक्रनां अग्रवेशची जरतने पण अटकावी शकाय तेम
 नथी, माटे हवे तमो वनेए उत्तम छंछ युद्धोची खडबुं, पण अधम यु-
 द्धोची खडबुं नहीं. ते वात बाहुबलिए कबुल करवाची देवो जोताथका
 नजदीकमां आकाशमां उजा.

हवे बाहुबलिनो ठडीदार हाथीपर चडीने, हाथ उंचो करी, मोटा
 शब्दोची सुजटोने कहेवा लाग्यो के, हे सधला राजपुरुषो ! तमो आ
 वांठित रणसंग्रामची पाठा हठो ? तथा हाथी घोडा आदिक वाहनोने
 पण सर्व जगोएची पाठा खेंची ह्यो ? केम के, देवोनी मागणीची आ-
 पणा स्वामीए छंछयुद्ध करवुं कबुल्युं ठे; माटे तमो ते दूर रहीने जुड ?
 ते सांजली सर्व सुजटो पोतानी जुजाउने फोकट बुद्धि पामेली मानता
 थका, राजानी आझाची वांठित रणची दूर खस्या. पठी जरतनां खडक-

रीठ पण पाठा हठता थका एवुं चिंतववा लाग्या के, अमो वेठा ठत
 आपणा स्वामीए छंछयुऊनो शामाटे आश्रय कयों हशे ? वली सैन्यन
 मृत्युथी तथा जागवार्थीज सर्वथा रक्षण करवा लायक एवा राजाउं
 छंछयुऊ करवुं लायक गणाय. वली एक आ बाहुबलि शिवाय समस्त
 खंड जरतमां पण आपणा स्वामि सरखो कोइ बलवान नथी, अने तेथीज
 अमोने आ बावत शोच थाय ठे. एवी रीते एकठा थइने शोचमां पडेल
 पोतानां सैनिकोने जोइने जरते पोतानुं बल देखाडवा माटे तेउने आझा
 आपी के, तमो एक मोटो खाडो खोदो ? ते सांजली तेउए एक विस्तार
 वालो खाडो खोथो. पठी महा बलवान चक्री ते खाडानां कांठापर वेठा,
 अने पोतानां वझे हाथो सांकलोथी वांच्या. एवी रीते सैंकडो ठेडावाली
 सांकलोथी विंटाएल ठे शरीर जेमनुं एवा ते चक्री, बडवायोथी विंटाएला
 बडनी पेठे, तथा किरणोथी विंटाएला सूर्यनी पेठे शोजवा लाग्या. पठी
 तेमणे पोताना लइकरीउंने हुकम कयों के, हवे तमो सघला सर्व बाह-
 नोसहित, तथा तमारां समस्त बलथी मने खेंचीने आ खाडामां तुरत
 पाडो ? के जेथी तमोने मारा बलमाटे निर्जयपणुं थाय. पठी तेउं सघला
 तेमने खेंचीखेंचीने थाकी गया, पण तेथी चक्रीने जरा पण तेउं चलावी
 शक्या नहीं. पठी चक्रीए हृदयपर हाथ फेरववानां मिशथी तेउंने जरा
 खेंच्या; त्यारे सघला राजाउं विगेरे सैनिको पोतानां बाहनो अने परि-
 वारोसहित, खताप्रते जेम पडिउं, तेम सांकलमां लटकता थका खाडामां
 पड्या. एवी रीतनां पोतानां स्वामिनां बलनां माहात्म्यथी खुशी थएला
 एवा तेउं रणसंग्राममां पराङ्मुख थइने साकिउंनी पेठे नजदीक उजा.

हवे देवोए ते रणभूमिने गंधोदकथी सींची, तथा त्यां पचरंगी पु-
 प्पोनी श्रेणि पाथरी. पठी चक्री अने बाहुबलि दृष्टियुऊनी प्रतिज्ञा क-
 रीने, रणभूमिपर सामसामा उजा. एवी रीते अनिमेष रीते जोता थका
 तेउं वझे चिरकाखनां अनालोकदोपनुं मार्जन करता होय नहीं, तेम
 शोजवा लाग्या. विस्तारवाली आंखोवाला, लाल मुखवाला, तथा पर्वत-
 सरखा उंचा, एवा ते वझे वीरो, एक वीजाने ग्रस्त करवानी, इष्टावाला
 होय नहीं, तेम जयंकर देखावा लाग्या. पठी बाहुबलिनां सूर्य सरखा
 रोड मुखने जोवाथी चक्रीनी आंखोमां पाणी आवी ते वीडाइ गइ. ते

वसते जरतेशनां वरकरीडनां मुखो नीचां ययां, अने तेनी स्पर्धाधीज
 होय नहीं जेम, तेम बाहुबलिनां सैनिकोनां मुखो उंचां ययां, पठी नीचुं
 मुख करी रहेखा जरतने वसवान बाहुबलि कहेवा लाग्या के, हे स्वामी!
 तमो उच्छिन्न केम घाउं ठो ? हजु मारी साये वाग्युद्ध करो ? एवी री-
 तनां तेनां वचनधी, पदघातधी जेम सर्प, तेम आमर्षयुक्त घडने चक्री
 कहेवा लाग्या के जखे तेम करो ? पठी चक्रीए मंदराचखधी वखोवाएला
 समुद्रना ध्वनि सरखो, तथा ऐरावणी गर्जना सरखो, अने कल्पांतका-
 खनी मेघनी गर्जना सरखो, तथा आकाशमांघी नक्षत्रोनां समूहने पा-
 डतो, एवो महाजयंकर सिंहनाद कयों. ते सिंहनादधी कुञ्जपर्यंतोनां शि-
 खरो कंपवा लाग्यां, तथा समुद्र उठखवा लाग्यो, अने तेनां पाणी गगनां-
 गणमां पटोचवा लाग्यां, वली ते वसते नागकुमारो एक पातालमांघी बीजा
 पातालमां, तथा सिंहादिक दूष्ट प्राणीउं एक गुफामांघी बीजी गुफामां
 जवा लाग्या. वली ते समये डुबुंझिठ, जेम सुबुंझिने तेम घोडाउं खगा
 मने, तथा हाथीउं थंकुशने, न गणकारवा लाग्या. वली चाडीआउं जेम
 उत्तम बाणीने तेम रथनां घोडाउं राशने, अने खचरो जाणे जूतजरापलां
 ययां होय नहीं तेम, बाबुकना मारने न गणकारवा लाग्या. वली
 सर्वे वरकरीउं तो घूर्णित तथा निधेतनोनी पेटे, पोतानुं सर्वेख दराइ
 गयुं होय नहीं तेम मूर्छित यया. पठी क्रोधातुर ययेखा बाहुबलिए पण
 सर्वे गये अने सर्वे तेजधी ब्रह्मांडने पण फोडी नाखे, एवो सिंहनाद
 कयों. ते वसते अंदर पडेखा मंचाचखनां मयननां शब्दनी शंकाधी स-
 मुद्रमां रहेखा जखचरो ग्रास पामवा लाग्या. वली फरीने इंडे मुकेखा
 पजनी ध्वनिनां प्रमधी पोतानां हयनी शंका करता थका कुञ्जपर्यंतो
 पण कंपवा लाग्या. वली ते समये अंतःकरणमां जाणे शब्द पेटुं होय
 नहीं, तेम प्रणे जगत चेतनरहित ययां. वली देवांगनाउं पण दिग्मूढ
 पडने पोतानां जरतारनां हृदयनुं शरणुं सेवा लागी, पठी चक्रीए फरीने
 डुःसह सिंहनाद कयों. त्वारे बाहुबलिए पण कानने बेहेरा करी नाखे एवो,
 तथा स्मिर वस्तुडने पण चक्षायमान करे तेरो, सिंहनाद फरीने कयों. तेम
 करतां पकां अनुक्रमे डुर्जननी मित्राडनी पेटे चक्रीनो सिंहनाद पटवा
 लाग्यो. अने बाहुबलिनो सिंहनाद नदीनां प्रवाहनी पेटे, तथा सज्जननी

मित्राङ्गनी पेठे वृद्धि पामवा लाग्यो. एवी रीते शास्त्र संबंधि वादमां पण सर्वनी साक्षीए वाहुवलिनी जीत थइ. पठी वाहुवलिए फरीने चक्रीने कबुं के, हे जगन्नाथ! आ काकतालीय न्यायर्थी में तमोने जीत्या ठे, पण तेथी तमो विपाद करो नहीं? हजु मुष्टियुद्ध करो? एवी रीतनां वाहुवलिना वचनथी उत्साहवंत थयेला जरताधिपे मुष्टियुद्धमाटे उंचे प्रकारे जुजास्फोट कर्यो. पठी तेउं वन्ने कटीपर पट्टा बांधीने, तथा पगनां धवकाराउंथी पृथ्वीने उंची नीची करता थका खेलवा लाग्या. पठी तेउं सिंहनाद करता थका वायुवेगथी जेम वृद्धो, तेम आकाशपातालने उंचुं नीचुं करता थका शोचवा लाग्या. वली तेउं वारंवार कुदीकुदीने पगोथी पृथ्वीने ताडन करता थका कूर्मराजने पण प्राणसंदेहनां संकटमां पाडवा लाग्या. वली तेउं नजदीक नजदीक रहेलां वृद्धोनी पेठे, एक बीजानी जुजाउंने मरडता थका जेटवा लाग्या, तथा ततक्षण विखुटा पडवा लाग्या. पठी वाहुवलिए क्रोधायमान थइने चक्रीने हाथमां लेइने दडानी पेठे आकाशमां वेगथी उठाल्या. ते वखते “आ चक्री ठखंडने जीतीने हवे शुं आकाशने पण जीतवानी इछा करे ठे?” एवी शंकावाला देवोथी को-तुके करीने जोवोता, ते चक्री योगीनी पेठे आकाशने तेजस्वी करता थका तेने उलंगीने अदृश्य थया. ते वखते वन्ने सैन्योमां मोटो हा-हाकार थइ रह्यो; तथा आकाशमां रहेला देवोने पण म्लानि आवी गइ. ते वखते वाहुवलि शोचवा लाग्या के, धिक्कार ठे मारा आ उतृंखल घलने! तथा मने अविबेकीने! तथा धिक्कार ठे! मारा आ राज्यमाटेनां लोचने! थने वन्ने राज्योनां मंत्रिउंने पण धिक्कार ठे!!! पण हवे आवी शोचनाथी शुं थवानुं ठे? माटे जेटखामां आ मारा मोटा चाइ पृथ्वीपर पडीने चूर्णन थइ जाय, तेदखामां तेनो उपाय करुं. एम विचारि तेमणे पोताना वन्ने हाथोने शय्यानी पेठे विस्तार्या; तथा उंची दृष्टि करीने पगनां अग्र जागथी पृथ्वीने स्पर्श करीने उच्चा. पठी आकाशने दीपा-वता एवा विद्युदंडनी पेठे पडता चक्रीने वाहुवलिए जीली लीधा. पठी चक्री अत्यंत उग्र मुष्टिने उगामीने खेचरोने त्रास पमाडता थका वा-हुवलिप्रते दोड्या. पठी चक्रीए ते मुष्टि वाहुवलिने माथामां मारवाथी, ते जाणे जरा आंखो विंचीने कंझंका याद करता होय नहीं, तेवा देखावा

लाग्या. पठी पवन जेम पर्यतना शिखरने, तेम बाहुवलिण खस्य घया
 घाद मुष्टिची जरतनी ठातीमां ताडना करी. ते घाघी चक्री, जाणे पोता-
 प्रते पृथ्वीनां समस्त रागने जाणवानी इछावाला घया होय नहीं तेम
 पृथ्वीतलपर पडी गया. ते वखते पोतानां स्वामिनां दुःखची दुःखी घएला
 जरतना सर्व सैनिको मूर्छा पाम्या; केमके मोटाऊनी थापदा कोने दुःख-
 दायक थती नथी ? ते वखते बाहुवलि विचारवा लाग्या के, थहो ! में दु-
 र्मदीए था कुलनो नाश करनारुं शुं कार्य थारंज्युं ठे ? वली ज्यारे था
 मोटा जाइ जीवे नहीं, त्यारे तो हुं पण जीवी शकुं नहीं; एम विचारि
 ते थांखमां थांसु लावी जरत महाराजने पोतानां दुपटाची पवन ना-
 खवा लाग्या. पठी संज्ञा थाव्या घाद चक्रीए नाना जाइने चाकरनी
 पेठे पासे उजेला, तथा पोताने तेवी स्थितिमां रहेला जोया. पठी ते
 चक्री उठीने क्रोधांध घया थका खोखंडनो दंड जमावता थका बाहु-
 वलिप्रते दोड्या. पठी हाची दांतोची जेम नगरनां दरवाजाने, तेम च-
 क्रीए क्रोधची बाहुवलिने तुरत ते दंडची ताडना करी, एवी रीतना च-
 क्रीना दंडघातची बाहुवलिनां मस्तकपर मोटो ध्वनि थयो, तथा तेमनो
 मुकुट जीर्ण घडानी पेठे चूर्णित थइ गयो. थने तेनी व्यथाची बाहुव-
 लिनां नेत्रो धीडाइ गयां, तथा तेनां दुःसह शब्दची लोकोए कानोपर
 हाथ मेल्या. पठी ते व्यथाने नहीं गणकारीने तेणे पण खोखंडनो दंड
 खेइ जमाववा मांड्यो; ते वखते लोकोने एवी शंका थइ के, शुं था पय-
 तोना शिखरोने जांगी नाखशे ? के पृथ्वीने फाडी नाखशे ? पठी हाची
 जेम पोतानां मजबूत दांतोची नगरनां दरवाजाने, तेम तेणे ते दंडची
 चक्रीना हृदयमां ताडना करी. ते घाघी चक्रीनुं दड वखतर पण चुर्चुर
 थइ गयुं; थने तेची वादळांमांथी निकलेला सूर्यनी पेठे प्रगट झंझि-
 वाला ते देखावा लाग्या. पठी कळपांत काखनो मेघ तडिदंडची जेम पद-
 तने, तेम चक्रीए ते दंडची बाहुवलिने ताडना करी. ते वखते बाहुवलि-
 प्रते पोताना थपराधनां जयथीज होय नहीं जेम तेम ते खोखंडनो दंड
 जांगी गयो. ते दंडघातची बाहुवलि घुंटाणसुधि पृथ्वीमां मलाइ गया; थने
 ध्यानमां रहेला योगीनी पेठे ह्णवार वेजान रहा. पठी बाहुवलिनां दु-
 वेला हाचीनी पेठे पोतानुं थंग कंपावीने ते तुरत दडाग निकळ्या; तथा

ह्यायमां लोहदंड लीधो. ते वखते “ शुं आ ताराउने पाडी नाखरो ? के पर्वतोने चूरी नाखरो ? के पद्मिनां माछाउनी पेठे आकाशमांयी विमानोने फेंकी देशे ? ” एवी रीते लोकोथी शंका कराता, अने जोवाता एवा बाहुवस्त्रिए यमनी पेठे चक्रीने बलथी ताडना करी. ते दंडघातथी चक्री ठेक कंठसुधि जमीनमां डुबी गया; अने तेथी राहुथी जरा मसा-एसा चंड सरखा ते देखवा लाग्या. ते वखते बाहुवस्त्रि शोचवा लाग्या के, अहो ! जाइनां वधथी मने मोठुं अने दुःसह पाप थयुं ! तथा अरे ! में कुपुत्रे तातना यंशने कलंकित कयों ! ! एवी रीते बाहुवस्त्रि जेटसामां शोक करे ठे, तेटसामां सूर्य सरखी कांतिवाला चक्री ते व्यथाने तजीने एषीमांयी बहार निकड्या; तथा विचारवा लाग्या के, देवोथी जेम इंद्र, एरिणोथी जेम सिंह, तथा ताराउथी जेम चंड, तेम चक्री बीजा राजा-उंथी जीनाप नहीं ! ! माटे साठ हजार वर्षांसुधि में जे दिग्जय कयों, ते शुं आ बाहुवस्त्रिमाटेज कयों ? के जेथी आ मने मारवाने उघम-घंन घयो ठे ! ! ! बखी वामुदेवनी पेठे एकी वखते वे चक्री घाय पण नहीं; केम के जिनागमनी वाणी शुं गृथा थाय ? माटे खरेखर हुं चक्री नथी, पण आ चक्री ठे; अने आजदनसुधि में तेना सेनापतिनी पंठे दिग्जय कयों. एवी रीते मनमां चिंतातुर यण्णा ते चक्रीना ह्यायमां तेज वखते सूर्यसरखी कांतिवाहुं, तथा अग्निकणोने उडाउतुं चक्ररत्न आब्यु. ते चक्रनां आववाथी पोनाने चक्री मानीने, तथा चक्रने जमारीने गर्व-थी तेणे बाहुवस्त्रिने कशुं के, हे बाहुवस्त्रि ! हनु पण कंडं यगडी गर्व नथी; माटे देवोण पण मानेखी, एवी मारी आइताने तुं मान गोटीने अंगीकार कर ? बखी तुं नानो जाइ ठे, तेथी तारा पुरेना सचखा था-गयो हुं इना करीश, अने तारा वधथी मने ब्राह्मण्यानुं पाप पण न खागे ना मां ! बखी नीयंचोमां पण जेम ह्याथीथी मोटो सिंह, अने नेथी मोटो अष्टापद ठे, पण तेउ सचखा शुं राजाने बस नथी यता ! एवी रीते बाहुनां वधथी नारे पण गर्व करयो खायक नथी, केम के म-पडा बडवान राजाउं पण चक्रीनी आइत माननागउं घाय ठे. एवी रीते खोखना चक्रीने बाहुवस्त्रि पोनानां मजाउंर दडि नामना दहा गंभीर वाणीथी कहेवा लाग्या के, हे आर्य ! आ नमामी दार्ढ्यपनानी

बुद्धि तथा तमारं तातपुत्रपणुं तो अहो ! धनु सारं शोभे ठे !! केमके
दंडयुद्धनी प्रतिज्ञा करीने पण तमोए चक्र ग्रहण करुं ठे !!! वली हे
गुणज्येष्ठ ! पतंगीठं जेम सूर्यने तेम तमो आ लोखंडनां ठुकडाधी आ
धाहुबलिना धाहुनां बलने शामाटे निंदो ठो ? वली तमारा धाहुनुं बल
तमोए जोयुं ! हवे आ चक्रनां बलने पण तमो जुठं ? वली हे जाइ ! तमो
कंडं पण शंका करशो नहीं ! केम के क्षत्रीयो नो ते व्यवहार ठे. ते वचनधी
क्रोध पामेला चक्रीए ते चक्ररत्नने जवामीने, तथा जोनाराठने जय
उत्पन्न करीने, तुरत ते ठोष्टुं. ते बलते धाहुबलि विचारवा लाग्या के,
शुं आ चक्रने हुं लोहदंडधी घडानी पेठे फेंदी नाखुं ? के दडानी पेठे
लीजामात्रधी आकाशमां उठाली नाखुं ? अथवा मारा यशरूपी धृ-
रुमाटे तेने पृथ्वीमां बीजनी पेठे दाटी देठं ? अथवा चकलीनां बघांनी
पेठे हाथमां लेइने तेने चूर्ण करी नाखुं ? अथवा मूष्टी मारीने तेने कोइ
दिशामां फेंकी दठं ? नहीं ! पण तेनुं पराक्रम तो जोठं !! धाहुबलि
एम विचारते ठते, ते बलतुं चक्र तेने प्रदक्षिणा करीने, फरीने चक्रीना
हाथमां गयुं. (चक्रीनां सामान्य गोत्रींउपर पण ते चक्र चाली शकतुं
नधी; त्यारे आवा सिद्धिबंत पुरुषनी तो वातज शी करवी ?) पठी वा-
हुबलिण विचारुं के, हवे तो आजे आ चक्रने, तेनां अधिष्टायक हजार
यहोने, तथा अन्याय करनारा ते चक्रनां स्वामी जरतने पण मुष्टिधी
चूर्ण करी नाखुं; एम विचारि धाहुबलि कळपांतकाले मूकेला इन्द्रनां
बज्र सरखी निष्टूर मुष्टि उगामीने चक्रीप्रते दोढ्या. पठी समुद्र जेम
मर्यादाजूमिप्रते तेम, धाहुबलि रणजूमिपर चक्रीनी पासे आवी विचारवा
लाग्या के, अरे !! चलाचल राज्य माटे, तथा मारा बन्ने जवोने नष्ट क-
रवा माटे, में आ जाइनो बध करवानुं कार्य प्रारंभ्युं ठे !!! वली मोटा
जाइने मारीने, तथा नाना जाइठने ठलधी ठगीने जे राज्य आ दुति-
यामां मेलवाय ठे, तेहुं मनोहर राज्य पण मारे जोइतुं नधी. वली लेशमात्र
सुखनी प्राप्तिधी त्रमित थएला अधम नरोज नरकागारनां कारणरूप का-
र्यमां पडे ठे; जो एम न होत तो जिनेश्वर प्रभु शामाटे तेवा राज्यनो
त्याग करत ? माटे हवे आजे तो हुं पिताजीने मार्गे चालनारो थजं !! एम
मनमां विचारिने ते महायुद्धिवान धाहुबलि, जरा उष्ण अश्रुजलोधी पृ-

श्वीने सिंचता थका चक्रीने कहेवा लाग्या के, हे ज्येष्ठबंधु ! आप हवे मारो अपराध क्षमा करो ? वली हे जगत्प्रभु ! में राज्यमाटे आपने बहु खेद आप्यो ठे; वली हे बडीलजाइ ! मारे हवे संपदानुं प्रयोजन नथी; हुं तो हवे पिताजीने मार्गे चालनारो थइश; एम कही बाहुबलि महाराजे तेज उगामेली मुष्टीथी पोताना मस्तकपरनां केशोने उखेडी नाख्या. (खोच कयों.) ते वखते “अहो ! उत्तम कार्य ! अहो ! उत्तम कार्य !” एवी रीते देवो आनंद सहित धोलवा लाग्या; तथा बाहुबलि महाराजपर पुष्पोनी वृष्टि करवा लाग्या, पठी श्रंगीकार करेल ठे महाव्रतो जेणे एवा बाहुबलि मुनिराज विचारवा लाग्या के, अनंत सुखनी संगतिवाला श्री पिताजीनां चरणकमलप्रते हवे हुं जठं; अथवा अहींज रहूं; केम के त्यां जवायी प्रथमधी दीक्षित, तथा ज्ञानें करीने मनोहर एवा मारा नाना जाइउंनी मध्ये मारी लघुता थशे. माटे अहींज ध्यानरूपी अग्निथी घातिकमोने वालीने, केवलज्ञान मेलव्यावाद हुं प्रभुनी सजामां जइश. पठी ते पंडितशिरोमणि बाहुबली मुनिराज एम विचारता थका, त्यांज वझे हाथो लांबा करीने कायोत्सर्ग ध्यानमां लीन थया.

पठी चक्री, बाहुबलिने तेवी रीतनां, तथा पोतानुं तेथी उखटुं कार्य जोइने, नीचुं मुख करी जाणे पृथ्वीमां समाइ जवानी इष्टा करता होय नहीं तेम देखावा लाग्या. पठी आंखोमां आंसु लावीने चक्रीए ततक्षण पोतानां नाना जाइने नमस्कार कयों; तथा पोतानी निंदारूप तथा तेमनी प्रशंसारूप नीचे प्रमाणे वचनो ते धोलवा लाग्या.

हे बांधव ! आ पुनीयामां जेटला खोज अने मत्सरथी ग्रस्त थएला माणसो ठे; तेउनो हुं सरदार हुं ! अने आप तो बलवान, कृपाबु, अने धर्मीउनां सरदार ठो. वली हे बंधु ! आपे मने प्रथम युद्धथी जीत्यो, तथा हवे तमोए व्रतरूपी हथीवारथी रागादिक शत्रुउने जीत्या; माटे आपसखो आ पुनीयामां कोइ पण बलवान नथी. वली हे जाइ ! आपज खरे खरा तातनां पुत्र ठो ! केम के, तेमना मार्गमां आप वतों ठो ! अने हुं तो जाणतां ठतां पण रागद्वेषथी कदर्थित थयो हुं. माटे हे जगवन ! आप हवे मारापर कृपा करो ? अने आ समस्त पृथ्वीनुं माहं राज्य ग्रहण करो ? अने हुं आपनुं संयमरूपी साम्राज्य ग्रहण करीश. एवी रीते बाहुबलि

मुनिराजप्रते बालकनी पेठे आलाप करता ते चक्रीने, पवित्र बुद्धिवाला मंत्रीउंए पठी समजाव्या.

पठी ते चक्री बाहुबलिनां पुत्र सोमयशाने अगाडी करीने, तद्गुशीला नगरीपात्ते रद्देला जिनमंदिरमां गया. त्यां उद्यानमां हजार आरावाला, तथा विचित्र मणिउंधी जडेला, मंदिर सहित धर्मचक्रने नमस्कार करीने सोमयशा चक्रीने कहेवा लाग्यो के, हे तात ! पूर्वे कळमप रद्दीत श्री कृपजत्तामी ठगस्य अवस्यामां पृथ्वीपर विहार करता थका रात्रिए आवी अर्ही समोसयां हता; त्यारे पिताजीए (बाहुबलिए) एम विचारुं के, हुं प्रजातमां सर्व राजाउं तथा सर्व लोको साये मोटा उत्सवपूर्वक तातपात्ते जइ तेमने बांदीश; एवी प्रतिज्ञा करीने, तेमणे मांचाउं, ऊरुला, बजार विगेरे शणगाराव्यां; तथा त्रेवटा अने चोवटाउं विगेरे सर्व मार्गोंपर कपूर अने चंदननां ठंटावपूर्वक कस्तूरीची मंडळो कराव्यां; तथा त्यां पुष्पमालाउं, रंगवेरंगी पताकाउं अने मणिनां तोरणो बंधाव्यां. पठी प्रजाते पवित्र यज्ञे, परिवार तथा सर्व लोको सहित, तातनी स्तुतिनुं स्मरण करता थका ते अर्ही आख्या; पण तेटखामां तेमणे सूर्य विनानुं जेम आकाश, पुत्र विनानुं जेम उत्तम कुल, तथा जीवविनानुं जेम शरीर, तेम पिताजी विनानुं आ वन जोयुं. त्यारे मनमां खुंचेला दुःखरूपी खीलाची पीडित थएला पिताजी, पडखे रद्देला वृक्षोने पण रोवरावता थका रुदन करवा लाग्या के, विलंब करनार, तथा धर्मनो विघात करनार एवा मने धिक्कार ठे ! ! केम के, में रात्रिये जइने पण पिताजीनां चरणकमळोने नमस्कार कयों नर्ही ! ! वस्ती हे जगवन् ! तमो खरेखर बीतरागज ठो, थाप समान घीजो कोइ पण आ पृथ्वीपर ममतारहित नथी. केम के, पुत्रप्रते पण तमोए जरा पण राग थयों नर्ही. एवी रीते रुदन करता पिताजीने मंत्रि प्रमुखोए समजाव्या वाद, तेमणे पिताजीना पगळांनी प्रतिमाने नमस्कार कयों; पठी तेमणे विचारुं के, पिताजीना आ पगळांना स्यानकने कोइ स्पर्श न करे तो सारं, एम विचारि तेमणे आ उंचां प्रास्ताद सहित आ धर्मचक्र अर्ही स्थापन कराव्युं. (माटे बुद्धिवाने नानुं अथवा मोटुं प्रारंजेयुं धर्मकार्य विलंबविना प्रयत्नची करवुं, धर्मकार्यना विस्तार माटे विलंब करवोज नर्ही, केम के, विलंबची रात्रि गया-

धाद बाहुवलि पण प्रजुने नमी शक्या नही) ते सांजली चक्री ते धर्मच-
क्रने नमीने तक्षशिलामां गया, तथा त्यां सोमयशानो अजिपेक करी
राज्यपर वेसाढ्यो. अने त्याथी सेंकडो शाखांवालो सोमवंश (चंद्रवंश)
चाळु थयो, केमके पुरुपरलोनी उत्पत्तिनुं कारण तेवुं तेवुं एक होय ठेज.
ते सोमयशाने रूपवंती, तथा कुलीन एवी सुव्रतादिक चोवीस हजार स्त्रीं
हंती, तथा जगतमां प्रख्यात पराक्रमवाला अने पवित्र श्रेयांस आदिक
वहोतेर हजार तेमने पुत्रो होता; वली ते वत्रीस लाख गामोनुं, एकसो
पत्तनोनुं, तथा त्रणसो नगरोनुं रक्षण करता होता. वली तेमने चुमाळीस
लाख रथो, एक लाख हाथी, तथा सूर्यनां घोडासरखा पांत्रीस लाख घो-
डाउं, तथा सवा क्रोड पालाउं होता; तेम सातसो राजाउं तेमनी आज्ञा
धारण करता होता.

हवे सोमयशाथी, तथा त्यांनां सर्व राजांथी पूजाएला चक्री फरीने
पण श्रीबाहुवलि मुनिराजनां चरणोने नमीने पोताना नगरप्रते गया,
तथा त्यां सुर, असुर अने मनुष्योनां समूहोथी सेवाएला ते चक्री पि-
तानी पेठे प्रजाने पालवा लाग्या.

हवे त्यां बाहुवलि मुनिराजे सर्व सावय व्यापारथी रहित थइने, तथा
सर्व प्राणीउंप्रते हितकारी थइने, कर्मोनां नाश करवामाटे ध्यान धरवा
मांड्युं. नाशिकापर राखेल ठे दृष्टि जेमणे, निर्मल ज्योतिवाला, प्रजुं
ध्यान धरता, तारानां प्रचारोथी रहित मेरुसरखा निष्कंप, घुटणसुधि लं-
वावेल हाथोवाला, रोकेल ठे सर्व आश्रवो जेमणे एवा, तथा गोपवेल ठे,
चित्तरूपी पवन जेमणे एवा ते बाहुवलि मुनि शोजवा लाग्या. सर्व श-
तुनां दोपोथी दूपिन नही थएला, तथा छेप अने रागथी नही लेपाएला
योगी, तेम टाढ, तडको, तथा वरसादथी नही लेपाएली मूर्तिवाला ते
बाहुवलि मुनि पर्वत सरखा शोजता होता. वली परस्पर जन्मवेरवाला
जीवो पण सहोदरतुल्य थइने, तेमनो आश्रय करता होता; तथा तेमना
मस्तकपर, डाढीमूठोपर थने जुजादिकमां पक्षिं माळाउं बांधी रहेता
होता. वली कर्मरूपी खताउं उखडी जवाथी, वनखतांथी वींटाया थका,
वादळांउनां समूहोथी जेम मेरुपर्वत तेम अधिक कांतिवाला ते गंज्जीर
मुनिराज शोजता होता. वली छुट माणसो जेम सज्जनोनां चित्तने, तेम

जलथी वृद्धि पामेला, अने तीक्ष्ण मुखवाला दर्जनानां अंकुरो, पगमां प्रवेश करीने, तेमनां शरीरने जेदवा लाग्या. एवी रीते ते मुनिराज राग-
 क्षेपने जीतीने, हृदयकमलमां प्रजुनुं ध्यान धरता थका, तथा मत्सररहि-
 त वृद्धिवाला थया थका, समजावमां एक वर्षसुधि रहीं घातिकर्मोनां
 पटलोने वालवा लाग्या. पठी श्री युगादीश प्रजुए तेमनी केवलोत्पत्तिना
 समयने, तथा तेमां विघ्न करनारा तेमनां मानने जाणीने, तेमने प्रति-
 बोधवामाटे ब्राह्मी अने सुंदरी सतीर्जने त्यां भोकली; अने तेउं पण अनु-
 क्रमे ते मत्सररहित मनुष्यवाला वनमां आवी. त्यां ते साधवीउं वादळांमां
 रहेला सूर्यनी पेठे, वेखडीर्जनां समूहोथी विंटाएला ते मुनिराजने केट-
 लीक महेनते उलखीने, आदरपूर्वक तेमने प्रजुनां वचनो कहेवा लागी
 के, हे जाइ! श्रीयुगादीश प्रजु आपने अमारा मुखथी संदेशो कहेवरावे
 ठे के, हाथीपर चढेला पुरुषोने शुं केवलज्ञान थाय? माटे ते तमारा वे-
 रीने तमो जीतो? वली हे युगादीश प्रजुनां पुत्र! तमो ते तरुण गजेंद्रथी
 नीचे उतरो? वली हे बांधव! तमो आवा उत्कृष्ट मुनि थइने पण केम
 मोहमां पडो ठो? माटे बोध पामो? एटखुं कहींने ते वझे वेहेनो श्री
 आदिदेव प्रजुनां चरण समीपे गइ; पठी ते वचनो सांजलीने बाहुवळि
 पण तेनुं तत्व विचारवा लाग्या के, आ वझे मारी वेहेनो सर्वज्ञ एवा श्री
 पिताजीनी शिष्यो ठे; माटे ते कोइ पण वखते जतुं बोखे नहीं, पण तेमणे
 जे हाथी कह्यो ते क्यां ठे? वली में तो हमेशने माटे आ सतांग राज्य
 तो तज्युं ठे! अने हुं तो कायोत्सर्ग ध्यानमां तुं! त्यां मने हस्तीनी प्राप्ति
 क्यांथी? पण अहो! हवे माझुम पड्युं!! “नाना जाइर्जने कोण नमे?”
 एवी रीतनो मानरूपी हाथी मारी पासेज रहेलो ठे, माटे ते मारुं डुप्ल-
 त हवे मिथ्या थाउं? हुं तेउंने जइ नमीश. मानथी तो पुण्य, कीर्ति, यश,
 लक्ष्मी तथा स्वर्गनुं साम्राज्य पण जतुं रहे ठे, अने ते डुर्गतिनी संगति
 करावे ठे. वली मान ठे ते म्खानि करनारुं, गुणोने हरनारुं, धर्मरूपी ल-
 क्ष्मीने चोरनारुं, नीचगोत्ररूपी वृक्षप्रते वरसादसरखुं, सौजाग्यनो नाश
 करनारुं, कीर्तिने घटाडनारुं, मोक्षसुखने दूर करनारुं, तथा पुण्योनी श्रे-
 णिरूप रात्रिने नाश करवामां सूर्यसरखुं ठे, तेथी सत्पुरुषो प्राये करी तेनो
 त्याग करे ठे. वली पूर्वे जेउंए चारित्रनो जार अंगीकार करेलो ठे, एवा

મારા નાના જાણીને પણ હું તાતની પેઠેજ વંદના કરીશ, એમ પોતાનાં મનમાં વિચારીને, જેવા તેણે તાતપાસે તુરત જવાને ફેરે ઠે, તેટલામાં કેવલજ્ઞાનરૂપી લક્ષ્મી, કે જે પેહેલેથીજ તેમનાપ્રતે અત્યંત રાગવાલી હતી, તે તેમનાં માનરહિત ચિત્તરૂપી મંદિરમાં તુરત દાખલ થઈ, અને તેથી તે વાહુવલિ મહામુનિરાજ સમકાલેજ સમસ્ત જગતને જોવા લાગ્યા. પછી ત્યાં દેવોણ આપેલા મુનિનાં વેપને ધારણ કરીને જ્ઞાનથી શુદ્ધ ચિત્તવાલા તે વાહુવલિ મુનિરાજ ત્યાં જઈ પ્રજ્ઞને પ્રદક્ષિણા કરીને કેવલીની સન્નામાં બેઠા. એવી રીતે વલવાનોમાં પણ મહાવલવાન આ વાહુવલિ મુનિરાજ ઠે; કેમ કે, તેમણે એકી વલતેજ રણસંગ્રામમાં જરત ચક્રીને અને કર્મોને પણ તુરત જીત્યાં; તથા પોતાનું માન પણ તેમણે તજી દીધું.

એવી રીતે આચાર્ય મહારાજ શ્રી ધનેશ્વરસૂરિય વનાવેલા મહાતીર્થ શ્રી શત્રુંજયનાં મહાત્મ્યમાં જરતચક્રી અને વાહુવલિનાં સંગ્રામનાં વર્ણનનો ચોથો સર્ગ સંપૂર્ણ થયો. શ્રીરસ્તુ.

પંચમઃ સર્ગઃ પ્રારમ્ભતે.

શ્રી શત્રુંજય પર્વતરૂપી ઐરાવળમાંથી ઉત્પન્ન થયેલા મુક્તામણિ સરલા, લક્ષ્મીની શ્રેણિસરલા, પુણ્યનાં સૂર્યસરલા, શુભ યશની વેણિસરલા, ત્રણે લોકોનાં ગુરુ, નાજિરાજાના વંશથી (વાંસથી) ઉત્પન્ન થયેલા મણિસરલા તથા કુવલયને (ચંદ્રવિકાસી કમલને) ઉદ્બોધ કરવામાં ચંદ્ર સરલા, ત્રીયુગાદીશ પ્રજ્ઞ અલંકિત સુખ આપો? હવે શ્રી વીરપ્રજ્ઞ ઇંદ્રને કહે છે કે, હે ઇંદ્ર! હવે તે ચક્રિનાં વાહ્ય શત્રુની જીતની પેઠે, તેમનો અંતરશત્રુ ઈનો જય, તથા શ્રી શત્રુંજય તીર્થની સિદ્ધિને તું સાંજલ?

હવે અતિશયોરૂપી કિરણોવાલા, તથા ચક્રવાકોથી જેમ સૂર્ય, તેમ ત્રણે જગતનાં લોકોથી સેવાતા, શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજ્ઞ પૃથ્વીને પવિત્ર કરતા થકા, તથા જલ્પરૂપી કમલોને ઉદ્ધાસિત કરતા થકા પૂર્વાચલપ્રતે જેમ સૂર્ય, તેમ શ્રીશત્રુંજય પર્વતપ્રતે આવ્યા. કલ્પવૃક્ષ, પારિજાત, સંતાન, હરિચંદન, સવંગ, ચારોલી, આંચા, ચંપક, અશોક, નાલીપરી, નાગરવેલ, સોપારી, કેલ, સાલરી, શાલ્મલી, તથા શાલ આદિક વૃક્ષોથી શોજતા,

સર્વે પર્વતોનાં સ્વામિપણાથી ચમરી ગાયોનાં પુંઠડાંરૂપી ચામરોથી વીં-
 જાતા, જિનમંદિરોરૂપી ઠઠો અને ઝંચાં કલશોથી વીંટાણા, હજારો
 ઝંચાં શિખરોથી પ્રગટ રીતે મુકુટયુક્ત થયેલા, વિચિત્ર પ્રકારનાં મણિ
 અને રત્નોનાં કિરણોથી આકાશને પણ દેદીપ્યમાન કરતા, નદી, ડહો,
 કુંડોનાં સમૂહો, તથા વાવોથી ઊત્તમ શોજાને ધારણ કરતા, કમલોથી
 દેવલોકની પણ હાંતી કરતા, કલ્પવૃક્ષોની ઘાટી ઠાયામાં જતારો સહિત
 વેઠેલી કિન્નરીઝંથી ગવાતી ઠે, યુગાદીશ પ્રજુનાં ગુણોની પંક્તિ જ્યાં ઇવા,
 દર્શનમાત્રથી પણ જગતને પવિત્ર કરતા, સ્પર્શમાત્રથી પણ પાપોનાં સમૂ-
 હને હરતા, નેત્રપ્રતે એક રસાંજન સરસા, મોહની ઇષ્ટાવાલા અનેક ગાં-
 ધર્વો, વિદ્યાધરો, મનુષ્યોનાં સમૂહો, દેવો, અસુરો, નાગકુમારો, તથા સિં-
 હાદિકોથી સેવાતા, અનંત સિદ્ધોનાં સ્થાનરૂપ, અનંત સુખ દેનારા, પ્રા-
 ણીઝંપ્રતે અનંત જવરૂપી સમુદ્રમાં છીપસરસા, એક લાલ વત્રીસ હજાર
 ગામોથી વિજૂપિત થયેલા, હમેશાં સમુદ્રના રત્નોથી વંધાણી મેલલાવાલા,
 ઠત્રસરસી ઠાયાવાલા ઇક્ષોથી મધ્યાહ્નકાલે પણ તાપ વિનાના, સૌરાષ્ટ્ર
 દેશની સ્ત્રીઝંનાં ગીતોનાં કંકારોથી સુશી થયેલ ઠે દેવ, મનુષ્ય અને ના-
 ગકુમારો જ્યાં ઇવા, મૂલમાં પચાશ યોજનવાલા, શિખરપર દશ યોજન-
 વાલા, તથા આઠ યોજન ઝંચા, ઇવા તે પર્વતપર પ્રજુ ચઢ્યા. વલી મો-
 હની નીસરણીનાં પગથીઆં સરસા તે ઝંચા પર્વતપર પુંડરિક પ્રમુખ મુ-
 નિઝં, તથા સુંદરી પ્રમુખ સાપવીઝં વિગેરે ચઢ્યા. પઠી તીર્થંકર જેમ તી-
 ર્થને, તેમ શ્રીયુગાદીશ પ્રજુ તે રાયણને વિશેષથી પવિત્ર કરતા થકા, રા-
 ત્રિણે તેની નીચે સમોસર્યા. હવે આસન કંપવાથી પ્રજાતે દેવોણે ત્યાં આ-
 વીને, જવત્રીરૂઝંને શરણાતુલ્ય સમવસરણ વનાઢ્યું. ત્યાં પ્રજુણે પોરસીસુધી
 ધર્મદેશના આપી; તથા પઠી પુંડરિકજીયે પ્રજુનાં પાદપીઠપર વેસીને
 ધર્મદેશના આપી કે, તીર્થ, જિન, અને ગુરુમાં જક્તિ, ધર્મશાસ્ત્રની રુચિ,
 દયા, સુપાત્રેદાન, પ્રિય વચન અને વિવેક ઇટલાં સમ્યક્ત્વનાં લક્ષણો ઠે.
 વલી આર્યદેશ, મનુષ્યપણું, દીર્ઘ આયુષ્ય, ઊત્તમ કુલ તથા ન્યાયોપા-
 ર્જિત ધન, ઇટલાં માણસોનાં પુણ્યોપાર્જનનાં હેતુઝં ઠે. વલી આર્ય-
 દેશમાં જો મનુષ્ય જવ મલેલો હોય, તોજ પાપકાર્યોથી લજ્જા, ધર્મના
 આગમોનું સાંજલણું, કલ્યાણત્વનો વિચાર, દયાલુ બુદ્ધિ, ગુરુની સેવા,

અપયશની વીક, પાપનાં નાશની ઇચ્છા, તથા ઉત્તમ ધર્મમાં પ્રીતિ થાય છે. વલી જે મનુષ્યજવેં કરીને ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ નામનાં ચારે પુરુષાર્થોં સાધી શકાય છે, તે મનુષ્ય જવની સ્તુતિ કરવાને કોણ સમર્થ છે ? વલી ઉત્તમ ન્યાયમાર્ગથી ઉપાર્જન કરેલી સંપદા પણ દાનેશ્વરીને ધેરજ કૃતાર્થ થાય છે; તથા આર્ય દેશમાં વિવેકી કુલમાં જે મનુષ્યપણું મલે છે, તેજ પ્રશંસવા લાયક છે. વલી જે ઉદ્યમવંત માણસો પોતાનાં આયુષ્યનાં ક્ષણમાત્રને પણ પ્રમાદથી ફોકટ ગુમાવતા નથી, એવાં વિવેકી માણસો આ જગતમાં ધર્મકાર્યોંપ્રતે લાંબાં આયુષ્યવાલા થાઉં! વલી જે માણસ શાંતી, શ્વાસ, સંગ્રહણી, અર્શ, રક્તપિત્ત, તથા ઝવર આદિક રોગોથી હમેશાં પીડાણલા છે, તેડ શી રીતે પુણ્યોપાર્જન કરી શકે? વલી પ્રાર્થે કરીને પરાક્રમ દેન્યમાટે, શૌર્યતા પરાજવમાટે, ઉદ્યમપણું દરિદ્રતામાટે, તથા હજ્જવલ કુલ પાપમાટે થતું નથી. પઠી તે દેશનાને થંતે પ્રત્ન પુંડરિક મહારાજને કહેવા લાગ્ય કે, આ શત્રુંજય પર્વત મોટું તીર્થ છે, તથા મોક્ષનાં ઘરરૂપ છે. વલી આ તીર્થપર આવવાથી પ્રાણીઉં હુલ્લજ લોકાગ્રને પણ મેલવે છે, તેમ આ ગિરિરાજ શાશ્વતો છે. વલી આ તીર્થ થનાદિ છે; તથા અહીં થનંત તીર્થકરો પોતાનાં કર્મસમૂહનો નાશ કરીને સિદ્ધ થયા છે. વલી આ તીર્થપર જે પહોંચે, તથા વીજા પણ દુઝ થને હિંસક જંતુડ રહે છે, તેડ પણ ત્રણ જવોમાં મોક્ષે જશે. વલી જે જીવો અજીવ્ય તથા પાપી છે, તેડ આ પર્વતને જોઈ શકતા નથી. વલી રાજ્યાદિક તો મલી શકે છે, પણ આ તીર્થ મલી શકતું નથી. વલી તીર્થકરો મોક્ષમાં ગણે છે, તથા કેવલજ્ઞાનનો લય થણે છે, આ તીર્થ અશ્રવણથી તથા સ્તુતિથી પણ લોકોને તારનારું છે, તેમ આ હુલ્લમ કાલમાં કેવલજ્ઞાનનો લય થવાથી, તથા ધર્મની પડતી આવવાથી આ તીર્થજ જગતનું હિત કરનારું છે. વલી જિનોમાં જેમ હું મુખ્ય તું; તથા પર્વતોમાં જેમ મેરું છે, તથા દ્વીપોમાં જેમ જંબૂદ્વિપ છે. તેમ સવલાં તીર્થોમાં આ મુખ્ય તીર્થ છે. વલી જે માણસો પોતાની જીંદગીમાં આ તીર્થનું દર્શન કર્યું નથી, તેડને મનુષ્યરૂપધારી પશુડજ જાણવા. તેમ આ તીર્થપ્રતે થનંતા તીર્થકરો, તથા કેવલીડ આઘ્યા છે, તેમ મોક્ષે ગણ્યા છે, તથા જશે. વલી અતીતકાલમાં થઈ ગણ્યા તથા દ્વે થનારા તીર્થકરો

आ तीर्थमां रायणनां वृद्धतले समोसर्यां ठे, तथा समो सरशे. वली आ सुराष्ट्र देश, आ शत्रुंजय गिरि, आ रायण, तेम वर्तमान तीर्थकर ए स-
 घला तीर्थरूप ठे. वली समुद्रमां रहेलो जेम वडवानल, तेम आ दुःखम
 काखमां आ तीर्थनो महिमा अधिक अधिक थरो, माटे आ मोटामां
 मोटुं तीर्थ ठे. आ तीर्थमां श्री अरिहंत प्रभुनी पुष्प, अद्भुत विगेरेथी
 पूजा करवाथी, तथा स्तुति करवाथी प्राणीजंतुं जन्मसुधि करेलुं पाप
 नाश पामे ठे. वली अन्य तीर्थ करतां आ तीर्थमां जिननी पूजा करवाथी
 अनंतगणुं फल मखे ठे. तेम अहीं फक्त एकज पुष्पथी प्रभुपूजा कर-
 वाथी स्वर्ग अने मोक्ष दुर्लभ थतां नथी. वली आ तीर्थमां जे माणस
 प्रभुनी अष्टप्रकारी पूजा करे ठे, ते नवे निधानो पामीने अरिहंत तुल्य
 थाय ठे. वली पुण्यशाली माणसज अरिहंत प्रभुनी पूजा, सुगुरुनी जक्ति,
 शत्रुंजय तीर्थनी सेवा, तथा चतुर्विध संघनो संगम करे ठे. वली अहीं
 शुभ गुरुनी त्रिकरणशुद्धिपूर्वक आराधना करवाथी ते तीर्थकर पद आपे
 ठे, तथा सामान्य मुनिनी आराधनाथी चक्रीनी लक्ष्मी मखे ठे. वली
 जेणे पोतानां धननां समूहथी गुरुनी सेवा करी नथी, तेनो जन्म, तथा
 तेनी सर्व लक्ष्मी पण निष्फलज ठे. वली पूर्व जन्ममां तीर्थकरोने पण बो-
 धिवीजनां हेतुरूप गुरुज ठे, माटे बुद्धिवाने सेवा गुरुनी अहीं विशेष पूजा
 करवी. वली अहीं सघली धर्मक्रीयाळ पण गुरुनी साथे रद्दीने करवी;
 केम के गुरु बिना ते सघली निष्फल ठे. माटे पोतानां अनृण्यपणाने
 इठनारा माणसे आ तीर्थमां धर्म थापनार गुरुनी वस्त्र, अन्न, पाणी आ-
 दिकथी सेवा करवी. वली आ शत्रुंजय तीर्थमां गुरुने वस्त्र, अन्न, तथा
 जखनुं दान देवाथी, तथा तेनी जक्ति करवाथी आ लोक अने परलो-
 कमां सर्व संपदाळ मखे ठे. आ शत्रुंजय तथा जिन, ए वझे स्यावर तीर्थो
 ठे; पण गुरु तो जंगमतीर्थरूप ठे, माटे तेमनी अहीं अत्यंत सेवा करवी.
 वली आ तीर्थमां अन्नदान, अनुकंपादान, सुपात्रदान, तथा कीर्त्यादिक
 मोटुं दान, तेम अन्नदान, ज्ञानदान, औषधदान, अते जखनुं दान देवुं;
 एम जिनेश्वरोए कहेलु ठे. वली जे माणस अहीं दीन, तथा अनाथादिकोने
 दान आपे ठे; तेने घेर अटकाव रहित निरंतर लक्ष्मी नाच्या करे ठे.
 माटे महा बुद्धिवाने मोक्ष देनारुं दान आ तीर्थमां देवुं; केम के, दान-

વિના પ્રાણીંત જવસાગરને તરી શકતા નથી. વલી આ તીર્થમાં અત્યંત
 ગુણવાહું તથા મોક્ષસુખ આપનારું તથા સર્વ દુઃખ હરનારું શીલ ત્રિક-
 રણશુદ્ધિથી પાલવું. પોતાનું અહિત ઇચ્છનારા એવા જે માણસે આ તીર્થમાં
 શીલજંગ કર્યું છે; તેની ક્યાંય પણ સિદ્ધિ થાય નહીં; તથા તે ચાંડાલથી
 પણ વધારે નિંદનીક છે. વલી આ તીર્થમાં તપ કરવાથી નિકાચિત કર્મો,
 તથા જન્મસુધિનું પાપ પણ નાશ પામે છે. વલી ઠઠ અને અષ્ટમ આ-
 દિક તપથી ઉત્તમ ફલ મેલે છે; માટે સર્વ ઇચ્છિત આપનારો તે તપ અહીં
 વિશેષે કરીને કરવો. વલી અહીં અઘાણનો તપ કરવાથી કર્મોનો નાશ
 કરી પ્રાણી સ્વર્ગ અને મોક્ષનાં સુખ ક્ષણવારમાં મેલવે છે. વલી અહીં
 ચેત્રી પુનેમનો ઉપવાસ કરવાથી સુવર્ણનો ચોર, તથા શુભ જાવથી સાત
 આવેલ કરવાથી વસ્ત્રનો ચોર શુદ્ધ થાય છે. રત્નની ચોરી કરનારો અહીં
 અત્યંત ઉત્તમ જાવથી દાન દેતો થકો, કાર્તિક માસનાં સાત દિવસનાં
 તપથી શુદ્ધ થાય છે. વલી રુપું, કાંસું, ગ્રાંબું તથા પિત્તલની ચોરી કર-
 નારો, તે પાપથી અહીં સાત દહાડાં સુધી પરમાર્થ નામનો પૃથક રીતે
 તપ કરવાથી મુક્ત થાય છે. વલી મોતી તથા પરવાલાંનો ચોર, અહીં
 ત્રિકાલ જિન પૂજાથી, તથા પંદર આવેલોથી નિર્મલ થાય છે. વલી ધા-
 ન્ય તથા જલનો ચોર અહીં સુપાત્રે દાન દીધાથી, તથા રસનો ચોર
 મહાદાનથી શુદ્ધ થાય છે. વલી વસ્ત્ર અને આજૂપણનો ચોર અહીં જિન-
 પૂજન કરવાથી પોતાનાં આત્માનો ઘાટા સરલા જવમાંથી ઉઘાર કર-
 નારો થાય છે. વલી દેવઢવ્ય તથા ગુરુઢવ્યને ચોરનારો માણસ અહીં
 જિનપૂજનથી શુદ્ધ થાય છે; તથા ધ્યાન અને સુપાત્રે દાન દેવાથી તે
 અંતરંગ શત્રુર્જનો નાશ કરનારો થાય છે. વલી જે માણસે કુમારિકા,
 દીદિત સ્ત્રી, વટલેલી, સધવા, વિધવા, તથા ગુરુસ્ત્રીસાથે ગમન કર્યું
 હોય, તે માણસ પણ મનને રોધીને જિનનું ધ્યાન ધરતો થકો અહીં જો
 ઠ માસસુધી તપ કરે, તો શુદ્ધ થાય છે. વલી ગાય, જૈંસ, ઘોડા, હાથી,
 પૃથ્વી તથા ઘરનો ચોર, અને મંત્ર તંત્ર દેનારો પણ અહીં જાક્તિથી જિ-
 નનું ધ્યાન ધરવાથી શુદ્ધ થાય છે. વલી અન્યનાં ચેત્ય, ઘર, ઘગીચા, પુ-
 સ્તક તથા પ્રતિમાદિક ઉપર જે હુદ્ડ શુદ્ધિ “આ મારું છે” એમ ધારી
 પોતાનું નામ નાલે છે, તે માણસ પણ અહીં સામાયિકથી પવિત્ર થઈ ઠ

માત્ર સુધિ તપ કરવાથી પાપોને નાશ કરી શુદ્ધ થાય છે. વલી અહીં પરમેષ્ઠિનું ધ્યાન, તથા, દેવાર્ચન આદિકથી સમકીર્તી શ્રાવક સર્વ પાપોથી મુકાય છે. એવું કોઈ પણ પાપ નથી, કે જે અહીં અરિહંત પ્રજાનાં ધ્યાનથી નાશ ન પામે; તેમ તેવું કોઈ પણ પુણ્ય નથી, કે જે અહીં અરિહંત પ્રજાનાં ધ્યાનથી ન મળે. વલી પોતાના ચિત્તમાં ચિંતવેલાં એવાં નહીં કરેલાં પણ પુણ્યો અહીં ઉત્તમ જાવનાઈથી થાય છે, માટે અહીં ઉત્તમ ધ્યાન ધરવું. સઘણા વ્યાપારોમાં “મનોવ્યાપાર” મુખ્ય છે, અને તેજ પ્રાણીઝને સ્વર્ગ, નરક તથા મનુષ્ય જન્મમાં લેઈ જાય છે; માટે આ તીર્થમાં કૃષ્ણ, નીલ, અને કાપોત લેશ્યા ચિંતવવી નહીં; પણ કર્મોનાં ફળ માટે પદ્મ, સિત વિગેરે લેશ્યાઈ ચિંતવવી, વલી હ્રુદ્ધ જંતુઈ પ્રતે પણ અહીં મનથી કે વચનથી કે શરીરથી પણ હિંસા કરવી નહીં; કેમ કે, તે ધર્મરૂપી શુદ્ધને ઘાસવાને દાવાનલ સરસી છે. કંઘુઆ સરસા જીવને પણ જે માણસો મારે છે, તેઝનું સાતમી નરક શિવાય ધીજું સ્થાનક નથી. માટે નરકપ્રતે દૂતી સરસી હિંસા તો સર્વથા પ્રકારે કરવીજ નહીં, કેમ કે, જે માણસ પરને પીઠા ઉપજાવે છે, તેની પાસે ધર્મરૂપી રાજા આવતો નથી. વલી સઘણા જંતુઈ અનંત જીવોની અપેક્ષા ધંધુસરસાજ છે; માટે તેઝનું પોતાના આત્માની પેઠે રક્ષણ કરવું; અને જાણવું કે, કોઈ કોઈના શત્રુ નથી. વલી, પ્રાપ જાય તો પણ ઉત્તમ વુદ્ધિવાને જૃતું ઘોષવું નહીં; અને સત્ય ઘોષનારો અપવિત્ર પણ પવિત્રજ છે. અસત્ય ઘોષવાથી પ્રાણીઝને મુશ્કેલી પડે, પર, કીડા વિગેરેની વ્યાધિ થાય છે. વલી કોઈપણ નહીં દીધેલી પાણીની અંજલિ પણ શુદ્ધ કરવી નહીં; કેમ કે અદત્તાદાનથી જીવો નિર્ધન તથા સ્વસ્થ આયુષ્યવાણ થાય છે. ઢાલા માપને ચોરી કરવી નહીં, કેમ કે ધન છે તે જીવોને પ્રાપ્તમાન છે, અને તેથી પ્રાપ્ત દરનાર કરનાં પણ ધન દરનાર વધારે જયંકર છે. વલી આ તીર્થમાં ઉત્તમ માણસે પોતાની સ્ત્રીને પણ સેવવી નહીં; ત્યારે યજ્ઞે લોકનો નારા કરનારી પરસ્ત્રીની તો વાનજ શી કરવી? પરધનની ચોરી, પાટી તથા પરનો હેપકરવાથી મહા પાપ થાય છે. આ જયંકર સંસારરૂપી સમુદ્રમાં પરિપ્રદનાં જારથી પ્રાણી દોટીની પેઠે ટુપી જાય છે, માટે તે જેમ પને તેમ અલ્પ કરવો; વલી તે જાને જાને કરીને તેથી રીતે અલ્પ

કરવો, કે જેથી લોચરૂપી જયંકર પિશાચ ઠલી શકે નહીં. વલી સર્વ પ્રાણીર્જને વિષે પોતાના આત્માની પેઠે સમપણું (સામાયિક) ચિંતવણું; કેમ કે, તેવા સમપણાવિના સઘલી ક્રિયાઈ નિષ્ફલ છે. વલી જે માણસ સમતામાં રહે છે, તેને પ્રણે જગત વશ થાય છે; તથા તેને દેવો પણ જરા પણ પરાજીત કરી શકતા નથી. વલી પોપધપ્રતિમાને પ્રાપ્ત થયેલો માણસ દ્વણવારમાંજ કર્મોનો નાશ કરે છે, અને તે ચારિત્રધારીની પેઠે દેવ અને મનુષ્યોથી પણ વંદાય છે. વલી આ તીર્થમાં પોપધવૃત્ત કરવાથી માસદ્વણનું પુણ્ય મળે છે, તથા અતુલ્ય કેવલજ્ઞાન પણ મળે છે. વલી અતિથિ સંવિજાગ્રત કરવાથી નરક અને તિર્યંચ ગતિનો નાશ કરી પ્રાણી મોક્ષસુખ મેલવે છે; જોજન વલ્લતે આવેલા મુનિર્જને દાન દેવાથી મોક્ષરાજ દૂર રહેતું નથી; ત્યારે (આલોક સંવંધિ) રાજ્યસુખની તો વાતજ શી કરવી! જે માણસ ગુરુદેવપ્રતે આહાર તથા નૈવેદ્ય દર્શને જોજન કરે છે, તેજ સર્વ જોજન જાણવું; અને તે શિવાયનું તો દેહને પોષણ કરનારું ફક્ત પશુપ્રાણ સરવું જોજન જાણવું. વલી ગ્રહણ કરેલું દેવઙ્ગવ્ય તથા ગુરુઙ્ગવ્ય અંગારાની પેઠે સાત કુલોને વાલી નાંખે છે, માટે તે બુદ્ધિવાનોએ લેવું લાયક નથી. દેવઙ્ગવ્ય તથા ગુરુઙ્ગવ્યથી થયેલી ધનની વૃદ્ધિ જેરની પેઠે પ્રથમ સ્વાદિષ્ટ લાગે છે, પણ પાઠલથી તીવ્ર વેદના આપે છે. જે માણસો હમેશાં દેવઙ્ગવ્ય તથા ગુરુઙ્ગવ્ય જઘ્ણ કરે છે, તેર્જની શુદ્ધિ સર્વ તીર્થોનાં આશ્રયોથી પણ થતી નથી. લોચાંધચિત્તથી દેવઙ્ગવ્ય તથા ગુરુઙ્ગવ્ય જો લેવામાં આવે, તો તે નિર્યંચ તથા નરકાદિક દુર્ગતિ આપે છે. વલી એકેન્દ્રિઆદિક જીવોને નિરર્થક જે તાડન કરવું, તે “ અનર્થદંડ ” કહેવાય; તેવા અનર્થ-દંડથી યત્નપૂર્વક વિરતિ કરવી. અનર્થદંડ કરવાથી માણસ શરણારહિત થઈને આ જવરૂપી સમુદ્રમાં મગરોસરલા કર્મોથી પીડાય છે. વલી કલ્યાણના અર્થો માણસે વિશેષે કરીને આ તીર્થમાં વૃક્ષનાં ઢાલાં, પાંદડાં, ફલ, અંકુરા વિગેરે ઠેદવાં નહીં. આ શત્રુંજય તીર્થમાં સર્વ જગોએ હમેશાં દેવોનો વાસ છે, માટે તેર્જને ઠેદવાં નહીં. વલી યશરૂપ ધનવાલાઈને પ્રાણોથી પણ ઉપકાર કરવો; કેમ કે, તે સર્વધર્મરૂપ, તથા મોક્ષસુખનાં કારણરૂપ છે. પરોપકારથી ઉત્પન્ન થયેલું પુણ્ય જવજવપ્રતે વૃદ્ધિ પામે છે; અને જે પરોપકાર કરે છે, તે સર્વ જગોએ અટકાવ રહિત દેવની પેઠે ચાલી શકે છે.

वली इहानी अने पुस्तकोनी अन्न वस्त्रादिकधी करेली सेवा सूर्यनी कांतिनी पेठे प्राणीउंनी जडतानो नाश करे ठे. ज्ञानपूजाथी ज्ञानावरणीय कर्मो-
नो नाश थइ, मुक्तिवस्त्रादीनां कारणरूप केवलज्ञान प्राप्त थाय ठे. वली
आ शत्रुंजय तीर्थपर जिननी पूजानी पेठे ज्ञाननी पूजा पण प्राणीउने
ठेक मोक्षसुधिनुं अधिक अधिक फल आपे ठे. वली आ तीर्थमां रात्रि-
जोजन करवाधी माणस गीध, धुवड, प्रमुख जवो पामीने अत्यंत दुःखी
थयो थको नरकमां जाय ठे. सदा रात्रिजोजनमां तत्पर रहेला एवा अ-
पवित्र माणसे आ तीर्थनो कोइ पण वखते स्पर्श पण करवो लायक नथी.
वली आ तीर्थमां रहीने जे माणसो सम्यक्त्वमूल वार व्रतोने पासे ठे,
तेनां तुल्य वीजो कोइ धन्य नथी, तथा तेउं मोक्षमां जाय ठे. वली अन्य
तीर्थमां जप, तप, तथा दानधी जे फल थाय ठे, तेथी क्रोडगणुं फल
आ तीर्थनां स्मरणधी पण थाय ठे. वली आ तीर्थमां जे माणस रथ, घोडा,
जमीन, हाथी, सुवर्ण तथा मणिनी जेट आपे ठे, ते हर्षे सहित चक्री-
पणाने तथा इंद्रपणाने जोगवे ठे. वली जे माणस आ तीर्थमां इंद्रोत्स-
वादि कार्य करे ठे, ते सघला जोगो जोगवीने निश्चयें करी मोक्ष मेखवे
ठे. वली हे पुंडरिक ! सघला तीर्थमां आ तीर्थराज ठे, तथा सघला प-
र्यतोमां ते उच्चम पर्यंत ठे; माटे जेम मने, तेम मोक्षनां कारणरूप आ
गिरिवरने तुं सेव ? वली हे मुनि ! माराथी जेम आ जगतनी स्थिति,
तेम तारा नामधी आ अवस्तरपिणीमां आ तीर्थ प्रसिद्धि पामशे. वली नहीं
वलधी तेम नहीं अनन्यासधी, तेम इंद्रिउने तथा मनने रोधिने तुं अहीं
रहे ? स्फटिकसरखा निर्मल आत्माने त्रण ध्यानोधी (पिंडस्थ, पदस्थ,
अने रूपस्थधी) ध्यावतां थकां, अने कंइ पण चिंता रहित आश्रव परि-
णामने रोक्रीने, विकल्प रहित लयमां प्राप्त थइ, पांच ह्रस्व थक्षरोनां
उच्चारनां परिमाणवाला कालमां शुजाशुजनो नाश करी, तथा घाति-
कर्मोने वालीने, अने केवलज्ञान पामीने, आज तीर्थनां माहात्म्यधी तुं
मुक्तिरूपी स्त्रीनो स्वामी थइश. एवी रीते पुंडरिक महामुनिने कहीने जग-
दान पण त्रिलोकनां हितनी इष्टाथी वीजी जगोये विहार करी गया. पठी
त्रणे लोकमां रहेनारा लोको पण तेवी रीतनां सर्वज्ञ प्रजुनां वचनने सांजलीने
आनंद सहित, तीर्थमां अनुराग धरता थका पोतपोताने स्थानके गया,

हवे पुंडरिक महाराज पण त्यां पांच क्रोड मुनिउंथी वींटाया घका वं
 डनी पेठे समता धारीने रह्या. तथा ते मुनिउंने परम वैराग्यरूपी अमृ
 तथी जरेली वाणी कहेवा लाग्या के, क्षेत्रानुजावथी आ गिरि मोक्षमुल
 नां स्थानकरूप ठे; अने कपायरूपी शत्रुउंने जीतवामाटे किंवासमान ठे.
 हवे आपणे अर्ही मोक्षनां कारणरूप संलेखना करवी; ते संलेखना इ
 व्यथी अने जावथी, एम वे प्रकारनी ठे. सघला उन्माद, तथा महारा
 गनां कारणरूप एवी सर्व धातुउंतुं चारे वाजुथी जे शोषवुं; तेने इ
 संलेखना मानेली ठे. मोह अने मात्सर्यवाला रागद्वेषादिक कपायोने
 समताथी जे ठेद करवो, तेने जाव संलेखना कहेली ठे. एम कहीने पुं
 रिकजी महाराज ते साधुउं सहित सघला सूक्ष्म अने वादर अतिचारोने
 आलोचवा लाग्या. वली तेमणे फरीने पण पोतानां महाव्रतोने दड कया;
 केम के, वारंवार अग्निनो ताप सुवर्णनी शुद्धि माटे थाय ठे. चौत्रीस अ
 तिशयोवाला, मोतीसरखी निर्मल कांतिवाला तथा त्रणे लोकनां स्वामी एवा
 सर्व जिनेश्वरो अमोने शरणारूप थाउं? अनंत अने अक्षय स्थानप्रते प्राप्त
 थयेला, परवालां सरखी कांतिवाला, अने पंदर जेदे सिद्ध थएला सिद्धो
 अमोने शरणारूप थाउं? महाव्रतोने धरनारा, धीर, सावधानां आश्रयवि
 नानां, इंडनीलमणिसरखी कांतिवाला एवा मुनिउं अमोने शरणारूप
 थाउं? केवली प्रजुए कहेलो, सर्व दयामय, तथा स्फटिकोपल सरखो तं
 डारहित एवो धर्म अमोने शरणारूप थाउं? वली चोरासी लाख जीवा
 योनि मांहें जे कंइं डुष्कृत थयुं होय, ते सघलुं थमारुं अपुनः क्रिया
 पूर्वक मिथ्या थाउं? वली अज्ञानताथी जे अढार पापस्थानको सेव्यां होय,
 ते सघलांउंने त्रिकरणशुद्धिथी वोसरावुं तुं. वली एकेंद्रियादिक सर्व जंतु
 उंने हुं खमावुं तुं; अने तेउं पण वैररहित एवा हुं प्रते क्षमा करो? वली
 कर्मोथी आ संसारमां जमता एवा सर्व प्राणीउं प्रते मने मित्राइ ठे; हुं
 एकलोज तुं; मारुं कोइ नथी; अने आ मारा आत्माने अरिहंत प्रजुतुं श
 राणुं ठे. एटलुं कहीने पुंडरिकजी महाराजे सघला साधुउंनी साथे उं
 प्कर निराकार अमनशन अंगीकार कयुं. एवी रीते ते क्षपकश्रेणिपर च
 ह्या; अने त्यां जीर्ण दोरडांती पेठे चारे वाजुएथी तेमनां तथा पांच क्रोड

મુનિઝનાં પણ ઘાતિકમોં ઝુટી ગયાં; કેમ કે, તપ સર્વને સરસો છે. ત-
પથી રાજ્ય, સ્વર્ગની સંપદા, તથા મોક્ષસુખ મહે છે; અને ત્રણે લોક વશ
થાય છે. ત્યાં ચૈત્રસુદી પુનેમને દિવસે પુંડરિકજી મહારાજને પ્રથમ કે-
વલજ્ઞાન થયું: તથા પઠી તે મુનિઝને થયું. પઠી તે યોગિઝ કૃષ્ણવાર ચોથા
શુક્રધ્યાનમાં રહીને, સર્વ કર્મોં ફીણ થવાથી મોક્ષે ગયા. તે વખતે ત્યાં
સર્વ દેવોં આવીને મરુદેવા માતાની પેઠે, તેમનો નિર્વાણમહોત્સવ કર્યો.
જેમ આ અવસર્પિણીમાં શ્રી રૂપજદેવ પ્રભુ પેદેલા તીર્થંકર છે, તેમ આ
પેદેલું તીર્થં થયું: જ્યાં એક મુનિ પણ સિદ્ધ થાય છે, તે તીર્થં કહેવાય છે,
ત્યારે જ્યાં આટલા વધા મુનિઝ સિદ્ધ થયા, તેને તો મોટામાં મોટું તીર્થં જા-
ણું. હવે શ્રીરૂપજદેવ પ્રભુ ફાગણસુદિ આઠમને દિવસે આ શત્રુંજયપર
આવ્યા, ત્યારથી અષ્ટમીપર્વ થયું. આઠમ, પાછી તથા પુર્ણિમાને દિવસે
પ્રાણીઝને શુભાશુભ આયુનો વંધ પડે છે. તે વત્રે પર્વને દિવસે આ તી-
ર્થમાં જાકિધી અલ્પ આપેલું દાન પણ ફેરમાં રોપેલા વીજની પેઠે વધુ
ફલ આપે છે. તપ, દાન તથા શીલાદિકથી જિનજાકિની પેઠે આરાધેલું
અષ્ટમી પર્વ પ્રગટ રીતે પ્રાણીઝના આઠે કર્મોંનો નાશ કરે છે. ચૈત્રસુદી પુ-
નેમને દિવસે આ તીર્થંપર પુંડરિકજી મહારાજ મોક્ષે ગયા, ત્યારથી ચૈત્રી-
પુનેમનું પર્વ થયું: તથા આ પર્વેતનું નામ પુંડરિકગિરિ પડ્યું. જે માણસ સંઘ-
સહિત ચૈત્રી પુનેમને દિવસે આ પુંડરિકગિરિપર રહેલા પુંડરિક મહા-
રાજને પૂજે છે, તે લોકોચર સ્થિતિવાલો થાય છે. વલી નંદીશ્વરાદિક છી-
પોમાં રહેલા શાશ્વતા પ્રભુઝનાં પૂજનથી જે પુણ્ય થાય છે, તેથી પણ અ-
ધિક પુણ્ય શત્રુંજય ગિરિની ચૈત્રીની યાત્રાથી થાય છે. વલી વીજે વલતે
દાન, શીલ, તપ તથા પૂજા પ્રમુખથી જે પુણ્ય થાય છે, તેથી ક્રોડગણું
પુણ્ય ચૈત્રી પુનેમને દિવસે અહીં શત્રુંજયપર જિનપૂજનથી થાય છે. ચા-
રિત્ર, ચંડપ્રજ પ્રભુ, ચૈત્રી પુનેમ, શત્રુંજય પર્વત, તથા શત્રુંજયી નદી પુ-
ણ્યવિના મલી શક્તાં નથી. જે માણસ આ તીર્થંપર ચૈત્રી પુનેમને દિવસે
જિનાલયમાં શાંતિસ્નાત્ર, ધ્વજારોપણ, તથા આરતિ કરે છે, તે પોતાનાં
નિર્મલ જીવોને મેલવે છે. વલી વીજી જગોવે પણ ચૈત્રી પુનેમને દિવસે સં-
ઘપૂજન કરવાથી માણસ જ્યારે દેવનાં સુખોને મેલવે છે, ત્યારે આ વિમ-
લાચલપરની તો ઘાતજ શી કરવી? ચૈત્રી પુનેમને દિવસે વસ્ત્ર, અન્ન અને

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંદ્રની પદવી આપીને ઠેવટે મોક્ષ આપે છે. ચૈત્રી પર્વ સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ પુણ્યને વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ ફલને દેનારું છે. વલી ચૈત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિને આપનારી છે. વસી સઘલા દેવો પણ આ ચૈત્રી પર્વને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજાદિકથી જક્તિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં હેતુ રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચૈત્રી પર્વને જજવું. વસી અક્ષય સિદ્ધિમાટે ચૈત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત, ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જક્તિ કરવી.

હવે શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા વિનીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. ત્યાં ઇંદ્રાદિક દેવો પ્રજુની જક્તિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે ઈંદ્રે ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ત્રણ ગઢોવાલું પ્રજુનું સમવસરણ રચ્યું. ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે જાતજીવ પણ તેને હર્ષથી વાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પત્રી પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિ, રાજા, રાણી, તથા માણસોથી વાંટાણા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, વંદિ, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણા જરત મહારાજ આકાશને ઠગમય કરતા થકા, દિશાને ચામરો તથા ધજા સહિત કરતા થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી ત્યાં પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા દે- અને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી ! હે જિનાધીશ ! હે કરુણાત્મક ! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા હે વત્સલ પ્રજુ ! તમો જય પામો ? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા મને જે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મારું નું કરેલું શુભ કર્મ ફલીજૂત થયું. વલી હે પ્રજુ ! આપ વીતરાગનાં હું વસું તું, એમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વસી રહો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખમાં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रजुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्यारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनमुधि संचलाय एवी वाणीधी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं लखावबुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पूषणां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रजुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोधी समुद्रने पण खल्लित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेथी शुं फल मळे ? त्यारे श्री युगादीश प्रजुए कलुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नधी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते बन्ने-धी पण संघाधिपनुं पद पुष्पोत्पादक होवाधी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनयिंवने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति घवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा बरोबर ठे. वली उत्तम यात्रानुं फल इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नही. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नही; पण त्रिकरण शुद्धि-धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखबुं. वली संघयात्रा करनारे साधुठ तथा

पाणीआदिकथी प्रतिखाजेला मुनि चक्रीनी अने इंद्रनी पदवी आरीते ठेवटे मोक्ष आपे ठे. चैत्री पर्व सर्व पर्वोमां उत्तम ठे; तथा सर्व पुलां वधारनारं ठे; तेनुं पुंडरिकगिरिपर आराधन करवाथी ते उत्कृष्ट फल देनारं ठे. वली चैत्री पुनेमनी अठाइ अष्ट सिद्धिउने आपनारी ठे. व सघला देवो पण आ चैत्री पर्वने नंदीश्वर छीपमां जइ जिनपूजादिक जक्ति पूर्वक आराधे ठे. माटे धर्ममां प्रीतिवाला माणसे प्रमादनां हे रूप कलह, क्रीडा तथा अनर्थदंडादिक तजीने चैत्री पर्वने जजुं. व अक्षय सिद्धिमाटे चैत्रीपुनेमने दिवसे प्रजावना, जिन, चैत्य, सिद्धां गुरु अने मुनि प्रते जक्ति करवी.

हवे श्री रूपजदेव प्रजु विहार करी पृथ्वीने पावन करता थका नीता नगरीनी पासे रहेला सिद्धार्थ नामनां उद्यानमां पहुँच्या. इंद्रादिक देवो प्रजुनी जक्तिथी आकाशमांथी उतरीने आव्या; तथा उँए त्यां योजन सुधिनी जूमिमां त्रण गढोवाळुं प्रजुनुं समवसरण रत्यारे उद्यानपालके तेनी जरत महाराजने वधामणी आपी; त्यारे तजीए पण तेने हर्षथी वार क्रोड सोनामोहोरोनुं इनाम आप्युं. प पाला, घोडा, हाथी, रथो, पुत्रो, सामंतो, सेनापतिउं, राजाउं, राणें तथा माणसोथी वींटाएला, तथा साहुकारो, सार्थवाहो, चारणो, दिउं, गांधर्वो, अने सघलां लश्करोथी सेवाएला जरत महाराज आव शने ठत्रमय करता थका, दिशाउंने चामरो तथा धजाउं सहित का थका, अने सैन्योथी पृथ्वीने पूरता थका त्यां चालवा लाग्या. पठी पूर्व तरफनां छारथी समवसरणमां आवीने, तथा प्रजुने प्रदक्षिणा इने चक्री नीचे प्रमाणे तेमनी स्तुति करवा लाग्या के हे स्वामी! हे नाधीश! हे करुणासमुद्र! हे संसार रूपी वनमांथी तारनारा! तथा वत्सल प्रजु! तमो जय पामो? घणां कालथी उत्कंठा करता एवा आजे आपनुं दर्शन थयुं ठे, अने तेथी मने एम लागे ठे के, आजे म पूर्वनुं करेळुं शुभ कर्म फलीजुत थयुं. वली हे प्रजु! आप वीतरागनां चित्तमां हुं वसुं हुं, एम केम कहेवाय? पण आप मारा चित्तमां वली रक्षा ठो, माटे हवे मारे वीजा कोइनी पण जरूर नथी. सुखमां, दुःख मां, नगरमां, श्ररण्यामां, जलमां, अग्निमां, रणसंग्राममां, दिवसमां अने

गप्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रद्वेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगत्री प्रजुने नमीने चक्री इंजनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठ्य वेग. त्वारे प्रजु पण सर्व जापाग्रूप, तथा एक योजननुपि संजलाय एवी वाणीधी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं सम्रायवुं, चामीवात्सल्य, गुरु तथा श्रगमोनो महोत्सव, समना, श्रने शुजध्यान णट्ठां पूण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने श्रंते ज- रत महाराजा प्रजुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोची समुज्जने पण लक्षित करता थका पुठ्या लाग्या के, हे स्वामी ! थापे संधाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क- राय ? तथा तेची शुं फल मझे ? त्वारे श्री युगादीश प्रजुप फलुं के, हे राजन् ! जेवुं नीर्थकर पद ठे, तेवुंज संधाधिपनुं पद ठे. वली ठती संध- दाप पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यधिना संधाधिपतिनुं पद मली श- फतुं नधी. इंजपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; श्रने ते धमे- धी पण संधाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाची थधारे प्रशंसनीक ठे. संध- पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे ठे. संघ तो श्ररिहंतोने पण ह्मेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; श्रने तेवा संघनो जे थधिपति धाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो धाय. चतु- र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनधिंवेने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, थष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी थाइा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां थथवा एक तीर्थमां पण इंजोत्सवादिक कार्य करतां थकां संधपति थवाय ठे. वली ह्मेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे थारा- धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल इष्ठनार माणसे, मिथ्याखिउंनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नही. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नही; पण त्रिकरण शुद्धि- धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पालवुं. वली संधयात्रा करनारे साधुं तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાનેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંડ્રની પદવી આરોને ઠેવટે મોક્ષ આપે છે. ચૈત્રી પર્વે સર્વે પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વે પુણ્યોને વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ ફળને દેનારું છે. વલી ચૈત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઠેને આપનારી છે. વસંત સઘલા દેવો પણ આ ચૈત્રી પર્વને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજાદિકથી જ્ઞાતિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં દેવો રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચૈત્રી પર્વને જજવું. વસંત અઘ્ય સિદ્ધિમાટે ચૈત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જ્ઞાતિ કરવી.

હવે શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા નિ નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. તે ઇંડ્રાદિક દેવો પ્રજુની જ્ઞાતિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે ઈંડ્ર ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ગ્રણ ગઢોવાણું પ્રજુનું સમવસરણ રજા ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે જ તજીઈ પણ તેને હર્ષથી ઘાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ફનામ આપ્યું. પા પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિઠં, રાજાઠં, રાણી તથા માણસોથી વીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, દિઠં, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આવ શને ઠગમય કરતા થકા, દિશાઠંને ચામરો તથા ધજાઠં સહિત કર થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પઠી તે પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા ફેરવે ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી ! હે નાધીશ ! હે કરુણાસમુદ્ર ! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા વત્સલ પ્રજુ ! તમો જય પામો ? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા મ આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મ પૂર્વનું કરેલું શુભ કર્મ ફલીજૂત થયું. વક્ત્રી હે પ્રજુ ! આપ વીતરાગ ચિત્તમાં હું વસું હું, એમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વ રહ્યા ઠો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, ડુખ માં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં ઇ

गन्निमां पण माग चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रनुनी स्तुति करीने तथा पंचांगवी प्रनुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठस वेठा. त्यारे प्रनु पण सर्वे जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी थाणीवी देशना देवा लाग्या के, मुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजायना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खयाययुं, चामीवात्सल्य, गुरु तथा श्रगमोनो महोत्सव, समता, श्रने शुजध्यान गृहलां पृथ्वनां स्थानको ठे. ते देशनाने श्रंते ज-रत महाराजा प्रनुने मस्तकवी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोवी समुद्रने पण खल्लित करता थका पुठया लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संधाधिपनां पदनुं धनुं वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेवी शुं फल मखे ? त्यारे श्री युगादीश प्रनुप कणुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संधाधिपनुं पद ठे. वली उत्ती संध-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संधाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; श्रने ते वष्टे-वी पण संधाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवावी धधारे प्रशंसनीक ठे. संध-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे ठे. संध तो श्ररिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; श्रने तेवा संधनो जे श्रधिपति घाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो घाय. चतु-र्विध संध सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंवने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैज्जार पर्वतपर, श्रष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्ववी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी थाइजा प्रमाणे ते सर्वे तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संधपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्य माटे जे श्रारा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा धरोवर ठे. वली उत्तम यात्रां फल इठनार माणसे, मिथ्याखिर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां श्रादर करवो नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-वी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखनुं. वली संधयात्रा करनारे साधुउं तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાનેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંદ્રની પદવી આગે
 ઠેવડે મોઢા આપે છે. ચેત્રી પર્વ સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ
 વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ
 દેનારું છે. વસી ચેત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઠને આપનારી છે.
 સઘણા દેવો પણ આ ચેત્રી પર્વને નંદીશ્વર દ્વીપમાં જઈ જિનપૂજારિશ્વર
 જક્તિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં
 રૂપ કસદ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચેત્રી પર્વને જજવું. જો
 અદ્ય સિદ્ધિમાટે ચેત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચેત્ય, સિદ્ધિ
 ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જક્તિ કરવી.

હવે શ્રી શુવનદેવ પ્રતુ બિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા ની
 નીજા નગરીની પામે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા.
 ઇંદ્રાદિક દેવો પ્રતુની જક્તિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા
 ઈંદ્ર ત્યાં યોજન મુધિની જૂમિમાં પ્રણ ગઢોવાણું પ્રતુનું સમવસરણ રણ
 ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે
 મજીવ પણ તેને હૃપંથી ધાર ક્રોઢ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપું.
 પાણા, ઘોઢા, હાથી, રથો, પુષ્પો, સામંતો, સેનાપતિઠ, રાજાઠ, રાણી
 તથા માણસોથી ઘાંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્યવાહો, વારણો,
 દિઠ, ગાંધર્વો, અને સઘણાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ
 શને ઉપમય કરતા થકા, દિશાઠને ચામરો તથા ધજાઠ સહિત
 થકા. અને સેન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી
 પૂર્વે તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રતુને પ્રદક્ષિણા
 અને થકી નીચે પ્રમાણે નેમની મ્તુનિ કરવા લાગ્યા કે દે મામી ! દે
 નાર્થી ! દે કરુણામમુદ્ર ! દે મંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા
 વન્મત્ર પ્રતુ ! નમો જય પામો ? ઘણાં કાષ્ઠથી ઉત્કંઠા કરતા પૂજા
 આજે આપવું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને ભૂમ લાગે છે કે, આજે
 પૂર્વેનું કરેલું ગુજ કર્મ પક્ષીનૂતન થયું. વસી દે પ્રતુ ! આપ શ્રીગંગા
 ચિત્તમાં દે થમું નું, ભૂમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા નિનનાં
 રક્ષા તો, માટે હવે મારે શીજા કોડની પણ જગર નથી. મુગમાં, ડુ
 માં, નળમાં, અગ્નમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંપ્રાપ્તમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रभुनी स्तुति करीने तथा पंचांगथी प्रभुने नमीने चक्री इन्द्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्यारे प्रभु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीथी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं लखावडुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पुण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-
रत महाराजा प्रभुने मस्तकथी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोथी समुद्रने पण लल्लित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्तुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेथी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रभुए कहुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-
दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-
कतुं नथी. इन्द्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वझे-
थी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवार्थी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे
ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने
तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-
र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंवने रथमां
स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां,
नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर
शुरू सम्यक्त्वथी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इन्द्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-
धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा घोवर ठे. वली उत्तम यात्रातुं फल
इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विउंनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-
थी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पालवुं. वली संघयात्रा करनारे साधुउं तथा

पाणीआदिकथी प्रतिलाजेला मुनि चक्रीनी अने इंद्रनी पदवी आरीने
 ठेवटे मोक्ष आपे ठे. चैत्री पर्व सर्व पर्वोमां उत्तम ठे; तथा सर्व
 वधारनारं ठे; तेनुं पुंडरिकगिरिपर आराधन करवाथी ते उत्कृष्ट
 देनारं ठे. वली चैत्री पुनेमनी अठाइ अष्ट सिद्धिने आपनारी ठे. व
 सघला देवो पण आ चैत्री पर्वने नंदीश्वर छीपमां जइ जिनपूजादिक
 जक्ति पूर्वक आराधे ठे. माटे धर्ममां प्रीतिवाला माणसे प्रमादनां हे
 रूप कलह, क्रीडा तथा अनर्थदंडादिक तजीने चैत्री पर्वने जजवुं. व
 अक्षय सिद्धिमाटे चैत्रीपुनेमने दिवसे प्रजावना, जिन, चैत्य, सिद्धि
 गुरु अने मुनि प्रते जक्ति करवी.

हवे श्री रूपजदेव प्रभु विहार करी पृथ्वीने पावन करता थका
 नीता नगरीनी पासे रहेला सिद्धार्थ नामनां उद्यानमां पहांच्या. ला
 इंद्रादिक देवो प्रभुनी जक्तिथी आकाशमांथी उतरीने आव्या; तथा ते
 उंए त्यां योजन सुविनी भूमिमां ग्रण गढोवाळुं प्रभुनुं समवसरण रघुं
 त्यारे उद्यानपालके तेनी जरत महाराजने वधामणी आपी; त्यारे
 तजीए पण तेने हर्षथी वार क्रोड सोनामोहोरोनुं इनाम आप्युं. पती
 पाला, घोडा, हाथी, रथो, पुत्रो, सामंतो, सेनापतिउं, राजाउं, राणीउं
 तथा माणसोथी वींटाएला, तथा साहुकारो, सार्धवाहो, चारणो, वं
 दिउं, गांधवों, अने सघलां लश्करोथी सेवाएला जरत महाराज आका
 शने ठग्नमय करता थका, दिशाउंने चामरो तथा धजाउं सहित करता
 थका, अने सैन्योथी पृथ्वीने पूरता थका त्यां चाखवा लाग्या. पती लां
 पूर्व तरफनां छारथी समवसरणमां आवीने, तथा प्रभुने प्रदक्षिणा हे
 इने चक्री नीचे प्रमाणे तेमनी स्तुति करवा लाग्या के हे स्वामी! हे वि
 नाधीश! हे करुणासमुद्र! हे संसार रूपी वनमांथी तारनारा! तथा हे
 वत्सल प्रभु! तमो जय पामो? घणां कासथी उत्कंठा करता एवा मने
 आज्ञे आपनुं दर्शन थयुं ठे, अने तेथी मने एम लागे ठे के, आज्ञे मां
 पूर्वनुं करेयुं शुभ कर्म फलीभूत थयुं. वली हे प्रभु! आप वीतरागनां
 चित्तमां हुं वसुं तुं, एम केम कहेवाय? पण आप मारा चित्तमां वनी
 रक्षा ठो, माटे हवे मारे बीजा कोइनी पण जरूर नथी. सुखमां, दुःख
 मां, नगरमां, शरणां, जलमां, अग्निमां, रणसंग्राममां, दिवसमां अने

रात्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रजुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्यारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीधी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खलावबुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पुण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रजुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोधी समुद्रने पण खलित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्तुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेधी शुं फल मझे ? त्यारे श्री युगादीश प्रजुए कहुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कनुं नही. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वझे-धी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाधी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंघने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैज्जार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रानुं फल इठनार माणसे, मिथ्यात्वित्तनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासवुं. वली संघयात्रा करनारे साधुं तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાગેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંદ્રની પદવી આપી છેવટે મોક્ષ આપે છે. ચૈત્રી પર્વે સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ દેનારું છે. વલી ચૈત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિર્જને આપનારી છે. સઘલા દેવો પણ આ ચૈત્રી પર્વને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજાદિકે જક્તિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં દેવ રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચૈત્રી પર્વને જજવું. અશ્વત્થ સિદ્ધિમાટે ચૈત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જક્તિ કરવી.

હવે શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજા વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. ઇંદ્રાદિક દેવો પ્રજાની જક્તિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે ઉપે ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ત્રણ ગઢોવાલું પ્રજાનું સમવસરણ રચ્યું. ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે તજીએ પણ તેને હર્પથી ઘાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિ, રાજા, તથા માણસોથી વીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, દિઉં, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ શને ઇત્રમય કરતા થકા, દિશાઉંને ચામરો તથા ધજાઉં સહિત થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પરી પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજાને પ્રદક્ષિણા ઇને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી! હે નાધીશ! હે કરુણાસમુદ્ર! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા! તથા વત્સલ પ્રજા! તમો જય પામો? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મને પૂર્વેનું કરેલું શુભ કર્મ ફલીજૂત થયું. વલી હે પ્રજા! આપ વીતરામનાં ચિત્તમાં હું વસું તું, એમ કેમ કહેવાય? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વસી રહ્યા છો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખમાં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रजुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्वारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीधी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खखावबुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पुण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रजुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोधी समुद्रने पण लक्षित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेधी शुं फल मले ? त्वारे श्री युगादीश प्रजुए कथुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वज्रे-धी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाधी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनधिंवेने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैज्जर पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा बरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल इष्टनार माणसे, मिथ्याखिर्बनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखबुं. वली संघयात्रा करनारे साधुं तथा

पाणीआदिकथी प्रतिलाजेला मुनि चक्रीनी अने इंजनी पदवी ठेवटे मोक्ष आपे ठे. चैत्री पर्व सर्वे पर्वोमां उत्तम ठे; तथा सर्वे वधारनारं ठे; तेनुं पुंडरिकगिरिपर आराधन करवार्थी ते उत्कृष्ट देनारं ठे. वली चैत्री पुनेमनी अगड अष्ट सिद्धिने आपनारी ठे. सघला देवो पण आ चैत्री पर्वेने नंदीश्वर छीपमां जइ जिनपूजा जक्ति पूर्वक आराधे ठे. माटे धर्ममां प्रीतिवाला माणसे प्रमादनां रूप कलह, क्रीडा तथा अनर्थदंडादिक तजीने चैत्री पर्वेने जजुं. अक्षय सिद्धिमाटे चैत्रीपुनेमने दिवसे प्रजावना, जिन, चैत्य, गुरु अने मुनि प्रते जक्ति करवी.

हवे श्री रूपजदेव प्रभु विहार करी पृथ्वीने पावन करता थका नीता नगरीनी पासे रहेला सिद्धार्थ नामनां उद्यानमां पहांच्या. इंज्रादिक देवो प्रभुनी जक्तिथी आकाशमांथी उतरीने आव्या; तथा उंए त्यां योजन सुधिनी जूमिमां ग्रण गढोवाळुं प्रभुनुं समवसरण त्यां त्यारे उद्यानपालके तेनी जरत महाराजने वधामणी आपी; त्यारे तजीए पण तेने हर्षथी वार क्रोड सोनामोहोरोनुं इनाम आप्युं. पत्नी पाला, घोडा, हाथी, रथो, पुत्रो, सामंतो, सेनापतिउं, राजाउं, राणीउं तथा माणसोथी वॉटाएला, तथा साहुकारो, सार्थवाहो, चारणो, दिउं, गांधर्वो, अने सघलां लश्करोथी सेवाएला जरत महाराज आशने ठग्रमय करता थका, दिशाउंने चामरो तथा धजाउं सहित करता थका, अने सैन्योथी पृथ्वीने पूरता थका त्यां चालवा लाग्या. पत्नी त्यां पूर्य तरफनां छारथी समवसरणमां आवीने, तथा प्रभुने प्रदक्षिणा हे इने चक्री नीचे प्रमाणे तेमनी स्तुति करवा लाग्या के हे स्वामी ! हे त्रिनाथीश ! हे करुणासमुद्र ! हे संसार रूपी वनमांथी तारनारा ! तथा वत्सल प्रभु ! तमो जय पामो ? घणां काळथी उत्कंठा करता एवा मने आजे थापनुं दर्शन थयुं ठे, अने तेथी मने एम लागे ठे के, आजे मां पूर्वनुं करेसुं शुभ कर्म फलीजुत थयुं. वली हे प्रभु ! आप वीतराग चित्तमां हुं वसुं तुं, एम केम कहेवाय ? पण आप मारा चित्तमां रक्षा ठो, माटे हवे मारे वीजा कोझनी पण जरुर नथी. सुखमां, दुःखमां, नगरमां, शरणां, जलमां, अग्निमां, रणसंग्राममां, दिवसमां अने

रात्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगची प्रजुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठव वेठा. त्यारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीची देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं लखावबुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पूष्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-
रत महाराजा प्रजुने मत्तकची नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोची समुद्रने पण लल्लित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन करुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेची शुं फल मळे ? त्यारे श्री युगादीश प्रजुण कहुं के, हे राजन् ! जेबुं तीर्थकर पद ठे, तेबुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-
दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-
कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वझे-
ची पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाची वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लज तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे
ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने
तेवा संघनो जे अधिपति धाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो धाय. चतु-
र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंवेने रथमां
स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां,
नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर
शुरू सम्यक्त्वची देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्व तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमादे जे आरा-
धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल
इन्नार माणसे, मिथ्यात्विर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-
ची जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासबुं. वली संघयात्रा करनारे साधुउं तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંદ્રની પદવી આપીને ઠેવટે મોક્ષ આપે છે. ચૈત્રી પર્વ સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ દેનારું છે. વલી ચૈત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિર્જને આપનારી છે. તે સઘલા દેવો પણ આ ચૈત્રી પર્વને નંદીશ્વર દ્વીપમાં જઈ જિનપૂજાદિક જ્ઞાતિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં દેહ રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચૈત્રી પર્વને જજવું. તે અદ્વાય સિદ્ધિમાટે ચૈત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જ્ઞાતિ કરવી.

હવે શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. ઇંદ્રાદિક દેવો પ્રજુની જ્ઞાતિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા ઉપ ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ત્રણ ગઢોવાલું પ્રજુનું સમવસરણ રહ્યું ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે તજીએ પણ તેને હર્ષથી બાર કોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પત્રી પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિ, રાજા, રાક્ષસ તથા માણસોથી વીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, વંદિ, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આકાશને ઠગમગ કરતા થકા, વિશાળને ચામરો તથા ધજાઈ સહિત કરતા થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા દેઈને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી! હે જિનાધીશ! હે કરુણાસમુદ્ર! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા! તથા હે વત્સલ પ્રજુ! તમો જય પામો? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા મને આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મને પૂર્વનું કરેલું શુભ કર્મ ફલીશૂત થયું. વલી હે પ્રજુ! આપ વીતરાગનાં ચિત્તમાં હું વસું હું, એમ કેમ કહેવાય? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વસી રહ્યા છો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખમાં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रचुनी स्तुति करीने तथा पंचांगथी प्रचुने नमीने चक्री इंझनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्यारे प्रचु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संचलाय एवी वाणीथी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खखाववुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान णटलां पूछनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रचुने मस्तकथी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोथी समुझने पण लल्लित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्तुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेथी शुं फल मळे ? त्यारे श्री युगादीश प्रचुण कहुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नथी. इंझपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वल्ले-धी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाथी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंभने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वेन्नार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वथी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रातुं फल इठनार माणसे, मिथ्यात्विउनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नही. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नही; पण त्रिकरण शुद्धि-थी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखवुं. वली संघयात्रा करनारे साधुठ तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંડ્રની પદવી આપી
 ઠેવટે મોક્ષ આપે છે. ચેત્રી પર્વે સર્વે પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ
 વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ
 દેનારું છે. વહી ચેત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઠેને આપનારી છે. વહી
 સઘલા દેવો પણ આ ચેત્રી પર્વને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજાદિ
 જક્તિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં ફે
 રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચેત્રી પર્વને જજવું. વહી
 અદ્વય સિદ્ધિમાટે ચેત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત
 ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જક્તિ કરવી.

હવે શ્રી કૃપજદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા વિ
 નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. તે
 ઇંડ્રાદિક દેવો પ્રજુની જક્તિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે
 ડાંચે ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ગ્રણ ગઢોવાલું પ્રજુનું સમવસરણ રચું
 ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે જા
 તજીઈ પણ તેને હર્ષથી ઘાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પર્વ
 પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિ, રાજા, રાણી
 તથા માણસોથી વીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, વં
 દિ, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આજ
 શને ઠવ્રમય કરતા થકા, દિશાઠેને ચામરો તથા ધજાઈ સહિત કાત
 થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી તાં
 પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા દે
 ઇને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી! હે જિ
 નાધીશ! હે કરુણાસમુદ્ર! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા! તથા
 વત્સલ પ્રજુ! તમો જય પામો? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા મને
 આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મારું
 પૂર્વનું કરેલું શુભ કર્મ ફલીજૂત થયું. વહી હે પ્રજુ! આપ વીતરાગનાં
 ચિત્તમાં હું વસું તું, એમ કેમ કહેવાય? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વહી
 રહ્યા ઠો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખ
 માં, નગરમાં, શરણમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रद्देजो ? एवी रीते प्रचुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रचुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्यारे प्रचु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीधी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खलाबहुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा श्रगमोनो महोत्सव, समता, श्रने शुजध्यान एटलां पूछनां स्यानको ठे. ते देशनाने श्रंते ज-रत महाराजा प्रचुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोधी समुद्रने पण लक्षित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्तुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेधी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रचुण कहुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नधी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा सायक ठे; श्रने ते वद्वे-धी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाधी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे ठे. संघ तो श्ररिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; श्रने तेवा संघनो जे अधिपति धाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो धाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंवेने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, बेजार पर्वतपर, श्रष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी श्राद्धा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां श्रथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति धवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमादे जे श्रारा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा बरोबर ठे. वली उत्तम यात्रातुं फल इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां श्रादर करवो नही. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नही; पण त्रिकरण शुद्धि-धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासतुं. वली संघयात्रा करनारे साधुर्त तथा

पाणीआदिकथी प्रतिलाजेला मुनि चक्रीनी अने इंद्रनी पदवी आतं
 ठेवटे मोक्ष आपे ठे. चेत्री पर्ये सर्वे पर्वोमां उत्तम ठे; तथा सर्वे पुं
 वधारनाहं ठे; तेनुं पुंडरिकगिरिपर आराधन करवाथी ते उत्कृष्ट
 देनाहं ठे. वली चेत्री पुनेमनी अगाइ अष्ट सिद्धिउने आपनारी ठे.
 सघसा देवो पण आ चेत्री पर्वेने नंदीश्वर ह्रीपमां जइ जिनपूजासि
 जक्ति पूर्वक आराधे ठे. माटे धर्ममां प्रीतिवाला माणसे प्रमादनां
 रूप कसह, क्रीडा तथा अनर्थदंडादिक तजीने चेत्री पर्वेने जजवुं.
 अहाप सिद्धिमाटे चेत्रीपुनेमने दिवसे प्रजावना, जिन, चेत्य, सिद्ध
 गुरु अने मुनि प्रते जक्ति करवी.

हये श्री रूपनदेव प्रभु विहार करी पृथ्वीने पावन करता थका
 नीना नगरीनी पासे रहेला सिद्धार्थ नामनां उद्यानमां पहांच्या. त
 इंद्रादिक देवो प्रभुनी जक्तिथी आकाशमांथी उतरीने आग्या; तथा
 ठंए त्यां योजन सुविनी जूमिमां ग्रण गढोवाळुं प्रभुनुं समवसरण र
 प्यारे उद्यानपासके तेनी जरत महाराजने वधामणी आपी; त्यारे
 तजीए पण तेने हर्षथी वार कोढ सोनामोहोरोनुं इनाम आप्युं. क
 पासा, घोडा, हाथी, रथो, पुत्रो, सामंतो, सेनापतिउं, राजाउं, राणी
 तथा माणसोथी वींटाणसा, तथा साहुकारो, सार्यवाहो, चारणो,
 दिउं, गांधवां, अने सघसां लश्करोथी सेवाएसा जरत महाराज आ
 शने ठग्रमय करता थका, दिशाउंने चामरो तथा धजाउं सहित का
 थका, अने सैन्योथी पृथ्वीने पूरता थका त्यां चाखवा लाग्या. पती
 पुर्वे तरफनां छारथी समवसरणमां आवीने, तथा प्रभुने प्रदक्षिणा
 इने चक्री नीचे प्रमाणे नेमनी स्तुति करवा लाग्या के हे सामी! हे
 नाधीश! हे कण्णाममुद्र! हे संसार रूपी वनमांथी तारनारा! तथा
 बलमउ प्रभु! नमो जय पामो? घणां कास्यथी उत्कंठा करता एका
 आजे आपनुं दर्शन थयुं ठे, अने तेथी मने एम लागे ठे के, आजे
 पुर्वेनुं करेनुं शुभ कर्म फळीनून थयुं. वसी हे प्रभु! आप वीनग
 चिन्मां हे वसुं नूं, एम केम कहवाय? पण आप मारा चिन्मां
 रसा ठो, माटे हवे मारे वीजा कोझी पण जर नथी. मुखमां, ड
 मां, नगरमां, अरण्यमां, जलमां, अग्निमां, रणसंग्राममां, दिवसमां

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रचुनी स्तुति करीने तथा पंचांगथी प्रचुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठख वेठा. त्यारे प्रचु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनमुधि संजलाय एवी वाणीथी देशना देवा साग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खखावहुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा श्रममोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पूछनां स्थानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रचुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोथी समुझने पण लक्षित करता थका पुठवा साग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेथी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रचुण कशुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा सायक ठे; अने ते वद्वे-धी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाची वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति धाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो धाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंघने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वथी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति धवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रातुं फल इठनार माणसे, मिथ्यात्विर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नही. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नही; पण त्रिकरण शुद्धि-धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखतुं. वली संघयात्रा करनारे साधुं तथा

रात्रिमां पण भारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रद्देजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगची प्रजुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्यारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीची देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं लखावतुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पूण्णनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज- रत महाराजा प्रजुने मस्तकची नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोची समुद्रने पण लज्जित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्तुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क- राय ? तथा तेची शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रजुए कथुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप- दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श- कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वझे- ची पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाची वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ- पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने छुर्वज तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु- र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंवेने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैज्जार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वची देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा- धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रातुं फल इठनार माणसे, मिथ्यात्विठनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नहों. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहों; पण त्रिकरण शुद्धि- ची जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासतुं. वली संघयात्रा करनारे साधुठ तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંડ્રની પદવી ઉપર ઉભા થઈને એવું કહે છે. ચેત્રી પર્વે સર્વે પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વે વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ દેનારું છે. વલી ચેત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઓને આપનારી છે. સગલા દેવો પણ આ ચેત્રી પર્વને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજા, જ્ઞાન, જ્ઞાતિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં રૂપ કસદ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચેત્રી પર્વને જાણે. અદ્ય સિદ્ધિમાટે ચેત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચેત્ય, સિદ્ધાંત ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જ્ઞાતિ કરવી.

દુષ્ટે શ્રી રૂપનદેવ પ્રજા વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા નીના નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. તે ઇંડ્રાદિક દેવો પ્રજાની જ્ઞાતિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે ઇંડ્રે ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ઘણા ગદોવાણું પ્રજાનું સમવસરણ કર્યું. ત્યારે ઉદ્યાનપાસે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે તજીવ પણ તેને હર્ષથી ઘાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પત્રી પાસા, ઘોઢા, દાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિ, રાજા, રાણી તથા માણસોથી વીંટાણા, તથા સાહુકારો, સાર્યવાદો, ચારણો, દિંડ, ગાંધર્વો, અને સગલાં લશ્કરોથી સેવાણા જરત મહારાજ આજ્ઞાને ઇશ્વરમય કરના થકા, દિશાને ચામરો તથા ધજાને સહિત કાળ થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી પૂર્વ તરફનાં દારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજાને પ્રદક્ષિણા કરીને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી! હે નાર્થીશ! હે કરુણાસમુદ્ર! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા! તથા હે વત્સલ પ્રજા! તમો જય પામો? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા આજે આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે પૂર્વનું કરેલું ગુન કર્મ ફક્તીન થયું. વલ્લી હે પ્રજા! આપ વીનગત ચિન્તમાં હું વસું નું, એમ કેમ કહેવાય? પણ આપ મારા ચિન્તમાં રહ્યા છો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખમાં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જંગમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगथी प्रजुने नमीने चक्री इंजनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल बेठा. त्यारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी बाणीथी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं लखावडुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पूख्खनां स्थानको ठे. ते देशनाने अंते ज-
रत महाराजा प्रजुने मस्तकथी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोथी समुज्जने पण लल्लित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्तुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेथी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रजुए कहुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-
दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-
कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा सायक ठे; अने ते वझे-
थी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाथी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लज तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे
ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने
तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-
र्विध संघ सहित. शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंचने रथमां
स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां,
नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, बेजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर
शुरू सम्यक्त्वथी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संघपति थबाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-
धाय ठे. ते सुवर्णमां सुगंध मलवा बरोबर ठे. वली उत्तम यात्रातुं फल
इछनार माणसे, मिथ्यात्विठनो संग, तथा तेनां घाम्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण प्रिकरण शुद्धि-
थी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखडुं. वली संघयात्रा करनारे साधुठ तथा

पाणीआदिकथी प्रतिलाजेला मुनि चक्रीनी अने इंद्रनी पदवी ठेवटे मोक्ष आपे ठे. चैत्री पर्व सर्व पर्वोमां उत्तम ठे; तथा सर्व वधारनारुं ठे; तेनुं पुंडरिकगिरिपर आराधन करवाथी ते उत्कृष्ट देनारुं ठे. वली चैत्री पुनेमनी अठाइ अष्ट सिद्धिउने आपनारी ठे. सघला देवो पण आ चैत्री पर्वने नंदीश्वर छीपमां जइ जिनपूजादि जक्ति पूर्वक आराधे ठे. माटे धर्ममां प्रीतिवाला माणसे प्रमादनां रूप कलह, क्रीडा तथा अनर्थदंडादिक तजीने चैत्री पर्वने जजुं. अक्षय सिद्धिमाटे चैत्रीपुनेमने दिवसे प्रजावना, जिन, चैत्य, सिद्ध गुरु अने मुनि प्रते जक्ति करवी.

हवे श्री रूपजदेव प्रभु विहार करी पृथ्वीने पावन करता थका नीता नगरीनी पासे रहेला सिद्धार्थ नामनां उद्यानमां पढोंव्या. इंद्रादिक देवो प्रभुनी जक्तिथी आकाशमांथी उतरीने आव्या; तथा ते उंए त्यां योजन सुविनी जूमिमां त्रण गढोवाळुं प्रभुनुं समवसरण रचुं. त्यारे उद्यानपालके तेनी जरत महाराजने वधामणी आपी; त्यारे तजीए पण तेने हर्षथी वार क्रोड सोनामोहोरोनुं इनाम आप्युं. फली पाला, घोडा, हाथी, रथो, पुत्रो, सामंतो, सेनापतिउं, राजाउं, राखी तथा माणसोथी वींटाएला, तथा साहुकारो, सार्थवाहो, चारणो, दिउं, गांधवों, अने सघलां लश्करोथी सेवाएला जरत महाराज आशने ठग्रमय करता थका, दिशाउंने चामरो तथा धजाउं सहित करी थका, अने सैन्योथी पृथ्वीने पूरता थका त्यां चालवा लाग्या. पठी तरुं पूर्व तरफनां छारथी समवसरणमां आवीने, तथा प्रभुने प्रदक्षिणा हे इने चक्री नीचे प्रमाणे तेमनी स्तुति करवा लाग्या के हे स्वामी! हे जि नाधीश! हे करुणासमुद्र! हे संसार रूपी वनमांथी तारनारा! तथा हे वत्सल प्रभु! तमो जय पामो? घणां काक्षथी उत्कंठा करता एवा आजे थापनुं दर्शन थयुं ठे, अने तेथी मने एम लागे ठे के, आजे मां पूर्वनुं करेखुं शुभ कर्म फलीजून थयुं. वली हे प्रभु! आप वीतराग चित्तमां हुं वसुं हुं, एम केम कहेवाय? पण आप मारा चित्तमां वली रखा ठो, माटे हवे मारे वीजा कोइनी पण जरूर नथी. सुखमां, दुःख मां, नगरमां, थरप्लमां, जलमां, अग्निमां, रणसंग्राममां, दिवसमां अने

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रभुनी स्तुति करीने तथा पंचांगघी प्रभुने नमीने चक्री इंजनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठस बेठा. त्यारे प्रभु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुवि संजलाय एवी बाणीघी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खखावबुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुद्धध्यान एटसां पूछनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-
रत महाराजा प्रभुने मस्तकघी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोघी समुद्रने पण खलित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेघी शुं फल मझे ? त्यारे श्री युगादीश प्रभुए कलुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-
दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-
कतुं नयी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वझे-
घी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाघी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे
ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने
तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-
र्विध संघ सहित, शुद्ध जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविबने रथमां
स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां,
नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, वैज्जार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर
शुद्ध सम्यक्त्वघी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संघपति धवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-
धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रां फल
इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विजोनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-
घी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासवुं. वली संघयात्रा करनारे साधुं तथा

साधमीर्जने वस्त्र, अन्न, तथा नमन आदिकथी प्रत्यक्ष रीति पूजना. वही
 आर्जवयुक्त संघपति पश्चिकादिक पर्वो, दानादिक धर्मो, तथा श्री
 संघनी पूजा करवी. एवो संघपति देवोने पण पूजनीक थाय ठे, तथा
 कोइ संघपति तो तेज जवमां थने कोइक व्रण जवोमां सिद्ध थाय ठे.
 एवी रीतनो व्रतांत प्रभु पासेथी तथा इन्द्र पासेथी पण सांजलीने श्री
 जगत महाराजा प्रभुनां चरणोने नमीने जक्तिथी कहेवा लाग्या के, हे
 व्रणे जगतोने आराधवालायक प्रभु ! मारापर आप कृपा करो ? के
 जेथी हुं निर्मल संघपतिपद मेखवुं. पठी प्रभुए इन्द्रादिक देवो तथा
 संघ सहित उठीने, जगत महाराज उपर अर्पित तथा वासक्षेप नाल्यो.
 ते वखते इंद्रे पण दीव्य माला लावीने चक्रीना तथा तेमनी पटराणी
 सुजझानां कंठमां ते नांखी. पठी चक्री मार्गे राजाठंथी पूजाता थका स-
 घवा सांमंतो सहित अयोध्यामां आव्या. पठी त्यां तेमणे बहुमान पू-
 र्वक संघनां लोकोने बोलाव्या, तथा पापरूपी शत्रुंजने नसाडवा माटे
 उंचे प्रकारे जंजा वाजित्र बगाडाव्युं. पठी चक्रीए त्यां आवेला संघनां
 लोकोने सन्मानदेवा पूर्वक नगरमां रहेलां जिनचैत्योमां अष्टादश महो-
 त्सव कराव्यो. पठी तेमणे गणधरोने बोलावीने पोतानां घरमां सर्व वि-
 धोने नाश करवा माटे शांतिघात्र कराव्युं. ते वखते गणधरोनां सं-
 घोथी सघला देवोए प्रत्यक्ष यज्ञे निर्विघ्न यात्रा करवा माटे पोतानी
 गति थंगीकार करी. एटलामां इंद्रे स्वर्णनां देवालयवाली श्री युगादीश
 प्रभुनी प्रतिमा चक्रीने आपी. ते वखते जगत राजाए इन्द्रने पुत्र्युं के,
 हे इन्द्रराज ! सर्वज्ञ प्रभु तो सर्व सावद्य रहित तथा सर्व कार्योंमां मूर्क-
 पणाने जजनारा ठे, तो सावद्यमय एवा त्या संघाधिपपणामाटे मने ते-
 मणे केम उपदेश कर्णो ? त्यारे इंद्रे कह्युं के, हे चक्रीश्वर ! जेमां बहु
 पुण्य तथा अल्प पाप थाय, तेवुं कार्य कोण आदरता नथी ? वली प्राप्ये
 करीने ग्रहस्थीर्जनुं पुण्यकार्य तो सावद्य होय ठे, थने साधुर्जनुं कार्य
 निवद्य होय ठे. वली माणसपहित जेम सुवर्ण, तथा औषधि, तेम
 धर्म परिणामे हिंम केम केसली सावचना थंशवाला दान, शीघ्र
 अन्नदान आदिके वीजा कोइक पुण्य थाय ठे. वली जे सरल-
 माणस सर्व थारं जलमां, अग्निमां प्रजावना करे ठे, ते स्वर्ग

तथा मोक्षनुं सुख मेलवे ठे. वली तीर्थयात्रा तथा प्रतिष्ठादिक कार्य पण सावयधी धाय ठे, पण तेवी रीतनो सावयनो लेश पण बहु पुण्य माटे धाय ठे. एवी रीते जरत संघपतिने शिखामण देइने, तेनी रजा लेइ इंड पोताने स्थानके गयो.

हवे चक्री शुज दिवसे वार्धकीए वनावेला मणि, रत्न तथा सुवर्ण-मय आवासमां संघसहित नगरनी बहार रखा. ते संघावासमां रहेलुं सुवर्णमय जिनमंदिर जंबूद्वीपमां रहेला, तथा नक्षत्रोधी शोजता मेरु सरखुं शोजवा खाग्युं. तेज आवासना दक्षिण जागमां क्षणवारमां वार्ध-कीए वनावेली पौषधशाखामां गणो सहित गणधरो रखा. तेथी डावी वाजुए चक्रीनो अद्भुत आवास हतो, तथा तेनी चारे वाजुए बीजा सं-घमाटेनां आवासो हता. एवी रीते मार्गमां सर्व मुकामे जकिवंत वार्ध-कीए संघनां आवासो वनाव्या. वली त्यां सुवर्णमय जिनमंदिरमां रत्न-मय प्रभुनी मूर्ति शोजती हती; वली त्यां गणधरोए ते जिनालयमां वा-हुयसिनां पुत्र चंद्रयशाने, त्रिनमि विद्याधरनां पुत्र गगनवल्लभने, पूर्वे दिशानां राजा वज्रनामने, तथा कल्याणकेतुने सूरिमंत्रोधी प्रतिष्ठित कर्पा. वली जरत चक्रीनां ते संघमां धर्मेनां जारनी धोंसरीने धरनारा बीजा पण हजारो राजाउं हता. ते बखते विकल्पर पुष्पमालावाली मुज-झाधी चक्री, वनमालाधी जूपित थएला जंगम वसंत श्रुतु सरखा शो-जता हता. साधमींउं वात्सल्य करीने, संघनी पूजा करीने, तथा जि-ननी सेवा करीने करेख ठे प्रस्थानमंगल जेणे एवा, तथा शुज दिवसे द्वाधीपर चढेला, उत्र चामरधी शोजता, चारण श्रमणोए करेख ठे प्र-थम मांगल्य जेमनुं एवा, तथा इंड जेम सामानिकोधी तेम चारे दिशा-उंमां राजाउं वीटाएला, थप्सराउं संगीत जोता चका, तथा हे ज-रत महाराजा ! तमो “ जय पामो ? खांवा काख मुधि जीवो ? आनंद पामो ? ” एवी रीते देवोधी जेम तेम बंदीउं स्तुति कराता, सामंतो-धी, मंडलीकोधी, कुमारोधी, राजाउंधी, मंत्रीउंधी, संघपुरुषोधी, तथा च-तुरंगी सेनाना समूहोधी, पर्यंत सरखा द्वाधीउं, समुझनां मोजां सर-खा घोडाउं, (जंगम) घर सरखा रपोधी, पोतानां उत्साह सरखा पासाउं, अणुवत धरनारा धावक आधिकाउं, श्रीनाज प्रमुख क्रोडो

રાંધેલાં, તથા સિદ્ધ કરેલાં નૈવેદ્યોથી, રુપાથી, સુવર્ણથી, વસ્ત્રોથી તથા પુ-
 પ્પમાલાઈથી પ્રથમ પૂજા કરવી; તથા જક્તિથી સ્વામીવત્સલ, અને સંઘપૂજા
 કરવી; તથા અનંત ફલ દેનારું સંગીત જિનમંદિરમાં કરવું. પઠી ત્યાં મ-
 હાધરો તથા વીજા શુજ્ઞ આશયવાલાઈયે સંઘપતિની સ્ત્રી સહિત, આજૂ-
 પણ, વસ્ત્ર, તથા પુષ્પમાલાઈથી પૂજા કરવી. પઠી ત્યાં ગુરુજક્તિ કરતાં
 થકાં સંઘવાસીઈં ધર્મકથા સાંજલવા પૂર્વક રહેવું. એવી રીતે ગુરુની
 વાણી સાંજલી અત્યંત આનંદ થણા ચક્રીં વિમલાચલની પાસે આવાસ
 કર્યો. પઠી સ્નાન કરી પવિત્ર થઈ, શ્વેત વસ્ત્રો પહેરી, મહાધરો તથા સ્ત્રી
 સહિત તે જિનમંદિરમાં ગયા. ત્યાં અષ્ટાપદનાં (સુવર્ણનાં) પાત્રોમાં ર-
 હેલાં પક્વાનો, જાણે જરત પાસે અષ્ટાપદ પર્વતનાં શિખરો આવ્યાં હોય
 નહીં, તેમ શોજતાં હતાં. પઠી ત્યાં ચક્રીં ગણધર મહારાજની સાક્ષિયે
 પુષ્પ, અક્ષત, સ્તુતિ વિગેરેથી પ્રભુની પૂજા કરીને સંગીત કર્યું. પઠી ગુરુ
 વતાવેલી વિધિપૂર્વ પવિત્ર જગોપર ચક્રકર્દમથી મંડલ કરીને તેમણે
 મોતીનો સાથીઈં પૂર્યો. તે વચ્ચે ત્યાં રલાકર તથા રોહણાચલ પર્વતનાં
 જાણે ચોરોજ હોય નહીં, તેવા મેરુ પર્વતનાં કકડાઈં સરલા સુવર્ણનાં ઢ-
 ગલાઈં હતા. એવી રીતે ગુરુ વતાવેલા વિધિમાર્ગમાં રહીને ચક્રીં પુંડ-
 રિક ગિરિની સંઘ સહિત પૂજા કરી. પઠી પૃથ્વીપર પંચાંગ નમસ્કાર ક-
 રીને તેમણે નીચે પ્રમાણે તીર્થની સ્તુતિ કરવા માંડી. જે તીર્થને પાતાલમાં
 રહેનારા ધરણેંડ પ્રમુખ નાગકુમારો સેવે છે, એવા આ તીર્થપ્રતે નમસ્કાર
 થાઈ? વલી જેને ચમરેંડ તથા વર્ણાદિક સર્વેં જુવનવાસિઈં સેવે છે,
 એવા આ તીર્થરાજ પ્રતે નમસ્કાર થાઈ? જેને કિન્નરો કિંપુરુપો, તથા કિ-
 ન્નરોનાં ઇંડ્રો સેવે છે, એવા આ તીર્થરાજ પ્રતે નમસ્કાર થાઈ? વલી જે
 તીર્થને રાક્ષસોનાં અધિપો તથા યદેશ્વરો પરિવાર સહિત સેવે છે, એવા આ
 તીર્થરાજપ્રતે નમસ્કાર થાઈ? વલી જેને અણપત્ની પણપત્ની પ્રમુખ વ્યતરે-
 ડ્રો સેવે છે, એવા આ તીર્થપ્રતે નમસ્કાર થાઈ? વલી જેને ચંડસૂર્ય ના-
 મનાં જ્યોતિપનાં ઇંડ્રો, તથા વીજા ચેચરો પણ સેવે છે, એવા આ તીર્થરાજ
 પ્રતે નમસ્કાર થાઈ? વલી જેને મનુષ્ય લોકમાં રહેનારા વાસુદેવો તથા
 ચક્રીં પણ સેવે છે, એવા આ તીર્થરાજપ્રતે નમસ્કાર થાઈ? વલી
 જેને ઇંડ્રો, ઊપેંડ્રો તથા સિદ્ધો અને વિદ્યાધરનાં સ્વામીઈં પણ સર્વેં

ઠે, એવા આ તીર્થરાજપ્રતે નમસ્કાર યાઉં? વલી જેને પ્રેવેયક તથા અનુત્તર વિમાનનાં દેવો પણ સેવે ઠે, એવા આ તીર્થરાજપ્રતે નમસ્કાર યાઉં? એવી રીતે ઘણે લોકમાં રહેનારા જીવનપતિઁ, મનુષ્યો, તથા દેવો જેને નમસ્કાર કરે ઠે, એવા આ તીર્થરાજપ્રતે નમસ્કાર યાઉં? વલી અનંત, અદ્વય, નિત્ય, તથા અનંત ફલને દેનારું આ તીર્થ જય પામો? તથા તે પ્રતે નમસ્કાર યાઉં? વલી જેપર અનંતા તીર્થંકરો સિદ્ધ થયા ઠે, તથા યશો, તથા જે મુક્તિરૂપી સ્ત્રીનું ક્રીડાગ્રહ ઠે, એવા આ તીર્થરાજપ્રતે નમસ્કાર યાઉં? એવી રીતની આ પુંડરિક ગિરિની સ્તુતિ જે માણસ હમેશાં જાણે ઠે; તે માણસ ઘેર વેળાં પણ યાત્રાનું હૃત્તમ ફલ મેલવે ઠે. એવી રીતે ચક્રીએ શ્રી શત્રુંજય પર્વતની સ્તુતિ કરીને ગણસહિત શ્રીનાજ ગણધર મહારાજને નમસ્કાર કર્યો. નમતા એવા ચક્રીની પીઠપર ગણધર મહારાજનો હાથ, જાણે કર્મરૂપી હાધીને મારવાને મેરુપર સિંહ ચડ્યો હોય નહીં, તેમ શોજતો હતો. પઠી ધર્મધ્યાનમાં તત્પર રહીને, તથા ગુરુનાં વચનરૂપી અમૃતથી સિંચાયાં થકાં આનંદ સહિત ચક્રીએ દિવસ વ્યતીત કર્યો. પઠી પ્રજાતે ચક્રીએ સંઘસહિત વૈષ્ણવમાં રહેલા પ્રજુને તથા ગુરુને નમીને પુણ્યકારી પારણું કર્યું. પઠી તેમણે ત્યાં પુંડરિક ગિરિની સમીપમાં વાર્ધકીરક્ષ મારફતે વિનિતા નગરી સરણું નગર વસાવ્યું. ત્યાં મોટા મેદેલોનાં ઘણ કોઢ ઝરણાઉં, જાણે તે પર્વતને જોવા માટે નિમેષ રહિત થયેલા નેત્રોનાં સમૂહો હોય નહીં, તેમ શોજતા હતા. ત્યાં મેદેલોપર રહેલી મણીમય આગાસીઁથી અમાવાસ્યાને દિવસે પણ માણસોને હજારો ચંડ્રોની પ્રાંતિ થતી હતી. ત્યાં સોનાનાં મેદેલોનાં શિખરોને જોઈ જોઈને, લોકો મેરુને તો તેનાં કચરાનાં ઢગલાસરણો માનવા લાગ્યા. વલી ત્યાં સમુદ્રોમાં જેમ પાણીને તેમ સમસ્ત દેશોની વસ્તુઁને લોકો જોતા હતા. વલી ત્યાંના મોટોટા ગઢની આકાશમાં અડતી શિલાઁ ક્ષણવારસુધિ, ચાલતા એવા સૂર્યનાં ઘોઢાઁને પણ વિગ્રહકારી થતી હતી. વલી નિકલતી ઠે રક્ષની કાંતિઁ જેમાંથી એવાં દ્વારરૂપી મુલોયેં કરીને, શોજાથી જાણે દેવનગરીની પણ હાંસી કરતી હોય નહીં, તેમ તે નગરી શોજતી હતી. તેની અંદર નિર્મલ કાંતિવાણું શ્રી યુગાદીશપ્રજુનું મંદિર, જાણે જરતનો અદ્વય યશનો કંદ ઝંચો જતો હોય નહીં, તેમ શોજતું હતું; તે કંદ વ-

धिने शिखरोष्ठी शाखावालो, धजाठ्ठी पांढडावालो, कलशोष्ठी फलोवालो
 तथा मोक्षरूपी अद्भुत रसने उत्पन्न करनारो हतो. वली त्यां वावो, कुवा,
 तलावो, दीर्घकाठ, पट्टवलो, तथा वगीचाठ उंचे प्रकारे शोजता होता.
 एवी रीते सौराष्ट्र देशनी सीमामां आनंद आपनारुं ते आनंदपुर नामनुं
 नगर वसावीने, ते शक्तिसिंहने चक्रीए सोंप्युं. पठी तीर्थयात्रामां उ-
 त्सुक थयेला चक्री श्रीनाज गणधरपासे आव्या, त्यारे ते पण गणो स-
 हित साथे चालवा लाग्या. पठी पुण्यनी सेना सरखो संघ पण उंचुं मुख
 राखी पर्वतने जोतो थको हर्षेष्ठी भरतजीनी पठवाडे चालवा लाग्यो. ते व-
 खते पोतानां कसुंवी वस्त्रोष्ठी जाणे प्राणीउने राग देखाडतीउं होय नही,
 तेम छीउं धवलमंगलो गावा लागी. वली ते वखते चारे कोरे आका-
 शामां जंजा, निशान, कंसाख, ताल, वीणा, तथा मृदंगोनां शवाजो सं-
 जलावा लाग्या. ते वखते उंचां मुख करी पर्वतपर चडता संघनां लोको
 जाणे प्रगट रीते मुक्तिनां घरनी मनोहरताने जोता होय नही, तेम शो-
 जता होता. चक्री उत्तर दिशाएष्ठी चडता होता, अने वीजाठ कौतुकथी
 सर्व मार्गेष्ठी ते पर चडता होता. सुधर्म गणधरनां महा तपस्वी चिह्ण
 नामनां शिष्य लोकोष्ठी वींटाया थका पश्चिम मार्गेष्ठी ते विमलाचखपर
 चडवा लाग्या. एवी रीते दश योजन चड्या बाद तृपातुर थएला श्रावको
 ते मुनिने कहेवा लाग्या के, अमोने प्राण जाय तेवी तृपा पीडा करे ठे;
 अने तेथी प्रजुनां चरणकमलोने जोया विनाज अमारां प्राणो पाणी-
 विनां फोकट जता रद्देशे. एवी रीते तेउने पीडित जोइने मुनिए तेमने
 पाणी देखाड्युं. त्यारे तेउए कड्युं के, हे मुनिराज ! आटलां पाणीथी अ-
 मारी तृपा जाय तेम नथी, माटे तपस्विथी एवुं करो के, जेथी अमो
 सघला सुखी थइयें. पठी संघनां लोकनुं सानिध्य इछता ते मुनिए, तपस्-
 विथी ते पाणीयें करीने मोडुं तलाव घनाव्युं. मंद मंद पवननी खेहेरो-
 थी हासतां मोजांउए करीने मनोहर ठे पाणी जेमां एवा ते तलावथी
 लोकोनुं मन विश्राम पाम्युं. ते पाणी पी पीने लोकोनां मनो अमृत रस-
 नां पानथी पण अधिक आनंद पाम्यां. एवी रीते संघनां लोकनां उपरो-
 धथी चिह्ण मुनिए तपनां प्रजावथी ते तलाव घनाव्युं; तेथी ते “ वि-
 ह्वण ” नामनुं तलाव कहेवावा लाग्युं. आ तीर्थमां प्रोढ तपनां प्रजावथी

मुनिः संघनां वाक्यधी सर्वने उपकार करनारं ते तलाव वनाव्युं, माटे ते पवित्र जाणवुं, तेनां पाणीनां स्नानधी, पानधी, तथा जिननां अजिपेकधी पापनी शुद्धिथाय ठे. ते तलावनां पाणीधी स्नान करीने, तथा जिनचरणोने पखालीने माणस एकावतारी थड मोहमां जाय ठे. हवे संघनो समूह पाणीधी वृत्त चड्ढे, तथा तेनां वायुधी विश्रांत चड्ढे सुखेधी प्रथम शिखरपर चडवा लाग्यो. हवे चक्रीए त्यां जतां थकां, वृद्धोधी पंथिउनां थाकने दूर करनारं एक वन जोयुं. ते छद्मीविलास नामनुं वन एक योजननां विस्तारवायुं, वावो तथा कुंडोधी शोजतुं, तथा नंदनवन सरखुं हतुं. उत्तर दिशारूपी स्त्रीनां मुखपर तिलक सरखा ते मनोहर वनने जोड्ढे शक्तिसिंह चक्रीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आ तमाल वृद्धोनी लीली श्रेणि अगाडी देखाय ठे, ते जाणे पर्वतनी मेखलापर इंद्रनील मणिनी कांची (कंदोरो) होय नहीं तेम शोजे ठे. वली आ वृद्धोनी पंक्ति, आ पुष्पोने गुण योग्य (दोरीमां परोववा लायक) जाणीनेज जेम, तेम पोतानां मस्तकोपर धारण करे ठे. वली वर्षाकाखनां मेघ सरखुं श्याम, तथा वगलीउं सरखी पुष्पोनी श्रेणिउंथी मंडित धणलुं आ वन कोना तापने हरनारं नधी ? वली आ वन श्वेत पुष्पोनां गुच्छाउंथी, आकाशने सेंकडो चंडोवालुं करे ठे; तथा तेमां रहेला जमरो तेउंना कलंकपणाने धारण करे ठे. वली श्वेत पुष्पोनां समूहोधी, सर्व जगोए लीलुं एवुं आ उद्यान, पर्वतरूपी छद्मीना मोतीउंथी गुंथेला केशपाश (चोटला) सरखुं शोजे ठे. वली अर्हीआ कल्पवृद्धो पंथिउं प्रते इष्टित दान आपीने पोतानां नामनी सफलता करे ठे. वली आ घाजुए केखनां वृद्धो ऊरता पाणीवाळां पोताना पांढडांउंथी, सूर्यनां किरणोधी तप्त थण्डा प्राणीउंने पवन नांखे ठे. वली ठेक मूखधी ते शाखाउं सुधि फसडू थण्डां आ फणसनां वृद्धो, जाणे सोकोने तीर्थसेवाधी उत्पन्न थण्डां फांनेज कहेतां होय नहीं, तेम लागे ठे. चारे कोरेधी नागरवल्लीउंथी बीटाएखा सोपारीनां वृद्धो किन्नरोने शुं “ सतावेष्टिक ” नामनां नृत्यने शिखरी रसां ठे !!! वली अर्ही अशोक, आंबा, चंपक, गुलाब, खबंग, चंग, नारंग विगेरे वीजां वृद्धो पण शोनी रसां ठे. वली अर्ही किन्नर, गांधर्व तथा विद्याधरोनी आ सीन खीउं, श्री युगादीन प्रभुनां गुणोने गाली चक्री पोतानां पापानो

नाश करे ठे. वली तमाल, हिंताल, तथा तालोनी श्रेणिउंथी व्याप्त थएला आ वनमां संघनां लोकोउं मन कणवार विश्राम पामे ठे. माटे नदीनां चपल मोजाउंनं समूहथी व्याप्त थएला आ किनारापर संघ जले पोतानो पसिनो तथा थाक उतारे; तेम मधुपानमां आनंद पामता जमराउंनं ऊंकारथी मनोहर लागता एवा आ पर्यंतपर, कण वार सुधि हरिणाकी खीउं जले आपने पण आनंद आपे; वली हे राजन्! आ वखते सूर्य पण आकाशनां मध्य जागमां आवेल ठे, माटे अहीं तापनी पीडाने नाश करनारो शितल पवन आप पण सेवो? वली हे स्वामी! चित्तने स्थिर करीने अहीं विश्राम करो? केम के, विश्राम पण पंथिउंनी व्यथानो नाश करे ठे. एवी रीतनां तेना वचनथी चक्रीए पण मनथी विचारिने वार्धकी मारफते हर्षथी त्यां आवास कयों.

त्यां केटलाको खीउं सहित पुष्पोनी श्रेणिउं लेवा लाग्या; तथा केटलाको वांदराउंनी तुलना करीने आंवानां फलो तोडवा लाग्या. केटलाको तो हरिणाकी खीनां नयननां ठेडाउं सरखा चंचल, तथा मार्गेनो थाक उतारनारा, एवा नदीनां पाणीमां स्नान करवा लाग्या. केटलाको तो त्यां पुष्पोथी विठानां करवा लाग्या, तथा केटलाको वननां मनोहर पणाने तुरत वर्णववा लाग्या. चंपा सरखा गौर शृंगवाली, तथा हरिण सरखी आंखोवाली, केटलीक खीउं त्यां गोलाकार थइने रंग सहित रास रमवा लागी. केटलीक खीउं हींचका खाती थकी नजदीक उजेला पोतानां जरतारने, दिवसे पण पोतानां मुखथी तेजखी चंद्रनो त्रम उपजाववा लागी. एवी रीते सघला लोको ज्यारे हर्षथी क्रीडा करवा लाग्या, त्यारे जरत राजा पण शक्तिसिंहनी साथे ते उद्यानमां गया. त्यांनी सघली वातोने जाणनार शक्तिसिंह पण चक्रीने नाम लेइ लेइने दरेक पगले ते वननी चारुता देखाडवा लाग्यो. त्यां चक्रीए मोतीनां चूर्ण सरखा पाणीथी जरेला, तथा आंखोने आनंद आपनारा एक कुंडने जोयो. ते कुंड शतपत्रादिक सोनेरी कमलोथी, तथा कलहंस पक्षिना शब्दोथी मनोहर लागतो इतो. हवे चक्रीए मंद गर्जारववाला मेघने पण जीती जाय एवी वाणीथी हर्षपूर्वक शक्तिसिंहने कहुं के, हे पुत्र! तुं अहींनो जाणीतो ठे, माटे आ कुंडनां प्रजावनी वार्तारूपी अमृ-

તનાં તેવનથી મારા કર્ણને પવિત્ર કર ? એવી રીતનું ચક્રીનું વચન સાંજ-
લીને શક્તિસિંહ કહેવા લાગ્યો કે, હે ચક્રી ! જ્યારે અહીં પિતાજી (શ્રી
યુગાદીશ પ્રજુ) પધાર્યા હતા, ત્યારે હું તેમને વાંદવા ગયો હતો; ત્યાં મેં
પ્રજુને પુઠવાથી ઈંદ્રે મને, તે તે પાપોરૂપી શત્રુએ નાશ કરવામાં શસ્ત્ર
સરસી, તથા પવિત્ર કરનારી આ પર્વતની કથા કહી; અને તે વચ્ચે
તેણે મને આ કુંડનું જે મહાત્મ્ય કહ્યું છે, તે આપ સાંજલો ? આ મોટા
કુંડનું નામ “ સર્વતીર્થાવતાર ” છે. આ તીર્થમાં ઉત્સર્પિણી કાલમાં કે-
વલનાળી પ્રજુનાં મંદિરમાં સૌધમેંડ આગ્યા હતા. તેમણે તીર્થંકર પ્ર-
જુનાં સ્નાત્રમાટે આ કુંડમાં ગંગા, સિંધુ, પદ્મહ્રદ આદિક તીર્થોનાં જ-
લાશયો કર્યા. આ કુંડમાં સ્નાન કરવાથી સર્વ તીર્થોનું ફલ મળે છે;
તથા આના પાણીથી સ્નપિત કરેલા પ્રજુ મુક્તિ આપે છે. વલી જિનનાં
ચરણનાં પ્રક્ષાલનથી પવિત્ર થયેલા આ કુંડનાં પાણીથી ત્રણ પ્રકારની
ત્રિપત્ની ત્ર્યંકર પીઠા પણ નાશ પામે છે. વલી આ જલનાં સ્નાનથી કુષ્ઠ-
દિક સયલી આધિવ્યાધિનું નાશ પામે છે, તથા કાંતિ, કીર્તિ અને બુદ્ધિ
પ્રાપ્ત થાય છે. ઘણા કાસથી તથા પડતા પત્થરોનાં સમૂહથી આ કુંડ જી-
ર્ણ થયેલો છે, તો પણ તેનો પ્રજાવ તો હમણા વૃદ્ધિ પામેલો છે. એવી રીતે
શક્તિસિંહનાં મુલથી તે કુંડનો પ્રજાવ જાણીને ચક્રી ઉત્તમ જાવસહિત
અત્યંત આનંદ પામ્યા. પઠી ચક્રીએ વાર્ધકીને કહીને તે કુંડને દૃઢ કરાવ્યો,
તથા તેથી ઉત્પન્ન થયેલા પુણ્યનાં સમૂહોથી તેણે પોતાનાં જવપંજરને
જર્જરિત કર્યું !! પઠી વૈદુર્ય, હીરા, માણિક્ય, પુલરાજ વિગેરેની કાં-
તિથી મંદિત થયેલો તે કુંડ, વિચિત્ર પ્રકારનાં પાણીનાં મોજાંતંબુક શો-
જવા લાગ્યો, તથા ત્યારથી તે જારતકુંડનાં નામથી પ્રસિદ્ધ થયો. પઠી તે
ત્રિયામાને (રાત્રિને) એક યામની (પહોરની) પેઠે ત્યાં ગાલીને ચક્રીએ
પ્રસ્થાન કરનારની દૂતી સરસી જંજા વગડાવી. પઠી ચક્રી તે કુંડમાં
સુજઘાપટરાણી સહિત સ્નાન કરીને, તથા મનોહર વસ્ત્રો પેહેરીને, પે-
હેલા શિખરપર ચઢ્યા. તે વચ્ચે ત્યાં સૌધમેંડ પણ જલિના રંગથી પ્રે-
રાયો થકો, સ્નેહથી તેને જોવાની ઇચ્છાથી વિમાનમાં બેસી આવ્યો. પ-
ઠી તે ચક્રી તથા ઈંદ્ર જાણે પોતાના શરીરનું ઔક્ષ્પણું કરતા હોય
નહીં, તેમ ત્યાં આનંદથી જોયા. પઠી તે ઈંદ્ર તથા ચક્રીએ શ્રીનાજ ગુ-

રુસહિત સૂર્યચંદ્રની પેઠે મુખ્ય શિખરને હૃપેથી સ્પર્શ કર્યો. પઠી ચક્રીએ ઇંદ્ર સહિત રાયણને પ્રદક્ષિણા કરી; ત્યારે તે રાયણ પણ પુષ્કરાવંત મેઘની પેઠે તેમનાપર તુરત ફીર ઝરવા લાગી. પઠી ચક્રીએ તેની નીચે રહેલાં, તથા ઇંદ્રે વનાવેલાં અને દેલાહેલાં શ્રી યુગાદીશ પ્રજુનાં પગલાંને નમસ્કાર કર્યો. પઠી તેમણે મહાન ઝત્તિકથી તે પાણુકાપર યજ્ઞ-કર્દમથી લેપન કરીને, તેનું ગુલાવ આદિક પુષ્પોથી પૂજન કર્યું. પઠી જ્ઞાનથી ઝજ્જવલ એવા પ્રજુનેજ સાક્ષાત મનમાં ચિંતવીને તેણે તે પગલાંને નમસ્કાર કર્યો. પઠી ઇંદ્ર આનંદ સહિત અમૃતને પણ દૂર કરનારી વાળીથી ચંદ્ર સરલા ચક્રીને કહેવા લાગ્યો કે, હે ચક્રી ! કાલનાં દોષથી પ્રાયેં કરીને હીન ગુણોને ઝજનારા માણસો મૂર્તિવિનાં આ પર્વત-પ્રતે શ્રદ્ધા કરશે નહીં; વલી તીર્થંકરોનાં ચરણોથી પવિત્ર થયેલો આ પર્વતજ તીર્થરૂપ ઠે; તો પણ વિશેષ શ્રદ્ધામાટે અહીં પ્રજુનું મંદિર ઝણે થાય. વલી જે જે કાલે જે જે તીર્થંકરોની અહીં સ્થિતિ થાય ઠે, તે તે કાલે તે તે તીર્થંકરોની અહીં મૂર્તિઁ થાય ઠે. માટે આ વચ્ચે શ્રી રૂપ-દેવ પ્રજુ પ્રથમ તીર્થંકર વિચરે ઠે, તેથી તમારાં નગરની પેઠે અહીં પણ તેમની મૂર્તિ અને તેમનું મંદિર વનાવો ? વલી જેમ વાહુવલિય પોતાની તદ્દશિલા નગરીમાં ચોરાસી મંડપનો પ્રાસાદ બંધાવ્યો ઠે, તેવો પ્રાસાદ તમો પણ અહીં વનાવો ? એવી રીતનાં ઇંદ્રનાં વચનથી વિશેષ થયેલી ઠે સુવાસના જેની, એવા ચક્રીએ વાર્ધકીને સોમયશાનાં કહેવા મુજબ ચેલ વનાવવાનો હુકમ કર્યો. ત્યારે દિવ્ય શક્તિવાલા વાર્ધકીએ પણ ઝરત મહારાજની આજ્ઞાથી મણિ અને રત્નોએ કરીને “ત્રેલોક્યવિઝ્રમ” નામનો પ્રાસાદ વનાવ્યો. તે પ્રાસાદમાં પૂર્વદિશા તરફ ઝુવનાઝોગનાં ઝવ્ર સરલા સિંહનાદ પ્રમુખ એકવીશ મંડપો શોજતા હતા; તેમ દક્ષિણ દિશામાં ઝદ્રશાલ પ્રમુખ એકવીશ, તથા પશ્ચિમ દિશામાં મેઘનાદ પ્રમુખ એકવીશ મંડપો, અને ઝત્તર દિશામાં શ્રીવિલાસ પ્રમુખ એકવીશ મંડપો શોજતા હતા; તથા તે સઘલાઁ માણિક્યનાં કિરણોથી આકાશને પણ ચિત્રિત કરતા હતા. તે પ્રાસાદ એક ગાઝ ઝંચો, અઢી ગાઝ લાંબો, તથા એક હજાર ધનુષ્ય પોહોલો હતો. વલી ત્યાં ચક્રીનાં યશથી પૂર્ણ થયેલી દિશાઁ ઝનાં જાણે હાસ્યો હોય નહીં, તેવી મણિનાં તોરણોની શ્રેણિઁ ચારે દિ

શાઠમાં શોજતી હતી. વલી તેમાં છાલો ગમે કરુલાઈ, રલમય વેદા-
કાઈ, જાલીઈ તથા કટેરાઈ શોજતા હતા. વલી તેમાં સંકડો સૂર્યની
કાંતિના ઢગલા સરસી કાંતિવાલી, શ્રી યુગાદીશ પ્રજુની રલમય ચતુ-
ર્મુખી મૂર્તિ શોજતી હતી. તેની વજ્રે ધાજુઈએ અત્યંત કાંતિવાલી શ્રી પું-
ડરિક મહારાજની મૂર્તિઈ શોજતી હતી. વલી ત્યાં ચક્રીએ કાયોત્સર્ગમાં
રહેલા પ્રજુની મૂર્તિ પણ કરાવી; તથા તેની વજ્રે ધાજુઈએ હાથમાં સ્વેચ્છી
તલવારવાલી નમિત્રિનમિની મૂર્તિઈ પણ કરાવી. વલી ઘગડા ગઢમાં ર-
હેલા, કેવલજ્ઞાની તથા ધર્મતત્ત્વ કહેતા એવા પ્રજુની, એવી રીતની ચતુ-
ર્મુખી મૂર્તિ પણ તેમણે કરાવી. વલી તેમણે હાથ જોડેલી, તથા પ્રજુસ-
ન્મુલ દટિવાલી, પોતાની મૂર્તિ પણ કારિગરપાસે કરાવી. વલી તેમણે હ-
પેંધી શ્રી નાજિરાજાની; તથા મરુદેવા માતાની, અને ઘીજા પૂર્વજોની પણ
પ્રાસાદસહિત મૂર્તિઈ કરાવી. વલી તે ચેત્યમાં રલ તથા મણિની ઘના-
વેલી સુનંદા તથા સુમંગલાની મૂર્તિઈ પણ શોજતી હતી; તેમ ત્યાં સર્વ-
જ્ઞાનમય બ્રાહ્મીની શુજ મૂર્તિ, તથા સર્વ સંપદા દેનારી નિધાનપર રહેલી
સુંદરીની મૂર્તિ પણ શોજતી હતી. વલી ત્યાં પોતપોતાનાં વર્ણ, સાંઠન,
અને માનવાલી જાણે તીર્થકરોની મૂર્તિઈ પણ નવઘરમાં રહી ઘક્કી, શા-
સન દેવતાઈસહિત શોજતી હતી. વલી ત્યાં જરત મહારાજાએ કરાવેલી
પોતાનાં ઘીજા જાણેની પણ મણિ અને રલોની પ્રાસાદસહિત મૂર્તિઈ
અત્યંત શોજતી હતી. એવી રીતે વિચિત્ર પ્રકારની ચેત્યોની ઘેણે તે તી-
ર્થમાં ઘનાવીને, ચક્રીએ ત્યાં કારિગરો, ચિતારાઈ, રલેવાલો, તથા પૂજા-
રીઈને રાખ્યા, તેમ ત્યાં જિનપૂજામાટે તેમણે જારી, ઘાલ, ઘલશ, ઠગ્ર,
પામર, દીપક, આજૂપણ, આરતિપ્રમુલ ઠપકરપો મુખ્યાં. વલી તે તીર્થ-
માં દાપીનાં આસનવાલો, ઘરે જમણા દાપોમાં ઘરદામ તથા અદામાલો
ધરનારો, અને ઘરે ઢાપા દાપોમાં ઘીજોઈ તથા નાગપાશ ધરનારો, તથા
તપેલા સુવર્ણ સરસી ઠત્તન કાંતિવાલો ગોમુલ નામનો પદ્મ પોતાની
જ્ઞાપીજ રદાક પપો. વલી સોનેરી કાંતિવાલી, ગરુડનાં આસનવાલી,
જનણ દાપોમાં ઘરદામ, અદામાલો, ઘક્કી, તથા પાશને ધરનારી, ઢાપા
દાપોમાં પનુપ્પ, વજ્ર, ઘક્ક તથા અંકુશને ધરનારી, અને દદા એવી અ-
પ્રતિચક્કા નામની શાસનદેવી તે તીર્થનાં રદાક પદ્.

इवे शुभ दिवसे बाहुबलि, श्रीनाभ, नभि, विनमि आदिक सूरिउं, तथा इंद्रो आदिक देवो पण त्यां एकठा थया. ते वखते इंद्रनां हुकमथी नक्तिवंत आजियोगिक देवो, गुरुए कहेलो पूजानो सामन तुरत लाव्या. पठी त्यां ते रुपिउंए शांतिस्नात्रसहित द्वादशांगोमां कहेली विधिपूर्वक चैत्योनी तथा प्रतिमाउनी प्रतिष्ठा करी; तथा संघसहित सूरिमंत्रथी पवित्र करेला वास अने अक्षतोने ध्वजदंडोपर तथा मूर्तिउंपर तेउंए नांख्या. ते वखते त्यां सर्व वाजित्रोना मंगलिक ध्वनि सर्वना कर्णोने पवित्र करवा लाग्यो. एवी रीते चक्रीए करेलो प्रतिष्ठा महोत्सव त्यां थयो, तथा अधिष्ठायक देवो पण त्यां प्रत्यक्ष थया. पठी चक्रीए त्यां उत्तम मंत्रना उच्चारपूर्वक सुवर्णनां कलशोथी जन्मोत्सवनी पेठे प्रभुनु स्नात्र कर्युं. पठी तेमणे कर्पूर, अरगर, कंकोल, कस्तुरी, चंदन आदिकथी प्रभुनी प्रतिमाने लेपन कर्युं; तथा साथे पोतानी कीर्तिथी जगतने पण लिख कर्युं; पठी चक्रीए ज्ञानी गुरुउंने जमणी बाजुए वेसाड्या, तथा साधवीउंने अंतःपुरनी स्त्रीउंसहीत डावी बाजुए वेसाडी. पठी चंदन, मंदार, संतान, हरिचंदन, पारिजात, कल्पवृक्ष, मल्ली, वकुल, कमल, केतकी, मालती, जुड़, करवीर, शतपत्र, जासुद, तथा कढ्हार प्रमुखनां, तथा विचित्र प्रकारनी सुगंधिनां उल्लासथी खेंचाएला जमराउंए करेडुं ठे स्पष्ट नृत्य ज्यां, एवां पुष्पोएं करीने, इंद्र तथा चक्री प्रमुखोए प्रभुनी पूजा करी. पठी सर्वे जनोए अक्षत, फल, धूप, दीपक, नैवेद्य, जल विगरेथी पूजा करी. पठी हाथमां आरती धारण करता, तथा स्फुरायमान मुखवाला शुभारंजी चक्री, दिवसे उगता सूर्यसरखा शोभवा लाग्या. पठी इंद्र प्रमुखोए जवतापने वेदनारी तिलकनी श्रेणिउं करी. सर्व (अज्ञानरूपी) अंधकारने नाश करनारी आरतिने जमणी बाजुथी फेरवता चक्रीपर पुष्पोनी वृष्टि पडवा लागी, अने तेथी ते अत्यंत शोभवा लाग्या. वली तेनां हाथमां रहेलो, तथा एक शिखावालो मंगलदीवो, जगतमां दीपकसमान एकज आ प्रभु ठे, एम जाणे कहेतो होय नही, तेम शोभवा लाग्यो. ते वखते दर्पित थइने चक्रीए जे जे कार्य कर्युं, तेनुं फल तो चक्रीज जाणी शके तेम ठे. पठी कमोनी साथेज शरीरने नमावीने चक्रीए श्रीयुगादीश प्रभुने नमस्कार कयां. पठी रोमांचरूपी

चुंकेने धारण करीने, तथा ऊरता हर्षाश्रुयी जीजाइने, अने पोताना
 योने मस्तकपर जोडीने चक्री नीचे प्रमाणे स्तुति करवा लाग्या के,
 प्रभु ! बुद्धिरूपी धनयी हीन थएलो हुं क्यां ? अने गुणोना समुद्र-
 त्व आप क्यां ? पण आपनी जक्तिथी वाचाल थएलो हुं आपनी स्तुति
 करुं हुं. हे प्रभु ! तमो अनंत, तथा जगत्पूज्य ठो, तेम अनादिरूपने
 जनारा ठो अने आपनां यथावस्थित स्वरूपने तो योगिष्ठ पण जाणी
 कता नथी. वली हे प्रभु ! आपे अन्योथी सर्वथा पुर्जय तथा आत्मा-
 नो नाश करनारा एवा रागादिक शत्रुंने तपरूपी हृथीयारथी हृष्टा
 ; वली बीजा नामधारी देवो तो रागादिकथी विडंबना पामेला ठे; तेउं
 प्रंतरंग शत्रुंने नहीं मारतां वहारना शत्रुंने मारे ठे. वली हे अनंत
 ज्ञाननां माहात्म्यवाला एवा चारित्रमां चतुर ! तथा जगतमां प्रदीप स-
 मान; एवा हे नाजेय जगवन् ! आपनाप्रते नमस्कार थाउं ? वली हे प्रभु !
 आपे योगनां थाठे अंगो एवी रीतें बनाव्यां ठे के, तेउं थाठे कर्मोना
 नाश करे ठे. वली श्रीशत्रुंजय पर्वतप्रते रत्नसरखा, तथा श्री नाजिरा-
 ज्ञानां कुक्षमां सूर्यसरखा, तथा स्वर्ग अने मोक्षनां व्यापारवाला एवा
 आपनी हुं स्तुति करुं हुं. वली हे प्रभु ! रत्नयी जेम सुवर्ण, तथा तेजयी
 जेम सूर्य, तेम आपनाथी आ शत्रुंजय पर्वत अलंकृत थयो ठे. वली
 हे प्रभु ! हुं आपनी पासेथी स्वर्गसुख, के मोक्ष, के लक्ष्मी भागतो नथी;
 पण फक्त आपनां चरणकमलो मारा मनमां वसो ? एवी रीते स्तुति
 करीने चक्रीए मुकुटथी पृथ्वीतलने स्पर्श करीने श्रीयुगादीश प्रभुने पं-
 चांग नमस्कार कयों. पठी श्री प्रथम प्रभुनी माला, तथा प्रथम सिद्ध
 एवां मरुदेवी मातानी पूजा करीने चक्रीए तैमनी नीचे प्रमाणे स्तुति
 करवा मांडी के, आ जगतने शत्रुंथी पराजय पामतुं जोइने, दया लावी
 जेणीए, अजयदान देनार प्रथम प्रभुने पोतानी कुक्षिमां धारण कयां,
 एवां मरुदेवी माताने हुं बहुवार नमस्कार करुं हुं. वली जेणीए अक्षय
 सुखवाला मोक्षमां वास करेसो ठे, तथा चिद्रूपपणाथी जगतनो स्वभाव
 जाण्यो ठे, तथा महा अतिशयवंत, एवां ते मरुदेवी माताने हुं त्रिविधें
 त्रिविधें नमस्कार करुं हुं. वली तैणीना समान परम योगने धरनारी कोइ
 पण छी नथी; केम के, तेमणे हाथीना कुंजस्यसपर रहीने पण पोतानां

અંતરંગ શત્રુઝને હણ્યા; વલી પુત્રપર વહુ પ્રેમવાલાંજ હોય નહીં જેમ, તેમ તે પોતાનાં પુત્રને થનારું સુખ જોવા માટે પ્રથમથીજ મોહમાં ગયાં. વલી હે માતા ! જગતમાં જૂષણ સમાન, યોગીશ્વરી, તથા સમસ્ત જાતોને જાણનારાં એવાં જો તમો ન હોત, તો આ યુગાદીશ પ્રજુ, જગત, ધોધિસાગ, જ્ઞાન, મોહ, તથા (અંતરંગ) વેરીઝનો નાશ ક્યાંથી હોત ? વલી હે માતા ! આપનાં ચરણોનાં નલ્લોનાં સંગથી મારું નિવિડ અજ્ઞાનરૂપી સર્વ અંધ-કાર નાશ પામો ? વલી આપ જગતનાં પ્રથમ ગુરુના કારણરૂપ ઠો, તેથી હું આપની સ્તુતિ કરું તું, તથા આપને નમું તું, અંધે ચિંતું તું. જગતનાં ઇશ્વરની માતા, યોગિની તથા જગતની ઇશ્વરી, અંધે દેવોથી પણ સંશ-પ્તમાં એવાં મહાદેવી માતા મારાપ્રતે મંગલ કરો ? એવી રીતે મહાદેવી માતાની સ્તુતિ કરીને ચક્રી બ્રાહ્મીની મૂર્તિને પૂજીને તેની સ્તુતિ કરવા સામ્યા કે, જે સર્વ વિશ્વની સ્થિતિરૂપ છે, તથા યોગિઝને પણ ધ્યાન પ-રવા સાધક છે, જવનયને દુરનારી છે, માણસોને તારનારી છે, દિવ્ય શ-ક્તિવાસી છે, મનુષ્ય અંધે દેવોથી પૂજાણ્લી છે, તથા જે મંત્રરૂપ સ્વરૂપ-વાસી છે, એવી યુગાદીશ પ્રજુની પુત્રી શ્રી બ્રાહ્મી માતા મને સુખ આપો! વલી ડોહરસરથી નિર્મલ એવી જે બ્રાહ્મી માતાને, ઉલ્કૃષ્ટ સમાધિમાં ર-હેલા યોગીઝ પોતાનાં હૃદયકમલમાં ધારણ કરીને સ્મરણ કરતા થકા પા-પાનાં સમૂહને તજીને પરમ તત્વ જાણે છે, એવી નિર્મલ શીલને ધરનારી તે બ્રાહ્મી માતાને હું નમસ્કાર કરું તું. સુર, અસુર અંધે મનુષ્યોને જા-ણવાસાયક, તથા શ્રી યુગાદીશ પ્રજુની પુત્રી, અંધે બ્રહ્મ શબ્દને ઉત્પન્ન કરનારી તે બ્રાહ્મી માતા વિઝોની શાંતિમાટે યાત્ર ? એવી રીતે તેમની સ્તુતિ કરીને, તથા તેમને નમીને, ચક્રી મુંદરીનાં ચેત્યમાં જડ, તેને પૂ-ર્જીને સ્તુતિ કરવા સામ્યા કે, હે મુંદરી વેદેન ! તમો આ પૃથ્વીનાં ન-પરુષ સ્વરૂપ સ્વરૂપી ઠો, તથા શુભ સદ્ગુણવાલાઝપ્રતે તમો નિત્યરૂપે ઠો, વલી તમારે માટે પ્રાર્થ કરીને આ જગત તપો કરે છે, તથા નમોને માને છે: વલી આ જગતમાં કાંકગ, તથા દ્વાડકારૂપ પદાર્થો પણ જે રત્ન અંધે ગ-ંધરૂપ યાદ છે, તે તમારી દૃષ્ટિનાં પ્રનાયથી થાય છે. વલી હે તમગત્રી ! નાંચ યંજનાં ઉત્પન્ન થયેલાં માણસ પણ આપનાં આશ્રયથી કૃત્રીન અંધે વંદિતોને પણ મેશ્વરીક થાય છે. વલી હે દેવી ! તમારા પ્રસાદથી આ

ત્રણે જગત પણ સઘલા લોકોને સેવનીક ધાય છે. વલી લક્ષ્મીને લીધે લોકોના મનમાં ધર્મનો પણ આદર ધાય છે, માટે લોકો તમારી સેવા કરે છે. વલી હે જગતનું હિત કરનારી સુંદરી ! તુંજ બુદ્ધિ, ધૃતિ તથા મતિ છે; તથા હે આદિ દેવનાં કુલરૂપી સમુદ્રપ્રતે લક્ષ્મી સમાન દેવી ! હું તારી સ્તુતિ કરું છું. એવી રીતે જાકિનાં સમૂહથી ઉત્તર થયા થકા ચક્રીએ સુંદરીની સ્તુતિ કરીને, તથા નમીને ઉત્કૃષ્ટ રીતે પ્રસુની પૂજા કરી. પઠી તેમણે સુવર્ણ, રૂપું, તથા વલ્લોધી, ગણધરોએ પ્રતિષ્ઠિત કરેલા મહાગ્વજો સઘલા પ્રાસાદોપર ચઢાવ્યા. પઠી ચક્રીએ ઉત્તરાસંગ કરીને, ગુરુપાસે આવી, તથા પ્રદક્ષિણા દેશને, તેમનાં ચરણોનું ચંદનથી પૂજન કર્યું. પઠી શ્રીનાજ ગણધરે “સૂરિમંત્રથી પ્રતિષ્ઠિત થણું, દૃષ્ટિદોષને નાશ કરનારું તથા ગુરુનાં હાથરૂપી કમલોધી ઉત્પન્ન થણું, તિલક તમોને મંગલ આપો ?” એવી રીતે કહીને હર્ષથી મુક્તિને વશ કરવામાં ઓપધસરણું તિલક જરત મહારાજના કપાલમાં કર્યું. પઠી ચક્રીએ હે ક્રમાશ્રમણ ! હું આપને વાંદવાને શ્વું છું, એમ કહીને તેમની અનુજ્ઞા મળ્યા વાદ, તેમણે શ્રીનાજ ગણધરને નમસ્કાર કર્યો. ત્યારે ગુરુએ પણ સર્વે લક્ષ્મીઝને વશ કરવામાં ઓપધરૂપ, આપદારૂપી સર્પપ્રતે ગરુડ સમાન, તથા સંસારને તારનારો ધર્મલાજ તેમને આપ્યો. પઠી ચક્રી હર્ષપૂર્વક તેમનાં મુખરૂપી ચંડ્રમાંથી નિકસતી વાણીરૂપી અમૃતને પીવાને ચકરોની પેઠે તેમની પાસે વેઠા. તે વચ્ચે તે ચક્રીનાં મુખરૂપી ચંડ્રનાં ઉદયથી ગુરુનો જ્ઞાનરૂપી સમુદ્ર જાણે અંદરથી ઉત્તરાયો હોય નહીં, તેમ દેશનાના મિશથી બહાર નિકલ્યો. જે માણસો આ તીર્થમાં જિનને પૂજે છે, તેઝંજ ધન્ય, તથા કૃતાર્થ છે, અને તેઝંજીજ આ પૃથ્વી જૂપિત થણી છે. જે રાજ્યમાં વેગવાલા ઘોડા, મદોન્ત હાથીઝં, સર્વે સંપદા, અનુરક્ત સેવકો, ચામરસહિત શ્વેત ઓઘ, સિંહાસન, ઉત્તમ શય્યા, શુરૂ રાણીઝં, સંગીત, મુગંધિ વસ્તુઝં વારાંગનાઝંનાં વિલાસ, ઓઝીસ જાતનાં નાટકો તથા તેઝંનાં વિનોદો, મહે છે; તે રાજ્ય જિનપૂજાથી મહે છે. જે માણસ દહીં, દૂધ, ઘી, સાકર, તથા ચંદન, એવી રીતે પંચામૃતથી જિનની પૂજા કરે છે, તે દેવરૂપ ધાય છે. વલી જે માણસો દ્વેશાં પ્રસુને પોતાને હાથે પૂજે છે, તેઝં મોક્ષમાં જાય છે; દિવસમાં એકવાર પણ જો જિનની પૂજા કરવામાં આવે, તો અનેક જીવોનું ઉપા-

જન કરેલું પાપ પણ નાશ પામે છે. વલી જે માણસ પ્રત્નની તીર્થોદકથી
 ત્રાત્ર કરીને ચારવાર કુસુમાંજલિ મુકે છે, તે ચારે ગતિને જનનારો થતો
 નથી; (અર્થાત્ મોક્ષ પામે છે.) વલી જલ, પુષ્પ, અક્ષત, ધૂપ, ફલ, ને-
 વેદ્ય, દીપક, સ્તુતિ, અંને પત્રાદિકથી પણ જ્ઞાતિપૂર્વક પ્રત્નને પૂજવા. પરી-
 રીતે જિનાઝા પૂર્વક જે માણસ અષ્ટાંગથી પ્રત્નની પૂજા કરે છે, તેની પાને
 આઠે સિદ્ધિ પ્રગટ થઈને આવે છે. વલી જે શુભ જાવવાલા માણસો સાંતે
 દેવોમાં ઉત્તમ ડ્રવ્ય વાલીને સમય આવ્યે તેને જાવનારૂપી પાણીથી
 સિંચે છે; તેડે આ ચૌદ રજુ પ્રમાણ લોકને જેડીને સમાધિથી અનંત
 જ્ઞાન તથા અનંત સુખમય મોક્ષને મેલવે છે. તેમાં પ્રથમ મણિ, રત્નાદિ-
 ફ, સુવર્ણ, રૂપું, પથ્થર, અથવા કાષ્ટનું જિનમંદિર વંધાવવું; વલી જેડે
 ફલ, પાસનાં પણ જિનાલયો વંધાવે છે, તેડે પણ દેવલોકમાં અલંકાર
 યિમાનોને મેલવે છે. વલી તમારી પેટે જેડે ઉત્તમ રત્ન અંને સુવર્ણ આદિ-
 ફથી જિનમંદિરો વંધાવે છે, તેવા પુણ્યશાલીનનાં ઉત્તમ ફલને તો કોણ
 જાણી શકે તેમ છે? જિનમંદિરમાં જેડલાં કાષ્ટાદિકનાં પરમાણુડે હોય
 છે, તેડલા સાવ્ય પદ્મોપમ મુદિ, તેનો વનાવનાર સ્વર્ગમુલ જોગવે છે. વલી
 નવું જિનમંદિર વંધાવવામાં જેડવું ફલ થાય છે, તેથી આઠગણું ફલ તેનો
 જિણોંઘાર કરવાથી વિવેકીને થાય છે. વલી શત્રુંજયાદિક તીર્થોમાં જેડે
 પ્રાસાદો તથા પ્રતિમાડે કરાવે છે, તેડનાં પુણ્યને તો જ્ઞાનીજ જાણી શકે-
 માટે મણિ, રત્ન, સુવર્ણ, રૂપું કાષ્ટ, પથ્થર અંને માટીનાં પણ એક અંગુ-
 થાનાં પ્રમાણથી માંડીને એકસોને સાત અંગુઠાનાં પ્રમાણમુદિનાં, જેડે
 શુભ જાવથી જિનચિંતો કરાવે છે, તેડને મુક્તિરૂપી સદ્ગતિ વશ થાય છે.
 વલી જે માણસ એક અંગુઠાનાં પ્રમાણવાસું પણ જિનચિંત વનાવે છે, તે
 જગાંતરમાં એક ઠગવાસું (સમસ્તપૃથ્વીનું) રાજ્ય મેલવે છે. વલી જેમ મેરુથી
 કોઈ ધીજો પર્વત મોટો નથી, તથા જેમ કલ્પવૃક્ષથી ધીજું કોઈ વૃક્ષ શ્રેષ્ઠ
 નથી, તેમ જિનચિંત કમવધા સમાન ધીજો કોઈ ધર્મ નથી. જિનચિંત
 વનાવીને હુગંતિથી કોને તપ છે? કેમ કે, જેડે મિંદ્રપર ચઢેલા છે, તેડને
 સિયાણ ક્યાંથી પરાગવ કરી શકે તેમ છે? જેડે ગુરુની આજ્ઞા પ્રમાણે
 જિનચિંતો જરાવ્યાં છે, તેડનાં ઘરનાં અંગણામાં પ્રણેશોકોની સંપદા રા-
 મીડે થઈ રહે છે. વલી જે માણસ સૂરિમંત્રથી અરિહંત પ્રત્નની પ્રતિજ્ઞ

કરાવે ઠે, તે અરિહંતપદવી પામે ઠે; કેમ કે, વાઘ્યાપ્રમાણે ફલ નિપજે ઠે. જેટલા હજાર વર્ષોસુધિ લોકો જિનની પૂજા કરે ઠે, તેટલા કાલસુધિ તે વિંબનાં કરનારને તેનાં ફલનો અંશ મળે ઠે. વલી વિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરવાથી વઘ્ને લોકમાં હિતકારી એવું જે ફલ પ્રાણીને થાય ઠે, તે તો કેવલીજ જાણી શકે. વલી (દરેક કાર્યમાં) કરનારને, કરાવનારને, અનુમોદન કરનારને તથા સહાય કરનારને શુભાશુભ વઘ્ને તુલ્ય ફલ થાય ઠે, એમ શ્રી જિનેશ્વર પ્રજુણ કહેલું ઠે. વલી જે દેશમાં અથવા જે નગરમાં અરિહંત પ્રજુનાં વિંબની પ્રતિષ્ઠા ધાય ઠે, ત્યાં રોગ, ડુકાલ કે, ઘેર હોતાં નથી. વલી જે શુભ ચિત્તવાલી સ્ત્રી જિનેશ્વર પ્રજુનાં સ્નાત્ર માટે પાણીથી ઝરેલી ગાગર પોતાનાં મસ્તકપર ડપાડે ઠે, તે ચક્રવર્તીની પટરાણી ઘડ્ઢને, મોઢે જાય ઠે. વલી જીવવિનાનું જેમ શરીર, વિદ્યાવિનાનો ઉત્તમ પુત્ર, આંલોવિનાનું ઉત્તમ મુલ, પુત્ર વિનાનું ઉત્તમ કુલ, પાણી વિનાનું તલાવ, તથા સૂર્ય વિનાનું જેમ આકાશ તેમ પ્રતિષ્ઠા વિનાનું વિંબ શોજતું નથી. વલી જ્ઞાનવિના સંસાર ઝ્રમણ થાય ઠે, અને જ્ઞાનથી મોઢનો સંગમ થાય ઠે. સિદ્ધાંતનાં આરાધનરૂપ જ્ઞાન, ડ્રવ્યથી અને જાવથી એમ બે પ્રકારનું ઠે. જ્ઞાનનાં પુસ્તકોની રક્ષામાટે કવલી, પાઠાં, રૂમાલ ઘિગેરે આપવાં; તેનીપાસે, દીપક અને ધૂપ કરવો, તેપર વાસદેવ નાચવો, તેની પાસે સંગીત કરવું, અષ્ટમંગલ આલેખવાં, તથા તેડનું ફલ, પુષ્પ, અદ્ભુત ઘિગેરેથી પૂજન કરવું. એ જ્ઞાનનું ડ્રવ્યારાધન ઠે. જ્ઞાનને સાંજલવું, તેપર શ્રદ્ધા રાખવી, જણાવવું, તેમ તે જ્ઞાનનાં જાણનારની જાક્તિ કરવી, તે જ્ઞાનનું જાવારાધન ઠે. હે રાજન્ ! એવી રીતે કરેલી આગમની પૂજા જવરૂપિ જડતાનો નાશ કરનારી, તથા કેવલજ્ઞાનને ઉત્પન્ન કરનારી ઠે. જ્ઞાનની પૂજા કરવાથી માણસો ચક્રીના તથા ઇંડાદિકનાં જવને મેલવીને મોઢે જાય ઠે. ચતુર્વિધ સંઘની પૂજા અને ડપાસના કરવી; તે ચારે દેંત્રો લોકોત્તર મુલ દેનારાં ઠે. જેને ઘેર સંઘ આવે ઠે, તેના હાથમાં ચિંતામણિ રલ્લ, તેના આંગણમાં કલ્પવૃક્ષ, તથા તેનીપાસે કામઘેનું આવી જાણવી; તેમ તેનું કુલ કલંકરહિત જાણવું. વલી જેનાં મસ્તકને સંઘનાં ચરણોની રજ સ્પર્શ કરે ઠે, તે પવિત્ર માણસને તીર્થ સેવાનું ફલ થાય ઠે. પાપોનાં સમૂહરૂપી ગર્મીને દૂર કરવામાં મેઘની શ્રેણિ સરલો, દારિદ્ર્યરૂપી રાત્રિને નાશ કરવામાં

सूर्यसरखो, तथा कर्मरूपी हाथीने मारवामां सिंहसरखो सनातन :
जयवंतो वतों ? जेणे फल, तांबुल, वस्त्र, जोजन, चंदन तथा पुष्पोष्ठी
संघनी सेवा करी ठे, तेने सर्व उत्तम फल मळ्युं ठे. एवी रीते हे चर
जेन राज्यमां रहेलां आ साते क्षेत्रो हमेशां फलदायक ठे; थने ते
वावेळुं धनरूपी बीज विघ्नरहित उदय पामे ठे. एवी रीते मुनिना व
नरूपी श्रमृतने पीपीने पण जाणे श्रतृप्त तथा होय नही, तेम मन
आश्चर्य घडने ते चक्री मस्तक धुणाववा लाग्या. पठी गुरुनां चरण
तथा बीजा मुनिर्जने पण नमस्कार करीने, मुनिनी वाणीनुं स्मरण क
एका चक्री पोताने स्थानके आख्या. त्यां तेमणे अत्यंत रसवाली
रगनी रसवती जमीने, आनंदित थइ हाणवार उत्तम जडासन
निजा करी. पठी चक्री सोमयशा, शक्तिसिंह, तथा सुपेण आदिकथी :
टापा एका इंद्रना आवासे आख्या. ते वलते इंद्र पण पोतानां आस
प्रते चक्रीने आवना जोडने आनंद पामतो एको पोतानां आसन
उठ्यो. पठी महोदयवाळा तेउं यझे एक आसनपर बेठा एका अ
शोभवा लाग्या. पठी त्यां परस्पर कंठलीक कथाउं कर्वा याद, इंद्र च
ने कहेवा लाग्या के, हे चक्री ! श्री युगादीश प्रभु आमारे पूजवा यो
ठे, केम के, अमो तेउंनां चाकरो ठीयें; थने तमो तेमना चरमशरी
पुत्र ठो; वली तमो संपति तथा तीर्थनो उद्धार करनारा ठो, तेथी
येया प्रकारे पूजनिक ठो; वली तमोण करेली आ पूजानां अनुरतन
खोको पण तेम करणे; तेम वली जो हुं तेम करीश, तो वली विशेष
नेनुं अनुकरण यशे; पठी चक्रीण पण तेम करवुं थंगीकार कर्वाथी ई
देवो सहित विधिपूर्वेक कुमुमादिकथी पूजा करी; अरिहंत प्रभुनी अ
शिष्यी, विविध प्रकारनां उद्योगावाळा पुष्पनी माळा हर्षयी तेणे पोत
कंठमां ग्यापन करी. पठी देवोसहित क्षीरसमुद्रे जइ त्यांथी कसगां
उत्सवमदित जड नरी, पात्रा आथी तीर्थकरनां चरणोनुं नेणे ह
स्नात्र कर्तुं; तथा त्यां सुगग्रोने दान आण्युं. ते दिवसथी खोकोमां ते
दान इंद्रोम्बव प्रसिद्ध ययो, केम के, जेम महान पुरुषो यतें ठे, ते
खोको पण ते करे ठे. एवी रीते नरन चक्रीण, तथा इंद्र पूजा करी
कारथी, विविधोदयवाली बहुविध जिनपूजाउं प्रचलित थइ. पठी इंद्र

ગ્રાહ્યાથી ત્યાં અપ્સરાઊંઘ, તથા હાહા હુહુ વિગેરે ગાંધર્વોંઘ લોકોને હર્ષે આપનારું સંગીત કર્યું. સંગીત ત્રણે લોકોને વશ કરનારું, સ્વર્ગાદિક સુખ આપનારું, તથા સર્વે લોકોનાં સર્વે શ્રયોંને સાધનારું ઠે; સંગીત સુખહુ:-લમાં સરખું ઠે; તથા તે ડાહ્ય થને શેલડીના રસથી પણ અધિક (મિઠા-શવાલું) ઠે, તેમ જિન પૂજામાં તે સંગીત પાપને હરનારું ઠે; વલી તેણે સુવર્ણ પ્રતે જાણે સુગંધ લાવવાની ઇચ્છાથીજ હોય નહીં તેમ, તે તીર્થમાં વિશેષે કરીને મુનિઝની ત્રિવિધે પૂજા કરી. વલિ ત્યાં તેણે સુવર્ણ, રત્ન, રૂપું, જલ, શ્વેત તથા વલ્લોચી, ફરીને ન આવેણું યાચકોનું દારિદ્ર દૂર કર્યું. વલી ખરત રાજાણે તે તીર્થની પૂજા માટે તે સુરાષ્ટ્ર દેશ આપી દીધો; અને ત્યારથી તે પૃથ્વીમાં “દેવદેશ ” તરિકે પ્રસિદ્ધ થયો.

હવે એક દિવસે તે ચક્રી અને ઇંદ્ર એક આસનપર બેસીને પરસ્પર કથા રૂપી અમૃતરસને પીતા હતા. તેટલામાં મોટા હૃદોનાં આવર્તોંરૂપી નાજિવાલી, વિકલ્પર કમલરૂપી મુલવાલી, કાંઠાઊં રૂપી જઘનથી મનો-હર, રસવલી, (પાણીવાલી) શંદર રહેલા બેટોરૂપી સ્તનોચી મનોહર લાગતી, હંસોરૂપી વલ્લવાલી, લાવણ્યને ધરનારી, વૃદ્ધોની ઘટાથી સૂર્યને ન જોતી, શુભને ધારણ કરનારી, પુષ્પની સોવતવાલી, પૂર્વાધિરૂપી પતિના સંગવાલી, પોતાના તરંગોચી નાચતી, ચકોરરૂપી આંલોવાલી, સ્વસ્થ, તથા ઉત્તન પર્વતથી (રાજાથી) ઉત્તમ થણી એવી કુલલ્લી સરલ્લી શત્રુંજયી નદીને ખરત મહારાજે આગલ રહેલી દીઠી. ચકોર, ચાતક, ચક્રવાક, હંસ, તથા સારસથી શોજીતી થણી, મોજાંઠથી ચપલ કમલોવાલી, જમરાઊંના ગાયનોવાલી, તથા વન્ને શિખરો વન્ને મર્યાદાની પેઠે રહેલી, એવી તે શત્રુંજયી નદીને જોડને ખરત રાજાણે ઇંદ્રને પૂર્વ્યું કે દે ઇંદ્ર ! આ નદી કણ ઠે ? ત્યારે ઇંદ્રે પણ કહ્યું કે, દે ચક્રી ! આ શત્રુંજયી નામની નદી ઠે, અને તે શત્રુંજય પર્વતનાં આશ્ર-યથી ગંગાથી પણ અધિક ફલ દેનારી ઠે. આ નદીમાં રહેલા હૃદોનું જો જુહું જુહું માહાત્મ્ય કહેવામાં આવે, તો લેરેલર વૃહસ્પતિના પણ સંકડો વર્ષોં વીતી જાય. પૂર્વે કેવલનાણી નામના તીર્થકરનાં સ્નાત્ર માટે અહીં ઇશાનેંડે ગંગાને ઉતારી હતી. તે નદી વેતાલ્ય પર્વતથી જમીનની શંદ-રજ વહે ઠે, તથા આ શત્રુંજય પાસે તે પ્રગટ વાય ઠે, અને તેથી તેનું

“શત્રુંજયી” નામ પહેલું છે. આ નદીનાં જલનાં સ્પર્શથી કાંતિ, કીર્તિ, લક્ષ્મી, બુદ્ધિ, ધૃતિ, તથા સમાધિ થાય છે, અને સિદ્ધિ વશ થાય છે. વલી હંસ, સારસ, ચક્રવાક આદિક જે પક્ષિ પણ આ નદીના પાણીને સ્પર્શ કરે છે, તેને પાપરૂપી મેલ ચોંટતો નથી. વલી આ નદીનાં પાણીથી સર્વ મહારોગો નાશ પામે છે; વલી જે માણસો આ નદીના કાંઠા પર ઊગેલાં વૃક્ષોના ફલો ખાય છે, તથા ઠ માસસુધિ જેડે આનું પાણી પીએ છે, તેડે વાત, પિત્ત, કુષ્ઠ આદિક રોગોને ક્રિડામાત્રમાં જીતીને સુવર્ણ સરસી કાંતિવાલા થાય છે; વલી આ નદીનાં જલનાં સ્નાનથી શરીરમાંથી પાપો પણ ચાલ્યા જાય છે, ત્યારે ઔષધોથી સાધ્ય એવા વાતરિ-ત્તાદિકની તો વાતજ શી કરવી? આ શત્રુંજયી નદી સ્પર્શથી પણ સર્વ તીર્થોનાં ફલો દેનારી, તથા સર્વ પાપોને હરનારી છે; વલી હે ચત્રી! જેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી શાંતનુ રાજાનાં પુત્રો સુખ પામ્યા, એવા આ નદીના ડહનું તમો માહાત્મ્ય સાંજલો?

આ ઝરત લંહમાં શ્રીપુર નામનું નગર છે, ત્યાં શત્રુંજને નાશ કરનારો શાંતનુ નામે રાજા હતો; તેની સુશીલા નામની સ્ત્રીએ એક વહાડો સ્વપ્નમાં અતિ ધૂસર ધૂમકેતુને જોઈને, તે વાત પોતાના સ્વામીને તુરત કહી. અનુક્રમે તે સ્વપ્નને અનુસારે તેણીને કુલદાણો પુત્ર થયો; અને તેજ વચ્ચે રાજ્યલક્ષ્મીના મુખ્ય અંગરૂપ દ્વાધીડનું સૈન્ય નાશ પામ્યું. વલી ફરીને પણ તેણીને હુલ્લ સ્વપ્નથી સૂચિત હીન પુત્ર થયો, અને તે વચ્ચે ઘોડાડનું સૈન્ય નાશ પામ્યું. તેથી જ રીતે ત્રીજો પુત્ર થવાથી, જીવિ-હિંસાથી જેમ ધર્મ, તથા હોનથી જેમ સર્વ યુગો, તેમ રાજાની સર્વ સં-દા નાશ પામી. ચોથા પુત્રની જન્મવાતાં સાંનસતાંજ શત્રુંજ સૈન્ય ન-હિત થાવીને તે શ્રીપુર નગરને ઘેરો ઘાલ્યો. ત્યારે સયલો ખંડાર તિરે દીવ થવાથી તે શાંતનુ રાજા પોતાની સ્ત્રી સુશીલાને તથા પુત્રોને કે-ઈને રાત્રિએ કેંદ્રક નામી ગયો. તેનાં નીલ, મહાનીલ, કાલ, તથા મહા-કાલ નામના તે ચારે પુત્રો સાથે વ્યસનોમાં લીન થયા. યુગાર, મંત્ર-જોજન, મદિરાપાન, વેશ્યાગમન, ચોરી, શિકાર, તથા પરસ્ત્રીગમન, નામનાં સાત વ્યસનો સ્વત્તમ જનોએ કહેલાં છે. યુગારથી ધીજાં વ્યસનો પણ થાય છે, માટે યદ્યે લોકમાં અદિતકારી યુગારનો ત્યાગ કરવો. વલી

જે માંસ, પોતાનાં શબ્દધીજ કહે છે કે, “ જેને તુરત નરકમાં જવું હોય, તે મને જઠ્ઠાણ કરે ” માટે તે માંસ જઠ્ઠાણનો ત્યાગ કરવો. જુગારથી ધન, યશ, ધર્મ, વંધુવર્ગ તથા કુલનો હાથ થાય છે, તથા તેથી દુઃખનાં સમૂહો દેનારી નરક અને તિર્યંચની ગતિ મલે છે. જે હુર્બુદ્ધિર્જીવ જીવનાં સ્વાદથી માંસ ખાય છે, તેને શીયાલ, અને પિશાચ સરખા નરકગામી જાણવા. જે મદિરાપાન અનર્થોનું મૂલ્ય, બુદ્ધિ, કાંતિ અને યશનો નાશ કરનારું, તથા પોતાની માતા અને પોતાની સ્ત્રી વચ્ચેના અંતરને પણ નહીં જણાવનારું છે, તે મદિરાપાન કોણ અંગીકાર કરે ? વહી વહે લોકનો વિઘાત કરનારું પરસ્ત્રીગમન તજવું; તેમ પાપરૂપ વેશ્યા પ્રતે જરા પણ પ્રીતિ કરવી નહીં. જે ચોરી આ લોકમાં પણ પ્રત્યક્ષ રીતે વધ, વંધનાદિક દુઃખો કરનારી છે, તેમ પરલોકમાં પણ દુઃખદાયી છે, એમ ધારી ઉત્તમ બુદ્ધિવાને તેનો ત્યાગ કરવો. ચોરીથી આ લોકમાં પણ કર્ણ, નાક, આંખ, હાથ, પગ વિગેરેને પીડા થાય છે, તથા પરલોકમાં ચાંડાલ-કુલમાં ઉત્તત્તિ થાય છે. ધર્મ રૂપી વૃદ્ધનાં મૂલમાં અમિ સરખા, કીર્તિ-રૂપી મહેલપર મશીના લેપ સરખા, એવા શિકારને સર્વજ્ઞ પ્રજુષ ધિક્કારેલ છે, માટે તેની વાર્તા પણ સાંજલવી નહીં. જે શિકારના વ્યસની માણસો પ્રાણીને મારે છે, તેને દુઃખ, દરિદ્રતા, તથા હુદ્ પીડાનાં જોગવનારા થાય છે. એવી રીતના સાતે વ્યસનો સેવનારા તે ચારે પુત્રો કુટી થયા. કદરૂપા, કૂર, છેપી, તથા કુસંગમાં પહેલા તે પુત્રો, કુપ્રહો જેમ ચંડને, તેમ રાજાને વીંટીને રહેતા હતા. એવી રીતે તે પુત્રો સહિત તે ના એક દેશમાંથી બીજા દેશમાં, તથા એક વનમાંથી બીજા વનમાં તથા સાગ્યો, પણ કોઈ જગોણ સુખ પામ્યો નહીં. હમેશાં અત્યંત જોતન કરતાં ઠતાં પણ રોગથી પ્રસ્ત થઈતા તે પુત્રો રાજાના મનમાં એવી ચિંતા ઉત્પન્ન કરવા સાગ્યા કે, દારિદ્રપણામાં પણ વૈરીને વિગેરેથી હારીને જે જીવિતાશા પ્રાણીને કરે છે, તે કેવલ ક્લેશમાટેજ થાય છે; માટે હવે તો આજે ગમે તેમ કરીને પણ આ સ્ત્રી તથા પુત્રોને ઘેરનીને, તુરત હું આપઘાત કરીશ. એમ વિચારીને તે કોશ્ક મોટા પર્વતપર ચઢ્યો; ત્યાં તેણે એક ઠંચું જિનમંદિર જોયું. પ્રાણ પ્રયાણના પ્રસ્થાન સમયે જાણે તે નાતું સેવાની શ્રદ્ધા કરતો હોય નહીં, તેમ તે, કુટુંબ સહિત તે જિનમં-

दिरमां गयो. त्यां तेणे श्रद्धूत आकारवाला, तथा सर्व तेजोनां सार
 अने जिननां चरणोने नमता एक पुरुषने जोयो. तेने जोवाची आ
 जाववालो थएलो ते राजा, पोताना आत्माने जिननी साथे ऐक्य
 रतो थको तेमने नमस्कार करवा लाग्यो, (मनशुद्धिची करेली अ
 जिनजक्ति पण परलोकनी पेठे आ लोकमां पण उत्तम सुख देन
 ठे.) पठी ते पुरुषे ते राजाने कळुं के, हे जडाकृति ! हुं नागकुमारो
 स्वामी धरणेंद्र हुं; तथा तारी जिनजक्तिची हुं तारापर युष्टमान थ
 लो हुं, माटे कंई वर माग ? तेनां वचनची खुशी थएलो ते राजा
 नमस्कार करीने कहेवा लाग्यो के, आपनुं दर्शन खरेखर मने संप
 देखाडनारुं ठे. वली हे धरणेंद्र ! हुं आपनी पासेची वर तो पठी मागी
 पण मने प्रथम ते वात कहो के, मारा आ पुत्रो नो जन्म थते ठते, अ
 क्रमे मारी संपदानो नाश केम थयो ? त्यारे धरणेंद्रे ज्ञानची तेनां
 वोने जाणीने कळुं के, महा वनमां आ नील क्षय नामनो पूर्व जवे जी
 हतो. क्रूर आशयवालो, तथा लोकोने मारनारो ते जित्त एक दहा
 यात्रिक लोकोने लुंटीने मार्गे पाठो बळ्यो; त्यां ते धनुष्य चढावीने
 नमां हरिणने शोधतो हतो, तैटलासां तेणे ध्यानमां रहेला एक मुनि
 जोया. त्यारे तेणे मुनिने हरिण विषे पुठवार्थी मुनि ज्यारे घोड्या नद
 त्यारे ते जित्ते ते मुनिनेज वाणची मार्या; त्यारे मुनि पण “नमोऽर्हज्जः
 एम कहेता थका मृत्यु पाम्या; अने तेज दिवसे ते जित्तने पण ए
 सिंहे मारी नांख्यो; त्यारे ते जित्त मरतां थकां चिंतववा लाग्यो वे
 थरे ! में छुष्टे आ निरपराधि मुनिने मार्या, तेनुं खरेखर मने आ फ
 मळ्युं. पठी ते जित्त त्यांची मरीने मुनिहिंसानां पापची सातमी न
 गयो, अने त्यां तेणे तेंत्रीस सागरोपम सुधि अधिक अधिक दुःख
 न कयुं. पठी बीजा पण सिंह, वाघ आदिकनां बहु जवो करी
 शे नो तेनरकमां गयो; माटे हे राजन् ! मुनिनी हिंसा महा
 पण ठे; तेम मुनिनी निंदा पण महा दुस्तर ठे, अने मुनिठनी ठ
 पावन, न महा पापोनी करनारी ठे. हवे थंत समये तेणे मुनिहिं
 यंकर न सांबी जे गर्हणा करी हती, तेची ते नरकमांची उघरीने आ
 पेक्षा पण ठे, भामनो पुत्र थयो ठे; अने हजु पण तेनुं केटलुंक पाप
 सानां पाप

० रहुं ठे; हवे था तारो महानीज पुत्र पूर्वे कंका नामनी नगरीना
 तेम राजानो स्वल्प धनवालो शूर नामनो क्षत्रीय सेवक हतो. एक द-
 ढो राजानो प्रधान वदसाइ जवाथी पोतानो गरास पोताने नहीं म-
 वाथी, दरिद्रपणाथी दुःखित थइ, पोताने घेर गयो. त्यां ते रसोइने
 मारी नरती करवा छाग्यो, त्वारे तेनी स्त्रीए तेने कथुं के, हे प्राणेश !
 मारी वस्तुठ मारी पासे नथी, माटे हुं शुं करुं ? स्त्रीनां ते वचनथी को-
 तायमान थइने तेणे तेणीने पठर मायों, त्वारे ते मुठा खाइ मृत्यु पामी.
 मारे तेनी पुत्रीए त्यां कोलाहल करवाथी, त्यां जमतो कोटवाल, ते सां-
 तली थावी पढोंच्यो, पत्नी कोटवाल तेने बांधीने राजापासे लेइ गयो;
 पारे राजाए तेने शूलीए चडाववानो हुकम कयों. त्यां कोइ मुनि पा-
 त्थी पंच नमस्कार सांजलीने, तथा तेमां आदरयुक्त थइने, ते शूखिनी
 रंदना सहन करी, मृत्यु पामी ते नरके गयो. त्यां स्त्रीवधथी उत्पन्न
 थयेलुं कर्म जोगवीने, हे राजन् ! नमस्कारनां स्मरणथी ते आ तारा
 पुत्रपणे उपज्यो ठे. माटे शरणविनानी तथा हमेशां वीकण एवी स्त्रीने
 नारवी नहीं, केम के कुपित थएली स्त्री वझे लोकनां घातमाटे घाय ठे.
 हवे था तारो ग्रीजो पुत्र पूर्वे कोइ महाकामी, तथा वेइया आदिकनुं
 पामन करनारो शेवतो पुत्र हतो, ते हमेशां देवगुरुनी निंदा करनारो
 तथा धर्मनो नाश करनारो हतो, तेम इव्य थने यौवननां मदथी मा-
 तापितानी पण ते आइना मानतो नहीं. देव, धर्म थने तत्वोनां कारण-
 रूप सुगुरुज ठे; माटे जेणे सुगुरुनी निंदा करेली ठे, तेणे ते त्रणेनो नाश
 कयों ठे. वली हे राजन् ! जे देव, धर्म थने गुरुनी निंदा करे ठे, ते
 बांडाखोमां जव करी, खरेखर नरकमां जाय ठे. देवनिंदा करनारने वो-
 धिविज, मोक्ष, स्वर्ग, उत्तमकुल, के शुद्ध इव्यनी प्राप्ति थती नथी.
 जिननी निंदाथी, मुंगापणुं, गुंगलापणुं, पिच्छ, कोढ आदिक रोगो थाय
 ठे, तेम गुरुनिंदा करवाथी थपयश, थकाळमृत्यु, दुःख, दुर्गधिपणुं,
 तथा पाठां आदिक रोगो पण घाय ठे. धर्मनी निंदा करनार माणस
 बारंबार नरक थने तिर्यंच योनिमां जाय ठे, तथा तेने मनुष्य जव
 मल्ली शकतो नथी, वली ते त्रणेनी निंदा करनार घोर पापी ठे, थने
 तेना संगथी वीजाठ पण मल्लीन घाय ठे. पठी ते पुत्रने एवो जाणीने

શેઠે વિચાર્યું કે, આ ડુરાચારી આપણા કુલને કલંક લગાડનારો છે. માટે તેને કચરાની પેઠે ઘરમાંથી કઢાડી મેલવો; એમ વિચારી તે શેઠે તેને ક્રોધથી નગરમાંથી કઢાડી મેલ્યો, ત્યારે તે (ટોલાંથી) ઘટ્ટ થઈ હરિણની પેઠે ઘનમાં જમવા લાગ્યો. પછી તે લૂતાપ્રમુખ મુલનાં રોગ પીડાથી મૃત્યુ પામીને ઠઠી નરકે જઈ આ તારો કાલ નામનો પુત્ર થયો છે. વલી આ તારો ચોથો મહાકાલ નામનો પુત્ર પૂર્વજન્મે બ્રાહ્મણનો પુત્ર હતો, તથા તે જિહ્વા માગી આજીવિકા ચલાવનારો તથા ડુઃખી હતો. ડુઃખે જરી શકાય એવા ઉદરને જરવામાટે તે દેશોદેશમાં જમતો હતો; ઠેવડે તે કોઈક જિનનાં પૂજારાને ઘેર ચાકરી રહ્યો. એક દહાડે તે દેવનાં આરૂપણો તથા મુનિનાં ઉપકરણો ચોરીને, એક વેશ્યાને દાસ્ય આપ્યો, કેમ કે તે, તે વ્યસનમાં અનુરક્ત થયો હતો. દેવઢવ્ય પ્રહાર કરવાથી સાત પેઢેડીઝનો ઢાહ થાય છે; વલી દેવઢવ્યનાં વિનાશથી પ્રાણી સાત વાર અત્યંત ડુઃખદાયી નરકમાં જાય છે; તેમ ગુરુઢવ્ય વિપસહિત જોજન સરખું છે. દેવઢવ્ય તથા ગુરુઢવ્યથી જીવિતની જે આશા રાખવી, તે ધતુરાથી તથા વિપથી મિશ્રિત અન્નનાં જોજન સરખું છે. પછી ઠેવડે કુષ્ઠના રોગથી પીડિત થઈને કેટલેક દિવસે મૃત્યુ પામીને, નરકમાં જઈ આવી, તે ચાંડાલકુલમાં ઉત્પન્ન થયો. અને ત્યાંથી મરીને આ તારો પુત્ર થયો છે. એવી રીતે તેણે મુનિહિંસાથી, સ્ત્રીહિંસાથી, દેવગુરુની નિંદાથી, તથા દેવઢવ્યનું અને ગુરુઢવ્યનું જનકણ કરવાથી, તારા કુલમાં ઉત્પન્ન થયા છે; વલી તે જિહ્વ અંતકાલે મુનિસ્મરણથી, ક્ષત્રી પરમેષ્ઠીનાં સ્મરણથી, દેવગુરુનો નિંદક સત્કુલની ઉત્પત્તિથી, તથા ચોર જિનદર્શનથી આ મનુષ્યપણે ઉપન્યા છે. વલી તેણેનાં ઘાકી રહેલાં પાપથી તું રાજ્યઘટ્ટ થયો છે, અને તેથી તું હવે આપઘાતની ઇલા કર નહીં. હવે તું સુરાટ્ટ દેશમાં જઈ, શત્રુંજયગિરિપાસે રહેલી શત્રુંજયા નદીને સેવ ? કેમ કે, તે સર્વ પાપોને નાશ કરનારી છે. વલી તે નદીનાં કાંઠાપર રહેલાં વૃક્ષોનાં ફલોને ખાજે, અને તારા પુત્રોને પણ ખવરાવજે, તથા તે શત્રુંજી નદીનાં જલથી શ્રી જિનેશ્વરપ્રત્યુનું સ્નાન કરજે. વલી તેજ નદીનાં કાંઠાપર પ્રાણીઝનાં સર્વ પાપોને હરનારું, તથા પૂર્વે સૂર્યે ઘનાવેલું જિનમંદિર છે. વલી તે પાપોની શાંતિમાટે વિધિપૂર્વક ત્રિકરણશુદ્ધિથી જિનપૂજન કરવું, તથા

जीवोनी रक्षा करवी. वली त्यां रद्दीने शुद्ध मनची, टाढतडका आदिकने सहन करीने ठठ, अष्टम आदिक तप करजे. एम करतां थकां ग्रण, चार, पांच अथवा ठ मासमां ते तारा पुत्रो निरोगी यश्ने सुखी थशे. एवी रीते कुकमोंची मुकाश्ने देवसरखा शरीरवाला थश्ने तेउ पोतानुं राज्य जोगवशे, तथा ठेवटे स्वर्गनुं राज्य पण जोगवशे. एवी रीतनां धरणेंडनां वचनो सांजलीने, ते राजाए छी तथा पुत्रोसहित तेने नमस्कार कयों. पठी धरणेंडे तेने कथुं के, हे राजन् ! ठ मास पठी ते नदीने किनारे तुं मारुं स्मरण करजे, जेची हुं तारा शत्रुर्तने जीती तने तारुं राज्य थपावी देइश. एम कहीने धरणेंड गयो. पठी राजा पण त्यां प्रभुने नमीने, मनमां ते धरणेंडनुं वचन स्मरण करतो थको चाखवा लाग्यो. पठी घणा देशोने उलंगीने ते सौराष्ट्र देशमां पढोंच्यो, तथा आश्चर्यसहित समताची ते शत्रुंजयगिरिने जोवा लाग्यो. पठी त्यां ते शत्रुंजयी नदीने कांठे तृणनी कुटीर (गुंपडी) करीने कुडुंयसहित समताची रह्यो. हवे त्यां तेउ सघसा ते नदीना किनारापरनां वृक्षोनां फलो खाता थका, तथा हमेशां त्रिकास जिनस्नात्र करता थका, तथा प्रभुने नमता थका रद्देवा लाग्या. त्यां एक मासमांज तेणे पोतानां पुत्रोने सुवर्णसरखी कांतिवाला जोया, तो पण धरणेंडनी आझाची ते त्यां ठ माससुधी रह्यो. पठी ठ मासने थंते धरणेंडनुं स्मरण करवाची, तेणे विमानमां येसाढी तेनां राज्यपर तेने येसाह्यो. पठी ते शांतनु राजा त्यां पुत्रोसहित जिनमंदिरमां रद्देसी प्रभुनी पूजा करवा लाग्यो. एवी रीते चोसठ लाख वषोंमुधि सुखमां रद्दीने, तेणे छी तथा पुत्रोसहित संयम लीबुं. पठी शत्रुंजयपर अन्नशन करीने, तेउ सघसा सर्व कर्मबंधोनो दाय घयाची केवळज्ञान पामी मोक्ष गया. एवी रीते थनेक प्रजावोवासी आ शत्रुंजयी नदी तेने सेवषाची राज्यव्रधने राज्य, सुखव्रधने सुख, विद्याव्रधने विद्या, तथा कांति, कीर्ति, बुद्धि, सद्ग्री थने स्वर्ग सुख पण क्रीडामात्रमांज आपे ठे. वली हे चक्षी ! जेन सघसा देवोमां श्री युगादीश प्रभु मुख्य ठे, तथा सघसा तीर्षोमां जेन आ शत्रुंजय तीर्थ मुष्य ठे, तेन सर्व तीर्षभूत नदीठमां आ शत्रुंजयी नदी मुख्य ठे, एम श्री जिनेश्वर प्रभुए फदेसुं ठे. तेन आ उत्तर दिशामां मनोदूर थने पवित्र जखोची

જરેલી, તથા સંપૂર્ણ વૈજવવાલી આ “પેંડી” નદી દેખાય છે. તે ન
 ઇશાનેંડની સ્પર્ધાથી સોધમેંડ જિનજક્તિથી પદ્મહમાંથી લાવેલા
 જિનજક્તિની સ્પર્ધાથી આ નદી આણેલી છે, માટે તે પણ શત્રુંજયી સ
 સીજ પ્રજાવવાલી, તથા હુદ્દ દોપોને હરનારી છે. આ નદીનીજ માટી
 ઘનાવેલા કુંજમાં આનુંજ પાણી જરીને જે માણસ જિનનાં શ્રંગપર ના
 છે, તેને મુક્તિ વશ થાય છે. વહી આ પૂર્વદિશાને શણગાર કરનારી
 દીને, જિનજક્તિથી ધરણેંડ પાતાલનાં મૂલમાંથી લાવ્યો છે, તે નદી
 નરદિશામાંથી નિકલીને સૂર્યોદ્યાનમાં થઈ દક્ષિણમાં જાય છે, તે નદી
 જિનસ્નાત્રમાટે અહીં નાગેંડ લાવેલ છે, માટે તે સર્વે પાપોને હરના
 “નાગેંડી” નાં નામથી પ્રસિદ્ધ થયેલી છે. વહી શ્રીપ્રથમ પ્રતુનાં સ
 પ્રમાટે સર્વે મુરુમુરોણ મલીને, હ્રોથી શોજિતી આ યમસહદા ન
 પનાવેલી છે. જે માણસે આ નદીનાં પાણીનાં સમૂહોથી શ્રી જિનેશ્વર !
 પુતું સ્નાત્ર કરેલું છે, તેણે આ મનુષ્યજવરૂપી વૃદ્ધનાં સર્વે ફલો મેલ
 છે. હે ચક્રીંડ ! એવી રીતે જિનસ્નાત્રમાટે વનાવેલી ચોદ મોટી નદી
 આ શત્રુંજયપાસે શોજે છે. એ સઘલી નદીઝમાંથી, તથા કુંદો, સમુ
 થને હ્રોમાંથી જલ લેજને પ્રતુનું સ્નાત્ર કરવું, એવો સંઘપતિ શ્રાવકો
 દ્વેશનો આચાર છે, તથા તે ચક્રીની અને ઇંડની લક્ષ્મી આપીને મો
 આપે છે. પવિત્ર જલવાહી, કલ્યાણ કરનારી, નાના પ્રકારના પ્રનાયો
 જરેલી, તથા સર્વે તીર્થોનાં અંશથી જૂપિત થયેલી આ સઘલી નદીઝ
 જે પ્રાણી સ્પર્શ કરે છે, તેને ઉત્તમ કીર્તિ, હુઃખનો નાશ, તથા શુભ
 હૃદય થાય છે, તેમ છર્ગાદિકની સંપદા તો તેની દૃષ્ટીમાંજ આવે છે
 તેમ સઘલા નિશાનો તેની સમીપે આવે છે, તેના આંગણમાં કામયે
 આવે છે, પ્રણે છોકો તેને વશ થાય છે, તથા તે પ્રાણી પવિત્ર થા
 છે; વહી તેને જૂન, પ્રેત કે પિશાચાદિકો પરાજય કરી શકના નર્વ
 તેમ કૃદાદિક હુદ્દ દોપો પણ તેને કોઈ પણ વ્યવસ્થા થતા નર્વ
 વહી સ્નાન અને (જિનનાં) સ્નાત્રાદિકથી જે પ્રાણી તેડવું આગમ
 કરે છે, તેને દેવો તો ચાકરરૂપ થાય છે, તથા તેને ઘેર સર્વે સંપદા
 આવે છે. વહી હે નરતેશ્વર ! આ જગોળ ચંડ, મૂર્ચ તથા વ્યંતેંડ
 કરેલાં વીજાં પણ ઘણાં જલાશયો છે. તે વચનો સાંનહીને દૃષ્ટિ થય

ए इन्द्र सहित ते नदीर्तमां स्नानं कर्तुं, वली ते नदीर्तमां कांठा-
 णं पुष्पो, तथा कमलो लेईने, अने तेना पाणीची कलशो जरीने तेणे
 नुं पूजनं कर्तुं. पठी त्यां तेणे पूर्वे तथा दक्षिण दिशामां ईडनी न-
 सरखां नगरो वसाव्यां; तथा वार्धकीने कहीने तेणे त्यां अनेक
 णो, तथा वगीचाळची शोजितुं श्री युगादीश प्रभुनुं मोटुं मंदिर वं-
 धुं. ज्यां चक्रीनां पुत्र ब्रह्मर्षि मुनिर्तमां समूहोनी साये सिद्ध यया,
 ते "ब्रह्मगिरि" नामनुं महान तीर्थं प्रसिद्ध ययुं. वली त्यां पण
 तीए पापोनुं नाश करनारुं "सुरविश्राम" नामनुं श्री युगादीश प्र-
 भुं मंदिर वंधाव्युं. पठी चक्री दुंदुजि तथा वाजांर्तमां मंगलध्वनि पू-
 गुरूर्तने अगाडी करीने, ईड तथा राजांर्त सहित, तथा सघलां पा-
 स अने संघनां लोको सहित जुदां जुदां शिखरोनी भूमिपर चेत्य-
 णी माटे चाल्या. आ शिखरपर कपर्दीयक्ष अधिष्ठाता धनार ठे,
 ते तेनां नामनां शिखरपर ईडे ते यक्षनी मूर्ति सहित प्रभुनुं मंदिर
 णव्युं. वली ते शिखरपर ईडनां वचनची माहासुदि पुनेमने दिवसे
 तीए श्री युगादीश प्रभुनी माता मरूदेवानी स्थापना करी; तेथी ते
 देवा नामनां शिखरपर लोको, नाम लीधाची पण पापोने हरनारां
 देवा माताने पूजवा लाग्या. ते माहासुदी पुनेमने दिवसे जे माणसो
 म सिद्ध एवा श्री मरूदेवा मातानी पूजा करे ठे, तेउं स्वर्गनुं राज्य
 मी मोक्ष जाय ठे. वली स्त्रीं पण तेमनी पूजा करीने चक्री, तथा
 डनी पटराणीं थई, पुत्रवाली तथा सौजाग्यवंती थईने अनुक्रमे मो-
 जाय ठे. पठी त्यांची वे योजन ठेठे एक योजननां प्रमाणवाला, अने
 यंचोने पण देवसुख थापनारां स्वर्ग नामनां शिखरने चक्रीए नमस्कार
 यो. तथा त्यां पण तेमणे अधिष्ठायक सहित, महान चक्रिची श्री
 गादीश प्रभुनुं मंदिर वंधाव्युं. आ उत्कृष्ट शिखरपर ज्ञाननां समुद्र
 रखा बाहुवलि मुनिराजे मुनिरूप यएला पोतानां एक हजारने आठ
 णोने कर्तुं के, आ तीर्थनां माहात्म्यची तमोने पुंडरिकजीनी पेटे के-
 सज्ञान थई, कर्मोनां क्षयची मोक्ष घाउ? माटे हे सुत्रतो! अर्ही
 ही तमो निर्यामणा करो? ते सांजली तेउं तेमनी साये त्यांज समा-
 यची रखा; पठी तेउं सघला अनुक्रमे केवलज्ञान पामी मोक्षे ग्या,

तेथी ते वाहुवली नामना शिखरपर पण जरते प्रासाद कराव्यो. प
चक्रीए इंद्रने प्रीतिथी पूठयुंके, हे इंद्र! आ सधखो पर्वत तीर्थमय
माटे आ मुनिज्जनों अग्निसंस्कार क्यां करवो? त्यारे तेणे पण पोता
ज्ञानथी जाणीने, जाणे सर्व लोकोनी प्रवृत्ति कराववा माटेज होय नई
तेम कळुं के, हे चक्री! मरूदेवाथी मांडीने पुंरुरिकजी सुधि सि
थपलाज्जनां शरीरो में क्षीरसमुद्रमां पधराव्यां ठे; केमके ते अमां
आचार ठे. हवे आ तीर्थमां शत्रुंजयनुं शिखर मुख्य ठे, केमके, ते स
तीर्थमय तथा युगादीश प्रभुनां चरणोथी सेवित थएलुं ठे, तेम सर्व वे
वोनां समूहोथी ते शोजितुं थएलुं ठे. माटे ते शिखरपर दाहादिक व
पकार्य करवुं लायक नथी, केमके, तेथी तीर्थनो खोप तथा जिनाज्ञा
खंडन थाय. माटे आ मुख्य तीर्थनी सर्व वाजुनी वे योजन जूमि ठोडीने
स्वर्ग नामनां शिखरपर अग्निसंस्कार करवो. तथा त्यां तेज सर्वनी पत्यर
मय मूर्तिज्ज कराववी, केमके तेम करवाथी हवे पठी वीजाज्ज पण तेम
करशे. एवी रीतनुं इंद्रनुं युक्तिवाळुं वचन सांजलीने चक्रीए तेवी रीतनो
तेमनो पुण्यनां समूह सरखो अग्निसंस्कार कयों; तथा तेज शिखरपर
तेमणे पूर्व दिशारूपी स्त्रीनां मुखपर रत्ननां तिखक सरखुं प्रभुनुं मंदिर
वनाव्युं. वली त्यां वार्धकी मारफते सोमयशाए पण पोतानां पिताळुं,
तथा वंधुज्जनां हर्षथी प्रासादो कराव्यां. पठी चक्रीए तालध्वजनां (त
लाजानां) शिखरपर, हाथमां खड्ग, ढाल, शूल, तथा सर्पवाला ताल
ध्वज देवनी स्थापना करी. पठी कदंब गिरिपर जईने चक्रीए श्रीनाज
गणधरजीने पूठयुं के, हे जगवन्! आ शिखरनो शुं प्रजाव ठे.? त्यारे
गणधर महाराज पण कहेवा लाग्या के, हे चक्री! तेनी कथा तमो
सांजखो? गइ उत्सर्पिणीमां चोवीसमा संप्रति नामना तीर्थकरना
कदंब नामनां गणधर क्रोड मुनिज्ज सहित अहीं मोक्षे गएला ठे, माटे
ते “ कदंबगिरि ” कहेवाय ठे. अहीं महा प्रजाविक औपधिज्ज, रसकुं
पिका, रत्ननी खाणो, तथा कटपवृक्षो ठे. दीवालीने दिवसे, शुभवारें, उ
त्तरायन संक्रांत होते ठे, अहीं मंडल करवाथी देवो प्रत्यक्ष थाय ठे.
ी एवी कोइ पण औपधिज्ज, के रसकुंपिकाज्ज, के सिद्धिज्ज आ पृथ्वीमां
के जे आ पर्वतपर न होय. जे सौराष्ट्र देशमां सिद्धनां .

સરસ્વતી આ કદંબગિરિ છે, ત્યાંના લાકો તે દારિદ્ર્યથી પીડાયજ કેમ ?
 વહી જેનાપર આ પર્વત તુષ્માન થયેલ છે, તેને કામધેનું, કલ્પવૃક્ષો,
 તથા ચિંતામણિ આદિક સર્વે તુષ્માન થયેલાં જાણવાં. અહીં રાત્રિ
 ઔપધિત પોતાની કાંતિરૂપી દીપકોનાં સમૂહોથી, નિર્જાગ્યનાં મં-
 દિરથી જેમ દારિદ્ર્યનો તેમ અંધકારનો નાશ કરે છે. વહી અહીં રૂ-
 ચકાદિની પેઠેજ હમેશાં કલ્પવૃક્ષો વહુ વાંચિત અર્યોને આપે છે. વહી
 વર્ષા શુભમાં વાદલાંડથી ઠવાયેલા સૂર્યકિરણોની પેઠે હીન કાલનાં
 પ્રસંગથી તેડ માણસોને ગોચર થશે નહીં. વહી મુખ્ય શિખરની પેઠે
 આ શિખર પણ પાપોને નાશ કરનારું, તથા ઘણે જીવોનો ઉપકાર કરનારું
 હોવાથી અત્યંત પ્રત્યાતિ પામશે. ઈશ્વરી રીતનો તેનો મહિમા સાંજણીને
 ચક્રી, તે અનેક વૃક્ષોવાલાં ધર્મોદ્યાનમાં, ઇંડ્રની સમ્મતિ પૂર્વક વાર્ધકી
 મારફતે ચોવીસમા જાતિ તીર્થંકર શ્રી વર્ધમાનસ્વામીનું મંદિર ઘનાલ્યું.
 દેવે તે કદંબ ગિરિથી પશ્ચિમ દિશા તરફ શત્રુંજયી નદીને કાંઠે ચક્રી
 પોતાની સેનાનો પઢાવ નાંખ્યો. ત્યાં કેટલાક દ્વાપી, ઘોડા, ઘસદ વિગેરે
 અભિવેકી પ્રાણીડ પણ રોગની પીડાથીનાં તીર્થનાં યોગથી સ્વર્ગમાં ગયા.
 પઠી તેડ પણ સ્વર્ગમાંથી ત્યાં આવીને ચક્રીને નમીને પોતાની સ્વર્ગપ્રાપ્તિ
 તુરત કહેવા લાગ્યા. તથા તેડે ત્યાં પોતાની મૂર્તિડવાલા પ્રાસાદો ધં-
 ધાવ્યા, અને ત્યારથી તે “દસ્તિતેના” (દસ્તિગિરિ) નામનો મહાન
 પર્વત પ્રત્યાત થયો. ઈશ્વરી રીતે ચક્રી શત્રુંજય ગિરિના સર્વ શિખરોપર
 દર્પનાં આવેશથી જિનાલયો ધંધાવ્યાં. વહી મુખ્ય શિખરની પ્રદક્ષિણા
 દેશને ચક્રી પોતાને સ્નાનકે પાઠા ફરીને શ્રી યુગાદીશ પ્રજુને નમ-
 સ્કાર કર્યો. પઠી ચક્રી મુખ્ય શિખરની નીચે સુવર્ણ ગુફામાં થયેલા,
 ઘનારા તથા વિચરતા તીર્થંકરોની રત્નમય મૂર્તિડ સ્થાપી.

દેવે ગિરનાર પ્રતે જવાની તૈયારી કરતા ચક્રીને, નમિ અને વિનમિ
 મુનિડે મધુર વચનોથી કર્યું કે, દે નૃપેશ ! અમો વે ક્રોડ મુનિડ સાથે
 અહીંજ રહીશું. કેમ કે, અહીંજ અમોને મોદા ધવાનો છે. તે સાંજણીને
 ચક્રીયે તેડને, તથા ધીજા મુનિડને નમસ્કાર કર્યો, ત્યારે તેડ તરફથી તેને
 ધર્મલાજની આશિષ મળી. ઈશ્વરી રીતે તે નમિ વિનમિ, તે મુનિડની સાથે
 પાગલપુત્રી દશમીને દિપ્તે પુંદરિકાજીની પેઠેજ મોદા ગયા. માટે પાગલ-

सुदी दशमीने दिवसे जेठ विमलाचलनो स्पर्श करे ठे, तेठ सघला पापोन नाश करीने मोक्षने जजनारा थाय ठे. पठी त्यां चक्रीए तथा देवोए तेमन निर्वाणमहोत्सव कर्यो, तथा तेमनी त्यां रत्नमय मूर्तिठे स्यापीने वे मा पठी तेठ चालवा लाग्या. त्यां पश्चिम दिशापरनां चोथा शिखरपर रा जाए तीर्थनी रक्षामाटे नंदी नामनां महा बलवान देवने स्थाप्यो; अने तेथी ते पर्वत पण नंदीना नामथीज प्रसिद्ध थयो, केम के ज्यां जे स्वार्म होय, त्यां तेनुं नाम थाय ठे. आ शिखरपर नमि राजानी वर्चादिक चो सठ व्रतधारी पुत्रीठे चेत्र वदी चौदशने दिवसे निश्चिथ समये एकी व खते स्वर्गे गइठ, तेथी ते “वर्च” नामनो पर्वत प्रसिद्ध थयो. त्यां र हेली तेठ श्री युगादीश प्रभुनां चरणकमलो सेवनाराठनां वांछितो पूरे ठे, तथा विघ्नेने हरे ठे. पठी सघला यात्रिको वारुणी दिशामां चाखता थका, विस्तार पामेली शाखाठनां अग्र जागोथी रोकाएलो ठे, सूर्यनां किरणोनो समूह ज्यां, एवा चंद्रोद्यानमां आब्या. त्यां लोकोए वृद्धोनी ठायामां घेठेली किन्नरीउथी गवाता अरिहंत प्रभुनां गुणोनां ऊंकार शब्दो सांजल्या. वली त्यां वृद्धोनी ठायार्थी श्रमनो नाश करीने, लोको मनोहर स्वादिष्ट फलो खाता थका तथा निर्मल पाणी पीता थका रक्षा. वली त्यां ब्राह्मी नदीनां ऊद्धोनां कल्लोलोथी लालीत थएला किनारापर संधना लोकोने मनमां आनंद थयो. हवे त्यां सोमयशा कुमार पोताना सरखी उमरवाला कुमारोनी साथे ते वननी शोचाने जोवा गयो. “आ मनोहर ठे, आ मनोहर ठे” एम जोतो थको ते ब्राह्मी नदीना किनाराने जोवा लाग्यो. एम जोतां जोतां ते उद्यानमां गयो, त्यां तेणे जटाधारी, तथा थंगे जजुती चोखेला केटलाक जितेंद्रि तपस्वीठेने जोया. मूर्तिथी शांत हृदयवाला तथा शरीरनां तेजर्थी अद्भुत वैभववाला ते योगीठेने जोइने सोमयशाए तेमनो आचार पूठ्यो. त्यारे तेठ कहेवा लाग्या के, अमो वैताड्यपर रद्देनारा विद्याधरो ठीए, तथा अज्ञानपणाथी करेली मुनिहत्यादिकनां पापोथी जीरु थएला ठीए; अमोए वैराग्यथी तापसी दीक्षा लीधी हती; पण एक दहाडो कर्मयोगे अमोए श्री युगादीश प्रभुने वांचा; अने तेमने पुठ्युं के, हे जगवन्! अमारो मोक्ष क्यारे थशे? त्यारे तेमणे कळुं के, श्री चंद्रप्रज तीर्थकरनां तीर्थमां श-

ઝુંજય નજદીક તમારો મોઢા થશે. તે સાંજલી થમો ધ્રી ચંદ્રપ્રજ પ્રજુ-
 ની મૂર્તિ કરાવીને, આ મોઢા સ્થાનકમાં આવી હમેશાં તેની પૂજા કરીએ
 ઠીએ. વલી હે રાજન્ ! અહીં તે આઠમા તીર્થંકરનું સમવસરણ થવાનું
 છે, તેથી વિશેષે કરીને થમો અહીં રહ્યા ઠીએ. તે સાંજલીને સોમયશાએ
 દર્પિત થઈ, ચક્રી પાસે આવી, તે ઘૂતાંત કહ્યો, તેથી તે પણ આનંદિત
 થયા. પઠી તેમણે ત્યાં ચંદ્રપ્રજ પ્રજુનું સમવસરણ થનારું જાણીને, વા-
 ર્ધકી મારફતે જિનપ્રાસાદ સહિત એક મોટું નગર વસાવ્યું. ધ્રી રીતે
 ત્યાં તીર્થંની પ્રતિષ્ઠા કરીને, ચક્રી વિશેષ પુણ્યની ઇચ્છાથી સંઘસહિત રે-
 વતાચલપ્રતે ચાલ્યા. પઠી તેમણે સુવર્ણ, રત્ન, તથા માણિક્યની કાં-
 તિથી આકાશને દેદીપ્યમાન કરતા, તથા પૃથ્વીરૂપી સ્ત્રીના, ઇંડનીલ-
 મણિ સાથે પરોવેલાં સ્ફટિક રત્નોવાલા, અને માલતીનાં પુષ્પોવાલા વે-
 ણિદંડ (ચોટલા) સરલા, તથા સ્ફુરાયમાન થતી ધીજલીડની શિલા-
 વાલા શ્યામ મેઘની પેઠે, વચ્ચે વચ્ચે સુવર્ણની રેલાવાલા, અને લીલમની
 શિલામય, ઇવા ઝંચા રેવતાચલને જોયો. ત્યાં ફિડા કરતા ફિન્નરોનાં
 ઘાલકોએ ઝંચા ઝાલેલા રત્નનાં કંડુકો (દહાડ) દિવસે પણ આકા-
 શમાં તારાડની ત્રાંતિ ડપજાવતા હતા. વલી અહીં રાત્રિએ ચંદ્રકાંત મ-
 ણિડનાં શિખરોમાંથી ઝરતાં અમૃત સરલાં ઝરણો યલ્લવિનાજ વનનાં
 ઘૂફોનું પોષણ કરતાં હતાં. વલી અહીં પચરંગી મણિડનાં ફિરણોવાલાં
 વિચિત્ર ઘૂફો પવનથી પ્રેરાયાં થકાં, ત્યાં આવનારાડને મયૂરનાં નૃત્યનો
 ત્રમ ડપજાવતાં હતાં. વલી કોઈ જગોએ તો તે પર્વત ચારે ઘાજુડથી લી-
 લમની શિલાવાલો, તથા મધ્યમધ્યમાં સ્ફટિકની શિલાડવાલો થયો
 થકો, સ્ફુરાયમાન તારાડ સહિત આકાશવાલો શોજતો હતો. વલી
 ચારે ઘાજુડથી ઘૂફોથી વાંટાણાં સુર્ણનાં શિખરવાલો તે પર્વત પૃથ્વી-
 રૂપી સ્ત્રીના રહામણિ (રાહડી) ની પેઠે શોજતો હતો. વલી ત્યાં ર-
 સકુંપિકાડ તો ઇમજ ઘોડ્યા કરે છે કે, ધર્મ કોને સાક્ષિરૂપ છે ? તથા
 અમો કોના દારિડ્રને લક્ષ્મીથી હણીયે ? વલી તે પર્વત ફલ સહિત કે-
 લનાં ઘૂફોથી, તથા આંવાડથી તોરણોવાલો, અને વિદ્યાધરની સ્ત્રીડનાં
 ગાયનોથી જાણે મહોત્સવવાલો હોય નહીં, તેમ લાગે છે. વલી તે પર્વત
 દિવસે વલતા સૂર્યકાંત મણિડવાલો, તથા રાત્રિએ ઔપધિડનાં તેજ-

વાલો, અને કેલરૂપી ધ્વજાઈવાલો જાણે અનલાધિપતિ (અગ્નિદેવ) હોય નહીં, તેવો લાગે છે. વહી પોતાનાં શિશ્વરોનાં અગ્ર જાગોપર રહેલાં મણિઝનાં સમૂહોથી દિવસે પણ તે આકાશને સંકડો ચંડોવાણું બનાવે છે. વહી શેષનાગપર તથા ચંડ્રપર જેમ ચંદનનું લેપન, તેમ અહીં સ્ફટિકની ઘાંધેલી નેદેરોમાં ઝરણાઈનું જલ શોષે છે. વહી તે નીચાણ જૂમિપર ક્રીડા કરતા હાથીઝનાં ગર્જારવોથી, તથા હમેશાં ઝરતા ઝરણાઈનાં શબ્દોથી સર્વ જગોષ વાચાલ થપ્લો દેલાય છે. વહી કસ્તૂરીયાં મૃગોની કસ્તૂરીથી લેપન કરાતો, તથા ચમરી ગાયોનાં ચામરોથી ચીંજાતો તે પર્યત ગિરિરાજ સરલો દેલાય છે. વહી અહીં અંશ પયનનાં જરાવાથી ઘાંસો વાગતે ઠતે, નદીનાં ઝરણોનાં શબ્દો તથા વેળાંગનાનાં ગાયનો સંજલાતે ઠતે, મયૂરો તેમાં રક્ત થઈ નાચે છે. વહી અહીં શ્વાસ રોકીને સ્થિર ઘૃત્તિવાલા મુનિઝ ગુફામાં રહી આત્મસંયધિ તેજને પ્યાવે છે. વહી હમેશાં દેવોથી, યદ્ધોથી, અપ્સરાઝનાં સમૂહોથી, વિદ્યાપરોથી તથા ગાંધર્વોથી આ પર્યત સ્વાર્થસિદ્ધને માટે હમેશાં સેવાય છે. વહી અહીં સૂર્ય તથા ચંડ્ર પણ દાણવાર પોતાનાં વાહનો યોજાવીને તેની સ્તુતિ કરતા યજ્ઞ આનંદ પામે છે. વહી આ પર્યતપર રહેલાં, લવંગ, ધારોણી, નાગરવહ્લી, માલતી, તમાલ, કદંબ, જાંબુ, આંબા, લાંબડા, ચંપક, વિંધિક, નાણીપરી, તાડી, તિલક, લોદર, વડ, ચંપક, ઘકુલ, અશોક, અશ્વત્થ, પલાશ, આંબલી, પીપલા, માધવી, કેલ, ચંદન, કલ્પવૃક્ષ, કપેર, થીજોરાં, દેવદાર, ગુલાવ, અંકુશ, જામુદ, તથા કુરબક આદિક વૃક્ષો, ઠાપા, ફલ, પત્ર, તથા પુષ્પોથી લોકોનાં સમૂહોને આનંદ થાપે છે. પૃથ્વી રીતના, રોહણાચલ, વૈતાલ્ય, તથા મેરુની સંપદાને દરનારા તે રેવતાચક્રને જોડેને ચક્રીષ અપવાસ સહિત ત્યાં આવાસ કર્યો, પત્ની ત્યાં ચક્રીસંઘસહિત દ્વેષકરીને, ગુરુની આજ્ઞા પ્રમાણે શત્રુંજયની પેઠે તે પર્યતની પણ પૂજા કરી. ત્યાં શક્તિસિદ્ધે મનોદર રસથી અમૃતને પણ તુલકારનારી રસવતી સંઘસહિત ચક્રીને જમાડી. તે રેવતાચક્રને મોહની પેઠે હુર્ગમ જાણીને તેજર મુખે ચઢવાનાટે કેવડી સિદ્ધાંતથી જેમ, તેમ ચક્રીષ દજાર યદ્ધો મારક્તે દાન, શીષ, તદ અને જાવસરમ્મી પાર પાવડીઝ બનાવી. વહી ત્યાં તે તે પાવડીઝનાં મુખોપર ચક્રીષ શાયામુઝનાં મુખમાટે, વાવો.

घगीचा, नदी, चेत्यो, विस्वामा विगेरे घनाव्या. ते पावडीउं मारफते, पोतानां मनोरथपर जेम तेम संघना लोको ते रेवताचलपर चढ्या. त्यां हवे घनारा नेमिनाथ प्रभुनां व्रण कल्याणकोने जाणीने चक्रीए शिखरी (वार्धकी) मारफते एक उंचुं जिनमंदिर घंघाव्युं. ते जिन-मंदिरमां रेवताचलनां अमूल्य पचरंगी मणि अने रत्नोना किरणो-धी वल विनां चित्रामण थइ रल्लुं. ते सुरसुंदर नामनो प्रासाद दरेक दिशाउं प्रते अग्यार अग्यार मंडपोवालो, चार छारोवालो, तथा अत्यंत उंचो शोजतो हतो. वली ते जिनप्रासाद जालीउं, ऊरुखाल, तथा तोरणोधी, अने सर्वे कुतुर्नां घगीचाल्धी मंडित घयो थको देदी-प्यमान लागतो हतो. स्फटिकनां घनावेला ते प्रासादमां लीलमनी घ-नावेली श्रीनेमनाथ प्रभुनी मूर्ति नेत्रनां पांडुर जागमां रहेली कनीकी (कीकी) सरखी शोजती हती. जगतनां खेदने नाश करनारो ते जि-नप्रासाद मुख्य शिखरनी नीचे पश्चिम दिशामां एक योजन दूर हतो. वली नाश करेल ठे अज्ञानना समूह जेणे, एवो "स्वस्तिकावर्तिक" नामनो श्री आदिदेव प्रभुनो प्रासाद पण त्यांज चक्रीए कराव्यो. त्यां पण विमलाचलनी पेठेज सुवर्ण, रूपुं, माणिक्य, रत्न तथा धातुउंनी घनावेली घणी मूर्तिउं शोजती हती. पठी त्यां पण चक्रीए अरिहंत प्रभुनी जकिनां समूहधी, गणधरोए कहेली विधिपूर्वक विविध प्रकारनी भेटो सहित प्रतिष्ठा करी. हवे ते समये हर्षधी ऐरावलो इंड पण पोतानां ऐरावण हाथीपर चढीने, नेमनाथ प्रभुने बांदवा माटे त्यां आव्यो. त्यां ऐरावणे पोतानो बलवान पग मुकीने, पृथ्वीने दवावी, अने तेथी त्यां कुंड थयो, तेनुं पाणी अरिहंत प्रभुनी पूजामां उपयोगी थयुं, अने ते कुंड गजपगलांना (हाथी पगलांनां) नामधी प्रसिद्ध थयो. तेनी अंदर व्रणे जगतनी पवित्र नदीउंनां प्रवाहो पळ्या, तथा तेनी फेलाती दीव्य सुगंधिधी जमराउं त्यां गुंजारव करवा लाग्या. तेना पाणीनी आगल अमृत तो फोकट थयुं, साकर तो कांकरारूप थइ, अगर तो हलको थयो, तथा कस्तुरीने तो कोइ संजालवा पण लाग्युं नही; वली तेनां पाणी आगल चंदन तो तेनां एक डुकडा सरल्लुं थयुं, तथा सरस्वती अने सिंधु नदी तो रसविनानी थइ; तेम तेना पाणी आ-

ગલ ગંગા અને ફીરસમુદ્રનું પાણી પણ કંઈ હિસાવમાં રહ્યું નહીં. વલી વીજાં તીર્થોને જોવાથી, સાંજલવાથી, સ્પર્શ કરવાથી, તથા સેવવાથી જે ફલ થાય છે, તે ફલ ફક્ત આ કુંડનું પાણી જોવાથીજ થાય છે. વલી દેવો જેને અમૃતકુંડો કહે છે, તે તો ફોકટ કહે છે, કેમ કે, આ કુંડજ અજરામરપણું આપે છે, પણ વીજા કુંડો આપતા નથી. તે કુંડ દીવ્ય તીર્થોનાં જલોથી ઝરેલો છે, તથા દોષોષ કરીને રહિત છે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી આધિ તથા વ્યાધિ નાશ પામે છે. વલી અહીં નાગેંડ્રે નેમનાથ પ્રજુની જક્તિથી પોતાનાં વાહન સર્પ મારફતે જે કુંડ બનાવ્યો, તે “નાગ-જર” નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયો, અને તેનું પાણી પણ ઘણુંજ પવિત્ર થયું. વલી મયૂરનાં પગનાં આક્રમણથી જે ઝરણું વહેવા માંડ્યું, તે “મ-યૂરનિર્જર” નાં નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયું; અને તે ચમરેંડ્રે પ્રજુની જક્તિથી પોતાનાં વાહન મયૂર મારફતે કરાવ્યું હતું. વલી અહીં રહેલા ચંદ્રકુંડ, સૂર્યકુંડ વિગેરેનો પ્રજાવ પણ વચનથી ન વર્ણવ્યો જાય તેવો છે, કેમ કે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી પાપો અને કુષ્ઠો પણ નાશ પામે છે. વલી અહીં શંવાકુંડ નામનો જે મહાપ્રજાવિક કુંડ છે, તેનાં પાણીની સેવાથી હત્યાદીક જયંકર પાપો પણ નાશ પામે છે. વલી અહીં વીજા દેવોષ પણ ઘણા કુંડો બનાવ્યા છે, તેડનાં પ્રજાવની સ્થિતિ તો તેજ જાણે છે.

હવે અહીં દેવતાડ “હું પેદેલાં પ્રજુને પૂજું, હું પેદેલાં પ્રજુને પૂજું” એવી રીતે પરસ્પર સ્પર્ધા કરતા ચકા, પોતાની શક્તિથી લાવેલાં પુષ્પોથી તેડ નેમનાથ પ્રજુને પૂજવા લાગ્યા. પઠી ઝરત મહારાજે પણ તે ગજેંડ્ર-પદ કુંડમાં સ્નાન કરીને, તથા શુદ્ધ વલ્લો પહેરીને નેમનાથ પ્રજુની પૂજા કરી. પઠી તેમણે પૂર્વની પેઠેજ અહીં પણ પ્રજુની આરતિ ઉતારીને, જ-મણી ઘાજુથી મંગલદીવો પણ ઉતાર્યો. પઠી હૃદયમાંથી ઝજરાઈ જતી હર્ષની સંપદાને જાણે વહાર કહાડતા હોય નહીં, તેમ ચક્રી પ્રજુનાં ચ-રણતરફ દષ્ટિ રાખીને નીચે પ્રમાણે સ્તુતિ કરવા લાગ્યા. હે શ્રી શિવા-દેવીનાં પુત્ર ! અનંત ગુણોરૂપી રત્નોનાં મહાસાગર સરસા, સંસારનો પાર પહોંચવામાં આધારજૂત, તથા અપાર સંસારથી તારનારા એવા તમો જય-વંતા વર્તો ? હે કૃપાલુ શ્રી નેમિનાથ પ્રજુ ! અજ્ઞાનમાં મમ્મ, તથા જવથી થયેલા, એવા મને આપનાં સ્વાજાવિક તેજથી મારો ઉદ્ધાર કરો?

વહી હે દેવ ! આપેં પૂર્વે જે રાગાદિક શત્રુઠને જીત્યા ઠે, તેજ શત્રુઠ આપનાં
 વિરોધથી મને દુઃખ આપે ઠે. આપે તો સર્વ જાવોમાં સામાન્યપણારૂપ બ-
 દાસીનપણું ધારેલું ઠે, અને તેથી જો મારાતરફ આપ બપેદા કરશો, તો
 આપનું ઉત્તમ સ્વામિપણું શીરીતે રહી શકશે ? આ સંસારરૂપી સમુદ્રની
 અંદર મોહરૂપી આવર્તમાં (ધુમરીમાં) પડેલો હું, આપનાં ધ્યાનરૂપી
 વહાણનો ક્યારે આશ્રય કરીશ ? વહી હે જગત્પ્રજુ ! આ મારું મદોક્ત,
 તથા કદાપ્રહમાં લીન થયેલું ચિત્ત દુઃખાય નહીં, તેવી આપ કંઈક મા-
 રાપર કૃપા કરો. વહી હે સ્વામી ! તૃપ્ણાથી ચપલ થયેલું, તથા કામદેવનાં
 તાપથી વિવ્દ્લ થયેલું મારું ચિત્ત આપનાં ધ્યાનરૂપી અમૃતનાં સેવનથી
 શાંતિ પામે ઠે. વહી હે પ્રજુ ! આપનાં સમતાનાં સારરૂપ માર્ગમાં જે મા-
 ણસ ફણવાર પણ ગમન કરે ઠે, તેઠં કોઈ પણ વસ્તુતે ક્રોધરૂપી સ્વરાય
 માર્ગે ચડતા નથી. હે સ્વામી ! પાર્થિવ્યાદિક સ્ફુરાયમાન થતી આપની
 પિંડસ્ય ધારણાને ભક્તુદ જ્ઞાનવંત યોગીઠ ધ્યાવે ઠે. જ્યારે પ્રજુ લોકોને
 ભપદેશ આપે ઠે, તે વસ્તુતનું પ્રજુનું જે ધ્યાન ધરેલું તેને પદસ્યધ્યાન ક-
 હીય. તથા રાગદ્વેષરહિત, યોગયુક્ત, નિરાશ્રય, સ્ફુરાયમાન ઘાતિકર્મો
 વિનાનાં કરુણામાં તત્પર, કેવલજ્ઞાનવાલા આત્માને જે તન્મયપણાથી
 ધ્યાવે, તે મુનિ રૂપસ્ય ધ્યાનને જાણનારો ઠે. નાના શ્રુતવિચારથી, એક્ય-
 શ્રુતવિચારમાં, તથા તેથી સૂક્ષ્મક્રિયામાં, અને તેથી સંમુશ્ચિન્નક્રિયામાં,
 એવી રીતે આત્મસંવેદનથી ચાર પ્રકારનાં શુદ્ધ ધ્યાનપ્રતે ચઢીને યોગી
 ચિન્મયપણાને હુણે ઠે. વહી હે પ્રજુ ! પેહેલેથીજ નાના પ્રકારનાં ધ્યા-
 નોથી મેં આપનું આરાધન કરેલું ઠે, પણ અનુક્રમે આત્માસાથે આત્માને
 મેલવવાની મારી હવે ઇચ્છા ઠે. વહી હે દેવ ! તત્ત્વનાં જાણનારાઠં આપને
 પરમાર્થથી નિરાકાર, નિરાધાર, નિરાદાર, તથા નિરંજન કહે ઠે. વહી
 હે પ્રજુ ! તમારું પરમ બ્રહ્મમય તેજ, સર્વવ્યાપી ઠતાં પણ મારા મોહરૂપી
 અંધકારનો નાશ કેમ કરવું નથી ? વહી હે સ્વામી ! જ્યારે લોકો આ-
 પનાં ચિદાનંદમય ચરણકમલોને વાંદે ઠે, ત્યારેજ તેમનો જવરૂપી પ્રીત્મ-
 સ્તુનો તાપ નાશ પામે ઠે. નિદ્રામાં શૂન્ય ચિત્તપણું, તથા જાણત અવ-
 સ્થામાં અત્યંત કલ્પનાઠં ધાપે ઠે, પણ તે ઘણેથી અસંગા એવા તમો
 કોઈ દૂર રહેલા ધંડ ઠો. વહી હે પ્રજુ ! આપ ધ્યેયરૂપ હોતે ઠતે, ધ્યા-

ગલ ગંગા અને હીરસમુદ્રનું પાણી પણ કંઈ હિસાબમાં રહ્યું નહીં. વલી વીજાં તીર્થોને જોવાથી, સાંજલવાથી, સ્પર્શ કરવાથી, તથા સેવવાથી જે ફલ થાય છે, તે ફલ ફક્ત આ કુંડનું પાણી જોવાથીજ થાય છે. વલી દેવો જેને અમૃતકુંડો કહે છે, તે તો ફોકટ કહે છે, કેમ કે, આ કુંડજ અજરામરપણું આપે છે, પણ વીજા કુંડો આપતા નથી. તે કુંડ દીવ્ય તીર્થોનાં જલોથી ઝરેલો છે, તથા દોષોષ કરીને રહિત છે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી આધિ તથા વ્યાધિ નાશ પામે છે. વલી અહીં નાગેન્દ્રે નેમનાથ પ્રજુની જક્ષિથી પોતાનાં વાહન સર્પ મારફતે જે કુંડ બનાવ્યો, તે “નાગ-કર” નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયો, અને તેનું પાણી પણ ઘણુંજ પવિત્ર થયું. વલી મયૂરનાં પગનાં આક્રમણથી જે કરણું વહેવા માંડ્યું, તે “મ-યૂરનિર્જર” નાં નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયું; અને તે ચમરેન્દ્રે પ્રજુની જક્ષિથી પોતાનાં વાહન મયૂર મારફતે કરાવ્યું હતું. વલી અહીં રહેલા ચંડકુંડ, સૂર્યકુંડ વિગેરેનો પ્રજાવ પણ વચનથી ન વર્ણવ્યો જાય તેવો છે, કેમ કે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી પાપો અને કુષ્ટો પણ નાશ પામે છે. વલી અહીં અંબાકુંડ નામનો જે મહાપ્રજાવિક કુંડ છે, તેનાં પાણીની સેવાથી દત્ત્યાદીક જયંકર પાપો પણ નાશ પામે છે. વલી અહીં વીજા દેવોષ પણ ઘણા કુંડો બનાવ્યા છે, તેડનાં પ્રજાવની સ્થિતિ તો તેજ જાણે છે.

હવે અહીં દેવતાડ “હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું, હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું” એવી રીતે પરસ્પર સ્પર્ધા કરતા થકા, પોતાની શક્તિથી લાલેલાં પુષ્પાથી તેડ નેમનાથ પ્રજુને પૂજવા લાગ્યા. પઠી ઝરત મહારાજે પણ તે ગર્જેન્દ્ર-પદ કુંડમાં સ્નાન કરીને, તથા શુદ્ધ વસ્ત્રો પહેરીને નેમનાથ પ્રજુની પૂજા કરી. પઠી તેમણે પૂર્વેની પેઠેજ અહીં પણ પ્રજુની આરતિ ઉતારીને, જમણી યાજુથી મંગલદીવો પણ ઉતાર્યો. પઠી હૃદયમાંથી ઝનરાઈ જતી હર્ષની સંપદાને જાણે ઘઘાર કઢાડતા હોય નહીં, તેમ ચક્રી પ્રજુનાં ચરપતરફ દૃષ્ટિ રાખીને નીચે પ્રમાણે સ્તુતિ કરવા લાગ્યા. હૈ શ્રી શિવા-દેવીનાં પુત્ર ! અનેત ગુણોરૂપી રત્નોનાં મહાસાગર સરલા, સંસારનો પાર પહોંચવામાં આધારજૂત, તથા અપાર સંસારથી તારનારા ણવા તમો જય-વંતા વર્તો ? હૈ કૃપાયુ શ્રી નેમિનાથ પ્રજુ ! અજ્ઞાનમાં મગ્ન, તથા જવથી ઘપ્પા, ણવા મને આપનાં સ્વાત્મિક તેજથી મારો ઉદ્ધાર કરો!

વલી હે દેવ ! આપેં પૂર્વે જે રાગાદિક શત્રુઝને જીત્યા છે, તેજ શત્રુઝ આપનાં વિરોધથી મને ડુઃખ આપે છે. આપે તો સર્વ જાવોમાં સામાન્યપણારૂપ ડાહીનપણું ધારેલું છે, અને તેથી જો મારાતરફ આપ ઉપેક્ષા કરશો, તો આપનું ઉત્તમ સ્વામિપણું શીરીતે રહી શકશે ? આ સંસારરૂપી સમુદ્રની અંદર મોહરૂપી આવર્તમાં (ધુમરીમાં) પડેલો હું, આપનાં ધ્યાનરૂપી વહાણનો ક્યારે આશ્રય કરીશ ? વલી હે જગત્પ્રજુ ! આ મારું મદોદ્ધત, તથા કદાપ્રહમાં લીન થયેલું ચિત્ત ડુઃખાય નહીં, તેથી આપ કંદેક મારાપર કૃપા કરો. વલી હે સ્વામી ! તૃષ્ણાથી ચપલ થયેલું, તથા કામદેવનાં તાપથી વિવ્હલ થયેલું મારું ચિત્ત આપનાં ધ્યાનરૂપી અમૃતનાં સેવનથી શાંતિ પામે છે. વલી હે પ્રજુ ! આપનાં સમતાનાં સારરૂપ માર્ગમાં જે માસ દાણવાર પણ ગમન કરે છે, તેઝ કોઈ પણ વચ્ચે ક્રોધરૂપી ચરાવળે ચડતા નથી. હે સ્વામી ! પાર્થિવ્યાદિક સ્ફુરાયમાન થતી આપની હિંસ્ય ધારણાને ડહાપટ જ્ઞાનવંત યોગીઝ ધ્યાવે છે. જ્યારે પ્રજુ લોકોને પદેશ આપે છે, તે વચ્ચેતનું પ્રજુઝ જે ધ્યાન ધરેલું તેને પદસ્યધ્યાન કોણ તથા રાગદ્વેષરહિત, યોગયુક્ત, નિરાશ્રય, સ્ફુરાયમાન ધાતિકર્મોનાં કરુણામાં તત્પર, કેવલજ્ઞાનવાલા આત્માને જે તન્મયપણાથી પાવે, તે મુનિ રૂપસ્ય ધ્યાનને જાણનારો છે. નાના શ્રુતવિચારથી, એક્યત્તવિચારમાં, તથા તેથી સૂક્ષ્મક્રિયામાં, અને તેથી સંમુઠ્ઠિક્રિયામાં, ત્રી રીતે આત્મસંવેદનથી ચાર પ્રકારનાં શુદ્ધ ધ્યાનપ્રતે ચઢીને યોગી વેન્મયપણાને જુએ છે. વલી હે પ્રજુ ! પેહેલેથીજ નાના પ્રકારનાં ધ્યાનથી મેં આપનું આરાધન કરેલું છે, પણ અનુક્રમે આત્માસાચે આત્માને યજ્ઞવાની મારી હવે ઇચ્છા છે. વલી હે દેવ ! તત્ત્વનાં જાણનારાઝ આપને રમાર્થથી નિરાકાર, નિરાધાર, નિરાદાર, તથા નિરંજન કહે છે. વલી હે પ્રજુ ! તમારું પરમ બ્રહ્મમય તેજ, સર્વવ્યાપી ઠતાં પણ મારા મોહરૂપી અંધકારનો નાશ કેમ કરતું નથી ? વલી હે સ્વામી ! જ્યારે લોકો આપનાં ચિદાનંદમય ચરણકમલોને વાંદે છે, ત્યારેજ તેમનો જવરૂપી ગ્રીક્ષ્મરહતુનો તાપ નાશ પામે છે. નિદ્રામાં શૂન્ય ચિત્તપણું, તથા જાણત અવસ્થામાં અત્યંત કલ્પનાઝ થાય છે, પણ તે વચ્ચેથી અલગા પવા તમો કોઈ દૂર રહેલા ચંદ્ર ઠો. વલી હે પ્રજુ ! આપ ધ્યેયરૂપ હોતે ઠતે, ધ્યા-

ગલ ગંગા અને ફીરસમુદ્રનું પાણી પણ કંઈ હિસાવમાં રહ્યું નહીં. વહ્ની વીજાં તીર્થોને જોવાથી, સાંજલવાથી, સ્પર્શ કરવાથી, તથા સેવવાથી જે ફલ થાય છે, તે ફલ ફક્ત આ કુંડનું પાણી જોવાથીજ થાય છે. વહ્ની દેવો જેને અમૃતકુંડો કહે છે, તે તો ફોકટ કહે છે, કેમ કે, આ કુંડજ અજરામરપણું આપે છે, પણ વીજા કુંડો આપતા નથી. તે કુંડ દીવ્ય તીર્થોનાં જલોથી જરેલો છે, તથા દોષોષ કરીને રહિત છે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી આધિ તથા વ્યાધિ નાશ પામે છે. વહ્ની અહીં નાગેંડે નેમનાથ પ્રજુની જક્તિથી પોતાનાં વાહન સર્પ મારફતે જે કુંડ વનાવ્યો, તે “નાગ-જર” નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયો, અને તેનું પાણી પણ ઘણુંજ પવિત્ર થયું. વહ્ની મયૂરનાં પગનાં આક્રમણથી જે જરણું વહેવા માંડ્યું, તે “મ-યૂરનિર્જર” નાં નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયું; અને તે ચમરેંડે પ્રજુની જક્તિથી પોતાનાં વાહન મયૂર મારફતે કરાવ્યું હતું. વહ્ની અહીં રહેલા ચંદ્રકુંડ, સૂર્યકુંડ વિગેરેનો પ્રજાવ પણ વચનથી ન વર્ણવ્યો જાય તેવો છે, કેમ કે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી પાપો અને કુષ્ટો પણ નાશ પામે છે. વહ્ની અહીં અંવાકુંડ નામનો જે મહાપ્રજાવિક કુંડ છે, તેનાં પાણીની સેવાથી હત્યાદીક જયંકર પાપો પણ નાશ પામે છે. વહ્ની અહીં વીજા દેવોષ પણ ઘણા કુંડો વનાવ્યા છે, તેડનાં પ્રજાવની સ્થિતિ તો તેજ જાણે છે.

હવે અહીં દેવતાડ “હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું, હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું” એવી રીતે પરસ્પર સ્પર્ધા કરતા થકા, પોતાની શક્તિથી લાવેલાં પુણ્યોથી તેડ નેમનાથ પ્રજુને પૂજવા લાગ્યા. પઠી જરત મહારાજે પણ તે ગજેંડ-પદ કુંડમાં સ્નાન કરીને, તથા શુદ્ધ વસ્ત્રો પહેરીને નેમનાથ પ્રજુની પૂજા કરી. પઠી તેમણે પૂર્વની પેઠેજ અહીં પણ પ્રજુની આરતિ ઉતારીને, જ-મણી વાજુથી મંગલદીવો પણ ઉતાર્યો. પઠી હૃદયમાંથી ઉજરાઈ જતી હર્ષની સંપદાને જાણે વહાર કહાડતા હોય નહીં, તેમ ચક્રી પ્રજુનાં ચ-રણતરફ દૃષ્ટિ રાખીને નીચે પ્રમાણે સ્તુતિ કરવા લાગ્યા. હે શ્રી શિવા-દેવીનાં પુત્ર ! અનંત ગુણોરૂપી રત્નોનાં મહાસાગર સરલા, સંસારનો પાર પહોંચવામાં આધારજૂત, તથા અપાર સંસારથી તારનારા એવા તમો જય-વંતા વર્તો ? હે કૃપાલુ શ્રી નેમિનાથ પ્રજુ ! અજ્ઞાનમાં મગ્ન, તથા જવથી ઉદ્ધિગ્ન થયેલા, એવા મને આપનાં સ્વાત્તાવિક તેજથી મારો ઉદ્ધાર કરો ?

વલી હે દેવ ! આપેં પૂર્વે જે રાગાદિક શત્રુઠને જીત્યા છે, તેજ શત્રુઠ આપનાં વિરોધથી મને હુ:ખ આપે છે. આપે તો સર્વ જાવોમાં સામાન્યપણારૂપ હ-
 દાસીનપણું ધારેલું છે, અને તેથી જો મારાતરફ આપ ઉપેક્ષા કરશો, તો
 આપનું ઉત્તમ સ્વામિપણું શીરીતે રહી શકશે ? આ સંસારરૂપી સમુદ્રની
 અંદર મોહરૂપી આવર્તમાં (ધુમરીમાં) પડેલો હું, આપનાં ધ્યાનરૂપી
 વહાણનો ક્યારે આશ્રય કરીશ ? વલી હે જગત્પ્રજુ ! આ મારું મદોરૂત,
 તથા કદાગ્રહમાં લીન થયેલું ચિત્ત હુ:ખાય નહીં, તેથી આપ કંઈક મા-
 રાપર કૃપા કરો. વલી હે સ્વામી ! તૃપ્ણાથી ચપલ થયેલું, તથા કામદેવનાં
 તાપથી વિવ્હલ થયેલું મારું ચિત્ત આપનાં ધ્યાનરૂપી અમૃતનાં સેવનથી
 શાંતિ પામે છે. વલી હે પ્રજુ ! આપનાં સમતાનાં સારરૂપ માર્ગમાં જે મા-
 ણસ ક્ષણવાર પણ ગમન કરે છે, તેઠં કોઈ પણ વચ્ચે ક્રોધરૂપી ચરાવ
 માર્ગે ચડતા નથી. હે સ્વામી ! પાર્થિવ્યાદિક સ્ફુરાયમાન થતી આપની
 પિંડસ્ય ધારણાને ઝલ્કુટ જ્ઞાનવંત યોગીઠં ધ્યાવે છે. જ્યારે પ્રજુ લોકોને
 ઉપદેશ આપે છે, તે વચ્ચેતનું પ્રજુનું જે ધ્યાન ધરેલું તેને પદસ્યધ્યાન ક-
 હીય. તથા રાગદ્વેષરહિત, યોગયુક્ત, નિરાશ્રય, સ્ફુરાયમાન ધાતિકર્મો
 વિનાનાં કરુણામાં તત્પર, કેવલજ્ઞાનવાલા આત્માને જે તન્મયપણાથી
 ધ્યાવે, તે મુનિ રૂપસ્ય ધ્યાનને જાણનારો છે. નાના શ્રુતવિચારથી, પેક્ક્ય-
 શ્રુતવિચારમાં, તથા તેથી સૂક્ષ્મક્રિયામાં, અને તેથી સંમુદ્ધિન્નક્રિયામાં,
 યેવી રીતે આત્મસંવેદનથી ચાર પ્રકારનાં શુદ્ધ ધ્યાનપ્રતે ચઢીને યોગી
 ચિન્મયપણાને જુએ છે. વલી હે પ્રજુ ! પેહેલેથીજ નાના પ્રકારનાં ધ્યા-
 નોથી મેં આપનું આરાધન કરેલું છે, પણ અનુક્રમે આત્માસાથે આત્માને
 મેલવવાની મારી હવે ઇચ્છા છે. વલી હે દેવ ! તત્ત્વનાં જાણનારાઠં આપને
 પરમાર્થથી નિરાકાર, નિરાધાર, નિરાહાર, તથા નિરંજન કહે છે. વલી
 હે પ્રજુ ! તમારું પરમ બ્રહ્મમય તેજ, સર્વવ્યાપી ઠતાં પણ મારા મોહરૂપી
 અંધકારનો નાશ કેમ કરતું નથી ? વલી હે સ્વામી ! જ્યારે છોકો આ-
 પનાં ચિદાનંદમય ચરણક્મલોને બાંદે છે, ત્યારેજ તેમનો જીવરૂપી પ્રીત્મ-
 સ્તુનો તાપ નાશ પામે છે. નિદ્રામાં શૂન્ય ચિત્તપણું, તથા જાણત અવ-
 સ્થામાં અત્યંત કલ્પનાઠં થાય છે, પણ તે વચ્ચેથી અલગા યવા તમો
 કોઈ દૂર રહેલા ચંદ્ર ઠો. વલી હે પ્રજુ ! આપ ધ્યેયરૂપ હોતે ઠતે, ધ્યા-

તા ધ્યાનમાં લય થાય છે, અને તેથી વીજા લોકો આપના ...
 મુલ્ય રહે છે. વલી તત્વનાં જાણનારાં, તથા કલ્પનારહિત
 ધ્યેયાદિક ત્રણે જોડોને ત્રિલકુલ પણ જાણી શકતા નથી. જેનું
 દાસીન અને પદાતીત નથી, તેને ધ્યેય, ધ્યાન, અને ધ્યાતાની બુદ્ધિ
 વલી છે પ્રજુ ! કર્મથી રહિત, નિઃસંગ, સ્વરૂપતાને પ્રાપ્ત થયેલા,
 તથા સદા આનંદમય આપજ ઓ, એમ હું માનું છું. વલી છે નાથ !
 જાણનારાં શત્રુ અને મિત્રમાં, મૂર્ખ અને વિદ્વાનમાં, તથા સુલ
 હુઃસ્વમાં પણ સમજાવવાલા હોય છે. વલી છે પ્રજુ ! જેથી આપનું
 પણ ન થાય, તેવા તપ, જ્ઞાન, વિનય, તથા જપનું પણ શું પ્રયોજન
 વલી છે સ્વામી ! જેથી મારાં પાપકાર્યોનો નાશ થાય, તથા વિના
 યાસનારૂપ મારા સંકલ્પો ઊઠા થાય, એવો કંઈક ઉપાય આપ કરો
 વલી છે પ્રજુ ! બલ્કલ આનંદરૂપી હ્રદમાં બુડેલા એવા મને, આપની
 પાથી વેદવેદકના જોડનીજ એક શૂન્યતા થાઉં ? વલી છે સ્વામી !
 આપની પાસેથી કંઈ ધનની યાચના કરતો નથી, ફક્ત આપની કૃપા
 મારા મનમાં પરમાત્મસંબંધિ તેજ સ્ફુરાયમાન થાઉં ? એવી રીતનાં
 અમૃતસરલા આ સ્તોત્રને જે પુણ્યશાલી હમેશાં ત્રિકાલ જાણે છે, તે
 પના સ્વરૂપને જાણનારો થાય છે. હૈ સ્વામી ! જ્યાંસુધિ આ
 સૂર્યચંદ્ર તપી રહ્યા છે, ત્યાંસુધિ આપનું આ સ્તવન સમૃદ્ધિ પામો ?
 રીતે ચક્રીય સ્તુતિ કરીને, નેમિનાથ પ્રજુને, પોતાનાં કર્મોની સાથે
 રને પણ નમાવીને, વંદના કરી. પઠી ગુરુજક્તિથી પવિત્ર અંગવાક્ય
 ચક્રીય સ્વર્ગ સંપદાના નિદાનરૂપ દાન માગણ લોકોને આપ્યું. પઠી
 પરિવાર સહિત યોજન કર્યું, તથા દુષ્ણવાર નિહા કરી; “આ નિ
 તો તમોરૂપ (અજ્ઞાનરૂપ) છે,” એમ વિચારી, તેમણે નિદાનો
 કર્યો; અને તુરતજ તેમના ચિત્તમાં વિવેકરૂપી દીપક પ્રકટ થયો.
 તે સમયે પોતાનાં નેત્રકમણોને જરા મુકુલિત થયેલાં જાણીને, તેમણે
 શુદ્ધ પાણી ગાંઠી પ્રકુલિત કર્યાં. પઠી અંતરમાં સ્ફુરાયમાન થતા રંગ
 વર્ણિકા જાણે દેવ્યાડતા હોય નહીં તેમ, તેમણે મુલ્યજોજાનાં
 પ્રદાન કર્યું; પઠી દાનશાસનાં જઈ તેમણે દરિદ્રીઓને દાન આપ્યું.
 તેમણે રત્નોનાં નિશિટ રંગોથી આકાશપાતાલને પણ ચિત્રિત કર્યા.

આધ્યર્થકારી તે પર્વતની શોજા જોડ; ત્યારે ચક્રી તેનું વર્ણન કરવા સાગ્યા કે,
 આ રેવતાચલની આગલ મેઠ તો ત્રિસકુલ આલ્હાદ કરનારો નથી, તેમ વિ-
 પ્લાચલ તો ધંધરૂપ છે, તેમ હિમાચલ પણ ફોકટજ છે, કેમ કે, તેડે આ
 પર્વતની શોજાને પામતા નથી. વલી આ ગિરિ લગ્નનીનો સ્વરેશ્વર ક્રીડાપર્વત
 છે; કેમ કે, તે મહાસિદ્ધિનું સ્થાનક છે, તથા અહીં રત્નો, રસકુંડીકાડે અને
 કલ્પવૃક્ષો છે. વલી આ પર્વત સમવસરપની શોજાને સર્વ જગોપધી ધારણ
 કરે છે, કેમ કે, તેનું આ મુખ્ય શિખર મધ્યમાં રહેલા ચેત્યવૃદ્ધ સરસું શોજે
 છે. વલી તેની ચારે ઘાજુળ ધાર દ્વારરૂપ ઝરણાવાણા આ પર્વતો ગઢની શ્રે-
 ણિઠને ધારણ કરે છે; વલી અહીં દુર્મેશાં જાતિવેરવાણાં પ્રાણીડે પણ પો-
 તાનું વેર તજીને પરસ્પર મિત્રની પેઠે રહે છે. વલી આ પર્વતને જોવાથી
 મારું મન આનંદ પામે છે, અને તેથી હું ઇમ પારું તું કે, તે વિશેષે કરીને
 અજ્ઞાનથી મુકાવણું થયું છે. પટલુંકદીને ચક્રી મોન રહેતે થકે, શક્તિ-
 સિંદુ મસ્તક નમાવતો થકો, તથા પડતંદાથી ગુફાઠને પણ ગજાવતો
 થકો. કહેવા સાગ્યો કે, હે સ્વામી ! શ્રી જિનેશ્વર પ્રજુલ શત્રુંજય પર્વતનું
 આ પાંચમું રેવતાચલનું શિખર કેવલજ્ઞાન આપનારું કણું છે. આ પર્વતની
 ઠંચાઈ ઉત્સર્પિણીમાં ઘડતી ઘડતી દત્તી, તથા આ અવસર્પિણીમાં ઘટતી
 ઘટતી છે, પણ પ્રાયે કરીને તે પર્વત શાશ્વતો છે. આ આરામાં તેનાં કે-
 લાસ, હજ્જાપંત, રેવત, સ્વર્ણપર્વત, ગિરનાર, તથા નંદજડ્ડ નામ થયાં છે.
 વલી દીવ્ય ઔપધિઠથી ઝરેલો આ પર્વત કોને અધિક પ્રીતિ નથી ઉપ-
 જાવતો ? અહીં અનંતા તીર્થકરો આવ્યા છે, અને આવશે; અહીં રસકું-
 પિકાડે, દિવ્ય રત્નો, કલ્પવૃક્ષો, તથા ચિત્રાવેલીડે છે; અને તેથી તે ઘણે
 જગોમાં સુખ આપનારો છે. અહીં ઝરણાઠનાં પાણીથી સિંચાણનાં ડયા-
 નનાં વૃક્ષો આ તીર્થની શિલામણથીજ જેમ તેમ સર્વે શ્તુઠમાં ફલે છે.
 વલી અહીં શ્રીદ, સિદ્ધગિરિ, વિદ્યાધર, અને દેવગિરિનામનાં ચારે પર્વતો
 ચારે ઘાજુળ રહ્યા થકા શોજે છે. મોહરૂપી સુખને દેનારા આ પર્વતને,
 તે સધલા પર્વતો ઉત્તમ સ્વામિને જેમ તેમ સેવી રહ્યા છે. વલી અહીંથી
 પવિત્ર હ્રદોવાલી, તથા પ્રજાવિક નદીડે જિન સ્નાત્ર માટે વહે છે. ઇશાન
 દિશામાં શ્રીદ અને સિદ્ધગિરિ પર્વતની ઘણે ક્રીડા કરતા છે દેવોનાં સ-
 મૂદો જેમાં ઇલી ઉદયંતી નામની પ્રહ્યાત નદી વહે છે. વલી દક્ષિણ દિ-

તા ધ્યાનમાં લય થાય છે, અને તેથી વીજા લોકો આપના ધ્યાનમાં
 મુલ્ય રહે છે. વલી તત્વનાં જાણનારાં, તથા કલ્પનારહિત ૧૫૪૩
 ધ્યેયાદિક ગ્રણે જોડોને વિલક્ષણ પણ જાણી શકતા નથી. જેનું મન
 દાસીન અને પદાતીત નથી, તેને ધ્યેય, ધ્યાન, અને ધ્યાતાની પુષ્ટિ
 વલી છે પ્રજુ ! કર્મથી રહિત, નિઃસંગ, સ્વરૂપતાને પ્રાપ્ત થણા,
 તથા સદા આનંદમય આપજ ઓ, એમ હું માનું તું. વલી છે નાય !
 જાણનારાં શત્રુ અને મિત્રમાં, મૂર્ત અને વિદ્યાનમાં, તથા સુલ
 હુઃસ્વમાં પણ સમજાવવાલા હોય છે. વલી છે પ્રજુ ! જેથી આપનું
 પણ ન થાય, તેવા તપ, જ્ઞાન, વિનય, તથા જપનું પણ શું પ્રયોજન
 પસી છે સ્વામી ! જેથી મારાં પાપકાર્યોનો નાશ થાય, તથા નિવૃ
 યાસનારૂપ મારા સંકલ્પો ઊઠા થાય, એવો કંઈક ઉપાય આપ કહો !
 પસી છે પ્રજુ ! ઉત્કૃષ્ટ આનંદરૂપી કદમાં યુદેલા એવા મને, આપની
 પાથી વેદ્યવેદકના જોડનીજ એક શૂન્યતા થાઉં ? વલી છે સ્વામી !
 આપની પાસેથી કંઈ ધનની યાચના કરતો નથી, ફક્ત આપની કૃપા
 મારા મનમાં પરમાત્મસંબંધિ તેજ સ્ફુરાયમાન થાઉં ? એવી રીતનાં કાંઈ
 અમૃતસરલા આ સ્તોત્રને જે પુણ્યશાલી હમેશાં ત્રિકાલ જણે છે, તે
 પના સ્વરૂપને જાણનારો થાય છે. છે સ્વામી ! જ્યાંસુધિ આ હુનિયાનાં
 સૂર્યચંદ્ર તપી રહ્યા છે, ત્યાંસુધિ આપનું આ સ્તવન સમૃદ્ધિ પામો ? પસી
 રીતે ચક્રીય સ્તુતિ કરીને, નેમિનાથ પ્રજુને, પોતાનાં કર્મોની સાથે શરિ
 રને પણ નમાવીને, વંદના કરી. પત્રી ગુરુત્ક્રિયી પવિત્ર અંગવાદા, જે
 ચક્રીય સ્વર્ગ સંપદાના નિદાનરૂપ દાન માગણ લોકોને આપ્યું. પત્રી તે
 પરિવાર સહિત જોજન કર્યું, તથા દાણવાર નિજા કરી, “આ નિજ
 તો તમોરૂપ (અજ્ઞાનરૂપ) છે,” એમ વિચારિ, તેમણે નિજાનો સ્વ
 કર્યો; અને તુરતજ તેમના ચિત્તમાં વિવેકરૂપી દીપક પ્રકટ થયો. વલી
 તે સમયે પોતાનાં નેત્રકમલોને જરા મુકુલિત થયેલાં જાણીને, તેમણે તેની
 શુદ્ધ પાણી ઝાંટી પ્રકુલિત કર્યાં. પત્રી અંતરમાં સ્ફુરાયમાન થતા રંગ
 વર્ણિકા જાણે દેગાડના હોય નહીં તેમ, તેમણે મુલ્લશોનામાટે તાંબુ
 પ્રદાન કર્યું; પત્રી દાનશાસ્ત્રમાં જઈ તેમણે દરિદ્રીને દાન આપ્યું. પત્રી
 તેમણે રત્નોનાં નિશ્ચિત રંગોથી આકાશપાતાલને પણ ૧૫૪૪

આધ્યક્ષકારી તે પર્વતની શોજા જોઈ; ત્યારે ચક્રી તેનું વર્ણન કરવા લાગ્યા કે,
 આ રેવતાચલની આગલ મેઠુ તો ધિલકુલ આલ્હાદ કરનારો નથી, તેમ વિ-
 ધ્યાચલ તો ધંધ્યરૂપ છે, તેમ હિમાચલ પણ પોકટજ છે, કેમ કે, તેનું આ
 પર્વતની શોજાને પામતા નથી. વલી આ ગિરિ સપ્ત્રીનો સ્વરેશ્વર ક્રીડાપર્વત
 છે; કેમ કે, તે મહાસિદ્ધિનું ન્યાનક છે, તથા અહીં રત્નો, રસકુંપીકાનું અને
 કલ્પવૃક્ષો છે. વલી આ પર્વત સમવસરણની શોજાને સર્વ જગોણી ધારણ
 કરે છે, કેમ કે, તેનું આ મુખ્ય શિખર મધ્યમાં રહેલા ચૈત્યવૃક્ષ સરણું શોને
 છે. વલી તેની ચારે ઘાઝુણ ચાર ધારરૂપ ઝરણાવાલા આ પર્વતો ગદની શ્રે-
 ણિર્ણને ધારણ કરે છે; વલી અહીં દુર્મેશાં જાતિવેરવાલાં પ્રાણીનું પણ પો-
 તાનું વેર તજીને પરસ્પર મિત્રની પેઠે રહે છે. વલી આ પર્વતને જોવાથી
 મારું મન આનંદ પામે છે, અને તેથી હું એમ ધારું છું કે, તે વિશેષે કરીને
 અજ્ઞાનથી મુકાણું ધણું છે. પટલુંફલીને ચક્રી મોન રહેતે થકે, શક્તિ-
 સિંદુ મસ્તક નમાવતો થકો, તથા પટલંદાથી ઘુફાઈને પણ ગજાવતો
 થકો. કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી ! શ્રી જિનેશ્વર પ્રતુણ શત્રુંજય પર્વતનું
 આ પાંચમું રેવતાચલનું શિખર કેવલજ્ઞાન આપનારું કણું છે. આ પર્વતની
 ડંચાઈ ઉત્તરર્ષિણીમાં ઘટતી ઘટતી દત્તી, તથા આ અવસર્પિણીમાં ઘટતી
 ઘટતી છે, પણ પ્રાયે કરીને તે પર્વત શાશ્વતો છે. આ આરામાં તેનાં કે-
 લાસ, ઝહાયંત, રેવત, સ્વર્ણપર્વત, ગિરનાર, તથા નંદજહ્ન નામ ધયાં છે.
 વલી દીવ્ય ઔપધિર્ણી ખરેસો આ પર્વત કોને અધિક પ્રીતિ નથી ડપ-
 જાવતો ? અહીં અનંતા તીર્થકરો આવ્યા છે, અને આવશે; અહીં રસકું-
 પિકાનું, દિવ્ય રત્નો, કલ્પવૃક્ષો, તથા ચિત્રાવેલીનું છે; અને તેથી તે ઘણે
 જગોમાં મુલ્ય આપનારો છે. અહીં ઝરણાઈનાં પાણીથી સિંચાણનાં ડયા-
 નનાં વૃક્ષો આ તીર્થની શિલામણથીજ જેમ તેમ સર્વે ક્રતુડમાં ફલે છે.
 વલી અહીં શ્રીદ, સિદ્ધગિરિ, વિદ્યાધર, અને દેવગિરિનામનાં ચારે પર્વતો
 ચારે ઘાઝુણ રહ્યા થકા શોજે છે. મોક્ષરૂપી સુલેને દેનારા આ પર્વતને,
 તે સઘલા પર્વતો ઉત્તમ સ્વામિને જેમ તેમ સેવી રહ્યા છે. વલી અહીંથી
 પવિત્ર હ્રદોવાલી, તથા પ્રજાવિક નદીનું જિન સ્નાત્ર માટે વહે છે. જ્ઞાન
 દિશામાં શ્રીદ અને સિદ્ધગિરિ પર્વતની વચ્ચે ક્રીડા કરતા છે દેવોનાં સ-
 મૂહો જેમાં એવી ડદયંતી ~~જાણી~~ ^{નહે} છે. વલી દક્ષિણ દિ-

તા ધ્યાનમાં લય થાય છે, અને તેથી વીજા લોકો આપના મુખ રહે છે. વલી તત્વનાં જાણનારાં, તથા કલ્પનારહિત ધ્યેયાદિક પ્રણે જેદોને ત્રિલોક પણ જાણી શકતા નથી. જેનું દાસીન અને પદાતીત નથી, તેને ધ્યેય, ધ્યાન, અને ધ્યાતાની બુદ્ધિ વલી છે પ્રજુ ! કર્મથી રહિત, નિઃસંગ, સ્વરૂપતાને પ્રાપ્ત થયેલા, તથા સદા આનંદમય આપજ ઠો, એમ હું માનું છું. વલી છે નાય ! જાણનારાં શત્રુ અને મિત્રમાં, મૂર્ખ અને વિદ્વાનમાં, તથા સુહૃદ્ધમાં પણ સમજાવવાલા હોય છે. વલી છે પ્રજુ ! જેથી આપનું પણ ન થાય, તેવા તપ, જ્ઞાન, વિનય, તથા જપનું પણ શું પસી છે સ્વામી ! જેથી મારાં પાપકાર્યોનો નાશ થાય, તથા પાસનારૂપ મારા સંકલ્પો ઊઠા થાય, એવો કંઈક ઉપાય આપ કહો પસી છે પ્રજુ ! ઉત્કૃષ્ટ આનંદરૂપી હૃદમાં બુદ્ધેલા એવા મને, આપની પાથી વેદ્યવેદકના જેદનીજ એક શૂન્યતા થાઉં ? વલી છે સ્વામી ! આપની પાસેથી કંઈ ધનની યાચના કરતો નથી, ફક્ત આપની કૃપા મારા મનમાં પરમાત્મસંબંધિ તેજ સ્ફુરાયમાન થાઉં ? એવી રીતનાં કર્મો અમૃતસરસા આ સ્તોત્રને જે પુણ્યશાક્ષી હૃદ્દેશાં ત્રિકાલ જાણે છે, તે આપના સ્વરૂપને જાણનારો થાય છે. હૈ સ્વામી ! જ્યાંસુધિ આ હુનિયાનાં સૂર્યચંદ્ર તપી રહ્યા છે, ત્યાંસુધિ આપનું આ સ્તવન સમૃદ્ધિ પામો ? પરી રીતે ચક્રીય સ્તુતિ કરીને, નેમિનાથ પ્રજુને, પોતાનાં કર્મોની સાથે શરિરને પણ નમાવીને, વંદના કરી. પત્રી ગુરુજ્ઞતિથી પવિત્ર થંગવાણા. હૈ ચક્રીય સ્વર્ગ સંપદાના નિદાનરૂપ દાન માગણ લોકોને આપ્યું. પત્રી તે પરિવાર સહિત જોજન કર્યું, તથા ક્ષણવાર નિજા કરી; “આ નિજા તો તમોરૂપ (અજ્ઞાનરૂપ) છે,” એમ વિચારિ, તેમણે નિજાનો સ્વર્ગ કર્યો; અને તુરતજ તેમના ચિત્તમાં વિવેકરૂપી દીપક પ્રકટ થયો. વડે તે સમયે પોતાનાં નેત્રકમણ્ડોને જરા મુકુલિત થયેલાં જાણીને, તેમણે તેની શુદ્ધ પાણી ઠાંટી પ્રફુલ્લિત કર્યાં. પત્રી અંતરમાં સ્ફુરાયમાન થતા રંગે વર્ણિકા જાણે દેખાડતા હોય નહીં તેમ, તેમણે મુલ્લશોજામાડે તંબુલ મદ્ય કર્યું; પત્રી દાનશાલામાં જઈ તેમણે દરિદ્રીઓને દાન આપ્યું. વડે તેમણે રક્ષોનાં નિયિત રંગોથી આકાશપાતાલને પણ ચિત્રિત કરતી કરી.

प्राश्चर्यकारी ते पर्वतनी शोभा जोइ; त्पारे चक्री तेनुं वर्णन करवा लाग्या के,
 आ रेवताचलनी आगल मेरु तो विलकुल आट्हाद करनारो नथी, तेम विं-
 याचल तो बंध्यरूप ठे, तेम हिमाचल पण फोकटज ठे, केम के, तेउं आ
 र्वतनी शोभाने पामता नथी. वली आ गिरि लक्ष्मीनो खरेखर क्रीडापर्वत
 ठे; केम के, ते महासिद्धिनुं स्थानक ठे, तथा अहीं रत्नो, रसकुंपीकाउं अने
 कल्पवृक्षो ठे. वली आ पर्वत समवसरणनी शोभाने सर्व जगोएथी धारण
 करे ठे, केम के, तेनुं आ मुख्य शिखर मध्यमां रहेला चेत्यवृक्ष सरखुं शोभे
 ठे. वली तेनी चारे बाजुए चार छाररूप ऊरणावाला आ पर्वतो गढनी श्रे-
 णिउंने धारण करे ठे; वली अहीं हमेशां जातिवैरवालां प्राणीउं पण पो-
 ताउं वैर तजीने परस्पर मित्रनी पेठे रहे ठे. वली आ पर्वतने जोवाथी
 मारुं मन आनंद पामे ठे, अने तेथी हुं एम धारुं तुं के, ते विशेषे करीने
 अज्ञानथी मुकाएखुं थयुं ठे. एटलुं कहीने चक्री मौन रहेते थके, शक्ति-
 सिंह मस्तक नमावतो थको, तथा पडठंदाथी गुफाउंने पण गजावतो
 थको, कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! श्री जिनेश्वर प्रजुए शत्रुंजय पर्वतनुं
 आ पांचमुं रेवताचलनुं शिखर केवलज्ञान आपनारुं कहुं ठे. आ पर्वतनी
 उंचाइ उत्सर्पिणीमां चडती चडती हती, तथा आ अवसर्पिणीमां घटती
 घटती ठे, पण ग्रायें करीने ते पर्वत शाश्वतो ठे. आ आरामां तेनां कै-
 लास, उज्जयंत, रेवत, स्वर्णपर्वत, गिरनार, तथा नंदजङ्ग नाम थयां ठे.
 वली दीव्य औपधिउंथी जरेखो आ पर्वत कोने अधिक प्रीति नथी उप-
 जावतो ? अहीं अनंता तीर्थकरो आव्या ठे, अने आवशे; अहीं रसकुं-
 पिकाउं, दिव्य रत्नो, कल्पवृक्षो, तथा चित्रावेलीउं ठे; अने तेथी ते वने
 जवोमां सुख आपनारो ठे. अहीं ऊरणाउंनां पाणीथी सिंचाएखां उया-
 ननां वृक्षो आ तीर्थनी शिखामणथीज जेम तेम सर्वे रुतुंमां फले ठे.
 वली अहीं श्रीद, सिद्धगिरि, विद्याधर, अने देवगिरि नामनां चारे पर्वतो
 चारे बाजुए रह्या थका शोभे ठे. मोक्षरूपी सुखने देनारा आ पर्वत
 ते सधवा पर्वतो उत्तम स्वामिने जेम तेम सेवी रह्या ठे. वली अहीं
 पवित्र डहोवाली, तथा प्रजाविक नदीउं जिन स्नात्र माटे वहे ठे. अने
 दिशामां श्रीद अने सिद्धगिरि पर्वतनी वचे क्रीडा करता ठे. अने
 मूहो जेमां एवी ७६५. ठे. वली अहीं

જાતમાં હોયેલી શોભાની પ્રતાપિત. તથા હુદ્ડ રોગેને નારા કમનારી હ
 હાવેલી નામની નદી વહે છે. નેશલ વિશામાં નિર્મજ પાણીપાસી, તથા
 વજિર કમનારી મુર્ખારેલા નામની નદી વહે છે. વહી ઉત્તર વિશામાં મો
 હાવેલી વજિર કમજોરાલી શોભા નદી, સીર્ષના સંગથી લીન માણસોની
 દીનકાને નામ કરે છે. પરી રીતે આ પાણીમાંની નિકલતી પીંગી પણ હ
 હાવેલી શોભાની પાણી નદી. તથા ઘણાં જરણો છે. વહી આવી પોતપોતાની
 મિલિની રૂપિમાં વાપર પાણાં વિચારશે, લેશે, કિસરો, આસરાનાં રામૂહો,
 મજા કરશે રહે છે. પરી પાણીનું શક્તિમિલેને પુરું કે, આ વાપર્ય વિ
 જાતમાં કરશે પર્વત શોભી રહ્યો છે? આપે શક્તિમિલે કહેલા છાપ્યો કે,
 હે શાસ્ત્રી! તારા નામનાં કોઈ કુપુરિ વિચારશે રાક્ષસી વિચા સાધીને
 દાદી રામ કર્યો છે. તે કુર રાક્ષસી અધિશિવ ચડેને આ પર્વત સેનાત
 મજાની રૂપિદા થયો છે. તથાકર રાક્ષસોની વીરદાણો તથા આપતશવિષા
 ર્થ: અપદામમાં મમત કરનારો ને હુદ્ડ, આજ્ઞા પણ માન્યો નથી; પરી રીતે
 તેને દેશમાં હુદ્ડે કરનારો જાણીને, ચક્રીનું ક્રોધાનુર થઈ, તેને જીવ
 કરને મુરેકને વિમાન માળ્યને જવાની આજ્ઞા આપી. આપે ચક્રીનાં જુ
 હમને માયે વદાર્થીને સેનાપતિ વિમાન માયે આ વહીવ્યો, આપે તેને આ
 વહો હોઈ વગર રાક્ષસ પણ પાણાં રાક્ષસો મલિન મુદ્ડ કરવાને મજા થયો.
 રહી ત્યાં મુરેયે રાક્ષસ ને રાક્ષસો માયે લટી, તથા જીવીને, મે વગર
 રાક્ષસને રાક્ષસ વિમાનમાં નાની છાપ્યો; અને ચક્રીનાં થાળ માર્યા
 તેને મુરેયો કર્યો. ને વમને તેને લીન, તથા મજાન મુરેયાઓ, જોડને થયા
 દાદારાની શક્તિમિલે તેને કર્યું કે, હે આમુર! ને જીવક્રિયાત્મક ને કે
 રહું આપેવડ કર્યું છે. તેનાં મુરેયમાં, હુદ્ડ આ થયું છે, અને તેને વાપ
 ને હુદ્ડ અને રાક્ષસો મજાશે. મારે કા
 મારી આજ્ઞા મન્યો ને
 કર્યું કે, હે શાસ્ત્રી
 હુદ્ડેવડી શક્તિ
 મારી વગર
 વાપર્ય વહી
 રાક્ષસી રાક્ષ

મજીને

રાક્ષસ

મેમ

મજા

મજા

મેમ

મેમ

एतत् त्वां श्री युगादीश प्रभुने, तथा श्री नेमिनाथ प्रभुने नमस्कार करे
 ठे, तेनां इधितने ते शुभ मनवालो राक्षस आपे ठे. वली त्पारधी ते तीर्थ
 “कामद” नामधी पण प्रसिद्ध थयुं, वली वीजी वस्तुठने नही इष्टता
 माणसोने ते अनोपम मोक्षसुख पण आपे ठे. पठी चक्री ते राक्षसने त्यां
 स्थापीने पोते नेमिजिननी पूजा माटे मंदिरमां आव्या. पठी त्यां पांचमा
 देवलोकनो स्वामी ब्रह्मंड कोडो देवोसहित जरते घनावेला ते नेमि प्रभुनां
 प्राप्तादमां आव्यो. त्यां नेमी प्रभुनी जकिधी जासुर थएला चक्रीने जो-
 श्ने ते ब्रह्मंड स्नेहधी तेने कहेवा खाग्यो के, हे श्री युगादीश प्रभुना
 पुत्र ! तथा जरतखंडमां नूपण समान ! चक्री अने चरम शरीरी, एवा
 तमो शाश्वती रीते जयवंता वतो ? वली हे चक्री ! जेम श्री रूपजस्वामी
 प्रथम तीर्थकर थया ठे, तेम तमोए प्रथम संघपति थश्ने जिनशासनने
 दीपाव्युं ठे. समस्त पृथ्वीने पूरतो एवो तमारो यशरूपी क्षीरसमुद्र पोता-
 नां कल्लोखोधी अमोने पण तमारी प्रशंसा करवाने त्वरा करे ठे. वली पवन
 जेम जगतनां रुपकारी वरसादने प्रगट करे ठे, तेम तमोये आ शत्रुंजय
 तीर्थने प्रकट कर्युं ठे. वली आ रेवताचक्षपर तमोए जे आ नेमिनाथ प्र-
 भुनुं ननुं मंदिर बंधाव्युं, तेधी तमो मने विशेषें करीने माननीक ठो. वली
 गङ्गा उत्तर्पिणीमां सागर नामना तीर्थकरनां सुखधी (ते वखतनां) ब्र-
 ह्मंडे पोता संबंधि एम सांजव्युं दतुं के, अवसर्पिणीमां थनारा बावीसमा
 तीर्थकर श्रीनेमिनाथ प्रभुनां गणधरपदने पामीने तुं मोक्षे जश्श; ते
 सांजली हर्षित थइ ते ब्रह्मंडे पोतानां देवलोकमां श्री नेमिनाथ प्रभुनी
 मूर्ति करावी; अने त्पारधी तेनुं अमो पण पूजन करीए ठीयें. वली आ
 पर्वतपर श्री नेमिनाथ प्रभुनां त्रण कज्जाणको थवानां ठे, तेधी कुसपरं-
 पराधी अमो अही ह्मेशां आविए ठीए. अमो सयला जेनी, तथा वि-
 शेपे श्री नेमिनाथ प्रभुनां सेवको ठीयें; वली तमो अरिहंत प्रभुना पुत्र,
 तथा चक्री ठो, तेधी आपना दर्शनधी अमोने मंगल थयुं. एवी रीते
 चक्री साये बात करीने, तथा जकिधी नेमिनाथजीने नमीने, अने सं-
 घनुं पण आराधन करीने ते ब्रह्मंड पोताने स्थानके गयो. हवे सौधमेंड
 पण जरतनी रजा खेश्ने, तेनां गुणोने तथा तीर्थने स्मरतो थको पोताने
 स्थानके गयो. एवी रीते अही जरत चक्रीए तीर्थनो उद्धार करीने

शामां झहोथी शोजिती प्रजाविक, तथा छुट दोपोने नाश करनारी उ-
 झायंती नामनी नदी वहे ठे, नेरुत्य दिशामां निर्मल पाणीवाली, तथा
 पवित्र करनारी सुवर्णरेखा नामनी नदी वहे ठे. वली उत्तर दिशामां मो-
 जांउथी चसित कमलोवाली लोला नदी, तीर्थना संगथी दीन माणसोनी
 दीनतानो नाश करे ठे. एवी रीते आ पर्वतमांथी निकलती वीजी पण झ-
 होथी शोजती घणी नदीउं, तथा घणां ऊरणो ठे. वली अहीं पोतपोतानी
 सिद्धिनी श्रद्धिमां तत्पर घणां विद्याधरो, देवो, किन्नरो, अप्सरानां समूहो.
 तथा यद्दो वसे ठे. पत्री चक्रीए शक्तिसिंहने पुत्रुं के, आ वायव्य दि-
 शामां कयो पर्वत शोजी रह्यो ठे? त्यारे शक्तिसिंह कहेवा लाग्यो व
 हे स्वामी ! वरट नामनां कोइ कुत्रुद्धि विद्याधरे राक्षसी विद्या सापी
 अहीं वास कर्पो ठे. ते क्रूर राक्षसथी अधिष्ठित यश्ने आ पर्वत तेना
 नामथी प्रसिद्ध थयो ठे. जयंकर राक्षसोथी वोंटापलो तथा आकाशविषा
 थी आकाशमां गमन करनारो ते छुट, आझा पण मानतो नथी; एवी रीं
 तेने देशमां उद्देग करनारो जाणीने, चक्रीए क्रोधातुर यश्, तेने जीव
 वाने सुपेणने विमान मारफते जवानी आझा थापी. त्यारे चक्रीकं हु
 कमने माये चढायीने सेनापति विमान मार्गे त्यां पद्दोंच्यो, त्यारे तेने आ
 वतो जोइ वरट राक्षस पण घणां राक्षसो सहित युद्ध करवाने सज्ज थयो.
 पत्री त्यां सुपेणे क्षणवार ते राक्षसो साथे खडी, तथा जीतीने, ते वरट
 राक्षसने पोताना विमानमां नाथी लाव्यो; थने चक्रीनां चरण समीपे
 तेने छोटतो कर्पो. ते वस्यते तेने दीन, तथा म्लान मुखवालो, जोश्ने दया
 आववाथी शक्तिसिंहे तेने कर्णुं के, हे थमुर ! तें जीवहिंसारूप जे कं-
 दनुं आरोपण कर्णुं ठे, तेनां पुष्पसरणुं हजु आ थयुं ठे, थने तेनुं फड
 तो हजु तने नरकमां मग्नशे. माटे हजु पण जो तुं जीवहिंसा तजीने
 मारी आझा मानशे तो तने अन्नपदान थापी हुं ओढावुं. त्यारे राक्षसे
 कर्णुं के, हे स्वामी ! हुं थापनी आझा मारा मस्तकपर चढायीश, तेन
 कहेवाथी शक्तिसिंहे चक्रीने कही तेने ओढाव्यो. पत्री ते राक्षसे त्यां
 सुनी यश्ने सुगर्दीश प्रभु तथा अरिष्टनेमि प्रभुनुं, एम वे जिनमंदिरो
 यंचान्यां. वली ते शिखरनां तट पामे तेणे प्रनावथी शत्रुंजयीनी स्वर्गा क-
 रनारी तथा पूर्व दिशामां गमन करनारी एक शुभ नदी थनाथी. जे म-

एतत्त्वां श्री युगादीश प्रभुने, तथा श्री नेमिनाथ प्रभुने नमस्कार करे
 ठे, तेनां इधितने ते शुभ मनवालो राक्षस आपे ठे. वली त्यारधी ते तीर्थ
 “कामद ” नामधी पण प्रसिद्ध थयुं, वली वीजी वस्तुर्त्तने नहीं इच्छता
 माणसोने ते अनोपम मोक्षसुख पण आपे ठे. पठी चक्री ते राक्षसने त्यां
 स्थापीने पोते नेमिजिननी पूजा माटे मंदिरमां आव्या. पठी त्यां पांचमा
 देवलोकनो स्वामी ब्रह्मंड फोडो देवोसहित जरते बनावेला ते नेमि प्रभुनां
 प्राप्तादमां आव्यो. त्यां नेमी प्रभुनी जकिधी जासुर थएला चक्रीने जो-
 इने ते ब्रह्मंड स्नेहधी तेने कहेवा लाग्यो के, हे श्री युगादीश प्रभुना
 पुत्र ! तथा जरतखंडमां नूपण समान ! चक्री अने चरम शरीरी, एवा
 तमो शाश्वती रीते जयवंता वतों ? वली हे चक्री ! जेम श्री रूपजस्वामी
 प्रथम तीर्थकर थया ठे, तेम तमोए प्रथम संघपति थइने जिनशासनने
 दीपाव्युं ठे. समस्त पृथ्वीने पूरतो एवो तमारो यशरूपी क्षीरसमुद्र पोता-
 नां कल्लोखोधी अमोने पण तमारी प्रशंसा करवाने त्वरा करे ठे. वली पवन
 जेम जगतनां उपकारी वरसादने प्रगट करे ठे, तेम तमोये आ शत्रुंजय
 तीर्थने प्रकट कयुं ठे. वली आ रेवताचलपर तमोए जे आ नेमिनाथ प्र-
 भुनुं नवुं मंदिर बंधाव्युं, तेधी तमो मने विशेषें करीने माननीक ठो. वली
 गइ उत्सर्पिणीमां सागर नामना तीर्थकरनां मुखधी (ते वखतनां) ब्र-
 ह्मंडे पोता संबंधि एम सांजव्युं हतुं के, अवसर्पिणीमां बनारा बावीसमा
 तीर्थकर श्रीनेमिनाथ प्रभुनां गणधरपदने पामीने तुं मोक्षे जइश; ते
 सांजली हर्षित थइ ते ब्रह्मंडे पोतानां देवलोकमां श्री नेमिनाथ प्रभुनी
 मूर्ति करावी; अने त्यारधी तेनुं अमो पण पूजन करीए ठीयें. वली आ
 पर्वतपर श्री नेमिनाथ प्रभुनां ग्रण कल्याणको धवानां ठे, तेधी कुलपरं-
 पराधी अमो अर्ही हमेशां आविए ठीए. अमो सघला जेनी, तथा वि-
 शेषे श्री नेमिनाथ प्रभुनां सेवको ठीयें; वली तमो अरिहंत प्रभुना पुत्र,
 तथा चक्री ठो, तेधी आपना दर्शनधी अमोने मंगल थयुं. एवी रीते
 चक्री साये बात करीने, तथा जकिधी नेमिनाथजीने नमीने, अने सं-
 घनुं पण आराधन करीने ते ब्रह्मंड पोताने स्थानके गयो. हवे सौधमेंद्र
 पण जरतनी रजा खेइने, तेनां गुणोने तथा तीर्थने स्मरतो थको पोताने
 स्थानके गयो. एवी रीते अर्ही जरत चक्रीए तीर्थनो उद्धार करीने.

तथा पूजीने, अने इंद्रोत्सवादिक कार्य करीने अत्यंत आनंद मेळ-
व्यो. वली ते बखते चक्रीए याचको प्रते जे दान दीधुं, ते दान तो
नवे निधानो विना बीजो कोइ पूरी शके नही. पठी एक मासने अंत
देवो तथा मनुष्योथी वींटाएला चक्री, पोतातुं मन त्यां मुकीने ते परथी
उतर्या. त्यारे शक्तिसिंहे अगाडी आवी, हाथ जोडी नमस्कार करीने
विनयथी चक्रीने विनंति करी के, हे स्वामी ! आजे आपना आ दासनी
विनंति अवधारीने आ गिरिदुर्गपूरने पवित्र करो ? एवी रीतनां तेना
आग्रहथी चक्रीए नाना प्रकारनां लोकोथी जरेला, तथा कृद्धिथी स्वर्ग
नगरसरखा ते शेहेरमां प्रवेश कयों. त्यां तेमणे जिनमंदिरमां श्री कृपज्ञ
प्रभुनी सेवा करी, तथा जत्रिजानी जक्तिथी अछाइ महोत्सव पण कयों.
पठी बहारना अने अंतरंगनां शत्रुंजने एकी बखते जीतवाने उद्यमी थ-
एला चक्री चतुरंगी सेनाथी वींटाया थका प्रस्थान करवा लाग्या. ते ब-
खते हाथीउंनी गर्जनाथी, घोडानां हेपारवोथी, रथोनां चित्कारोथी, तथा
सुजटोनां सिंहनादोथी सघळुं जगत शब्दमय थयुं; तथा सैन्यनां जारथी
पर्वतो पण कंपवा लाग्या; एवी रीते मार्गे चालतां पण चक्री पातुं वालीने
मस्तक धुणावता थका जाणे स्तुति करता होय नहीं तेम ते रेवताचक्र-
ने जोवा लाग्या, तथा विचारवा लाग्या के, सर्व जगोएथी सुवर्ण, रत्न,
तथा रूपामय एवो आ पर्वत मेरु, रोहणाद्रि, तथा वैताद्वयनां सारथीज
वनावेलो लागे ठे. वली आ पर्वतनां शिखरनां अग्रजागपर रहेलां कदप-
वृक्षो लोकोने इष्ठित दान आपे ठे, वली आ देशनुं सुराष्ट्र नाम खरेखर
युक्तियुक्त ठे, केम के, अहीं शत्रुंजय, तथा गिरनार आदिक तीर्थो रहेलां
ठे. वली अहीनां पर्वतो, नदीउं, वृक्षो, कुंडो, अने जूमिउं सर्व तीर्थपणां
पामे ठे. वली आ सुराष्ट्र देश सघला देशोमां उत्तम देश ठे, तथा शत्रुंज
तीर्थ सर्व तीर्थोमां उत्तम तीर्थ ठे. वली ठखंड पृथ्वीमां पण, हमेशां स
शत्रुंजथी शोजतो सौराष्ट्र समान सर्व तीर्थमय कोइ पण देश नथी. सुरा
देशमां रहेनारा जे लोको परदेशमां रहेवानी इच्छा करे ठे, तेउं कदपवृक्ष
ठोडीने धत्तुरो लेवानी इच्छा करे ठे. वली जे माणसो आ देशमां पण ह
त्यादिक दोषोथी मुक्त थता नथी, तेउं अन्य तीर्थोमां पण तपथी के
शुरू थइ शके ? आ सुराष्ट्र देशमां डुकाव के पापोनो संचय होत

नथी, खराब बुद्धि, के छोड़ पण होतो नथी, सघडा लोको सरख स्व-
जावी होय ठे. एवी रीते कहेता थका, शत्रुंजय गिरिनी प्रदक्षिणा दे-
इने चक्री केटलेक दिवसे आनंदपुर नगरमां आब्या. त्यां चक्रीए श-
क्तिसिंहने बोलावी, पासे वेसाढ्यो; त्वारे तेणे पण तेमने नमस्कार क-
यों, त्वारे चक्रीए पण तेनी पीठपर पोतानो हाथ स्याप्यो; अने तेने
कणुं के, हे वत्स ! मारी आझाथी तारे अर्ही रही, राज्य पावतां थकां
घने तीर्थोनी रक्षा करवी. वली पवित्र, तथा तीर्थरूप एवा आ सुराष्ट्र
देशनो तुं राजा ठे, तेथी मारां रलोची पण तुं अधिक धन्य, तथा बीजा
राजाउने पूजवा लायक ठे. जे माणस शत्रुंजयने सेवे ठे, ते तातनेज सेवे
ठे, केम के, जे तीर्थ तातेअधिष्ठितकरेखुं ठे, ते तीर्थ तात तुल्यज ठे. एम
कहीने घने तीर्थनी रक्षानी निशानी माटे चक्रीए तेने वे ठत्रो आप्यां.
पठी तेमणे द्वारादिक आचूषणोची, हाथी, घोडा, रथ, रत्न, डव्य वि-
गेरेची तेनुं सन्मान करी तेने विसर्जन कयों. शक्तिसिंह पण पुण्यानु-
बंधि पुण्यने उपार्जन करतो थको, तथा जिननी पूजा करतो थको सु-
राष्ट्र देशनां लोकोने पालवा लाग्यो. पठी चक्रीए अर्जुदगिरिपर (आबु-
पर) जइने गुरुनी आझाथी जूत, जविष्य तथा विचरता तीर्थकरोनां
प्रासादो बंधाव्यां. वली चक्रीए सर्व जगोए हर्षथी आवेला पोतानां
जत्रिजाउने अत्यंत दानथी खुशी कयों. एवी रीते अनावधिन प्रयाणोची
चाखता थका चक्री मार्गमां ठेकाणे ठेकाणे सर्व तीर्थोने उत्सव सहित
नमता हता. एवी रीतें दीनोनां समूहोनो उखार करता थका, मुनिउने
पूजता थका, तथा तेउनी आशिष ग्रहण करता थका अनुक्रमे चक्री मगध
देशमां आब्या. त्यां पण मगधनो पुत्र तथा चक्रीनो जत्रीजो मागध सर्व
शुद्धि सहित तेमनी सन्मुख आब्यो. त्वारे चक्रीए पण, सूर्य पोताना
रथपर जेम अरुणने, तेम तेने पोतानी पासे हाथीपर चढाव्यो. पठी उ-
खसायमान थता मंगलीक शब्दोवाला, तथा उठवती धजावाला, राज-
रही नगरमां तेमणे प्रवेश कयों. पठी त्यां ते मागध कुमार तरफथी
सत्कार तथा जोजनादिक ग्रहण करीने चक्री वैजार पर्वतपर तीर्थयात्रा
माटे गया; तथा त्यां पण तेमणे शत्रुंजयनी पेठेज जावि तीर्थकर श्री
महावीर प्रभुनुं मंदिर वार्धकी मारफते बंधाव्युं. एवी रीते शत्रुंजय, गि-

तथा पूजने, अने इंद्रोत्सवादिक कार्य करीने अत्यंत आनंद मे-
 व्यो. बली ते बखते चक्रीए याचको प्रते जे दान दीधुं, ते दान तो
 नवे निधानो विना बीजो कोइ पूरी शके नही. पठी एक मासने अंत
 देवो तथा मनुष्योयी वींटाएला चक्री, पोतानुं मन त्यां मुकीने ते परबी
 उतर्या. त्वारे शक्तिसिंहे अगाडी आवी, हाथ जोडी नमस्कार करीने
 विनययी चक्रीने विनंति करी के, हे स्वामी ! आजे आपना आ दासनी
 विनंति अवधारीने आ गिरिपुर्गपुरने पवित्र करो ? एवी रीतनां तेना
 आग्रहयी चक्रीए नाना प्रकारनां लोकोधी जरेखा, तथा शक्तियी संगे
 नगरसरगा ते गेहेरमां प्रवेश कयों. त्यां तेमणे जिनमंदिरमां श्री कृष्ण
 प्रनुनी सेवा करी, तथा जत्रिजानी जक्तियी अछाइ महोत्सव पण कयें
 पठी यहारना अने अंतरंगनां शत्रुञ्जने एकी बखते जीतवाने उद्यमी
 एला चक्री चतुरंगी सेनायी वींटाया थका प्रस्थान करवा लाग्या. ते
 गने हाथीउनी गर्जनायी, घोडानां हेपारवोयी, रथोनां चिस्कारोयी, तथा
 गुनटोनां सिंहनादोयी सघहुं जगत शब्दमय थपुं; तथा सेन्यनां जार
 पर्यतो पण कंपवा लाग्या; एवी रीते मार्गे चालतां पण चक्री पातुं वाझी
 मस्तक धुणावता थका जाणे स्तुति करता होय नहीं तेम ते रेतवाच-
 ने जोवा लाग्या, तथा विचारवा लाग्या के, सर्व जगोएयी सुवर्ण, रु-
 तथा रूपामय एवो आ पर्यंत मेरु, रोहणाद्रि, तथा वेताव्यनां सारयी-
 यनावेसो लागे ठे. बली आ पर्यंतनां शिखरनां अग्रजागपर रहेखां क-
 व्हो लोकोने इवित दान आपे ठे, बली आ देशनुं सुराष्ट्र नाम सरोव-
 युक्तियुक्त ठे, केम के, अही शत्रुञ्जय, तथा गिरनार आदिक तीर्थों रहेव
 ठे. बली अहीनां पर्यतो, नदीउं, वृहो, कुंडो, अने भूमिउं सर्व तीर्थपणां
 पाने ठे. बली आ सुराष्ट्र देश मवला देशोमां उत्तम देश ठे, तथा शत्रुञ्ज-
 नीयं मये तीर्थोमां उत्तम तीर्थ ठे. बली उर्वर पृथ्वीमां पण, हमेशां स
 शत्रुञ्जयी शोदनो मोगाष्ट्र समान सर्व तीर्थमय कोइ पण देश नयी. सुरा-
 देशमां रहेनाग जे लोकां परदेशमां रहेवानी इच्छा करे ठे, तेउं कडपट-
 वोडीने धतुरो खेशानी इच्छा करे ठे. बली जे माणसो आ देशमां पण
 त्यादिक दोषोयी मुक्त यना नयी, तेउं अन्य तीर्थोमां पण तपयी के-
 शुरु यह शके ? आ सुराष्ट्र देशमां दुकाव के पापोनो संवय होत

नथी, खराब बुद्धि, के जोह पण होतो नथी, सघला लोको सरल ख-
जावी होय ठे. एवी रीते कहेता थका, शत्रुंजय गिरिनी प्रदक्षिणा दे-
इने चक्री केटलेक दिवसे आनंदपुर नगरमां आव्या. त्यां चक्रीए श-
क्तिसिंहने बोलावी, पासे वेसाड्यो; त्यारे तेणे पण तेमने नमस्कार क-
यों, त्यारे चक्रीए पण तेनी पीठपर पोतानो हाथ स्थाप्यो; अने तेने
कळुं के, हे वत्स ! मारी आझायी तारे अहीं रही, राज्य पाखतां थकां
घने तीर्थोनी रक्षा करवी. वली पवित्र, तथा तीर्थरूप एवा आ सुराष्ट्र
देशनो तुं राजा ठे, तेथी मारां रलोथी पण तुं अधिक धन्य, तथा बीजा
राजाठने पूजवा लायक ठे. जे माणस शत्रुंजयने सेवे ठे, ते तातनेज सेवे
ठे, केम के, जे तीर्थ तातेअधिष्ठितकरेलुं ठे, ते तीर्थ तात तुल्यज ठे. एम
कहीने वने तीर्थनी रक्षानी निशानी माटे चक्रीए तेने वे ठत्रो आप्यां.
पठी तेमणे हारादिक आचूषणोथी, हाथी, घोडा, रथ, रत्न, ड्रव्य वि-
गेरेथी तेनुं सन्मान करी तेने विसर्जन कयों. शक्तिसिंह पण पुण्यानु-
बंधि पुण्यने उपार्जन करतो थको, तथा जिननी पूजा करतो थको सु-
राष्ट्र देशनां लोकोने पाखवा लाग्यो. पठी चक्रीए अर्बुदगिरिपर (आबु-
पर) जइने गुरुनी आझायी झूत, जविष्य तथा विचरता तीर्थकरोनां
प्रासादो बंधाव्यां. वली चक्रीए सर्व जगोए हर्षथी आवेला पोतानां
जत्रिजाठने अत्यंत दानथी खुशी कर्या. एवी रीते अनवछिन प्रयाणोथी
चाखता थका चक्री मार्गमां ठेकाणे ठेकाणे सर्व तीर्थोने उत्सव सहित
नमता हता. एवी रीतें दीनोनां समूहोनां उद्धार करता थका, मुनिठने
पूजता थका, तथा तेठनी आशिष ग्रहण करता थका अनुक्रमे चक्री मगध
देशमां आव्या. त्यां पण मगधनो पुत्र तथा चक्रीनो जत्रीजो मागध सर्व
शुद्धि सहित तेमनी सन्मुख आव्यो. त्यारे चक्रीए पण, सूर्य पोताना
रथपर जेम अरुणने, तेम तेने पोतानी पासे हाथीपर चढाव्यो. पठी उ-
खसायमान यता मंगलीक शब्दोवाला, तथा उठजती धजावाला, राज-
एही नगरमां तेमणे प्रवेश कयों. पठी त्यां ते मागध कुमार तरफथी
सत्कार तथा जोजनादिक ग्रहण करीने चक्री वैजार पर्वतपर तीर्थयात्रा
माटे गया; तथा त्यां पण तेमणे शत्रुंजयनी पेठेज जावि तीर्थकर श्री
महावीर प्रभुनुं मंदिर वार्धकी मारफते बंधाव्युं. एवी रीते शत्रुंजय, गि-

તથા પૂજીને, થને ઇંદ્રોત્સવાદિક કાર્ય કરીને અત્યંત આનંદ મેઝવ્યો. વલી તે વચ્ચે ચક્રીય યાચકો પ્રતે જે દાન દીધું, તે દાન તો નવે નિધાનો વિના વીજો કોઈ પૂરી શકે નહીં. પઠી એક માસને થંતે દેવો તથા મનુષ્યોથી વીંટાણલા ચક્રી, પોતાનું મન ત્યાં મુકીને તે પરચી ઉતર્યા. ત્યારે શક્તિસિંહે અગાડી આવી, હાથ જોડી નમસ્કાર કરીને વિનયથી ચક્રીને વિનંતિ કરી કે, હે સ્વામી ! આજે આપના આ દાસની વિનંતિ અવધારીને આ ગિરિહુર્ગપૂરને પવિત્ર કરો ? એવી રીતનાં તેના આપદથી ચક્રીય નાના પ્રકારનાં લોકોથી જરેલા, તથા કૃષ્ણી સ્વર્ગ નગરસરલા તે શેહેરમાં પ્રવેશ કયોં. ત્યાં તેમણે જિનમંદિરમાં શ્રી કૃપત પ્રજુની સેવા કરી, તથા જત્રિજાની જક્તિથી અઘાઝ મહોત્સવ પણ કયોં. પઠી ઘઢારના થને થંતરંગનાં શત્રુંજને એકી વચ્ચે જીતવાને ડચમી ય. ણલા ચક્રી ચતુરંગી સેનાથી વીંટાયા થકા પ્રસ્થાન કરવા લાગ્યા. તે વચ્ચે હાચીંડની ગર્જનાથી, ઘોડાનાં હેપારવોથી, રથોનાં ચિત્કારોથી, તથા મુજટોનાં સિંદનાદોથી સઘણું જગત શબ્દમય થયું; તથા સૈન્યનાં જારથી પર્વતો પણ કેંપવા લાગ્યા; એવી રીતે માર્ગે ચાલતાં પણ ચક્રી પાતું વાલીને મસ્તક ઘુણાવતા થકા જાણે સ્તુતિ કરતા હોય નહીં તેમ તે રૈવતાવચ્ચને જોવા લાગ્યા, તથા વિચારવા લાગ્યા કે, સર્વ જગોણી સુવર્ણ, રત્ન, તથા રૂપામય એવો આ પર્વત મેરુ, રોહણાદિ, તથા વૈતાલ્યનાં સારથી જ ઘનાવેલો લાગે છે. વલી આ પર્વતનાં શિલ્પરનાં અગ્રજાગપર રહેલાં કમ્પવૃક્ષો લોકોને ઇન્દ્રિત દાન આપે છે, વલી આ દેશનું સુરાષ્ટ્ર નામ સરેસા યુક્તિયુક્ત છે, કેમ કે, અહીં શત્રુંજય, તથા ગિરનાર આદિક તીર્થો રહેલાં છે. વલી અહીંનાં પર્વતો, નદીંડ, વૃક્ષો, કુંડો, થને જૂમિંડ સર્વે તીર્થપણને પામે છે. વલી આ સુરાષ્ટ્ર દેશ સઘણા દેશોમાં ઉત્તમ દેશ છે, તથા શત્રુંજય તીર્થ સર્વ તીર્થોમાં ઉત્તમ તીર્થ છે. વલી ઠલુંડ પૃથ્વીમાં પણ, હમેશાં સર્વ ક્ષતુંચી શોજતો સૌરાષ્ટ્ર સમાન સર્વે તીર્થમય કોઈ પણ દેશ નથી. સુરાષ્ટ્ર દેશમાં રહેનારા જે લોકો પરદેશમાં રહેવાની ઇચ્છા કરે છે, તેંડ કમ્પવૃક્ષ ઘોડીને ધજુરો સેવાની ઇચ્છા કરે છે. વલી જે માણસો આ દેશમાં પણ દેવ્યાદિક દોષોથી મુક્ત થતા નથી, તેંડ અન્ય તીર્થોમાં પણ તપથી કેમ શુરુ થઈ શકે ? આ સુરાષ્ટ્ર દેશમાં હુકાલ કે પાપોનો સંચય હાંકે

नधी, खराब बुद्धि, के झोह पण होतो नधी, सघला लोको सरल स्व-
 जाची होय ठे. एवी रीते कहेता थका, शत्रुंजय गिरिनी प्रदक्षिणा दे-
 णे चक्री केटलेक दिवसे आनंदपुर नगरमां आव्या. त्यां चक्रीए श-
 क्तिसिंहने घोळाची, पासे वेसाव्यो; त्यारे तेणे पण तेमने नमस्कार क-
 यों, त्यारे चक्रीए पण तेनी पीठपर पोतानो हाथ स्थाप्यो; अने तेने
 कलुं के, हे वत्स ! मारी आझाची तारे अर्ही रही, राज्य पाखतां थकां
 वझे तीर्थोनी रक्षा करवी. वली पवित्र, तथा तीर्थरूप एवा आ सुराष्ट्र
 देशनो तुं राजा ठे, तेथी मारां रलोधी पण तुं अधिक धन्य, तथा बीजा
 राजाठने पूजवा लायक ठे. जे माणस शत्रुंजयने सेवे ठे, ते तातनेज सेवे
 ठे, केम के, जे तीर्थ तातेअधिष्ठितकरेलुं ठे, ते तीर्थ तात तुल्यज ठे. एम
 कहीने वझे तीर्थनी रक्षानी निशानी माटे चक्रीए तेने वे ठत्रो आप्यां.
 पठी तेमणे द्वारादिक आजूपणोधी, हाथी, घोडा, रथ, रत्न, डव्य वि-
 गेरेथी तेनुं सन्मान करी तेने विसर्जन कयों. शक्तिसिंह पण पुण्यानु-
 बंधि पुण्यने उपार्जन करतो थको, तथा जिननी पूजा करतो थको सु-
 राष्ट्र देशनां लोकोने पाखवा लाग्यो. पठी चक्रीए अर्बुदगिरिपर (आवु-
 पर) जइने गुरुनी आझाची जूत, जविष्य तथा विचरता तीर्थकरोनां
 प्रासादो बंधाव्यां. वली चक्रीए सर्व जगोए हर्षथी आवेला पोतानां
 जत्रिजाठने अत्यंत दानथी खुशी कर्या. एवी रीते अनवछिन प्रयाणोधी
 चाखता थका चक्री मार्गमां ठेकाणे ठेकाणे सर्व तीर्थोने उत्सव सहित
 नमता हता. एवी रीतें दीनोनां समूहोनो उद्धार करता थका, मुनिठने
 पूजता थका, तथा तेठनी आशिष ग्रहण करता थका अनुक्रमे चक्री मगध
 देशमां आव्या. त्यां पण मगधनो पुत्र तथा चक्रीनो जत्रीजो मागध सर्व
 इच्छि सहित तेमनी सन्मुख आव्यो. त्यारे चक्रीए पण, सूर्य पोताना
 रथपर जेम अरुणने, तेम तेने पोतानी पासे हाथीपर चढाव्यो. पठी उ-
 खसायमान थता मंगलीक शब्दोवाला, तथा उठलती धजावाला, राज-
 एही नगरमां तेमणे प्रवेश कयों. पठी त्यां ते मागध कुमार तरफथी
 सत्कार तथा जोजनादिक ग्रहण करीने चक्री बैजार पर्यंतपर तीर्थयात्रा
 माटे गया; तथा त्यां पण तेमणे शत्रुंजयनी पेठेज जावि तीर्थकर श्री
 महावीर प्रभुनुं मंदिर बार्धकी मारफते बंधाव्युं. एवी रीते शत्रुंजय, गि-

ग्नार, सम्मत्तशिखर, तथा त्रैतारपर तीर्थकरोनां मंदिरो यथा. ए
 रीते त्यां पण चक्रीए तीर्थ स्थापीने, पूजा, उत्सव, तथा दानादि
 पेतेज कर्तुं. त्रैतार पर्यवन्ती यात्रा करनाराजने चक्रीनी, तथा इन्द्रनी
 श्री दानी यद् तेजनां घरनां आंगणार्जमां रहे वे, तेम तेजने मोक्ष
 पण दूर ग्देतुं नयी. त्रैतार गिरिनु तीर्थ करज आदिक अन्वयाने
 नारं, नवकूपी समुद्रयी तारनाकं तथा बहु तीर्थनां फलो देनाकं वे.
 श्री रीने मंघरतिने सायकनुं सर्वे कार्य करीने चक्रीए मागवेशने मि
 जने कर्मां. पत्नी मंघ सहित प्रयाण करता थका चक्री अनुक्रमे केटके
 दिग्गे सम्मत्तशिखरपर आख्या. त्यां पण चक्रीनी आह्वायी वार्धकीए श्री
 नीपंरुगेनां प्रासादो पांष्यां तथा त्यां पण चक्रीए पूर्वनी पेतेज प्र
 क्ते गणपर दिग्गेने पुजीने पाचको प्रते इष्टित दान आण्युं. सर्वे पांने
 नात करनारं, सम्मत्त शिखर तीर्थ एकवार पूजवायी पण मोक्षपद आं
 वे, त्यां आग दिवगां सुधि रहीने पवित्र दिवसे चक्री सेना सहित पो
 मारी नगरी नग्न तथा साग्या; एवी रीने केटकेक दिवसे ते अयोगा
 नजदीकनां नंदनवन राग्या उद्यानमां आख्या. पत्नी सूर्यपशा कुमार नर
 महागजने आवेला जाणीने हृषीकेश मंहित त्यां आख्या; तथा च
 क्रीनां परगोने तेण नमस्कार कर्मां, त्यारे चक्रीए पण तेने उगाडीने
 आनंदयी आखिगन कर्तुं. पत्नी त्यां तेमणे केटकाकोने स्मरणयी, तो के
 टकाकोने वचनयी, तो केटकाकोने दृष्टियी एम नगरना खोकोने आनं
 दित कर्मां. हृषे नगरमां नंदन अने केसरना पाणीना उंटकायो यथा,
 तथा पुष्पोनां समृद्धो पयराणा. दरेक घरे फलद्रूप केळोना स्नाना मो
 दार. तथा कलकटकोनां मनोहर पांनोनां नारणो वंधायां. वडी मेहे
 खोनां शिखरगेदर, जाणे पोतानां ग्रामी पामे निधानो आख्या होय न
 ही. तेन सूर्यनां कडगां शोभना कृता. अगामीउपर रहेला नंदमंडप
 सरणा सूर्यकांत मारीउनां आगिमाउयी ते विनीता नगरी जाणे पोका
 कानिने इजागे आंमोयी जोनी होय नही, तेम शोभनी कृती. वडी
 मनये आधरकायक वंज्या, मांया, तथा कुतागउयी ते विनीता न
 ी समोदरी सरणी शोभनी कृती. पत्नी उगाड्यंत चक्री पुगांय
 उने जेन सूर्य, तेन इन्दीवरार वज्या. ते वचने देइवारी. पुजना कं

कुरा सरखुं, तथा पूर्णिमाना चंद्र सरखुं तेमना मस्तकपर वत्र शोजतुं
हतुं. वली तेनां मुखरूपी चंद्रनी सेवा माटे जाणे वे चकोरोज प्राप्त थ-
या होय नहीं, तेम तेने वीजातां गंगानां मोजां सरखां वे चामरो शो-
जतां दतां. हवे थगाडी चाखता सुजटोधी जय जय शब्द उच्चारण क-
राते ठते, गवैयाठ रागरागणीठ गाते ठते, पाठस कुलस्त्रीठ धवलमंगल
गाते ठते, पुण्योधी जेम तेम गणधरोधी, संगत घण्टा, तथा सर्व शोजा-
वाळा देवालयनी पाठस चाखता चक्रीए संघ, देव, अने थसुरो सहित
नगरीमां प्रवेश कर्णो. पठी नगरनां मुख्य चेत्योमां श्री युगादीश प्रजुने
नमीने, तथा गुरुठने पण वांदीने चक्री पोताने स्थानके गया. पठी देह
प्रते जेम आत्मा, वादलांप्रते जेम चंद्र, मेघप्रते जेम पाणी, स्वर्गप्रते जेम
इंद्र, दिवसप्रते जेम सूर्य, देवालय प्रते जेम देव, पुष्पप्रते जेम सुगंधि,
तथा कुलीनप्रते जेम सज्जणो तेम चक्री उत्सवयुक्त मेहेसमां दाखल
घया. पठी यक्षो, राजाठ, विद्याधरो, तथा शेष शाहुकार आदिको, मे-
हेसमां रहेला चंद्रकांत मणिनां किरणोधी स्फुरायमान मुखरूपी चं-
द्रनी कलावाळा तथा द्वारमां रहेला मोतीठ रूपी ताराठवाळा ते च-
क्रीने दर्पणी पोतानां कलाण माटे, देवोनां समूहो जेम इंद्रने तेम ह-
मेशां नमस्कार करवा लाग्या.

एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वर सूरिजीए यनावेळा महा
तीर्थ श्री शत्रुंजयनां महात्म्यमां श्री जरत चक्रीनी तीर्थयात्रा, तथा
तीर्थोद्धारनां वर्णननो पांचमो सर्ग समाप्त थयो. श्रीरस्तु.

पट्टः सर्गः प्रारब्धते.

अनंत, अप्रकट मूर्तिवाळा, जगतनां सकल विद्यमान, जाधी, तथा
भूत अर्घोधी मुकाण्ळा, सपेह, सयें जोनारा, सयेंळा खोकोधी नमाण्ळा,
साधुठनां समूहोधी स्तुति कराण्ळा, अक्षय, कर्मोधी रहित, वचन मार्गने
ठळंगीने मोहमां रहेनारा, तथा पुण्यधी मल्ली शके एवा श्री युगादीश
प्रजु तमोने हमेशां मंगल आपो?

श्री वीरप्रजु इंद्रने कहे ठे के, हे इंद्र! कर्णोने अमृत सरखुं, तथा
मोक्ष प्राप्त करावनां तेज चक्रीतुं दंडु तुं चरित्र सांज्ज?

हवे ते मायाबु चक्रीए सोमयशा आदिक पुण्यशास्त्रीने देश आदि-
कोनुं दान देइने केटलीक मेहेनते विसर्जन कर्या. पठी तेमणे सघला सं-
घनां लोकोने जोजन आछादन आदिकथी सन्मान थापीने, सघली
पृथ्वी पीताने वश करी.

हवे जगवान पण विहार करता थका अष्टापदप्रते आवीने समोसयां;
ते वात उद्यानपालक पासेथी सांजलीने चक्री तेमने वांदवा माटे त्यां
आव्या. ते वखते प्रजुनां मुखथी दाननुं मोहुं फल सांजलीने, चक्रीए कहुं
के, हे जगवन् ! आ साधुं मारुं दान ग्रहण करे तो ठीक, त्यारे प्रजुए
कहुं के, हे राजन् ! निरवय राजपिंड पण मुनिने खेवो कढेपे नहीं. त्यारे
फरीने चक्रीए पुखुं के, हे स्वामी ! महान सुपात्र तो आ मुनिउं ठे, अने
तेउंने तो मारुं दान कढेपे नहीं, माटे शुं करवुं ? त्यारे इंडे तेमने कहुं
के, हे चक्री ! आ उत्तरगुणोने धरनारा साधर्मीकोने तुं दान दे ? एवी
रीतनुं वचन प्रजुए प्रतिपेधुं नहीं, तेथी ते चक्री अयोध्यामां आवी
हमेशां जक्तिथी साधर्मीकोने जमाडवा लाग्या. पठी लोको मुग्ध हो-
वाथी ते जोजनशाखामां संख्याबंध आववा लाग्या, त्यारे रसोइआउंए
राजाने जइ कहुं के, हे स्वामी ! आ समुदायमां अमोने आवक अथा-
वकनी उलखाण रहेती नथी. ते सांजली चक्रीए काकिणी रत्नथी आव-
कोना कंठमां त्रण रत्नोनी एंधाणीरूप त्रण रेखाउं करी; तथा तेउंने च-
क्रीए कहुं के, तमारे प्रजातमां मारा मेहेलनां द्वारपासे कहेवुं के, “त-
मो जीताएला ठो, जय ठे, माटे हणो नहीं, हणो नहीं” एवी रीते तमारे
हमेशां वोखवुं. हवे तेउंनां ते वचनो सांजलीने चक्री हमेशां आनंद पा-
मता हता, तथा ते त्रण रेखाउंवाला आवको “माह्न” नामथी पृथ्वीमां
उलखावा लाग्या. पठी चक्रीए तेउंने अरिहंत, मुनि, आवक अने धर्मेनां
गुणोनां स्वरूपवाला चार वेदो जणाव्या. एवी रीते प्रजुथी जेम धर्मेनी
प्रवृत्ति थइ, तेम चक्रीथी साधर्मीवात्सल्यनी प्रवृत्ति थइ. हवे श्रीकृपज-
देव प्रजुये पृथ्वीपर विहार करतां थकां नीचे प्रमाणे चतुर्विध संघनी स्था-
पना करी. प्रजुनां परिवारमां एक लाख पचाशी हजारने ठसो पचास
मुनिउं, त्रण लाख साधवीउं, तथा शुरू समकीती त्रण लाखने पचास
हजार आवको हता; तथा पांच लाखने साडा चार हजार आवि-

काउं हती; एवी रीते त्रण लाख पूर्व दीक्षा पालीने प्रजु पोतानो मोक्ष-
 काल जाणीने अष्टापद पर्वत प्रते आब्या. त्यां शुद्ध प्रदेशमां प्रजुए दश
 हजार मुनिउंनी साचे अनशन लीधुं. ते वखते उद्यानपालके, कंठ रुंधाइ
 जवाधी अप्रकट शब्दधी ते घतांत जरतजीने आबीने कह्यो; ते सांजली
 दुःखित थएला चक्री परिवार विनांज पगे चालीने त्यां जवा लाग्या,
 पाठल आवताउने दूर मूकता, अश्रुउने ऊरता, कांटा आदिकधी पण
 दुःख नही गणकारता, स्त्रीउं सहित शोकातुर थया थका ते तुरत अ-
 ष्टापदपर चढ्या. त्यां सर्व इंद्रिउनां आश्रवोने रोकीने पर्यंकासने वेठेला,
 प्रजुने जोइ चक्रीए अश्रुजलधी जीजातां थकां तेमने नमस्कार कयों. ते
 वखते आसनो चलवाधी सघला इंद्रोए त्यां आवी प्रदक्षिणा देइ शो-
 कातुर थइने प्रजुने नमस्कार कयों. आ अवसर्पिणीनां सुखम दुःखम
 आरानां नेव्यासी पखवाडीआं धाकी रखां त्यारे, महावदी तेरसने दि-
 वहे, पहेले पहेरे, चंद्र अजिचित नक्षत्रमां आवते ठते, पर्यंकासनपर
 रहेला, स्थूल मन, वचन अने कायानां योगधी मुकाएला, सूक्ष्म काय-
 नां योगधी वादर योगने रुंधीने, प्रजु सूक्ष्मक्रिय नामनां त्रीजा शुद्ध
 ध्यानपर चढ्या. पठी सूक्ष्म कायनां योगपर तथा पठी उठिन्नक्रिय ना-
 मनां चोया शुद्ध ध्यानपर चढीने प्रजु मोक्षे गया. पली ते ध्यानांतरमां
 रहेला वाहुवलि आदिक मुनिउं पण प्रजुनी पेठेज क्षणवारमां मोक्ष
 पाम्या. ते वखते नारकीउंने पण सुख थयुं, तथा त्रणे जगतमां उद्योत
 थयो. अने एवी रीते प्रजुनुं निर्वाण कळ्याणक थयुं. एवी रीते प्रजुनो मोक्ष
 जोइ, अत्यंत दुःखित थइ चक्री मूर्ता खाइ पृथ्वीपर पढ्या. पठी ते आ-
 क्रंद करवा लाग्या के, त्रणे जगतनां त्राणचूत प्रजु, वाहुवलि आदिक
 ज्ञाउं, ब्राह्मीसुंदरी वेहेनो; पुंडरीक आदिक पुत्रो, तथा श्रेयांस आदिक
 जत्रिजाउं पण कर्मद्वय करीने मोक्षे गया, अने हुं हजु जीवितने प्रिय
 करीने वेठेसो हुं !! एवी रीते आक्रंद करता चक्रीने जोइ शोकधी इंद्र
 पण रुदन करवा लाग्या; ते जोइ वीजा देवो, अने तेमने जोइ चक्री
 पण रुदन करवा लाग्या. अने ते दिवसधी शोकरुपी गांठने दूर करनारो
 तथा नेत्रनुं शोधन करनारो रुदननो व्यवहार चाबु थयो. पठी इंद्रे च-
 क्रीने कह्युं के, हे चक्री ! तमो त्रण जगतनां स्वामीनां पुत्र थइने, शो-

कथी प्रेराया थका धैर्य ठोडीने बाखकनी पेठे केम रडोवो ? जे प्रजु जगतनां आधारजूत, जगतनी स्थिति करनारा, तथा जगतथी नमवा लायक हुता, ते प्रजुनो शामाटे शोक करवो जोइए ? अन्य कायोंविनाना, वंधन कर्मरहित, एवा मुमुक्षुर्जनो तो आ अक्षीण महोत्सव ठे. हर्ष अने शोक स्वार्थनो नाश करनारा, तथा पातकरूप ठे, माटे तेने तजीने फरीने तमो धैर्य धारण करो ? एवी रीते चक्रीने शांत करीने इडे देवो मारफते गोशीर्ष चंदन विगेरे मगाव्युं. पठी त्यां देवोए प्रजुमाटे ऐंडी दिशामां गोख चित्ता वनावी, तथा बीजा इद्वाकुर्जनी दक्षिणदिशामां त्रिखुणी अने बीजाउर्जनी चोखुणी चित्ता वनावी. पठी इद्वाकुर्जनां तथा बीजा मुनिउर्जनां शरीरो देवोए शिविकामां पधराव्यां. पठी वाजिज्रो वागते ठते, पुष्पो फेंकाते ठते, तथा नृत्य अने गायन होते ठते तेउए ते शरीरो चित्ताउर्जनां पधराव्यां. पठी अग्नि अने वायु कुमारोए ते चित्ताउर्जने सखगावी; तथा अस्थिशेष रक्षां, त्यारे मेघकुमारोए ते ठारी नांखी. पठी प्रजुनां अने बीजा मुनिउर्जनां पण दांत, अस्थि विगेरे सर्व देवोए पोतपोतानी सजामां पूजवा माटे यथायोग्य ग्रहण कर्यां. पठी त्यां केटलाक श्रावकोए ते अग्नि भागवाथी देवोए ते त्रणे कुंडनो अग्नि तेउने दीधो, अने त्वायथी तेउ अग्निहोत्री ब्राह्मणो कद्देवावा लाग्या. केटलाक माणसोए जकिथी तेनी राखने खेइ नमस्कार कर्यां, अने तेथी तेउ जजुति चोखनारा तापसो थया. पठी ते देवो प्रजुने हृदयमां स्मरता थका पोताने स्यानके गया, तथा त्रिघोनी शांतिमाटे तेउ प्रजुना अस्थिउर्जने पूजवा लाग्या. पठी चक्रीए प्रजुना अग्निदाहनी जगोए वार्धकी मारफते प्रजुनो प्रासाद कराव्यो. ते प्रासाद ठगाउ उंचो, एक योजननां विस्तारवालो, अने तोरणसहित चार द्वारोवाखो हुतो. तेनी आगख स्वर्गमंडप सरखा मंडपो हुता, तथा तेनी अंदर पीठिका, देवछंद, अने वेदिका पण हुती. त्यां उत्तम पिठिकावाली, आठ प्रतिहारोसहित, चोमुखी कमखना आसनपर वेठेली रत्नमय शाश्वती प्रतिमाउ हुती. वली त्यां पोतपोतानां परिमाण तथा चिन्होवाली मणि अने रत्नोनी वनावेली चोवीसे तीर्थंकरोनी प्रतिमाउ शोजती हुती. वली तेउ प्रत्येकपर त्रण ठगो धामरो अने ध्वजो शोजतो हुता, तथा तेनां अविष्टायक यक्षो पण त्यां

हता. वली तेउनी आसपास कल्पवृक्षो, तलावो, बावो, मठो विगेरे
हतां. वली चैत्योनी बहार प्रजुनो एक महोटो स्थुज तेमणे कराव्यो,
तथा बीजा ज्ञाउंनो पण मण्णिउंनो स्थुज बनाव्यो. त्यां जुजेंय राक्षस
सरखा खोखंडना पुरुषो शोजता हता, तथा जरतनी आझाथी तेनां अ-
धिष्टायक देवो पण थया. एवी रीते चक्रीए “सिंहनिषिद्ध” नामनुं
मंदिर विधिपूर्वक बनावीने, मुनिउं मारफते तेनी प्रतिष्ठा पण करावी.
पठी पवित्र थइ, श्वेत वस्त्रो पहेरी चक्रीए नैपेधिकी करीने, त्यां जइ
त्रण प्रदक्षिणा दीधी. पठी पवित्र जखोथी चक्रीए प्रतिमाउंने स्नान क-
रावी, कोमल वस्त्रची प्रमार्जन कर्युं, पठी यशची जेम पृथ्वीने तेम च-
क्रीए चांदनीनां समूहसरखा चंदनची तेपर लेपन कर्युं; तथा पठी तेमणे
सुगंधि पुष्पोथी लेपन करीने, जाणे कस्तूरीनी बह्वरी करता होय नहीं,
तेम तेमणे धूप कयों. पठी जरा पाठा हठीने तेणे मण्णिपीठपर शुद्ध तं-
दुखोथी अष्ट मंगखो आखेल्यां, तथा फलो मूक्यां. पठी सर्व बाजुथी
जाणे संघनां (अज्ञानरुपी) अंधकारने हरता होय नहीं, तेम तेमणे
मंगखदीपकस्तहित आरति करी. पठी हर्पाश्रुतहित उलसायमान जावथी
स्तुति करवा लाग्या के, हे त्रण जगतना आधारभूत स्वामी! आप आ
त्रणे जगतने तजीने जो के गया ठो, तो पण ते त्रणे जगत आपनेज चि-
त्तमां ध्यावे ठे. वली आपनां ध्यानरुपी रज्जुनां आलंबनची मारा सरखा दूर
रहेनाराउं पण आपनी पासेज ठे, माटे आप प्रथमची केम चाल्या गया?
वली हे प्रजु! आप जेम अमो निराधारोने तजीने गया ठो, तेम हवे
अमारां चित्तमांथी जशो नहीं. एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने, तथा वी-
जाउंने पण जक्किथी नमीने, चक्रीए विचार्युं के, आ पडता काखनां
अल्प सत्ववाळा खोकोथी आ प्रासादनी आसातना न थाय तो सारुं,
एम विचारि तेमणे पर्वतनी मेखलाउं तोडीने दंड रत्नची योजनयोजनने
अंतरे आठ पावडीठ करी, अने तेची ते पर्वत “अष्टापद” नां नामची
प्रसिद्ध थयो. पठी चक्री मनने ते पर्वतपर ठोडीने दुःख पामता थका
नीचे उतर्यां. पठी पृथ्वीनां खोकोने दिखगिर करता थका चक्री विनीता
नगरीमां आल्या. त्यां तेमने, गीत, नाटक, कवितारस, मनोहर स्त्रीउं,
बावो, नंदनवन, चंदन, मनोहर द्वार, जोजन, जल, आसन, शयन तथा

પાન વિગેરેમાં ચેન પહ્યું નહીં; પણ ફક્ત તેમનું ધ્યાન પ્રજુમાંજ લાગ્યું; ત્યારે મંત્રીઝં તેમને સમજાવવા લાગ્યા કે, હૈ સ્વામી ! જેમને મેરુપરે દેવોણ સ્નાન કરાવ્યું, જે શ્વેતકુવંશમાં થયા, જેણે રાજાનો આચાર દે-
 લાલ્યો, તથા જેનાપ્રતે પ્રજા સંતુષ્ટ થઈ, જેનાથી ધર્મ પ્રગટ થયો, જેમનું
 ઝજ્જલ ચારિત્ર હતું, તથા જે કેવલજ્ઞાનના ધણી હતા, એવા પ્રજુપ્રતે
 શામાટે આપે શોક કરવો જોઈએ ? વલી તે પ્રજુ સ્તુતિ કરવા લાયક છે,
 માટે તેમની જાક્તિથી સેવા કરો ? તથા તેમાં ચિત્ત જોડો ? વલી તે મોક્ષમાં
 પધાર્યા છે, માટે તે પ્રતે મોહ કરો નહીં ? તે સાંજલી કેટલાક પ્રયત્ને
 ચક્રીણ તે જનંકર શોકને તજીને પોતાનું ચિત્ત રાજકાર્યમાં જોડ્યું. પત્રી
 તે કોઈ વચ્ચે મેહેલમાં, તો કોઈ વચ્ચે સજામાં, એવી રીતે ક્રીડા ક-
 રતા થકા આનંદ પામવા લાગ્યા; વલી તે કોઈ વચ્ચે સ્ત્રીઝંસહિત વન-
 દસ્તીની પેઠે વનમાં જલક્રીડા કરતા, તથા ત્યાં તલાવમાં જલક્રીડા
 કરી આનંદ પામતા; વલી કોઈ વચ્ચે મનોહર સ્ત્રીઝં સાથે હીંચોલેથી
 પણ રમવા લાગ્યા, તથા પોતાનાં શરીરપર આજ્ઞપણો પણ પહેરવા લાગ્યા.
 વલી કોઈ વચ્ચે સર્વે થંગે પુષ્પોની માલાઝંસહિત વનમાં કામદેવ સ-
 રલા શોજતા હતા. તેમ કોઈ વચ્ચે ઘોડા તથા રથ આદિકની ક્રીડા
 કરતા, વલી કોઈ વચ્ચે સંગીતમાં, કાવ્યરસમાં, તથા નાટકમાં મગ્ન
 થયા થકા સર્વે રસનાં આશ્રયવાલા તે થતા. વલી કોઈ વચ્ચે તે સ્ત્રીઝં
 સાથે ક્રીડા કરતા થકા કામ ઉપજાવતા હતા. એવી રીતે અનંત રસમાં
 મગ્ન થયા થકા, પુણ્યયુક્ત સુખથી કાલ નિર્ગમન કરવા લાગ્યા.

દુવે એક દહાડો સ્નાન કરીને, સર્વે થંગપર આજ્ઞપણો પહેરીને તે આ-
 રિસાજુવનમાં ગયા. ત્યાં રત્નના આરિસામાં ક્રીડાથી પોતાનું રૂપ જોવા
 લાગ્યા. એવી રીતે જોતાં થકાં પોતાની એક થંગુલી તેમણે હિમથી દગ્ધ
 થયેલા ચંડ્રની પેઠે વીંટીરહિત જોઈ, ત્યારે વિચારવા લાગ્યા કે, જેમ
 વીંટીથી મારી આંગલીમાં કૃત્રિમ શોજા હતી, તેમ મસ્તક આદિકપર
 પણ આજ્ઞપણોથીજ શોજા છે. પત્રી તેમણે મસ્તકપરથી મુકુટને, કાન-
 માંથી કુંડલોને, કંઠમાંથી કંઠાને, હૃદયપરથી હારને, તથા વસ્ત્રે હાથોથી
 પાજુવંધને દૂર કર્યા; તેમજ વલી ધીરવલ્લયો, તથા વીંટીઝં પણ ક-
 દાડી નાણી. તથા શાંત મનથી ચેરાગ્યને જાજવા લાગ્યા, પત્રી પાગળ

मासमां फलफुलविनानां घण्टां वृक्षनी पेठे पोतानां शरीरने आञ्जूपणो-
रहित जोड्ने ते मनमां विचारवा लाग्या के, आ असार कायारूपी जीत
आञ्जूपणोरूपी रंगधी उपरधी चित्रेली ठे, पण अनित्यतारूपी पाणीधी
जीजाड्ने ते पडी जाय तेवी ठे. वली रोगरूपी पवनधी चलायमान घतां
पाकां पांढडांनी पेठे पतनस्वजाववालां आ शरीरनो मोह प्राणीत तजी
शकता नथी. वली शरीरने शोचावनारी आ चांढडीपर चंदन आदिकतुं
लेपन कराय, तो पण ते पोतानुं गंदापणुं तो ठोडती नथी. वली जे आ
शरीरने माटे लोको अकार्योमां रक्त थड्ने पण पापो बांधे ठे, ते शरीर
तो कमलनीनां पत्र पर रवेला जलविंधुनी पेठे चपल स्वजाववालुं ठे.
वली दुर्गंधवाली, तथा शृंगाररसधी गंदी थएली आ संसाररूपी खालमां
हुकरो जेम खावोचीआमां तेम प्राणीत निमज्जन कर्या करे ठे. वली में
साठ हजार वर्षोसुधि पृथ्वीपर जमीजमीने पण आ शरीरमाटे अकार्यो
कर्या, माटे मने धिकार ठे !! वली धन्य ठे, ते बाहुबलि आदिक अन्य
बांधवोने, के जेठए आ असार संसार तजीने मोह मेळव्यो ठे. वली
जे संसारमां राज्य, यौवन तथा लक्ष्मी चपल ठे, तेआ आ संसारमां
स्थिर शुं कहेवाय ? वली आ संसाररूपी कुवामां पडता प्राणीने माता,
पिता, स्त्री, बांधवो, पुत्र, संपदा विगेरे कोइ पण रक्षण करवाने समर्थ
नथी. माटे हे जगततुं रक्षण करनारा तात ! जेम बीजा पुत्रोने आपे
तार्या, तेम मने पण तारो ? वली तेमणे विचार्युं के, हुवे ते उपाखंजधी
सयुं. केम के हुं कुपुत्र होवाधी तेठए मारुं स्मरण कर्युं नथी. हुं नथी,
मारुं लक्ष्मी, शरीर, घर, तथा स्त्री विगेरे कंइ नथी, आनंदरूपी अमृत-
समुद्रमां नावावालो हुं एकज हुं. एवी रीते उपाधिरहित शांत, तथा
चिदानंदमय परमतत्वमां तेलीन थया. (रौद्रध्यानधी, असत्यधी, परद्रो-
हधी, तथा कुकर्मधी जे उग्र पाप बांध्युं होय, ते जावनाधी शांत थाय ठे.)
पठी ते जरत योगीराजे देहुरूपी मूषमां ध्यानरूपी अग्निधी मोह माटे
(सुवर्णमाटे) मनरूपी पाराने स्थिर कर्यो. एवी रीते कपकप्रेणिपर चडीने,
उपशम क्रमना योगधी, जरतयोगीराज केवलज्ञान पाम्या. पठी इं-
द्रना हुकमधी देवोए तेमने साधुनो देप थाप्यो, तथा चक्रीए पण सर्व
विरतिरुप सामायिक अंगीकार कर्युं. ते वखते त्यां तेमनी साथे दश

हजार राजाजण पण दीक्षा लीधी; अहो ! आवा स्वामीनी सेवा पर-
लोकमां पण सुखकारी निवडे ठे !! पठी वीजाने नही वांदता एवा ते
चक्री देव, असुर तथा माणसोथी वंदावा लाग्या.

हवे अही इंडे पृथ्वीनां जारमाटे सूर्ययशानो राज्याजिपेक कयों.

हवे जरतमुनिराजे केवलज्ञानथी मांडीने लाख पूर्वसुधि पृथ्वीपर
परिवार सहित ग्राम, नगर विगेरेमां विहार करीने युगादीश प्रजुनी
पेठेज धर्म देशनाथी जव्य लोकोने उपदेश कयों, पठी अष्टापदपर जइ
तेमणे विधिपूर्वक चतुर्विध आहारना पचखाण कयों. ते वखते इंडोए
प्रजुनी पेठेज प्रजुना ते पुत्रनो निर्वाण महोत्सव कयों, तथा त्यां मंदिरो
पण वंधाव्यां. पठी एक मासने अंते चंद्र श्रवण नक्षत्रमां आवते ठे,
अनंत चतुष्टयसहित ते मोक्षे गया; तथा अनुक्रमे वीजा साधुजं पण त्यां
मोक्षे गया. जरत महाराजे सीतोतेर लाख पूर्व कुमार अवस्थामां गाढ्यां,
तथा एक हजार वर्षसुधी मंडलीकपणे रह्या; ठ लाख पूर्वमां एक हजार
वर्षे उठां चक्रवर्तीपणामां रह्या; तथा एक लाख पूर्व केवलज्ञानी रह्या.
एवी रीते चोरासी लाख पूर्वजं आयुष्य पुरं करी ते मोक्षे गया. उत्तम
जाववालो माणस अष्टापद उपरें आवे कर्मोनो नाश करी मोक्ष पामे
ठे. आव प्रतिहार्यवाला प्राजुनी अष्टापदपर पूजा करवाथी आवे क-
र्मोनो नाश थाय ठे.

हवे शोकातुर थएला सूर्ययशाए त्यां आवीने, जरतजीनो निर्वाण
महोत्सव तथा प्रासादो कराव्यां. पठी मंत्रीजं न्यायनां वचनोथी सम-
जाव्या वाद शोक मुकीने सूर्ययशा राज्यजं कार्य करवा लाग्या. पठी ते
सूर्ययशा प्रतापथी शत्रुजं जीतीने, पोताना चंद्र सरखा उज्ज्वल यशथी
पृथ्वीप्रते उदय करवा लाग्या. ते त्रण खंडनां स्वामी थया थका नीति-
पूर्वक पोतानां अखंड शासनथी दुष्टोनो नाश करवा लाग्या. आकाशमां
सूर्य अने चंद्र घनेनो जेवो प्रताप हतो, तेवोज एक आ सूर्ययशानो
पृथ्वीपर प्रताप हतो. राज्यसमये इंडे दीघेलो प्रजुनो मुकुट सूर्ययशा
पहेरता हता. तेनो प्रताप शत्रुजं मेहेलोमां जइ तेजनां यशरूपी पा-
णीने सूकावतो हतो. राधावेधथी प्राप्त थएली, कनकविद्याधरनी पुत्री,
तथा सघली स्त्रीजंमां मुकुट समान तेमनी जयश्री नामनी राणी हती. वसी

तेमने बीजी विद्याधरो अने राजाठनी पुत्रीरुप बत्रीस हजार पवित्र राणीउं
हती. ते चतुःपर्वामां अने विशेषें करी आठम अने चौदसे पोषधप्रत्या-
स्यान आदिक तप करता. ते पर्वो तेमने जीवित सरखां प्यारां हतां,
अने तेथी तेनी ते जीवनी पेठे रक्षा करता. जैनधर्म धारण करनारा वा-
सक अने खीउं तथा वनना पशुउं पण ते दिवसे आहार करतां नथी.

हवे एक दहाडो सौधर्मा सजामां वेठेला इंद्र ज्ञानधी ते सूर्य-
शानी धर्मपरनी दृढता जोइ आश्चर्य पाप्म्या; अने मस्तक धुणाव्युं, ते
वखते जगतने वश करवामां प्रथम श्रौषधरूप उर्वसी नामनी अप्सरा
इंद्रने मस्तक धुणावता जोइ कहेवा खागी के, हे स्वामी ! आ वखते
कोइ कवि काव्यो धोखता नथी, तेम कोइ गुरु मनोहर पदो पण बो-
खता नथी, तेम जरते कहेलुं नाटिक पण रंजा करती नथी, तेम बीजा
दादा दुहु आदिक गांधर्वो पण गायनो करता नथी, तेम बीजुं पण ह-
र्षने उत्पन्न करनारुं आ समये अत्रे कंइ पण कारण नथी, त्वारे आपे
आनंदधी मस्तक केम धुणाव्युं ? त्वारे इंद्र कहेवा खाग्या के, हे उर्व-
शी ! हमणा में पृथ्वीपर ज्ञाननो उपयोग दीधो, तो मने माधुम पड्युं
के, आ समये श्री युगादीश प्रजुना पौत्र, अने जरत चक्रीना पुत्र, महा
पराक्रमी सूर्ययशा अयोध्या नगरीमां राज्य चलावे ठे. ते अष्टमी अने
चतुर्दशी पर्वने दिवसे जे तप करे ठे, ते तपथी तेने देवो पण चलावी
शके तेम नथी. कदाच सूर्य पूर्व दिशा तजीने पश्चिममां उगे, अथवा
पवनधी मेरु कंपायमान घाय, अथवा समुद्र मर्यादा मुके, अथवा क-
ल्पवृक्ष निष्फल घाय, तो पण पोताना प्राण जतां मुधी पण ते जिननी
आज्ञाने अने तेपरनां पोतानां निश्चयने तजे तेम. नथी. ते सांजली पो-
तानां स्वामिने प्रत्युत्तर देवाने अशक्त होवाधी, मनमां जरा हसीने वि-
चारवा खागी के, अहो ! आ स्वामीपणुं केवुं ठे ? के आ इंद्र मनुष्यमां
पण आबुं निश्चयपणुं कहे ठे. सात धातुठनां शरीरवालो, अन्नपर आ-
जिविका चलावनारो एवो मनुष्य देवधी पण चलायमान न घाय, तेवी
वातनी श्रद्धा पण कोने घाय ? बली मारा गायन रूपी रसधी क्या मा-
णसना विवेक आदिक गुणो रजना कपीआठनी पेठे दवाइ जतां नथी ?
माटे हवे पर्वतपरधी नदी जेम खडकने तेम ते सूर्ययशाने व्रतधी. च

લાવીને હું મારા સ્વામિના આ સાહસિક વચનને જીતું કરી આપીશ. એવી પ્રતિજ્ઞા કરીને તે ઊર્વસી, રંજા સહિત હાથમાં વીણા લેઈને પૃથ્વીપર આવી. પઠી અયોધ્યાની નજદીકનાં વગીચામાં રહેલા શ્રી યુગાદીશ પ્રજુના મંદીરમાં આવીને, મોહનીય રૂપ કરીને તેડ ગાયન કરવા લાગી. તે ગાયનથી મૂર્છિત થયેલા વૃક્ષપરનાં પક્ષિડં પણ ક્ષણ વાર સુધિ પોતાના આત્માને પણ જાણવા ન લાગ્યા. વલી તે વચ્ચે ચંદનઘો, સર્પ, નોલીયાં વિગેરે પણ પોતાના વિલોમાંથી નિકલીને ચિત્રિતની પેઠે નિશ્ચલ થઈ રહ્યા. વલી તે સમયે મુખમાં અર્ધ ચાવેલાં ઘાંસવાલા હરિણો પણ, તે ગાયનથી મોહિત થઈને પુતલાંની પેઠે સ્થિર રહ્યા. હવે ત્યાં ક્રીડા માટે રસ્તેથી પાઠા વલતાં સૂર્યયશાણ તે ગાયન સાંજલ્યું. તે વચ્ચે હાથી, ઘોડા, પાલા વિગેરે પણ તે ગાયનમાં આસક્ત થઈ સ્થિર થઈ ગયા. એવી રીતે પોતાનાં લશ્કરને પોતાનાં કાર્યમાં પણ અસમર્થ જોઈને રાજા મંત્રિને કહેવા લાગ્યા કે, અહો ! મોહરૂપી સમુદ્રની વેલાથી અટકાઈ ગયેલા આપણા સૈનીકોની પેઠે પક્ષિડં પણ નિશ્ચલ થઈ ગયાં છે, તેમ બાલકો, સ્ત્રી, બિલવાસી, હરિણો તથા વૃક્ષો વિગેરે પણ મૂર્છિત થઈને નિશ્ચલ થઈ ગયાં છે. માટે ગાયન, સુખના આધારરૂપ, તથા હુલોને નાશ કરનારું છે, તેમ જેની પાસે ગાયન છે, તે પવિત્ર થયો થકો જગતથી પણ પૂજાય છે. જે હરિણ પ્રાણને સાટે પણ ગાયનને અંગીકાર કરે છે, તે મૃગને ચંડે પણ પોતાનાં ચોલામાં લીધેલો છે. ગાયનથી દેવો સંતુષ્ટ થાય છે, ધર્મ થાય છે, રાજા પાસેથી ધન મળે છે, તથા સ્ત્રી પણ વશ થાય છે. ગુરુનાં યોગથી પ્રાપ્ત થયેલું ગાયન ક્રીડામાત્રમાં જ પરમાનંદ સુખ આપે છે. માટે હવે આપણે આ મંદિરમાં જઈ શ્રી યુગાદીશ પ્રજુને નમીયે, અને ત્યાં આ ગાયનનો રસ પણ મેલવીશું. એમ કહીને રાજા, મંત્રી તથા સૈનિકો સહિત, તે ગાયનથી મોહિત થયા થકા તે જિનમંદિરમાં ગયા. ત્યાં તેમણે મનોહર કાંતિવાલી, તથા ગાયનરૂપી અમૃતની નદીડં સરસી, અને હાથમાં વીણાવાલી એ કુમારિકાડંને જોઈ. કામદેવની સ્ત્રી સરસી, તે ઘણે કન્યાડંને જોઈ, કામના વાણથી વીંધાયા થકા રાજા મનમાં ચિંતવવા લાગ્યા કે, શું આ સ્ત્રીડંનાં કંઠરૂપી અમૃતનાં કુંડમાંથી ગાયનની ઉત્પત્તિ થઈ છે ? કે વિશ્વકર્માણ ગાયનરૂપી અ-

मृत्युः। अने वनावी ठे ? आवा निरुपम रूप तथा गायनवाली आ क-
न्याउने जोगवनार कोण पुण्यशाली थशे ? एम विचारि वारंवार तेउं
तरफ दृष्टि करीने राजाए इष्टित देनारा प्रजुनां चरणोने नमस्कार क-
यों. पठी राजाए वहार ऊरुखामां वेसीने मंत्रीने तेउनां कुलादिक जा-
णवाने आइहा आपी. पठी राजानी आइहाथी मंत्री तेमनी पासे आचीने
अमृत सरखी वाणीथी कहेवा लाग्यो के, हे स्त्रीउं ! तमो आ त्रणे लो-
कोमांथी कोण ठे ? तमारो स्वामी कोण ठे ? तथा तमो अहीं शा माटे
आवीउं ठे ? ते सघलुं कहो ? त्तारे तेउमांथी एक कहेवा लागी के, अ-
मो घने मणिचूड विद्याधरोनी दीकरीउं ठीए. वली अमो बालपणाथीज
आ कलाना अन्यासमां ठीए. अमो यौवनवंती थइउं, त्तारे “अमोने
कोने आपवी ? ” एवी अमारा पित्ताने चिंता थइ. पण अमारा योग्य
पति नहीं मलवाथी अमो जगो जगोए अरिहंत प्रजुनां चेत्योने नमीए
ठीए. केम के आ मनुष्य जन्म फरीने क्यां मलवानो ठे ? वली जिनच-
रणोथी पवित्र थएली आ अयोध्या नगरी पण तीर्थरूप ठे, तेथी आ जर-
रतेश्वरे वनावेला चैत्यमां अमो श्री युगादीश प्रजुने नमीए ठीए. त्तारे
मंत्रीए कलुं के आ सूर्ययशा साथे मने तमारो संगम उत्कृष्ट लागे ठे.
ते श्री युगादीश प्रजुना पौत्र, जरत चक्रीनां पुत्र, तथा महा कलावान,
शांत, गुणी अने बलवान ठे. वली खरेखर तमारापर श्री युगादीश प्रजु
तुष्टमान थया ठे, केम के, तमोने तुरत आ सूर्ययशा सरखा स्वामी म-
ल्या. जेम चंद्रथी ज्योत्स्ना तथा रात्री शोजे ठे, तेम तमो पण आ सूर्य-
यशाथी शोजशो. ते सांजली तेउए कलुं के, अमो स्वाधिन पति शिवाय
धीजाने वरशुं नहीं. पठी ते वात राजाए पण कबुल करवाथी त्यां युगा-
दीश प्रजुनी समझज तेमनो विवाह महोत्सव थयो. पठी तेउना प्रीति-
रसमां खेंचाएला राजा संसारने सारजूत मानवा लाग्या; एवी रीते
धर्म, अने अर्थने बाधा करता थका, ते फक्त एक कामपुरुषार्थनेज
साधवा लाग्या. एक वहाडो घने संध्याउंथी जेम दिवस, तेम ते सूर्य-
यशा ते घने स्त्रीउं सहित ऊरुखामां गया. ते बखते नगरमां एवो पटह
वागतो संजलायो के, “हे लोको ! अष्टमीनुं पर्व आव्युं ठे, माटे सावध
थजो ? ते उद्घोषणा पेली कपटस्त्रीउंए पण सांजली. त्तारे रंजा जाणे

તેનું કારણ નજ જાણતી હોય નહીં, તેમ અવસર જાણીને રાજાને પુજા
 છાગી કે, આ શું છે ? ત્યારે રાજાણે કહ્યું કે, તાતજીણ અટ્ટમી અને ચ-
 તુર્દશી વચ્ચે મોટાં પર્વો કહેલાં છે. તેમ જે અઠાઈ પર્વો, ગ્રણ ચતુર્માસી
 પર્વો, તથા એક વર્ષનાં પાપોને નાશ કરનારું, પર્યપણા પર્વે કહેયું છે; વર્ષ
 પંચમીને દિવસે જ્ઞાનરૂપી પ્રથમ રત્નનું આરાધન કરાય છે. તે સપ્તમી
 પર્વો જિનની આજ્ઞાથી મહા પ્રતાપવાલાં, તથા પુણ્યનાં કારણો છે. જો
 અટ્ટમી તથા પાસીની વિરાધના ન કરવામાં આવે, તો હમેશા કરાતું પુણ્ય
 મોહસુખ આપે છે. વહ્ની હે પ્રિયે ! જીવો જે શુભાશુભ કર્મો વાંચે છે, અને
 તેથી ભૂવેનયનું જે આયુષ્ય વંધાય છે, તે પ્રાયે પર્વને દિવસે વંધાય છે. ૫
 વર્ષને દિવસે સ્નાન, શ્રીસેવન, ક્લેશ, જુગાર, દાસ્ય, માત્સર્ય, ક્રોધાદિ ક-
 પાપો, પ્રિયોને વિષે મમતા, ક્રીડા તથા પ્રમાદ સેવવો નહીં; તે દિવસે
 તો પરમેશ્વરનું સ્મરણ કરી ત્રિવિધે ત્રિવિધે શુભ ધ્યાનમાં રહેવું. પર્વને
 દિવસે સામાયિક, પોષય, તથા ઠઠ, અન્નમ પ્રમુખ્ય તપ અને જિનની પૂજા
 કરીને, ગ્રાણી ઠન્નમ સંયમી થાય છે. વહ્ની તે દિવસે શુભનાં ચરણ સમીપે
 પરમેશ્વરની મુતિનું સ્મરણ કરતો થકો, ગ્રાણી નિવિઙ્ઠ થાઉં કર્મોનો નાશ
 કરીને પુણ્ય ઉપાર્જન કરે છે. વહ્ની હે શ્રી ! મારી આજ્ઞાથી તેરસ તથા
 માત્રેમને દિવસે છોકોને ચેનાયવામાટે આથી રીતની પટ્ટહોદ્યોપણા થાય
 છે. વહ્ની તે ચતુર્દશી, તથા અટ્ટમી પર્વે ગ્રણે છોકમાં હુલ્લન છે, માટે તેનું
 આરાધન જે જિનતત્ત્વથી કરે છે, તે મોઢું જાય છે. તે સાંતલ્લી પ્રયંચમાં
 ચતુર પર્વી ટર્વેશી કપટથી કહેવા છાગી કે, હે નાય ! તપનાં ક્લેશાદિ-
 કર્મો, તમો આ મનુષ્યપણાને, રૂપને, તથા અમંદ રાજ્યને શા માટે ચિં-
 યતા પમાડો છો ? માટે જેમ પાઠવથી પશ્ચાતાપ ન થાય તેમ, ક્ષતિન સુખ
 ઘોમવો ? કરી કરીને આ મનુષ્ય જવ, રાજ્ય, તથા આવા જોગો ક્યાં મ-
 યવાના છે ? તે સાંતલ્લી કાનમાં ઠકાવેયું મીસું જેમ પડે, તેમ અંતઃકરણ-
 માં ઢાઢીને રાજાણે કહ્યું કે, શરે ! અથમ ! તથા ધમે નિંદાથી મર્ડન શ્રી !
 આ મારી વાણી વિધાયરનાં કૃષ્ણને વિષ્ણુજી રચિત નથી. વહ્ની જેથી આ
 જિનજૂતા તથા તપ આદિક અંગીકાર કરાતું નથી, પણ આ તારા રૂપ,
 કૃષ્ણ, તથા હાદારણને પણ વિચાર છે !! વહ્ની આ મનુષ્યનું, રૂપ, આગે-
 મતા તથા રાજ્ય વિગેરે તર્યંજન મહે છે, માટે કૃષ્ણન અને કૃષ્ણના-

स तेनुंज आराधन करे ठे. वली धर्माराधनधी शरीरने विडंबना यती नधी, पण धर्म विना केवल विषयोधीज विडंबना थाय ठे. माटे यथेष्ट रीते धर्मज करवो, केम के फरी फरीने मनुष्य जब मलतो नधी. वली आठम अने पाखीने दिवसे पक्षिउं, हरिणो, तथा सिंहादिको पण आहार करता नधी, तो हुं ते केमज करुं? माटे सर्व धर्मेना कारण रूप पर्वनुं जेणे आराधन कर्युं नधी, तेउनुं ज्ञान अने मनुष्यपणुं वृथाज ठे. वली प्राण जाय तो पण श्री युगादीश प्रजुए कहेला पर्वने हुं तपविना वृथा गुमावीश नहीं. वली कदाच आ राज्य, तथा प्राण जाय तो पण जले, पण हुं ते पर्वधी त्रष्ट थइश नहीं. एवी रीतनां राजानां क्रो-
धयुक्त वचनो सांजलीने उर्वसी कपटवचनो कहेवा लागी के, हे स्वामि! आपनां शरीरने क्लेश न थाय, तेदला माटे में आ प्रेमरसना आवेशधी कहुं ठे, तेधी आपे गुस्ते थवुं नहीं. वली अमोए पिताना वाक्यने उलंघीने स्वतंदचारी राजाने वरी अमारो जब बगाब्यो. वली पूर्व कर्मना परिपा-
कधी अमो तमोने वरी, माटे संसारनुं सुख अने शीख सघबुं एक पद-
मांज समायुं. स्वाधिन स्त्रीपुरुषनो योग विषयसुखनो आनंद आपे ठे, नहींतर तो दिवस अने रात्रिना योगनी पेठे विडंबनारुपज ठे. वली हे स्वामी! आपे श्री युगादीश प्रजुनी सन्मुखज मारुं कहुं करवाने क-
बुड्युं ठे; अने तेनी परीक्षा माटेज में आ आजे अद्वय मागणी करी, तेमां अरेरे! आप तो गुस्तेज थइ गया!! वली हे नाथ! हुं तो शीख अने सुख बनेधी त्रष्ट थइ!! माटे हवे तो अग्निमां पडी हुं आपघात करीश. त्वारे राजा तेनुं प्रीतियुक्त वचन सांजली तेमां लीन थइ, तथा पोते आपेलां वचननुं स्मरण करी कहेवा लाग्या के, हे जामिनी! जे पर्व तातश्रीए कहेलुं तथा करेलुं ठे, तेनो हुं पुत्र थइने तेनी विराधना केम करुं? वली हे स्त्री! सघबुं सुवर्ण, पृथ्वी, हाथी, घोडा, तथा जंडार विगेरे तुं ग्रहण कर? पण जेधी धर्मनो विघात थाय, तेबुं कार्य हुं मारी पासें कराव नहीं? त्वारे जरा हसीने ते अप्सरा कोमल बाणीधी कहेवा लागी के, हे राजन्! तमारुं ते कहेबुं तो सत्य ठे; पण हे स्वामी! जे पापीए पोतानां वचननो विघात कयों ठे, ते अपवित्र ठे, तथा तेना जारधी आ पृथ्वी पण विपाद पामे ठे. वली हे नाथ! जेनाधी

આટલું અલ્પ કાર્ય પણ થતું નથી, તે રાજ્યાદિક શીરીતે આપી શકશે? વલી આપને માટે મેં પિતાનું (વિદ્યાધરનું) ऐश्वर्य પણ તજી દીધું, તો હવે આ તમારાં રાજ્યનું શું પ્રયોજન છે? હવે ઠેવડે કહું તું કે, હે રાજન્ ! જો તમારે પર્વનો ખંગ કરવો ન હોય તો મારી સમીપ આ શ્રી યુગાદીશ પ્રજ્ઞનો પ્રાસાદ તોડી પાડો? તે વાક્ય સાંજલતાંજ જાણે હૃદયમાં વજ્ર લાગ્યું હોય નહીં, તેમ રાજા મૂઠિત થઈને ચૈતન્યરહિત પૃથ્વી પર પડ્યા. તેજ વચ્ચે મંત્રીની આજ્ઞાથી આકુલ થયેલા પરિવારે રાજાને ચંદન આદિકથી ચૈતન્યસહિત કર્યા. પછી તેમણે તે સ્ત્રીને કહ્યું કે, શ્રે નીચ ! આ તારા વચનો તારું નીચ કુલપણું પ્રગટ કરે છે, તું વિદ્યાધરની પુત્રી નથી, પણ કોઈ ચાંડાલની પુત્રી છે, સરેસર મેં રત્નના ત્રમથી કાચનો ટુકડો ગ્રહણ કરેલો છે. જે પ્રજ્ઞ ત્રણ લોકનાં નાથ, તથા ત્રણ લોકથી પૂજિત છે; તેનાં પર્વ, તથા પ્રાસાદને ખાંગનારો શું કોઈ પણ હયાત છે? માટે હે સ્ત્રી ! તારા વચનથી બંધાયેલા એવા મને અનૃણી કરવાને ધર્મનો લોપશિવાય બીજું કંઈક માગી લે ? વલી હે પ્રિયે ! રાજ્ય, ઘોડા, હાથી, રત્નો વિગેરે સઘણું જલે ચાલ્યું જાય, તો પણ હું પ્રાણ જાતાં પણ પર્વખંગ કરીશ નહીં. તે સાંજલી તે અપ્સરાણ કહ્યું કે, જો એમ છે તો, તમો તમારા પુત્રનું માથું ઠેદીને મને આપો ? ત્યારે રાજાણ વિચારિને કહ્યું કે હે સુલોચને ! તે પુત્ર મારાથીજ થયેલ છે, માટે મારું માથુંજ તું ગ્રહણ કર ? એમ કહીને પોતાનું મસ્તક ઠેદવામાટે તલવાર લેઈ જેઠા તે પ્રારંભ કરે છે, તેટલામાંજ તેણીએ તે તલવારની ધારા વાંધી લીધી; ત્યારે રાજાણ વિલ્લવા થઈને નવી નવી તલવારો લેવા માંડી; એવી રીતે જરા પણ પોતાનાં સત્વથી તે ડરતા નથી, તેટલામાં તેડ પોતાનાં રૂપો પ્રગટ કરીને આદરથી જય જય શબ્દ કરવા લાગી; હે વૃષજસ્વામિના કુલપ્રતે ચંદ્રસરલા, તથા પરાક્રમીર્ણમાં અગ્રેસર, અને ચક્રીના પુત્ર તમો જય પામો ? અહો ! તમારાં સત્વ, ધૈર્ય, તથા મનનાં નિશ્ચયને શાલાશ છે ! કેમ કે, તમોએ આત્મઘાત અંગીકાર કરીને પણ ધૈર્ય તજ્યું નહીં ! ! દેવ-સન્નામાં ઈંડે દેવોની સમક્ષ આપના સત્વમાહાત્મ્યની પ્રશંસા કરી; પણ અમોએ તેપર શ્રદ્ધા નહીં રાખીને આપને, નવીર્ણ જેમ મેરુને, તેમ ક્ષોભાવવાને ઇચ્છ્યું; પણ ઊલટા સમુદ્રને જો રોકી શકાય, પવનને જો વાંધી શકાય

तथा जो मेरुने चलावी शकाय, तोज आपना सत्वनो निर्णय थाय. वली हे जगत्प्रभु ! तथा हे कुलोत्तंस ! आपनाधीज आ पृथ्वी " रत्नने उत्पन्न करनारी " एवं पोतानुं नाम धारण करे ठे. एवी रीते तेउं जेटखामां स्तुति करे ठे, तेटखामां हर्ष सहित पुष्पोनो वरसाद वरसावतो, तथा जय जय शब्द करतो इंड त्यां आवी पहुँच्यो. त्यां प्रतिज्ञाधी ब्रष्ट थ-एली ते उर्वशीने तेणे उपहास सहित जोइ, अने ते पण रोमांचित थ-इने इंड आगल सूर्ययशाना गुणो गावा लागी. पठी इंड पण राजाने मुकुट, कुंडल, बाजुबंध, तथा हार दइने देवोसहित पोताने स्थानके गयो. हवे अनीतिरूपी अंधकारनो नाश करनारा, तथा शत्रुरूपी ताराउने अदृश्य करनारा, अने सत्यशाली एवा ते सूर्ययशा पृथ्वीने पाखवा लाग्या. तेमणे पण जरतजीनी पेठेज पृथ्वीने जिनप्रासोदोधी मंडित करी, तथा संघयात्रा करीने पोतानो जन्म पवित्र कर्यो; वली प्रभुना चरणनी पेठेज तेमणे हमेशां चतुर्दशी, तथा अष्टमी पर्वनुं आराधन कर्युं. वली ज्ञान, दर्शन अने चारित्रने धरनारा आवकोने उखली उखलीने तेमने ते पोताने घेर जोजन करावता. जरते जेम काकिणी रत्नधी आवकोने अंकित कर्या हता, तेम सूर्ययशाए तेमने सुवर्णनी यज्ञोपवितधी अंकित कर्या हता. महा-यशा आदिक केटखाक राजाउए रुपानी यज्ञोपवितधी, तथा पठी बीजा-उए रेशमनी दोरीधी, तथा सुतरनी दोरीधी अंकित कर्या. सूर्ययशा रा-जाने उत्तम चरित्रवाला, तथा महापराक्रमी महायशा प्रमुख सवा खाख पुत्रो हता. जेम वृषजस्वामीधी इह्वाकुवंश चाल्यो हतो, तेम सूर्ययशाधी सूर्यवंश पृथ्वीपर चालवा लाग्यो. हवे ते सूर्ययशा पण जरतजीनी पेठे आरिस्ताजुवनमां पोतानुं रूप जोता थका, तथा संसारनी असारताने घ्यावता थका केवलज्ञान पाम्या. पठी ते सूर्ययशा मुनीश्वर पृथ्वीपर बिहार करता थका खोकोने बोध देवा लाग्या, तथा पठी कर्मोने जीती मोक्षे गया. तेमना पठी महायशा, अतिबल, बलजड, बलवीर्य, कीर्ति-वीर्य, जलवीर्य, तथा दंडवीर्य नामना अनुक्रमे राजाउं थया, तथा तेउं सघला आवकोनी पूर्वनी पेठेज पूजा करता हता; वली तेउं सघला अ-नुक्रमे आरिस्ताजुवनमांज पोताना रूपने जोइ, वैराग्यधी केवलज्ञान पामी मोक्षे गया. तेउं सघलाए जरतार्थनुं राज्य कर्युं, तथा इडे आपेखो

પ્રજુનો મુકુટ પેહેયોં હતો, તે પઠીના રાજાઈ તે મુકુટ મોટો હોવાની ધારણ કરી શક્યા નહીં; કેમકે, હાથીનો ચાર હાથીજ ઉપાડી શકે છે, વીજા ઉપાડી શકતા નથી. તે પઠીના જરતના વંશના સઘલા રાજાઈ અજિતપ્રજુસુધિ સર્વાર્થસિદ્ધિ તથા મોક્ષે ગયા. તેડ સઘલા સંઘપતિદ્વ, ચેત્યો કરનારા, તીર્થોનો ઉચ્ચાર કરનારા, તથા અલંબ પ્રતાપવાણ હતા. વહી શ્રી યુગાદીશ પ્રજુના ધર્મથી તેડ સૂર્યવશાની પેટે અંશમાત્ર પણ ચક્ષાયમાન થયા નહીં, તથા તે ધર્મ પણ ઉત્કૃષ્ટ વૃદ્ધિને પામ્યો; પૃથ્વી રીતે કોડો શાલાઈવાલો, તથા લક્ષ્મી અને કીર્તિના આધારરૂત, નિર્મલ અને ઉત્તમ ચરિત્રવાલા સંતાનરૂપી મોતીડનાં નિવાસરૂપ, શ્રી યુગાદીશ પ્રજુનો વંશ, ઘણે લોકોને આલંબનરૂપ યદિ (લાકડી) સ-રમ્મો યપો; યપો તે વંશ લક્ષ્મી અને સુલના વિલાસરૂપ આનંદમાટે યાઈ.

પૃથ્વી રીતે આચાર્ય મહારાજ શ્રીધનેશ્વરસૂરિય ધનાયેલા શ્રી શત્રુંજય માહાત્મ્યમાં શ્રી જરતેશનું નિર્વાણ, અષ્ટાવધનો ઉચ્ચાર તથા શ્રી સૂર્ય-શાનાં ચરિત્રનાં ઘર્ણન નામનો ઠઠો સર્ગ સંપૂર્ણ થયો. શ્રીસ્તુ.

સત્તમ: સર્ગ:

હવે શ્રી શૃષ્ટનસ્વામિના ડ્રવિડ નામનાં પુત્ર હતા, જેનાં નામથી બહુ ધાન્યને ઉત્પન્ન કરનારો ડ્રવિડ દેશ પ્રસિદ્ધ થયો. તેમના વિનીત, પરસ્પર સ્નેહવાલા, તથા યશસ્વી ડ્રાવિડ અને વાલ્મિલ્લ નામના બે પુત્રો હતા. નિધિલાનગરીનું રાજ્ય ડ્રાવિડને દહને ડ્રવિડ રાજાએ શુન પ્રા-થથી પ્રતુપાસે દીધા સીધી હતી. “એક રાજ્યથી યદ્ને પુત્રો પ્રતે વેરપ્રાપ્ત ન થાય તો સારું” એમ વિચારિ તેમણે વાલ્મિલ્લને એક લાલ ગામો આપ્યાં હતાં. અનુક્રમે લક્ષ્મી અને કીર્તિથી વાલ્મિલ્લને વૃદ્ધિ પામનાં જોઈ ડ્રાવિડને જરા અદેશાઈ આવી. ત્યારે વાલ્મિલ્લે પણ પોતાના પ્રા-પ્તે ક્રોધિત થયેલો જોઈને, વિચાર્યું કે, મારા જાઈને મારા રાજ્યનો પણ લોન થયો, માટે તે હુઃસ્વદાયી લોનને ધિક્કાર છે!! લોની માણસો પ્ર-તયી લીલાપ્તગાની પેટે પિતા, માતા, યંબુ, મિત્ર, સ્ત્રી, પુત્ર, તથા ગુરૂની પણ અવજ્ઞા કરે છે. પૃથ્વી રીતે યદ્ને જણાઈ પરસ્પર રૂપી યયા. વહી ઉ-જંનોથી પ્રસાદા યદ્દા અવિશ્વાસી યદ્દને તેડ એક ધીજાનાં ઠઠો જાઈ

साग्या. हवे एक दहाडो डाविड राजाये पोताना नाना जाइने दावानख सरखुं वचन करुं के, तारे तारां स्यानमां रद्देवुं, तथा मारुं नगर तजवुं. एवी रीते मोटा जाइनुं वचन सांजली गुस्ते धइने वाखखीहू शक्य सहित पोताने नगरे गयो. त्यां ते पोतानां पाखाउंने तथा गाम अने देशना घणा अधिपतिउंने एकठा करी, अहंकारधी मोटा जाइपर छप करवा साग्यो. पठी डाविडे पोताना जाइनो वृत्तांत जाणीने खडाइ माटे जंजा वगहावी. हाथी, घोडा, रथ, तथा पाखाउंथी विंटाएखो डाविड राजा पृथ्वीने पण संकोचित करतो थको चालवासाग्यो. तेना प्रयाणथी पृथ्वी एवी तो कंपवा लागी के, हजुसुधि पण कोइ बखते ते कंप्या करे ठे. तेना सैन्यना चारधी समुद्र होजायमान थयो, अने ते अन्यासधी थाजे पण ते उठव्या करे ठे. वली तेना सैन्योधी उठेली रजे आकाश अने पृथ्वीने एवी रीते आछादित कर्या के, निगोदना गोखाना जावने ते जजवा साग्यां. वली ते बखते खगामथी खेंचाएखा घोडाउं, गुरुए कहेला धर्मधी खेंथाएखा अहंकारी जडोनी पेठे, स्यानमां रद्देवा न साग्या. एवी रीते पृथ्वीने आक्रमण करतो समुद्रोने होजावतो, तथा दिग्गजोने दुःख देतो ते सेना सहित चालवा साग्यो. ते बखते वाखखीहू पण तेने पोताना देशमां आवेखो जाणी वेगथी खडकरसहित सामो आव्यो. पठी युरुनी इठायी पांच योजननो अंतर करीने, वन्नेए सैन्यनो पडाव नांख्यो. ते बखते वन्ने राजाना प्रधान पुरुषोए राजाउंने पुठ्याविना सल्लाह माटे दूतो मोकळ्या. पण साम, दाम, जेद आदिकना वाक्योधी वन्नेमां समजावट नहीं थवाथी रणसंग्राम माटे तेउं तैयार थया. पठी वाखखीहू डाविडना केटखाक राजा तथा खडकरीउंने दान आदिकधी पोताना पक्षमां कर्या, केम के दान सर्वने वश करनाहं ठे. ते दरेक सैन्यमां दश क्रोड पाखाउं, तथा दश लाख रथो, तथा हाथीउं, अने पंदर लाख घोडाउं हत्ता; पठी वन्ने सैन्योनुं ग्रणे लोकने जय आपनाहं युरू थयुं. हवे युरूने दिवसे कुलीन शूरवीरो रोमांच धारण करता थका एकठा थया; तथा पठी उदार, स्वामिना जक्त, करेख ठे अनेक महा संग्राम जेउंए एवा, शरीरनी अने घरनी दरकारविना यश अने रणमां उत्सुक. कणे कणे वाजिग्रना नादधी उल्लासायमान वीर्यवाला, तथा पोतानां वलधी जगतने

पण तृण समान गणता, एवा ते लक्षकरीडं चालवा लाग्या. सात जगो-
 एथी मदने ऊरता, सर्व लक्ष्णोथी लक्षित थएखा, उलसायमान गुंड-
 डवाला, तथा मोटेथी गर्जना करता, तथा तीक्ष्ण अग्र जागवाला दांतो-
 रूपी मूशलोथी शत्रुंजने मारवामां कुशल, तथा पाखरोवाला एवा हाथीउं
 पण योझाउं सहित अग्र जागमां आव्या. तेजी, विस्तारवाली गरदनो-
 वाला, पोताना थंगने कंझक लागवाथी पण छेपथी चमकता, वायुसरला
 वेगवाला, तथा दरेक थंगप्रते प्रगट लक्ष्णोवाला, घोडाउं पण वेगथी
 चालवा लाग्या. सीमंतिनीनी पेठे चक्रोनी नेमीउंथी पृथ्वीपर गर्जारव क-
 रता, तथा सुवर्णनी नाराचथी मुद्रित थएखा, दोडता घोडाउंथी खंचाता,
 जंगम घर सरला, तथा वस्तर सहित महा योझाउंवाला रथो पण चा-
 लवा लाग्या. पठी वस्त्रे सैन्योमां लक्षकरीडनां गुणो गाइ, तेमने शूर व-
 डावता थका ठडिदारो जमवा लाग्या; थने कहेवा लाग्या के, हे वीरो!
 तमोने थमारा मुखथी तमारा स्वामी कहेवराये ठे के, आजे तमो रण-
 संधाममांथी जयलक्ष्मीने खेंची लावजो; वस्ती तमो खरेखर अत्यंत परा-
 क्रमवासा, गुथी, कुसीन, तथा जयलक्ष्मीवाला ठो, एम हुं जाणुं हुं. ते
 सांजली केटलाट वीरपुरुषो तो पोतानी मेखेज उत्सुक थइने, समुद्रनां
 दोज सरली गर्जना करवा लाग्या; वस्ती केटलाकोए तो ब्रह्मांड पण फाटी
 जाय तेवो जुजास्फोट कयां; केटलाको तो कोपरूपी अग्निना खीसासरला
 शत्रो आकाशमां उग्राववा लाग्या; केटलाको तो वस्तरसहित घोडाउं-
 पर, हाथीउंपर, रथोपर, तथा उंटोपर, चढ्या. ते वस्त्रते धनुष्यधारीउं ध-
 नुष्यना टंकारो करता थका संचार करवा लाग्या. ते वस्त्रते पापदखनी
 सेना पण एवी मझी गइ के, तेमां एक तख पण पृथ्वीपर पडी शके नहीं.
 वस्ती त्यां अश्वो पण पोतानुं नाम सफख करीने रथोने थगाडी थगाडी
 भसाववा लाग्या. ते वस्त्रते प्राणीउंता धानथी क्रोवें करी खाख थानो-
 वाळा पाखरवाळा मदोन्मत्त हाथीउं, पांशोसहित पर्वतो ज होय नहीं जेम
 तेम चाखवा लाग्या. वस्ती ते वस्त्रते रणनी झग्रावाळा वीर पुरुषोनां हृद-
 यमां उलसायमान करनारां रणवाजिथो वागवा लाग्यां. ते वस्त्रते तेउंतां
 नादरूपी समुद्र एवो तो उगड्यो के, आकाश थने पृथ्वीरूपी पोतानी
 मपांदाने ते उलंधी गयो. ते नादथी वीर पुरुषोने शूर चढ्युं, वीकणो जय

पामवा लाग्या, तथा घोडाळं चपल थया. ते वाजित्रोना नादोथी, तथा लश्करनां पदघातोथी आकाश अने पाताळ त्रुडं त्रुडं थइ रळुं. घणा प्र-
कारे लावन थएली पृथ्वी, ते वखते रेणुपणाने प्राप्त थइ, तथा घोडाळंना
फुंफाटाथी आकाशमां गइ, अने त्यां पण न मावाथी जगतनी आंखोने
ते आह्वादित करवा लागी. पठी अग्रेसरी वीरो पोतपोतानां गोत्र, प-
दवी, तथा वलनुं वर्णन करता थका वाणोथी खडवा लाग्या; तथा तेवी
रीते सघला सैनिको सर्व वलथी रणवाजित्र वागते ठते खडवा लाग्या.
ते वखते कोइक घोडेस्वार शत्रुने हाथीपर चढेलो जोइ, त्यां वेगथी
घोडाने लेइ जइ, हाथीनां दांतोपर घोडाना पगो रखावीने, तलवार खेंची
वीरवृद्धनां फल सरखुं शत्रुनुं माथुं कापवा लाग्यो; तलवारने धारण
करनारो कोइक पालो वाणथी आकुल थइने आडी ढाल धरवा लाग्यो,
तथा वोखतो थको, पांजरामां रद्देला पोपटनी तुखना करवा लाग्यो. को-
इक सुजट तो कमलनालनी पेठे वाणोने पण न्हों गणकारीने, पोताना
स्वामीना देखतां शत्रुने मारतो हवो. हथीयार रहित थएला कोइक सु-
जटे तो हाथीना मुखमांथी दांतो खेंचीने, तेनाथी शत्रुने हणीने पोताना
स्वामीनी कृपा मेखवी. कोइक तो पडता शत्रुना शरीरथी उढेला लोही-
ना विंछुळथी, पोताना शरीरपर जयलक्ष्मीए ठांटेला ठांटाळावालो
देखावा लाग्यो. कोइ सुजटे तो शत्रुना मांसोथी, गीध, शीयाळ, वेताळ,
शाकिनी, प्रेत अने राक्षसोने परिवार सहित जोजन कराव्युं. ते वखते
त्यां त्यलपर पण, उठखता घोडाळं रूपी भोजांळवालो तथा हाथीं रूपी
खराबाळं वाळो रुधिरनो समुद्र थयो; एवी रीते सात मास सुधि ते
रणसंग्राम थयो, अने तेमां वन्ने सैन्योना दश फोड माणसोनो ह्वय
थयो. ते वखते गर्जारवथी हाथींंना मदोने उतारनारो, तथा काजळ
सरखो श्याम वर्षाकाल आव्यो. वरसाद थवाथी, जेशूरा सुजटो कदापि
पण रणसंग्रामथी पाठा हट्या न होता, तेउ पण पाठा हट्या. मूशळ
सरखी मेघनी धाराथी पीडाएला सुजटो, बाणरहित थवाथी, पोतानुं
रक्षण करवा माटे ढाळो तैयार करवा लाग्या. ते वखते राजानी था-
झाथी वन्ने सशूरो हठीने उंच प्रदेशमां गुंपडांळ करी रक्षा. ते समये
समस्त पृथ्वीपरथी कचरो धोवाइ गयो, तथा त्यां फरीने घास आदिक

ઝમી નિકલ્યું. વરસાદ રૂપી પોતાનો સ્વામી આવ્યાથી પૃથ્વીરૂપી સ્ત્રી
 રાગથી રોમાંચિત થઈને જાણે ઘાસના મિશથી લીલી સાડો પેહેરી દોષ
 નહીં, તેમ તે દેખાવા લાગી. તે વચ્ચે વરસાદે ચાલતાં પાણીંથી ઘાડા,
 સ્ત્રીણો, નદીં, ડહો, તલાવો વિગેરે જરી દીધાં. વહી તે વચ્ચે રાગ
 દ્રુપ રૂપી શત્રું જેમ ધર્મને, તથા હુર્જનો જેમ સજ્જનને, તેમ મઠો
 તથા ઢાંસો સૈન્યને ડપડવ કરવા લાગ્યા, જેમ જેમ રાત્રિ સાથે મેષ
 ગર્જારવ કરવા લાગ્યો, તેમ તેમ સ્ત્રીનાં વિયોગીં પ્રતે કામદેવ કોપવા
 લાગ્યો. તેંના મનમાં સિંચાણ્ણો પણ કામરૂપી અગ્નિ, તપેલા તેલની
 પેટે ફુત્કારોથી જાગ્વલ્યમાન થયો. તે વચ્ચે કોઈક સુજટ તો પોતાની
 વહાલી સ્ત્રીને મનમાં યાદ લાવીને લોકોવચ્ચે પણ રડવા લાગ્યો, પણ
 મેઘની અત્યંત ગર્જનામાં તેને કોઈ વોલાવ્યો નહીં. જે સુજટો તીર્થ
 શસ્ત્રોના ઘાને પણ કમલનાલ સરલા લેખતા હતા, તેં પણ કામદેવના
 વાણોને આ સમયે સહન કરી શક્યા નહીં. વહી તે સમયે કોઈક સુજ-
 ટે નીલા કંચુકવાલી (કમલાવાલી) તથા ંચાં પયોધરવાલી (સ્તન-
 વાલી) ઘાને (આકાશને) જોઈને, ઇવી રીતનાં ંચાં (અક્કડ) સ્તન-
 વાલી પોતાની સ્ત્રીને યાદ કરવા લાગ્યો. વહી તે વચ્ચે કોઈક સુજટ
 તો સ્વપ્નમાં આવેલી પોતાની સ્ત્રીને, પગે પડીને, તથા આંલોમાં આંસુ
 લાવીને વિષયસુખમાટે સમજાવવા લાગ્યો કે, હે પ્રિયે ! જેમ જેમ આ
 વરસાદ ગાજે છે, તેમ તેમ મારે વિષે કામદેવ સ્ફુરાયમાન થાય છે, તથા
 આ તોફાની પવન અગ્નિની પેટે હુઃસહ થઈને મારં જીવિત હરે છે,
 તથા હે જામિની ! આ વીજલી રૂપી સ્વપ્નથી કાલ મને વીવરાવે છે,
 આ જલો મારાં અંગોને વાલે છે, કામદેવ, પોતાનાં વાણોથી મને ઘા-
 યાલ કરે છે; માટે હે વંદે ! તું નિર્દય થઈ થકી મારાપર કેમ ગુસ્સે
 થાય છે ? વહી તે સમયે કોઈ વિયોગી સુજટ તો વપેયાના “પિયુ
 પિયુ” શબ્દો સાંજલીને પોતાની સ્ત્રીનાં તે વચનો સંજાલવા લાગ્યો. ઇ-
 વી રીતે વરસાદ ગાજતે ઠતે સઘલા વિયોગી સુજટો તેવી દશાને પ્રાપ્ત
 થયા, માટે કર્મની તેવી ચેષ્ટાને ધિક્કાર છે !! પઠી ઇટલામાં પૃથ્વીને
 કમલો સહિત કરતી, અને ઉત્તમ માણસોના ચિત્તની પેટે જડોને (જ-
 લોને) પણ પ્રસન્ન (નિર્મલ) કરતી થકી શરદ શુભ્ર આવી. તે વચ્ચે

સર્વ વાજુષ્ ધાન્યો ફલરૂપ થઈને ઉત્તમ કર્મોની પેઠે સર્વને આનંદ આપતાં હતાં. અંદર પ્રસન્ન થઈલી, (મધ્ય જાગમાં નિર્મલ બનેલી) ઉત્તમ માર્ગપ્રતે જનારી, તથા વન્ને કુલોથી ઉજ્જ્વલ (વન્ને કાંઠાડીથી શો-જિતી) ઇવી નદીડં કુલીન સ્ત્રીડંની પેઠે વહેવા લાગી. વલી તે સમયે ચંદન, ચંદ્રના કિરણો, મનોહર ચિનાઈ વલ્લ, ગાયોનું દૂધ, તથા નદી-ડંનું પાણી કોને સુલ્લદાયક ન હોતું? વલી તે વલ્લતે વર્ષા ઋતુમાં સિં-ચાઈલો કામદેવ તેડનાં શરીરોને વાલવા લાગ્યો. વલી તે સમયે યોગ-માર્ગની પેઠે સપ્તો માર્ગ શુદ્ધ થયો, તથા વીતરાગની દૃષ્ટિડંની પેઠે સર્વ જગોઈ દિશાડં પ્રસન્ન (આનંદદાયક) થઈ. તે વલ્લતે હાથીના મદસરસી સુગંધિવલા સત્તઘડોથી જમરાડં મકરંદ મેલવવા લાગ્યા. વલી તે સમયે જિન ધર્મની પેઠે આકાશ ડંચે પ્રકારે નિર્મલપણાને પા-ન્યું; અને તે રાજાડંનું મન કુવાના પાણીની પેઠે કદરૂપતાને પામ્યું. ઇટલા-માં વિમલચુદ્ધિ નામનો મંત્રી પોતાના સ્વામી ડાવિડ રાજા પાસે આવી નમીને કહેવા લાગ્યો કે હે સ્વામી ! અહીં નજદીકમાંજ શ્રીવિલાસ નામના વનમાં કેટલાક તાપસો પાપોની શાંતિમાટે તપ તપે છે. તેડ જી-ર્ણ વઢ્ઢલોને ધારણ કરે છે, તથા કંદમૂલ અને ફલો લાપ છે, માટે જો આપની આજ્ઞા હોય, તો અમો તેડને વાંદવા જઈએ. તે સાંજલીને રાજા પણ ડઠીને સન્ય સહિત તેમની પાસે ગયો. પઠી ત્યાં તેણે વઢ્ઢલને ધા-રણ કરતા, પર્યંક આસનપર રહેલા, જપમાલા ફેરવતા, ધ્યાનમાં લીન થઈલા, ગંગાની માટીથી સર્વ અંગે લેપન કરાઈલા, જટામંડલથી મં-ડિત થઈલા, યુગાદીશ પ્રજુનાં ચરણ રૂપી કમલપર રાલેલ છે દૃષ્ટિરૂપી ત્રમર જેમણે ઇવા, તપસ્વીડં તથા વીજા ધર્માર્થી લોકોથી સેવાઈલા, તથા હાથરૂપી પાત્રમાં આહાર કરનારા ઇવા તપસ્વીને જોયા. પઠી તે-મનું સુલ્લુ નામ જાણીને, રાજાઈ જક્ષિથી જરેલાં મનથી તેમનું નામ લેઈ તેમને નમસ્કાર કર્યો. ત્યારે તે મુનિઈ પણ ધ્યાન મુકીને, તથા હાથો ડંચા કરીને, તેમને આશિષ આવી. પઠી રાજા પણ પરિવાર સહિત તેમની વાપી સાંજલવાની ઇચ્છાથી યોગ્ય સ્થાનકે ત્યાં વેઠો. પઠી સાં-જલેલ છે, શ્રી યુગાદીશ પ્રજુપાસેથી વચનો જેણે ઇવા તે નાપસે ધર્મને સ્ફુરાયમાન કરનારાં મધ સરલાં નિષ્ઠ વચનો કહેવા માંડ્યાં. હે રાજન્

ઠગી નિકલ્યું. વરસાદ રૂપી પોતાનો સ્વામી આઘ્યાયી પૃથ્વીરૂપી સ્ત્રી
 રાગત્રી રોમાંચિત થઈને જાણે ઘાસના મિશત્રી લીલી સાડો પેહેરી દોષ
 નહીં, તેમ તે દેસાવા લાગી. તે વચ્ચે વરસાદે ચાલતાં પાણીડંથી લાડા,
 સ્ત્રીણો, નદીડં, ડહો, તણાવો વિગેરે જરી દીધાં. વહી તે વચ્ચે રાગ
 દોષ રૂપી શત્રુડં જેમ ધર્મને, તથા હુર્જનો જેમ સજ્જાનને, તેમ મન્ત્રો
 તથા ઢાંસો સેન્યને ડપડવ કરવા લાગ્યા, જેમ જેમ રાત્રિ સાથે મેર
 ગર્જારવ કરવા લાગ્યો, તેમ તેમ સ્ત્રીનાં વિયોગીડં પ્રતે કામદેવ કોપના
 લાગ્યો. તેડના મનમાં સિંચાણો પણ કામરૂપી અગ્નિ, તપેલા તેડની
 પેઠે ફુત્કારોથી જાગ્યવ્યમાન થયો. તે વચ્ચે કોડક સુનટ તો પોતાની
 પદાસી સ્ત્રીને મનમાં યાદ લાગીને લોકોવચ્ચે પણ રડવા લાગ્યો, પણ
 મેંપની અત્યંત ગર્જનામાં તેને કોઈ ચોલાવ્યો નહીં. જે સુનટો તીરણ
 શય્રોના ઘાને પણ જમણનાલ સરલા લેખતા હતા, તેડ પણ કામદેવના
 ઘાળોને આ સમયે સદ્ન કરી શક્યા નહીં. વહી તે સમયે કોડક સુન-
 ટે નીલા કંચુકવાસી (કમળાવાસી) તથા ડંચાં પયોધરવાસી (સન-
 વાસી) ઘાને (આકાશને) જોઈને, પૃવી રીતનાં ડંચાં (અક્ષ) સન-
 વાસી પોતાની સ્ત્રીને યાદ કરવા લાગ્યો. વહી તે વચ્ચે કોડક સુનટ
 તો સ્વપ્નમાં આંધેલી પોતાની સ્ત્રીને, પગે પડીને, તથા આંધોમાં આંધ
 લાગીને વિષયમુગ્ધમાટે સમજાવવા લાગ્યો કે, હૈ પ્રિયે ! જેમ જેમ આ
 વરસાદ ગાજે છે, તેમ તેમ મારે વિષે કામદેવ સ્ફુરાયમાન થાય છે, તથા
 આ તોફાની પવન અગ્નિની પેઠે હુઃસદ્ થઈને મારું જીવિત હરે છે.
 તથા હૈ નામિની ! આ વીજલી રૂપી વ્યઘ્રથી કાલ મનં ચીરાયે છે.
 આ જહો મારાં અંગોને ઘાસે છે, કામદેવ, પોતાનાં ઘાળોથી મને ઘા-
 ઘાસ કરે છે; માટે હૈ ચંદે ! તું નિર્દય થઈ થકી મારાપર કેમ ગુસ્સે
 ઘાય છે ? વહી તે સમયે કોડ વિયોગી સુનટ તો ઘરેપાના “પિયુ
 પિયુ” શબ્દો માંત્રસીને પોતાની સ્ત્રીનાં તે વચનો સંજાવવા લાગ્યો. પ-
 રી રીતે વરમાદ ગાજતે ઠંડે મધ્યા વિયોગી સુનટો તેથી દગાને પ્રાત
 ઘયા, માટે કર્મની તેવી વેદાને ધિરાર છે !! પત્રી પટલામાં પૃષ્ઠીને
 વનજો મદિત કરતી, અને ડનમ માળમોના ઘિત્તની પેઠે જડોને (ડ-
 સોને) વય પ્રસન્ન (નિર્મલ) કરતી થકી શરદ રતુ આવી. ને વચને

सर्वे बाजुए धान्यो फलद्रूप घश्ने उत्तम कर्मोनी पेठे सर्वेने आनंद
 आपतां हतां. श्रंदर प्रसन्न घएली, (मध्य जागमां निर्मल घनेली) उ-
 त्तम मार्गप्रते जनारी, तथा वत्ने कुलोधी उज्ज्वल (वत्ने कांठाठंधी शो-
 ज्जिती) एवी नदीउं कुलीन स्त्रीउंनी पेठे वहेवा लागी. वली ते समये
 चंदन, चंद्रना किरणो, मनोहर चिनाइ वत्न, गायोनुं दूध, तथा नदी-
 उंनुं पाणी कोने सुखदायक न होतुं? वली ते वखते वर्षा ऋतुमां सिं-
 चाएलो कामदेव तेउंनां शरीरोने वाखवा लाग्यो. वली ते समये योग-
 मार्गनी पेठे सघलो मार्ग शुद्ध थयो, तथा वीतरागनी दृष्टिउंनी पेठे
 सर्व जगोए दिशाउं प्रसन्न (आनंददायक) थइ. ते वखते हाथीना
 मदस्तरखी सुगंधिवला सत्तठदोधी जमराउं मकरंद मेलववा लाग्या.
 वली ते समये जिन धर्मनी पेठे आकाश उंचे प्रकारे निर्मलपणाने पा-
 म्युं; अने ते राजाउंनुं मन कुवाना पाणीनी पेठे कलूपताने पाम्युं. एटला-
 मां विमलबुद्धि नामनो मंत्री पोताना स्वामी डाविड राजा पासे आवी
 नमीने कहेवा लाग्यो के हे स्वामी ! अह्नी नजदीकमांज श्रीविलास
 नामना वनमां केटलाक तापसो पापोनी शांतिमाटे तप तपे ठे. तेउं जी-
 र्ण वक्कलोने धारण करे ठे, तथा कंदमूल अने फलो खाय ठे, माटे जो
 आपनी आइहा होय, तो थमो तेउंने वांदवा जइए. ते सांजलीने राजा
 पण उठीने सैन्य सहित तेमनी पासे गयो. पठी त्यां तेणे वक्कलने धा-
 रण करता, पर्यंक आसनपर रहेला, जपमाला फेरवता, ध्यानमां लीन
 घएला, गंगानी माटीची सर्व थंगे खेपन कराएला, जटामंडलची मं-
 डित घएला, युगादीश प्रभुनां चरण रूपी कमलपर राखेस ठे दृष्टिरूपी
 जमर जेमणे एवा, तपस्वीउं तथा वीजा धर्मार्थी लोकोधी सेवाएला,
 तथा हाथरूपी पात्रमां आहार करनारा एवा तपस्वीने जोया. पठी ते-
 मनुं सुवक्ष्यु नाम जाणीने, राजाए जक्तिथी जरेखां मनची तेमनुं नाम
 खेइ तेमने नमस्कार कयों. त्यारे ते मुनिए पण ध्यान मुकीने, तथा हाथो
 उंचा करीने, तेमने आशिष आवी. पठी राजा पण परिवार सहित
 तेमनी वाणी सांजलवानी इठाधी योग्य स्थानके त्यां येठो. पठी सां-
 जखेस ठे, श्री युगादीश प्रभुपातेची वचनो जेणे एवा ते तापसे धर्मने
 स्फुरायमान करनारां मध सरखां निष्ट वचनो कहेवा मांड्यां. हे राजन्

ચલાચલ મોજાંવાલા આ સંસારરૂપી સમુદ્રમાં, વિષયરૂપી ધુમરીમાં
 લીન થઈને માણસો ડુબ્યા કરે છે. શુભ માર્ગપ્રતે ચાલતા પ્રાણીને દુઃખ-
 દાયક વિષયો પિશાચોની પેઠે ઠસે છે. વલી આ સંસારમાં વિષયોથી જી-
 તાણ્ણો પ્રાણી સ્વચ્છંદ રીતે સંચરતો થકો આ લોક થને પરલોકમાં પણ
 તીવ્ર દુઃખો સહન કરે છે. માટે તે પાંચે ઇંદ્રિયના વિષ સરસા વિષયોને
 તજવાથી પ્રાણી કઢ્યાણને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી હુષ્ટ રાક્ષસો સરસા વિ-
 પયો ઘોડા ઘોડા સુખમાં પ્રાણીને લલચાવીને વારંવાર ઠસે છે. કપાયરૂપી
 પેરીઝંઠકપટમાં હુશીયાર થયા થકા પ્રાણીનાં પૂર્વ સંચિત પુણ્યને વેગથી
 જોતજોતામાં દૂરી લીધે છે. આત્મજાણમાં રહેલા જીવને દુઝાવનારો ક્રો-
 ધરૂપી મદાયોલ્લો પ્રકૃતિમાં સંચરતો થકો કોઈથી પણ અટકાવી શકા-
 તો નથી. શરીરરૂપ ધરમાં લાગેલો ક્રોધરૂપી અગ્નિ પુણ્યરૂપી સર્વ ધનનો
 નાશ કરે છે. માટે તે સર્વ કપાયોમાં મુખ્ય છે. દયા, ધર્મરૂપી વૃદ્ધનાં ધીજ
 રૂપ છે, થને ક્રોધથી તો પાપબંધન થાય છે, માટે ક્રોધાતુરને દયા, ધર્મ,
 ને શુભ ગતિ થતાં નથી. પ્રમાદથી પણ જીવહિંસા કરવાથી નીચ ગતિ
 મહે છે, થને ક્રોધથી કરેલી જીવહિંસા તો નરકના કારણરૂપ છે; માટે
 પક્ષેંદ્રિયની પણ હિંસા પંડિતોળ તજવી, થને ક્રોધથી હીંદ્રિયાદિકની હિં-
 સા તો નરકને દેનારી છે. પરનો હોદ્, ધર્મરૂપી વૃદ્ધને ઠેકવામાં કુદાડા
 સરખો, બોધિવીજને શાસ્ત્રમાં દાવાનલ સરખો, તથા નરકરૂપી છારને
 ઠપાટવાની કુંચી સમ્મો છે. મનથી સ્મરણ કરેલી હિંસા પણ દુઃખસમૂહને
 દેનારી છે, માટે તે કાયાદિકથી જો કરવામાં આવે, તો તો દુષ્ણયારમાંજ
 નરકમાં છેડ જાય છે. રાગ્યાદિક મુગ્ધોમાં લીન થઈને જેઝ મનુષ્યાદિકની
 હિંસા કરે છે, તેઝ પોતાનુંજ (આત્મારૂપી) ઘર ધાસે છે. માટે હૈ રાજન્!
 આ નરક આપનારા રાગ્યમાટે, તું ધંધુ સાથે ઘેર કરીને, શામાટે ક્રોધો મા-
 નસોનો નાશ કરાવે છે? વલી આ શરીર અનિત્ય છે, લક્ષ્મી પાણીના પર-
 પોટા સરખી છે, તથા પ્રાણો તૃણાગ્નિ મર્યા છે, તો તેઝને માટે તું પાણ-
 ચરણ કર નહીં? વલી કોઈ કાર્ય પ્રમંગે અન્ય ઘેરીમાથે તો ઘેર થઈ જાય,
 પણ જાઈ સાથે જ ઘેર કરવું છે, તે તો (પોતાની) પક્ષ આંખનો નાશ ક-
 રવા તુલ્ય છે. નિર્બુણી, દરિદ્રી, છોની, તથા હુઃખદેનારો, પ્યો પણ સદો-
 દર જાઈ તો પીનાનાં જીવ સરમોજ છે. આકરા તથા ક્રોધી, પ્યા પણ

जाइ साथे मित्राइ करवी श्रेष्ठ ठे, केम के जेथी कमल विकस्वर न थाय,
 तेवो शीत चंद्र पण शुं कामनो ठे ? वली जे दुष्टो राज्यादिक माटे क्रोध-
 धी बंधुर्तने पण मारे ठे, तेउं पोतेज पोतानां अंगोने जांगीने अति खोल-
 ताधी नक्षत्र करे ठे. वली हे राजन् महा खोजरूपी पिशाचने वश थइने
 तें आ वीजा बाहु सरखा जाइ साथे शुं रणसंग्राम आदर्यो ठे ? माटे आ
 रणसंग्रामधी तुं अटक ? के जेथी सैनिको सुख पामे, तथा दिग्गजो सपों
 सहित विश्रान्ति पामे. एवी रीतनी तापसना मुखनी वाणी सांजलीने द-
 याधी कोमल हृदयवालो थएलो राजा, धर्मनी स्थिति सरखी वाणी क-
 हेवा लाग्यो के, हे मुनिराज ! श्री जरत महाराजा, सूर्यवशा, बाहुबलि
 आदिक प्रभुना पुत्रोए पण कारणने लेइने मांहोमांहें युद्ध करेलां ठे;
 तथा तेउंए ते युद्धमां हाथी, घोडा, मनुष्य, उंट वीगेरेने मारेलां ठे, पण
 तेथी तेउं दूषित थया नथी, तेने हेतु शुं ठे ? वली मारो जाइ क्रोधित
 थइ खोटे मांगें प्रवर्ताने पोतानी मेलेज पोताना सगार्तनो अनादर करीने
 संग्राम माटे तैयार थयो ठे. तो पण मारी आझामां रही, संग्रामधी विरक्त
 थइने जसे ते पोतानुं राज्य जोगवे, थने हुं पण सैन्यसहित मारे स्थानके ज-
 इश. त्वारे ते तापसे तेनुं वचन सांजलीने आदरसहित धर्मनां सर्वस्वरूप
 वचन कहुं के हे राजन् ! तें श्री जरतादिकनुं जे दृष्टांत आप्युं ते आ जगोए
 घटतुं नथी, तेनी कथा तुं सांजल ? एक जाइए तो मुनिने दान देवाधी
 चक्रीनी खष्टी मेखवी हती, थने वीजाए मुनिनी वैयावद्यधी फलरूपे बाहुनुं
 बल मेखव्युं हतुं. थने वनेने संग्राम थवामां पण तेज कारण हतुं के,
 चक्रीनुं चक्र आयुधशालामां प्रवेश करतुं न होतुं, थने बाहुबलिने अ-
 हंकार हतो. वली तेउं वनेए देवोना कहेवायी जगतने संहार करनारो
 रणसंग्राम तजीने छंर्युद्ध अंगीकार कयुं हतुं. माटे हे राजन् ! जरते
 थने बाहुबलि जे कार्य कयुं, ते तुं याद कर ? थने तेमां तेउंने दूषण शा-
 माटे खगाडे ठे ? वली श्री युगादीश प्रभुना ते वने पुत्रो महा पराक्रमी
 तथा महा गुणवानो थने मनोहर चरित्रवाला हता, थने तेथी तेउं क-
 णवारमांज केवलज्ञान पामी मोक्षे गया ठे. वली इपज प्रभुना पौत्र
 ज्यारे एवुं कार्य करे, त्वारे तारे तेनुं पण दृष्टांत देवुं जोइये, थन्यथा न
 देवुं जोइए. एवी रीतनी वाणी सांजलीने, जरा खलित थयेखो ते राजा,

धर्मना रागथी मस्तक नमावीने कहेवा लाग्यो के, हे मुनि ! में अज्ञानप-
ण्णथी ते फोकट दृष्टांत दीधां, केम के, क्यां पामर एवो काच ? अनेक्यां
चिंतामणि रत्न ? ते वझेने शुं तुल्य गणाय ? माटे हे तापसराज ! कार्य-
मां तत्पर एवा अमोने हवे आप कहो के, आ लोक अने परलोकमां
सुख थाय, एवुं कयुं कार्य करवुं ? त्यारे तापसे कयुं के, हे राजन् ! पाप-
कार्यरूप आ रणसंग्रामथी तुं विराम पाम ? तथा आ मारो जाइ, आ मां
राज्य इत्यादि ममत्व जावनें तुं ठोडी दे ? हमेशां पाठख लागेवुं एवुं मृत्यु
ज्यांसुधि आवी पहेंच्युं नथी, त्यांसुधिज आ सघली अखंड संपदाउं तथा
अखंड राज्य ठे. प्राणो क्षणिक ठे, तथा आ शरीर रोगनां घररूप, अने
चपल ठे; तथा राज्य संध्याकालनां वादलां सरखुं ठे, माटे आत्महितने
तुं चिंतव ? वली आत्मा शरीरने माटे सघलां कार्यों करे ठे, पण पोता
माटे कंइ पण करतो नथी; माटे विचक्षणें तो आ असार देहथी आ-
त्मार्थ साधवो. विद्या, मुत्र, मांस, चरबी, हाडकां विगेरेथी संहित,
वहेता छारोवावुं, रोग अने मेलथी व्याकुल, अत्यंत चपल, तथा महा
अपवित्र आ शरीर ठे, तो तेने माटे कयो बुद्धिवान माणस दुर्गति दे-
नारुं पाप आचरे ? वली आ असार तथा अनित्य शरीरथी ज्यारे शाश्व-
तो धर्म मली शके, त्यारे बुद्धिवानो ते शामाटे ग्रहण न करे ? ते वाणी सां-
जलीने उल्लूक वैराग्यने धारण करतो ते बुद्धिनां जंडार सरखो राजा, ते
सुबल्य मुनिनां चरणोने नमीने कहेवा लाग्यो के, हे करुणासागर ! आ-
पज मारा गुरु, देव, तथा जवसमुझथी तारनारा ठो, माटे हवे कृपा करी
मने दीक्षा आपो ? पठी मुनिना कहेवाथी राजा तुरत पोताना जाइनी
कृपा मागवाने हर्षथी तेना सैन्यमां गयो. एकला पोताना जाइने आ-
वतो जाणीने वाखखिल पण तुरत पोताना आसनपरथी उजो थयो; तथा
पृथ्वीपर छोटीने मोटा जाइने नम्यो, तथा जाणे दोपोनेज दूर करतो
होय नही, तेम ते पोताना केशोथी तेमना धूखिवाला चरणोनुं प्रमाजंन
करवा लाग्यो, अने कहेवा लाग्यो के, के हे जाइ ! आप मने पूजनिक
ठो, तथा पूर्य जवनां पुण्योधीज मारे घेर पधार्या ठो, तो कृपा करीने आ
राज्य ग्रहण करो ? एवी रीतनी नाना जाइनी जक्तिथी खुशी थपलो,
तथा मुनिना वचनने याद करतो ते डाविड राजा पण पवित्र गुणोवासी

वाणी कहेवा लाग्यो. के हे जाइ ! सद्योधनी प्राप्तिथी, नरकरूपी वृक्षप्रते
वरसाद सरखा आ मारां राज्यने पण मारे ठोडवानी इछा ठे, तो हवे
तारुं राज्य ते शीरीते ग्रहण करुं ? आ सत्तांग राज्य खरेखर सात नर-
कोज ठे, अने आ चतुरंगी सेना, दुर्गतिरूप शय्यानो चांतरो ठे. सुग-
तिप्रते गमन करता प्राणीने वचमां रहेली आ राज्यलक्ष्मी ठगना मि-
शयी तेनुं आछादन करे ठे. (अर्थात् सुगतिमां जतां अटकावे ठे.)
वली चामरो तो तृष्णालुर राजानी देवपणानी इछाने हणीने तेने
तिर्यंच गतिमां लेइ जाय ठे. वली हाथीउं कानोधी, घोडा पुंठडांउंधी,
कृपाणो पोतानां कंपनधी, अने वारांगनाउं चामरोधी राज्यनुं चप-
खपणुंज जणावे ठे. वली जे राज्यमां हमेशां चीक, जोह विगरे ठे,
तेवां राज्यने धिक्कार ठे. वली हे जाइ में तने कोपित कयों ठे, तेधी
हवे तने हुं खमाववा माटे आवेखो तुं; अने हुं तो आ राज्य ठोडीने,
दीक्षारूपी साम्राज्य ग्रहण करीश. एवी रीतनी पोताना मोटा जा-
इनी वाणी सांजलीने, बाखखिछे कहुं के, हे ज्येष्ठ वंधु ! पूर्वनी परेंज त-
मारो अनुचर यइने हुं पण तुरत दीक्षाज लेइश. एवी रीते ते बन्ने जा-
इउं प्रीति पूर्वक विचार करीने सैन्यो सहित व्रतनी इछाथी सुबद्ध मु-
निनां चरण समीपे आब्या. पठी तेउंये पोतानां राज्योपर मंत्रि सहित
पुत्रोने स्यापीने दश क्रोड माणसोसहित दीक्षा लीधी. तेउं सघळा ज-
टाने धरनारा, कंदमूल अने फलोनुं जक्षण करनारा, गंगानी माटी श-
रीरपर चोखनारा, तथा सर्व बावतोमां हितबुद्धिवालाउं घया; वली तेउं
हमेशां मृगना बाखको साथे रहीने (अर्थात् जंगलमां बसीने) ध्यानमां
आरूढ थइ, जपमाळाधी श्री युगादीश प्रभुने जपता हता. वली तेउं प-
रस्पर दोष रहित थइने धर्मकथाउं करता हता, तथा आर्जव गुणमां
रहीने एवी रीते तेउंये लाख वर्षों व्यतीत कय्या. एटलामां त्यां नमिमु-
निना वे विद्याधर शिष्यो शुभ्र किरणोधी आकाशने दीपावता थका आ-
काशमांधी उतर्या. मूर्तिवंत धर्म अने शांतरससरखा ते बन्नेने जोइने,
सघळा मुमुक्षु तापसोए अत्यंत जक्तिथी तेउंने नमस्कार कयों; तथा पु-
त्रुं के, आप क्यांधी अही पधार्या ? तथा हवे कइ जगोने जइ पवित्र
करशो ? त्यारे मुनिठंए धर्मलाज देइने कहुं के, अमो प्रभुनी सेवामाटे

पुंडरिक गिरिपर जइशुं. पठी ते तापसोए पुठ्याथी ते मुनिउंए तेउना
उद्धार माटे शत्रुंजयनी कथा कहेवा मांडी. केम के तेवा माणसो जग-
तनुं हित इन्नाराउं होय ठे. अनंत पुण्यनां आधाररूप, तथा संसाररूपी
समुद्रमां वाहाण समान, एवो शाश्वतो श्री शत्रुंजय पर्वत सुराष्ट्र देशमां
जयवंतो वतें ठे. ते शत्रुंजय पर अनंता अरिहंत, मुनिप्रमुख माणसो ती-
र्थनां योगथी मोक्षें गएला ठे, तथा हवे पण जशे. ते अद्भूत शत्रुंजय
गिरि सिद्धलक्ष्मीनो क्रीडा करवानो पर्वत ठे, तथा त्यां गएला प्राणीउं
तुरत मोक्षसुख मेलवे ठे. त्यां शाश्वता तथा मुक्तिना स्वामी श्री युगादीश
प्रभु विराजे ठे, तेथी त्यां गएला माणसो मोक्षसुखनो स्वाद अनुजवे ठे.
ते पर्वतरूपी किह्यामां रहेला प्राणीने अनंत ज्योथी पाठल लागेला कु-
कर्म रूपी शत्रुउं पराजय करी शकता नथी. ते पर्वतपर सूर्योदयथी जेम
अंधकारो, तथा सज्जनना संगथी जेम दुर्गुणो, तेम, इत्यादिक पापो पण
क्षणवारमां नाश पामे ठे. एवी रीतनी शत्रुंजय गिरिनी कथा सांजलीने
ते तापसो पण ते मुनिउंनी पाठल त्यां जवा लाग्या. एवी रीते तेउं जी-
वयत्ताथी चाखता हता, त्यां तेउंए अगाडी किनारापर उगेला वृक्षोथी
व्यास थएला एक उत्तम सरोवरने जोयुं. ग्रीष्म ऋतुना जयंकर सूर्यनां
किरणोथी क्लिष्ट थएला, अने तेथी विस्तार पामती वृक्षोनी ठायामां वे-
ठेलां बनवासी पशुउंथी ते सरोवर सेवाएलुं हतुं. वली ते निर्मल सरो-
वर प्रगट थती कमलोनां मकरंदनी सुगंधिथी, सर्व दिशाउंमांथी थवेला
जमराउंथी पण सेवाएलुं हतुं. हवे ते तापसो पण पोताना तापनी शांति
माटे त्यां जइ थानंदथी तेउंनी ठायामां विश्राम लेवा वेठा. त्यां तेउंए
किंचित धूर्णायमान आंखोवाला, शिथिल शरीरवाला, आसोआसथी नीवुं
थएल ठे पेट जेनुं एवा, खुह्या मूखवाला, पीला पगोने ह्वावता, गंगानां
नीरसरखी उज्वल कांतिवाला, हंसोथी वींटाएला, तथा मृत्युनी अणीपर
रहेला एक हंसने जोयो. ते वखते माणसोना आववाथी, शत्रुंजयनां आ-
श्रयथी जेम प्राणीउंनां पापकमां, तेम वीजा हंसो त्यांथी तेने ठोडीने चाब्या
गया. हवे ते वखते एक दयाशु मुनिए पात्रमां पाणी लायीने रसायननी
पेठे ते हंसना मुखमां मेढ्युं. ते जखथी ते हंसने ते सुख थयुं, के जे
मुखे तेने जाणे मोक्षसुखज देखावुं होय नही, तेम थयुं. "शरण र-

हित तथा आ दुखदायी संसाररूपी कांतरमां जमता एवा तारा जीवने
 चार शरणां थारुं ? वली जेजे जवमां जे कोइ जीवने तें विराध्या होय,
 तेउं सधखाने तुं खमाव ? तथा तेउं पण ताराप्रते दामा करे. वली तुं श-
 शुंजय गिरिने तथा श्री युगादीश प्रभुने स्मर ?” एम कहीने ते मुनी
 तेने वारंवार नमस्कारो दीधा, ते नमस्कारधी पीडा रहित यइने, तथा
 पंच नमस्कारनुं स्मरण करतो थको ते हंस समाधिधी मृत्यु पामीने सु-
 धर्मा देवलोकमां उत्तम देव थयो. हवे ते वे मुनिउंनां शुद्धोपदेशयी ते
 तापसोए पण त्यां मिथ्यात्वि क्रीया तजीने जिनव्रत थंगीकार कयुं. ते-
 उंनां जे केशो थगाळ जटाबंधयी वृद्धि पामता हंता, तेउंनो मूलमांथी
 खोच करीने तेउं पृथ्वीपर छोटवा लाग्या; पठी तेउं तेमनी पासे मिथ्या-
 त्वने थालोचीने व्रतधारी थया थका जवसमुझमां दुर्लज एवा सम्यक्त्वने
 जजवा लाग्या. पेहेलेथीज जेम जिनप्रते जक्तिवाला हता, तेम व्रतमां पण
 जक्तिवाला थइने, ते वने मुनिउंनी थ्याझा लेइ शत्रुंजयप्रते जवा लाग्या. मा-
 र्गमां लोकोने बोध देता, पृथ्वीने पवित्र करता, तथा जीवयला पूर्वकचा-
 खता थका तेउंए सिद्धगिरिराजने जोया. श्री युगादीश प्रभुरूपी मुकुटें
 करीने मंडित थएला, नवा गुंथेला थंयोडावाला उत्तम बहुनां मस्तकस-
 रखा, चोतरफधी दीपको सरखा रत्नोनां किरणोवालां एकसोने थारु सुव-
 र्णनां शिखरोथी शोजता, तथा पुण्यना राशि सरखा थने मोक्षनी वेदि-
 कासरखा ते विमलाचखने जोइने ते मुनिउं अत्यंत थानंद पाम्या. ते
 गिरिराजनां दर्शनधी हर्षित थएला, तथा कर्मरूप व्याधिनां नाशधी ह-
 लवा थएला ते मुनिउं मोक्ष मेहेखना थ्रांगणां सरखा ते पर्वतपर च-
 डवा लाग्या. त्यां तेउं रायणने त्रण प्रदक्षिणा देइने हमेशां, मोगरा
 तथा कपूरसरखी उज्ज्वल कांतिवाला श्री रूपजदेव प्रभुने नमता हता.
 वली तेउं उलसायमान जक्तिधी प्रेराया थका पोतानी शक्ति मुजव, श्री
 युगादीश प्रभुना थनंता गुणोने हर्षेथी गाता हता. हवे मासदपणने
 थंते ते वने ज्ञानी एवा विद्याधर मुनिउं, ते दश क्रोड साधुउंने कहेवा
 लाग्या के हे साधु ! तमोए आ संसारमां अशुज ध्यानना योगधी नरक
 देनारुं थनंतुं कर्म पेहेलेथीज उपार्जन करेलुं ठे, ते थ्या क्षेत्रनां प्रजा-
 वधी नाश पामशे, माटे तमारे थहीं रदेवुं, वली तमो थहीं थंते केव-

લજ્ઞાન પામીને મોઢે જશો. એમ તે સર્વને કહીને તે ચારણ મુનિઝ પોતાની કાંતિથી પૃથ્વી તથા આકાશને દીપાવતા થકા આકાશ માર્ગે વાઢ્યા ગયા. હવે તે ડ્રાવિડ તથા વાલ્લિહ્વાદિક તપસ્વીઝ, માસોપવાસ સહિત ત્યાં જિનધ્યાનમાં તત્પર થયા થકા રહ્યા. પઠી સઘલાં મોઢનાં શ્રંગો ફીણ થવાથી, નિર્યામણા કરીને, તથા મન, વચન અને કાયાનાં યોગથી સઘલા જંતુઝને લમાવીને, તથા હુષ્ટ ઇવા આઠે કર્મોનાં ફયથી અંતર્મુહુર્તમાંજ કેવલ પામી તે દશ ક્રોડ મુનિઝ ત્યાં મોઢે ગયા. તે વલ્લતે તે હંસના જીવે દેવલોકમાંથી આવીને મોટી રૂધિથી તેઝનો ઝંચે પ્રકારે નિર્વાણમહોત્સવ કર્યો. પઠી તે દેવ જિનેશ્વરો પ્રતે પોતાનું સ્વરૂપ કહીને પવિત્ર થયો થકો, તે તીર્થને હંસાવતારનું નામ આપીને, પોતાને સ્થાનકે ગયો. ઈવી રીતે તે દશ ક્રોડ મુનિઝ કાર્તિક સુદિ પુનેમને દિવસે ચંડ કૃતિકા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે ત્યાં શત્રુંજયપર મોઢે ગયા. જેમ પુંડરિકજી ચૈત્રી પુનેમને દિવસે, તેમ આ મુનિઝ કાર્તિકી પુનેમને દિવસે ત્યાં મોઢે ગયા, માટે તે વન્ને પર્વો કહેલાં ઠે. વલી વીજી જગોઈ વીજે વલ્લતે યાત્રા, તપ, દાન, તથા દેવપૂજનથી જે ફલ થાય ઠે, તેથી પણ અધિક ફલ આ તીર્થમાં કાર્તિકી પુનેમે તે કાર્યો કરવાથી થાય ઠે. વલી અહીં સો સાગરોપમ રહેવાથી પણ જે કર્મ ફય થતું નથી, તે કર્મ કાર્તિક માસમાં માસરૂપણ કરવાથી ફય થાય ઠે. વલી વિમલાચલપર કાર્તિકી પુનેમનો એકજ ડપવાસ કરવાથી, ગ્રાણી, બ્રહ્મહત્યા, સ્ત્રીહત્યા, તથા વાલહત્યાના પાપોથી મુક્ત થાય ઠે. જે માણસ અરિહંત પ્રજુના ધ્યાનમાં રહીને અહીં શત્રુંજયપર કાર્તિકી પુનેમ કરે ઠે, તે સર્વ સુલો જોગવીને મોઢ મેલવે ઠે. જે માણસો વૈસાક, કાર્તિક, તથા ચૈત્ર આદિક માસોમાં પુર્ણિમાને દિવસે સંઘસહિત શ્રી પુંડરિકગિરિપર દાન, તથા તપ કરે ઠે, તેઝ મોઢ સુલને જજનારા થાય ઠે. હવે તે ડ્રાવિડ, તથા વાલ્લિહ્વનાં પુત્રોઈ ત્યાં આવીને, ઈવી તો પ્રાસાદની પંકિઝ બનાવી, કે જેથી પુણ્યના સમૂહોથીજ જેમ, તેમ તે સિદ્ધગિરિ પર્વત અત્યંત શોનવા લાગ્યો. ઈવી રીતે તે તીર્થમાં ક્રોડો મુનિઝઈ મોઢસુલ મેલવ્યું ઠે, અને તેથી તે પવિત્ર તીર્થ ત્રણે જગતોમાં પ્રખ્યાત થણું ઠે. શ્રી જરત મહારાજનાં મોઢપઠી ક્રોડ પૂર્વ ગયા વાદ તે ડ્રાવિડ અને વાલ્લિહ્વ પ્રમુલ સાધુઝ મોઢે ગયા.

श्री वीरप्रभु इंद्रने कहे ठे के, हे इंद्र ! एवी रीते आ अवसर्पिणीमां
आ शत्रुंजय तीर्थनो प्रथम उद्धार श्री जरत चक्रीश्वरे कयों; हवे ते पठी
वाकीना उद्धारोनी स्थिति तुं सांजल ?

श्री जरतमहाराजाना वंशमां अयोध्या नगरीमां, तेज अने यशनो
खामी आठमो दंडवीर्य नामनो राजा घयो. ते त्रण खंड जरतनो अधिपति
थयो थको तथा जरत महाराजनी पेठेज आवकोनुं पूजन करतो थको राज्य
पाखतो हतो. एक दहाडो ते प्रगट जकिवंत एवा शोल हजार राजाउं
सहित उत्तम आसनपर बेठेखो हतो. जरत महाराज पठी ठ कोड पूर्व
गया वाद एक दिवसे इंद्र सजामां बेठो थको प्रभुना गुणोनुं सरण क-
रवा लाग्यो. पठी ते तेमनी सेंकडो शाखावाला वंशनी स्तुति करवा ला-
ग्यो; ठेवटे तेणे पोतानां ज्ञानचक्षुथी, स्फुरायमान यशवाला, पोताना
वीर्यथी चंद्र अने सूर्यना तेजने पण हरता, हजार आंखोवालानी पेठे
पोताना चक्षुथी अनेकोने जोता, हजार हाथवालानी पेठे दिशाउं-
मांथी सघली लक्ष्मीने खेंचता, हजार जीनवालानी पेठे सर्वने पोता-
नां कायोंमां जोडता, पोतानां मस्तकपर श्री युगादीश प्रभुना मुकु-
टने धारण करता, सर्व आभूषणोनां तेजोश्री जालुर थपला, मूर्ति-
थीज महा पराक्रमी, न्याय अने धर्ममां तत्पर, युगादीश प्रभु प्रते
दृढ जकिवाला, जगतने पाखवामां शक्तिवंत, घणा राजाउंथी सेवाता,
चामरोथी धांजाता, धर्मनुं माहात्म्य गृहण करता, तथा सजामां सुव-
र्णना सिंहासनपर बेठेला दंडवीर्य राजाने जोया. त्यारे खुशीथी पोतानुं
मस्तक घुणावीते, प्रभुना वंशमां जकिवालो ते इंद्र आवकनो वेप ले-
इने अयोध्यामां आव्यो. देवदुष्य सरखी त्रेवडा सूत्रनी यज्ञोपवीतथी
हृदयमां नूपित थपला, एक वस्त्रवाला ब्रह्मव्रतथी पवित्र थयेला, चार
व्रतधारी होवाथी चार तिलकोने धारण करता, तथा जरा पीली चोट-
टलीमात्र केशवाला, जरतजीए वनावेला अहंत, मुनि, तथा आवक ध-
र्मरूप, दूषण रहित चार वेदने गृहण करनारा, तथा पताका सरखा
हाथथी शुद्ध जलें करी आचमन लेता एवा ते (इंद्ररूप) आवकने
जोइ दंडवीर्य राजा तेमनापर आदरयुक्त मनवालो थयो. पठी राजाए
तेने चोजन कराववा माटे रसोइआउंने हुकम कयों, त्यारे ते पण श्या-

पथिकीनुं स्मरण करतो थको तेउनी साथे दानशालामां गयो. त्यां के-
 लाको वेदना थंगो जणता हुता, केटलाको शांतिपाठ करता हुता, के-
 टलाको परमब्रह्मनो जाप जपता हुता, केटलाको ध्यानमां तत्पर हुता,
 केटलाको त्रिकाल देवपूजा माटे त्रिकरण शुद्धिथी जलें करी स्नान
 करता हुता, केटलाको मुनिउने बांदीने दान देता हुता, केटलाको त-
 परूपी अग्निमां कर्मरूपी काष्ठोथी अहिंसानी आहूति करता हुता, के-
 टलाको आत्माराममां जावरूपी पाणीथी स्नान करी पवित्र मनवाडा
 थया हुता; एवा ते आचकोने त्यां जोइने इंड्र अत्यंत आनंद पाम्यो. हे
 आचक ! तमोने बांदीए ठीए, एम करीने उठेला एवा तेउनी साथे
 ते पवित्र पाणीथी आचमन करीने, जोजनशालामां दाखल थयो. हवे ते
 कपटी आचक थएलो इंड्र क्रोडो आचकोने माटे पकावेळुं अन्न दिव्य
 प्रजावथी क्षणवारमां खाइ गयो; थने कहेवा लाग्यो के, अरे ! रसो-
 इथाउं ! मने हुधातुरने अन्न पीरसो ? शा माटे तमो दंडवीर्य राजाना
 पुण्यने व्यर्थ करो ठो ? पठी ते वात रसोइथाउंए राजाने कहेवाथी, तेणे
 त्यां थावी, तेने जुख्यो, तथा शिथिल शरीरवालो जोयो. पठी ते कपटी
 आचके राजाने श्रद्धायुक्त आचक जाणीने दीनजाव देखाडी कठिन व-
 चन कलुं के, हे राजन् ! तमोए था जे रसोइथाउंने राख्या ठे, ते आ-
 चकोने उगनारा ठे, केम के, मने एकने पण तेउं तुस करता नथी. वली
 था पेटजरा तथा छालचु रसोइथाउं थावी रीते हमेशां बीजा आच-
 कोने पण उगे ठे. ते सांजली जरा क्रोधातुर थएला राजाए सो मूडा
 जेटलुं अन्न पोतानी नजरे पकावाव्युं. पठी ते कपटी आचक देवमायाथी,
 अग्नि जेम सर्व काष्ठना समूहने तेम ते सचळुं राजाना देखतां खाइ ग-
 यो; तथा पठी ते राजाने कहेवा लाग्यो के, हे जरतना कुखमां जूषण
 समान महाराजा ! शुं तमारे तमारा पूर्वजोनी कीर्ति वधारवी नथी ?
 वली हुधातुर एवा मने एकने पण ज्यारे तमो संतोपी शकता नथी,
 त्यारे जरतजीना पुण्यने तमो कुलीन पुत्र शुं थावीज रीते वधारशो ?
 वली जे माणस पोतानां पूर्वजोनां कुख, कीर्ति तथा पुण्यने वधारतो न-
 थी, एवा माताने क्लेश करावनारा पुत्रो शुं कामनां ठे ? वली ज्यारे लुं
 तारा पूर्वजो सरळुं कार्य नथी करी शकतो, त्यारे तेना सिंहासनपर

શા માટે વેને છે ? તથા મસ્તકપર તેમનો મુંકુટ પણ શા માટે ધારણ કરે છે ? વહ્લી શ્રાધાવકોને જોજન કરાવવાનાં તારા કપટી ઢાકડમાઃ કને ઠોડી દે ? અને તારી શક્તિમુજવ કર ? કોકટ માણસોને શ્રા દાન-શાસનાં ઢોલધી શા માટે તું ઠગે છે ? તેવી રીતની તેની નિષ્ઠુર ઘાળી સાં-જલીને પણ રાજા ગુસ્તે થયો નહીં, પણ પોતાનાં પુણ્યની અપૂર્ણતાને જા-ણીને ડહાટો તે પોતાના આત્માની નિંદા કરવા લાગ્યો. પત્રી રાજાના નાચને જાણીને પવિત્ર ઘાળીવાલો મંત્રી કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી ! શ્રા કોઈ દેવ કપટધી શ્રાધકનું રૂપ લેઈને અહીં આવ્યો છે. વહ્લી શ્રાધકના વેપમાં જો તમારી જાક્તિ હોય, તો તે શ્રાધરો ? કેમકે તમારી જાક્તિધી સુશી ધઈને કદાચ તે પોતાનું સ્વરૂપ પ્રકટ કરશે. તે સાંજલી રાજાએ તેની સપીધે ધંદન અને શ્રગુમ્નો ધૂપ કરી પવિત્ર વચન કહ્યું કે, હે દેવ ! તમો શ્રાધકનો વેપ લેઈને મને પ્રવિત્ર કરવાને કોણ આવેલા ઠો ? તથા મારાપર કૃપા કરીને શ્રાપ પ્રગટ યાઉ ? વહ્લી દ્વે શ્રાપે મને લેદ શ્રા-પધો યોગ્ય નથી, તથા હું શ્રાધક વેપધારી મનુષ્યને નિશ્ચયધી નમું તું. વહ્લી જિનમાં, જિનધર્મમાં, સુગુરમાં, તથા શ્રાપપ્રતે જો મારી લેરેલરી જાક્તિ હોય, તો શ્રાપનું સ્વરૂપ પ્રગટ કરીને, મારું પુણ્ય સફલ કરો ? ણવી રીતનાં તેનાં જાક્તિયુક્ત વચનો સાંજલીને અંતઃકરણમાં સુશી થ-પલા ઈંડે તેની લોકોવચે વારંવાર પ્રશંસા કરી. વહ્લી તેના મનને લેદ-યુક્ત જાણીને ઈંડે તુરત કપટી રૂપ ઠોડીને, પોતાનું મૂલરૂપ ધારણ ક-યું. ત્યારે તેને ઈંડે જાણી દંડવીર્ય શ્રાધર્ય સહિત દ્વેધી તેને નમ્યો, તથા ઈંડે પણ તેને દ્વાયધી ઁંચકીને શ્રાલિંગન કયું, તથા તેને તે કહેવા લા-ગ્યો કે, હે ચરમશરીરી મહાસત્ત્વ ! તમોને ધન્ય છે, પ્રજુના કુલમાં ઉ-ત્પન્ન થપલા તમોને જોઈ, હું શ્રી યુગાદીશ પ્રજુને યાદ કરું તું. વહ્લી શ્રાજે મેં સુધર્મા સજામાં વેઠાં થકાં પ્રજુના તેવા ગુણયુક્ત વંશનું સ્મરણ કયું; તેમાં પૂર્વજોષ અંગીકાર કરેલું કાર્ય કરનાર; તથા અધિક ગુણ-વાન તમો ઠો, તથા તમો કુલીન પુત્રધી પ્રજુનો વંશ શ્રાજે પણ શોજી રહ્યો છે. જે પુત્રો વંશની સ્થિતિ, ગુણો, ધર્મ, કીર્તિ તથા અલંકાર રાજ્યની વૃદ્ધિ કરે છે, તેજ સરા પુત્રો છે. વહ્લી હે રાજન્ ! તમો ખરતના કુલમાં ઉત્પન્ન થયા, માટે તમારે પણ તેના સરલુંજ કાર્ય કરવું જોઈયે; અને

તેથી તમો શત્રુંજયની યાત્રા તથા તીર્થોદ્ધાર કરો ? વલી હું તમોને દે-
 વોસહિત ત્યાં આવી તે કાર્યમાં મદદ કરીશ; માટે આ સ્વામીવત્સ-
 લની પેઠે તે કાર્ય માટે પણ તમો ત્વરા કરો ? તે સાંજલી રાજાએ કયું
 કે, હે ઇંદ્ર ! આપે મને ઠીક તે ચેતાવ્યું; અને તેથી આપ મને તો જરત
 તુલ્યજ ઠો. વલી શ્રી યુગાદીશ પ્રજુના જત્ત આપ સમાન વીજા કોઈને પણ
 હું જાણતો નથી, કેમ કે, જરત મહારાજના સ્નેહથી આપે અહીં આવી
 મારાપર કૃપા કરી. હવે હું તો જાણે સંઘસહિત હવડેજ યાત્રામાટે પ્ર-
 યાણ કરું તું, અને હવે આપણો પાઠો મેલાપ પુંડરિક ગિરિપર થશે.
 પઠી સુશી થપ્પા ઇંદ્રે તેમને વાણ સહિત ધનુષ્ય, દિવ્ય રથ, હાર,
 તથા કુંડલો આપ્યાં. પઠી ઇંદ્ર તો જગતમાં હ્યોત કરતા થકા સર્ગે
 ગયા, અને દંડવીર્ય રાજાએ યાત્રાના પ્રયાણ માટે જંજા વગડાવી. તે ના-
 દથી, તે જાણે દૂતથીજ સ્વેંચાયા હોય નહીં, તેમ લોકોના સમૂહો વે-
 ગથી પોતપોતાના વાહનો સહિત ત્યાં એકઠા થયા. પઠી શુભ દિવસે
 સ્નાનથી પવિત્ર થઈ તથા પવિત્ર વસ્ત્રો પેહેરીને, અને જિનર્થિવને ન-
 મીને રાજાએ લોકો સહિત પ્રયાણ કર્યું. ઘણાં સૈન્યથી પૃથ્વીના વિસ્તા-
 રને દરતો, હડતી રજોથી તેજસ્વીર્ણના તેજને દરતો, ચાર પ્રકારનાં ધ-
 મની શુદ્ધિ માટે ચતુર્વિધ સંઘ સહિત, ચતુરંગી સેના સહિત, ચાર પ્ર-
 કારની બુદ્ધિવાલો, ચારે ગતિર્ણના નાશ માટે ચારે કપાયોને તજતો,
 ચાર લોકપાલોપર પાંચમો લોકપાલ, ચાર મહાધરો, ચાર સામંતો, ચાર
 મંત્રીર્ણ, તથા ચાર સેનાપતિર્ણ વીંટાઈને માર્ગે ચાલતો થકો તે રા-
 જા શોજતો હતો. વલી આગલ રહેલા દેવાલયમાં ઘિરાજેલા જિનર્થિ-
 વના પ્રજાવથી કોઈ પણ હુદ્ડ દેવો તેમને પરાજવ કરી શક્યા નહીં.
 ધર્મી રીતે ઘણાં દેશોને હલંગીને, તથા તે દેશોનાં રાજાર્ણપાસેથી જેટો
 લેઈને કેટલેક દિવસે તે કાશ્મીર દેશમાં આવ્યો. પઠી પ્રજાતમાં જેવો
 તે રાજા સૈન્ય સહિત પ્રયાણની ઇચ્છા કરે ઠે, તેટલામાં વે પર્વતોએ તેનો
 માર્ગ રોક્યો. ત્યારે અગ્ર સૈનિકે આવી તે વ્રતાંત રાજાને કહ્યો. ત્યારે રા-
 જા પણ આશ્ચર્યથી તેમની સમીપ આવ્યો, ત્યારે તે વન્ને પર્વતો પ્રહ્લય-
 કાષ્ણના પર્વતોની પેઠે અરસપરસ આપડ્યા. તે વન્નેના આપડવાથી તણ-
 ચાઈનો સમૂહ ધ્રુવો તો ઊઠ્યો કે, જાણે વજ્ર સરલો તેજસ્વી તે વજ-

वनखज होय नहीं, तेम देखावा लाग्यो. पठी तेमांथी त्रणे जगतोने वा-
 लवामां समर्थ, एवो अग्नि निकड्यो, तथा ते उत्तम मुनि तरफथी आ-
 वेली तेजोलेख्यानी पेठे कोइथी पण सहन थइ शक्यो नहीं. ते जोइ
 सुमति प्रधान राजाने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आ उपद्रव कोइ
 छुट देवनो करेलो ठे; आप तेने शांत करवा भाटे पूजादिक कार्यो करो?
 के जेथी ते संतोप पामी पोतानुं स्वरूप प्रगट करशे. एवी रीतनां मंत्रिनां
 वचनथी राजाए पोते पवित्र पूजादिक कार्य कयुं, केम के संत पुरुषो
 प्रायें करीने परने तुष्टमान करनारा होय ठे. पठी ते शांति उपायोथी
 पण ते देव जरा पण संतुष्ट थयो नहीं, केम के बडवानलने जलथी सीं-
 च्याथी ते उलटो विशेष रीते बलवा लागे ठे. पठी राजाए स्मरण कर-
 वाथीज इंडे आपेलुं शत्रुने नाश करनारं धनुष्य आव्युं, तथा तेने पूजी
 तेणे ते हाथमां धारण कयुं. ते धनुष्यनां तेजथी राजा बखतर पेहेरेखानी
 पेठे शोजवा लाग्यो. पठी राजाए तेने जरा खेंचीने तेनो टंकार कयों के,
 तुरत तेउं वज्रपातनी बीकथीज जेम, तेम दूर थया. पठी राजाये वज्रथी
 तथा देवोथी पण न वारी शकाय, तेवा ते बाणने धनुष्य साथे जोड्युं. ते
 बखते नजदीक रहेला लोको शंका करवा लाग्या के, शुं आ सूर्यने जीर्ण
 पत्रनी पेठे जेदी नाखशे ? के कपासीउंनी पेठे ताराउने उडाडी नाखशे ?
 के आकडाना फुलनी पेठे चंद्रने फेंकी देशे ? के कीर्ति नहीं मावाथी
 ब्राह्मांडने तोडी नाखशे ? तेटलामां तेजस्वी आंखोवालो, जयंकर, विंध्या-
 चलपर रहेला अग्निनी पेठे मस्तकपर पीला केशोवालो, गुफा सरखां न-
 स्कोरांवालो, वायुथी वृद्धोने जांगतो, दांतोनापीसवाथी उत्पन्न थती अ-
 ग्निनी ज्वालाथी जयंकर देखातो, तालवृद्ध सरखा उइंड बाहुवालो, शीला
 सरखा दृढ हृदयवालो, अंकुशसरखा नखोना समूहथी फाडेला ठे, सिंहोने
 जेणे एवो, चपल जीजथी नजदीक रहेला हाथी आदिकोने गृहण करतो,
 तथा मारुं रक्षण करो ? मारुं रक्षण करो ? एवां वचनो घोसतो एक वे-
 तास प्रगट थयो. तेनां ते वचनथी राजा धनुष्य खेंचीने कटपांतफाल-
 ना सूर्यनी पेठे स्थिर रह्यो; तथा तेणे तेने कलुं के, थरे नीच ! तें आ
 मार्ग शामाटे रुंघ्यो ठे ? तथा तारी पासे कोनुं बल ठे ? थने लुं कोण
 ठे ? ते सघलुं कहे ? त्यारे ते बेतास कहेवा लाग्यो के, हे दयालु दंडवीर्य

राजा ! आ तमारा सेवकपर कोप नहीं करो ? वली हे राजन् ! जीर्ण वस्त्राथी जेम सूर्यने, तथा तृणथी जेम अग्निने, तेम में जे तमोने रोप्यावे तेनुं कारण तमो सांजसो ? हुं प्रथम वियजति नामनो एक विद्याधरोनो स्वामी हतो; अने तमोए मने संग्राममां जीत्यो हतो. तेनी पीडाथी मरीने स्वल्प आगुप्यथी, घणा जवोमां जटकीने, कोइक पुण्यने योगे आ वनना पर्यंतमां हुं वेतास थयो. पत्नी विजंगहानथी इंदवाकु वंशमां जूषण समा- न एग तमोने अहीं आवेखा जाणीने तमारो मार्ग रोकीने हुं वेठो. गरुडना पद्मचानथी जेम नागपाशो तेम तमारा धनुष्यना टंकारथी आ पर्यंतो फाटी गया; वही अगाउ हुं कोइ राक्षस, दानव, के मनुष्योथी पण जी- तापो न होवो. पण हवे तो तमारां यखने सहन करवाने हुं शक्तिमान नहीं होशथी आपनाथी हुं जीतायो तुं. अने हे स्वामी ! हवे हुं आपनी आश्वथी अहीं चाकारनी पेटे गहीश; पत्नी राजाए पण तेने स्यांज स्या- प्यो. पत्नी राजाए क्रोध रहित थइ, स्नान करी, तथा प्रनुने पूजीने, अने गोजन करीने परिवार सहित स्यांथी प्रयाण कयुं. एथी रीते अ- खंड प्रयाणथी केटखेक दिवगे ते नरतजीनी पेटे शत्रुंजय नजदीक प- होच्यो. पत्नी स्यां आनंदपुरमां नरतनी पेटेज तेमणे जिनपूजा, तीर्थपूजा, संघपूजा, आदिक मयं कार्य कयुं. पत्नी ते शत्रुंजयी, जरतकुंड, तथा बीजा कुंडोमांथी पण तीर्थोइक खेइने शत्रुंजय पर्यंतपर चलयो; तथा ठेंगे मुख्य शिखरपर चडीने, तेणे तेने प्रण प्रदक्षिणा दीधी. स्यां नरत चली- ए वनावेखां तेमनी कीर्तिरूपी गृह्णमर्यां प्रनुनां प्रासादोने जोइने ते अत्यंत आनंद पाव्यो. हवे ते वसने अथर्विज्ञानथी स्यां दंड्यीयं रा- जाने आवेखा जाणीने इंद्र पण देवोनी साथे आच्यो; तथा तेणे मुख्य शिखरने, चेल्यने, रायणने, समवसरणने, तथा प्रनुनां पगझाने पूर्या; पत्नी स्यां ते राजाए इंद्र कदेखी विधिपूर्वक, दारिद्र्यरूपी गृह्णने बाड- दानां दावानप्रमरगुं संघपूजा, उगमव आदिक शुभ कार्य कयुं. वसी स्यां सुनिद कदेखा ते गिरिना माहात्म्यने सांतवनां वकां तेणे प्रण अगाव महोत्सव पूर्वक लीखोत्सव कयों. पत्नी स्यां प्रनुना मंदिरोंने जीर्ण वस्त्रां जोइने छुनित थइ. इंद्रनी अनुमतिथी. तेउनो तेणे उद्धार कयों. पत्नी तेणे रत्नतावहार पण उगमपूर्वक इंद्रनी अनुमतिथी मंदिरादिकानो उ-

ઝાર કર્યો. પઠી તેમણે થાનુ, વૈનાર, અષ્ટાપદ તથા સમ્મેતશિખરપર પળ સંઘ સહિત યાત્રા કરીને ઝઘાર કર્યો. પઠી તેણે પોતાનાં રાજ્યમાં આવીને, ત્યાં પળ ક્રોડોગમે જિનમંદિરો કરાવ્યાં, તથા તીર્થયાત્રા કરી. પઠી એક દહાડો જરતની પેઠેજ આરિસા યુવનમાં પોતાનાં શરીરને જોતા થકા, અંને સંસારની અસારતાને મનમાં ધારતા થકા તે દંડવીર્ય રાજા કેવલજ્ઞાનની સંપદા પામ્યા. પઠી ઘત પાલતા થકા, અંને પરનો ઉપકાર કરતા થકા તે દંડવીર્ય મહામુનિ મોક્ષે ગયા. એવી રીતે આ શત્રુંજય તીર્થનો ધીજો ઝઘાર કરીને જરતના વંશમાં થપ્પા દંડવીર્ય રાજા મોક્ષ પામ્યા.

એવી રીતે ધીજો ઝઘાર જાણવો.

હવે એક દહાડો ફેશાનેંડ, જ્યાં હેમેશાં કેવલી અરિહંત વિચરે છે, એવાં મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં જાક્ષિથી જિનેશ્વરોને નમવા માટે ગયો. ત્યાં સિંહાસનપર વેઠેલા, તથા ઘ્રણ ઇત્રી શોજતા પ્રજુને સ્ત્રવીને, તથા નમીને તે તેમની પાસે વેઠો. પઠી પ્રજુ લોકોને આનંદકારી દેશના દેવા લાગ્યા કે, જેમ જવોમાં મનુષ્ય જવ, તથા ઘરોમાં દીપક તેમ સઘલા છીપોમાં જંઘુ-છીપ શ્રેષ્ઠ છે. વલી સર્વ દેશોમાં મુરખ દેશ, તથા સર્વ પર્વતોમાં પુંડરિક ગિરિ ઉત્તમ છે, કેમ કે ત્યાં કીર્તનથી પળ પાપોને હરનારા શ્રી કૃષ્ણ-દેવ પ્રજુ વિરાજે છે. વલી તે જરતક્ષેત્ર, તથા ત્યાંના મનુષ્યોને પળ ધન્ય છે, કેમ કે ત્યાં રહેલા શત્રુંજય તીર્થમાં તેડ પ્રજુને પૂજે છે. વલી હમેશાં વિમલાચલ તીર્થને ધ્યાવવાથી પાપોની શાંતિ થાય છે, કેમ કે, જો સૂર્ય નજદીક હોય, તો શું અંધકારની પ્રવૃત્તિ હોય ? ક્રોડો જવોમાં પળ ધુર્લજ એવું ઘોષિયીજ શત્રુંજય તીર્થમાં પ્રજુનું ધ્યાન ધરવાથી તત્કાળ પ્રાણીડને પ્રાપ્ત થાય છે. સર્વ તત્ત્વોમાં જેમ સમ્યક્ત્વ તથા સર્વ દેવોમાં જેમ જિન, તેમ સર્વ તીર્થોમાં ઉત્તમ એવો શત્રુંજય ગિરિ ધુર્લજ છે. એવી રીતની પ્રજુની દેશના સાંજલીને, તે તીર્થને જોવાની ઇચ્છાથી ફેશાનેંડ શત્રુંજય ગિરિપ્રતે આવીયો. ત્યાં પ્રજુને જોતાં થકાં, સ્ત્રવતાં થકાં, તથા જિનવાણીનું સમર્થન કરતાં થકાં તેણે દેવો સહિત અષ્ટાઙ્ગ મહોત્સવ કર્યો. વલી ત્યાં જિનજાક્ષિની પેઠે, કિંચિત્ જીર્ણ થપ્પાં જિનમંદિરોનો તેણે દીવ્ય શક્ષિથી ઝઘાર કર્યો. એવી રીતે દંડવીર્ય રાજા પઠી સો સા-

गरोपम गया वाद ईशानेंद्रनो करेलो पुंडरिक गिरिपर त्रीजो उद्धार थयो.
एवी रीते त्रीजो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो चेत्री पुनमने दिवसे देवो श्री पुंडरिकगिरिप्रते रु-
पजदेव प्रभुने नमवा माटे आब्या. ते वखते हस्तीसेन नामना नगरमां
सुहस्तिनी नामनी देवी काखनां वशथी फोडो देवीउंथी वींटाथी यकी
मिथ्यादृष्टि थइ हती. ते महा बलवान, तथा जैनधर्मनो छेप करनारी
हती, थने तेणीए तालध्वज प्रमुख क्षेत्रदेवोने पोताने वश करी लीया.
ते देवी स्वेच्छाचारी थइने, परझोह, मद्य तथा मांसमां आसक्त थइ यकी
पोतानां गर्वथी उद्धत थइने तीर्थने नुकशान करवा लागी. बली ते देवी
देवोनां नहीं आववाथी, कपटथी, घणां वीजा पर्वतोने शत्रुंजय सरखा
करीने लोकोने उगती हती. हवे त्यां तेवा घणां पर्वतोने जोइ आश्चर्यथी
एकवीजानां मुखो जोता यका ते देवो विचारवा लाग्या के, शुं आ पृथ्वी-
पर घणा शत्रुंजय पर्वतो ठे? अथवा अमारी जक्तिथी तेणे घणां रूपो
कयां ठे.? अथवा एक पर्वतपर अमो सघलाने नहीं माता जोइने, आ
प्रजाविक पर्वत हजारो रूपणाने शुं प्राप्त थयो ठे? एवी रीते चिंतातुर
थएखा देवोए अवधिज्ञाननो उपयोग दीधा विनाज ते सर्व जगोए स्नात्र-
पूजादिक कार्य कयुं. पठी अछाइ महोत्सव करीने जेटलामां तेउं जवाने
इठे ठे, तेउंमां तेउंये विमलाचलपर एके शिखर जोयुं नहीं. त्यारे तेउंए
संत्रांत थइ एवो तर्क बांध्यो के, थापणी कुजक्तिथी शुं आ विमलाचल
अदृश्य थयो? बली जगतने पावन करनारा ते तीर्थने थापणे हमणज
थनेक प्रकारनुं जोयुं हतुं. थने हवे तो ते एक पण नजरे पडतुं नथी!
पठी तेउंए अवधिज्ञानथी ते देवीनुं कपट प्रगट रीते जोयुं. त्यारे सर्व
देवोए क्रोधातुर थइ प्रलयकालनां सूर्यनी पेठे तेणीतरफ जयंकर कोप-
ज्वाला मुकी. ते कोपज्वालाथी अत्यंत बसती यकी परिवार सहित आ-
वीने ते देवी तेउंने नमवा लागी, तथा दीनवाणी बोलवा लागी के, हे
देवो! तमो अमारा स्वामी ठो, थने अमो तमारी दासीउं ठीयें, माटे
तुण समान एवी अमोपर क्रोध करवो उचित नथी. अमोए अज्ञानताथी
आ कार्य कयुं ठे, हवे पठी तेम नहीं करीयें, माटे अमारो आदखो अ-
पराध थाप कमा करो? त्यारे देवो कहेवा लाग्या के, अरे! दुष्ट!

अने तीर्थनो घात करनारी ! तूं अमारी पेठे बीजा लोकोने पण आवी रीते ठगे ठे !! बली हे मांसजकृणी ! तें आ तीर्थनी आसातना करी ! तने तीर्थनी रक्षा माटे राखेली ह्ती, अने तें उलटा तीर्थनो नाश करवा मांड्यो ! बली तें जरतप्रते दासजाव राखीने आबुं अकार्य कर्युं ? माटे हमणाज तारो अमो नाश करीशुं. ते वचन सांजली जय-जीत थएली ते ह्स्तिनी देवी प्रजुने शरणे गइ, केम के, तेम कयांविनां जवधी जेम, तेम देवोनां क्रोधधी तेणीनो नुटकारो न होतो. पठी तेणीने श्री युगादीश प्रजुने शरणे गएली जोइने, देवो दूर उजा थका कहेवा लाग्या के, अरे छुष्ट ! आ तें शुं कर्युं ? त्यारे दांतोथी आंगलीउंनां टेरवां चावती थकी ते देवी कहेवा लागी के, हे दयालु देवो ! तमो कृपा करी क्रोधने तजो ? बली हुं हवेथी कोइ पण दिवसे मनधी पण जो आबुं कार्य चिंतवुं, तो मने आ जगतधी नमाएला युगादीश प्रजुना चरणोना सोगंद ठे; बली आ वावतमां जगतनां जावोने जोनारा तमो साक्षीउं ठो; तेथी हवे कृपा करीने मारा आ एक अपराध माटे तमो क्षमा करो ? एवी रीतनां दीन वचनोवाली एवी तेणीने देवोउ विसर्जन करी, केम के, उत्तम माणसो नमता अपराधीपर गुस्ते थता नथी. पठी त्यारथी ते ह्स्तिनी देवी ह्स्तिसेन नगरमां रहीने संघनी जक्ति करती थकी तीर्थनी रक्षा करवा लागी.

हवे ते वखते चोथो देवलोकना माहेंड नामना जक्तिवान इंडे ते शत्रुंजयपर जरा जीर्ण थएलां प्रजुना मंदिरोने जोयां. त्यारे ते विचारवा लाग्यो के, अहो ! जगतने हितकारी एवा आ तीर्थमां आ शुं थयुं ? खरेखर ते आ देवीतुं चेष्टित ठे. एम विचारि दीव्य शक्तिथी वार्धकी मारफते तेणे ते प्रासादो नवाजेवां समराव्यां. बली एवीज रीते तेणे वा-हुवलि, तालध्वज, कदंबगिरि, तथा रेवताचल आदिक शिखरोपर पण उद्धार कयों. एवी रीते इशानेंडे करेला उद्धार पठी क्रोड सांगरोपम गया वाद विमलाचलपर माहेंडनो करेलो चोथो उद्धार जाणवो.

एवी रीते चोथो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो महाविदेह क्षेत्रमां जिननो जन्मोत्सव करीने देवो आठमा नंदीश्वर छीपमां गया. त्यां आठ दिवसो मुधि जिनाचन तथा महोत्सव करीने श्री रूपज प्रजुने नमवाने विमलाचलपर आव्या. त्यां

तेमणे नक्तिथी आठ दिवसो सुधि प्रजुनी पूजा करी, तथा पुण्यानां मंदिर सरखां ते जिनप्रासादोने किंचित जीर्ण थपलां जोयां. तेथी महा नक्तिवान ब्रह्मंडे सर्व देवोनी अनुमोदना पूर्वक दिव्य शक्तिथी विमलाचलपर उद्धार कयों. एवी रीते मांढेंडे करेला उद्धार पठी दश फोड सागरोपम गया वाद त्या शत्रुंजयपर ब्रह्मंडे करेलो पांचमो उद्धार थयो. एवी रीते पांचमो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो चमरेंड आदिक जुवनेंङो स्वेच्छाथी तथा नक्तिथी नंदीश्वर छीपे गया. त्यां तीर्थयात्रा माटे निकलेला, तथा कामदेवने जीतनारा वे विद्याधर मुनिउं आव्या. ते मुनिउंए ते देवोने, सांजलवाथी पण पवित्र करनारो श्री पुंडरिक गिरिनो महिमा कळो. एवी रीते ते मुनिउंथी प्रेराएला ते देवो शत्रुंजय तीर्थप्रते तेउंनी साथे आव्या. पठी त्यां तथा सर्व तीर्थोमां यात्रा, दान, पूजा तथा नक्तिथी मंदिरोनो उद्धार करीने, तेउं पोताने स्थानके गया. एवी रीते ब्रह्मंडे करेला उद्धार पठी लाख फोड सागरोपम गया वाद विमलाचलपर जुवनेंङे करेलो ठळो उद्धार थयो.

एवी रीते ठळो उद्धार जाणवो.

वली वचे पण श्री शत्रुंजय पर्वतपर माणसो, तथा देवोनां करेला घणा पवित्र उद्धारो थया ठे.

एवी रीते श्री जरतथी मांडीने सगर चक्री सुधिनां कळ्याणना निधान सरखा, तथा तीर्थनो उद्धार करनारा, अने इंद्रोथी पण वखणाएला आशयवाला राजाउं थया; तथा तेउं अंतरंग ठ शत्रुंजे, जीतीने, झानी थया थका अनुक्रमे भोक्के गया.

एवी रीते श्री वर्धमान प्रजुनां मुखरूपी कमलमांथी निकलेलां वचननां सारने मेलवीने इंद्रो निर्मल आनंद पाम्या, के जेथी तेमने जाणे मोक्षसुखज मढ्युं होय नहीं तेवा तेउं थया.

एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वर सूरिए वनावेला महातीर्थ श्री शत्रुंजयना माहात्म्यमां डाविड तथा वालखिल्लुं चरित्र, तथा तीर्थोद्धारनां वर्णननो सातमो सर्ग संपूर्ण थयो. श्रीरस्तु.

अष्टमः सर्गः

जेमनुं चरित्र *चार मनोहर आश्वयोंधी आश्रित थएहुं ठे, एवा श्री-मान् नाजि राजनां पुत्र (युगादीश प्रभु) वांठित अर्थने आपो ?

श्री वीर प्रभु इन्द्रने कहे ठे के, हे इन्द्र ! तीर्थकरना मनोहर चरित्र-वाला याकीनां उज्जारोनी स्थिति पण तुं सांजख ? कर्मरूपी शत्रुठंघी नहीं जीताएला, तथा कामदेव रूपी शत्रुने जीतनारा, एवा अजितनाथ प्रभुने नमस्कार करीने, तेमनाज गुणोनुं हुं वर्णन करुं हुं.

जंबूद्वीपना चरतक्षेत्रमां, शत्रुठं जेनी साथे लड़ी नथी शकता एवी, तथा पृथ्वीमां प्रख्यात, अने निर्जय अयोध्या नामनी नगरी ठे. जे नगरी-प्रते आवेसा शत्रुठं मणिना कोटमां प्रतिविंवित थएलां पोतानांज शरीरोने जोड़, सन्मुख आवेसा शत्रुठं नी वीकथी नाशी जता हुता. बली ज्यां ह्मेशां अरिहंत प्रभुना मंदिरोमां वागता घंटाठंनां मूर्तिवंत धर्म-राजाठं सरखा नादोधी पापरूप राजा तो नाशीज जतो हुतो. त्यां श्री रूपचंदेव प्रभुना वंशमां बीजा अजितनाथ प्रभु सुधिमां असंख्याता राजाठं मोक्षे गया, तथा एक सर्वार्थसिद्धं गया. अनुक्रमे ते वंशमां ते नगरीमां जिनघ्यानधी शुद्ध बुद्धिवाला, शत्रुठंने जीतनारा, महा प्रजा-ववाला, तथा गुणरूपी माणिक्यनां रोहणाचख सरखा जितशत्रु नामे राजा थया. तेणे शत्रुठंनां, तथा याचकोनां सखाटपर रहेली कर्मनिर्मित अक्षरोनी पंक्तिठं खोपी हती. तेमने उत्तम गुणोवालो, तथा महा ज्ञकिवंत सुमित्र नामे नानो युवराज जाइ हुतो. हवे ते जितशत्रु राजाने, मुखधी दासरूप करेख ठे चंडने पण जेणीए, तथा विजयना आख्यानमां दृष्टांत सरखी विजया नामे राणी हती. शीखरूपी पर्वतपर चढेली, तथा अखंड गुणोवाली ते राणी पतिना हृदयने पोता तरफ खेंचती हती. बली बद्धे पक्षोधी (पांखोधी) शुद्ध, तथा विवेकवाली ते राणी हंसीनी पेठे पतिनां निर्मल मनमां (मानस सरोवरमां) वास करीने रहेती हती. बली जगतने मित्र सरखा ते सुमित्र युवराजनी उत्तम च-

* (१) युगदीश्वरुनी नहीं सितरेखी पर निवेकनी छद्मी. (२) श्रेयानं कुमारनी दाननी दानना. (३) चक्रीधी पर बाहुयंत्रिनुं अधिक बड. (४) जोगी जोगमठां चक्रां पर चरत महाराजने थएहुं कैवलाजान. ए चार आश्वयों जाएलां.

तेमणे जक्तिथी आठ दिवसो सुधि प्रजुनी पूजा करी, तथा पुष्पनां मंदिर सरखां ते जिनप्रासादोने किंचित जीर्ण थएलां जोयां. तेथी महा जक्तिवान ब्रह्मंडे सर्व देवोनी अनुमोदना पूर्वक दिव्य शक्तिथी विमलाचलपर उद्धार कयों. एवी रीते माहेंडे करेला उद्धार पठी दश क्रोड सागरोपम गया वाद आ शत्रुंजयपर ब्रह्मंडे करेलो पांचमो उद्धार थयो. एवी रीते पांचमो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो चमरेंड आदिक जुवनेंजो स्वेच्छाथी तथा जक्तिथी नंदीश्वर छीपे गया. त्यां तीर्थयात्रा माटे निकसेला, तथा कामदेवने जीतनारा वे विद्याधर मुनिउं आख्या. ते मुनिउंए ते देवोने, सांचलवाथी पण पवित्र करनारो श्री पुंडरिक गिरिनो महिमा कळो. एवी रीते ते मुनिउंथी प्रेराएला ते देवो शत्रुंजय तीर्थप्रते तेउंनी साये आख्या. पठी त्यां तथा सर्व तीर्थीमां यात्रा, दान, पूजा तथा जक्तिथी मंदिरोनो उद्धार करीने, तेउं पोताने स्यानके गया. एवी रीते ब्रह्मंडे करेला उद्धार पठी लाख क्रोड सागरोपम गया वाद विमलाचलपर जुवनेंजो करेलो ठो उद्धार थयो.

एवी रीते ठो उद्धार जाणवो.

वस्ती वचे पण श्री शत्रुंजय पर्वतपर माणसो, तथा देवोनां करेला घणा पवित्र उद्धारो थया ठे.

एवी रीते श्री जगतथी मांडीने सगर चक्री सुधिनां कळ्याणना निधान सरखा, तथा तीर्थनो उद्धार करनारा, थने इंजोथी पण वस्त्रणां एला आशयवाखा राजाउं थया; तथा तेउं थंतरंग ठ शत्रुंजने, जीतीने, ज्ञानी थया थका थनुक्रमे मोक्षे गया.

एवी रीते श्री वर्धमान प्रजुनां मुखरूपी कमलमांथी निकसेलां बबननां सारने मेखरीने इंजो निर्मल थानंद पाम्या, के जेथी तेमने जाणे मोक्षसुखज मध्युं होय नहीं तेवा तेउं थया.

एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वर मूरिण थनावेला महातीर्थ श्री शत्रुंजयना महात्म्यमां जाविट तथा वासुधैवकुं चरित्र, तथा तीर्थोद्धारनां वर्णननो सातमो सर्ग संपूर्ण थयो. श्रीरस्तु.

अष्टमः सर्गः

जेमनुं चरित्र *चार मनोहर आश्वर्योधी आश्रित धण्डुं ठे, एवा श्री-
मान् नाजि राजनां पुत्र (युगादीश प्रभु) बांठित अर्थने आपो ?

श्री वीर प्रभु इंद्रने कहे ठे के, हे इंद्र ! तीर्थकरना मनोहर चरित्र-
वाला वाकीनां उद्धारोनी स्थिति पण तुं सांजल ? कर्मरूपी शत्रुंठी
नहीं जीताएला, तथा कामदेव रूपी शत्रुने जीतनारा, एवा अजितना-
थ प्रभुने नमस्कार करीने, तेमनाज गुणोनुं हुं वर्णन करुं तुं.

जंबूद्वीपना जरतक्षेत्रमां, शत्रुं जेनी साये खडी नथी शकता एवी,
तथा पृथ्वीमां प्रख्यात, अने निर्जय अयोध्या नामनी नगरी ठे. जे नगरी-
प्रते आवेला शत्रुं मणिना कोटमां प्रतिविंबित धएलां पोतानांज श-
रीरोने जोड़, सन्मुख आवेला शत्रुंठी वीकधी नाशी जता हुता. वली
ज्यां हमेशां अरिहंत प्रभुना मंदिरोमां वागता घंटाउनां मूर्तिवंत धर्म-
राजाउं सरखा नादोधी पापरूप राजा तो नाशीज जतो हुतो. त्यां श्री
रूपदेव प्रभुना वंशमां बीजा अजितनाथ प्रभु सुधिमां असंख्याता
राजाउं मोढ़े गया, तथा एक सर्वायसिद्ध गया. अनुक्रमे ते वंशमां ते
नगरीमां जिनध्यानधी शुरू बुद्धिवाला, शत्रुंजे जीतनारा, महा प्रजा-
ववाला, तथा गुणरूपी माणिक्यनां रोहणाचल सरखा जितशत्रु नामे
राजा धया. तेणे शत्रुंठां, तथा याचकोनां खलाटपर रहेली कर्मनि-
मित्त अक्षरोनी पंक्तिउं छोपी हुती. तेमने उत्तम गुणोवालो, तथा महा
भक्तिवंत सुमित्र नामे नानो युवराज जाइ हुतो. हवे ते जितशत्रु रा-
जाने, सुखधी दासरूप करेख ठे चंद्रने पण जेणीए, तथा विजयना आ-
ख्यानमां दृष्टांत सरखी विजया नामे राणी हुती. शीखरूपी पर्वतपर च-
हेली, तथा असंख्य गुणोवाली ते राणी पतिना हृदयने पोता तरफ खेंचती
हुती. वली वझे पद्मोधी (पांखोधी) शुरू, तथा विवेकवाली ते राणी
हंसीनी पेठे पतिनां निर्मल मनमां (मानस सरोवरमां) वास करीने
रहेती हुती. वली जगतने मित्र सरखा ते सुमित्र युवराजनी उत्तम च-

* (१) युगपीछांठनी नहीं शिखरेली पण विवेकनी खट्टी. (२) अथांज कुमारनी
दाननी वामना. (३) चक्रीधी पण बाहुबलितुं अधिक बल. (४) जोगो जोगवतां यकां
पण जरत महाराजने धण्डुं कैवलज्ञान. ए चार आश्वर्यो जाएवां.

रित्रोथी यशवाली यशोमती नामे स्त्री होती. ते गजगामिनी स्त्रीए पोतनां गुणोथी (दोरीउंथी) तारुण्यरूपी वनमां संचार करनारां, तथा कमतृष्णार्थी व्याकुल थएलां पोतानां स्वामिना मनरूपी हरिणने बांधलीधुं हतुं. हवे एक दहाडो चंद्रशालामां सुतेली, तथा थोडी जागत अने थोडी उंघती, एवी विजया राणीए पाठली रात्रिए, हाथी, सिंह, पक्ष, लक्ष्मी, पुष्पमाला, चंद्र, सूर्य, ध्वजा, कलश, क्षीरसमुद्र, पद्मरोवर, देवविमान, रत्नोन्नो राशि, तथा अग्नि, एवी रीते चौद स्वप्नो पोतानां मुखमां प्रवेश करतां जोयां, अने तेथी ते अत्यंत आनंद तथा सुख पामी. वेसाक सुदी तेरसने दिवसे चंद्र रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते जवनां क्षयथी अनुत्तर विमानथी चवीने, कोइक देव निशीथ समये समाधि पूर्वक तेणीनी कुक्षिमां आवी अवतर्यो; ते वखते जगतमोहोटी उद्योत थयो, तथा नारकिउने पण सुख थयुं. हवे सुमित्रन स्त्री यशोमती पण रात्रीए तेज स्वप्नोने जोइ अत्यंत आनंद पामी. पर्व प्रजाते ते वनेए हर्षथी पोतपोतानां स्वामिउने ते व्रतांत कव्यो, त्यां तेउंए पण स्वप्नवेत्ताउने ते संबंधि फल पुठ्युं. त्यारे ते स्वप्नवेत्ताउंए पण विजया राणीथी जिननी उत्पत्ति, तथा यशोमतीथी चक्रीनी उत्पत्ति थवानी कही, त्यारे तेउंए ते स्वप्नवेत्ताउने धनथी हयें करीने खुशी कर्या. हवे उत्तम गर्जना अनुभावथी, जीवोनी अनुकंपाथी, तथा स्वप्नावर्थ मंद गतिवाली अने उत्तम दोहलावाली तेउं वने थइ. हवे नव मासो अने साडा आठ दिवसो संपूर्ण थया वाद महासुदी आठमने दिवसे चंद्र रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते विजया राणीए निशीथ समये सोनेरी कांतिवाला, तथा हाथीना चिन्हवाला, अने जगतमां उद्योत करनारा पुत्रने जन्म आप्यो. ते वखते आसनो कंपवाथी उपन्न दिकुमारीउंए आवीने ज्ञातिथी सर्व सूतिकर्म कर्युं. वली ते समये चोसठ इंद्रो पोताना आसनो कंपवाथी प्रजुनो जन्म जाणीने हर्षित थया थका शोचनिक विमानोथी, तथा उत्तम परिवारोथी, घणा छीपोने उलंगीने विनिता नगरीमां आव्या. पठी सौधमेंडे जिनमाताने अवस्वापिनी निद्रा देइने, तथा तेमना पडखामां प्रजुनुं प्रतिविंब मेलीने प्रजुने ग्रहण कर्या. चंदनथी लीत करेला तथा कुङ्कुमरूप करेला हाथमां प्रजुने लेइने इंद्र

हणवारमां मेरुप्रते पहुँच्यो. त्यां पांडुक वनमां अर्ध चंद्रना आकारवाली
 शाश्वती अने स्फटिकनी अतिपांडुकंवल नामनी शिखा ठे. त्यां पूर्वा-
 चक्ष जेम सूर्यने, तेम इंद्रे मनोहर सिंहासनपर बेसीने प्रभुने खोलामां
 लीधा. त्यां वली एक रूपथी इंद्रे ठत्र, वे रूपथी चामर, तथा एक रू-
 पथी वज्र धारण कर्युं. एवी रीते नृक्षिवंत इंद्रे पांच रूपो धारीने वी-
 जाउने स्नात्र माटे आझा करी. पठी एक हजारने आठ माटीनां,
 सुवर्णनां, रूपनां, मणि अने रत्नोनां, सोना अने रूपानां, तथा मणि
 अने सोनानां, तीर्थोदकथी जरेखा कलशोथी प्रभुने दरेके अजिपेक क-
 यों. वली तेउए प्रभुने गोशीपे चंदनथी, दीव्य सुगंधिवाली वस्तुठथी,
 पुष्पोथी, फलोथी, तथा पत्रोथी नृक्षिथी पूज्या. पठी उत्तम चाव-
 वालो सौधमंड जरा दृढीने तेमनी मनोहर स्तुति करवा लाग्यो के, हे
 प्रण लोकनां नायक! देवाधिदेव! जगवन्! तथा सर्वे जनोमां उत्तम!
 अजितनाथ प्रभु तमो जय पामो? वली हे प्रभु श्री युगादीश प्रभु पठी
 पचीस लाख श्रोड पूर्ये गया घाद मारां जाग्यथी आपनो जन्म घयो ठे.
 वली आपना अवतारथी, मने (मलिनारी) पूजा अने देशनाना श्रवणथी
 हुं मारा जन्मने पण सफल मानुं हुं. वली हे स्वामी आज्ञे आ जगतखंड,
 हुं आदिक देवो, नागकुमारो तथा मनुष्यो पण पवित्र घया. वली आप
 जवरूपी समुद्रमां युद्धता प्राणीउने तारनारा ठो. वली हे कृपाबु स्वामी!
 सुवामां, वैसवामां, चाखवामां, ध्यानमां तथा सर्वे कार्योमां आप
 मारा चित्तमां वसो? वली हे गुणोना आधारभूत, अनंत, अव्यक्त,
 तथा जगत्स्वामी एवा वीजा अरिहंत, तमो धर्मोपदेश देवा माटे
 अवतर्या ठो. वली हे जगवन्! आपनी सेवा, स्तुति तथा ध्याननां पु-
 ल्यथी जवजवप्रते आपना चरणकमळो मारा मनमां रहेजो? एवी रीते
 पंचांग प्रणामपूर्वक प्रभुनी स्तुति करीने ते इंद्र प्रीतिथी तेमने पूर्वनी
 पेठे खेडने बारंवार जोवा लाग्यो. पठी ते पोताने धन्य मानतो यको
 देवोसहित तुरत दर्पथी जितशत्रु राजानेघेर आव्यो, पठी त्यां मातानी
 निजाने, तथा प्रभुना प्रतिविद्यने खेची खेड, तथा प्रभुने पलंगपर मुकीने
 ते नंदीश्वर छीपे गयो. त्यां सपत्ता देवो आठ ।दवस्तोमुखि जिननो ज-
 न्मोत्सव करीने, प्रभुनुंज ध्यान धरता यका पोतपोताने स्थानके गया.

हवे तेज रात्रिण संपूर्ण दोहलावाली यशोमतीए पण संपूर्ण समये एक पवित्र पुत्रने जन्म आप्यो. पठी स्नात्रोत्सव समये नहीं जोएखा प्रचुने जोवा माटे जाणे उत्सुक थयो होय नहीं, तेम सूर्य उदयाचवपर चढ्यो. ते वखते सूर्यनां किरणोनी श्रेणि जिनवाणीनी पेठे जगतमां श्रं धकारने हणती थकी कमलोनी उदय करवा लागी. प्रजातमां राजाए पुत्रना जन्मनी वधामणी आपनारने बहु दान आपीने तेनुं जन्मनुं दारिद्र हर्षथी दूर करुं. वली ते वखते धनदे इंद्रनी आझाथी आपाढ मासना मेघनी पेठे नगरमां सर्व जगोए सुवर्ण रत्न तथा वस्त्रोनी वृष्टि करी. ते वखते नगरमां ध्वजा, तोरणो, माणिक्यनां स्वस्तिको, पुष्पमालाउं विगेरेथी मोटो उत्सव थइ रह्यो. हवे बीजे दिवसे राजाए स्थिति प्रतिस्थिति करी, तथा बीजे दिवसे वन्ने पुत्रोने सूर्यचंद्रनुं दर्शन कराव्युं. ठे दिवसे उत्सवपूर्वक गोत्रीउंनी अनुमतिथी राजाए पोताना पुत्रनुं अजित, तथा यशोमतीना पुत्रनुं सगर नाम पाड्युं. हवे श्रीअजितनाथ प्रभु इंडे मुकेली पांच धावोथी, ते जाणे पांच समितिउंथीज होय नहीं तेम, खालन कराता थका वृद्धि पामवा लाग्या. पठी जगतना आलंबनरूप प्रभु लाकडी कालीने पृथ्वीपर धीमे धीमे चालवा लाग्या. ते वखते इंद्रनी आझाथी देवो, मयूरो थइने, घोडा थइने, तथा हाथीउं थइने प्रचुने रमाडवा लाग्या. एवी रीते संसारथी विरक्त थएखा पण प्रभु, मातपिताना तथा देवोना आनंद माटे वालोचित क्रीडा करवा लाग्या.

हवे सगरकुमार पण समय आव्याथी अत्यंत हर्षित थया थका मातपितानी खुशीमाटे गुरुपासेथी सर्व कलाउंनो अन्यास अनुक्रमे करवा लाग्या. सुवर्ण सरखी कांतिवाला, तथा उत्तम लक्षणोवाला तेउं वन्ने अनुक्रमे मध्यम वयने पाम्या. साडा चारसो धनुष्यनी उंचाइवाला तथा अत्यंत रूप थने लावण्यवाला तेउं वन्ने जगतने आनंद आपवा लाग्या. पोतानां जोगावली कर्मोने जाणता एवा प्रभु मातपिताना हर्ष माटे राजकन्याउं परण्या, केम के कर्मोनुं फल घखवान ठे. वली सगरे पण मातपिताना हर्ष माटे घणी राजकन्यासाथे लग्न करुं. तेथी ते ताराउंमां जेम चंद्र तेम शोजवा लाग्या.

हवे प्रभुए देवोथी सेवातां थकां थडार लाख पूर्व कुमारपणामां

गाढ्यां. पठी जितशत्रु राजाए पोताना बहाला पुत्रने अत्यंत गुणवान जा-
लीने, तेमनी इछा नही ठतां पण पराणे राज्यपर स्थापन कर्या. सुमित्र
युवराजे पण जितशत्रु राजानी अनुज्ञाथी पोताना स्थानके पोताना पुत्र
सगरने स्थापन कर्यो. पठी जितशत्रु, सुमित्र, तथा बीजा राजाउए पण
धर्मघोष गुरुपासेची दीक्षा लीधी.

हवे सुरासुरोची पण नही जीताता प्रभु देवोची सेवाया थका राज्य
पालवा लाग्या. ते बखते सगर युवराज पण राजानी (प्रभुनी) आज्ञाची
घणा देशोने साधीने जयवान थया थका पाठा आव्या. एवी रीते प्रभु
ज्यारे राज्य करता हुता त्यारे, देशमां इतिउं के जय न होतो, तथा सु-
खम कालनी पेठे लोको हमेशां सुखीया हुता. एवी रीते प्रभुए त्रेपन
साख पूर्व सुधि राज्य पालीने पोतानुं जोगावली कर्म खपाव्युं. हवे एक
दहाडो उद्यानमां वसंत ऋतु आव्याची प्रभु लोकोना उपरोधची राणीउं
सहित त्यां चालवा लाग्या. पठी कोकिलोनां कोलाहलोची, तथा जम-
राउंना ऊंकारोची पोतानी शोभा देखाडता, तथा वृक्षोरूपी उंचां मस्त-
कोची प्रभुने जोता, अने तेउंनी शाखारूपी हाथोची प्रभुने बोलावता
एवा ते वनमां प्रभु पढोंच्या. विकस्वर थपला पुष्पोनी सुगंधवाला, तथा
ठायाची ताप विनाना, एवा ते वनमां प्रभुलोकोनी साथे क्रीडा करवानी
इछा करवा लाग्या. ते बखते कोइक स्त्री पगना अग्र जागपर उज्जीने वृ-
क्षोपरची फलो तोडवा लागी, त्यारे ते पोतानां स्तनोरूपी गुठाउंची शो-
भती थकी जंगम वेलडी सरखी देखावा लागी. वली ते बखते कोइक
स्त्रीनुं समस्त शरीर तो वृक्षोची ठवाएलुं हुतुं, अने फक्त मुख देखातुं हुतुं,
तेथी लोकोने अन्य जातिनां वृक्षमां अन्य जातिनां पुष्पनी उत्पत्तिनी
शंका थती हुती. वली ते बखते कोइक स्त्री तो एवी रीतना क्रोधची न-
खोयें करीने पुष्पोने ठेदवा लागी के, मारी आ आंगलीउंज कामदेवना
पांच बाणो ठे, आ पुष्पो तो कंइ हिसावमां पण नथी. वली ते बखते
कोइक स्त्री तो पोतानां स्तनोची हाथीना कुंजस्थलोने जीतवाची त्यांची
मखेलां मोतीउंचीज होय नही जेम तेम मालतीना पुष्पोनी माला गुंथीने
पोतानां स्तनोपर पेढेरवा लागी. वली ते समये त्यां कोइक स्त्री वसंत रा-
गनी साथे पंचमस्वर गाती थकी (स्त्रीची) विरही पुरुषोने कामाग्नि उ-

પજાવવા લાગી. વસી કોશ્ક સ્ત્રી તો કામદેવરૂપી ચક્રીનાં ચક્રોસરતાં વક્રુણનાં પુષ્પોને મજાકથી પોતાનાં સ્વામિપર ફેંકવા લાગી. વસી શ્રેત વગ્રોવાસી કોશ્ક સ્ત્રી તો તે સમયે પોતાનાં મુલરૂપી ચંડ્રથી પુનેમની રાત્રિની શોજાને ધારણ કરતી હતી. તે વલ્લતે પ્રતુ પણ સર્વ અંગોપર પુષ્પોનાં આજૂપણો પેહેરીને, તથા હાથમાં પુષ્પોનો દડો લેઈને પુષ્પનાં ધીઝાનાપર વેઠા. તે વલ્લતે સ્ત્રીઝં પ્રતુની પાસે નાચતી થકી રાસલીલા કરવા લાગી. ઈતી રીતે કામી લોકો કામવિલાસમાં આસક્ત થઈ ઝો પ્રતુ અવધિજ્ઞાનથી પોતાનાં પૂર્વ જવોનું સ્મરણ કરવા લાગ્યા, અને તેથી તેમણે અનુત્તર વિમાન આલિકનાં મુલોને યાદ કર્યાં. તે વલ્લતે સાક્ષ માનારો જેમ લીંબડાનાં સાદથી, તેમ પ્રતુ તુરત તે કામરસથી દૂર થયા; અને વિચારવા લાગ્યા કે, અહો (પૂર્વ જવોમાં) તેથી રીતના મુલો જોગવ્યા ઠતાં, હવે અહીં પણ કામવિલાસમાં મારું મન ચોટેલું છે !! માટે તે કામના ચેષ્ટિતને વિકાર છે !! પ્રાણી અજ્ઞાનદશાથી અનંતા જવોમાં પળાં મુલો જોગવ્યા ઠતાં પણ જવજવપ્રતે નવાં નવાં મુલોને જ ઈચ્છે છે. વસી પ્રાણી અનંત મુલોને જોગવતાં ઠતાં પણ તે તૃપ્તિ પામતો નથી, અને હુઃસ્વનો તો ઈક સ્વેશમાત્ર આલ્યાથી પણ તે કંટાલી જાય છે. વસી પુણ્યથી મુલો મણે છે, ઠતાં પણ તે પુણ્યમાં પ્રાણી આદરવાલો થતો નથી, અને જે પ્રમાદથી હુઃસ્વ મણે છે, તેમાં તો તે આદરવાલો થાય છે. વસી પાસકાર્યો કરીને ઊત્તમ ફલની પ્રાપ્તિ કર્યાંથી થાય ? કેમ કે, લીંબોડી વાલ્યાથી કેંડ કદાવૃક્ષનો અંકુરો તે ઊગે ? વસી આ સંસારરૂપી મનુષ્યમાં વૃદ્ધિવાનો પણ (મઝીમારો પણ) વિષયરૂપી માંસનાં લોઢથી મલ્લોની પેઠે હુઃસ્વરૂપી જાલમાં ફમાઈ પડે છે. સ્વેશનારી વિષયરૂપી ધેરીઝં આ જવરૂપી ચોટામાં મૂલોનાં પુણ્યરૂપી ચેતન્યને છુટી લીધે છે. વસી પુણ્ય, મિત્ર તથા સ્ત્રી આલિકરૂપી પાશોથી દરેક જવમાં બંધાઈને મનુષ્ય પક્ષિની પેઠે સ્વેશથી ધર્મને વિષે રમી જકતો નથી. વસી જે માંસમાં તુલ્ય મુલના લોઢથી પોતાનું પુણ્ય દારી જાય છે, તેઝં અમૃતનો પોતાના પળો ધોવાનાં ઉપયોગ કરવા જેવું કરે છે. હવે પ્રતુ જેટલામાં ઈતી રીતે ચિત્તવતા હતા. તેટલામાં લોકાંતિક દેશે “ જય જય ” શબ્દ કહ્યો થકા હેનની પાને આલ્યા; તથા તેમને કહેવા લાગ્યા કે, હે પ્રતુ ! આ

अज्ञानीनी पेठे मोहने धारण नहीं करते? पण तीर्थं प्रवर्तावो? एम कही ते विनयवंत देवो पोताने स्नानके गया. पठी तेज बखते प्रभु तुरत ते श्रीठादिकने विसर्जन करीने, कामधेनुने पण जीतता चका वार्षिकदान देवा लाग्या. एवी रीते हाथी, घोडा, रघो, रजो, माणिक्यो, तथा बम्बोनुं एक वर्ष दरम्यान प्रभुए जे दान आप्युं, तेनी संख्या तो ते प्रभुज जाणी शके, धीजो जाणी शके नहीं. प्रभुए सगर कुमारने चक्री घनारा जाणीने तेनी इछाविना पण घलात्कारे तेमने राज्यपर बेसाट्या.

हवे ते बखते आसनो चाखवाची सपला इंजो प्रभुनुं दीक्षाकट्यापक जाणीने आकाशने शोभावता चका पोतपोताना स्नानकोची आल्या. पठी प्रभु पण स्नान करीने, तथा दीव्य बखो थने आनूपणो पेहेरीने, थने घरदेरासरमां रहेखां थरिदंत प्रभुना विंघोने पूजीने इंज जेम पाखक विमानमां तेम सुरासुरोए घनावेली सुप्रजा नामनी पाखलीमां वेठा. पठी एऊ खींठी वधावाता, तथा तेउना हाथोची सुंठन कराता प्रभु हजारोची वटन कराती ते पाखलीमां वेठा चका वनमां गया. त्यां सदम्नाघ वनमां थशोक वृक्षानी नीचे तेउए ते पाखली उतारी, त्यारे प्रभु पण उदयाचखची जेम सूर्य, तेम तेमांची तुरत नीचे उतर्या. हवे त्यां प्रभुए उतारेखां वख, आचरण, पुष्पमासा, तथा मोतीउने इंजे पोताना वखना ठेढामां प्रदण कयां. पठी प्रभुए कुकर्मोची उत्पन्न थएसा केशोने जेम, तेम पोताना केशोने पंचमुष्टिची उखेडी नाख्या, तथा इंजे ते केशोने क्षीरसमुद्रमां पधराव्या. पठी इंजे संज्ञाची घोंघाट बंध कराव्यो, षट्ठे प्रभुए पण त्रिविधें त्रिविधें सामायिक थंगीकार कयुं. एवी रीते प्रभुए एक हजार राजउनी साथे दीक्षा लीधी, थने इंजे पण प्रभुना स्कंधपर उज्ज्वल देवदुष्य वख धारण कयुं. एवी रीते माहा-मुदी नवमीने दिवसे चंद्र रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठेते, पाठवे पोहोरे ठठना तपपूर्वक प्रभुने चोयुं (मनःपर्यय) ज्ञान उत्पन्न थयुं. हवे मौनधारी प्रभु पण निःसंग थया चका पृथ्वीपर विहार करवा लाग्या, तथा इंज्रादिक देवो नंदीश्वर छीपे गया. पठी बीजे दिवसे प्रभुए अयोध्यामां ब्रह्मदत्तने घेर दूधपाकची कट्याणकारी पारणुं कयुं. ते वखते तेना आंगणामां आकाशची साडावार क्रोड सोनैयानी, तथा पुष्पो थने

देवदूष्योनी वृष्टि थइ; तथा आकाशमां देवहुंडुजी वागवा लागी, चे-
लोवूय थयो, तथा देवो ब्रह्मदत्तनी प्रशंसा करता थका “जय जय”
शब्द करवा लाग्या. “आ प्रभुए स्पर्श करेली जूमिने, तथा तेमना प-
गलांने कोइ स्पर्श न करे तो सार्ह” एम विचारि ब्रह्मदत्ते त्यां धर्मवत्
वनाव्युं. पठी ते निर्मम प्रभु आर्य तथा अनार्य देशोमां विहार करता
थका ध्यानरूपी अग्निथी पोताना घतिकर्मोने बालवा लाग्या. मोतीना
हारमां अने सर्पमां, मणिमां अने डेफामां, तृणमां अने स्त्रीमां, शत्रुमां
अने पुत्रमां, सुवर्णमां अने काचमां, सुखमां अने दुःखमां, जवमां अने
मोक्षमां, उज्जाडमां अने वस्तीवाला जागमां, तथा दिवस, रात्रि अने सं-
ध्यामां पण प्रभु समदृष्टिवाला थया. वली ते प्रभु काचवानी पेठे गुंतेडिय,
आकाशनी पेठे निलेंप, पृथ्वीनी पेठे क्षमावंत, तथा सूर्यनी पेठे अद्भुत
तेजवाला थया. एवी रीते ते प्रभु चार वपोंसुधि सघला देशोमां विहार
करीने फरीने अयोध्यामां आव्या. त्यां सहस्रात्र वनमां सप्तधद वृक्षनी
नीचे ध्यानांतरने प्राप्त थइ, गोदोहिकासनमां रह्यां थकां, पोस सुदी वा-
रसने दिवसे चंड रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते, पाठले पहोरे, कर्मो-
ना क्षयथी प्रभुने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं; अने तेथी चौदरज्जुप्रमाण
लोकने, गतागतिने, तथा कर्मोना विपाकने ते हाथमां रहेला मणिनी
पेठे जोवा लाग्या. हवे ते बलते आसनो कंपवारी इंडो जकियें क-
रीने, विमानोथी सूर्यबिंबनी स्पर्धा करता थका त्यां आवी पहोंच्या. प-
ठी त्यां देवोए योजनना प्रमाणवालुं, सोना, रूपा, अने मणिना त्रण ग-
ढोवालुं तथा चार छारोवालुं समवसरण वनाव्युं.

हवे ते बलते सज्जामां आसनपर वेठेला सगर राजाने ठडीदार न-
मस्कार करी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! कोइक वे पुरुषो वारणे आ-
वी उज्जा ठे. पठी राजानी आज्ञाथी ठडीदारे त्यां प्रवेश करावेला एवा ते
पुरुषोमांथी एक राजाने नमस्कार करी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! हुं
वधामणी आपुं हुं के, प्रभुने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं ठे. पठी बीजो पुरुष
पण नमस्कार करीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आप जय पामो ! हुं
हर्षदायक वधामणी आपुं हुं के, आयुधशालामां चक्ररत्न उत्पन्न थयुं
ठे. ते सांजली सगर राजानुं मन हिंचोला खावा लाग्युं के, आ वने

कायों मारे करवा लायक ठे, तो हवे प्रथम चक्रनो उत्सव करूं ? के प्र-
जुना केवलज्ञाननो उत्सव करूं ? पठी तेणे निश्चय कयों के, त्रणे लो-
कोने अजयदान देनारा आ प्रजु क्यां ? अने जगतने जय करनारं
आ चक्र क्यां ? एम विचारि ते तुरत आसनपरची उठ्यो. पठी ते हाथी
घोडा, रथो, पुत्रो, पासाउं, तथा व्यापारीउं अने बीजा लोकोधी वीटा-
यो यको खीउं सहित वनमां गयो. त्यां ते प्रजुने त्रण प्रदक्षिणा देइने,
स्तवीने, तथा नमीने तेमना मुखनी, नीचे प्रमाणे देशना सांजलवा ला-
ग्यो. स्वर्ग अने मोक्षना कारणरूप धर्मनेज हमेशां सेववो, केम के धर्म-
विना दुःख; दोर्जांग्य, तथा जवन्नमण धाय ठे. उत्तम बुद्धिवालो मा-
णस आ अस्तार शरीरची धर्मने गृहण करे ठे, वली वीजुं सघजुं मली
शके, पण धर्म दुर्लभ ठे. पठी तगर राजाए अयोध्यामां जइ चक्रनो
अष्टाश्मदोत्सव कयों, केम के, द्वात्रीयोनो ते क्रम ठे.

हवे ते कृपाजु प्रजु पण चतुर्विध संधने स्थापीने सर्व देवोधी नम-
स्कार करता यका विहार करवा लाग्या.

हवे ते सूर्य सरखुं चक्ररत्न आयुधशाखामांथी बहार, निकल्युं, त्यारे
तेज दिवसे तगर चक्रीए पण प्रयाणनी तैयारी करी. पठी चोरासी ला-
ख हाथी, रथो, तथा घोडाउं सहित अने ठजु क्रोड पासाउं सहित ते
चक्री प्रथम पूर्व दिशा तरफ चाल्या. वली ते हथी, घोडो, ठज, वंड,
मणि, काकिली, वार्धकी, पुरोहित, गाथापति, तथा चर्म प्रमुख रत्नोने
पण साथे सेइने लाख यक्षोधी अधिष्ठित यया यका चालवा लाग्या. प-
ठी तेमणे पूर्वाधिमां मागध देवप्रते अष्टमनो तप करीने दश योजन
जनारा घाणधी तेने घोडाव्यो. पठी तेनी पात्तेधी रत्नोविगेरे सेइने, तेने
त्यां स्थाप्यो, अने पोते पारलुं करीने अष्टाश्मदोत्सव कयों. पठी त्यां-
ची चक्रनी पाठस अधिष्ठित प्रयाणधी चाखतां यकां, दक्षिण समुद्रने
कांठे जइ तेमणे सैन्यनो पढाव नांख्यो. त्यां वार्धकीए सैन्यमाटे आ-
वास्तो, तथा एक पौषधशाखा घनावी, अने तेमां चक्रीए पौषधव्रत सीजुं.
पठी वरदाम देवने मनमां धारीने तेणे घाण मुक्त्युं, त्यारे ते पण चक्री-
पात्ते तुरत आव्यो; पठी तेनी पात्तेधी मणि, स्वर्ण, मोती तथा रत्ना-
दिक सेइने, तेने त्यां तेमणे स्थाप्यो. पठी पश्चिम दिशानां रद्देखा प्र-

देवदूष्योनी वृष्टि थइ; तथा आकाशमां देवकुंडुजी वागवा लागी, के-
 खोदूय थयो, तथा देवो ब्रह्मदत्तनी प्रशंसा करता थका “जय जय”
 शब्द करवा लाग्या. “आ प्रजुए स्पर्श करेली जूमिने, तथा तेमना ५-
 गखाने कोइ स्पर्श न करे तो सार्ह” एम विचारि ब्रह्मदत्ते त्यां धर्मव-
 घनाव्युं. पठी ते निर्मम प्रजु आर्य तथा अनार्य देशोमां विहार करता
 थका ध्यानरूपी अग्निथी पोताना घतिकमोने वालवा लाग्या. मोतीना
 हारमां अने सर्पमां, मणिमां अने डेफामां, तृणमां अने स्त्रीमां, शत्रुमां
 अने पुत्रमां, सुवर्णमां अने काचमां, सुखमां अने दुःखमां, जवमां अने
 मोक्षमां, उज्जाडमां अने वस्तीवाला जागमां, तथा दिवस, रात्रि अने सं-
 प्यामां एण प्रजु समदृष्टिवाला थया. बली ते प्रजु काचवानी पेठे गुंतेडिय,
 आकाशनी पेठे निलेंप, पृथ्वीनी पेठे क्षमावंत, तथा सूर्यनी पेठे अद्भुत
 तेजवाला थया. एवी रीते ते प्रजु वार वपोंसुधि सघला देशोमां विहार
 करीने फरीने थयोध्यामां आब्या. त्यां सहस्राम्र वनमां सप्तषड वृक्षनी
 नीचे ध्यानांतरने प्राप्त थइ, गोदोहिकासनमां रह्यां थकां, पोस सुदी वा-
 रसने दिवसे चंद्र रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते, पाठसे पहोरे, कमां
 ना क्षयथी प्रजुने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं; अने तेथी चौदरजुप्रमाण
 खोकने, गतागतिने, तथा कमांना विपाकने ते हाथमां रहेला मणिनी
 पेठे जोवा लाग्या. हवे ते बखते आसनो कंपयाथी इंद्रो जक्तिये क-
 रीने, विमानोथी सूर्यविंघनी स्पर्धा करता थका त्यां आथी पहोंव्या. ५-
 ठी त्यां देवोए योजनना प्रमाणवायुं, सोना, रूपा, अने मणिना प्रण म-
 दोवायुं तथा चार छारोवायुं समवसरण वनाव्युं.

हवे ते बखते सतामां आसनपर घेठेला सगर राजाने ठडीदार न-
 मस्कार करी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! कोइक वे पुरुषो वारणे आ-
 वी ठजा ठे. पठी राजानी आइाथी ठडीदारे त्यां प्रवेश करावेला एवा ठे
 पुरुषोमांथी एक राजाने नमस्कार करी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! इं-
 वधामणी थापुं तुं के, प्रजुने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं ठे. पठी यीजो पुण
 एण नमस्कार करीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आप जय पामो ? इं-
 रुपेदापक वधामणी थापुं तुं के, आयुधशाखामां चक्ररत्न उत्पन्न थयुं
 ठे. ते सांनझी सगर राजानुं मन दिंचोखा खावा लाग्युं के, था धर

तरफ बिहार करवा लाग्या. त्यां मार्गमां जगतनुं हित करनारा प्रभु सर्व जापावाली वाणीची सिंह, हरिण, जुंड, तथा सर्प विगेरेने पण बोध देता होता. पठी अनुक्रमे सुराष्ट्र देशमां रद्देला, तथा सर्व जगोए श्री रूपजदेव प्रभुना गुणोत्कीर्तनची गर्वित घेला, अने रत्नोभां शिखरोधी शोचता एवा शत्रुंजयप्रते प्रभु आल्या. पठी त्यां प्रभु ध्यानमां रद्देते ठते कोष्क मयूर वीजा मयूरोधी वींटायो थको त्यां आल्यो, तथा पोतानी कलाची जक्तियें करीने प्रभुपर ठत्र धरवा लाग्यो. त्यां प्रभुए ध्यान धर्यां वाद ते मयूरोने बोध आप्यो. पठी प्रभु ते मयूरोसहित रायणप्रते आल्या, तथा त्यां देवोधी सेवाया थका ते त्रण दिवस रहा. पठी प्रजातमां ते वृद्ध मयुरने मृत्युनी अणीपर जोशने, प्रभुए तेने अनशनपूर्वक संखेखना करावी. पठी प्रभु त्यांही उतरीने दक्षिण पश्चिमदिशामां रद्देला चुजळ नामना शिखरपर आल्या. त्यां देवोए एकठा थशने प्रभु माटे समवसरण रच्युं, अने प्रभु पण त्यां सिंहासनपर वेठा.

हवे ते मयूर उत्तम ध्यानची त्यां पोतानुं आयुष्य अनशन पूर्वक संपूर्ण करीने चोथे देवलोके गयो. त्यां अवधिज्ञानची ते शत्रुंजय तीर्थने पोतानी देवगतिनुं कारण जाणीने, ते तीर्थने जोवा माटे तथा प्रभुने नमवा माटे वेगची ते त्यां आल्यो. त्यारे प्रभुए तेने बोलाव्यो के, “हे मयूरदेव !” आबो ? पठी ते पण कांतिची पर्वतने शोचावतो थको प्रभुनी पाते वेठो. त्यारे सुधमेडे प्रभुने पुठ्युं के हे स्वामी ! आपे आ कोणने बोलाव्यो ? त्यारे प्रभुए कथुं के, ते आ पर्वतपर मयूरराजा हतो. तेणे मारा मुखची देशना सांजलीने समतामां रद्दी जीवहिंसानो त्याग कथों, तथा मारीज साथे आ पर्वतपर आवी तेणे अनशन कथुं. वली आ तीर्थना प्रजावची पोतानुं सधयुं पाप दूर करीने, तीर्थच भवमांही निकलीने ते चोथे देवलोके गयो. वली ते एकावतारी थशने, व्रत खेड, तथा केवखज्ञान पामी अवश्य मोडें जशे. ते सांजली ते देवे ते वृद्धनी नीचे पोतानी मयूरमूर्ति स्थापी, तथा आनंदसहित तेणे तीर्थपूजा करी. अने त्यारची ते वृद्धनी नीचे रद्देली तेनी पवित्र मूर्ति सर्व मनुष्योने बोधवा माटे पूजाय ठे.

हवे श्री अजितनाथ प्रभु पण सिंहासनपर वेठा थका जगतना प्रा-

ણીંડને વોધ દેવામાટે દેશના દેવા લાગ્યા કે, સર્વ પ્રાણીંડમાં સમતા, જ-
 ક્તિ પૂર્વક સંઘપૂજા, તથા શત્રુંજયની સેવા, અદ્વપ પુણ્યવાલાંડને મળતી
 નથી. સૂક્ષ્મ, વાદર આદિક સર્વ પ્રાણીંડમાં પોતાની પેઠેજ જોવું તે, તથા
 રાગદ્વેષવિનાનું જે ચિત્ત, તે સમતા કહેવાય. સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક અને
 શ્રાવિકારૂપ ચતુર્વિધ સંઘ ચાર શાસ્ત્રાવાલા ધર્મની પેઠે ત્રણે જગ
 તોથી પૂજાય છે, વલી હે દેવો! જેને ઘેર પાપોને હરનારો તે સંઘ આવે
 છે, તે પૂજનીક થાય છે, તથા તેનું ઘર પણ તીર્થરૂપ થાય છે. હવે આ
 શત્રુંજય પર્વત પણ શાશ્વતો તથા જવરૂપી સમુદ્રમાં હુવતા પ્રાણીંડ
 દ્વીપ સમાન છે. વલી જે પ્રાણીંડ આ પર્વતપ્રતે આવે છે, તેડં કુકર્મોને
 પ્રાપ્ત થતા નથી, કેમ કે, તેડં પાપના ચારને નીચે મૂકીનેજ ચડે છે. વલી
 જે માણસે જિનની અને જિને કહેલા ધર્મની આરાધના કરી છે, તથા
 આ પર્વતને સેવ્યો છે, તેને દુર્ગતિની વીક તો ક્યાંથીજ હોય? વલી આ
 પર્વત અને શીલની સેવાથી ઉત્તમ ફલ મલે છે; વલી શીલસેવાથી તો મો-
 ક્કનો સંદેહ પણ હોય, પણ આ પર્વતની સેવાથી તો તે મોક્ક પ્રગટ રીતે
 મલે છે. ઉત્તમ બુદ્ધિવાલો માણસ આ તીર્થમાં જેટલાં શુભ કાર્યો કરે છે,
 તે સઘલાં આ જવમાં તથા પરજવમાં પણ તેના કર્મફલ માટે થાય છે. આ
 તીર્થમાં જે સિદ્ધો થયા છે, તથા હવે પઠી હમેશાં જે સિદ્ધો થશે, તેને
 કેવલી જાણતાં ઠતાં પણ એક જીજ્ઞથી કહેવાને સમર્થ નથી. આ તીર્થનાં
 સર્વ શિખરોમાં જે મહિમા રહેલો છે, તેને પ્રજુ પણ ક્રોડો વર્ષસુધિ પણ
 કહી શકે તેમ નથી. શીલરૂપી વસ્ત્રરવાલા આ પર્વતપર રહેલા પ્રાણીંડ
 દ્વણમાત્રમાંજ પોતાના રાગાદિક શત્રુડનો નાશ કરે છે. નિધાન, રક્ષ,
 તથા રસકુંપિકાથી આશ્રિત થયેલા આ સુજડશિખરપર રહેલા પુણ્યશાલી
 પ્રાણીંડને વસ્ત્રે જવોમાં સુખ થાય છે. વલી પ્રથમ પ્રજુના આશ્રયથી જેમ
 શત્રુંજયનું મુખ્ય શિખર પૂજાય છે, તેમ અમારા આશ્રયથી આ સુજડ
 શિખર પણ ઁંચે પ્રકારે પૂજાશે. એવી રીતે પ્રજુની દેશના સાંજલીને દ-
 પિત થયેલા દેવો ત્યાં અઘાઈ મહોત્સવ કરીને પોતપોતાને સ્થાનકે ગયા.
 હવે તે સમયે આકાશને શ્યામ કરતી, તથા વાયુથી ઁજ્જતિ પામતાં વા-
 દલાંડવાલી વર્ષાશ્રુતુ આવી. તે વલ્લતે વાદલાંરૂપી સુજડો આકાશરૂપી
 રણાંગણમાં મધુર ગર્જના કરતા થકા વીજલીરૂપી સ્વદ્વથી. પોતાના શત્રું

ग्रीष्म साये युद्ध करवा लाग्या. वल्ली ते वखते अमासनी रात्रिए जेम ता-
राठनी श्रेणिउं, तेम आकाशमां शंखसरखी उज्ज्वल वगलीउं देखावा लागी.
वादलाउं प्रथमोदय वखते जे घोडी थोडी गर्जना करे ठे, तेथी एम अनु-
मान थाय ठे के, वलवान ग्रीष्म ऋतुना जयमाटे तेउं अप्रगट रीते वि-
चार चलावे ठे. ते वखते ठिड्ढरहित वादलाउंरूपी वस्तरने पेहेरीने वायु,
सेनापतिनी पेठे वारंवार अगाडीना जागमां स्फुरायमान थवा लाग्यो.
वल्ली ते समये ग्रीष्मने वीजलीरूपी खड्गथी दुर्जय जाणीने, मेघोए तेने जी-
तनारुं इंधनपुण्य धारण कर्युं. वल्ली त्यां प्रथम तो ते वर्षा ऋतुये ग्रीष्म
ऋतुना राजा सूर्यने वादलाउंथी एकदम आछादित कर्यो. पठी तेउंए पूर्वं
ग्रीष्मप्रते आदरवाली थपली पृथ्वीने लुटा लुटा तथा जाडा जलविंडुरूपी
पत्थरोथी ताडना करवा मांडी. ते वखते आकाशरूपी स्त्री वगलीउंरूपी
हारवाली, वीजलीरूपी स्फुरायमान हास्यवाली, अने पुष्ट स्तनोवाली (वा-
दलाउंवाली) थइ थकी लोकोने प्रिय थइ पडी. ते वखते मेघरूपी स्वामी
पोतानी पृथ्वीरूपी स्त्रीने जलधारारूपी हारो देवा लाग्यो, अने तेथी ते
पण अत्यंत तृप्त थवा लागी. ते वखते जिनस्नात्र वखते जेम मेरु, तेम
आ शत्रुंजय पर्वत दरेक मार्गोथी वहेता जलप्रवाहोथी व्यापी रह्यो.
वल्ली ते वखते मेघरूपी पोतानो स्वामी उपर चडवाथी पृथ्वीरूपी नितं-
त्रिनी स्त्री (विस्तारवाला कटीना पाठवना जागवाली स्त्री) उगेला (घा-
सना) अंकुराउंरूपी रोमांचने धारण करती थकी, अत्यंत पसीनावाली
(पाणीउंनां प्रवाहोवाली) थइ. एवी रीते वर्षा ऋतुने आवेली जाणीने
प्रभु ते मुनिउं सहित देवोथी वींटाया थका तेज सुजझ शिखरपर रह्या.
ते वखते केटलाक मुनिउं गुफाउंमां, केटलाको सिंहगुफाउंमां, तथा के-
टलाको सर्पना विलना अप्रजागपर नियमो लेइने रह्या. त्यां इंद्रोए
प्रभु माटे एक मंडप रच्यो, तेउंतेमां चतुर्मास रह्या. त्यां प्रभुनी सेवाथी
केटलाक जीवो सम्यक्स्व पाम्या, केटलाको जझकजाव पाम्या, तथा केट-
लाकोए जीवहिंसा तजी. पठी बहु उन्नति पामेलो वरसाद पण (मंद थइ)
बंध पड्यो, केम के जडना (जलना) संगथी ह्यकाइ थवी कंइ दुर्लभ
नथी ! पठी कादवोना समूहने सुकावती, आकाशने निर्मल करती, तथा
कास आदिकनां पुष्पोने विकस्वर करती थकी शरद ऋतु आवी. ते श-

रदक्षुमां नदी (नीचप्रते गमन करनारी स्त्री) जलोने पण (मूर्खोंने पण) निर्मल करती करती थकी, तथा कमलोने पण (मलीन पुरुषोंने पण) उलसायमान करती थकी सीछे भागें जवा लागी. वली ते वखते मलीन एवां पण वादलांठ जगतने जीवितदान (जलनुं दान) देवाथी निर्मलपणाने (श्वेतपणाने) पाम्या. माटे थहो ! दाननो प्रजाव केवो ठे !!

एटलामां हवे सुव्रत नामना आचार्य नाछुरस्त होवाथी हाथमां जा-
तपाणी लेइने मुनिउथी शोजता थका (शत्रुंजय नामना) प्रथम शिख-
रपर चढवा लाग्या. त्यां वचे कोइ खीणमां कोइक वृक्षनी नीचे विधाम
माटे ते वेठा; एटलामां कोइ तृपातुर कागडाए आवीने तेमनुं जलपात्र
ढोली नाख्युं. ते समये जलविना सुकातुं ठे, ताखतुं जेमनुं, तथा जय-
कर सूर्यनां किरणोथी व्याकुल थएला ते मुनि क्रोधयुक्त वचन बोखवा
लाग्या के, अरे कागडा ! अमारां प्राणनां रक्षणरूप जे आ पाणी तें ढोली
नाख्युं, ते अकार्यथी तारी जातिनी आ तीर्थपर गति थशे नहीं. वली
अहीं मारा तपना प्रजावथी सर्व मुनिउंना संतोप माटे, जंतुविनानुं तथा
प्रासुक पाणी हमेशां थशे, पठी तेज वखते सघला कागडांठ दीनताथी
कोलाहल करता थका त्यांथी चाल्या गया, अने त्यारथी मांडीने आ
सिद्धगिरिपर कागडानुं आगमन थतुं नथी; कदाच डुकासनो मायों कोइ
कागडो जो अहीं आवी चढे, तो अहीं विघ्नोने नाश करनारुं शांतिकार्य
करवुं. वली पूर्वे पण कोडो विघ्नोने नाश करनारुं शांतिकार्य जैनमुनिउंयें
अहीं श्री युगादीश प्रभुनी पासे तथा रायणपासे करेलुं ठे. एवी रीते ने-
रुत्य दिशामां पर्वतनी खीणमां ते मुनिना तपवलयथी थएलुं पाणी निरं-
तर सुखोने आपे ठे. ते पाणीना स्पर्शथी रोग, शोक, आर्ति, वेताल तथा
ग्रहादिकथी थतां. दुःखो, अने पापो पण नाश पामे ठे, तेमां संशय नथी.

हवे प्रभु पण मुख्य शिखरपर आवीने केटलाक मोक्षाजिलापी मुनि-
उंने कहेवा लाग्या के हे मुनिउं ! तमो अहींज रहो ? केम के, तमोने
अहीं पुंडरिकजीनी पेठे कर्मांना घातथी केवलज्ञान थइ शुभ जावथी
मोक्ष मखशे. एवी रीते ते मुनिउंने कही प्रभु विहार करी गया, तथा ते
मुनिउं पण त्यां केवलज्ञान पामी मोक्षें गया.

हवे अहीं सगरचक्री राजाउंना समूहोथी सेवाता थका ठ खंड ज-

રતને પાલવા લાગ્યા. તે ચક્રીને તારુણ્યરૂપી પુણ્યથી સંપૂર્ણ અંગવાલા,
તથા શસ્ત્રકલા અને શાસ્ત્રકલામાં પારંગામી જહુ આદિક સાઠ હજાર
પુત્રો હતા. એક દહાડો તેડ સઘલા પોતાના પૂર્વજોનાં તીર્થોને નમવા
માટે પરાણે પિતાની આજ્ઞા માગી લઈકર તથા વાહનો સહિત ચાલ્યા. તે-
ડે ચક્રીની આજ્ઞાથી સ્ત્રીરત્નશિવાય તેર રત્નોને, ચક્રોને, રાજાઈને
તથા મોટાં લઈકરને સાથે લીધું. પઠી અનુક્રમે યોજનના પ્રયાણથી તેડ
અષ્ટાપદ પ્રતે પહોંચ્યા. ત્યાં મણિ અને રત્નની કાંતિના સમૂહથી આકા-
શને ચિત્રિત કરતા, ઇવા તે અષ્ટાપદને જોડેને તેને તેડ પોતાના પૂર્વજોની
કીર્તિરૂપી વૃદ્ધના કંદ તુલ્ય માનવા લાગ્યા. વલી તે પર્વત કલ્પવૃક્ષ, ચં-
પક, અશોક, વડ, પીપલા, તમાલ, ગુલાબ, આમલી, આંબા તથા
વકુલ આદિક વૃક્ષોથી ઘેરાયેલો હતો. પઠી તેડ અત્યંત હર્ષથી આઠ
પાવડીઆઈ મારફતે તેપર ચઢ્યા, તથા ત્યાં પ્રજુના પ્રાસાદોને ત્રણ
પ્રદક્ષિણા કરી. પઠી તેમાં દક્ષિણ દ્વારથી પ્રવેશ કરીને તે દિશામાં
ચાર, પશ્ચિમમાં આઠ, ઉત્તરમાં દશ, તથા પૂર્વમાં બે એવી રીતે ચોવીસે
પ્રજુની તેડે ત્રિકરણ શુદ્ધિથી પુષ્પ, અક્ષત, તથા સ્તવનોયેં કરીને
સ્તુતિ કરી. પઠી તેડ પ્રજુના તે અત્યંત ઝંચા પ્રાસાદને જોડેને અત્યંત
પ્રીતિથી માંહોમાંહે કહેવા લાગ્યા કે, આ ચાર દ્વારોવાલો પ્રાસાદ ચારે
ગતિનો નાશ કરીને ચાર પ્રકારના (દાન, શીલ, તપ અને જ્ઞાન રૂપ)
ધર્મરૂપી રાજાને પ્રવેશ કરવા માટે છે ! વલી આ પ્રાસાદ જાણે મુક્તિરૂપી
નગરની જાગોલને સ્વેચ્છી લેતો હોય નહીં, તેમ કલશ, ધ્વજ અને તોર-
ણોથી આકાશનાગને સ્પર્શ કરે છે. વલી તેપરના રત્નો અમાવાસ્યાની રા-
ત્રિના અંધકારને પણ નાશ કરે છે, તેમ પુણ્યોથી તે અંતરના (અજ્ઞાન
રૂપી) અંધકારને પણ સ્વરેસર દૂરનારાં છે. વલી આ કલ્યાણથી (સુવ-
ર્ણથી) ઘનાવેલો છે, માટે તે કલ્યાણ આપે છે, તથા તે ઝંચો છે, તેથી
તેમને આશ્રય કરીને રહેલા ધીજાઈને પણ તે ઝંચી ગતિમાં ચઢાવે છે.
વલી આ પ્રાસાદ શું જરતચક્રીના કીર્તિરૂપી વૃદ્ધનો કંદ છે ? અથવા
તેની જાક્તિના તરૂપપણાને તે દેલાહે છે ? વલી શું તે જગતના ત્રમણથી
તત્ત થયેલા લોકોના લોચનોને આનંદ આપનારો ચંદ્ર છે ? અથવા શું
મૂર્તિવાન ધર્મજ છે ? વલી અહીં (ઈંડના) પાલક વિમાનને પણ વિઠં-

રદશ્વતુમાં નદી (નીચપ્રતે ગમન કરનારી સ્ત્રી) જલોને પણ (મૂલોને પણ) નિર્મલ કરતી કરતી થકી, તથા કમલોને પણ (મલીન પુરુષોને પણ) ઊજ્જસાયમાન કરતી થકી સીઝે માર્ગે જવા લાગી. વલી તે વલ્લતે મણીન એવાં પણ વાદલાંઠે જગતને જીવિતદાન (જલનું દાન) દેવાથી નિર્મલપણાને (શ્વેતપણાને) પામ્યા. માટે થયો ! દાનનો પ્રજાવ કેવો છે !!

પટલામાં હવે સુવ્રત નામના આચાર્ય નાહુરસ્ત હોવાથી હાયમાં જાતપાળી લેઈને મુનિઊંથી શોજતા થકા (શત્રુંજય નામના) પ્રથમ શિશ્નરપર ચડવા લાગ્યા. ત્યાં વચ્ચે કોઈ સ્ત્રીણમાં કોઈક વૃદ્ધાની નીચે વિશ્રામ માટે તે બેઠા; પટલામાં કોઈ તૃપાતુર કાગડાં આવીને તેમનું જલપાત્ર ઢોંસી નાખ્યું. તે સમયે જલવિના સુકાતું છે, તાલવું જેમનું, તથા જ્યંફર સૂર્યનાં ફિરણોથી વ્યાકુલ થઈને તે મુનિ ક્રોધયુક્ત વચન બોલવા લાગ્યા કે, થરે કાગડા ! અમારાં પ્રાણનાં રક્ષણરૂપ જે આ પાણી તેં ઢોંસી નાખ્યું, તે અકાર્યથી તારી જાતિની આ તીર્થપર ગતિ થશે નહીં. વસી અહીં મારા તપના પ્રજાવથી સર્વે મુનિઊંના સંતોષ માટે, જંતુવિનાનું તથા પ્રામુક પાણી હમેશાં થશે, પત્રી તેજ વલ્લતે સવલા કાગડાં ઢીનતાથી કોણાદ્વલ કરતા થકા ત્યાંથી ચાલ્યા ગયા, અંતે ત્યારથી માંડીને આ સિદ્ધગિરિપર કાગડાનું આગમન થતું નથી; કદાચ હુકાલનો માર્યાં કોઈ કાગડો જો અહીં આવી ચડે, તો અહીં વિઘ્નોને નાશ કરનારું શાંતિકાર્ય કરવું. વસી પૂર્વે પણ ક્રોડો વિઘ્નોને નાશ કરનારું શાંતિકાર્ય જેનમુનિઊંએ અહીં શ્રી યુગાદીશ વ્રતુની પાસે તથા રાયણપાસે કરેલું છે. પરી રીતે નેશ્વર દિશામાં પર્વતની સ્ત્રીણમાં તે મુનિના તપવલ્લથી થઈ પાણી નિરંતર મુલોને આપે છે. તે પાણીના સ્પર્શથી રોગ, શોક, આર્તિ, પ્રેતાસ તથા પ્રહાદિકથી ચતાં હુઃખો, અંતે પાશો પણ નાશ પામે છે, તેમાં સંશય નથી.

હવે વ્રતુ પણ મુખ્ય શિશ્નરપર આવીને કેટલાક મોહાનિસાથી મુનિઊંને કહેવા લાગ્યા કે દે મુનિઊં ! તમો અહીંજ રહો ? કેમ કે, તમાને અહીં પુંડરિકજીની પેઠે કમોંના ધાનથી કેવલજ્ઞાન થઈ શુન નાવથી મોહ મગ્નશે. પરી રીતે તે મુનિઊંને કહી વ્રતુ વિદ્યાર કરી ગયા, તથા તે મુનિઊં પણ ત્યાં કેવલજ્ઞાન પામી મોહે ગયા.

હવે અહીં સગરચક્રી રાજાઊંના સમૂહોથી સેવાતા થકા ઠ મંડ ર.

तेणे विचार्युं के, अरे ! आ चक्रीना मूर्ख पुत्रोए राज्यधी गर्वित अइने
 अमारुं युक्तियुक्त वचन पण मान्युं नही, माटे धिक्कार ठे ते गर्वने !!
 एम विचारि बीजा नागेशो सहित फणो चडावीने, क्रोधधी फुत्कार क-
 रतो त्यां ते आव्यो. तथा जेरनी शिखाळधी तेणे ते साठ हजार चक्री-
 ना पुत्रोने एकी वखते वाली नांख्या. एवी रीते मोटो दाह निपजावीने
 ते पाठो पोताने स्थानके आव्यो, केम के, क्रोध शत्रुना नाशसुधिज हो-
 य ठे. हवे तेवी रीतना विनाशधी वज्रपातनी पेठे सैन्यमां मोटो हाहा-
 कार थइ रह्यो, तथा सर्व कोइ व्याकुल थया. एवी रीते ते वखते देवना
 विपर्ययधी ते निर्णायक सैन्य सर्व उपायधी नृष्ट अइने दिङ्मूढ वनी ग-
 युं. (आत्मा क्षणे क्षणे इठे ठे कंइ, अने कर्म तेथी कंइनुं कंइ करी आपे
 ठे.) एवी रीते दुःखरूपी सर्पना जेरधी अस्त थएला नायक विनाना
 सैनिको किंचित आंसु खोइने विचारवा लाग्या के, आपणी दृष्टिएज
 नागेंद्रोए आ चक्रीना पुत्रोने एकी वखते हएला, माटे आपणुं बल बूधा
 ठे. वली राजाठ पोतानी रह्यामाटे सैन्यने राखे ठे, अने ते सैन्य ठतां
 पण आ चक्रीपुत्रो मृत्यु पाम्या !! वली आपणे हवे नगरमां जइ शर-
 मना मार्या चक्रीने मुख शुं बतावशुं ? वली त्यां जवाधी चक्री पण आप-
 णे नाना प्रकारना उपायोधी मारी नांखशे. माटे हवे तो आपणे पण
 आपणा आ स्वामीठनो मार्ग लेवो, (अर्थात् वली मखुं) केम के उत्तम
 सेवको स्वामिना मार्गनेज जजे ठे. एम विचारि तेउंए घोडा, रथ, हाथी
 विंगेरनी आसपास चार योजनी काटोथी चित्ता खडकी. पठी तेउं जेट-
 खामां वली मरवानी इठाधी अग्निने स्पर्श करवा मांडे ठे, तेटखामां ते
 वतांत इंडे अवधिज्ञानधी जाखो. त्यारे ते दयाबु इंद्र ब्राह्मणनो वेप
 खेइ तुरत त्यां आव्यो, अने तेउंने कहेवा लाग्यो के, तमो मरो नही ?
 मरो नही ? ते धैर्यवालां वचनधी ते सघळा सैनिको स्थिर रह्या, त्यारे
 तेमनी नजदीक जइने ने इंद्रब्राह्मण फरीने तेमने कहेवा लाग्यो के, हे
 जाइं ! तमो कोइ पराजवधी, के कंइ दुःखधी, के शोकधी के कंइ इष्ट-
 प्राप्ति माटे वली मरो ठे ? ते सांजली आदरधी तेउं कहेवा लाग्या के,
 हे परदुःखधी दुःखी एवा ब्राह्मण ! अमारुं दुःखनो तुं वतांत सांजल ?
 पोतानाज चेष्टितधी नरश्मरूप थएला आ सगरचक्रीना पुत्रोने तुं जो ?

અમો વેળા ઠતાં પણ તે અમારા સ્વામિના પુત્રોની આ દશા થઈ, અને તેથી અમો લક્ષિત થઈને અગ્નિમાં પ્રવેશ કરીએ ઠીએ. ત્યારે તે ઇંદ્રા-
હ્વાણ તેડને ફરીને કહેવા લાગ્યો કે, તમો આ સાહસ, સ્વામિની જાકિયી
કે જાયથી, કે દિલગિરિથી કરો ઠો? ત્યારે તેડ કહેવા લાગ્યા કે, અ-
મારે મૃત્યુની તો ઇચ્છા નથી, પણ તેમાં ચક્રીની ધીક કારણરૂપ છે, કેમ
કે, તે અમોને જુદા જુદા ડપાયોથી હણશે. ત્યારે ઇંદ્રે પોતાનું રૂપ પ્રગટ
કરીને તેડને કહ્યું કે, આમાં તમારો કંઈ દોષ મને જણાતો નથી. માટે
તમો હવે આપઘાત કરો નહીં, હું તમારું ચક્રીતરફનું સંકટ દૂર કરીશ,
માટે હવે તમો પ્રયાણ કરો? એવી રીતે તેડને શાંત કરીને ઇંદ્ર અદૃશ્ય
થયો, પછી તે સૈનિકો પણ શોક રહિત થયા થકા ધીરે ધીરે અયોધ્યા-
પ્રતે ચાલવા લાગ્યા. ઠેવટે જગ્નપાદની પેઠે પ્રયાણ કરતાં થકાં અયોધ્યા
નજદીક પહોંચીને, તેડે ઇંદ્રનું સ્મરણ કર્યું, ત્યારે તે દયાલુ ઇંદ્ર પણ
ત્યાં આવ્યો. પછી તેણે પાંચસો વર્ષના બુઢા બ્રાહ્મણનું રૂપ લીધું, તથા એક
મૃત્યુ પામેલા ઘાલકને લેઈને તે રાજાપાસે ગયો. પછી ત્યાં રાજાના દ્વાર-
પાસે જઈ પૃથ્વી, કર્મ વિગેરેને નિંદતો થકો કઠોર વાણીથી રડવા લાગ્યો
કે, હૈ પૃથ્વી! તું સર્વ સહન કરનારી છે, ઠતાં તું કઠિન છે, કેમ કે તું રૂ-
પજ પ્રજા તથા જરતાદિકની પાઠલ ગઈ નહીં. વલી હૈ દિગ્પાલો! તમોને
પણ ધિક્કાર છે, કેમ કે તમો પણ કાલની અપેક્ષાએજ પૃથ્વીને પાલો ઠો,
તથા સઘલા શુજાશુજ વ્યાપારના પણ તમોજ સાક્ષી ઠો. વલી હૈ દૈવ!
તું સર્વપ્રતે સુખ કરે છે, અને મારાપ્રતેજ પરાહ્મુખ થઈને મને ડુઃખ આપે
છે. વલી મારી આ ઘડપણની અવસ્થામાં તં મને પુત્રની હાનિનું ડુઃખ
આપ્યું, તો શું મેંજ એવું કંઈ તારું બુરું કર્યું હતું? વલી હૈ દૈવ! મારાપર
ક્રોધ કરીને મારા આ ઘાલકનું હરણ કરીને મને તં મારવા જેવુંજ કર્યું
છે. હૈ ચક્રી! આ કુદૈવથી મારું તથા પૃથ્વીનું રક્ષણ કરો? તથા જરત
મહારાજની સ્થિતિનું સ્મરણ કરીને તમો નગરમાંથી પાપને દૂર કરો!
વલી હૈ રાજન્! આ દિગ્પાલો તો સુખશેલીઆ છે, તથા આ પૃથ્વી કે-
તન્ય રહિત છે, તેથી સર્વદેવમય એવા તમો મારું કેમ રક્ષણ કરતા નથી!
વલી આ સમયે શ્રી અજિતનાથ પ્રજા તો દીક્ષા લેઈ ગયા છે, માટે રાત્રિ-
પ્રતે જેમ સૂર્ય, તેમ આ લોકને પાલનાર હવો તમોજ ઠો. એવી રીતના

तेनां वचनो सांजलीने राजाए खेदयुक्त थइ, तथा ते संबंधि पोतानोज
 दोष जाणी तेने बोलाव्यो. त्यां चक्रीने जोइ तेणे ते वासकने त्यां मुक्तुं,
 तथा सजासदोने पण रोवरावतो थको ते अत्यंत रडवा लाग्यो. पठी च-
 क्रीए पुठ्याची तेणे कसुं के, हेत्वामी ! मारो आ एकनो एक पुत्र मृत्यु
 पाम्यो, माटे मारा दुःखनी हुं केटलीक वात कहुं ! आजे आ मारो पुत्र
 संध्याकाडे उंचतो इतो, त्यां तुरत महाकूर सपोंए तेने डंख मायों. वली
 आनां सपोंनो के मारो पण दोष नवी; पण देशनी साववण नहीं राखता
 एवा तमारोज दोष ठे. माटे हवे मंत्रयंत्रादिकची आ मारा पुत्रने तमो
 साजो करो ? नहींतर तमोने तेनो दोष आवरो, अने मारां कुडनो दूध
 यशे. ते सांजली चक्रीए वेद्यो तथा मांत्रिकोने बोलाव्या, पठी तेउंए ते
 वासकने मृत्यु पामेखो जाणीने कहुं के हे राजन् ! आ वासकने वीजुं कोइ
 ओपथ लागु पडे तेम नवी, पण जे घरमां पूर्वे कोइ मृत्यु पाम्युं न होय,
 ते घरनी जो जडम मडे, तो आ जीवतो थाय. ते सांजली राजाए पोताना
 माणसोने तेवी जडम लाववानो हुकम कयों, त्यारे इंद्र पण तेउंनी साथे
 वेक्रिय शरीरची घरोघर फरवा लाग्यो. पठी समस्त नगरमां जम्या, पण
 तेवी जडम नहीं मसवाची तेउं तथा ते इंद्रब्राह्मण पण दुःखित थयो थको
 राजापात्ते आव्यो. पठी राजाए कसुं के हे विप्र ! मृत्यु रहित एवा मारां
 घरना रसोडामांची हुं जडम लाव ? त्यांची जडम खेतां थकां चक्रीनी
 माता यशोमतीने तेणे पुठ्याची तेणीए कहुं के, अहीं, चक्रिना पिता सु-
 मित्रनुं मृत्यु थयुं ठे. त्यारे राजापात्ते आवी तेणे ते व्रतांत जणाव्यो
 त्यारे अवसर मसवाची वेद्यो पण हर्षित थइने कहेवा लाग्या के, एव
 रीतनी जडम शिवायना वीजां ओपथोची आ वासकनो उपाय थइ शक
 तेम नवी, माटे ते मृत्यु पामशे, एमां अमारो अपराध नवी. ते सांजली
 ते इंद्रविप्र राजाना दयाळु हृदयने स्मरतो थको अत्यंत रडवा लाग्यो.
 टखामां चक्रीनुं सर्व खडकर पण छारप्रते आव्युं, त्यारे चक्री ते दुः-
 ब्राह्मणने साम वाक्यची कहेवा लाग्या के, हे विप्र ! तुं शोक कर न
 संसारनी स्थिति एवीज ठे, जेनो जन्म थयो, ते मृत्यु पामेज, अने तत्व
 जोइं तो कंइ पण स्थिर नवी. वली जगतने पूजनिक तथा वज्र सरली
 यावाखा अनंता जिनेश्वरो पण तेज मागें गएला ठे, त्यारे वीजा प्र

ઝંની તો વાતજ શું કરવી? વહી સાતધાતુઝંથી વનેલા આશરીરમાં કુષા, તૃષ્ણા, ટાઢ, તડકા આદિકથી પીડા થાય છે, માટે તેમાં તો મૂર્ખ માણસ સ્થિરતા માને. વહી જાણ, પુત્ર, સ્ત્રી આદિક સર્વે સ્વાર્થ માટે આવે જાય છે, પણ દુઃખ તો કેવલ આત્માજ જોગવે છે. વહી સર્વે પ્રકારે લાઠ લઢાવેલું આ શરીર પણ જ્યારે પોતાનું થતું નથી, ત્યારે માતા, પિતા, જાણ તથા પુત્રાદિક તો કેમજ પોતાના થાય? એવી રીતે રાજા બોલતે ઠટે ઇંદ્ર પ્રત્યક્ષ થઈને કહેવા લાગ્યો કે હે રાજન્! ચરેચર તું સંસારની સ્થિતિ જાણે છે, વહી તું જેમ કહ્યું તેમ સંસાર ચરેચર દુઃખદાયી છે, એવા પણ આસંસારમાં પ્રમાદાંધ માણસો જેમ તેમ પ્રવર્તે છે!! આ જગત કર્મથી ઉત્પન્ન થાય છે, તથા કર્મથીજ નાશ પામે છે, માટે એવા આ સંસારમાં ઘંધુ, પુત્ર તથા ડ્રવ્યના લાજની શું સ્પૃહા કરવી? વહી હૈ ચક્રી! તેનો આ પ્રત્યક્ષ દાઢલોજ તું જો? જેમ પૂર્વે તારા પૂર્વજો મૃત્યુ પામ્યા છે, તેમજ તારા સાઠ હજાર પુત્રો પણ મૃત્યુ પામ્યા છે. તેજ વસ્તે સર્વે સૈનિકોણ પણ સજામાં આવી શોકાતુર થયા થકાં, તથા ઝાતી પોઢતાં થકાં ચક્રીને તેમના કુલનો ક્ષય જણાવ્યો. તે સાંજલી વિદ્વલ થણા ચક્રીને ઇંદ્રે વ્યજનના (વીંઝણાના) પવનથી તથા ગોશીર્ષે ચંદનર્થ શાંત કર્યો. પઢી કેટલીક મેહેનતે ચૈતન્ય આવ્યા વાદ ચક્રી પુત્રોને યાત્ર કરી કરીને શોકથી વારંવાર મૂર્ઝા પામવા લાગ્યો. તે મુર્ઝાથી ચક્રીતું મરણ ધારીને ઇંદ્ર તેના કંઠમાં લાગીને રઢવા લાગ્યો; તેઝના રુદનના નાદથી જગતના સચરાચર લોકો પણ શોકસાગરમાં નિમગ્ન થયા. પઢી ઇંદ્ર ચક્રીને કહેવા લાગ્યો કે, હૈ રાજન્! તું પણ અન્યની પેઠે દુઃખથી આમ શામાટે મોહ પામે છે? કેમ કે, પોતાના કર્મોથીજ જીવ અઢવાયુ તથા દીર્ઘાયુ થાય છે, માટે એવી અસ્થિર વાતમાં ચિંતા શું કરવી? વહી હૈ જગતનો મને વેરાગ્યથી બોધ દેતા હતા, તો હવે તમો પોતે કેમ મોહમાં પડો છો? એવી રીતે ઇંદ્ર વાત કરતે ઠટે હારપાણે આવી રાજાને વિનંતિ કરી કે, હૈ સ્વામી! હારમાં વે પુરુષો આપને નમવા માટે ઝતેશ છે. ત્યારે રાજાણે ટુકટીસંજ્ઞાથી તેમને પ્રવેશ કરાવવાનું કહેવાથી હારપાણે તેઝને ત્યાં પ્રવેશ કરાવ્યો; પઢી તેઝમાંથી ણકે નમીને પ્રતુના અવવાની વધામણી આપી. પઢી વીજો માણસ કહેવા લાગ્યો કે, હૈ સ્વામી!

आप जय पामो ? आपना पुत्रोए अष्टापदप्रते लावेली गंगा, खाइ पुरीने पृथ्वीने प्लावन करवा लागी ठे. तेना पूरधी आसपासनी जमीन समु-
द्रमां रहेखा छीपसरखी थइ गइ ठे. वली आ चरतखंडने छीप सरखो
करी मेखे एबुं लागे ठे. माटे हे स्वामी ! ते पाणीधी अमारुं आप रक्षण
करो ? नहींतर अमो अनाथो मृत्यु पामीशुं. एवी रीते जिनहुं आगमन,
पुत्रोनो नाश, तथा देशमां आवती रेलधी गजराएखा चक्रीने इंझे कहुं के
हे राजन् ! आ वाचतमां तमो तर्कवितर्क शुं करो ठे ? तमो पुत्रोनो शोक
तजी थो ? अने ते शोकने दूर करवामां वैद्य समान एवा प्रजुने जजो ? तेम
प्रजुना नमस्कारधी उत्पन्न घनारा पुण्यने शोकधी वृथा नहीं करो ? वली
जहुना पुत्र जगीरयने तमो रेलने रोकवा माटे हुकम करो ? केम के ते
नागकुलप्रते थएला पोताना पिताना दोपने दूर करशे. ते सांजली चक्रीए
निश्वास मुकी तथा आंखोमां किंचित अश्रु लावी, जगीरयने बोलावी पो-
ताना खोसामां बेसाढ्यो. पठी तेना मुखपर चुंबन करीने चक्रीए तेने
कहुं के, हे वत्स ! तुं जो ? के आ चारतवंशपर केवी आफत आवी पडी ठे ?
दावानसधी दग्ध थएस ठे वृद्धो ज्यां एवा अरण्यमां बाकी रहेखा एक
थंक्रुनी पेठे तुंज फक्त आपणा कुलमां बाकी रहेल ठे. माटे हे वत्स !
हवे तुं नागेंद्रनी सेवाधी खोकोना रक्षणमाटे दंडरलधी गंगाने पाठी
तेना मुख्य प्रवादमां छाव ? एवी रीतनी चक्रीनी आझा मस्तकपर चडा-
वीने जगीरय पृथ्वीने दोजावता थका तथा सैन्यनी रजोधी सूर्यने आ-
छादित करता थका सैन्य सहित चाखवा लाग्या.

पठी चक्री पण इंद्र तथा रापींड सहित शोक दूर करवा माटे आ-
दरसहित प्रजुने नमवा चाड्या. त्यां समवसरणमां येठेखा झानी प्रजुने
तेठेए प्रण प्रदक्षिणा देइ वंदन कयुं; तथा पठी प्रजुनी स्तुति करी के, हे
प्रजु ! तमो जय पामो ? अनंत दुःखोधी दुःखी थएखा खोकोना शोकने
दूर करनारा, तथा अंतरनी व्याधिने हरवामां प्रवीण एवा तमोप्रते न-
मस्कार पाउं ? एवी रीते जकिधी स्तुति करीने तेउं योग्य स्थानके वे-
ठा, त्यारे प्रजु पण हेइने दरनारी बापी घोसवा लाग्या के, हे चक्री !
आ संसार असार ठे, राज्यसुख स्थिर नही, पुत्र, मित्र, स्त्री आदिक दृढ
बंधनो ठे, शरीर, रोग अने शोकने करनारुं ठे, विषयो फेर सरत्ता ठे,

જોગો સર્પની ફણાસરલા ઠે, તથા આ જીવિત જલચિંડુ સરલું ઠે. વહી ફણમાં જે મનોહર લાગે ઠે, તેજ વીજી ફણે જયંકર લાગે ઠે. માટે તત્વથી આ સંસારમાં કંઈ પણ સ્થિર વસ્તુ નથી. વહી આ સંસારરૂપી કેદ-
 खानામાં વિદ્વાનો પણ પ્રમાદથી કુંડું, ડબ્બ આદિક પાશોથી વંધાય ઠે. વહી આ જવરૂપી સમુદ્રમાં વિપયરૂપી વંટોલીઆથી ચિત્રાવેલીની પેઠે
 કોઈ વિરલાજ વાધા પામતા નથી. એવી રીતે પ્રજુની દેશનાની વાણીરૂપી અમૃતને પીને, તથા દુઃખરૂપી વિપને તજીને, ચક્રી હૃપેથી પ્રજુને કહેવા
 લાગ્યા કે, હે સ્વામી ! આ સમસ્ત જગત કર્મને આધિન ઠે, તો આ સા-
 ઠ હજાર પુત્રોએ એકી વચ્ચે એવું કયું કર્મ વાંધ્યું હતું ? કે જેથી તેડું
 એકી વચ્ચે મૃત્યુ થયું ? એવી રીતે ચક્રીએ પુઠવાથી જ્ઞાનથી દીઠેલ ઠે,
 ચરાચરનો સ્વજાવ જેણે એવા પ્રજુ, કર્મવંધનના કારણરૂપ એવા તેડના
 જવોતું વર્ણન કરવા લાગ્યા કે, કોઈક પહ્લીમાં તેડ સઘલા ચોરીથી આ-
 જીવિકા ચલાવનારા, તથા દુધ્યાનમાં રહેનારા જિહ્વોહતા. એક વહાડો
 જહિલપુરથી કોઈક ડબ્બવાન સંઘ શત્રુંજયપ્રતે જતો હતો, તેને તેડે
 જોયો. ત્યારે તે હુંટારાડે ઠરાવ કર્યો કે, આજે સંધ્યાકાલે આપણે આ
 સંઘને હુંટવો. તે ઠરાવ તે સાઠ હજાર જિહ્વોએ કબુલ રાખ્યો, ત્યારે એક
 જડક સ્વજાવી કુંજાર કહેવા લાગ્યો કે, આ તમારા વિચારને ધિક્કાર ઠે!!
 કેમ કે આપણી પાસે સૈન્ય, ધન વિગેરે ઘણું ઠે, ઠતાં આ યાત્રાલુડને
 શામાટે આપણે હુંટવા જોઈએ ? આપણને પૂર્વજવના પાપોથી આવો
 નઠારો જન્મ મલેલો ઠે, અને વહી પણ આ સંઘની હુંટના પાપથી આપણી
 કોણ જાણે કેવી ગતિ થશે ? વહી આ યાત્રાલુડ પુણ્યાનુવંધિ પુણ્યથી આ
 જન્મમાં પણ મહા દાનેશ્વરી થયા ઠે, તથા આ તીર્થરાજની યાત્રાથી ફ-
 રીને પણ સુખીઆ થશે. વહી હે જાણું ! તમો મને સર્વથા કાયર અને વી-
 કળ જલે કહો ? તોપણ હું તે કાર્ય માટે તમારી સાથે આવીશ નહીં, તેમ
 તમોને તે માટે સહાઈ પણ આપીશ નહીં. એવી રીતે ચોલતા તે કુંજારને
 તેડે કેદખાનામાંથી જેમ, તેમ પોતાના સ્થાનકથી વહાર કહાડી મેચ્યો.
 પઠી તે હુચાડે એકઠા થઈને સંઘ, નજદીક આવવાથી તેને હુંટી લીધો.
 તે જિહ્વોના તુટી પડવાથી, દુરાચારથી જેમ થશે, તથા ચુગલીપણથી
 જેમ ઉત્તમ ગુણો, તેમ સંઘના લોકો દિશા દિશાડે પ્રતે નાશી ગયા.

એવી રીતે તે હુરુદ્ધિ સંઘને હુટીને નારકીઝની પેઠે પાઠા પોતાને સ્વા-
 નકે આવ્યા. પટલામાં તે જહિલપુરના રાજાએ તે વૃતાંત સાંજલી-
 ને મોટી સેના સહિત તે ચોરોના સ્થાનકને ઘેરી લીધું. તે સમયે
 તે રાજાના સૈન્યને મોટું જોડને જયજીત થયેલા તે જિહ્વો નિગો-
 દના જીવોની પેઠે કિલ્લામાં જરાઈ રહ્યા. તે વચ્ચે તેડના કુકમોંધીજ
 દોષ નહીં જેમ, તેમ વાયુડંથી પ્રેરાણો અગ્નિ તે સ્થાનમાં લોકોને ઘા-
 લતો થકો સલગી ઇલ્યો. તે અગ્નિને પાણીથી અટકાવતાં ઠતાં પણ તે,
 ક્રોધ જેમ પુણ્યને, તથા હુર્જન જેમ સજ્જાનના ગુણોને, તેમ તે નગરને
 ઘાલવા લાગ્યો. તે વચ્ચે તે અગ્નિથી ઘલતા, તથા ધુંવાડાથી વ્યાકુષ્ઠ
 થતા એવા તે જિહ્વોએ કુંજિપાકનું હુઃખ સહન કર્યું. વલી તે વચ્ચે તેડ
 વિચારવા લાગ્યા કે, અમોએ આ સંઘને ઉપડ્રવ કર્યો ! માટે અમો પા-
 પીઝને ધિકાર છે ! વલી તે અમારું જયંકર કર્મ અમોને ફલીયુરૂ થયું.
 વલી તે વચ્ચે અમોને આ અકાર્યથી અટકાવનારો તે નિલોંજી કુંજારજ
 પુણ્યવાન છે, પણ અમો હુદોએ તે ઉત્તમ માણસને કહાડી મેલ્યો !! એવી
 રીતના ધ્યાનમાં તત્પર રહેલા તે સઘલાડ કુટુંબ સહિત અગ્નિથી વલીને
 એકી વચ્ચે મૃત્યુ પામ્યા; માટે હે રાજન્ ! કર્મોંની ગતિ એવીજ છે !!
 સંઘ, કે જે અરિહંતોને પણ પૂજનીક છે, તથા મોટામાં મોટું તીર્થ છે,
 તેવા સંઘની પણ જે વિરાધના કરે છે, તે ચરેચર નારકીજ થાય છે. માટે
 સંઘની હમેશાં આરાધના કરવી, પણ તેની વિરાધના તો વિલકુલ કર-
 વીજ નહીં, કેમ કે સંઘના આરાધનથી મુક્તિ મળે છે, અને તેના વિરા-
 ધનથી નરક મળે છે. વલી જે માણસો માર્ગે ચાલતા યાત્રાલુડને પીડે છે,
 તેડ કુટુંબ સહિત નાશ પામીને નીચગતિમાં જાય છે. એવી રીતે પશ્ચા-
 તાપયુક્ત પીડાથી મૃત્યુ પામીને તેડ નરકે ગયા, તથા ત્યાંથી સમુદ્રમાં
 મત્સ્યો થયા, અને ત્યાં પણ એકી વચ્ચે મઢીમારોથી જાલમાં વંધાયા. ત્યાંથી
 તેડ શિયાલો થયા, તથા પઠી ઘણા જવો જમીને હમેશાં શિકારમાં
 તત્પર થયા થકા જિહ્વો થયા. ત્યાં એક દહાડો વનમાં જમતાં થકાં તે-
 ડે એક શાંતસ્વજાવી મુનિને જોઈ, તેમને શુજ જાવથી નમસ્કાર કર્યો.
 ત્યારે તે જ્ઞાની મુનિએ તેમને ધર્મોપદેશ દીધો, તેથી તેડે શંકાસહિત
 જડકપણું મેલવ્યું. વલી તેડને વિશેષ ધર્મ પમાડવા માટે તે જ્ઞાની મુ-

नि त्यां तेमनी नजदीक चतुर्मास रखा. त्यां प्रथम मासे तेज्ज साते व्यसनोनो त्याग कर्यो, वीजे मासे अन्नंतकायना जह्णनो, तथा त्रीजे मासे रात्रिजोजननो त्याग कर्यो. पठी चोथे मासे अन्नशन सहित विजली पडवाची तेज्ज एकी वखते मृत्यु पामीने, हे चक्री ! आ तारा पुत्रो थया, माटे कर्म बलवान ठे ! !

हवे जे कुंजारे संघनी छुंट कबुल राखी नहीं, तेने तेज जवे मोठी रिख्खिवायुं राज्य मढ्युं. पठी त्यांची उत्तम उत्तम जवोमां जश्ने, ते आ महान उदयवालो जह्णनो पुत्र जगीरथ थयो ठे. बली हे चक्री ! तेज्ज कर्मची आ तारा पुत्रो हमणा पण एकीज वखते मृत्यु पाम्या ठे. माटे पंडिते मनची पण संघनी अवज्ञा करची नहीं, केम के ते अवज्ञा बोधिधीजप्रते अग्नितुष्ट थश्ने कुगति थापे ठे. बली जे माणसो यात्रासु सोकोने यत्र, अत्र, पाणी विगेरेची पूजे ठे, तेज्जने तीर्थयात्रातुं महान फल मखे ठे. बली संघ ठे ते प्रथम तीर्थ ठे, माटे कल्याणनी इश्टावाळाए तेने मार्गमां जती वेळाए हमेशां विशेषें करीने पूजयो. माटे हे चक्री ! हवे तमारे धर्मने व्याघात करनारो ते संबंधिनो शोक विसकुल करवो नहीं. केम के तेज्ज पोताना उपार्जन करेला कर्मोची उत्पन्न थया हता, अने तेज्ज कर्मोची मृत्यु पाम्या. बली हे चक्री ! तमोने राज्य, पुत्र तथा श्री आदिमां मोह, ते शुं खागी रखो ठे ? माटे आत्मानुं हित करो ? केम के फरी फरीने मनुष्यतय कपांची मलशे ? एवी रीते प्रभुना मुत्तची पुत्रोना जवोने जाणीने चक्री शोकनो त्याग करी हृदयमां परम वैराग्य पाम्या.

एटखामां पठी इंद्र चक्रीने कहेवा लाग्या के हे चक्री ! जेम तमोर चरतजीनी पेठे उगंड साध्या, तेम हवे तमो तेमनी पेठे संघपति पण थार ? ते सांजसी चक्री तीर्थयात्रा माटे आदर सहित थया, स्यारे प्रभुए पण तेमनापर संघपतिनो वासकूप कर्यो; पठी ते पोताने घेर गण. पठी इंद्र चक्रीने एक उत्तम जिनमंदिर थाप्युं, तेमां श्री युगादीश प्रभुनुं रखनय विष शोणनुं हनुं, पठी स्नान करी, उत्तम यत्रो पेहेरी जात सहित चतुर्विध मंघनी साये उन्नम दिवसे तेमणे प्रयाण कयुं. एवी रीते ते चक्री गजयोग, मुनिउं, आचको, आधिकारुं, महाधरो, मंडकि-

को, चतुरंगी सेना, गांधवों, कोतुकी नृत्यकारो तथा चक्रसहित चाल-
वा लाग्या. मार्गमां आवतां नगरोमां, गामोमां तथा तीर्थोमां प्रजुर्तने
पूजता थका, मुनिर्तने नमता थका, तथा दान देता थका ते विमला-
चक्षप्रते पहुँच्या. पठी त्यां श्रानंदपूरमां चक्रीए राजाउं सहित आद-
रथी प्रजुनी तथा संधनी पूजा करीने स्वामिवत्सलमहोत्सव कर्षो.
वली तेमणे त्यां महोत्सवपूर्वक संध सहित ते तीर्थने त्रण प्रदक्षिणा
दीधी. पठी चोंदे नदीउंमांथी तीर्थोंदक वेश्ने, ते संधसहित पर्वतपर
सर्व जगोए मार्गने समंरावता थका चडवा लाग्या. त्यां चक्री पूर्व मा-
गेंथी चड्या, तथा वीजाउं कुतुहल सहित पोतपोतानी शक्ति मुजब सर्व
मार्गेंथी चड्या. हवे ते वलते इंद्र पण त्यां आव्यो, अने तेउं वने रायण-
ना वृक्षनीचे एकठा मल्या.

हवे जहूनो पुत्र जगीरये पण चक्रीना हुकमथी सैन्यसहित अष्टा-
पदप्रते आव्यो. त्यां पोताना पिता तथा काकाउंना दादथी यएला ज-
श्मना समूहने जोड्ड दुःखथी सैन्यसहित ते क्षणवारमांज मूर्ठा पाम्यो.
पठी चेतना आव्यावाद शोकनो त्याग करी तेणे जकि तथा पूजा स-
हित नागेंद्रजुं आराधन कर्तुं. तेनी अतिशय जकिथी तुष्टमान थएलो
नागेंद्र पण चक्षकतां सुवर्णकुंडलथी शोजतो थको नागलोको सहित
त्यां आव्यो. त्यारे जगीरये पण सुगंधि वस्तुउं तथा पुष्पोथी, अने स्तु-
तिउंथी तेनी पूजा करी, त्यारे हर्षित थएला नागेंद्रे जगीरयने कळुं के,
हे वत्स ! में तेउंने वार्या ठतां पण तेउं मान्या नहीं, तेथी नागलोकना
नाशनी वीकथी में तेउंने जश्मरूप कर्षा. वली हे वत्स ! तेउंए पण ते-
वुंज कर्म उपार्जन कर्तुं हतुं ! माटे हवे तुं मारी आझाथी तेउंनी मृत्यु-
क्रिया कर ? वली पृथ्वीपर रेल लावती एवी आ गंगाने पण तुं तेना
मूखप्रवाहमांज जोडी दे ? एवी रीते प्रीतिथी शिखामण देश्ने नागेंद्र
पोताने स्थानके गयो. पठी जगीरये पण ते पितृसंबंधि जश्मने नदीमां
पधरावी; अने त्यारथी जगतमां पण पितृकार्यनो ते रिवाज दाखल थयो.
एवी रीते पितृसंबंधि कार्य करीने कुमागें जनारी स्त्रीने जेम, तेम ते गं-
गाने तेणे दंडरत्नथी मूलमार्गप्रते वेहेती करी. वली लोकोना मुखथी च-
क्रीने शत्रुंजयप्रते गएला जाणीने ते पण उत्तरोत्तर प्रयाणथी ते तरफ

चालवा लाग्यो. पठी त्यां रायणतळे जइ, तेणे चक्रीना तथा इंद्रजाच-
णोने नमस्कार कर्हो, त्यारे तेउए पण तेने आखिंगन कर्हुं. पठी तेउए
हर्षपूर्वक जक्तिथी त्यां जरतजीनी पेठेज श्री युगादीश प्रभुनुं स्नात्र, अने
पूजादिक कार्य कर्हुं. वली तेमणे त्यां गुरुना वचनपूर्वक मरुदेवाशिस-
रपर, बाहुबलिशिखरपर, तालध्वजपर, कदंबगिरिपर, तथा हस्तिसेन
शिखरपर, इत्यादि सर्व शिखरोपर जिनपूजन करीने, मुनिउंनी जक्ति,
अन्नदान, आरात्रिक, महाध्वज, इंद्रोत्सव, तथा इंद्रपूजा करी; तेम
त्यां ठत्र, चामर, रथ, पृथ्वी, घोडा विगेरेनुं तीर्थदान कर्हुं.

पठी जरतजीए वनावेला (अमूढ्य) प्रासादोने जोइने धर्मेने जगा-
डनारा सगर चक्रीने इंद्र स्नेहपूर्वक कळुं के, हे चक्री ! तमारा पूर्वज
जरत महाराजनुं आ शाश्वता तीर्थमां पुण्यना कारणरूप कार्य तमो जु-
उं ? वली आ पडता कालना माहात्म्यथी लोको निर्ववेकी, धर्मविना-
ना, तथा लोकांध यइने आ तीर्थमां आदर करशे नहीं. वली ते दुष्ट
लोको मणि, रत्न अने सुवर्णना लोकाथी कदाच आ प्रासादोनी तथा प्र-
तिमाउंनी आसातना करशे. माटे हवे जड्हुनी पेठे तमो अत्रे कंइक पण
रक्षणनो उपाय करो ? अने ते कार्यमां तमोने त्रणे जगतमांथी कोइ
पण उपद्रव करी शके तेम नथी. ते सांजली चक्रीए विचारुं के, साग-
रमां रवेली गंगाने ज्यारे मारा पुत्रो लाव्या, त्यारे हवे “ हुं तो तेउनो
पिता हुं ” तेथी ते सागरनेज अहीं लावुं, तोज मारी प्रतिष्ठा वधे, नहीं-
तर तो मारुं मानहीनपणुं थाय. एवी रीतना आवेशथी, तथा इंद्रजा
हेतुयुक्त वचननुं स्मरण करीने, ते क्षणवारमांज यक्षो मारफते समुद्रने
त्यां लाव्या. त्यारे टंकल, वर्वर, केश, चीन, जोट, सिंहल विगेरे वि-
विध देशोने प्लावन करतो, मोटा मोटा पर्यतोने फाडतो, जयंकर रीते
शुबनेंझोना जवनोने बुडाडतो, उठसता मगरादिक जलचरोथी आकुल
थएलो, नासता एवा विविध प्रकारना देवोथी पण जयथी जोवातो, वे-
गथी अनेक जंतुउने उठासतो, मोटां मोजांउथी अपार गर्जना करतो,
तथा पृथ्वीपर व्यापतो एवो ते समुद्र वेगथी शत्रुंजयप्रते आव्यो. पठी
ते खण समुद्रनो अधिष्ठाता देव आदरथी हाथ जोडीने तथा चक्रीने
नमीने साम वचनथी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! सेवकने शुं परमान

ठे ? एटखामां जाणेल ठे अत्रधिज्ञानयी जिनवाणी जेणे एवा इंज्रेज च.
 क्रीने कलुं के, हे चक्री ! आ कार्ययी तमो अटको ? केम के, सूर्यविना
 जेम दिवस, पुत्रविना जेम कुल, जीवविना जेम शरीर, विद्याविना
 जेम मनुष्य, दीपक विना जेम घर, आंखो विना जेम मुख, ठायाविना जेम
 वृक्ष, दयाविना जेम धर्म, धर्मविना जेम जीव, तथा जलविना जेम ज-
 गत, तेम आ तीर्थविना सर्व सृष्टि निष्फल ठे. वली अष्टापद तीर्थ निरुद्ध
 ययायी आ शत्रुंजय तीर्थज लोकोने तारनार ठे, तेयी आ तीर्थनो रोध
 थवायी पृथ्वीपर घीजुं तारानारुं तीर्थ हुं कोइ जोतो नयी. वली ज्यारे
 तीर्थकर महाराज, धर्म के जिनागम एमानुं कंइ पण नयी होतुं, त्यारे
 आ शत्रुंजय पर्वतज लोकोने बांठित आपनारो (तारनारो) ठे. एवी
 रीतना इंद्रना वचनयी चक्रीए खवणाधिपने कलुं के, हवे एक एंधाणी
 दाखल तुं अही समुद्रने रहेवा दे ? एम कही तेने विसर्जन करी चक्रीए
 प्रीतियी इंद्रने छुटोयी तीर्थनी रक्षामाटे प्रश्न कयों; त्यारे इंद्र कलुं के
 हे चक्री ! तमो आ रत्ननी अने मणिनी मूर्तिउने ज्यां देवो पण न जइ शके
 एवी आ सुवर्णगुफामां मुको ? तथा सर्व तीर्थकरोनी सुवर्णनी मूर्तिउं
 करावो ? अने प्राप्तादो पण सुवर्ण अने रुपानाज वनावो ? पठी प्रजुयी
 पश्चिम दिशामां रहेली रसकुंपिकावाली, तथा कल्पवृक्षोयी जरेली सु-
 वर्णगुफा इंद्र चक्रीने घतावी; तेयी त्यां जइ तेमणे, प्रजुनी ते मूर्तिउने
 राखी, अने हमेशां तेमनी पूजा माटे यद्दोने आइला करी. पठी चक्रीए
 इंद्रनी साचे रद्दीने त्यां रुपाना तथा पापाणोना प्राप्तादो घंथाव्यां, अने
 तेमां सुवर्णनी मूर्तिउं पधरावी. पठी तेमणे मुजझशिखरपर घीजा तीर्थकर
 श्रीअजितनाथ प्रजुनुं जावयी रुपानुं मंदिर घंथाव्युं. त्यां ज्ञानी घणधरो,
 आवको, तथा देवोए पूजापूर्वक प्रतिष्ठामहोत्सव कयों. एवी रीने श-
 त्रुंजयनो उद्धार करीने चक्री देवो तथा मनुष्यो सहित रेवताचल
 प्रते पास्या. त्यां चंद्रप्रज्ञासमां श्री चंद्रप्रज्ञ जिनेश्वरने नमस्कार करीने
 विमानोमारफते ते रेवताचलपर गया. त्यां आदरपूर्वक तीर्थने प्रदक्षिणा
 देइने, तथा गजेंद्रपदकुंडमांघी पापी खेइने जिनालयमां गया. त्यां पण
 पूर्वनी परेंज तेमणे प्रजुनि पूजा, स्तुति विंगेरे कयुं, तथा पठी जावयी
 सुप्राप्तोप्रते उचित दान आप्युं. पठी श्रीद, सिद्धगिरि, विद्यापर गिरि,

देवगिरि, अंशिकागिरि, उमागिरि, शंजुगिरि विगेरे त्यांना सर्व शिखरोपर गुरुसहित तेमणे प्रजुनी पूजा करी, केम के ते गुरुनी आझाने आशिन हता. पठी पाठा वखतां आबु, वैजार विगेरे तीर्थोमां प्रजुने तथा सा धुर्लेने नमीने चक्री अयोध्यामां आब्या.

एटलामां त्यां पोताना चरणोथी पृथ्वीने पवित्र करता थका श्री अजितनाथ प्रजु पण जाणे ते चक्रीना पुण्यथीज खेंचाइने होय नही तेम त्यां आब्या. प्रजुना आगमननी वधामणी आपनारने घणुं धन देइने, घणा काळथी उत्कंठित थएला चक्री प्रजुने वांदवा माटे गया पठी त्यां जक्तिथी रोमांचित थइने, तथा प्रजुने नमीने चक्री प्रजुना मुखरूपी चंद्रथी निकलता वचनरूपी अमृतने पीवा माटे तेमनी पासे वेठा त्यारे प्रजु पण तेमने बोध आपवा माटे क्रोधरूपी सर्पना जेरने (नार करवाने) गरुड सरखी तथा धर्मकार्यना प्रजाववाली वाणी कहेव लाग्या के, आ जवरूपी समुद्रमां मोती, परवालां तथा रत्नोनी पेठे राज्य पुत्र, स्त्री, वंधु, नगर, मेहेल, धन, तथा देवादिकनी रुझि तो सुखज ठे पण चिंतामणि रत्ननी पेठे सर्व अर्थोने साधनारुं चारित्र दुर्लज ठे. एक दिवस चारित्र पालवाथी पण मनुष्य निश्चयें करीने कर्मोना समूहने दीण करीने मोक्षमां जाय ठे. एवी रीते चारित्रना मनोहर प्रजावने सांजलीने वेराग्ययुक्त थएला सगर चक्री जावथी प्रजुने नमता थका पोताने चारित्र आपवा माटे प्रार्थना करवा लाग्या. पठी चक्रीए पोतानी पाटे गुणवान, तथा राज्यने योग्य एवा जगीरथने स्थापीने, प्रजुपासेथी इंद्र करेला महोत्सवपूर्वक चारित्र लीधुं. त्यारे प्रजुए तेमनी प्रशंसा करी के, हे चक्री ! तमो धन्य तथा पुण्यशाली ठो, तथा तमारी माताने थने कुलने पण धन्य ठे, केम के तमोए आ संसाररूपी समुद्रमां दुःखदायक जलचरो सरखा कर्मोने जेदनारुं, तथा दुष्कर एवुं क्षांति आदिक दशविध गुणोवाधुं चारित्र लीधुं ठे. पठी प्रजुनी जक्तिमां तत्पर रहीने ते सगर महामुनि पण विहार करवा लाग्या.

श्री अजितनाथ प्रजुना सिंहसेन आदिक जिननी पेठे सत्यवादी पंचाणु गणधरो हता. वली तेमने एक लाख साधुं तथा त्रण लाख ने त्रण सो साधवीं हती; तेम चे लाखने एक हजार उत्तम श्रावको हता; तथा

पांच लाख अंगाणु हजारने चारसो आविर्काउं हुती. एवी रीते प्रजुना परिवारमां चतुर्विध संघनी स्थापना थइ; वली शासननी रक्षा माटे महा-यक्ष तथा अजिता नामनी वक्षिणी अधिष्ठाता थइ. एवी रीते प्रजु अ-दारलाख पूर्व कुमारपणामां रह्या; त्रेपने लाख पूर्व तेमणे राज्य पाड्युं; चार वर्ष ठग्नस्य रह्या; तथा एक लाख पूर्व दीक्षा पात्ती; एवी रीते अ-जितप्रजुनुं आयुष्य बहोतेर लाख पूर्वनुं हुनुं.

हवे प्रजु अनुक्रमे विहार करता थका एक हजार मुनिउं साथे स-म्मेतशिखरपर आव्या, तथा त्यां तेमणे अनशन ग्रहण कयुं. पठी एक मासने अंते चेत्र सुदी पांचमने दिवसे, चंद्र रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते, प्रजु ते मुनिउं सहित मोक्षे गया. ते बखते आसनो चलायमान थवाथी इंद्रादिक देवोए त्यां आवीने प्रजुनो निर्वाणमहोत्सव कयों.

हवे सगर महामुनि पण प्रजुनी पेठे जगतने प्रतिबोध देता थका धातिकमौना क्षयथी केवलज्ञान पाम्या. एवी रीते ते पण प्रजुनी पेठेज बहोतेर लाख वर्षोंनुं आयुष्य पात्तीने सम्मेतशिखरपर मोक्षे गया. एवी रीते बीजा तीर्थकर श्री अजितनाथ प्रजुना बोधथी तथा इंद्रना उपदेशथी सगर चक्रीश्वरे जरतजीनी पेठेज संघ सहित शत्रुंजय प-र्वतपर सातमो उद्धार कयों, तथा तेथी धातिकमौनो नाश करीने ते मोक्षमां गया.

एवी रीते सातमो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो चोथा तीर्थकर श्री अजिनंदन प्रजु देवोथी स्तुति कराता थका, तथा पोताना चरणोथी पृथ्वीने पवित्र करता थका शत्रुं-जय पर्वत प्रते आव्या. त्यां रायणनी तळे देवोए बहु जकिथी प्रजु माटे समवसरण रच्युं. त्यां सिंहासनपर बेठेला, तथा त्रण ठगोथी शो-जता एवा प्रजु सर्वजापामय वाणीथी कहेवा लाग्या के, आ शत्रुंजय प-र्वत अंतरंग शत्रुंने नाश करनारो, सर्व पापोने हरनारो, तथा मुक्ति-रूपी स्त्रीना क्रीडाग्रह सरखो शोभे ठे. अर्द्ध सुवर्ण कलश सरखा, क-ल्याणना करनारा, तथा सुवर्ण सरखी कांतिवाला श्री युगादीश प्रजु सनातन रहेला ठे. वली सर्व तीर्थकरो मोक्षमां गया चाद, तथा केवल-ज्ञाननो सय थयावाद आ तीर्थज सर्वने कल्याणकारी चशे. जे प्राणीउं अ-

હીં પ્રજુને ચિંતવતા થકા તેમને પૂજે છે, તેડં પુણ્યોપાર્જન કરીને તુરતજ મોક્ષમાં જાય છે. વલી જેડં અહીં પ્રાસાદો તથા પ્રતિમા વનાવીને દીનો-પ્રતે દાન આપે છે, તેડં તુરત વલ્લે જવોમાં સુખી થાય છે. તે સાંજીને અત્યંત જક્તિવંત થણા વ્યંતરેંડોએ ત્યાંનાં પ્રાસાદોનો ઝત્સાહથી ઝઙ્ઙાર કર્યો. એવી રીતે આ શત્રુંજય તીર્થપર અમૂલ્ય પુણ્યના સમૂહ સરતો વ્યંતરેંડોનો કરેલો આઠમો ઝઙ્ઙાર થયો.

એવી રીતે આઠમો ઝઙ્ઙાર જાણવો.

શ્રી વીરપ્રજુ ઇંડ્રને કહે છે કે, હે ઇંડ્ર ! મનોહર ચંડ્ર સરસ્વી કાંતિ-વાલા આઠમા તીર્થંકર શ્રી ચંડ્રપ્રજુનું વ્રતાંત હું કહું તું. આ જંબૂદ્વી-પના જરત ક્ષેત્રમાં ચંડ્રાનના નામનું મનોહર નગર છે; ત્યાં પ્રજાપ્રતે રા-ગયાઓ, શત્રુને જીતનારો. તથા મોટી સેનાવાલો મહાસેન નામે રાજા હતો. તે રાજાને કલંક રહિત ચંડ્ર સરસ્વા શીલને ધરનારી, નિર્દોષ તથા પરિવારપર પ્રીતિ રાખનારી લક્ષ્મણા નામની રાણી હતી. એક દહાડો આધિવ્યાધિથી રહીત થઈ થકી સુખેથી શય્યામાં સૂતિ હતી, ત્યારે પાગલ રાત્રિએ તેણીએ ચોદ મહાસુત્રોને જોયાં. ચેત્ર વદી પાંચમને દિવસે, તથા ચંડ્ર અનુરાધા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે વૈજયંત વિમાનથી ચવીને પ્રજુ તેમની કુક્ષિમાં અવતર્યા. પત્રી સમય સંપૂર્ણ થયેથી પોસવદી ઘારસને દિવસે ચંડ્ર અનુરાધા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે તેણીએ પુત્રરત્નને જન્મ આપ્યો પત્રી ઠપ્પર દિકુમારીડં તથા સુરેંડ્રોથી થયેલ છે જન્મોત્સવ જેમનો એવ પ્રજુ અપ્સરાડંથી લાલન કરાતા થકા યૌવન પામ્યા. ચંડ્રના ચિન્હવાલા, તથા દોઢસો ધનુષ્યની ઇંચાણવાલા તે પ્રજુ લોકોને આનંદકાર થયા. પત્રી પરણ્યાબાદ પ્રજુ પિતાનું રાજ્ય પાસવા લાગ્યા, એવી રીતે તેમણે સાઢાઠઠામ્ય પૂર્વેમુખે રાજ્ય પામ્યું; પત્રી પોશવદી તેરસને દિવસે ચંડ્ર અનુરાધા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે પ્રજુએ એક હજાર રાજા સાથે દીક્ષીધી. પત્રી ગ્રણ માસ ગયા બાદ ફાગણ સુદી સાતેમે ચંડ્ર અનુરાધા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે પ્રજુને કેવલજ્ઞાન થયું. તે યમ્યતે અવધિજ્ઞાનર્થ જાણીને ચાર નિકાયના દેવો પ્રજુનો કેવલજ્ઞાનનો મહોત્સવ કરવામાં તુરત ત્યાં આવ્યા. ત્યાં સમવસરણમાં પ્રજુની દેશના સાંજીને તેડં સવડ દેવેથી પોતપોતાને સ્થાનકે ગયા. પત્રી અતિશયો સહિત પ્રજુ વિદ્યાર ૬

रता यका सर्वे अरिहंतोष्ठी परिशीलित यण्णा शत्रुंजय पर्यंतप्रते आ-
 द्या. त्यां रायणने प्रदक्षिणा देइने मुनिउं सहित वाणीरुपी पवित्र जल-
 ने वर्षता यका प्रभु समोसयां. त्यां ते तीर्थेना महान महिमाने कहीने,
 तथा तेने प्रदक्षिणा देइने प्रभु चंडोद्यानमां आद्या. त्यां सगर चक्रीए
 खावेला समुद्रना कांठापासे माह्नी नदीने तीरि प्रभु समोसयां. त्यां दे-
 वोए समयसरण करवाची लोकोना समूहो त्यां आधीने, तथा प्रभुने न-
 म्मीने तेमनी पासे वेठा, ते बखते त्यां शशिप्रजा नामनी नगरीनो शशि-
 शेश्वर नामनो राजा पोतानी चंडप्रजा नामनी राणी सहित तुरत आ-
 द्यो. पठी चंडयशा नामना पुत्र सहित प्रभुने नमिने ते राजा, प्रभुनी
 वाणीरुपी अमृतनी श्रेणिने पीया माटे त्यां वेळो. त्वारे प्रभु पण कहेवा
 लाग्या के, आ अस्विर संसारमां श्री शत्रुंजयपर अरिहंत प्रभुनुं जे ध्या-
 न धरुं, तेज एक सारजून ठे. बली देवोमां जेम जिनेश्वर, ध्यानोमां जेम
 शुक्लध्यान, तथा प्रतोमां जेम ब्रह्मचर्य प्रत, तेम सर्वे तीर्थोमां आ
 मुख्य तीर्थे ठे. बली सर्वे धर्मोमां चारित्र मुख्य ठे, केम के ते बिना मु-
 क्तिरुपी ग्री प्राणीने वरती नथी. एवी रीतनी प्रभुना मुखनी वाणी सां-
 जलीने चंडशेखर राजाए राणी सहित चारित्र लीधुं.

हवे प्रभुना कायोत्सर्गेनी जगोए समुद्र किनारे धरणेंडे चंडकांत
 मणिना विंवायुं प्रभुनुं मंदिर बनाव्युं. पठी प्रभु पण तीर्थप्रते तत्पर
 यया यका रवताचलादिक शिखरोमां विहार करता लाग्या. पठी त्यांची
 विहार करीने जगतने तीर्थमय करता यका, हजार मुनि साथे प्रभु
 सम्मेशिखरप्रते आद्या. त्यां श्रावणवदी सातेमे, चंड श्रवण नक्ष-
 त्रमां आवते ठते प्रभु निष्कंष यया यका रह्या. एवी रीते साडा सात
 लाख पूर्वनुं आयुष्य संपूर्ण करीने प्रभु अन्नशनमां रह्या यका मोक्षे ग-
 या. पठी त्यां सधला इंद्रो प्रभुनो निर्वाणमहोत्सव करीने पोतपो-
 ताने स्थानके गया.

हवे ते चंडशेखर महा मुनि पण विहार करता यका प्रभुना चर-
 णोष्ठी पवित्र यण्णी चंडप्रजा नगरीमां गया. त्यां तेमने आवेला जा-
 णीने तेनो पुत्र चंडयशा पण वेगची त्यां पांचसो राजाउं सहित आ-
 द्यो. तथा तेणे चंडशेखर मुनिने नमस्कार कयो, त्वारे ते मुनि पण

ધર્મલાજની આશિષપૂર્વક તેને કહેવા લાગ્યા કે, અહીં ચંદ્રપ્રજ પ્રત્યુ
આવ્યા હતા, તેથી આ ચંદ્રપ્રજાસ નામનું તીર્થ પૃથ્વીમાં પ્રખ્યાત થશે.
વલી અહીં સમુદ્રના કિનારાપર જ્યાં પ્રત્યુ પ્રતિમાથી રહ્યા હતા, ત્યાંથી
લવણસમુદ્રના અધિષ્ઠાયક દેવે સમુદ્રને દૂર કર્યો હતો. વલી અહીં પ-
રળેંડે પ્રત્યુનું મંદિર બનાવેલ છે, જેથી તે તીર્થ વધારે પવિત્ર છે, તેમ ત્યાં-
નો સમુદ્ર પણ પવિત્ર છે. વલી અહીં પૂર્વે ચંદ્રોદ્યાનની સમીપે શ્રી યુગા-
દીશ પ્રત્યુ આવ્યા હતા, તે વખતે તેમના પૌત્ર શશીકીર્તિન પોતાના
જાવથી ચંદ્રપ્રત્યુનું મંદિર નગર સહિત બનાવ્યું હતું, તેથી તે તીર્થ અતુલ્ય
તથા પવિત્ર છે. વલી અહીં જ્યાં યોજનપ્રમાણ જૂમિમાં પ્રત્યુનું સમવસરણ
થયું હતું, તે જગાએ મનુષ્યને દેવગતિ થાય છે. વલી જિનના ચરણથી પવિત્ર
થયેલી તે જૂમિપર મહાદાંડમાં ડુર્ગંધ, તથા કીડા પડશે નહીં. વલી અ-
હીં જે માણસો સાવધનો ત્યાગ કરીને જિનના ધ્યાનમાં તત્પર રહી તપ તપે
છે, તેઓને મુક્તિરૂપી સ્ત્રી દૂર નથી. વલી અહીં સગર ચક્રી તીર્થની રક્ષા
માટે સમુદ્રને લાવ્યા છે, અને તે સમુદ્રનું પાણી આઠમા પ્રત્યુના સ્નાત્ર
માટે ઉપયોગી હોવાથી પવિત્ર છે. વલી અહીં રહેલી બ્રાહ્મી નદીને વ્ર-
હ્મંદ્ર જિનસ્નાત્ર માટે લાવેલા છે, તેથી તે સર્વથા પ્રકારે પવિત્ર છે. વ-
અહીં ઘણા તીર્થોનો સંગમ હોવાથી સર્વ પાપોને નાશ કરનારું આ
ત્તમ તીર્થ છે. અહીં શુદ્ધ જાવથી ચાર શાખાવાળો ધર્મ આરાધવાથી,
સેંકડો શાખાવાળો થઈને વિસ્તાર પામશે. એવી રીતે સર્વનો ઉપક-
રનારા તે મુનિ ઉપદેશ દઈને વીજી જગોએ વિહાર કરી ગયા. પ-
ત્યાં ચંદ્રયશાએ ચંદ્રપ્રજ પ્રત્યુનું હર્ષથી મણિમય મંદિર બનાવ્યું. વ-
ત્યાં તેણે પોતાના પિતા ચંદ્રશેખરની મણિમય મૂર્તિ બનાવી, કેમ કે
ત્તમ પુત્રની પિતાતરફ એવીજ જાતિ હોય છે. વલી ત્યાં તેણે ગુરુની અ-
જ્ઞાપૂર્વક કેટલાક દિવસો સુધિ વિવિધ પ્રકારનું દાન દીધું. વલી ત્યાં
તેણે કેટલાંક મંદિરોને જીર્ણ થયેલાં જોઈને આદરથી તેમનો ઉદ્ધાર
કર્યો. વલી તેણે પુંડરિકગિરિ, રેવતાચલ, આગુ તથા વાહુવલિ ત્રિગેરે
શિખરોપર પણ જાતિથી ઉદ્ધાર કર્યો. એવી રીતે તીર્થોનો ઉદ્ધાર કરીને,
તથા યાત્રા કરીને ચંદ્રયશા રાજાએ શુદ્ધ ગુરુની પાસે મુક્તિસ્ત્રીની સહી
સરસી દીક્ષા લીધી. પઠી લાલ પૂર્વો સુધિ દીક્ષા પાલીને, તથા આવે

कर्मोन्नो ह्यय घवाघी केवलज्ञान पामी श्रुते जे ते मोक्षमां गया, ते स-
घसो प्रजाय आ तीर्षनो जाणवो.

एधी रीति नवमो उरुहार जाणवो.

मल्लीन चंडने तजीने हरिणे जे प्रजुना चरण कमलने सेव्युं ते, पवा
देवोघी सेवाएला शांतिनाथ प्रजु संघप्रते शांति करनारा घाउ ? जरन
क्षेत्रना गजपुर नामे नगरमां जगतनी सर्व सेनाने जीतनारो विश्वसेन
नामे राजा हतो. तेने शीखनी लीलाघी उज्ज्वल घण्टी अचिरा नामे
राणी हती; एकदा समये तेणीए पाठली रात्रिए चौद महोत्सवो जो-
यां. हवे श्री शांतिनाथ प्रजुनो जीव सर्वायंसिद्धी घघीने जादरवा
मासनी सुद सातेमने दिवसे चंड जरणी नक्षत्रमां थावते ठते तेनी
कुक्षीमां थावी श्रवतर्पो. सप्तना दशनघी श्रिरिहंत अथवा चक्रीना ज-
न्मनो निधय करती थकी रत्नगर्जनी (पृथ्वीनी) पेटे ते अचिरा माता
शुभ दोहदवाळां घया थकां गर्जने धारण करवा लाग्या. पठी संपूर्ण स-
मये जेठ सुदी तेरसे चंड जरणी नक्षत्रमां थावते ठते तेणीए पुत्ररत्नने
जन्म थाप्यो. त्वारे वषट्ठ डुगुमारिउए तथा इंद्रादिक देवोए हर्षघी
प्रजुनो जन्मोत्सव कर्यो. पठी स्वर्णकांतिवाळा ते प्रजुए यौवन श्रवस्याए
पितानी थाइाघी राज्यनारने श्रंगीकार कर्यो. चक्ररत्नना श्रनुसारे ठ
खंड पृथ्वीने जीतीने, इंद्र जेम देवलोकना राज्यने तेम ते पोतानुं राज्य
चलाववा लाग्या. पठी जेठ सुदी चौदसने दिवसे चंड जरणी नक्षत्रमां
थावते ठते प्रजुए इंद्रना महोत्सव पूर्वक एक हजार राजाउं सहित
दीक्षा लीधी. पठी वन्नस्यपणामांज सघळा देशोमां विहार करीने एक
दिवसे प्रजु गजपुर नजदीकना उद्यानमां थावी घ्यानमां रह्या. त्यां पो-
समुदी नवमीने दिवसे कर्मोन्ना ह्ययघी लोकालोकने प्रकाशनारुं प्रजुने
निर्मल केवलज्ञान उत्पन्न थयुं. पठी ते ते अतिशयोघी युक्त थपला तथा
देवोघी सेवाएला प्रजु शत्रुंजय नजदीक सिंदोद्यानमां थाव्या.

हवे प्रतिष्ठान नामे नगरमां एक मिथ्यात्वी ब्राह्मण हतो, ते दुष्ट-
युद्धि यज्ञकार्यमां थासक्त थयो हतो. एक ददाडो वश करेला लोकोना
समूहघी वीटाएला ते ब्राह्मणना यज्ञवाडामां कोइक मुनि थाव्या, त्यां
(यज्ञमां थती) हिंसाने जोइने हृदयमां दुःखीत थपला ते मुनि उंचे

खरेथी कहेवा लाग्या के, शुद्ध सिद्धांतोने दूषित करनारा एवा आ सो कोने धिक्कार ठे ! पूर्वे श्री नरत महाराजे धर्मयुक्त वेदोने बनाव्या हता, ते वेदोने आ ग्रासांध लोको दूषित करे ठे. एवी रीतना ते मुनिना वचनथी क्रोधातुर थएलो ते छुट ब्राह्मण हथियार लेइने तेमने मारवाने दोड्यो; पण वचमां उजा करेला यज्ञस्तंजमां अथडावाथी तेणे तुरत पोताना अपराधि प्राणोनो त्याग कर्यो. एवी रीते आर्तध्यानथी मृत्यु पामीने ते ब्राह्मणनो जीव ते सिंहोद्यानमां सिंह थयो, एवी रीते मुनि दर्शनना पुण्यथी तेने ते उत्तम तीर्थ मढ्युं. हवे ते सिंह त्यां वनवासी प्राणीउने ग्रास आपतो थको जमवा लाग्यो; त्यां एक दहाडो तेणे श्री शांतिनाथ प्रजुने जोया, तेथी शीतोपचारथी जेम ज्वर, तथा साम वा-
 क्यथी जेम दुर्जन तेम ते अत्यंत क्रोधातुर थयो; तथा पुंठडांथी पृथ्वीने आस्फालन करतो थको, थने क्रोधथी लाख आंखोवाखो थयो थको ते पंजो उगामीने प्रजु तरफ दोड्यो. पण सिंहथी जेम हरिण तेम ते प्र-
 जुथी जय पामीने सात धनुष्य दूर हठ्यो. एवी रीते वारंवार प्रजु त-
 रफ दोडतो तथा पाओ हठतो थको ते मनमां विचारवा लाग्यो के, मा-
 री आढे तो कंडं वस्तु आवती नथी, थने हुं फास पण मारी शकतो नथी, माटे खरेखर आ शांतशरीरी कोइ असामान्य महात्मा ठे; एम विचारतो थको, तथा प्रजु तरफ वारंवार जोतो थको ते पोताना पूर्वे जवोने याद करवा लाग्यो. एवी रीते तेने क्रोधथी शांत थएलो जा-
 णीने प्रजु तेने कहेवा लाग्या; केम के ज्यांमुधि तपेजुं तेस होय, त्यां-
 मुधि तेमां पाणी नाखवाथी ते जयंकर जडको खेइ उठे ठे. प्रजुए तेने कछुं के, हे सिंह ! तुं तारा ब्राह्मणना पूर्ये जवने याद कर ? त्यां तेवी रीतना छुष्कार्यथी तुं आ तीर्थचरूपे थयो तुं. बली आ तीर्थराजनुं स-
 मीपपणुं पामीने पण हवे तुं क्रोधातुर थइने नरक आपनारी हिंसा शा-
 माटे करे ठे ? बली ते समये हिनोपदेश देनारा मुनिप्रते पण तें जे क्रो-
 ध कर्यो, तो तने मृत्यु आदिक आबुं फास जोगवबुं पड्युं ठे. माटे हवे जीवहिंसा नजीने, तुं दयाने अंगीकार कर ? तथा धर्मेने जजतो थको रेद पाम्या विना तीर्थने आराध ? एवी रीते धर्मवचनोथी तेने प्रति-
 योधिने प्रजु आगस चाड्या, तयारे ते सिंह पण शांत चित्तवाखो थयो

थको प्रभुनी पाठल चालवा लाग्यो. पठी प्रभु शत्रुंजयपर चढ्या, तथा पाठल आवता ते सिंहने तेमणे कळुं के, तुं हवे प्राणीउप्रते समता धारीने अर्होज रहेजे ? केम के अर्होज तने आ क्षेत्रना प्रजावधी देवगति मलशे, तथा पठी एकावतारी थइ तुं मोढे जइश, एवी रीतनी प्रभुनी आझामां तत्पर रहीने ते सिंह प्रभुनुं ध्यान धरतो थको मुनिनी पेठे दयाने तथा शांत मनने धारण करीने त्यां रह्यो. पठी त्यां शुभ-ध्यानधी मृत्यु पामीने ते उत्तम देवगतिमां गयो; माटे तीर्थनो प्रजाव कदापि पण निष्फल जतो नथी

हवे श्री शांतिनाथ प्रभु पण देवोना समूहोधी वींटाया थका अजितप्रभुनी पेठेज मरुदेवा शिखरपर चार भाससुधि रह्या. त्यां गांधर्वो, विद्याधरो, देवो, भुवनपतिउं तथा मनुष्यो प्रीतिपूर्वक प्रभुने हमेशां पूजता हता. एवी रीते त्यां चतुर्मास रहीने प्रभु सूर्यनी पेठे जगतने बोध आपवामाटे त्यांची विहार करी गया. हवे प्रभुची पवित्र थएला ते शिखरपर ते सिंहदेवे स्वर्गमांधी आवीने मूर्ति सहित श्रीशांतिनाथ प्रभुनुं मंदिर बंधाव्युं. वली पोतानी देवगतिना कारणरूप एवा ते शिखरपर ते देवे बीजा पण प्रभुना मूर्तिउं सहित प्राप्तादो बंधाव्यां. एवी रीते सिंहदेवची तथा तेना अनुचर एवा बीजा देवोधी अधिष्ठित थएलुं ते शिखर शांतिजिननी जक्किची सर्वना इष्टितोने आपे ठे. ते शिखरनी समीप इशान सुष्णामां पांचसो धनुष्यदूर यइ ठे, ते चिंतामणि रत्न आपे ठे. त्यां कल्पवृक्षोपर रहेला क्रोडो अधिष्टायक देवो शांतिनाथ प्रभुनुं आराधन करनाराउंने सर्व इष्टित वस्तु आपे ठे. वली त्यां पुण्यशालीउंने अरिहंत प्रभुना आश्रयची संशयरहित पारलौकिक सिद्धि मखे ठे. एवी रीते सर्व शिखरोपर विहार करीने, प्रभु पोताना चरणन्यासोधी पृथ्वीने पवित्र करता थका अनुक्रमे गजपुर नगरमां आव्या. त्यां शांतिनाथ प्रभुना चक्रधर नामना पुत्र प्रभुने आवेखा जाणीने, तुरत परिवार सहित तेमने नमवा माटे आव्या. पठी त्यां सर्व सजासदो प्रभुने नमीने तथा स्तवीने वेग वाद प्रभु पण पोताना मुखकलमांधी मकरंद सरस्वी देशना देवा लाग्या के, शीख, शत्रुंजय पर्वत, समता, जिननी सेवा, संघ, तथा संघाधिपपणुं ते सर्वे मोक्ष आपनारां ठे. एवी रीतनी प्रभुनी देशना सांचलीने उत्तम

બુદ્ધિવાલા ચક્રધર રાજા ઊઠીને કહેવા લાગ્યા કે, હૈ પ્રજુ ! મને આપ સંઘાધિપપણું આપો ? ત્યારે પ્રજુએ પણ દેવોએ લાવેલો વાસદેવ તેમના મસ્તકપર નાચ્યો. એવી રીતે પ્રજુની તે આશિષ લેઈને, તથા ઈંદ્રે દીધેલા ચૈત્યને લેઈને રાજાએ સંઘને નિમંત્રણ કર્યું. પઠી કુલસ્ત્રીઈએ કરેલ ઠે મંગલ જેનું એવા તે ચક્રધર રાજા સૈન્યના ચારથી જગતને ચલાયમાન કરતા થકા સંઘસહિત ચાલવા લાગ્યા. પઠી અનવઘિન્ન પ્રયાણથી, ગામો-ગામ પ્રતે જિનોને તથા મુનિઊંને નમતા થકા તે સુરાષ્ટ્ર દેશમાં આવીને તીર્થ સમીપે આવ્યા. ત્યાં એક દહાડો રાજા જ્યારે દેવાલયમાં વેઠા હતા ત્યારે, પોતાની કાંતિથી આકાશને તેજસ્વી કરતો થકો કોઈક વિદ્યાધર આવ્યો. તેને જોઈ ચક્રધર રાજા આસનપરથી જરા ઊઠ્યા, તથા, તેને ઉત્તમ આસનપર વેસાડ્યો, પઠી તે વિદ્યાધર હાથ જોડીને રાજાને કહેવા લાગ્યો કે, હૈ રાજન્ ! તમો અરિહંત પ્રજુના પુત્ર, તથા ઈંદ્રવાકુ વંશમાં મુકુટ સમાન ઠો. હું ચેટપુરના રાજા મણિપ્રિય વિદ્યાધરનો કલાપ્રિય નામે પુત્ર હું, તથા શત્રુઊંથી ઠલેં કરીને પરાજવ પામેલો હું. હવે ગોત્રદેવીની આજ્ઞાથી આપનાથી તે મારા શત્રુઊંનો ક્ષય જાણીને, આપને બોલાવવા માટે હું અહીં આવ્યો હું, તેથી હૈ પ્રજુ ! આપ મારાપર કૃપા કરો ? પઠી ચક્રધર રાજાની આજ્ઞાથી તે વિદ્યાધરે પોતાની અત્યંત શક્તિથી વિમાનની રચના કરી. પઠી શત્રુને નાશ કરનાર ચક્રધર રાજા પણ વિમાનમાં વેસીને દ્વણવારમાંજ તે વિદ્યાધર સહિત ચેટપુરમાં આવ્યા. એવી રીતે ચક્રધરના ત્યાં આવવાથી, તેના તેજને સહન નહીં કરવાથી જલકાંત મણિમાંથી ઝરતા પાણીની પેઠે શત્રુઊં દૂર ચાલ્યા ગયા. એવી રીતે શત્રુનો સમૂહ નાશી ગયા બાદ તે કલાપ્રિય વિદ્યાધર ચક્રધર રાજાને આદરસહિત કહેવા લાગ્યો કે, હૈ પ્રજુ ! પોતાની મેલેજ આપપ્રતે રક્ત થણી મારી વેહેનને આપ પરણો ? જો કે તેથી પણ હું આપનો વદલો તો લેશમાત્ર પણ વાલી શકતો નથી. એમ કહીને તેણે પોતાની ગુણમાલા નામની વેહેન ચક્રધરને આપી. તેના સંગમથી ચક્રધર કૌમુદી સહિત ચંદ્રની પેઠે શોભવા લાગ્યા. ઘણી તેના રૂપથી મોહિત થણી વીજી વિદ્યાધરની કન્યાઊંને પણ ચક્રી ત્યાં પરણ્યા; કેમ કે જાગ્યવંતોનું જાગ્ય સર્વે જગોએ ઉત્કૃષ્ટજ હોય છે. પઠી ચક્રધર રાજાને તીર્થપર જવાની ૬

ઘવાલા જાણીને તે વિદ્યાધર તેમને સ્ત્રીઝં સહિત વિમાનમાં વેસાડી ત્યાં લેઈ જવા લાગ્યો. માર્ગમાં વિમાન ચાલતે ઠતે તે વિદ્યાધરે તેમને ખુશી કરવા માટે સ્ત્રીઝં સહિત નૃત્ય કર્યું. તે વિમાનના ઝરુલામાં વેસી ચક્રધર રાજા જગતની રચના જોતા થકા, એક મનોહર ઉદ્યાનને જોઈ વિદ્યાધરને કહેવા લાગ્યા કે, હે કલાપ્રિય! પુષ્પોની સુગંધિથી દર્પિત થઈને તે જમરાઈના સમૂહ જ્યાં, તથા આંધાની માંજરોથી આનંદિત થઈને તે કોયલો જ્યાં, એવા આ ઉદ્યાનને તું જો ? આ ઉદ્યાનમાં મારું ચિત્ત ક્રીડા કરવાને ઇચ્છે છે, માટે તું પણ અહીં આનંદથી આ વિમાનને ઉતાર ? એવી રીતના રાજાના પ્રિય વચનને સાંજલીને કલાપ્રિયે પણ તેમનું વચન સફલ કરવા માટે આકાશમાંથી ત્યાં વિમાન ઉતાર્યું. ઘડોથી ઠવાણા તથા આંખોપ્રતે અમૃતના વરસાદ સરસા તે ઉદ્યાનમાં ચક્રધર રાજા સ્ત્રીઝં સહિત ક્રીડા કરવાને ઇચ્છતા હતા. ત્યાં તેમણે ઘડોને જોતાં થકાં તથા પુષ્પો અને ફલોને એકઠા કરતાં થકાં અગાડી અમૃતના કુંડસરખું એક તલાવ જોયું. ઘણા અને નિર્મલ મોજાંઝંથી વીંટાણા કમલોના ચલાયમાન થતાં પત્રોથી જમરાઈને ઝડાડી મેલતા તે તલાવને જોઈ રાજાએ વિદ્યાધરને કહ્યું કે, પાલપર ઝગેલાં ઘડોનાં પત્રોથી શાંત કરેલ છે પંચીઝંનો શ્રમ જેણે, તથા ગર્મીના તાપને દૂરનાર, પૃથ્વીરૂપી સ્ત્રીના કંકણ સરખું, તથા ચપલ કઢોલોથી ચલિત થઈને કમલોપર ચેલી રહ્યા છે હંસો જ્યાં, એવું આ તલાવ અત્યંત શોભે છે. વલી ચપલ કમલોપર અહીં જમરાઈ લીલાથી નૃત્ય કરી રહ્યા છે, તથા મયૂરો ટાંકાર કરી રહ્યા છે, તથા ચક્રવાક પક્ષી પોતાની સ્ત્રી સહિત અહીં આનંદ મેલવે છે. માટે હે વિદ્યાધર ! અહીં મારું મન અત્યંત આનંદ પામે છે, અને તેથી આ સરોવરની પ્રદક્ષિણા દેશને તેની આસપાસની વસ્તુઝં આપણે જોઈએ. એમ કહીને તે વિદ્યાધર સહિત રાજા તેની આસપાસ ફરવા લાગ્યા, ત્યાં તેમણે ઘડોની ઢાલીઝંમાં આઘાદિત થઈને એક ચૈત્ય જોયું. તે ચૈત્યમાં શ્રી યુગાદીશ પ્રજુનું મણિનું વિંચ જોઈને દર્પિત થયા થકા સ્ત્રીઝં સહિત પ્રજુને પુષ્પ, અક્ષત, સ્તવન આદિકથી પૂજીને તે રાજા ગ્રાસાદની મહાન શોજા જોવા લાગ્યા. પઠી જેટલામાં તે વહાર આવે છે, તેટલામાં તેડેણ વચિત્ર રૂપવાલી એક વાંદરીને ઝરુલામાં વેઠેલી જોઈ. તેણીને જોઈ

“अहो ! आतो सुंदर वांदरी ठे” एम कही जेवो चक्रधर राजाए तेणीने स्पर्श कयों, के तुरतज तेणीने दिव्यरूप धरनारी स्त्री तरिके जोइ, तथातर्थ ते अत्यंत आश्चर्य पाम्या. पठी ते राजा जेटखामां कंइक बोलवा जाय ठे, ते खामां तेणीनारखेवाल वे विद्याधरो त्यां आवीने हर्षथी राजाने कहेवा ला ग्या के, हे स्वामी ! आना रूपना विपर्ययथी तमो आश्चर्य यशो नहीं ? आन आश्चर्यकारक कथा सांजखवा माटे तमो अहीं वेसो ? पठी राजा त्यां वे वद तेउमांथी एक विद्याधर कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! अमो वेताढ्यन उत्तरश्रेणिमां रहीए ठीए. आ मारी मूर्तिवंत एवा शृंगाररसने जीवाडनार शृंगारसुंदरी नामनी पुत्री अनुक्रमे योवन अवस्थाने पामी. एक दहाड देहधारी वसंतश्री सरखी आ मारी पुत्री सखीउंसहित क्रीडामाटे उद्यानमां गइ हती. त्यां स्वेछाथी पुष्पो, फलो, पत्रो विगेरे खेती थकी वीजा उद्यानमां गइ, तथा त्यांथी पण फलादिक खेवा लागी. तयारे वननी चक्रेश्वरी नामनी अधिष्टायक देवीए पोताना चापल्यपणाथी तेणीने आप आप्यो के तुं वांदरी थइ जा ? पठी तेणीए तेने नमस्कारवाथी तथा आजीजी करवाथी ते देवी खुशी थइ, केम के उत्तमो प्रां करी अत्यंत क्रोधी होता नथी. पठी ते देवीए तेणीने कहुं के, शांतिना प्रजुना पुत्र चक्रधर राजाना करस्पर्शथी तुं पाठी स्त्रीरूपे थइश; तय हे सुलोचने ! तारा हाथने पण ते ग्रहण करशे, (अर्थात् तने परणशे. एम कहीने ते देवी अंतर्ध्यान थइ. हवे तयारथी ते वांदरीरूप थइने अवनमां रही ठे, अने जाग्यना योगथी आजे आपनुं पण आगमन थयुं माटे हे स्वामी ! जेम आपे तेने मनुष्यदान आपीने पोतानी करी लीध ठे, तेम हवे तेणीने आप कामदेवरूपी समुद्रथी पण उधारी कहाडो.

एवी रीतनी तेउनी प्रार्थनाथी कलाप्रिय विद्याधरे श्री युगादीश प्रजुनी साक्षीए तेउनो विवाह कयों. पठी त्यां कलाप्रिये तथा ते बने विद्याधरोए तेमने केटलीक कलाउं आपी, तथा देवीउंए पण प्रत्यक्ष थइने तेमने वरदान आप्यां. एवी रीते परणीने ते चक्रधर राजाए त्यां वनमां जमतां थकां नदीना किनारापर तपस्या करता एवा केटलाक जटाधारीउंनो आश्रम जोयो. त्यां लक्षणोथी तेने राजा जाणीने ते तपस्वीउंए उठीने तेमनो अर्घ्यपादादिकथी आदरसत्कार कयों. पठी रा

अष्टमःसर्गः

ए बहु आदरमानघी तेउने पुत्रुं के तमो कोण ठो ? तया अहीँ शा
 टे एकठा घया ठो ? तया तमो कोनुं घ्यान धरो ठो ? तयारे तेउए
 पुं के, हे राजन् ! अनो कठवंशी कंदमूल जहूण करनारा जटाधारी
 तापसो ठीए; बली अमो श्री युगादीश प्रजुने नमीए ठीए, बढकलो पे-
 हेरीए ठीए, ब्रह्मचर्य पालीए ठीए, तथा जूमिपर शयन करीए ठीए. ते
 सांजलीने चक्रधर राजा तेमने कहेवा लाग्या के, अरे ! तमो तो मिथ्या-
 त्वघी मोहित घया थका शुरू धर्मघी उगाया ठो ! केम के, ज्यारे तमो
 निःसंग थइ ब्रह्मचारी घया थका तपजपमां तत्पर रही श्री युगादीश प्र-
 जुने जजो ठो, तयारे अजह्य वस्तुना जोजनमां शा माटे रक्क घया ठो ?
 जेघी मिथ्यादृष्टि अज्ञानी रहेला ठे, एवी गुप्त नसोवाली, जांगवायी
 जेना सरखा जाग बाय तेवी, तथा पल्लवरूप वनस्पति अजह्य कहेली
 ठे, जे वनस्पतिमां तीक्ष्ण सोझना मुखपर रहे एटला जागमां पण अनंता
 जीवो उपजे ठे, तथा विनाश पामे ठे, ते अनंतकायो कहेवाय ठे. बली
 कीडाउंघी व्यास घएलां एवां उडुंवर, बढ, पीपला, काकोडुंवर, तथा
 अश्वत्थ, नामना वृक्षना फलो पण खावां नहीँ. बली मध, मांस, माखण
 तथा मद्य ए चार महा विगयोनी त्याग करवो. बली हिम, जेर, करा,
 सर्वेश्वतुनां नवां फलो, रात्रिजोजन, वोरालुं आयाणुं, वृंताक (रिंगणां)
 अजाण्वा फलफुलो, फुंगाएख जोजन, बहुवीजां फलो, तथा काचा गो-
 तसाये छिदलनुं जोजन, एटलानो पण त्याग करवो. एवी रीते प्रजुए
 वावीस वस्तुअ अजह्य कहेली ठे, माटे तेने तज्याविना तमो श्री युगा-
 दीश प्रजुने शी रीते पूजी शको ठो ? बली ते अजह्यना जोजनघी ही
 न जाति, अज्ञानता, रोग, तथा दरिद्रपणुं मळे, अने मृत्युवाद नरक
 गति मळे ठे. एवी रीतना प्रजुना वचनने जाणीने जे सुबुद्धि माणस
 अजह्योनो त्याग करे, ते अनंत सुख जोगवीने पापरहित थइ मोक्ष
 जाय ठे. एवी रीतना चक्रधर राजाना वचनोने सांजलीने ते तापसो
 राग्ययुक्त थइ कहेवा लाग्या के, हे राजन् ! थापे अमोने शुरू मार्ग
 व्यो. बली हे महाराज ! आंधलाउं जेम चिंतामणि रखने, तेम अ-
 जीवितनो थाटलो काख अमोए मिथ्यात्वपणाघी फोकट गुम
 तयारे चक्रधर राजाए तेमने कहुं के, हे महानुभावो ! हवे तमो

નહીં કરો ? પણ મારી સાથે શ્રી કૃપનદેવ પ્રતુને વાંદવામાટે ઘાણો ! તેમ કહીને અતિ આદરથી રાજા વિમાનમાં ચઢીને લોકોની દૃષ્ટિને કો-તુક આપતા થકા જ્યાં સંઘ હતો ત્યાં આઘ્યા. સ્ત્રીઉત્સહિત તેમને આ-વેલા જાણીને સંઘના લોકો પણ હૃપંથી ધવલધ્વનિ પૂર્વક વાજિત્રો વગાડવા લાગ્યા. હવે તે તાપસો પણ રાજાજી દેલાડેલા માર્ગે ચાલતા થકા અનુક્રમે ત્યાં આઘ્યા, તથા રાજાજી તેમને સન્માન આપવાથી તેડું અત્યંત દર્પિત થયા. પત્રી અનુક્રમે તીર્થપૂજા તથા સંઘપૂજા કરીને ઇંડ્રના ઉત્સવપૂર્વક તે રાજા પુંડરિક ગિરિપર ચઢ્યા. પત્રી ત્યાં તેમણે વિધિપૂર્વક પૂજા, આરાત્રિક, દાન, તથા ઇંડ્રોત્સવપ્રમુખ સર્વે કાર્યે કર્યું. ઘટસામાં તે સિંદુસૂર પ્રત્યક્ષ થઈને રાજાને કહેવા લાગ્યો કે આપના પિતાજીની કૃપાથી હું તીર્થંત્ર જયને તજીને આવી રીતની ક્ષિત્તિથી જે દેવ થયો નું, તે સર્વે પ્રનાય પ્રતુનો તથા આ તીર્થનો છે. વલી શ્રી મરુદેવા નામના શિખરપર આપના પિતાજી શ્રી શાંતિનાથ પ્રતુનું મંદિર છે, માટે ત્યાં જઈ હૃપંથી તેમની તમો પૂજા કરો ? પત્રી તેના વચનથી ચક્રધર રાજાજી ત્યાં જઈ શ્રી શાંતિનાથ પ્રતુને વહુ જાકિથી પૂજ્યા, તથા ત્યાં પણ પૂર્વની પેઠેજ તેમણે સર્વે કાર્યે કર્યું.

હવે તે તપસ્વીતે પણ ત્યાં શ્રી કૃપનપ્રતુને જોઈ પોતાના જન્મને જી-તાર્ય માનતા થકા આનંદ પામ્યા. પત્રી તે તાપસો ઉત્તર દિશામાં સ્વર્ગ-ગિરિપર એક યોજનની નીચાણ જૂમિમાં કેવલી મહારાજની આજ્ઞાથી રહ્યા. ત્યાં ધાતિકમોના દાયથી તેડુંને કેવલજ્ઞાન થયું, તથા પત્રી પ્રણા-મ્યાનમાં તરપર રહ્યાં થકાં તેડુંને મોક્ષ મળ્યો. હવે જે જગોણે ઇંડ્રે ક-રેલ છે, સંસ્કાર જેડુંનો પણ તે તાપસો જ્યાં સિદ્ધ થયા, તે સ્યાન તા-સગિરિના નામથી પ્રસિદ્ધ થયું. પત્રી તે ચક્રધર રાજા આનંદથી તે સુ-ક્ષિદ્ધ મરમ્યા તીર્થને જોતા હતા, ત્યારે ઇંડ્રે તેને કહ્યું કે, હે ચક્રધર રાજન્ ! તમારા પૂર્વજોનું આ તીર્થ કાલના માહાત્મ્યથી જીર્ણ થઈ ગયું છે. માટે તેનો ઉદ્ધાર કરવો તમોને યોગ્ય છે. તે સાંતસી ચક્રધર રાજાજી ત્યાંના સવજા પ્રાપ્તાદોનો ઉદ્ધાર કર્યો, અને તેથી પોતાના જવંજરને ટકડું તેમણે જીર્ણ કર્યું ! પત્રી ઇંડ્રે ચક્રધર રાજાને “ તમો આ તીર્થને જીર્ણોદ્ધાર કરનારા છો. ” એમ કહીને તેની સ્તુતિ કરીને તેણે તેમને ઉ-

अष्टमःसर्गः

पत्नी वधाव्या. पत्नी पोताना पूर्वजोनी पेठे ते चक्रधर राजाए पुंडरिक
रना सर्व शिखरोपर प्रासादोनो उद्धार कयों. पत्नी चंद्रप्रजासक्षेत्रमां
पुष्पासे रद्देला चंद्रप्रज प्रजुना मंदिरमां तेमणे अछाइ महोत्सव
गों. पत्नी ते संघना लोकोसहित संपदाना घर सरला रेवताचलपर
ह्या. त्यां कामदेवने जीतनारा श्री नेमिनाथ नामना जावितीर्थकर म-
हाराजने संघना लोकोए हर्षयी स्तवनोयें करीने पूज्या. त्यां पण चक्र-
धर राजाए प्रासादोनो जीर्णोद्धार कयों, तथा बीजा पण केटलाक नवीन
प्रासादो वंधाव्या. पत्नी ते तीर्थनी प्रदक्षिणा देइने राजा संघसहित नं-
दिवर्धन शिखरपर चढ्या. त्यां पण तेमणे पूजा, दान, स्वामिवत्सल आ-
दिक करीने विधिपूर्वक जीर्णोद्धार कयों. पत्नी एवी रीते सम्मैतशिखर
आदिक तीर्थोमां पण जकिथी यात्रा तथा जीर्णोद्धार करीने अनुक्रमे
चक्रधर राजा उत्सवपूर्वक हस्तिनापुरप्रते आव्या. त्यां तेमणे पूर्वनीपरेंज

णखंड जरतनुं राज्य पालवा मांढ्युं.
एटलामां हवे इंजोथी पूजाएला श्री शांतिनाथ प्रजु पण केटलाक
मुनिउंसहित सम्मैतशिखरपर आव्या. त्यां लाख वपोंनुं पोतानुं आयुष्य
पूर्ण थतुं जाणीने तेमणे नवसो मुनिउंसहित अनशन ग्रहण कयुं. पत्नी
अनुक्रमे चैत्रवदी तेरसने दिवसे पाठले पहोरे प्रजु ते मुनिउंसहित मोक्षे
गया. त्यां सर्व देवोए पूर्वनी पेठेज तेमनो निर्वाण महोत्सव कयों, तथा
त्यां तेमनुं मणिमय मंदिर वंधाव्युं. एवी रीते प्रजुना निर्वाणने सांज-
जीने वैराग्ययुक्त थइ चक्रधर राजाए गुरु समीपे मनोहर चारित्र
पत्नी दश हजार वपोंसुधि खड्गधारा सरखुं चारित्र पालीने ते चक्रधर
मुनि महाराजे केवलज्ञान मेलव्युं. एवी रीते केवलज्ञानरूपी सूर्यन
किरणोथी समस्त जगतने हायमां रद्देला मणीनी पेठे जोता थका, तथा
जव्यरूपी कमलना वनने विकस्वर करता थका, अने ध्यानथी वाहार
अने अंतरंगना सर्व अंधकारनो नाश करता थका ते श्री चक्रधर मह
मुनिराज सम्मैतशिखरपर रह्या थका, मोक्षनगरप्रते गया.

एवी रीते दशमो उद्धार जाणवो.
एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वरसूरिण वनावेला महा
श्री शत्रुंजयना माहात्म्यमां श्री अजितस्वामी, सगर चक्री, श्री शांति

तथा चक्रधर राजादिक महापुरुषोए करेला तीर्थोद्धारना वर्णननो आन-
मो सर्ग संपूर्ण थयो. श्रीरस्तु.

नवमः सर्गः

प्रणे जगतोना स्वामी, तथा अद्भुत विजयना प्रजाववाला, तथा स-
चला भाणसोना वझे जवोना हित माटे प्रकट करेल ठे मार्ग जेणे एव
श्री युगादीश प्रभु जयवंता वतें ठे.

श्री वीरप्रभु इंद्रने कहे ठे के, हे इंद्र ! तेज ईश्वराकु वंशना पुरुष-
लनुं तथा आ शत्रुंजय गिरिनुं, कर्णने अमृततुल्य चरित्र तुं ह्नु पण
सांजल ? हे इंद्र ! हवे श्री मुनिसुव्रत तीर्थंकर महाराजना तीर्थमां थ-
एला वासुदेव, वलदेव तथा रावणनुं चरित्र हुं तने कहुं तुं.

श्री सूर्यशाना वंशमां कैटलाक राजाउं थयावाद अयोध्या नगरी-
मां विजय नामे राजा थया. तेनी हिमचूला नामनी राणीथी वज्रबाहु
अने पुरंदर नामे वे पुत्रो थया, तेउंमांथी वज्रबाहुए पोताना शाखानी
हांसीथी दीक्षा लीधी. पठी विजय राजा पण पुरंदरने राज्यपर वेसाडीने
दीक्षा लेइ मोक्षे गया. पुरंदरनो पुत्र कीर्तिधर, तथा कीर्तिधरनो पुत्र
सुकोशल थयो; ते सुकोशल राजाए पोतानी गर्जवंती स्त्रीने तजीने दी-
क्षा लीधी. तेनी सहदेवी नामनी माता दुःखथी पीडित थइ थकी मृत्यु
पामीने वनमां वाघण थइ, तेणीए पूर्वना क्रोधथी पोताना संयमधारी
पुत्रने मारी नांख्यो. हवे ते सुकोशलनो हिरण्यगर्ज नामे पुत्र थयो,
तेनो पुत्र नघुप नामे थयो; ते नघुप एक वखते कोइ बीजे स्थानके गयो
हतो, त्यारे तेनी राणीए शत्रुंजने जीत्या हता. एक दहाडो तेणिना प-
तिए पोतानी राणीनुं असतीपण चिंतव्युं, अने तेथी ते ज्वरना व्या-
धिथी मृत्यु पाम्यो. तेनो सोदास नामनो पुत्र राक्षसोनी पेठे मनुष्योनुं
मांस जक्षण करवा लाग्यो, तेथी मंत्रिउए तेने कहाडी मुकीने राज्यपर
तेना पुत्र सिंहरथने वेसाड्यो. पठी सोदास पण कोइक मुनिपासेथी ध-
र्मश्रवण करीने जीवदयामां तत्पर थयो थको महापुर नगरमां, त्यांनो
राजा मृत्यु पामवाथी पोते राजा थयो. पठी तेणे सिंहरथने जीत्यो,
तथा ठेवटे वझे राज्यपर ते सिंहरथने वेसाडीने तेणे गुरु समीपे चारि-

नवमःसर्गः

दृष्ट कर्तुं. सिंहस्थनो पुत्र ब्रह्मरथ, तेनो पुत्र चतुर्मुख, तेनो पुत्र
रथ, तेनो पुत्र शतरथ, तेनो पुत्र उदयपृष्ठ, तेनो पुत्र वारिरथ, तेनो
इन्द्ररथ, तेनो पुत्र आदित्यरथ, तेनो पुत्र मांथातृ, तेनो पुत्र वीर-
न, तेनो पुत्र प्रतिमन्यु, तेनो पुत्र पद्मवंधु, तेनो पुत्र रविमन्यु, तेनो
पुत्र वसंततिलक, तेनो पुत्र कुबेरदत्त, तेनो पुत्र कुंजक, तेनो पुत्र शरत्त,
तेनो पुत्र सिंहदशन तेनो पुत्र हिरण्यकशिपु, तेनो पुत्र पुंजस्यल, तेनो पुत्र
ककुत्स्थ, तथा तेनो पुत्र रघु एवी रीते केटलाको मोक्षमां तथा केटला-
को स्वर्गमां गया वाद साकेत नामना नगरमां प्रख्यात, अने शत्रुघ्ने जी-
तनारो जय नामे राजा थयो. तेणे सखली दिशां जीती, पण पूर्व कर्म-
ना संयोगे तेने एकसोने आठ जातिना रोगो थया. एवी रीते रोगयुक्त
ठतां पण ते राजाए पोताना अंतर्वार्यची सेंकडोगमे दुःसाध्य राजांने
जीत्या. एवी रीते एक वखते अखंड आझावालो ते अनुक्रमे त्रणखंड
पृथ्वीना मंडनरूप एवा सौराष्ट्र देशमां आव्यो. त्यां शत्रुंजयपर अत्यंत
नावधी प्रभुने नमीने ते छीपपत्तनमां आव्यो.

एटलामां रत्नसार नामे कोइ धनाढ्य वहाणवटी करीयाणांठी व-
हाण जरीने समुद्रप्रते चाल्यो. त्यां सारा पवनची ते वहाण सुखे समाघे
केटलोक समुद्र उलंगी गयुं. पठी पर्वतो देखावाची लोको जीवितनी
आशाची आनंदीत थया; पण तेटलामां वहाणवासींंना जीवितने हर-
नारो अग्नि खुणामांठी वायु वावा लाग्यो. ते वखते कंथाची (जीर्ण
गोदडीची) जेम योगीनुं शरीर, तेम वादलांंना समूहची दिशांनुं मुख
तथा आकाश ठवाइ गयुं. वली ते वखते पोताना मित्र मेघने जाणे आ-
खिगन करवाने इततो होय नहीं, तेम समुद्र पोतानां मोजांंरूपी द-
थोची अत्यंत उठववा लाग्यो. ते वखते वायुना वंटोलीआची वहा-
जमवा लाग्युं, अने तेथी जीव सटोसटनो अवसर आववाची रत्नसार
हाणवटी विचारवा लाग्यो के, मारापर आ महाकष्ट आवी पड्युं!!
में निर्बुद्धिए धनना लोचनी आ धनेमु लोकोने उगीने वहाणमां वेस-
ठे. वली आ समये आ जीवित देनारो मेघ पण मारां पापोची च-
थइने, वायुराजनी आझामां रही जीवित हरवाने जुमी रह्यो ते
आ समये आ वहाण पण उठवता दहानी पेटे मोजांंरूपी द-

ઝંના મારથી ચલાચલ થઈ રહ્યું છે; માટે હવે જેટલામાં આ વહાણના
 ટુકડે ટુકડા ન થઈ જાય, તથા જ્યાંસુધિ આ વહાણમાં રહેલા સો-
 કોનો નાશ ન થાય, તેટલામાં આ સમુદ્રમાં ઝંપાપાત કરી હું મારા પ્રા-
 ણોનો ત્યાગ કરું. એમ વિચારિ જેવામાં તે વહાણના કટેરાપર આવે છે,
 તેટલામાં શ્રવણને પ્રિય લાગે એવી અદૃશ્ય રીતે આકાશવાણી થઈ કે,
 “હે રત્નસાર ! તું સમુદ્રમાં ઝંપાપાત કરવારૂપ સાહસને નહીં કરતો, તારી
 આ દશા મેંજ કરી છે; આ સમુદ્રની અંદર કલ્પવૃક્ષના પાટીઆંઝથી વાં-
 ટાણેલી, હવે થનારા શ્રી પાર્શ્વપ્રજ્ઞની નિર્મલ પ્રતિમા છે. તે મહા પ્રજ્ઞા-
 વિક પ્રતિમાનું પૂર્વે લાલ વર્ણોસુધિ ધરણેંડે પૂજન કરેલું છે, તથા પઠી
 ઠસો વર્ણોસુધિ કુવેરે પૂજન કર્યું છે. પઠી તેની પાસેથી પ્રાર્થના કરીને વ-
 રુણે તે લીધી, તથા તેણે ઉત્તમ જાતિથી સાત લાલ વર્ણોસુધિ તેનું પૂજન
 કર્યું. હવે તે અજય રાજાના જાગ્યથી અહીં આવેલી છે, માટે તે પ્રતિમાને
 લેઈને તું તે ઈશ્વાકુવંશીને આપજે ? તે હમણા સઘલી દિશાઝંને જીતીને
 દ્વીપ નામના નગરમાં આવ્યો છે, માટે તે જાગ્યવંત રાજાને તું તે પ્રતિમા
 આપજે ? તે પ્રતિમાના દર્શનથીજ તેના રોગો તથા દુઃકર્મો દૂર જશે; તે
 પ્રતિમાની અધિષ્ઠાયક એવી હું પ્રજાવવાલી પદ્માવતી નામની દેવી હું.
 એવી રીતની આકાશવાણી સાંજલીને તે મહાબુદ્ધિવાન રત્નસારે તુરત તે
 પ્રતિમાને વહાર કહાડવા માટે યત્નસાહસે સમુદ્રમાં ઊતાર્યા. પઠી જીવજેમ
 ધર્મને પામીને સમાધિથી દેવલોકમાં જાય છે, તેમ તે યત્નસાહસે તે પ્રતિ-
 માના સંપુટને લેઈને તુરત વહાણમાં આવ્યા. તેજ વલતે હલદરના રંગની
 પેઠે, ડુર્જનની મિત્રાઈની પેઠે, તથા કમલપર રહેલા જલવિંદુની પેઠે મે-
 ઘનો ઘટાટોપ જોતજોતામાં નાશ પામ્યો. વહી તે વલતે પ્રાણીઝંને આનંદ
 આપતો, તથા તેઝની ચિંતાને દૂર કરતો ઉત્તમ વાયુ પણ વાવા લાગ્યો.
 તે વલતે જિનના આગમની પેઠે અંતરમાં નિવિડ (ઝંડાંઝંડાં) રહસ્યવાલો,
 તથા ઉપરથી શાંત, એવો ગંજીર સમુદ્ર પણ તોફાનરહિત થઈ ઉપશાંત
 થયો. પઠી તે વહાણ પણ શુભ વાયુના યોગથી દ્વીપનગરપ્રતે આવ્યું, ત્યારે
 એક માણસે વેગથી જઈ અજયપાલને વધામણી આપી. ત્યારે તે અજય-
 પાલ પણ પાર્શ્વપ્રજ્ઞને આવતા સાંજલીને, વિકસ્તર નયનવાલો થયો થકો,
 યોદ્ધાપર ચઢીને તુરત ત્યાં સન્મુલ આવ્યો. પઠી ત્યાં રાજાના નયનરૂપી

पद्मने विकस्वर करवामां सूर्य सरस्वी ते पार्श्वप्रभुनी प्रतिमाना संपुटने लो-
कोऽ उत्सव सहित वहाणमांघी वहार कहाडी. पठी वाजित्रो वागते ठते,
केटलाको हर्षधी नाचते ठते, तथा जाट लोको विरुदावली दोखते ठते,
महादान देवाते ठते, ध्वजोधी शणगारेला, तथा कपूर अने अग्ररना धू-
पोधी सुवासित करेला एवा ते नगरमां राजाए ते प्रतिमाना संपुटने
प्रवेश कराव्यो. पठी ते संपुटने राजाए सिंहासनपर स्थापन करीने,
तथा तेनी पूजा करीने, जकिथी खोद्युं. त्यारे शेषनागनी फणाठपर
रहेला रत्नोना किरणोधी नाश करेल ठे अंधकारनो समूह जेमणे एवा,
त्रण ठत्रोधी शोभता, पद्मासन वारीने रहेला, वझे पडखे चामरोवाला,
धरणेंडे धारि राखेला सिंहासनपर वेठेला, नखना किरणोना समूहथी
शोभता, कृत्रिम तथा अकृत्रिम एवा अरिष्टने दूर करवामां समर्थ, श्री-
वत्सथी लांठित थएला सायलवाला, प्रजाविक, सर्व प्रकारना आञ्जुप-
णोना समूहथी शृंगारयुक्त थएलुं ठे शरीर जेमनुं एवा, तथा कल्पवृक्ष-
ना पुष्पोनी सुगंधिथी वासित करेल ठे सर्व जगत जेमणे एवा, अने म-
ध्यम लोकना नाथ, एवा श्री पार्श्वनाथ प्रभुने ते संपुटनी अंदर तेमणे
जोया. पठी ते राजाए पंचांगधी पृथ्वीपीठने स्पर्श करीने, हर्षसहित
पुष्पना समूहथी प्राप्त थाय एवा ते प्रभुने नमस्कार कर्यो. वली तेज स-
मये तेना सर्व रोगोरूपी सर्पो दूर गया, तथा तेथी ते अत्यंत आनंद
पाम्यो. पठी जकिथी ते मूर्तिने पूजीने तथा उत्सव सहित घेरे आवीने
तेणे प्रीतिथी रत्नसारनी राखे जोजन कर्युं. पठी ते रात्रीए ज्यारे ते अज-
यपाल राजा सुखेथी निद्रा करता हता, त्यारे तेना ते सर्व व्याधिठ तेनी
पात्ते आवी हर्षथी तेने कहेवा खाग्या के, हे राजन् ! तें पूर्व जवमां जे
मुनिने झुजाव्या हता, तेना फलतरिके अमोए तने घणा उपायोधी पी-
डित करेल ठे, ते सधलुं तारे सहन करलुं. हवे आ पार्श्वप्रभुना द-
र्शनथी अमो तमारा अंगधी दूर गया ठीए; तोपण हजु ते कर्म ठ
माससुधि किंचित जोगववानुं रहुं ठे. अने तेथी शाखापुर नामना न-
गरमां एक सूर नामनो पशुपाल ठे, तेने त्यां वक्षस्यलमां, पुंठडामां, तथा
मुखपर सफेद धावांवाली एक बकरी ठे. तेना शरीरमां पूर्वार्जित कर्मोधी
अमो रक्षा ठीयें, माटे ते ठ मास सुधि तुं ते बकरीनुं तृणादिकधी पो-

पण करजे ? तारा देहपरना चंदनादिक लेपनने उखेडीने, तथा तेमां जखने मिश्रित करीने तुं तेने देजे, के जेथी अमो आनंदित थइशुं. पठी ठ मासने थंते सुवर्णसरखी कांतिवालो थइने आ पार्श्वप्रभुनी कृपाधीतुं घणा काळसुधि तारुं राज्य पालीश. एम कहीने ते रोगो अखद्य रीते चाळ्या गया, पठी राजाए पण जाग्या वाद पोताना शरीरने निरोगी जोयुं. पठी तेणे नगरनी थंदर सर्व माणसोने आनंदित करीने मोटो उत्सव कयों. पठी त्यां तेणे पोताना नामधी अजय नामनुं गाम वसावीने पार्श्वप्रभुनुं मंदिर बंधाव्युं. वली त्यां तेणे ते मंदिरना खरचमाटे दश ग्रामो आप्यां, तथा पुजारीउने पण राख्या. वली त्यां त्रणे काळ ते तेनी पूजा करवा लाग्यो, अने तेना प्रजावधी तेना कळ्याणनी वृद्धि थवा लागी. पठी ते वकरीने त्यां लावीने तेणे रोगोए कहेली विधि पूर्वक धान्य आदिकधी तेणीनुं पोषण कयुं.

हवे षट्क्षामां सौराष्ट्र देशनो कुलीन राजा वज्रपाणि पोताना गिरि-
दुर्गपुरधी त्यां आवीने ते अजय राजाने मळ्यो. त्यारे अजय राजाए पण
अत्यंत प्रीतिधी तेने घणा देशोना दानपूर्वक ते वझे तीर्थोनो रक्षक
नीम्यो. पठी ते वज्रपाणीए प्रेरणा कर्वाधी अजय राजाए गिरनारपर
श्री नेमिनाथ प्रभुने नमस्कार कयों. पठी तेणे फरीने पोताना अजयपू-
रमां आवीने रोगोने नाश करनारा श्री पार्श्वनाथ प्रभुने नमस्कार कयों.
हवे षट्क्षामां कोशक झानी मुनि त्यां प्रभुने नमवामाटे आव्या, त्यारे
तेने नमस्कार करीने राजाए तेनुं मनोहर माहात्म्य पुव्युं. त्यारे ते मु-
निए पण कणुं के, हे राजन् ! आ मूर्तिना प्रजावनी तो वातज शुं क-
रवी ? वली जेनो प्रत्यक्ष प्रजाव होय तेमां, कयो पंडित माणस संदेह
करे ? वली आ प्रभुनी प्रतिमाना दर्शनमात्रधीज तारा घणा काळना
रोगो पण अंगधी नाश पाम्या ठे; अने तेनी पेठेज सर्व कुष्ठो, नेत्रना,
मुखना, तथा उदरसंबंधि सधळा रोगो पण तेना दर्शनधी नाश पामे ठे.
वली तेमना स्मरणधी पण शाकिनी, जूत, वेताळ, राक्षस तथा यदना
उत्पन्न करेखा उपसर्गों पण नाश पामे ठे. वली आ तीर्थमां ते प्रभुनी
सेवा करनाराउना काळज्वर, विपनी पीडा, उन्माद, तथा सन्निपात वि-
गेरे दोपो पण नाश पामे ठे. वली अहीं ते प्रभुना ध्यानधी विद्या, लक्ष्मी,

સુહ, પુત્ર, સ્ત્રી આદિકની અજિલાપા કરનારાઈના સર્વે ઇચ્છિતો સિદ્ધ થશે. વલી જે વિંધને એકસો વર્ષો થયાં હોય, તે વિંધ તીર્થજ કહેવાય છે; અને આ વિંધ તો લાલ્હો વર્ષોસુધી સ્વર્ગ તથા સમુદ્રમાં દેવોથી પૂજાણું છે; માટે આ વિંધના દર્શનથીજ પાપોની શાંતિ થાય છે, તથા અહીં દી-ધેલું દાન અધિક ફલને આપે છે. એવી રીતે તે તીર્થનો મહિમા કહીને તે મુનિ આકાશમાર્ગે ચાલ્યા ગયા. પત્રી તે અજય રાજા ત્યાં ઠમાસસુધિ રહ્યો, તથા પત્રી વજ્રપાણીથી નમાતા થકાં તેણે સિદ્ધગિરિપર જઈ પ્રભુને પૂજ્યા. પત્રી ત્યાં સ્નાત્રપૂજા, ઇંડ્રોત્સવ, ધ્વજારોપણ આદિક કૃત્યોકરી પોતાના રાજ્યમાં ગયો, તથા કેટલાંક ધર્મેકાર્યો કરી તે વ્રત લેઈને સ્વર્ગે ગયો. તેનો પૃષ્ઠી નામની રાણીથી ઉત્પન્ન થયેલો અનંતરથ નામે રાજા થયો. તથા તેનો પુત્ર દશરથ નામે રાજા થયો. તેને દેહધારી લક્ષ્મી સરસ્વી કૌશલ્યા, કેકેયી, સુમિત્રા તથા સુપ્રજા નામની ચાર રાણીઠે હતી. હવે એક દહાડો હાથી, સિંહ, ચંડ તથા સૂર્યના સ્વપ્નથી સૂચિત થયેલા રામચંડ નામના ઘસદેવ પુત્રને કૌશલ્યાએ જન્મ આપ્યો. તથા હાથી, સિંહ, ચંડ, સમુદ્ર, લક્ષ્મી, અગ્નિશિલા, અને સૂર્યના સ્વપ્નથી સૂચિત થયેલા લક્ષ્મણ નામના વાસુદેવ પુત્રને સુમિત્રાએ જન્મ આપ્યો. ઘલી ઉત્તમ સ્વપ્નપૂર્વક કેકેયીએ જરત નામના પુત્રને, તથા સુપ્રજાએ શ-શુભ નામના પુત્રને જન્મ આપ્યો. વિદ્યા તથા વિનયથી યુક્ત, અને ઉત્તમ આશયોવાલા એવા તે ચારે પુત્રોથી, દાન, શીલ, તપ અને જાવથી જેમ ધર્મે, તેમ દશરથ રાજા શોભતા હતા. હવે ત્યાં જેમ ઘસદેવ અને વાસુદે-વને પરસ્પર પ્રીતિ હતી, તેમ શશુભ અને જરતને પણ પરસ્પર પ્રીતિ હતી.

હવે તે વચ્ચે નિધિલા નામની નગરીમાં દરિવંશના વાસવકેતુ ના-મના રાજાની વિપુલા નામની રાણીથી ઉત્પન્ન થયેલો જનક નામે રાજા હતો. તેની વિદેહા નામની સ્ત્રીએ ઉત્તમ સ્વપ્નપૂર્વક મહાતેજસ્વી પુત્ર અને પુત્રીને (જોડલાંને) જન્મ આપ્યો. તે વચ્ચે તે સૌધર્મા દેવલોકમાં રહે-નારા પિંગલ નામના દેવે પૂર્વજન્મના વૈરથી તે જોડલામાંથી પુત્રને દરી લીધો. પત્રી દયા આગ્રહથી તેણે કુંડલ આદિકથી તે ઘાણકને શાળા-રીને ઘેતાહરના ઘનમાં ઘોડી દીધો. તેટલામાં રયનૂપુર નગરના ચંડગતિ નામના વિયાધર રાજાએ તે પુત્રને લેઈને દર્પથી પોતાની પુષ્પવતી નામની

राणीने साँप्यो. पठी तेणे नगरमां उद्घोषणा करावी के, “आजे राजाने पुत्र थयो ठे;” पठी तेनी अत्यंत कांति होवाची तेनुं “जामंडल ” नाम पाड्युं. पठी ते जामंडल त्यां चंद्रगतिथी तथा पुष्पवतीथी लावन करातं थको कल्पवृक्षनी पेठे वृद्धि पामवा लाग्यो.

हवे अर्ही जनक राजाए पुत्रनी जाल नहीं मखवाची अनुक्रमे शोध रहित थइने पुत्रीनुं “सीता ” नाम पाड्युं. पठी तेणीने संपूर्ण यौवन वाली, तथा परणवाने लायक जाणीने जनक राजा वरनी चिंतारूपी स मुद्रमां स्वयंवररूपी नावें करीने बुड्यो; (अर्थात् स्वयंवरमंडप रच्यो. हवे एटलामां मातंग, रंग आदिक म्हेष्ठो, देत्यो जेम धर्मस्थानकने तेम जनक राजानी पृथ्वीने उपद्रव करवा लाग्या. त्यारे ते व्रतांत जनक राजाए मित्राश्ना दावाची दशरथने जणाव्यो, त्यारे पोताना पिताने अट कावीने रामचंद्रजी पोते रणसंग्राममाटे गया. एवी रीते रामचंद्रजी ज्यारे युद्ध करवामाटे आव्या, त्यारे ते म्हेष्ठ राजाउ नाशी गया, केम के सूर्यना किरणोआगल अंधकारना समूहो रही शकता नथी. पठी ते जनक राजा खुशी थइने रामचंद्रजीने पोताना नगरमां लाव्या, तथा ह पंथी तेमने सीताने आपवाने तेणे इव्युं.

एटलामां त्यां आवेला पीला केशवाला अने जयंकर एवा नारदने जोइने सीता जय पामीने तुरत नाशी गइ. ते बखते कोलाहल करती तथा क्रोधातुर थएली दासीउए ते नारदने गलेथी पकडीने घरमांथी क हाडी मेळ्यो. तेथी नारदे गुस्ते थइने, सीतानुं चित्र चीत्रीने, ते चित्र चंद्रगतिना पुत्र जामंडलने देखाव्युं. त्यारे ते जामंडल पण तेणीने पोतानी वेहेन नहीं जाणीने कामातुर थयो थको, ठीठरा पाणीमां जेम मत्स्य तेम उद्भिन्न थयो. पठी चंद्रगतिए पुत्रना उद्देगना कारणने जाणीने तुरत तेणे जनकने बोलाव्यो; तथा पठी तेनी पासे तेणे प्रीतिथी सीतानी मागणी करी; त्यारे जनके कछुं के, में ते रामचंद्रजीने आपेली ठे. त्यारे चंद्रगतिए कछुं के, जो के हुं ते सीतानुं हरण करवाने पण समर्थ हुं, ठतां मारी पासे वे देवाधिष्ठीत धनुष्यो ठे, तेपर जे बाण चडावे ते सीताने परणे. ते घात कबुल करीने जनके पोतानी नगरीमां आवी; ते घने धनुष्यो मंडपमां मुक्यां हवे ते बखते त्यां केटलाक रा-

जाउं तथा विद्याधरो पण आबी पढ़ोंच्या. वली ते समये त्यां चंद्रगति पण जामंडसहित आव्यो; तथा दशरथ राजा पण पोताना राम आदिक चार पुत्रो तथा वीजा राजाउंसहित त्यां आव्यो. पठी त्यां जनक राजाए सर्व राजाउंनो आदरसत्कार कयों. तेमां पण राम आदिकोनो विशेष प्रकारे कयों. हवे शुभ दिवसे सर्व राजाउं मंडपमां योग्य स्थानके वेठा वाद सीता पण मनोहर वेपने धारण करीने वाहनमां वेसीने त्यां आबी. पठी ते वलवान राजकुमारो तथा विद्याधरो ते धनुष्यो ग्रहण करवाने असमर्थ धवाघी नीचां मुखो करीने रह्या. पठी रामचंद्रजीए खुरशीपरधी उतरीने क्रीडा मात्रमांज ते धनुष्य लीधुं, तथा तेनी दोरीनो जयंकर टंकार कयों. ते समये सीताए पुष्पोना वरसादसहित रामचंद्रजीना कंठमां वरमाळा नाखी, अने लोकोए पण मोटो हर्षनाद कयों. पंठी वीजा धनुष्यने लक्षणे पण नमाव्युं, तेथी विद्याधरोए तेने पोतानी अठार कन्याउं परणावी. पठी शुभ दिवसे राम अने सीतानो विवाह थयो; वाद जरते पण जनक राजानी पुत्री जज्जासाथे लग्न कयुं. पठी दशरथ राजा पोताना चारे पुत्रोसहित पोतानी नगरीप्रते गया; अने वीजा राजाउं पण जनकनी रजा लेइने उत्सवसहित पोतपोताने स्थानके गया. हवे त्यां दशरथ राजा ते पुत्रोसहित सागररूपी वलवाली पृथ्वीने पाखावा लाग्या. हवे एक दहाडो दशरथ राजाए कंचुकी (नाजर) मारफते जिनझात्रुं नमण सुमित्रा पटराणीने मोकळाव्युं. अने वीजी राणीउंने पण तेणे हर्षसहित दासीउं मारफते ते मोकळ्युं; त्यारे ते दासीउं तरुण होवार्थी ते राणीउंने ते नमण तुरत पढ़ोच्युं, अने तेउंए पण ते नमणने नमस्कार कयों. हवे ते कंचुकी धुळ होवार्थी सुमित्राने ते नमण तुरत पढ़ोच्युं नहीं, तेथी पोताना मानजंगथी ते गळेफांसो खावा लागी. पठी राजाए विचार्युं के, सुमित्राने नमण नहीं पढ़ोचवार्थी ते गुस्ते थड् लागे ठे, एम विचारि तेने मनावचामाटे ते गया. त्यां तेणीने गळेफांसो खावानी तैयारी करती जोइने दशरथ राजाए कहुं के, अरे चंहे ! आ तें शुं करवा मांड्युं ठे ? एम कहेतां थकां राजाए ते पाश घोडीने तेणीने पोताना खोळामां वेसाडी. तेज वखते नमणसहित आवेला कंचुकीने राजाए कहुं के, तने केम वखत लाग्यो ? त्यारे तेणे पण

तेना जवावमां पोतानुं वृक्षपणुं सूचय्युं. पठी जरती खालोथी जयंकर मुखवाला, श्वेत केशोवाला, मंद मंद चालनारा, तथा कंपता एवा ते कंचुकीने जोड्ने राजाए विचार्युं के, खंडेररूप थएला घरनी पेठे, तथा थरधां मूलमांथी उखडेलां वृक्षनी पेठे असाध्य एवा आ शरीरनुं रक्ष करवामाटे कोइ पण समर्थ नथी. माटे हवे ज्यांसुधि मारुं आ शरीर पण धडपणथी जर्जरित थयुं नथी, त्यांसुधिमां हुं पण मारा आत्मसाधनमाटे प्रयत्न करीश. एम विचारि दशरथ राजा फरीने सजामां आव्या; त्यां केटलाक दिवसो वाद एक दहाडो तेउं मुनिने वांदवामाटे गया. पठी ते मुनिने नमिने राजा जेटलामां तेमनीपासे वेठा, तेटलामां जामंडल विद्याधर पण जमतो थको त्यां आव्यो. त्यां ते मुनिए सुखना कारणरूप एवा धर्मनो उपदेश देइने पुंडरिक गिरिनुं निर्मल माहात्म्य पण कयुं. पठी मुनिना कहेवाथी सीताने पोतानी वेहेन जाणीने, जामंडले तेणीने नमस्कार कयों. त्यारे तेणीए पण तेने आशिष आपी. पठी दशरथ राजा पोताना जन्मने सफल करवा माटे तीर्थप्रते चाल्या. चार पुत्रो तथा मंडलिको सहित मार्गमां पांच प्रकारनुं दान देता थका ते पुण्यने उपार्जन करवा लाग्या. वली मार्गमां आवतां दरेक गाम, नगर थने स्थानको प्रते ते जिनपूजनमां तत्पर रहेता. पठी अनुक्रमे शत्रुंजयप्रते आवीने तेमणे प्रभुने नमस्कार कयों, तथा केटलाक प्रासादो पण त्यां वंधाव्यां. वली तेमणे जकिथी गुरुने पूजीने विधिपूर्वक दान दीधुं, तथा पठी ते संघसहित त्यांथी नीचे उतर्या. पठी चंडप्रनास नगरमां सीताए पोते करावेला जिनमंदिरमां तेणीए चंडप्रज प्रभुनी स्थापना करी. एवी रीते त्यां तेणीए प्रतिमानी प्रतिष्ठा करीने तेनुं पूजन कयुं, तथा गुरुने प्रतिष्ठाजीने ते तीर्थमां प्रजावना करी. पठी दशरथ राजाए रेवताचखपर जइने, तथा त्यां नेमिनाथ प्रभुने पूजीने सुपात्रदानपूर्वक तीर्थोत्तार कयों. पठी घरट पंचतप्रते जवाने उत्सुक थएली केकेयी पतिनी आझा खेइने राम आदिक पुत्रोसहित त्यां गइ. त्यां घरटे घनावेला नेमिनाथ प्रभुना चेलमां तेणीए जकिथी महोत्सव कयों, तथा याचकोने पण दान थाप्युं. पठी त्यां ते प्रासादने जीर्ण थएहुं जोइ, तेणीए तेनो उत्तार कयों, तथा तेमां हंपेन्दी श्री नेमिनाथ प्रभुनी मूर्ति पण स्थापी. वली त्यां तेणीए महावीर

संबंधि सघडुं कार्य कयुं; तथा ते पापोनो नाश करनारुं तीर्थ तेणीना नाम्नी प्रसिद्ध थयुं. वली ढंक नगरमां कोशल्याए ऋषजदेव प्रभुनुं मंदिर वनावीने, गुरुपासे तेमां प्रतिमानी प्रतिष्ठा करावी. वली प्रजाववाली एवी सुप्रजाए पण वल्लजीपुरमां प्रतिष्ठामहोत्सवपूर्वक श्री शांतिनाथ प्रभुनुं उंचुं मंदिर वंधाव्युं. वली रामे कांपिड्यपुरमां तथा लक्ष्मणे वामनपुरमां (वणथलीमां) श्री ऋषजदेव प्रभुना प्रासादो कराव्यां. वली त्यां बीजा कुमारोए, सामंतोए, मंडलीकोए, तथा जामंडले पण जिनेश्वर प्रभुना मंदिरो वंधाव्यां. एवी रीते सर्व तीर्थोमां यात्रा करीने दशरथ राजा फरीने पाठा पोतानी उत्सवयुक्त नगरीमां हर्षथी पधार्या.

हवे संसारथी उद्भिन्न थएला राजाए सजामां आवीने राज्य माटे पोताना पुत्रोने बोलाव्या; त्यारे तेउंए पण त्यां आवीने नमस्कार कयों. हवे ते समये कपटनी पेटी सरखी केकेयीए श्वसर जाणीने जक्तिपूर्वक राजा पासेथी पूर्व थापेलां वे वरदानो माग्यां के, हे स्वामी ! मारां ते वरदानोथी मारा पुत्रने राज्य थापो ? तथा लक्ष्मण सहित राम चौद वपों-सुधि वनवासमां रहे. अकाळे वज्रपात सरखां ते वचनोने सांजलीने राजाने मूर्छा आवी; पठी संज्ञा आव्या वाद तेनुं मन अत्यंत उद्वेग पामवा लाग्युं. पठी ते व्रतांतनुं रामने जाणपणुं थवार्थी, तेज वखते पिताने नमस्कार करीने लक्ष्मण अने सीता सहित लोकोथी अनुमोदन कराता थका ते वनवास माटे चाल्या. पठी मस्तकविना जेम शरीर, नाशिकाविना जेम मुखनी शोजा, कीकीविना जेम आंख, पांढांविना जेम वेखडी, जखविना जेम तलाव, देवमूर्तिविना जेम मंदिर, विद्याविना जेम लक्ष्मी, सिंहविना जेम गुफा, सूर्यविना जेम आकाश तथा चंद्रविना जेम रात्री तेम रामविना अयोध्या शोजारहित थइ. पठी दशरथ राजाए जरतने राज्यपर वेसाडीने शुभ मनथी सत्यज्ज्ञति नामना मुनि पासे दीक्षा लीधी.

हवे वनने तथा गंजीर नदीने उलंगीने रामचंद्र विगेरे एक वडना वृक्षनीचे वेठा, त्यारे लक्ष्मणे कहुं के, आ देश कोशना जयथी हमणाज उज्जड थएलो खोगे ठे, केम के अर्हानां वृक्षो रसवाळां तथा खळां धान्यथी जरेलां ठे. एटलामां कोशक माणस त्यां आवी चढ्यो, त्यारे रामे तेने ते देशना उज्जड थवानुं मनोहर वाणीथी कारण पुठ्युं. त्यारे

ते माणसे कछुं के, अहीं सिंहकर्ण नामे राजा हतो, ते पोताना निय-
ममां रहीने जिनशिवाय देवने, के सुगुरु शिवाय गुरुने मानतो नहीं.
तेना ते नियमने सांजलीने सिंहोदर राजाए क्रोधथी तेने कहाडी मेढ्यो.
त्यारे ते पण जयथी नाशीने कंडंक दूर चाळ्यो गयो. एवी रीते देशना
उज्जडपणानुं कारण सांजलीने रामचंद्रजीए लक्ष्मण मारफते ते जेनीने
त्यां आदरथी स्थाप्यो. पठी एक दहाडो रामचंद्रजी कंडंक बहार गया
हता, त्यारे आकाशमांथी वे उत्तम विद्याधर मुनिउं त्यां उतर्या, त्यारे
सीताए जक्तिपूर्वक तेमने प्रतिलाज्या. त्यां देवोए आदरपूर्वक गंधो-
दकनी वृष्टि करी, तेनी सुगंध लेवा माटे त्यां तुरत जाटायु पक्षीआव्यो.
पठी त्यां ते वे मुनिउं पासेथी उत्तम धर्मोपदेशने सांजलीने ते जटा-
युने जातिस्मरण ज्ञान थवाथी, ते सीतापासे रह्यो. पठी ते मुनिउं पण
शाश्वता जिनोने नमवा माटे आकाशमार्गे चाळ्या गया.

हवे ज्यारे राक्षसछीपमां लंका नगरीमां, अजितनाथ प्रभु विहार क-
रता हता, त्यारे त्यां राक्षसवंशमां धनवाहन नामे राजा हतो. राक्षसोना इंद्र
एवा भीम नामना राजाए पोताना ते मोटा पुत्रने राक्षसी विद्या आपी
हती, त्यारथी ते राक्षसवंश थयो हतो. तेनो पुत्र महारक्ष जिनोना च-
रणप्रते ब्रमरतुल्य हतो, तथा तेनो पुत्र देवरक्ष दीक्षा लेइने मोक्षे गयो. एवी
रीते ते राक्षसवंशमां घणा राजाउं थइ गया बाद श्रेयांसप्रभुना तीर्थमां त्यां
कीर्तिधवल नामे राक्षसोना राजा थयो. तेणें वेताड्यपरथी श्रीकंठ नामना वि-
द्याधरने प्रीतिथी बोलावीने वानरछीपमां वसाव्यो. ते छीप व्रणसो योजनना
मानवालो हतो, तथा त्यां किष्किंध नामे पर्वत, अने किष्किंधा नामनी
नवी राजधानीनी नगरी थइ. पठी ते लोको वानरछीपवासीना नामथी प्रसिद्ध
थया, तथा त्यां अनुक्रमे तेउंए वांदरापणाना थंगने करनारी विद्या साधी.
हवे ते श्रीकंठनो पुत्र वज्रकंट, तथा एवी रीते घणा राजाउं थया बाद
श्री मुनिसुव्रतस्वामिना तीर्थमां घनोदधि नामे राजा थयो. वली ते व-
खते लंकां नगरीमां तडित्केश नामे राजा हतो; तथा तेउं वने वचे घणो
स्नेह हतो. ते समये किष्किंधा नगरीमां घनोदधिनो पुत्र किष्किंधि हतो.
अने लंकामां तडित्केश पठी सुकेश नामे राजा थयो. पठी विद्याधरना
नायक अशनिवेगे जितेला एवा लंका अने किष्किंधाना राजाउं पाताळ.

लंकामां गया. त्यां पाताललंकामां सुकेशराजानी इंद्राणी नामनी स्त्रीथी उत्पन्न थएला माली, सुमाली, अने माध्यवान नामना व्रण पुत्रो हता. केष्किंधी राजाने श्रीमाला नामनी राणीथी आदित्यरज तथा रुद्ररज नामना वे प्रतापी पुत्रो थया हता. हवे किष्किंधि राजा मेरुपर शाश्वती जेनप्रतिमाने नमीने मधुपर्वतपर किष्किंध नामतुं नगर वसावीने रह्यो. हवे सुकेशना क्रोधावमान थएला एवा ते व्रणे पुत्रोए लंकामां आवीने वरथी अशनिवेगनाचाकरने मार्यो. पठी किष्किंधा नगरीमां माली राजा थयो, तेने अने आदित्यरजने परस्पर प्रीति थइ. हवे अशनिवेगना पुत्र सहस्रार नामना राजाने चित्रसुंदरी नामनी स्त्रीथी इंद्र नामे पुत्र थयो. तेणे इंद्रनी पेठे पोताना लोकपालोने स्थाप्या; तथा फरीने पातललंकामां वानरोने तथा राक्षसोने स्थाप्या. हवे त्यां रहेता सुमालीने रत्नश्रवा नामे विद्याने धरनारो पुत्र थयो; तेनी कैकसी नामे स्त्री हती. तेनो म-दोद्धत पुत्र दशमुख नामे हतो; तथा कंठमां स्थापन करेला नव रत्नना हारमां पडतां प्रतिविंबोथी तेनुं ते नाम सत्यार्थने सूचवतुं हतुं. वली ते-वीज रीते ते कैकसीए अनुक्रमे कुंजकर्ण, मुर्षणखा, तथा विज्जीपण ना-मना थपत्योने पण जन्म आप्यो. पठी माताना मुखथी पोताना तेवी रीतना पराजवने सांजलीने तेउं व्रणे विद्यासाधनमाटे जीमारण्यमां आख्या. त्यां दशग्रीवने (रावणने) एक हजार विद्याउं सिद्ध थइ; कुंज-कर्णने पांच तथा वीज्जीपणने चार विद्याउं सिद्ध थइ. हेमवती नामनी स्त्रीथी उत्पन्न थएली मंदोदरी नामनी विद्याधरनी कन्याने रावण परण्यो हतो. वली ते वीजी ठ हजार विद्याधरोनी कन्याउंने पण परण्यो हतो, तेम तेना गुणोथी रंजित थएली वीजी पण केटलीक कन्याउंने ते परण्यो हतो. कुंजकर्ण पण महोदर राजानी तडिन्माला नामनी कन्याने परण्यो हतो. वली विज्जीपण पण पितानी आझाथी हर्षपूर्वक वीर नामना विद्याधरनी पंकजश्री नामनी पुत्रीने परण्यो हतो. हवे मंदोदरी राणीए अनुक्रमे शुभ्र खममां इंद्रजित तथा मेघवंत नामना वे पुत्रोने जन्म आप्यो. हवे रावण इंद्र विद्याधरना सेवक वैश्रवणने जीतीने पुष्पकवि-मान सहित लंकामां आख्या. पठी इंद्रना सेवक यमने जीतीने तथा न-रकोने जांगीने तेणे पोताना मित्र आदित्यरजने किष्किंधा नगरी आयी.

वली तेणे नवुं राक्षसपुर वसावीने रक्षसरजने आप्युं; हवे आदित्य-
जनो पुत्र वलवान वाली नामे थयो. वली तेने सुग्रीव नामनो अद्भुत-
राक्षसी पुत्र हतो; तेनी नानी कन्या श्रीप्रज्ञा नामे हती. रक्षसरजने पृ-
थ्वीमां प्रख्यात एवा हरिकांता स्त्री श्री नल अने नील नामना वे पुत्रो थया. हवे
आदित्यरजे पोताना राज्यपर वालीने, तथा सुग्रीवने युवराजपर वेसाडीने
पोते दीक्षा लीधी. आदित्यरजना पुत्र खरदूषणे चंद्रोदर राजाने जीतीने,
तथा सुर्पणखाने हरीने पातलखंकां लेइ लीधी. मंदोदरीना कहेवाथी रावणे
क्रोधरहित थइने खरदूषणने वेहेननो स्वामी करीने राज्यपर वेसाड्यो;
हवे चंद्रोदरना मृत्युवाद तेनी स्त्री अनुराधाए वनमां रहीने विराध ना-
मना गुणवान पुत्रने जन्म आप्यो; एक दहाडो रावणे वानरपति बाजीने
वलवान जाणीने, सहन नहीं करवाथी तेने दूत मारफते बोझाव्यो. अ-
रिहंत प्रभुविना बीजाने नहीं नमता एवा ते वालीने जाणीने रावणे तेनी
साथे लडाइ करी. तेमां वालीए रावणने चंद्रहास खड्गसहित जीतीने कैद
कयो; तथा चारे समुद्रप्रते फेरव्यो. पठी रावणने ठोडीने वालीए वैरा-
ग्यथी पोताना राज्यपर सुग्रीवने वेसाडी दीक्षा लीधी. पठी सुग्रीवे श्री-
प्रज्ञाने रावणने थापी, तथा चंद्रशिम नामना वालीना पुत्रने तेणे यो-
वराज्यपर वेसाड्यो. हवे एक दहाडो रावण रत्नवतीने परणवाने वेता-
ट्यप्रते चाव्यो, तेटखामां तेनुं विमान अष्टापदपर स्वखित थयुं. ते स्व-
खित थवाना कारणरूप प्रतिमामां रहेला निश्चल बाझिने तेणे जोयो.
त्यारे तेणे विचारुं के, हजु पण था माराप्रते क्रोधयुक्त थइने कपट्यी
साधुपणुं सेइने वेगो वे, माटे हवे तो था पर्वतसहित तेने हुं सवणस-
मुद्रमांज फेंकी देउं. एम विचारि ते पृथ्वीने फाडीने पर्वतनी नीचे गयो,
तथा त्यां तेणे पोतानी हजार विद्यानुं स्मरण कयुं. पठी तेणे ते पर्वतने
अपर उभाव्यो, त्यारे तेपरना शिखरो तडतडाट शब्दो करवा लाग्यां,
तथा ऊरपाउं ऊणऊणाट करतां थकां वेहेवा लाग्यां; त्यारे बाजीए वि-
चारुं के, अरे ! था दुष्ट ! मारापर मत्सर खावीने शुं था तीर्थनो नाश
करसे ? माटे हवे तो हुं निःसंग ठतां पण तेने शिद्धामाटे मारुं जरा
यस यतावुं. एम विचारि ते बाजी मुनीश्वरे पोताना पगना डाया पगना
अंगुनाथी अष्टापदने जरा दयाव्यो. त्यारे रावण त्यां दयाइने रुविर थ-

मतो थयो, तथा दीननी पेठे धराडा मारी रडवा लाग्यो. एवी रीते तेना दीन खरने सांजलीने दयाबु वालीए ते कार्य तजी दीधुं; केम के तेनुं कार्य क्रोधयी नहीं, पण तेने शिक्षामाटे हुतुं. पठी रावण पर्वतनीचेयी नीकलीने, तथा वालीने खमावीने प्रभुने पूजवामाटे जरते वनावेलां ब्येत्यमां गयो. त्यां पोतानी स्त्रीसहित तेणे जकिथी आठ प्रकारे प्रभुने पूज्या; तथा (तार तुटवाची) पोतानी नसने पण तेमां जोडीने तेणे वीणासहित त्यां नृत्य कर्युं. ते वखते त्यां धरणेंद्र आव्या, तथा, तेनी (रावणनी) जकिथी संतुष्ट घडने तेने वरदान मागवानुं कछुं. त्यारे रावणे कछुं के, मारी अरिहंत प्रभुमांज जकि रहो ? एम कहेवाची ते धरणेंद्र तेने “अमोघशक्ति” तथा केटलीक विद्याउं आपीने पोताने स्यानके गयो. पठी रावण पण त्यां तीर्थकरोने नमीने नित्यालोक नामना नगरमां गयो. तथा त्यांची रत्नावलीने परणीने ते लंकांमां आव्यो. वाली मुनिराज पण घातिकर्मोना क्षययी केवलज्ञान पामी सुरासुरोयी सेवाता थका मोहे गया. साहसगतियी मागणी कराती, एवी ज्वलन-शिख विद्याधरनी तारा नामनी मनोहर कन्याने सुग्रीव परण्यो. तेणीनी साथे जोगबिद्यास जोगवतां थकां सुग्रीवने अंगद थने जयानंद नामना वे उत्तम पुत्रो थया. पठी ते साहसगति तारायी उगायावाद हिमवंत पर्वतपर जडने तेणीने हृदयमां स्मरतो थको विद्या साधवा लाग्यो. हवे रावण पण खरदूषण आदिक विद्याधरो तथा सुग्रीवसहित इंद्र विद्याधरोने जीतवाने चाड्यो. त्यां रेवा नदीना कांठापर ते प्रभुने रत्नपीठपर स्थापीने जकिथी तेना पाणी तथा कमलची पूजवा लाग्यो; पठी त्यां ते ध्यानमां लीन थया घाद थकस्मात् नदीमां पूर आववाची ते जिनपूजा विखराइ गइ. ते जोइ रावण क्रोधायमान थयो; त्यां कोइक विद्याधरे आवीने तेने कहुं के, हे स्वामी ! आ जखनो प्रवाह माहृप्मतीना स्वामी सहस्त्रांशुए ठोड्यो ठे. तेणे पहेलां पाणीने अटकावी राख्युं हुतुं, तथा पठी तुडुं कर्युं ठे; थने ते आत्मरक्षक राजाउं तथा स्त्रीउंसहित अर्हो नजदीकमांज ठे. ते सांजली रावणे क्रोधयी तेने जीतवामाटे राक्षसोने मोकळ्या, त्यारे तेउं उपद्रव पामीने रावणपात्ते पाठा आव्या, पठी रावण पोते त्यां जइ तेने जीतीने पोताना कोडाहसयुक्त शिविरमां

લાવ્યો. પઠી તે હર્ષિત થઈને જેટલામાં સજામાં આવી વેગે, તેટલામાં આકાશમાર્ગેથી ત્યાં કોણક મુનિ આવ્યા, ત્યારે રાવણે તેની પૂજા કરી. પઠી તે શતવાહુ મુનિને કહ્યું કે, આ મારા પુત્ર છે, તે સાંજલી રાવણે તુ-
રત તે સદૃષ્ટાંશુને ઓઢી મેલ્યો, ત્યારે તેણે પણ દીક્રા લીધી. પઠી તે દ-
યાહુ રાવણે નારદના વચનથી મરુત રાજાના યજ્ઞની હિંસાને નિવારણ
કરી. પઠી રાવણની આજ્ઞાથી કુંજકર્ણાદિકો હુલ્લંઘ્ય નગરમાં રહેલા ઇંદ્ર
વિદ્યાધરના નલકુવર નામના દિક્ષપાલને જીતવા ગયા. ત્યાં નલકૂવરે આ-
શાલી વિદ્યાર્થી પોતાના નગરની આસપાસ સો જોજનો અગ્નિમય કિલ્લો
કર્યો. તે તરફ નજર માંડવાને પણ અશક્ત થયેલા એવા તે કુંજકર્ણાદિ-
કોએ રાવણપાસે આવી તે વ્રતાંત તેમને જણાવ્યો. ઇંદ્રલામાં રાવણપ્રતે
અનુરાગવાલી થયેલી ઉપરંજા નામની નલકુવરની સ્ત્રીએ તેની (રાવણની)
પાસે આવીને તે આશાલી વિદ્યા તેને આપી. પઠી તે વિદ્યાર્થી રાવણે તે
અગ્નિગદને દૂર કરીને, હુલ્લંઘપુર હાથ કર્યું, તથા ત્યાં તેને સુદર્શન ચક્ર
પ્રાપ્ત થયું. પઠી ત્યાં તે નલકૂવરને તે નગરનો તેણે સ્વામી સ્થાપ્યો, તથા
તેની સ્ત્રીને “ પરસ્ત્રી ” જાણી, ષોગવ્યાવિના તેણે તેને પાઠી સોંપી. પઠી
રાવણે પોતાના સૈન્યથી વૈતાલ્યપર રહેલા રથનૂપુર નગરને ઘેરો ઘાલ્યો,
ત્યારે તે નગરનો સ્વામી ઇંદ્ર વિદ્યાધર પણ ક્રોધથી તેનીસાથે લડવાને
આવ્યો. ત્યારે રાવણે તેને કહ્યું કે, આ સૈન્યને ફોકટ શામાટે આપણે
હુણાવીએ, આપણ વચ્ચેને વેર હોવાથી, આપણ વચ્ચેજ લડીયે. પઠી વચ્ચે
હાથીપર ચડીને વિદ્યાયુક્ત હૃથીઆરોને વરસાવી લડતા થકા પર્વતોને
કંપાવવા લાગ્યા, તથા દેવોને પણ જય આપવા લાગ્યા. પઠી ઠલને જા-
ણનાર રાવણ પોતાના હાથીપરથી કુદીને તેના હાથીપર ગયો, તથા તેને
ઘાંધી લાવીને તે પાઠો પોતાના હાથીપર આવ્યો. તે વચ્ચે રાક્ષસોન
સૈન્યમાં જયજય શબ્દ થઈ રહ્યો, તથા વિદ્યાધરના સૈનિકોનાં મુખો નીચ
થયાં. પઠી ત્યાંથી તે રાવણ પાઠો લંકામાં આવ્યો, અને ત્યાં પક્ષિને જે
પાંજરામાં, તેમ તેણે ઇંદ્રને કેદખાનામાં નાંખ્યો. પઠી લોકપાલોસહિત સ-
હસ્રારે રાવણને નમીને તેની પાસેથી પુત્રજિક્ષા માગી. ત્યાં વિનયથી આ-
શ્ચર્ય થયેલા રાવણે કહ્યું કે, જો તે મારી નગરીને તૂળ કાષ્ઠાદિકથી ર-
હિત કરીને જલ અને પુષ્પોથી સીંચે તો હું તેને ઓઢું. ત્યારે તે વાત

सदृशारे पण कबुल करीने तेने ठोडाव्यो, पठी इंडे रयनुपूरमां कळने
बेराग्यची दीक्षा लीधी, तथा घणो काल तप करी, कर्मोना ह्मणे
मोक्षे गयो. ह्मणे एक दहाडो गुरुना मुखची रावणे, नहीं झुती पडे न
रखीधी पोताना मरणने जाणीने गुरुना वाक्यनो निपेध कयों.

ह्मणे आदित्य नगरमां प्रह्लादनो केतुमती नामनी स्त्रीची कळने
एलो पवनंजय नामनो विद्याधर पुत्र हतो. ते माहेंद्र नगरना कळने
माहेंद्र राजानी हल्लुंदरी नामनी राणीची उत्पन्न घएली कळने
नामनी कन्याने परएयो हतो. पवनंजयने कोष्टए तेंणिना विरे चंड मंड
समजाव्याची ते तेने घोळावतो नहीं, पण ते तो महानर्तक हतो. तेने
डुःखे करीने ते पोतानो काल निगेमन करती हती. पण तेने
स्वामि परएने जीतवा जता एवा राक्षसराजाए प्रह्लादराजाए कळने
माटे दूतने मोकल्यो. त्यारे पवनंजय विनयची पिताने कळने
मनी आझा खेडने, ते माताने नमवा माटे गयो; त्यां ठेजे नेताने कळने
जनमुंदरीने पण जोड. त्यां नमती एवी पण पोतानी स्त्रीची कळने
सैन्यसहित आकाशमार्गे चालतो थको एक तलावपर पडोने कळने
(स्वामिना)विद्योगची पीडित घएली चक्रवाकीने जोडने कळने
निदोष स्त्रीने ते पण संजालया लाग्यो. पठी त्यां रात्रि कळने
साथे तुरत थंजनाना आवासप्रते आव्यो, तथा कळने
दीठी. पठी त्यां पवनंजये तेणीने मधुर वाक्योची कळने
भोगविलास कयों; पठी ज्यारे प्रजाते ते जवा कळने
तीए तेने कलुं के, हे स्वामी ! जो आची ह्मणे
आपे ते वावतनी मारी संजाल करवी. त्यारे कळने
माटे वींटी आपीने कलुं के, तारे डरवुं नहीं कळने
ताना शिधिरमां गयो. ह्मणे थंजनानो गर्ज कळने तेने
केतुमतीए आक्षेपची तेणीने कलुं के, कळने वत्स !
कलंक आपनारुं शुं कार्य कर्युं ? पति हे कळने ज माणस
जिणी ते क्यांची घड ? त्यारे ते थंजन कळने आदीकमांज
खाडीने सासुने एत रीते पतिना कळने
तुर घएली केतुमतीए सीपाइत सदि कळने थकी पू-

મોકલાવી આપી. ત્યારે તેના પિતાએ પણ તેણીને દોષયુક્ત જાણીને વસંતતિલકા નામની દાસી સહિત તેજ વચ્ચે ઘરમાંથી કઢાડી મેલી. પછી રાજાના હુકમથી તેણીને કોઈ પણ ગામમાં આશ્રય નહીં મલવાથી તે વનમાં ગઈ, ત્યાં એક ચારણમુનિને જોઈને તેણીએ હર્ષથી તેમને નમસ્કાર કર્યો. પછી ત્યાં વસંતતિલકાએ સર્વ વૃત્તાંત મુનિને કહીને તેણીનો સઘસો કર્મવિપાક પૂઠ્યો. ત્યારે મુનિએ કહ્યું કે, હાંતક નામના દેવસો-કથી ચલેલો જીવ આ શ્રંજનાસુંદરીનો પુત્ર થશે, તથા તે વિદ્યાધર થઈને મોઢો જશે. હવે પૂર્વે કનકરથ રાજાની લક્ષ્મીવતી અને કનકોદરી નામે બે રાણીઝં હતી, તેમાં લક્ષ્મીવતી જૈનધર્મ પાલનારી હતી. એક દહાડો તે કનકોદરીએ લક્ષ્મીવતીની જિનપ્રતિમા લીધી. તથા તેણીને તે અવજ્ઞા કરવા લાગી, પણ પછી સાધવીઝંના કહેવાથી તે તેની આરાધના કરવા લાગી. ટેવટે ધર્મના બોધથી તે કનકોદરી દેવી થઈ. તથા ત્યાંથી ચલીને તે આ તારી શ્રંજના નામે સહી થઈ ઠે, તેણીએ પૂર્વે જિનપ્રતિમાની આસાતના કરી હતી, તેથી આવી રીતે તે હુઃસી થઈ ઠે. પછી તે મુનિએ શ્રંજનાસુંદરીને કહ્યું કે, હવે તે તારું કર્મ ઘણું સરું જો-ગવાઈ ચુક્યું ઠે, માટે હવે તું જૈનધર્મ શ્રંગીકાર કર? અને અત્યંત સુખ માટે તે કર્મરૂપી વેરીઝંને તું હણ? પછી ગંધર્વોના સ્વામી મણિચૂડની આજ્ઞાથી ગુફામાં વસતાં થકાં તેણીએ એક અદ્ભુત પુત્રને જન્મ આપ્યો. ત્યાં તેણીને દીન મુલવાલી અને રહતી જોઈને પ્રતિસૂર્ય નામનો વિદ્યાધર પોતાની વેદેન કરીને વિમાનમાં બેસાડી ચાલવા લાગ્યો. વિમાન વેગથી ચા-લતું હતું, તેથી તે ઘાસક માતાના ચોલામાંથી એક પર્વતપર પડી ગયો. ત્યારે તેના શરીરના ખારથી તે પર્વત ચૂર્ણ થઈ ગયો. પછી તે પ્રતિસૂર્ય વિદ્યાધરે તુરત તે અલંદ ઘાસકને પૃથ્વીપરથી લાવીને શ્રંજના વેદેનને સોંપ્યો. પછી તે પ્રતિસૂર્ય તેણીને પોતાના હનુરુદ્દ નામના નગરમાં લાવીને આનંદથી તેના મનોવાંઝિન પૂરવા લાગ્યો. આ ઘાસક જનમતાંજ હનુરુદ્દમાં આવ્યો ઠે, એમ જાણી તે વિદ્યાધર મામાણ તેણે હનુમાન નામ પાડ્યું; અને પછી તે અનુક્રમે વૃદ્ધિ પામવા લાગ્યો.

હવે પવનંજય પણ વરુણસાથે સંધિ કરીને, તથા રાવણની કૃપા મે-લવીને પોતાના નગરમાં આવ્યો. ત્યાં પોતાની સ્ત્રીનો વ્રતાંત જાણીને, સે-

दयुक्त धयो थको ते पोताना ससराने घेर आव्यो, त्यां पण तेणीने नहीं जोवाथी ते वनवनप्रते जमवा लाग्यो. त्यां पण तेणीने नहीं जोवाथी शून्य मनवाला थयां थकां तेणे पोताना आपघातनो विचार प्रहसित मित्र मारफते नमस्कार पूर्वक पिताने कहेवराव्यो. त्यारे प्रव्हाद पण पवनं-जय तथा थंजनाने शोधवा माटे विद्याधरो सहित वेगथी पृथ्वीपर जमवा लाग्यो. हवे पवनंजय (स्त्रीना) वियोगदुःखने सहन नहीं करी शक-वाथी जेटखामां थग्निमां प्रवेश करतो हतो, तेटखामां तेने प्रव्हादे जोयो. त्यारे प्रव्हादे तेने कहुं के, हे पुत्र ! तूं आ अविचार्युं कार्य नहीं कर ? थने नीतिमार्गने थंगीकार कर ? ते एम कहे ठे, तेटखामां तेणे मोक-लेखा विद्याधरो त्यां थंजनासहित आव्या. पठी थानंदित थएला ते स-घळाळं प्रतिसूर्यना उपरोधथी महोत्सवपूर्वक हनुरूप नगरमां आव्या. पठी तेठं सर्वे थानंदथी पोतपोताने स्थानके गया, तथा पवनंजय थने थंज-नासुंदरी पुत्र सहित त्यांज रह्या. हवे लोकोने हर्ष आपनारो हनुमान पण सर्व कळाळं मेखवीने यौवन अवस्थाने पाम्यो. हवे वरुण साथेना सं-ग्राममां हनुमानतुं अद्भुत वल जोडने रावणनी तेनापर मेहेरवानी थड. पठी ते वरुणनी पुत्री सत्यवतीने, तथा खरदूषणनी पुत्री थनंगकुसुमाने थने वीजी पण घणी स्त्रींने परण्यो. पठी रावण सूर्यप्रमुख विद्याधरोने जीतीने, तथा इंद्रनी पेठे तेमने पण चाकररूप करीने सुखेथी राज्य पाखवा लाग्यो.

हवे दंडका थरएमां ज्यारे रामचंद्रजी रह्या हता, त्यारे लक्ष्मणे पण त्यां क्रीडाथी जमतां थकां वनमां एक खड्ग जोयुं, त्यारे पोताना कृत्रीय-पणाथी ते खड्ग खेडने तेणे वांसनी जाळीमां मार्युं; तेटखामां त्यां पोतानी पासे, तेथी कोडना ठेदाएला मस्तकने तेणे जोयुं; ते जोड ते खेदथी वि-चारवा लाग्यो के, थरे ! में कोड निरपराधी मनुष्यने मार्यो ! ! पठी तेने खेडने रामपासे आवी ते व्रतांत तेमने कह्यो; त्यारे रामे कहुं के हे वत्स ! आ तें ठीक कर्युं नहीं. आ चंद्रहास नामतुं खड्ग ठे, थने जे माणस ताराथी हणायो, ते थानुं साधन करनारो ठे, माटे अहीं नजदीकमांज तेनो कोड उत्तरसाधक पण होवो जोडण.

हवे एटखामां सुर्पणखा पोताना पुत्रने विद्यासिद्ध जाणती थकी पू-

जाना उपकरणो लेइने त्यां आवी; पण त्यां तो तेणे पोताना पुत्रनुं-
 मस्तक ठेदापुं जुं; त्यारे ते रावणनी वेहेन सुर्पणखा विलाप करवा
 लागी के; थरे पुत्र शंभुक! आवी रीते कालथी वेरीरूप थएला एवा कया
 माणसे तने यमने मंदिरे पढोंचतो कयों? पठी त्यां पडेला पगळाने
 अनुसारे ते जवा लागी, तो त्यां तेणे कामदेव सरखा रूपवंत राम-
 चंद्रजीने जोया. त्यारे तेना रूपथी मोहित थइने वैरजावने धीसरी
 जइने, तथा शोक तजीने जोगविलास माटे ते रामचंद्रजीने प्रार्थना क-
 रवा लागी, माटे धिक्कार ठे, तेवी छीउने!! पठी रामचंद्रजीए तेणीने
 कथुं के हुं तो छी सहित तुं, माटे तुं लक्ष्मणपासे जा? त्यारे लक्ष्मणे
 पण “जाइनी छी” जाणीने तेणीने तजी दीधी. एवी रीते वने जगोएथी
 व्रष्ट थएली ते दुष्ट सुर्पणखा त्यांथी पोताना स्वामीपासे गइ, थने माथुं
 कुटीने तेणीए पुत्रना मृत्युनो वतांत कह्यो. त्यारे चौद हजार सुजट वि-
 थाधरो सहित खरदूपणादिक रामपासे लडवाने आव्या. त्यारे रामचंद्र-
 जीए लक्ष्मणने कथुं के, हे वत्स! हुं आ शत्रुने मारी आतुं त्यांसुधि
 तुं थईं रहे? थने आ प्रजाववंती सीतानुं तुं रक्षण करजे? त्यारे लक्ष्मणे
 कथुं के, हे ज्येष्ठबंधु! आप थईं रहो? थने हुं एक लीलामात्रमांज
 तेमने हणीने आवीश, माटे मने आप युद्धमाटे आइआ आपो? त्यारेवली
 रामचंद्रजीए कथुं के, हे वत्स! ज्यारे त्यां तने वेरीतरफथी कंइ पण
 संकट आवे त्यारे तुं मने सिंहादथी खबर करजे? एटसे हुं तुरत आवी
 शत्रुने नाश करीश. पठी लक्ष्मण पण रामनी ते आइने मस्तकपर च-
 डावीने तथा तेने नमीने, धनुष्यना टंकारोथी तथा जुजास्फोटोथी शत्रु-
 ने घास पमाडतो थको त्यां गयो. एवी रीते वेरीरूपी हाथीउप्रते सिंहा
 सरखा लक्ष्मणने क्रोधापमान थएलो जोइने दुष्ट एवी चंद्रनखा रावण-
 पासे पोताना जरतारनी मदद माटे गइ, थने कहेवा लागी के हे जाइ!
 दंडकारण्यमां कोइ वे देवसरखा पुरुषो आवेला ठे, तेंउण तपमां रहेवा
 तमारा जाणेजने मारी नांख्यो ठे. तेथी मारां वचनथी तमारो जमाइ ते-
 मने मारवा गयो ठे, थने त्यां ते लक्ष्मणनी साथे युद्ध करे ठे, वली तेनो
 मोटो जाइ रामचंद्रजी लक्ष्मणना तथा पोताना वलथी, थने पोतानी श्री
 सीताना रूपथी जगतने तो ठण समानज गणे ठे, ते सीताना रूपथी गौरी तो

हूर घण्टी ठे, रंजा तो हूणाइ गइ ठे, इंझाणी तो मपीरूप थइ ठे, मेनका तो पोताना पुण्णोनेज निंदे ठे, मृगी तो प्रशंसाविनानी थइ ठे, तिलोत्तमा तो तख समानज थइ ठे, सावित्री तो खज्जायुक्त थइ ठे, लक्ष्मी तो हूखी थइ ठे, प्रीति अग्रीतिने उत्पन्न करनारी थइ ठे, तथा रति तो दुःखना जाजनरूप थइ ठे, माटे खरेखर ते सघली स्त्रीउंना रूपोने हरी-नेज तेणीने घनावेली लागे ठे, तेथी हे जाइ ! ते सीता तमोनेज योग्य ठे. बली ज्यांसुधि ते सीता तमारा हाथमां आवी नथी, त्यांसुधि तमारं आ राज्य, दीव्य रूपवाली स्त्रीउं, अद्भुत लक्ष्मी, तथा बल, ते सघलुं हुं कंइ हिसावमां लेखती नथी. ते सांजलीने सीतामां आसक्त थएलो ते रावण तेज समये पुष्पक विमानमां वेसीने, रामथी पवित्र थएला ते दंड-कारण्यमां गयो. त्यां रामरूपी गरुडना तेजथी सर्प सरखा ते रावणनुं अ-जिमानरूपी जेर उतरी गयुं, त्यारे तें मनमां विचारवा लाग्यो के, आ सीता तो त्रणे जगतमां अद्भूत एवी ब्रह्मानी कोइ अलौकिक सृष्टिरूप ठे, अने आ राम दुष्टोने शिक्षा करवाने समर्थ ठे, माटे हवे शुं करवुं ? एम विचारतां घकां तेणे अवलोकिनी वीद्यानुं स्मरण कर्युं; त्यारे ते वि-या पण तेनी पासे हाजर थइ, त्यारे रावणे तेणीने सीताना हरणनो उ-पाय पुठवाथी ते कहेवा लागी के, समुद्रने हाथेथी तरवो, अग्निमां प-डवुं, तथा सिंहना मुखमां हाथ नाखवो, ते सघलुं सेहेलुं ठे, पण आ कार्य तेथी पण दुष्कर ठे. पण आ राम, लक्ष्मणनो सिंहनाद सांजलीने संकेत प्रमाणे त्यां जशे, अने पठी तुं सुखेथी सीताने लेइ शकशे, माटे तुं कहे तो तारे माटे हुं ते कार्य करूं. त्यारे रावणे तेम करवानुं कहेवाथी तेणीए लक्ष्मणना सिंहनाद सरखो शब्द कयों, त्यारे रामचंद्रजी पण ते संकेत प्रमाणे त्यां दोड्या. एटलामां ते अधम रावण पण, तेना जोवाथी डरती एवी सीताने हरीने चालवा लाग्यो. त्यारे ते सीता पण वारंवार पोकार करवा लागी के हे तात ! हे स्वामी ! हे जाइ ! आ जयंकर माणसथी तमो मारूं रक्षण करो ? एवी रीतनी सीतानी दीन वाणी सांजलीने क्रोधा-तुर थएलो जटायु पक्षी, तेणीने धीरज आपीने पोताना नखोथी राव-णनुं मुख चीरवा लाग्यो. त्यारे क्रोधायमान थएला रावणे तखवारथी ते जटायुने मारी नांरयो, अने तेथी वधारे जयजीत थएली सीता चामंड-

खने याद करवा लागी के, हे नामंडल ! तूं मारुं रक्षण कर ? ते सांजळी नामंडलनो अनुयायि रत्नजटी नामनो वीद्याधर तेणीने सीता जाणीने रावण तरफ दोड्यो, त्यारे पाठल दोडता आवता ते रत्नजटीने रावणे पोतानी विद्याउथी तेनी विद्याउने ह्णीने पृथ्वीपर पाडी नांख्यो. पठी विघ्नरहीत पोताने स्यानके जश्ने, तेणे पोताने नहीं इछती एवी ते सीताने खेचरीउनी तपासनीचे रमणोद्यानमां राखी.

हवे एटलामां रामचंझजीने त्यां थावेला जोइ, शत्रुउने ठोडी लक्ष्मण तेमने कहेवा लाग्या के हे ज्येष्टबंधु ! सीताने एकली ठोडीने तमो अहीं केम थाव्या ? त्यारे रामचंझजीए कछुं के, तमारा सिंहनादथी हुं अहीं थाव्यो तुं. त्यारे लक्ष्मणे कछुं के, में कंइ सिंहनाद कयों नथी, माटे खरेखर आपणने कोइए ठग्या ठे. माटे हवे जेटलामां हुं शत्रुउने ह्णीने त्यां थावुं, तेटलामां तमो त्यां जइ सीतानुं रक्षण करो ? ते सांजळी राम पण उतावळथी त्यां चाट्या. त्यां आवतांज सीताने नहीं जोवाथी तुरत ते मुर्छा खाइ पड्या; तथा पठी वनना वायुथी संज्ञा थाव्या याद बहुज रडवा लाग्या. पठी अहीं तहीं जमता एवा रामे, मृत्युनी अणीपर रहेला जटायुने नवकारमंत्र संजळावी देवलोकां पद्मोचाड्यो.

एटलामां मुजटोसहित खरदूपणने ह्णीने लक्ष्मण विराध नामना मित्रसहित रामनीपासे थाव्यो. त्यां रामचंझजीने आंखोमां अश्रुसहित तथा उदास थएला जोइने लक्ष्मणे कछुं के, हे ज्येष्टबंधु ! हुं शत्रुउने जीतीने तमोने नमवामाटे थाव्यो तुं; तो आप थाम उदास केम ठो ? तथा ते पूज्य एवां सीताजी क्यां ठे ? त्यारे रामे सीताहरणनो व्रतांत कळो; त्यारे लक्ष्मणे पण कछुं के, खरेखर ते कार्य माटेज कोइ कपटीए सिंहनाद कयों. माटे हे जाइ ! हवे तमो कायरपणुं तजो ? अने आपणे तेनी शोध करीयें; पठी रामचंझजी लक्ष्मण सहित त्यां जमवा लाग्या. पठी रामचंझजीए पाताळलंकांमां खरदूपणना पुत्रने जीतीने विराधने गादीपर वेंसाड्यो.

हवे किष्किंधा नगरीमांथी सुग्रीव ज्यारे क्रीडा करवामाटे बहार गयो हतो, त्यारे साहसगति नामनो विद्याधर त्यां थाव्यो. तेणे सुग्रीवनी तारा नामनी स्त्रीपर आसक्त थवाथी, व्रतारिणी नामनी विद्याथी

सुग्रीव सरलुं रूप कर्तुं; अने जेटखामां ते अंतःपुरमां जवा लाग्यो, एट-
खामां खरो सुग्रीव पण तेमां प्रवेश करवा लाग्यो. त्वारे छारपाखोए तेने
रोक्यो. त्वारे वालीनो पुत्र चंद्ररश्मी तेउं वनेने तुल्य जोइने माताना
रक्षणमाटे, ते जूठा सुग्रीवने पण अटकावतो ह्यो. एटखामां तेउं वनेना
खडकरनुं चौद अक्षोहिणी जेटखुं सैन्य त्यां एकतुं घयुं. ते महायुद्धमां
वने खडकरोनां घणां मुजटो मार्या गया, पठी ते खरो सुग्रीव हारी ज-
जवाधी नगरनी वहार जइ चितववा लाग्यो के, ते महापराक्रमी वाली
खरेखर पुण्यशाली घयो; केम के ते दीक्षा लेइने मोक्षे गयो. वली तेना
वखवान पुत्र चंद्ररश्मीने पण धन्य ठे, के जेणे वनेना अंतरने नहीं
जाणवाधी ते जूठा सुग्रीवने पण रोकी राख्यो ठे. वली मारा मित्र खरदू-
पणने पण वखवान् रामे मार्यो ठे, माटे विराधपर उपकार करनारा ते
रामपात्ते हुं पण जउं. एम विचारि दूत मारफते विराधने ते वात जणा-
वीने, तेनी (विराधनी) मारफते तेणे शरणाचूत एवा खदमणसहित
रामने नमस्कार कय्यो. पठी दयाखु एवा राम पण किंकिंधामां जइने, ते
जूठा सुग्रीवने रणसंग्राममाटे बोखावता हवा. पठी त्यां वनेने तुल्य रूप-
वासा जोइने, तेउंनी परीक्षामाटे रामे वजावत धनुष्यनो टंकार कय्यो,
ते टंकारनादधी जूठा सुग्रीवनी “ वेपप्रवर्तिनी ” बिया नाशी गइ. त्वारे
रामे ते जूठा सुग्रीवने एकज घाणधी मारी नांख्यो. पठी त्यां ते खरा सु-
ग्रीवनो सय परिवार एकठो घयो, अने रामे पण तेने फरीने तेना रा-
ज्यपर स्वाप्यो. पठी अवसरने जाणनारा विराध, तथा जामंडल पण त्यां
परिवार अने खडकर सहित आवी पहाँच्या. पठी त्यां सुग्रीवे हनुमा-
न, नील, निपधना पुत्रो, विगेरे राजाउने एकठा कर्या. पठी त्यां ते वि-
नयी कपीश्वरे रामनी आझाधी सीतानी तलासमाटे महावखवान
हनुमानने मोकल्यो.

अहो रावण पण नहीं इछती एवी परखीसाये बिलास करवा राजी
नहोतो, तेथी ते सीताने हमेशां पोतानी छीउं मारफते समजावतो
वली ते रावणने विनीषणादिक मित्रोए घणो समजाव्यो, तो पण
तेणे सीताप्रतेनो राग तज्यो नहीं. केमके जवितव्यता अन्वया घती नर्थ
हवे अहो हनुमान आकाशमार्गे चासतो यको माहेंद्रपर्वतपर, पे

તાની માતાના પિતાના નગરને જોઈ વિચારવા લાગ્યો કે, આણે મારી નિરપરાધી માતાને કહાડી મેલી હતી, માટે તેને હું કંઈક મારું વસ્તુ વતાવું. એમ વિચારિ ક્રોધથી તેણે સિંહનાદ કર્યો, ત્યારે માદેંડ પણ ક્રોધથી નિકલીને તેની સામે લડવાને આવ્યો. પઠી ત્યાં ઘણો વચ્ચત લડીને, તથા તેને જીતીને તેણે તેને નમસ્કાર કર્યો, તથા પઠી પોતાની ઝલ્લખાણ આપીને, તથા પોતાના સ્વામિના કાર્યનું વૃતાંત કહીને તે ત્યાંથી ચાલી નિકલ્યો. પઠી તે ત્યાંથી વીજિપણને ઘેર ગયો. પઠી તેના વચનથી વિજિપણ રાવણને સમજાવવા ગયો. અને હનુમાન સીતાથી પવિત્ર થાણા વનમાં ગયો. ત્યાં રાક્ષસીઝથી વીંટાણેલી, મલીન વસ્ત્રને ધરનારી, મ્લાન મુખવાલી, તથા દુધાથી ક્ષીણ થાણેલી, અને રામનું નામ જપતી, એવી સીતાને જોઈને તેણે વિચાર્યું કે, સ્વરેસર આ સીતા જગતને પવિત્ર કરનારી મહાસતી છે, માટે અને અર્થે રામ જે સ્વેદ પામે છે, તે યુક્તજ છે. પઠી તે હનુમાને અદૃશ્ય રહીને રામે આપેલી વીંટી તેણીના સ્વોદમાં નાંખી, તે વીંટીને જોઈને સીતા હર્ષથી ગલગલી થઈ ગઈ. તે વચ્ચે (તેણીની ચોકીમાં રાખેલી) ગ્રીજટાણે તેણીને હર્ષયુક્ત જાણીને, તે વીના રાવણને જઈ કહી, ત્યારે રાવણે દૂતકાર્યમાં ચતુર એવી મંદોદરીને સીતાને સમજાવવામાટે તેણીની પાસે મોકલાવી. ત્યારે સીતાણે તેણીને ધિક્કારી કહાડી. પઠી હનુમાને વૃક્ષપરથી ઊતરી સીતાને નમસ્કાર કર્યો, અને તે તેણીને કહેવા લાગ્યો કે, હૈ માતા ! રાવણનો નાશ કરનાર આપના સ્વામી લક્ષ્મણસહિત કુશલ છે, તેમનો હું પવન અને શંજનનો પુત્ર હનુમાન નામે દૂત છું. તે રામ અને લક્ષ્મણ ઘંડકારણમાં રહેલા છે, તથા તેમની આજ્ઞાથી હું અહીં આવેલો છું. તે સાંજલી સીતાણે અત્યંત હર્ષિત થઈને તેને આશિષ આપી. પઠી ત્યાં હનુમાનના ઉપરોધથી, તથા રામચંદ્રજીના કુશલવૃતાંતના હર્ષથી તેણીણે એકવીસ રાત્રિદિવસોને અંતે પારણું કર્યું. પઠી હનુમાન ઇંધાણ તરીકે સીતાનો ચૂડામણિ લેઈને દેવરમણ ઉદ્યાનમાં આવ્યો, તથા ત્યાંના વૃક્ષોને જાંગવા લાગ્યો. વલી ત્યાંના ઉદ્યાનપાલકોને પણ તેણે માર્યા. ત્યારે રાવણના પુત્ર ઇંદ્રજીતે ત્યાં આવીને તેને નાગપાશોથી ઘાંધ્યો, અને પઠી તે તેને રાવણપાસે લેઈ ગયો. ત્યાં રાવણના દુર્વાક્યથી તેણે તુરત નાગપાશોને ઠેદીને, પાટું મારી રા-

વળના મુકુટને ચૂર્ણ કરી નાંચ્યો. પઠી તુરત ત્યાંથી ઊઠીને તેણે રાવણની નગરીમાં જાંગફોડ કરી. તથા પઠી તુરત રામપાસે જઈને તેણે સીતાનો તે ચૂડામણિ આપ્યો. તે ચૂડામણિને સાક્ષાત સીતાની પેઠેજ માનીને રામે તેને આલિંગન કર્યું, તથા હનુમાનપર તેણે અત્યંત પ્રીતિજાવ પ્રકટ કર્યો. પઠી રામની આજ્ઞાથી સુગ્રીવાદિકોણ રણસંગ્રામમાટે વાજિત્રો વગડાવ્યાં. પઠી ત્યાં સર્વ વિદ્યાધરો, રામ, લક્ષ્મણ, તથા સુગ્રીવાદિકોસહિત વિમાનોથી આકાશને આઠાદિત કરતા થકા ચાલવા લાગ્યા. પઠી ત્યાંથી સુવેલ પર્વતપર સુવેલ નામના રાજાને જીતીને, હપલંકામાં હંસરચને તેણે જીત્યો. પઠી જ્યારે તે લંકાની નજદીક આવ્યા, ત્યારે તે નગરીમાં દાદાકાર થયો, અને રાવણે પણ રણસંગ્રામ માટે વાજિત્રો વગડાવ્યાં. પઠી ત્યાં રામને આવેલા જાણીને ઢાલ્યો તથા ગુણોદ કરીને જ્યેષ્ઠ એવો તે વિજીપણ નામનો રાવણનો નાનો જાડ, રાવણને નમસ્કાર કરીને કહેવા લાગ્યો કે, હૈ જાડ! જોકે તું વિચાર કર્યાવિના પરછીને હરી લાવેલ છે, તોપણ હવે અહીં પહોંચેલા રામને તું તે તુરત પાઠી આપી દે? વહી આ એક પરછીના માટે તારે રાજ્યનો શામાટે વિનાશ કરવો જોઈએ ઠીય? અને વહી તે પાપથી તારો પરજવ પણ હુર્ગેતિરૂપ થશે. વહી આ સમુદ્રપર તેમણે પુલ ધાંધ્યો, એવી રીતના તેના વલ્લથી પણ જો તને સ્વાતરી થતી ન હોય, તોપણ તે રામના સેવક એવા હનુમાને સજામાં જે કાર્ય કર્યું હતું, તેને તું યાદ કર? વહી જે રામની આવી ક્રમા છે, તથા જેનો આવો ઠલ્કુદ ન્યાય છે, એવા રામ હમેશાં વિજયવાન છે. એવી રીતે વેરીની પ્રશંસા કરવાથી રાવણે તે વિજીપણને નગરમાંથી કઢાડી મેલ્યો, ત્યારે તેપણ રામપાસે ગયો. ત્યાં વિજીણની પાઠલ સાથે આવેલા રાક્ષસોના તથા વિદ્યાધરોના ત્રીસ અક્ષોહિણી જેટલા સુજાતોને રામે પ્રીતિપૂર્વક બોલાવ્યા. પઠી રામચંદ્રજીએ વિજીપણને લંકાનું રાજ્ય આપવું ન રાવીને, રાવણની નગરીને લશ્કરથી ઘેરો ઘાલ્યો. તેજ વલ્લતે મહા વલ્લવાન, તથા ખુજાસ્ફોટો કરતા થકા રાવણના ક્રોડો ગમે સુજાતો બહાર આવ્યા. ત્યાં ઘત્તે સૈન્યો વચ્ચે શિલા, વૃક્ષ વિગેરેરૂપ દૃઢીયારોથી ઘણા કાલસુધિ જવરું યુદ્ધ મચ્યું. ત્યાં રણસંગ્રામરૂપી તીર્થમાં મુઢદાંડને વાળપાળાનાં ઘસાવાથી ઊત્પન્ન થયેલો અગ્નિ, વૃક્ષોને ઘાલતો થકો અગ્નિ.

संस्काररूप थयो. एवी रीते परस्पर जयनी इच्छाथी युद्ध होते ठते जयथी
 हींचोळा खावा लागी. रामचंद्रजीना सैन्यमां जरा जंगण पडतांज ते-
 मना जुकुटीना संकेतथी प्रेराएला राजाउं एकदम रणसंग्रामामां धस्या.
 एवी रीते राक्षसोना सैन्यमां जंगण पडतांज रथमां वेठेला हस्त प्रह-
 स्तक नामना वे वीरो हाथमां धनुष्योने खेड्ने लडवा लाग्या. ते वखते
 रामना सैन्यमांथी पण नख थने नीख नामना वे मोटा वानरना-
 यको तेनी सामा लडवाने लाग्या, तेउंना रथोना शब्दोने जाणे सहन
 करती न होय नहीं जेम तेम पृथ्वी श्ररराट शब्द करवा लागी. पट-
 खामां नखे हस्तने तथा नीखे प्रहस्तने मायां, थने तेउंपर आकाश-
 मांथी पुष्पवृष्टि थइ. एवी रीते हस्तप्रहस्तना मरावाथी रावणना सैन्य-
 मांथी मारीच, सिंहजघन, स्वयंचू, सरण, शुक, चंद्र, अर्क, उदाम,
 वीजत्स, कामाक्ष, मकर, ज्वर, गंजीरसिंह, विगेरे सुजटो धसी थाव्या.
 ते वखते मदन, थंकुर, संताप, प्रथित, आक्रोशनंदन, डुरित, अनय-
 पुष्प, अस्त्रविघ्न तथा प्रीतिकर आदिक सुजटो रामना सैन्यमांथी पण
 तेमनी सामा धस्या, थने ते राक्षसोने मायां. ते वखते सूर्य पण अस्त
 ययो, थने घट्टे सैन्यो पण पोतपोताने स्थानके गयां. पठी प्रजातमां रा-
 वणनी जुकुटीथी प्रेराएला राक्षसयोळाउं रामना सैन्यप्रते धस्या. त्यारे
 तेनी सामे रामना सुजटो पण धसी थाव्या. तेउं सवळा हाथमां रंहेली
 खड्गखताने नटीनी पेठे नचावता थका, वाणोथी आकाशने आठादित
 करता थका, सिंहादोथी दीशाउंने धनियुक्त करता थका, पगना धव-
 काराउंथी पृथ्वीने कंपावता थका, तथा पर्वतोने पण दारण करता थका,
 समुद्रने उठसावता थका, थने वृद्धोने जांगता थका परस्पर एक बीजा-
 ने हणवा लाग्या, ते वखते रावणना हुंकारथी प्रेराएला राक्षसो, समुद्रना
 मोजाउं जेम कांठापरना वृद्धोने तेम वानरसुजटोने तोडी पाडवा लाग्या.
 ते वखते उठेला मुग्रीवने वारीने हनुमान क्रोधातुर थइने राक्षसोप्रतं
 धस्यो. ते वखते माखी धनुष्य खेड्ने क्रोधथी हनुमाननी सामे थाव्यो.
 तेउं घट्टे महासुजटो प्रह्वयकाशना सूर्यनी पेठे, एकव्योजाना शस्त्रोने ठे-
 दता थका, जगतने दुष्येदय थया. पटखामां हाथचाळाकीथी श्रीशंख
 मार्शनि हाथीपाररहित कयो; त्यारे वज्रोदर नामनो राक्षस त्यां धसी

आव्यो. त्वारे हनुमाने सिंदूनादोयी दीशाउने वैहैरी करतां यकां तेने
 घाणोयी आछादित कयों. त्वारे लोको कहेवा छाग्या के, अहो ! आ
 वने बीरो एक सरखा ठे. ते बाणी सहन नहीं करीने हनुमाने ते वज्रो-
 दरने मारी नांग्यो. एवी रीते वज्रोदरना घातयी क्रोधायमान थपलो
 जंघुमाली नामनो रावणनो पुत्र हनुमानपर धसी गयो; त्वारे ते पण ते-
 नी सन्मुख आव्यो. पठी हनुमाने तेने माथामां गदा मारवायी ते जंघु-
 माली मुठ्ठां खाइ पड्यो, त्वारे राक्षसना सैन्यमांयी महोदर प्रमुख सु-
 जटो हनुमान तरफ धस्या. त्वारे हनुमाने केटलाक राक्षसोने तो सु-
 खनां लीधा, केटलाकोने हाथमां लीधा, केटलाकोने हृदयमां लीधा,
 तथा केटलाकोने बगलमां घाट्या, अने केटलाकोने बाणयी हण्णा. एवी
 रीतना राक्षसोना मर्दनने सहन नहीं करीने, जयंकर मुखवालो कुंज-
 कर्ण हाथमां त्रिशूल लेइने वृक्षोने जांगतो यको दोड्यो. चारे कोरेयी
 वानरमुजटोने तेने मारतो जोइने सुग्रीव राजा, कुमद, अंगद तथा
 माहेंद्र सहित तेनी सन्मुख धस्यो. वली ते बखते जामंडल प्रमुख पण
 रामना योछाउ शत्रोना वरसाद वरसाववा छाग्या; पठी सुग्रीवे गदाएं
 करीने शत्रुना रघने जांग्यो. ते बखते क्रोधातुर थपला कुंजकर्ण पण हा-
 थमां मुझर लेइने सुग्रीवना रघने जीर्ण घडानी पेठे जांगी नाख्यो. पठी
 सुग्रीवना शस्त्रयी पीडित थपलो कुंजकर्ण मूर्छित थइने पृथ्वीपर पड्यो.
 एवी रीते जाइनी मुठ्ठांयी रावण अत्यंत क्रोधायमान थयो. त्वारे इंद्र-
 जित तेने रोकीने पोते कपिसैन्यने उपडव करवा छाग्यो. पठी तेनी
 सामे सुग्रीव क्रोधयी धस्यो, अने जामंडल तेना नाना जाइ मेघवाहन-
 प्रते धस्यो. एवी रीते ते चारे बीरो परस्पर युद्ध करता यका पृथ्वी, स-
 मुद्र, अने पर्वतोने पण होजाववा छाग्या. एटलामां इंद्रजित अने मेघ-
 वाहने सुग्रीव अने जामंडलने नागपाशोयी बांध्या. वली तेज बखते कुं-
 जकर्ण पण चैतन्य आववायी हनुमानने गदायी मारीने पोतानी कां-
 खमां घाट्यो. एटलामां अंगद सुजट कुंजकर्णप्रते धस्यो, ते बखते हनु-
 मान जोर करीने कुंजकर्णनी कांखमांयी लुटी गयो. हवे विजीयण रा-
 मने नमीने रघमां बेसी जामंडल तथा सुग्रीवने ठोडाववा माटे धस्यो.
 ते समये इंद्रजित तथा मेघवाहने विचारुं के, पितालुख्य एवा आ वि-

जीपण साये आपणे युद्ध करुं लायक नहीं, एम विचारि तेउं नाशी
 गया. एटलामां पूर्वे आपेलुं ठे वरदान जेणे एवो गरुडदेव, रामना स्म-
 रणथी अवधिज्ञाने करीने त्यां आळ्यो, तथा तेणे रामने सिंहनिनदा ना-
 मनी विद्या, तथा मुशल आप्यां, अने लक्ष्मणने गारूडी विद्या, संग्राममां
 शत्रुने हणनारी विद्युद्धदना गदा, तथा वीजां शत्रो पण आप्यां. तथा
 पठी ते अंतर्ध्यान थइ गयो. हवे त्यां लक्ष्मणना वाहनरूप थएला गरु-
 डने जोइने सुग्रीव अने जामंडलना नागपाशो दूर नाशी गया. ते वखते
 रामना सैन्यमां जय जय शब्द थवा लाग्यो, अने राक्षसोनुं सैन्य म-
 लीन मुखवाळुं थयुं; तथा सूर्य पण ते समये अस्त पाम्यो. वली प्रजा-
 तमां ज्यारे राक्षसो रामनुं सैन्य जागवा मांड्या, त्यारे सुग्रीवादिक म-
 हावीरोए राक्षसोने मार्या. एवी रीते राक्षसोना जंगथी क्रोध पामेला
 रावण, इंद्रजित, तथा कुंजकर्ण आदिक सर्वे एकी समये धस्या. तेउंनी
 सामे धसी जता रामने निवारीने, विजीपण धस्यो, तथा रावणने अट-
 कावीने प्रीतिथी तेने समजाववा लाग्यो के, हे वंधु ! इजु पण तुं मां
 कथुं मान ? अने सीताने ठोडी दे ? केम के नहींतर आ राम, यमनी
 पेते तारा कुलनो अंत लावशे. त्यारे रावणे तेने कथुं के, अरे ! तुं मने
 शा माटे डरावे ठे ? एम कहीने ते वझे वीरो धनुष्योना टंकारो करीने
 शत्रोथी महायुद्ध करवा लाग्या. ते वखते रामे कुंजकर्णने, लक्ष्मणे इंद्र-
 जीतने, नीले सिंहजघनने, दुर्मदे घटोदरने, शंजुए, दुर्बुद्धि एवा स्वयं-
 जुने, नखे अगमोदयने, स्कंदे चंडणखने, तथा चंडोदरना पुत्रे विघ्नने
 रोक्यो. एवी रीते ते योद्धाउलडते ठे इंद्रजिते लक्ष्मणपर क्रोधथी ता-
 मसशस्त्र फेंक्युं; त्यारे लक्ष्मण तपनाखथी ते शस्त्रने ठेदीने, तथा इंद्र-
 जितने नागपाशोथी बांधीने तेने पोताना शिविरमां लाव्यो. पठी रामे
 पण कुंजकर्णने नागपाशोथी बांधीने पोताना शिविरमां मोकलाव्यो. त-
 था रामना योद्धाउए वीजा राक्षसोने पण बांध्या. ते जोइ क्रोधायमान
 थएला रावणे विजीपणपर तेने मारवा माटे त्रिशूल फेंक्युं; पण ते त्रि-
 शूलने लक्ष्मणे वाणोथी ठेदी नांख्युं. त्यारे रावणे धरणेंडे आपेली धग-
 धगायमान थती शकिने, लेइने, क्रोधथी आकाशमां फेरवी. ते वखते
 लक्ष्मण रावणना अजिप्रापने, जाणीने तुरत विजीपण पासे आवीने

रावणने अत्यंत आक्षेप करवा लाग्यो. त्यारे रावणे लक्ष्मणने गरुडपर वेढेला जोडने. कोपथी खाल आंखो करी; तथा पठी तेणे ते वज्र सरखी शक्ति तेनापर मुकी. त्यारे ते शक्ति सघलां शस्त्रोने अवगणीने लक्ष्मणनी ठातीपर पडी; अने तेथी लक्ष्मण मूर्ठा खाडने पृथ्वीपर पड्या, अने तेना शिघिरमां पण शोक पथराइ गयो. तेथी क्रोधायमान थएला रामचंद्रजीण सिंह जेम हाथी साधे, तेम सिंहाना रथमां वेढेला रावण साधे युद्ध करवा मांड्युं; पठी त्यां रामचंद्रजीण रावणना पांच रथोने जांगी नारन्या; त्पारवाद रामना तेजने नहीं सहन करवाथी रावण पोताना नगर तरफ गयो. पठी सूर्य अस्त थये ठते राम, लक्ष्मण पासे आख्या, तथा तेने तेथी रीतना जोडने मूर्ठा पान्या, तथा पठी संज्ञा आख्यावाद ते कहेवा लाग्या के, हे जाइ! बेरीउना समूहने मार्या विना, मने सीता अपाख्याविना, वीजीपणने पोते आपेहुं राज्य आप्या विना, तथा शत्रुउथी वींटाएला आ रामने एकाकी ठोडीने, तुं चाड्यो नहीं जा ? अथवा तेमां तारो कंइ पण दोष नथी, पण मारोज दोष ठे, केम के दजु हुं अहीं जीवतो वेठो हुं. हे सुग्रीव ! तुं मने सानिध्य कर ? हे दनुमान ! तुं अगाडी या ? हे चंद्रशिम ! तुं उत्साही या ? तथा हे जामंडल ! तुं उद्यमी या ? अरे अत्यारे मारो कोइ एवो संबंधि नथी, के आ मारा नाना जाडने सज्ज करे !! एवी रीते कल्पांत करीने शुन्य थया थका राम मूर्छित थया. त्यारे विजीपणे कहुं के, हे प्रभु ! तमो धीरज राखो ? केम के शक्तिथी ह्णाएखो प्राणी रात्रिसुधि जीवी शके ठे, माटे तेने वास्ते उद्यम करो ? पठी रामनी आज्ञाथी सुग्रीवादिकोए लक्ष्मणनी आसपास विद्याना वसथी चार छारोवाला सात किह्लाउं वनाव्या. वली ते समये स्वामिना दुःखथी दुखित थएला सुग्रीव, अंगद, अंशु, तथा जामंडल आदिक विद्याधरो ते किह्लाउंने घेरीने त्यां रह्या.

हवे ते समये जामंडलनो हितेउ मित्रजानु नामनो महान विद्याधर त्यां थावीने जक्तिथी रामने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! अयोध्याथी वार योजनने ठेठे झोण राजाथी रक्षित थएलुं कौतुकमंगल नामनुं एक मनोहर नगर ठे. त्यां केकेयीना जाडनी विशल्या नामे पुत्री ठे, तेणीना हाथना स्पर्शथी आ लक्ष्मणजीनुं शब्द दूर थरो. अने ते पण जो सूर्योदय पेहे-

लांज अर्ही आवी प्होंचे, तोज आ सद्धमण सज्ज थइने शत्रुंजे हणी श-
 के. ते सांजली रामचंद्रजीए तुरत प्रीतिपूर्वक अंगद, जामंडल तथा हनु-
 मानने जरतपासे मोकड्या. त्यारे तेउए पण तुरत विमानमारफतें अयोध्या-
 मां जइ सीताहरणपूर्वक सर्व व्रतांत जरतने कही संजसाव्यो. त्यारे सा-
 मीना कार्यामां तत्तर थएसा जरत राजाए पण तेउने साथे खेइ तुरत झो-
 णपासे आवी विशद्व्यानी मागणी करी. त्यारे झोण राजाए तो बीजी ह-
 जार कन्याउ सहित विशद्व्याने आपी; पठी तेउ जरतने अयोध्यामां गोडी
 विशद्व्या सहित रामचंद्रजी पासे तुरत थाव्या. पठी त्यां ते विशद्व्याना
 हाथना स्पर्शथी ते शक्ति सद्धमणने तजीने तुरत आकाशमां उडवा सा-
 गी; तेज वखते हनुमाने तुरत तेणीने पकडी लीधी. त्यारे ते शक्ति हनु-
 मानने कहेया लागी के, देवतारूप पवी हुं (रावणप्रतेना) दासपणायें करीने
 अर्ही आवी हती, पण विशद्व्याना पूर्व जवना तपना प्रजावथी हवे हुं चाखी ज-
 उंनुं. माटे तुं मने गोडी दे? पठी हनुमाने तेणीने तजी देवाची ते शक्ति
 पोताना थपराधथी जाणे डरती होय नही जेम, तेम उडीने आकाशमां
 चाखी गइ. पठी प्रज्ञासीना स्नात्रना पाणीथी फरीने सद्धमणने सींच्या,
 थने तेना घा रुजाइ जवाथी तुरत निझामांथी जेम तेम ते उठीने चेठा
 यया. पठी रामचंद्रजीए तेने आखिंगन कयुं, तथा सधखो व्रतांत नित्ये-
 दन करीने एक हजार कन्याउसहित विशद्व्यानोतेनी साथे विवाह कयों.
 पठी तेणीना स्नानना पाणीथी बीजा मुनटोना घा पण साजा थया; तथा
 पठी सर्व विद्याधरोण मलीने त्यां हर्षथी महोत्सव कयों. पठी रावणे च-
 रोना (गुतराखेखा माणसोना) मुखथी सद्धमणने जीवता थएसा जाणीने
 षडुरुपी विद्यानुं साधन करवानो विचार कयों. पठी तेणे सोखमा तीर्थ-
 कर थी शांतिनाथ प्रभुनी थटप्रकारी पूजा करीने ते विद्यानुं साधन क-
 रवा मांजुं. बखी मंदोदरीनी आझाथी नगरना सर्वे लोको आठ दिवसो
 सुवि जैनधर्मां रक्त यया. पठी ते विद्या सिद्ध यवाथी रावण राक्षसोनी
 महोटी सेनासहित प्रनानमां समरांगणप्रते आच्यो. पठी त्यां यत्रे स-
 न्दोनुं महा जयंकर युद्ध ययुं; तथा तेमां क्रोडोगमे मुनटो मराया;
 थने तेथी रयोने चाखवानी जगो पण रही नही. ते समये महा यशवान
 सद्धमण थन्य गदसोने मारीने, बारंवार रावणने ताडना करवा लाग्या.

तेथी आकुल यश्ने रावणे तुरत ते विद्याधी पोतानां जयंकर एवां घणां रूपो
 कयां. त्वारे लक्ष्मण पृथ्वीपर, आकाशमां, पठाडी, आगल, तथा पडखामां
 विविध प्रकारनां शस्त्रोनो वरसाद वरसावनारा अनेक रावणोने जोवा
 लाग्या. पठी एक एवा पण ते गरुडपर चेठेला वलवान लक्ष्मणे अनेक स-
 रखा यश्ने वाणोनी धाराठ्यी, पतंगीआने जेम मेघ, तेम तेउने हृष्ट्या.
 वाणोनी ते धाराठ्यी व्याकुल यएला रावणे चक्रनुं स्मरण कर्युं; त्वारे अर्ध-
 चक्रीना जीवित सरखुं जाज्वल्यमान चक्र पण तुरत तेनी पासे आळ्युं. त्वारे
 क्रोधधी लाल आंखोवाला यएला ते रावणे ते चक्रने जमाडीने लक्ष्मणपर
 फेंक्युं, त्वारे ते चक्र लक्ष्मणने प्रदक्षिणा देश्ने तेना (लक्ष्मणना) हाथमां
 आवी रल्युं. त्वारे लक्ष्मणे पण तेज चक्रधी, इंद्र जेम वज्रधी पर्यंतने, तेम
 रावणना वद्दाः स्थलपर ताडना करी. ते ताडनधी जेठ वदी अग्नीयारसने
 दिवसे पाठले पद्दोरे रावण भरीने चोधी नरके गयो. ते वल्लते देवताउंए
 पण जय जय शब्द करीने प्रीतिधी लक्ष्मणजीपर पुष्पोनी वृष्टि करी. पठी
 जयधी दिङ्मूढ यएला राक्षसोने विज्जीपणे स्नेहधी शांत कयां; केम के
 स्वजातिनुं रक्षण करवुं ते उत्तम कार्य ठे. पठी रामचंद्रजीए कुंजकर्ण, इंद्र-
 जित तथा मेघवाहन आदिक राक्षसोने ठोटी मेल्या, त्वारे तेउंए पण
 रावणनुं प्रेतकार्य कर्युं. पठी ते समये कुंजकर्ण, इंद्रजिते, मेघनादे तथा
 मंदोदरीए अप्रमेयवल नामना इपिनी पासे दीक्षा लीधी. पठी निदोष
 एवी महासती सीताने लेश्ने रामचंद्रजीए विज्जीपणे यत्तावेला मागें य-
 श्ने उत्सवपूर्वक संक्रामां प्रवेश कयां. पठी त्यां रामचंद्रजीए ते संक्रानुं
 राज्य विज्जीपणने सोंप्युं; तथा त्यां ठ वयां रखा याद ते माताना चरणोने
 नमवा माटे उत्तुक यया.

पटसामां विंध्यस्वलीमां इंद्रजित तथा मेघवाहन मोक्षे गया; अने
 तेथी ते तीर्थनुं “मेघरथ” नाम पश्युं. वली नमदाने कांठे कुंजकर्ण
 मोक्षे गया, अने ते तीर्थनुं “वृष्टुरक्षित” नाम पश्युं.

पठी उत्तम दिवसे रामचंद्रजी, सीता अने लक्ष्मणमहिन सुषीरादिकनी
 अनुमतिपूर्वक पुष्पक विमाननां घेनीने, पृथ्वीपरनां नगरो नपा आक्ष-
 योने उंचे प्रकारे जोता यका, अनुक्रमे उंची पंजाठ्यी जोतिनी पयली,
 एवी अयोध्या नगरीप्रते आग्या. ते दरते नरन राजा पण महामाद

ते समयमां श्री शत्रुंजयपर मोक्ष गया ठे, माटे ते तीर्थने जेम वने तेम अधिक रीते सेवबुं; केम के, ते मोक्षना अव्यावाध कारणरूप ठे.

एवी रीते श्रीवीर प्रभु लोकोना समूहरूपी क्षेत्रोमां आनंद करनारा, तथा श्री शत्रुंजय तीर्थना महिमारूपी उजसायमान पुण्यना समूह सरखा वाणीना समूहने वरसीने, तेना उन्नममाटे, पुष्करावर्तमेघ, कमल, तथा शंख सरखी उत्तम कीर्तिने आपनारुं अध्ययन मुखयी कहेता ह्वा.

एवी रीते आचार्य महाराज श्रीधनेश्वरसूरिजीए वनावेखा महा तीर्थे श्री शत्रुंजयना माहात्म्यमां श्रीराम आदिक महापुरुषोना चरित्रना वर्णननो नवमो सर्ग समाप्त थयो.

एवी रीते आ शत्रुंजय माहात्म्यना प्रथम खंडनुं संस्कृतपरयी शुद्ध गुजराती जापांतर जामनगर निवासी पंडित श्रावक ह्रीराखल वि. हं- सराजे करेयुं ठे; तेमां प्रमादयी के मतिदोषयी जे कंइ उत्सूत्र के विपरीत सत्तायुं होय, ते "मिथ्यामि दुर्जनं" तथा ते सुइ जनोए सुधारीने बांचबुं. केम के,

गत्वतः स्वखनं कापि, नवत्येव प्रमादतः

दुसंति दुर्जनास्तत्र, समादधति सज्जनाः ॥ १ ॥

अर्थः— मागें जतां थकां प्राणीने प्रमादयी स्वखना तो क्यांक थयाज करे ठे, पण ते बखते दुर्जनोज त्यां हांसी करे ठे, पण सज्जनो तो तेने सारी रीते उठाडीने वेगो करे ठे.

ह्वे जापांतरकर्ता समाप्तिमंगल माटे पोताना गुरु श्री चारित्रविज- पजी महाराजनी स्तुति करे ठे.

खल्व्या यदीयचरणंबुजतारसारं, स्वादघटाधरितदिव्यसुधासमूहम् ॥

संसारकाननतटेह्यटताखिनेव, पीतो मया प्रवरबोध रसप्रवाहः ॥ १ ॥

वैदे ममगुरुतंच, चारित्रविजयाजिधम्, परोपकारिणांधुर्यं, दत्तानंदकदंबकम् ॥

हीनपुण्या न पश्यंति, रागांधास्तत्त्वसंस्थितिम् ॥

साज्ञेऽज्ञाजफलं चैव, खजंते ते नराधमाः ॥ १ ॥

समाप्तोऽयं श्री शत्रुंजयमाहात्म्यस्य प्रथमः खंडः गुरुश्रीमचारित्रवि- जयमुप्रसादात् ॥

જાહેર સ્વર.

સર્વે જૈનવંધુર્જને માહુમ થાય જે અમારા તરફથી હાલમાં નીચેના નવા અપૂર્વ જૈની ગ્રંથો, ગુજરાતી જાપાંતર સાથે ઠપાવીને પાકાં પુંગાંથી વાંધી વહાર પાઢવામાં આવ્યાં છે.

યોગશાસ્ત્ર.— (કર્તા શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય) કિમ્મત રૂ. ૩-૪-૦

સામુદ્રિક શાસ્ત્ર.— (કર્તા શ્રી જડવાહુસ્વામિ) કિમ્મત રૂ. ૧-૦-૦

શુકનશાસ્ત્ર.— (કર્તા શ્રી જિનદત્તસૂરિ) કિમ્મત રૂ. ૦-૬-૦

પ્રતિષ્ઠાકલ્પ.— (કર્તા શ્રી સકલચંદ્રજી) કિમ્મત રૂ. ૦-૬-૦

જલજાત્રાદિવિધિ.— (કર્તા શ્રી રત્નશેખર સૂરિ) કિમ્મત રૂ. ૦-૬-૦

અષ્ટકજી.— (કર્તા શ્રી હરિજડસૂરિ, ટીકાકાર શ્રી જિનેશ્વરસૂરિ)

કિમ્મત રૂ. ૧-૧૨-૦

કલ્પસૂત્ર.— (સુલ્લેખિકા ટીકાનું ગુજરાતી જાપાંતર ચિત્રોસહિત) ૩-૦-૦

ધર્મ સર્વ સ્વાધિકાર. (કર્તા શ્રી જયશેખરસૂરિ)

તથા

કસ્તૂરિપ્રકરણ. (કર્તા શ્રી હેમવિમલગણિ)

કિમ્મત રૂ. ૦-૬-૦

શત્રુંજય માહાત્મ્ય ટંક પેદેલો (કર્તા શ્રી ધનેશ્વરસૂરિ) કિ. રૂ. ૨-૪-

નીચેનાં પુસ્તકો ગુજરાતી જાપાંતરસહિત તૈયાર થાય છે, અને થોડા

વલ્લતમાં ઠપાઈ વહાર પડશે.

વૈરાગ્યકલ્પલતા. (કર્તા શ્રી યશોવિજયજી ઉપાધ્યાય)

દ્વિગુલપ્રકરણ. (કર્તા શ્રી વિનયસાગરોપાધ્યાયજી)

જૈનકુમારસંજય મહાકાવ્ય.— (કર્તા શ્રી જયશેખરસૂરિ)

જડવાહુ સંહિતા. (જૈનનો અપૂર્વ જ્યોતિષગ્રંથ) (કર્તા શ્રી જડવાહુસ્વામિ)

પ્રજાવિક ચરિત્ર (જૈનધર્મમાં થયેલા મહાન પુરુષોનાં ચરિત્ર)

શત્રુંજય માહાત્મ્ય. ટંક વીજો. (કર્તા શ્રી ધનેશ્વરસૂરિ)

મેઘમાલાવિચાર. (કર્તા શ્રી વિજયવ્રજસૂરિ)

શા. નીમસિંહ માળેક

વે. મુંબઈ. માંડવીવંદર. શાકગલી

Moholla Marotian Ward.

Bik.

AUDURCHAND BHAIRODAN,
JAIN LIBRARY.

पंडित श्री शुभवर्द्धनश्रीतिविरचित

श्री

ऋषिमंडल वृत्ति (जापांतर)

Moholla Marotian Ward
Bikaner.

आ ग्रंथ चतुर्विध संघने वांचवा योग्य जाणी तेनुं
शास्त्री हरिचंकर कालीदास पासे गुजराती
जापामां जापांतर करावी तेने

ययामति शुद्ध करी.

वपावी प्रसिद्ध करनार,

भा. स्वचंद जयचंदे स्थापन करेली,

श्री जैन विद्याशाला.

रोगीवाडानी पाले—अमदावाद.

अमदावाद

आ ग्रंथ निर्जन निवृत्तिग प्रेमपा मल्लुभाई ईश्वरदामे छाण्यां.

संयत १९५८.

सम १९०१.

प्रसिद्धकर्ता आ ग्रंथने फरी छात्रवा छात्रवा सर्वधी मने
हस पोताने स्वाधीन राह्या हे.

किंमत रु. २-०-०.